ΠΛΑΤΩΝ

PLATONIS PHILOSOPHI
QUAE EXSTANT

GRAECE AD EDITIONEM HENRICI STEPHANI
ACCURATE EXPRESSA
CUM MARSILII FICINI INTERPRETATIONE
ACCEDIT VARIETAS LECTIONIS
STUDIIS SOCIETATIS BIPONTINAE

Aff. 6.

VOLUMEN SECUNDUM

BIPONTI
Ex Typographia Societatis
CIↃIↃCCLXXXII

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA
4043
92.408
II
BIBLIOTEKA W TORUNIU UNIWERSYTECKA

LECTORIBUS HUMANIS
EDITORES S.

MULTOS credimus fore, qui nobiscum in auctiori virorum omnis ordinis, immo & iuvenum, Platonis fautorum, copia gaudeant, & suae quemque patriae quasi ad humanitatem tuendam delectum gratulentur. novam copiam ostendit ipse nominum Catalogus. Atque eo maiori nobis curae fuit, ut Plato noster nova quadam commendatione gratior a nobis exiret. Fuere haud pauci, in iisque viri venerabiles, qui varietatem lectionis ab Henr. Stephano adnotatam eiusque curas Platoni nostro subiungi vellent, ne quis amplius editionem raritate aeque & bonitate praestantem ulla ex parte desideraret. Sed praeclarius etiam nobis consultum voluit Vir in his literis summus vel potius humanitatis omnis & antiquitatis tutor, Chr. Gottl. HEYNE, Goettingensis Academiae lumen. Is enim nobiscum lectionis non modo ex priorum editorum,

BIBLIOTHEEK W. TROMP UNIVERSITEIT

ſed & recentiorum curis ſelectam, eamque novis Codicis Tubingenſis, qui plures dialogos MS. habet, praeſidiis auctam, varietatem communicavit, quae huic editioni adderetur. Operam bene praeſtitit vir iuvenis doctiſſimus *Metſcherlich*, qui in varietate dialogorum primo & altero volumine noſtro comprehenſorum ſeligenda oculos ingeniumque laudabili induſtria circumtulit. Itaque quin utriuſque & magiſtri, & ἑταίρου munus gratum acceptumque habeant amici Platonis omnes, nulli dubitamus. Ceterum ut quam curatiſſime prodiret Plato cum comitatu ſuo, nulli labori pepercimus. Favete porro ſtudiis noſtris, quae ut vobis omnibus placeant aut proſint, perpetuo elaboramus. Dabamus in Vogeſo prid. Kal. Iul. an. CIↃ IↃ CC LXXXII.

INDEX

AMICORUM PLATONIS

QUI NOVI ACCESSERUNT

Sereniſſimus Princeps *Guilielmus V*, Princeps Naſſovio Arauſionenſis, Gubernator hereditarius Belgii foederati.

Sereniſſimus Princeps *Guilielmus Fridericus*, Princeps Naſſovio Arauſionenſis.

Sereniſſimus Princeps *Guilielmus Georgius Fridericus*, Princeps Naſſovio Arauſionenſis.

Sereniſſima Princeps de *Golitzin*, Principis ablegati Ruſſorum Imperatricis ad Ordines Belgii foederati coniux.

Bibliotheca Sereniſſimi Principis Landgravii Haſſorum, Darmſtadii.

Bibliotheca Coenobii *Bergenſis*.

Bibliotheca Gymnaſii *Herfordienſis*.

Bibliotheca Gymnaſii *Ulmenſis*.

Bibliotheca Orphanotrophaei regii *Potsdamienſis*.

Bibliotheca Orphanotrophaei Schindleriani *Berolinenſis*.

Bibliotheca Ptochiae *Goerlicenſis*.

A.

I. Ch. D. *Ackermann*, Goettingae.

Georg. Chriſt. *Adler*, Paſtor Altenanus.

I. Bapt. *Albertini*, Presbyter, Phil. & Theol. D. Prof.

Phil. ord. & Director facult. philos. Oeniponti.
Bernardinus *Angstenberger*, Benef. Curator ad S. Petrum, Viennae Austr.
Io. *d'Anna*, & Celo, Iuris univ. D. Oeniponti.
Car. Gottl. *Anton*, I. U. D. Goerlicii.
Io. Georg. *Apel*, Goettingae.
Io. Henr. *Apperger*, nob. de Friedheim, Iudex causarum criminalium, Oeniponti.

B.

Ferdin. M. *Baader*, Med. D. & Prof. Consil. Electoris Palatini, & Director classis philos. Acad. scient. Boicae Monachii.
———*Baehrenstecher*, Phil. Stud. Tub.
Io. Dan. *Baer*, Phil. Stud. Argentor.
Io. Petr. *Bamberger*, Consil. eccles. & Concionator in regia Potsdamiensi.
———*Bardili*, Phil. Mag. Tubing.
I. G. *Bartels*, Goettingae.
——— *Baumgartner*, V. D. M. Bernae.
———*Baumgartner*, Diaconus, Bernae.
Henr. God. *Bauer*, a Cons. appell. Lipsiae.
Samuel *Baur*, Lit. hum. Stud. Ulmae.
———*Baur*, Phil. Stud. Tubingae.
———*Bay*, V. D. M. Bern.
———*Baz*, Candid. Tub.
Car. Gottl. *Beck*, Bibliopola Nordlingensis. 2 *Ex.*
———*Beck*, Stud. Lit. hum. Gothae.
———von der *Becke*, Exc. viri Baronis de Fürstenberg ab epistolis, Monast.
———*Behrnauer*, LL. hum. Stud. Goerlicii.
——— *Bertuch*, Rect. Gymn. Custrin. 2 *Ex.*
———*Bieber*, Ephorus, Gothae.
Traugott Andr. *Biedermann*, I. U. D. Lips.
I. E. *Biester*, I. U. D. & Secret. reg. Berolin.
Dav. Christian. *Bigendorf*, Stud. LL. hum. Ulmae.
P. Ier. *Bitaubé*, Ser. Marchionis Onold. & Baruthini minister residens apud regem Boruss. & Acad. scient. Berolin. socius.
———de *Blankenburg*, Centurio, Lipsiae.
N. H. S. *Bloch*, Kiliae.
———*Blümner*, a Cons. Commiss. Camer. Lips.
———*Boehm*, Goettingae.
———*Bohn*, Instructor Ser. Principum iuventutis Gothanorum.
F. *Bonig*, Goettingae.
Io. Car. *Bonnet*, V. D. M. Ninivillanus in dioec. Bipont.
———*Bonte*, Stud. Theol. in Seminario Gallico Berol.
Valentinus *Born*, Stud. LL. hum. Biponti.

———*Braſtberger*, Magiſter repetens, Tubingae.
Io. Sigism. *Braunmüller*, Negotiator Presburg. in Hung.
———*Breyer*, Magiſter repetens, Tubingae.
I. F. Ph. *Brinkmann*, Goettingae.
———*Brückner*, LL. hum. Stud. Francof. ad Viadr.
———*Buchholz*, Monaſt.
———*Büchner*, Conſ. aulicus & Archiater Ser. Princ. Saxo Gothan.
———*Burkardt* Cand. Aug. Vindel.
Io. Frid. *Burſcher*, Canon. Miſnen. D. & Prof. Theol. primarius, Lipſiae.
A. F. *Buſſe*, Goettingae.

C.

G. H. G. *Campe*, Goettingae.
Guil. Ern. *Chriſtiani*, Regis Danorum a Conſ. Iuſtitiae, Phil. Eloq. & Hiſt. Prof. & Biblioth. Acad. Kilienſis.
———*Chriſtiani*, Pharmacopola, Kiliae.
Chriſtoph. Gottlob *Chriſtoff*, Diaconus eccl. S. Crucis Auguſtae Vindel. idemque Societ. erud. Laybacenſis collega. 11 *Ex.*
I. C. *Chuno*, Praeſes Comitatus Sarawerdani.
Nobilis de *Clermont*, Praeſes Coll. Tutel. pupill. Berol.
———*Colſon*, Conſiliarius regiminis, Biponti.
Illuſtriſſ. Comes Ioſephus de *Coreth* in Starkenburg & Coredo, S. C. M. Cubicularius nobilis, Senator in Collegio ſupremo Gubernatorio, & Vicarius maior domus regiae principis Archiducis Mariae Eliſabethae. Oeniponti.
P. C. *Cropp*, Goettingae.
Io. Guil. *Cunis*, Collega tertius ſcholae provinc. Francohuſanae in princ. Schwarzburg.

D.

G. F. de *Daake*, Goettingae.
G. W. A. de *Daake*, ibid.
———*Dettinger*, Phil. Stud. Tubing.
———*Dettmers*, Rector ſcholae regiae Fridericianae Francof. ad Viadr.
Io. Sam. *Dieterich*, Conſiliarius ſuperioris Senatus eccleſiaſtici Berolin.
Franc. Dieter. a *Dietfurth*, Supremi tribun. Imperii Aſſeſſor, Wezlar.
Ant. *Drexel*, Theol. Stud. alumnus Collegii Albertini Acad. Ingolſtad.
———*Drulmann*, Cand. Th. Gieſſae Haſſorum.

E.

———*Ebbecke*, Goettingae.
G. Ch. *Ebell*, ibid.
Io. Iac. *Ebert*, Prof. Mathem. Wittenberg.
Io. Godofr. *Eckhardt*, Lit. hum. Stud. Ulmae.

* * *

Ill. Ant. Maria *Egger* de Marienfreud, Patricius Tirol. Compromiſſ. provinc. & ad eiusdem Comitia ablegatus Ord. equeſtris, Oeniponti.

I. Ch. *Eggers*, Goettingae.

I. H. *Eggers*, ibid.

Mart. *Ehlers*, Prof. Phil. Kilienſis.

I. G. *Ehrhardt*, Goettingae.

Ioſ. Val. ab *Eibel*, I. U. D. & S. C. M. Conſil. provincialis, Lintii.

———*Eiſelen*, Phil. Stud. Tubing.

———*Emmerich*, Phil. Mag. & concionator veſpertinus ad S. Nicolaum Argentor.

———*Encke*, Phil. Mag. Lipſ.

Frider. *Engelbach*, confecturae pannorum Inſpector, Biponti.

Reverendiſſ. & Illuſtriſſ. Baro Ignatius ab *Enzenberg* in Freyen & Ioechelsthurn, P. P. Canonicus & Decanus eccleſ. Cathedr. Brixinae.

Frid. Dan. *Erb*, LL. hum. Stud. Biponti.

Franc. Xav. *Ertl*, Alumnus Seminarii Archiepiſcopalis, Viennae.

———*Euler*, Ser. Princ. Naſſovio Arauſionenſium a ſtudiis. Hagae Com.

Ill. Bernardus *Eyerle* de Waldgries & Liebenaich, Patricius Tirol. Bolzani.

F.

Adam. *Fabricius*, Cauſarum actor, Stralſund.

Io. Lud. *Falſchebner*, Philoſ. Stud. Ulmae.

Aug Guil. *Ferber*, Prorector Gymn. Magdeburg.

———*Fiſch*, Stud. Th. Bernae.

Io. *Fleiſchmann*, Phil. & Med. D. & Prof. in Acad Ingolſt.

Andr. *Folth*, Benefic. curator ad S. Petrum, Viennae.

———*Forbiger*, Phil. Mag. Lipſ.

Car. Gottl. *Francke*, Rector ſcholae Pirnenſis in Miſnia.

Illuſtriſſ. Beniamin *Francklin*, a civitatibus XIII foederatis in America cum ampliſſima poteſtate rei gerendae ablegatus ad Regem Chriſtianiſſimum, Paſſiaci ad Sequanam.

Car. Henr. *Frenzel*, Cand. Theol. Berol.

———*Freudenberg*, Iudicii matrim. Secretarius, Bernae.

———*Freudenberger*, Centurio, ibid.

M. *Friedler*, Phil. Mag. Ditterbaci prope Stolpam in Miſnia.

Io. Mich. *Froelich*, LL. hum. Stud. Francof. ad M.

Illuſtriſſ. Carolus Comes de *Fuchs*, Viennae.

Reverendiſſimus & illuſtriſſ. Franc. Frid. Guil. Baro de *Fürſtenberg* in Herdringen, Can. Capit. Monaſter. & Paderborn. Epiſcopatus Monaſterii remp. adminiſtrans apud Elect. Colon.

G. B. *Funck*, Rector ſcholae Cathedr. Magdeburgi.

G.

Christianus *Garve*, Phil. Prof. Lipſ.
———*Gaſie*, Cand. Hamb.
———*Gaſtpar*, Cand. Tub.
Frid. *Gedike*, Direct. Gymn. Fridericiani, Berolin.
Frid. Chriſt. *Gervinus*, LL. hum. Stud. Biponti.
Frid. Lud. *Gieſſen*, LL. hum. Stud. ibid.
Franc. *Giftſchitz*, AA. LL. Phil. & Theol. D. ac Prof. publ. ord. Theol. Paſtor. Viennae Auſtr.
Franciſcus de *Gillot*, Ephorus Comitum iuvenum filiorum. Illuſtriſſ. Comitis de Waldſtein Wartenberg, Viennae Auſtr.
C. C. *Golze*, Goettingae.
F. Ch. *Grazff*, ibid.
———*Graberg*, Aſſeſſor, Erfurti.
———*Graefe*, Cand. Theol. Erlangae.
Aug *Graeffer*, iunior, Bibliopola Viennenſis. 6 Ex.
———*Grauel*, Argent.
Io. Frid. *Grebel*, Conrector ſcholae provinc. Francohuſanae.
———*Greiner*, Phil. Stud. Tubingae.
Io. Frid. Car. *Grimm*, Conſil. aulicus & Archiater Principis Saxogothani.
———*Gros*, Theol. Stud. Erlangae.
———*Grüzmacher*, LL. hum. Stud. Francof. ad Viadrum.
Io. Phil. *Günther*, Goettingae.
G. G. F. *Günther*, ibid.

H.

Franc. Xav. *Haeberl*, Med. Cand. in Coll. Albertino Ingolſtad.
———*Haeberlin*, Conſil. aulicus Marchionis Brandenb. Francof. ad M.
———*Haefner*, AA. LL. Mag. Lipſ.
———*Hanſer*, Phil. Mag. Tubing.
Illuſtriſſimus Comes Io. Nep. Erneſtus S. R. I. Comes de *Harrach* in Gohrau, S. C. M. Cubicularius nobilis & a conſiliis Regiminis, Viennae.
Illuſtriſſ. Carolus Borromaeus, Comes de *Harrach*, ibid.
———*Harras*, Theol. Stud. Erlangae.
Io. Frid. *Hartknoch*, Bibliopola, Rigae in Livonia. 4 *Ex*.
Iohn *Hartley*, Anglus, Lipſ.
Petr. Immanuel *Hartmann*, D. Med. & Prof. Francof. ad Viadrum.
Marcus *Hasler*, Rector & Prof. Gymn. Ulmae.
Car. Victor *Hauff*, Mag. Rep. Tubingae.
———*Hauff*, Iuris Stud. ibid.
———*Heeren*, V. D. Miniſt. Bremae.
———*Hemſtedt*, ibid.
I. P. *Hennicke*, Goettingae.
Phil. Gabr. *Hensler*, Archiater regius, Altenaviae.

* * * *

C. G. *Hensler*, Kiliae.
Car. Frid. *Hepp*, Stud. hum. Biponti.
———*Herbrand*, Bibliopola Tubingae. 2 *Ex.*
Dan. Henr. *Hering*, Paſtor Vratislav. 3 *Ex.*
Iob *Hermes*, Canonicus, Treviris.
———*Herr*, Cand. Min. Gothae.
———*Herrenſchneider*, Prof. Math. Argentor.
Io. Frid. *Herrmann*, I. U. L. Argentor.
———*Hildebrandt*, Coll. III ſcholae prov. Portenſis.
Io. Guſt. *Hildenbrand*, LL. hum. Stud. Ulmae.
———*Hochſtetter*, Diacon. Leonberg. in Würtemb.
——— de *Hogendorp*, Berolini.
Reverendiſſ. & Illuſtriſſ. Chriſtoph. Phil. Willibaldus L. B. de *Hohenfeld*, Capit. & Vic. gen. eccl. Cath. Spir.
I. Ch. *Hudtwalker*, Goetting.
———*Huefer*, Conr. Gymn. Francof. ad Viadr.
Nic. *Huether*, Conr. Veſaliae.
A. C. D. *Hüttner*, Goettingae.
Paulus *Hupfauer*, Can. Reg. mon. Beirberg in Bavaria, Log. & Met. Prof. in Lyceo Elect. Monacenſ.

I.

———*Iablonsky*, Concionator aulicus Landsbergae ad Wartam in nova Marchia.
I. H. *Iordan*, Goettingae.
I. G. D. *Iordan*, ibid.
I. I. *Iundt*, LL. Stud. Argent.
I. W. *Iunker*, Goettingae.

K.

Frid. Henr. *Kalbfus*, LL. hum. Stud. Biponti.
———*Kapff*, Phil. Stud. Tub.
Io. Frid. *Kiefer*, hum. Stud. Biponti.
———*Kern*, Ser. Landgravio Haſſo-Darmſt. a Conſiliis Camerae, Buxovillae.
Albertus *Kirchmair*, Can. reg. mon. Weyarenſis, Rhet. & ſacr. Eloq. Prof. in Gymn. Monacenſ.
———*Kiſtenmaker*, Profeſſor Gymn. Monaſter.
———*Kleewig*, Goettingae.
———*Klein*, Conr. Paedagogii Darmſtad.
———*Kletſchke*, Praepoſitus ſacrorum Exercitus Boruſſ. Berolin.
———*Klinge*, Goettingae.
Io. Franc. *Knoes*, LL. Stud. Darmſtad.
Balth. *Koeberle*, Rect. Gymn. Memmingenſis.
Io. Georg. Guil. *Koehler*, V. D. M. Colmbergae in princip. Onoldino.
Io. Chriſtoph. *Koenig*, Phil. Mag. in Gymn. Buxovill.
Io. Frid. *Kolb*, primar. Paſtor eccl. ad S. Nicolaum Argentorati.
Io. *Konold*, Phil. Stud. Ulmae.
———a *Konſtant*, Lauſannenſis, Iuris Stud. Erlangae.

I. I. *Kreiſs*, Phil. Stud. Argent.
———*Kreſs*, Phil. Stud. Tub.
G. Ch. *Krone*, Goettingae.
———*Krüder*, Theol. Cand. Detmoldiae.
Ioſephus nobilis de *Kurtzboeck*, Bibliopola Viennenſ. 3 *Ex.*
———*Küſter*, Inſpect. Dioec. Friderìcianae Berol.
———*Kyburz*, V. D. Miniſt. Bernae.

L.

———*Lange*, Conr. Gymn. Kiliae.
———*Langhans*, V. D. M. Bernae.
Reverendiſſ. & Illuſtriſſ. Comes Damian. Fridericus *von der Leyen*, Eccleſiae Cathedralis Moguntinae Praepoſitus, pluriumque aliarum Canonicus.
———*Loefler*, legionis regiae Gens d'armes dictae a concionibus ſacris, Berolini.
I. H. *Lorenz*, Goettingae.
Fr. Germ. *Lüdke*, Diaconus ad S. Nicolaum, Berol.
Io. Chr. *Ludtmann*, Goetting.
Io. Siegm. de *Lupin*, Director Cancellariae Civitat. Imp. Memmingae.
———*Lütmann*, Conrector Gymn. Bremae.
———*Lyhme*, Subrect. Gymn. Kiliae.

M.

Martinus *Machovez*, AA. LL. Phil. & Theol. D. Viennae Auſtr.
Io. Georg. *Madlinger*, Barrenſis Allata.
———*Maier*, Mag. Rep. Tubingae.
———*Maier*, Phil. Stud. ibid.
———*Manſo*, Praefectus Gothae.
P. Stanislaus *Manz*, Schoenthalii.
———*Marechaux*, Theol. Stud. in Semin. Gallico Berolin.
Ioſephus *Martonſi*, S. C. M. Conſiliarius & Director ſcholarum nationalium Hermanſtadii in Transſilvania. 11. *Ex.*
———*Maſſe*, Director, Bern.
F. Ch. *Matthiae*, Goettingae.
Frid. Ferd. *Matthias*, Eccl. ref. Vicarius miniſter, Biponti.
———*Matthis*, Stud. Theol. in Seminario Gall. Berolin.
Ioſephus *Mayer*, S. C. M. a ſacris faciendis, Viennae.
———*Mayer*, Med. D. ibid.
Iac. *Mayer*, Bibliopola Memminganus. 4 *Ex.*
Ill. Franciſcus de *Mayrle*, Patricius Tirol. Bolzani.
B. A. *Meiſſner*, Goettingae.
Io. Bernh. *Merian*, Director Claſſis Phil. Acad. Berol.
———*Meyer*, Goettingae.
———*Michaelis*, Prof. Francof. ad Viadr.
Io. Frid. *Mieg*, Conſil. eccl. Heidelbergae.
Io. Barthol. *Miller*, LL. hum. Stud. Ulmae.

———*Moesch*, Cand. Theol. Curiae Variscorum.
Io. Fortunatus *Molinari*, S. C. M. in supremo rerum Ital. Tabulario a secretis, Vienn.
Ch. M. *Moseler*, Goettingae.
———*Moser*, Phil. Mag. Tubingae.
Matthaeus *Moser*, LL. hum. Stud. Ulmae.
———*Müller*, Praec. scholae ill. in coenobio Bergensi.
Io. Dan. *Müller*, Phil. Stud. Argent.
I. H. *Mylenphordt*, Goetting.

N.

I. Georg. Christoph. *Neide*, Subconrector Gymn. Magdeburg.
C. A. C. *Nelle*, Goettingae.
———*Nickl*, Bibliopega Mogunt. 3 Ex.
I. I. *Niemann*, Goettingae.
———*Noeldechen*, LL. hum. cultor, Berolini.
G. H. *Nolte*, Goettingae.
———de *Normann*, a Cons. regim. Stutgard.

O.

H. C. *Oberdeck*, Goettingae.
Benno *Obermair*, Med. Cand. Ingolstad.
Eusebius *Obermiller*, Canon. Reg. Polling. in Elect. Gymn. Monacensis Prof. Ingolstadii.
———*Oerter*, LL. hum. Stud. Erlang.
———*Oesterley*, Med. D. Goettingae.
———de *Olnhausen*, Consil. aul. & Med. D. Oehringae.

P.

Illustriss. Dominicus Comes de *Paggiari* di Sarrazona, Manhemii.
———*Pape* & *Gerhardi*, Negotiatores argentariam facientes, Viennae.
Georg. Frid. *Pauli*, Tabernaemontanus, LL. Stud. Biponti.
Rev. Abbas Abr. Iac. *Penzel*, Director typogr. Regiae, Cracoviae.
Wolfg. Frid. Gottl. *Perchtlin*, V. D. M. Sommerhusae in Franconia.
———*Pfaehleri* fratres, Bibliopolae Acad. Heidelb.
I. *Pfalzer*, Phil. Stud. Argentorati.
———*Pflaum*, V. D. Min. Weissenburgi in Nordgovia.
I. Ch. B. *Piper*, Goettingae.
———*Plassmann*, Inspector Gymn. Ioachimsthal. Berolin.
Io. Fr. *Poppe*, Prorect. Gymn. Frideric. Berolin.
Io. Bapt. *Primisser*, S. C. M. Consil. & Praefectus arcis Ombras, Oeniponti.
———de *Prittwitz*, Berolini.

Q.

I. O. *Quentin*, Goettingae.

R.

Io. Iac. *Rambach*, Paſtor primar. Hamburg.

———*Reder*, Monaſterii.

Aemilius *Reif*, Ord. S. Ben. Theol. D. & Prof. Th. Mor. Ingolſtadii.

Gregorius *Reiner*, Can. Reg. Praemonſtr. Steingadenſis, Th. D. & Phyſices Prof. Ingolſtadii.

———*Rengger*, Phil. Stud. Bernae.

Rev. Frid. Gabr. *Reſewitz*, Abbas coenobii Bergenſis prope Magdeburgum.

Illuſtriſſ. Comes de *Reventlau*, Kiliae.

I. G. D. *Richter*, Goettingae.

Franc. *Rid*, Can. Reg. Rottenbuch. & in Gymn. Elect. Monacenſi Prof. Grammat. Ingolſtadii.

———*Riecke*, Philoſ. Mag. Tubingae.

Car. Georg. L. B. de *Riedeſel*, Camerae Imp. Aſſeſſor, Wezlariae.

———*Riſold*, V. D. M. Bernae.

———*Roederer*, Phil. Stud. Argentorati.

———*Roeſslin*, Cand. Min. Tubingae.

Chr. Nic. *Roller*, iunior, Prof. Gymn. ref. Bremae. 3 *Ex.*

———*Rommel*, Metropolitanus eccl. Caſſell.

Ioſephus *Taulow de Roſenthal*, in Tabulario Bohemo-Auſtriaco a ſecretis, Viennae.

Ignatius *Taulow de Roſenthal*, in Tabulario conſilii ſtatus a ſecretis, Viennae.

———*Roth*, Diaconus Barri in Alſatia.

———*Ruhkopff*, Cand. Miniſt. Hamburgi.

S.

Fr. Sa. Gottfr. *Sack*, Concionator aulicus Berolinenſis & Conſiliarius Directorii Eccleſiarum reformatarum regii.

Michael. *Sailer*, Theol. D. & Prof. Monachii.

———*Schall*, Mag. rep. Tubingae.

Franciſcus *Schanza*, AA. LL. Philoſ. & Theol. Doctor & Prof. publ. ordin. Theol. Mor. Brunnae in Moravia.

Leopold *Scharndorfer*, AA. LL. Philoſ. & Med. Doct. Viennae.

———*Scheffer*, Stud. Iuris, Argent.

———*Scherer*, V. D. Min. Vicarius, Bernae.

———*Scherer*, Stud. Theol. ibidem.

———*Schickedanz*, Concionator Francof. ad Viadr.

Wigand *Schiderer*, Conſ. eccl. & Prof. Monachii.

———*Schiphorſt*, Collaborator Gymn. Bremae.

———*Schleuſſner*, AA. LL. Magiſter, Lipſiae.

Vicelinus *Schloegel*, Can. Reg. Polling. Theol. D. & Phyſ. Prof. Ingolſt.

———*Schmidt*, V. D. M. in Orphanotrophaeo magno Frideric. Berolini.

———*Schmidt*, Cand. Theol. Erlangae.

Ioann. Gottlob *Schneider*, Professor Academiae Francof. ad Viadr.

——— *Schneider*, Inspector eccl. A. C. dioecesis Lutrae Caesareae, nunc Palat.

———*Schnitzlein*, Stud. Th. Erlangae.

Io. Mich. *Schozulan*, AA. LL. Phil. & Med. Doct. Vienn.

G. C. *Schrader*, Goettingae.

Io. Frid. And. *Schreibeisen*, Pirmasentinus, LL. Stud. Biponti.

Nic. *Schroeder*, Alumnus Archiepisc. Seminarii Viennae.

Chr. Bernh. Ios. *Schücking*, Licent. Iur. Monasterii.

L. B. de *Schulenburg*, Consiliarius intimus Regius, Berolini.

Io. Christoph. Frid. *Schulz*, D. Phil. Prof. LL. Orient. & Graec. & Antiqq. Giessae Hassor.

———*Schulz*, Goettingae.

Georg. Christ. *Schwartz*, Professor Extraordinarius & Inspector Alumnor. Altdorfii.

——— *Schwarz*, Prorector Gymn. Bielefeld.

Franc. *Schwarzenbach*, Canonicus Labacensis, AA. LL. Phil. & Theol. D. Viennae.

———*Schweickhardt*, V. D. M. Mittelberghemii in dynastia Alsatiae Barrensi.

———*Schweickhart*, Consil. iud. aulici Palat. Bretzenhemii.

Franc. Xaver. *Seidel*, Sacerd. Saec. Theol. & Iur. utriusq. Licentiatus, Ingolstadii.

Xav. *Semmer*, Prof. extraord. Ingolstadii.

———*Sextroh*, Pastor A. C. Goettingae. 16 *Ex.*

———*Seyffer*, Cand. Tubing.

Iosephus *Simbs*, AA. LL. Phil. Doct. & Benef. Curator ad S. Petrum, Viennae.

I. I. *Spalding*, Consiliarius supremi Senatus Ecclesiastici & Praepositus, Berolini.

Georg. August. *Spangenberg*, Prof. Iuris, Goettingae.

Io. Frid. Guil. *Spatz*, Diaconus eccl. A. C. Spirae.

Iosephus *Spendou*, Viennae.

——— *Stacker*, Lit. Stud. Spirae.

Valentinus *Stansch*, Can. Reg. Weyarensis in Bavaria, Exposit. p. l. Feldkirchae.

———*Stapfer*, V. D. Min. Bernae.

Sebastianus *Startl*, Viennae.

Gaudent. *Staudinger*, Canon. Reg. Rohr. Theol. Doctor Sacrae Eloquentiae Profess. in Acad. Ingolstad.

Io. Baptist. *Staudinger*, I. U. Cand. Ingolstadii.

Carol. *Stern*, AA. LL. Phil. & Theol. Doct. & Benef. Curator Hospit. Caes. Reg. Viennae.

———*Stieber*, Cand. Theol. Erlangae.

Ignat. Aloyſ. *Stoeckel*, Prof. Landshutae in Bavaria.

Ferdinandus *Stoeger*, AA. LL. Phil. & Theol. D. & Prof. Publ. ordin. Hiſt. Eccleſ. Viennae.

Ioſephus *Streinsberg*, Viennae.

Ioſeph. *Stromayr*, Praepoſitus infulatus in Eisgarn, AA. LL. Phil. & Theol. D. & Caeſ. Reg. Librorum Cenſurae Aſſeſſor, Viennae.

Frid. Andr. *Stroth*, Conſil. eccl. & Rector Gymn. Gothae.

Io. Andr. *Suchfort*, Rector Gymn. Goettingae.

T.

———*Tennemann*, LL. Stud. Erfurt.

A. C. *Thiele*, L. B. de Schoenberg Boernichen, Cubicularii nobilis Elect. Sax. ab epiſtolis, Lipſiae. 13 *Ex.*

I. F. *Tonnies*, Goettingae.

Illuſtriſſ. Comes Caſpar de *Trapp*, Baro in Piſein & Caldonatſch &c. &c. Aulae Magiſter heredit. Caeſ. Mai. Cubic. nob. & Conſil. in rebus iuſtitiae, Oeniponti.

Ern. Chriſtian. *Trapp*, Prof. Halae Magd. 10 *Ex.*

Anton *Trauner*, Can. Reg. Sanct. Zenon. AA. LL. & Phil. D. Gymn. Acad. Ingolſtad. Rhet. Prof.

———*Tribolet*, Doct. Med. Bernae.

I. F. L. *Trier*, Goettingae.

———*Tueſſerd*, Phil. Mag. Tubingae.

V.

———*Voelkel*, Goettingae.

——— *Vorwerg*, AA. LL. Magiſter, Lipſiae.

Chr. Frid. *Voſs*, pater & filius, Bibliopolae, Berolini.

Georg. *Uhl*, Alumnus Archiepiſcopalis Seminarii, Vienn.

———*Urich*, Litt. Stud. Francof. ad Viadrum.

W.

———*Wagner*, Paſtor. eccl. Bernae.

Illuſtriſſ. Comes Georgius a *Waldſtein - Wartenberg*, Viennae.

Gottl. *Walther*, Prof. Iuris, Bernae.

P. Gottl. *Waſſer*, Collaborator Gymn. Frideric. Berol.

Io. Car. *Weber*, V. D. M. Steinwendae prope Lutram Caeſar.

Franc. Xav. *Weinzierl*, Can. Reg. Polling. Elect. Gymn. Monacenſis Gramm. Prof.

Chriſtianus Felix *Weiſſe*, tributorum circuli Lipſienſis receptor.

———*Wenger*, V. D. M. Bernae.

Io. Guil. *Wernher*, LL. hum. Stud. Biponti.

Frid. Aug. Clem. *Werthes*, Profeſſor Sturgardiae.

F. A. *Wiedeburg*, Prof. Phil. Helmstadii. 2 *Ex.*

——— *Wiegsam*, Pastor, Bernae.

C. Ch. *Willich*, Goettingae.

Herm. Erich *Winckler*, Pastor A. C. Hamburgi.

I. F. *Winter*, Goettingae.

Sim. Georg. Ern. a *Wisinger*, I. U. Cand. Ingolstadii.

Phil. Maur. *Wittich*, Darmstadii.

Augustinus L. B. a *Woeber*, Canonicus Regius Cathedralis Ecclesiae Brunnensis.

——— *Wyttenbach*, Diaconus, Bernae.

——— *Wyttenbach*, Philos. Stud. ibidem.

Z.

Henricus L. B. de *Zedlitz*, illustriss. de Zedlitz, Ministri status Regii, filius, Berolini.

——— *Zeller*, Phil. Magister, Tubingae.

Io. *Zenger*, Theol. Candid. Ingolstadii.

——— *Zobel*, Senator, Goerlitzii.

Casp. *Zumkley*, Electoris Colon. Mathematicus, Gymn. Paulini Monaster. Director ac Matheseos Prof.

CONTINUATIO
NOTITIAE LITERARIAE
Io. Alb. Fabricii
DE SINGULIS LIBRIS PLATONIS.

I. ΘΕΑΓΗΣ, ἢ περὶ σοφίας, μαιευτικός. De Sapientia, cuius ſtudioſus Theages, Demodici filius, Socrati ſe in diſciplinam dari cupit, & a Socrate convincitur, quid Sapientia ſit, ignorare, neque Sapientiam poſſe, niſi daemonio ſuffragante, a ſe doceri.

Gallice vertit *Andr. Dacerius*, & poſt eum *Germanice*, iuncto Graeco textu, Io. Sam. *Muellerus*.

II. ΑΝΤΕΡΑΣΤΑΙ, (ita Laërtius III, 4 pro quo in vulgatis ἐράσται & in ipſo dialogo,) ἢ περὶ φιλοσοφίας, ἠθικός. *De philoſophia*, quod non ſit proletaria cognitio variarum artium, adverſus neſcio quem, qui in hanc ſententiam acceperat illud Solonis:

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος

Commendat Socrates inter alia inſcriptionem Delphicam, quae praecipiebat σωφροσύνην ἀσκεῖν καὶ δικαιοσύνην.

Graece & cum lat. Ficini verſione iunctim cum dialogis Tetralogiae I edidit Nathan. Forſter, Oxonii 1745 & 1752, 8 mai. Gallice vertit *Andr. Dacerius;* Germanice cum graeco textu Io. Sam. *Muellerus*. edidit. vide ad Alcib. I.

III. ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ, ἢ περὶ ἐπιστήμης, πειραστικός. *De ſcientia* ſive *Adverſus falſo iactatam Sophiſtarum ſcientiae comparandae rationem*, & verae philoſophiae ſtudium propter ipſorum vanitatem, avaritiam, imperitiamque ac fraudes non eſſe negligendum. Inter alia in hoc dialogo perſtringuntur obſcura ſcripta Heracliti, & philoſophi Heraclitei, ut in Phaedone ſcripta Anaxagorae. *Procli* Commentarius in Theaetetum intercidit, nec minus *Luperci Berytii* liber περὶ τοῦ παρὰ Πλάτωνι ἀλεκτρύονος. Ad verba in Theaeteto p. 95. l. 15 ſq. φαινόμεθά μοι ἀλεκτρύονος ἀγεννοῦς δίκην πρὶν νενικηκέναι, ἀποπηδήσαντες ἀπὸ τοῦ λόγου ᾄδειν. Locum ex Theaeteto, quo Socrates confert Philoſophum cum viro civilibus adſtricto negotiis, gallice tranſtulit *Claudius Fleury* ad

calcem libri de delectu ac methodo ſtudiorum : aliumque qui ad doctrinam Protagorae pertinet in T. XVI hiſt. acad. Inſcr. & elegg. litt. Pariſ. 1752, 4 mai. Germ. verſus exſtat in Opp. Plat. germanice loquentis Lemgov. 1778, Tom. I.

IV. ΣΟΦΙΣΤΗΣ, ἢ περὶ τοῦ ὄντος, λογικός. *De Sophiſta* quod ita differat eius doctrina a vera ſapientia, quemadmodum res falſa a vero ente. Conferenda elegans Themiſthii Oratio IV (in Harduini edit. XXIII) qua Platonica criteria Sophiſtae in ſe non convenire diſputat.

Porphyrii commentarii (vide Holſtenium in vita Porphyrii c. VI, p. 54) Boethio laudati interciderunt. Latina Petreii Tiarae verſio prodiit Lovanii 1552, 8.

Addenda ad Notit. liter. de Plat. Vol. I praemiſſam.

ad p. XCII. Poſt VI dialogos a Io. Sam. Muellero editos an. 1736 idem quoque Apol. Socratis & Critonem graece & germ. edidit Hamb. 1739, 4.

Ad ſelectorum dialogorum editiones accedunt Platonis dialogi tres (Alcibiades I & II, & Hipparchus) opera & ſtudio Guil. Elwal. Oxon. 1771, 8 mai.

p. XCIII. Doctiſſimus P. *Grou* S. I. Gallicus interpres, Reip. Plat. & Libri de Legg. etiam alios VII vertit dialogos, qui prodiere 2 voll. apud Marc-Mich. Rey. 8 itidemque Dacerianis iuncti in Bibliotheque des anc. philoſophes 1771, 12. cui Collectioni ſubiuncta quoque interpretatio Hippiae & Euthydemi a Maucroiſio facta & pars Sympoſii a Racinio translati; unde tandem XI voll. exſtitere.

p. XCIV. Ad Dialogos a Io. Sam. Muellero verſos adde etiam Apol. Socr. & Critonem Hamb. 1739, 4.

p. XCVI. Ad n. III de Critone refer quoque *Rumpelii* progr. in Platonis dialogum, qui Crito inſcribitur, Erford. 1768.

Denique de titulis ſingulorum librorum confer, quae in Varietate lectionis diligentius adnotata ſunt.

Corrigenda.

pag. 214 l. 15 pro ματαβαλλομένην lege μεταβαλλομένην.
pag. 220 l. 6 pro Σπόπει lege Σκόπει.

ΘΕΑΓΗΣ

ΘΕΑΓΗΣ
Η
ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΑΣ
Μαιευτικος.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΘΕΑΓΗΣ.

ARGUMENTUM.

Demodocus quidam quum a filio Theage sollicitaretur, ut se traderet sapienti cuidam, sapientiae discendae causa, adit Socratem: a quo consilium capit hac de re, adducto etiam coram filio. Praefatur Socrates, rem esse illam maximi momenti, ut iuventus nimirum, quae est seminarium reipublicae, recte excolatur: sapientiam autem ipsam, esse praeclaram scientiam, omniumque scientiarum primariam ac principem. Illam porro hac in re maxime versari, ut contineatur societas generis humani rationibus & institutis iusti & moderati cuiusdam imperii: atque adeo evitentur intemperies, quae certae sunt hominum pestes. Iam vero illam quidem civilem sapientiam disci sapientum hominum usu & consuetudine: veram tamen efficacemque illius consequendae rationem pendere a Deo, qui unus nimirum efficiat, ut illa etiam hominum prudentum consuetudo possit esse fructuosa.

Ω ΣΩΚΡΑΤΕΣ, ἐδεόμην ἄττα σοι ἰδιολογήσασθαι, εἰ σχολή· κἂν ᾖ ἀσχολία δὲ μὴ πάνυ τὶς μεγάλη, ὅμως ἐμοῦ p. 121 a.

THEAGES
SIVE DE SAPIENTIA
Obstetricius.

DIALOGI PERSONAE

DEMODOCUS, SOCRATES, THEAGES.

OPUS habebam, o Socrates, quaedam privatim tecum communicare, si quidem otium sit, vel etiam negotium, mo-

ἕνεκα ποίησαι σχολήν. ΣΩ. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τυγχάνω σχολάζων, καὶ δὴ σοῦ γὲ ἕνεκα, καὶ πάνυ· ἀλλ' εἴτι βούλει λέγειν, ἔξεστι. ΔΗ. Βούλει οὖν δεῦρο εἰς τὴν τοῦ Διὸς τοῦ ἐλευθερίου στοὰν ἐκποδὼν ἀποχωρήσωμεν; ΣΩ. Εἴ σοι δοκεῖ.
b. ΔΗ. Ἰωμεν δή, ὦ Σώκρατες. πάντα τὰ φυτὰ κινδυνεύει τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα, καὶ τὰ ζῶα, τά τε ἄλλα καὶ ἄνθρωπος. καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ῥᾷστον ἡμῖν τοῦτο γίγνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦμεν, τὸ παρασκευάσασθαι πάντα τὰ πρὸ τοῦ φυτεύειν, καὶ αὐτὸ τὸ φυτεῦσαι· ἐπειδὰν δὲ τὸ φυτευθὲν βίῳ, μετὰ τοῦτο θεραπεία τοῦ φύοντος καὶ πολλὴ καὶ χαλεπὴ καὶ δύσκολος γίγνεται. οὕτω δὲ ἔχειν
c. ἔοικε καὶ τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων. ἀπὸ τῶν ἐμαυτοῦ ἐγὼ πραγμάτων τεκμαίρομαι καὶ εἰς τὰ ἄλλα. καὶ γὰρ ἐμοὶ ἡ τοῦ υἱέος τουτουί, εἴτε φυτείαν, εἴτε παιδοποιΐαν δεῖ αὐτὴν ὀνομάζειν, πάντων ῥᾴστη γέγονεν· ἡ δὲ τροφὴ δύσκολός τε καὶ ἀεὶ ἐν φόβῳ, περὶ αὐτοῦ δεδιότι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα, πολλὰ ἂν εἴη λέγειν· ἡ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ με φοβεῖ. ἔστι

do non omnino magnum: velim enim mea causa otium agas. *So.* Equidem otiosus & alioqui sum; sed tui causa maxime. Si quid ergo dicere vis, licet. *De.* Vin' secedamus hinc in proximam Iovis liberatoris porticum? *So.* Ut lubet. *De.* Eamus ergo, o Socrates. Omnes quidem plantae eodem se modo habere videntur, & quae e terra nascuntur, animaliaque omnia, & homines denique ipsi. Ut enim in plantis facillimum hoc nobis est, qui terram colimus, praeparare quidem omnia antequam plantemus, & ipsa etiam plantatio: postquam vero quod plantatum est, vivit; tunc cultus ipsius varius est & difficilis: sic & in hominibus videtur. Ex meis enim rebus cetera coniicio. Etenim haec mihi mei filii sive plantatio, seu generatio appellanda sit, omnium facillima exstitit: educatio autem difficilis, & plena timoris semper, maximum metum ipsius causa subeunti fuit. Et alia quidem multa de hoc dici possent: praecipue vero cupiditas, quae huic nunc inest, vehementer me sollicitat. est enim non ingenerosa, verum talis,

μὲν γὰρ οὐκ ἀγεννὴς, σφαλερὰ δέ. ἐπιθυμεῖ γὰρ δὴ οὗτος
ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, ὥς φησι, σοφὸς γενέσθαι. δοκῶ γάρ μοι, d.
τῶν ἡλικιωτῶν τινὲς αὐτοῦ καὶ δημοτῶν εἰς τὸ ἄστυ κατα-
βαίνοντες, λόγους τινὰς ἀπομνημονεύοντες, διαταράττουσιν
αὐτόν· οὓς ἐζήλωκε, καὶ πάλαι μοι πράγματα παρέχει,
ἀξιῶν ἐπιμεληθῆναί με ἑαυτοῦ, καὶ χρήματα τελέσαι τινὶ τῶν
σοφιστῶν, ὅστις αὐτὸν σοφὸν ποιήσει. ἐμοὶ δὲ τῶν μὲν χρημά-
των καὶ ἔλαττον μέλει, ἡγοῦμαι δὲ τοῦτον οὐκ εἰς σμικρὸν
κίνδυνον ἰέναι οἷ σπεύδει. τέως μὲν οὖν αὐτὸν κατεῖχον παρα- p.
μυθούμενος· ἐπειδὴ δὲ οὐκέτι οἷός τέ εἰμι, ἡγοῦμαι κράτιστον 124
εἶναι πείθεσθαι αὐτῷ· ἵνα μὴ πολλάκις ἄνευ ἐμοῦ συγγενό- a.
μενός τῳ διαφθαρῇ. νῦν οὖν ἥκω ἐπ' αὐτὰ ταῦτα, ἵνα τῷ
τούτων τῶν σοφιστῶν δοκούντων εἶναι συζήσω τουτονί. σὺ οὖν
ἡμῖν εἰς καλὸν παρεφάνης, ᾧ ἂν ἐγὼ μάλιστα ἐβουλόμην,
περὶ τῶν τοιούτων μέλλων πράξειν, συμβουλεύσασθαι. ἀλλ'
εἴτι ἔχεις συμβουλεύειν, ἐξ ὧν ἐμοῦ ἀκήκοας, ἔξεστί τε καὶ
χρή. ΣΩ. Ἀλλὰ μὲν δὴ, ὦ Δημάδοκε, καὶ λέγεταί γε συμ- b.

ut fallere possit. Cupit enim, o Socrates, ut ipse ait, sapiens effici. Et ut mihi videtur, populares quidem eius aequales in urbem venientes sermones quosdam ei repetentes hunc vehementer incitaverunt, quos aemulari coepit, & mihi iampridem molestus est, volens, ut eius curam suscipiam, ac pecuniam sophistae alicui, qui ipsum sapientem reddat, persolvam. Mihi vero pecuniarum minor est cura: verum hunc existimo ob hoc eius studium in periculum non mediocre incursurum. Hactenus igitur huic obstiti, consolando: sed ubi diutius nequeo, operae pretium fore duxi, ut ei obtemperem, ne sine me frequenter cum aliis vivens corrumpatur. Nunc autem ad hoc proficiscor, ut eum alicui eorum, qui sophistae existimantur, commendem. Tu igitur peropportune nobis obviam factus es, quem quidem hac in re mihi consultorem maxime cupiebam. Itaque si quid habes, quod mihi in iis, quae audivisti, consulere queas, licet & expedit. *So.* Ceterum, o Demodoce, vulgo dicitur, Consilium res sacra est: & si unquam ullum aliud,

βουλὴ ἱερὸν χρῆμα εἶναι. εἴπερ οὖν καὶ ἄλλη ἡτισοῦν ἐστὶν ἱερὰ, καὶ αὐτὴ ἂν εἴη περὶ ἧς σὺ νῦν συμβουλεύῃ. οὐ γὰρ ἔστι περὶ ὅτου θειοτέρου ἂν ἄνθρωπος βουλεύσαιτο, ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ οἰκείων. πρῶτον μὲν οὖν ἐγώ τε καὶ σὺ συνομολογήσωμεν, τί ποτε οἰόμεθα τοῦτο εἶναι περὶ οὗ βουλευόμεθα. μὴ γὰρ πολλάκις ἐγὼ μὲν ἄλλό τι αὐτὸ ὑπο-
e. λαμβάνω, σὺ δὲ ἄλλο, κἄπειτα πόρρω που τῆς συνουσίας, αἰσθώμεθα γελοῖοι ὄντες, ἐγώ τε ὁ συμβουλεύων καὶ σὺ ὁ συμβουλευόμενος, μηδὲν τῶν αὐτῶν ἡγούμενοι. ΔΗ. Ἀλλά μοι δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν, ὦ Σώκρατες· καὶ ποιεῖν χρὴ οὕτω. ΣΩ. Καὶ λέγω γε ὀρθῶς, οὐ μέντοι παντάπασί γε. σμικρὸν γάρ τι μετατίθεμαι. ἐννοῶ γὰρ μὴ καὶ ὁ μειρακίσκος οὗτος οὐ τούτου ἐπιθυμῇ οὗ ἡμεῖς αὐτὸν οἰόμεθα ἐπιθυμεῖν, ἀλλ' ἑτέρου.
d. εἶτ' αὖ ἡμεῖς ἔτι ἀτοπώτεροι ὦμεν περὶ ἄλλού του βουλευόμενοι. ὀρθότατον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι ἀπ' αὐτοῦ τούτου ἄρχεσθαι, διαπυνθανομένους ὅ, τι καὶ ἔστιν οὗ ἐπιθυμεῖ. ΔΗ. Κινδυνεύει γοῦν οὕτω βέλτιστον εἶναι ὡς σὺ λέγεις. ΣΩ. Εἰπὲ δή μοι τί καλὸν ὄνομα τῷ νεανίσκῳ· τί αὐτὸν προσαγορεύομεν;

hoc eſt in primis, de quo quaeris. Non eſt enim divinius aliquid, quo de quis conſulere queat; quam de inſtitutione ſui atque ſuorum. Primum igitur conveniamus, quidnam hoc eſſe putemus, quo de conſultamus; ne ſaepenumero, ego quidem aliud illud exiſtimem, tu item aliud, ac deinde longe diſſentiamus: ridiculi quidem exiſtentes ambo, & ego qui do, & tu qui poſtulas conſilium, quum nihil dum conſenſerimus. *De.* Recte quidem mihi dicere videris, o Socrates: itaque faciendum cenſeo. *So.* Recte, inquam, non omnino tamen recte: nam pauliſper id muto: dubito enim, ne forte hic adoleſcentulus alia quaedam, quam quae nos rebamur, cupiat: quod ſi alia, nos quoque abſurdius faciamus de alio conſulentes. Rectiſſimum igitur mihi videtur, ut initium hinc ſumentes, ipſum quid maxime inſtituat, rogemus. *De.* Optimum videtur, ut dicis. *So.* Dic igitur mihi, quod pulchrum nomen eſt puero? quo nomine ipſum vocabimus? *De.* Theages, o Socrates. *So.*

ΔΗ. Θεάγης ὄνομα τούτῳ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Καλόν γε, ὦ Δημόδοκε, τῷ υἱεῖ τὸ ὄνομα ἔθου καὶ ἱεροπρεπές. εἰπὲ δὴ ἡμῖν, ὦ Θέαγες, ἐπιθυμεῖν φῂς σοφὸς γενέσθαι, καὶ ἀξιοῖς σου τὸν πατέρα τόνδε ἐξευρεῖν ἀνδρός τινος συνουσίαν τοιούτου ὅστις σε σοφὸν ποιήσει; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Σοφοὺς δὲ καλεῖς πότερον τοὺς ἐπιςήμονας, περὶ ὅτου ἂν ἐπιςήμονες ὦσιν, ἢ τοὺς μή; ΘΕ. Τοὺς ἐπιςήμονας ἔγωγε. ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἐδιδάξατό σε ὁ πατὴρ καὶ ἐπαίδευσεν ἅπερ ἐνθάδε οἱ ἄλλοι παιδεύονται, οἱ τῶν καλῶν κἀγαθῶν πατέρων υἱεῖς; οἷον γράμματά τε καὶ κιθαρίζειν, καὶ παλαίειν, καὶ τὴν ἄλλην ἀγωνίαν; ΘΕ. Ἐμέ γε. ΣΩ. Ἔτι οὖν οἴει τινὸς ἐπιςήμης ἐλλείπειν, ἧς προσήκει ὑπὲρ σοῦ τὸν πατέρα ἐπιμεληθῆναι; ΘΕ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τίς ἐςιν αὕτη; εἰπὲ καὶ ἡμῖν, ἵνα σοι χαρισώμεθα. ΘΕ. Οἵδε καὶ οὗτος, ὦ Σώκρατες· ἐπεὶ πολλάκις ἐγὼ αὐτῷ εἴρηκα. ἀλλὰ ταῦτα ἐξεπίτηδες πρὸς σὲ λέγει, ὡς δὴ οὐκ εἰδὼς οὗ ἐγὼ ἐπιθυμῶ. τοιαῦτα γὰρ ἔτι καὶ ἕτερα καὶ πρὸς ἐμὲ μάχεταί τε, καὶ οὐκ ἐθέλει με οὐδενὶ συςῆσαι. ΣΩ. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἔμπροσθέν σοι ἦν πρὸς τοῦτον ῥηθέντα, ὥσπερ ἄνευ μαρτύρων λεγό-

e. p. 123 a.

Pulchrum, o Demodoce, & divinum filio nomen impoſuiſti. Sed tu dic mihi, Theages, cupiſne ſapiens eſſe? ac dignum exiſtimas eſſe, ut pater hic tuus virum inveniat, qui te ſua conſuetudine ſapientem reddat? *The.* Cupio. *So.* Sapientes autem utrum vocas homines ſcientiam habentes, quaecunque illa ſint, quae ſcierint: necne? *The.* Scientes equidem. *So.* Quid igitur, nonne te pater edocuit, quae hic nobilium virorum filii docentur? ſcilicet literas, citharam pulſare, palaeſtram, & alia certamina? *The.* Docuit. *So.* Putas praeterea te aliqua ſcientia indigere, de qua curam ſuſcipere tui cauſa patrem deceat? *The.* Puto. *So.* Quae eſt igitur ipſa? dic nobis, ut tibi gratificemur. *The.* Novit & hic, o Socrates, quoniam perſaepe illi narravi; ſed de induſtria haec nunc tecum loquitur, quaſi neſciat, quae cupiam: hoc enim modo, & in aliis multis mecum pugnat, neque vult alicui me tradere. *So.* Atqui quae hactenus adverſus hunc abs te dicta ſunt, teſtibus carent: nunc au-

b. μενα· νῦν δὲ ἐμὲ ποίησαι μάρτυρα, καὶ ἐναντίον ἐμοῦ κάτειπε τίς ἐςιν αὕτη ἡ σοφία ἧς ἐπιθυμεῖς. φέρε γὰρ, εἰ ἐπιθυμεῖς ταύτης ᾗ οἱ ἄνθρωποι τὰ πλοῖα κυβερνῶσι, καὶ ἐγώ σε ἐτύγχανον ἐρωτῶν, ὦ Θέαγες, τίνος ἐνδεὴς ὢν σοφίας, μέμφῃ τῷ πατρὶ ὅτι οὐκ ἐθέλει σε συνιςάναι παρ' ᾧ ἂν σὺ σοφὸς γένοιο; τί ἂν μοι ἀπεκρίνω; τίνα ταύτην αὐτὴν εἶναι; ἆρα οὐ κυβερνητικήν; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Εἰ δὲ ἐπιθυμῶν ταύτην τὴν σοφίαν
c. εἶναι σοφὸς ᾗ τὰ ἅρματα κυβερνῶσιν, εἶτ' ἐμέμφου τῷ πατρὶ, ἐμοῦ αὖ ἐρωτῶντος τίς ἐςιν αὕτη ἡ σοφία, τίνα ἂν ἀπεκρίνω αὐτὴν εἶναι; ἆρ' οὐχὶ ἡνιοχικήν; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἧς δὲ δὴ νῦν τυγχάνεις ἐπιθυμῶν, πότερον ἀνώνυμός τις ἐςὶν, ἢ ἔχει ὄνομα; ΘΕ. Οἶμαι ἔγωγε ἔχειν. ΣΩ. Πότερον οὖν αὐτὴν μὲν οἶσθα, οὐ μέντοι τόγε ὄνομα; ἢ καὶ τὸ ὄνομα; ΘΕ. Καὶ τὸ ὄνομα ἔγωγε. ΣΩ. Τί οὖν ἐςιν εἰπέ. ΘΕ. Τί δὲ ἄλλο, ὦ
d. Σώκρατες, αὐτῇ ὄνομα τὶς φαίη ἂν εἶναι, ἀλλ' ἢ σοφίαν; ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἡ ἡνιοχία σοφία ἐςίν; ἢ ἀμαθία δοκεῖ σοι εἶναι; ΘΕ. Οὐκ ἔμοιγε. ΣΩ. Ἀλλὰ σοφία; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἦ τί χρώμεθα; οὐχ ᾗ ἵππων ἐπιςάμεθα ζεύγους ἄρχειν; ΘΕ.

tem me adhibe teſtem, atque coram me denuo recenſe. Quaenam eſt haec ſapientia, quam appetis? Age, ſi cuperes eam, qua homines navigia gubernant, & ego te rogarem, quanam, o Theages, ſapientia indigens patri ſuccenſes, quod te his, a quibus ſapiens reddi potes, non tradat? quamnam eſſe reſponderes? nonne gubernatoriam? *The.* Certe. *So.* Sin autem illius cuperes eruditum te fieri, qua currus reguntur, ac patri ſuccenſeres, ego vero rogem, quaenam ea eſſet, nonne aurigariam reſpondeas? *The.* Utique. *So.* Haec autem, quam appetis, utrum habet nomen, an non? *The.* Exiſtimo habere. *So.* Utrum igitur illam quidem noſti, nomen autem ignoras? vel nomen etiam tenes? *Th.* Etiam nomen. *So.* Dic ergo, quid eſt. *The.* Quod aliud nomen huic congruere dicas, o Socrates, quam ſapientiae? *So.* Nonne etiam aurigaria, ſapientia eſt? an ignorantia tibi videtur? *The.* Nullo modo. *So.* An non ſapientia? *The.* Sapientia. *So.* Qua ad quid utimur? num

Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἡ κυβερνητικὴ σοφία ἐςίν; ΘΕ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἆρ' οὐκ αὐτὴ ᾗ πλοίων ἐπιςάμεθα ἄρχειν; ΘΕ. Αὕτη μὲν οὖν. ΣΩ. Ἥς δὲ δὴ σὺ ἐπιθυμεῖς ἡ σοφία, τίς ἐςιν, ᾗ τίνος ἐπιςάμεθα ἄρχειν; ΘΕ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ᾗ τῶν ἀν- e.
θρώπων. ΣΩ. Μῶν ᾗ τῶν καμνόντων; ΘΕ. Οὐ δῆτα. ΣΩ. Ἰατρικὴ γὰρ αὕτη ἐςιν. ἢ γάρ; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλ' ᾗ τῶν ᾀδόντων ἐπιςάμεθα ἐν τοῖς χοροῖς ἄρχειν; ΘΕ. Οὔ. ΣΩ. Μουσικὴ γὰρ αὕτη γε. ΘΕ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἀλλ' ᾗ τῶν γυμναζομένων ἐπιςάμεθα ἄρχειν; ΘΕ. Οὔ. ΣΩ. Γυμναςικὴ γὰρ αὕτη γε. ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλ' ᾗ τῶν τί ποιούντων; προθυμοῦ εἰπεῖν, ὥσπερ ἐγώ σοι τὰ ἔμπροσθεν. ΘΕ. Ἡ τῶν ἐν τῇ πόλει, ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν τῇ πόλει εἰσὶ καὶ οἱ κάμνοντες; ΘΕ. Ναί· ἀλλ' οὐ τούτων λέγω μόνον, ἀλλὰ p.
καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ πόλει. ΣΩ. Ἆρά γε μανθάνω ἣν 124
λέγεις τέχνην; δοκεῖς γάρ μοι λέγειν οὐχ ᾗ τῶν θεριζόντων a.
ἐπιςάμεθα ἄρχειν, καὶ τῶν τρυγώντων, καὶ τῶν φυτευόντων, καὶ σπειρόντων, καὶ ἀλοώντων. αὕτη μὲν γὰρ γεωργικὴ, ᾗ

qua ſcimus equorum iuga regere? *The.* Profecto. *So.* At gubernatoria, nonne & ipſa ſapientia eſt? *The.* Mihi quidem videtur. *So.* Num & ea eſt, qua naves gubernamus? *The.* Ea utique. *So.* Ea vero, quam nunc optas, quaenam ſapientia eſt? quidve eam adepti ſcimus gubernare? *The.* Mihi quidem videtur ea, qua ſcimus hominibus imperare. *So.* Num qua aegrotantibus? *The.* Minime. *So.* Ipſa enim medicina eſt, nonne? *The.* Eſt. *So.* At qua canentibus ſcimus in choris praeeſſe? *The.* Nequaquam. *So.* Muſica enim eſt. *The.* Ita. *So.* Sed utrum, qua certantibus praeeſſe? *The.* Nequaquam. *So.* Gymnaſtica enim eſt. *The.* Eſt. *So.* Verum qua quid facientibus, conare exprimere ſic, quemadmodum ſuperiora ego. *The.* Mihi plane videtur ea, qua his, qui ſunt in civitate. *So.* Nonne in civitate aegroti etiam ſunt? *The.* Sunt quidem; ſed non iſtis ſolum dico, verum omnibus, qui in civitate verſantur. *So.* Intelligo quam artem dicis. videris enim non eam, qua praeeſſe novimus metentibus, aut vindemiantibus, aut plantantibus, aut ſe-

τούτων ἄρχομεν. ἦ γάρ; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Οὐδέ γε ᾗ τῶν
b. πριζόντων, καὶ τρυπώντων, καὶ ξεόντων, καὶ τορνευόντων ξυμ-
πάντων ἐπιζάμεθα ἄρχειν, οὐ ταύτην λέγεις. αὕτη γὰρ οὐ
τεκτονική; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἀλλ' ἴσως ᾗ τούτων τε πάντων
καὶ αὐτῶν τῶν γεωργῶν, καὶ τῶν τεκτόνων, καὶ τῶν δημιουρ-
γῶν ἁπάντων, καὶ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ τῶν γυναικῶν καὶ ἀν-
δρῶν· ταύτην ἴσως λέγεις τὴν σοφίαν. ΘΕ. Ταύτην πάλαι,
ὦ Σώκρατες, βούλομαι λέγειν. ΣΩ. Ἔχεις οὖν εἰπεῖν, Αἴγι-
e. σθος, ὁ Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνας ἐν Ἄργει, ἆρα τούτων
ἦρχεν ὧν σὺ λέγεις, τῶν τε δημιουργῶν καὶ ἰδιωτῶν, καὶ ἀν-
δρῶν καὶ γυναικῶν ξυμπάντων, ἢ ἄλλων τινῶν; ΘΕ. Οὐκ
ἀλλὰ τούτων. ΣΩ. Τί δὲ δή; Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ ἐν Φθίᾳ οὐ
τῶν αὐτῶν τούτων ἦρχε; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Περίανδρον δὲ τὸν
Κυψέλου ἄρχοντα ἐν Κορίνθῳ ἤδη ἀκήκοας γενέσθαι; ΘΕ.
Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐ τῶν αὐτῶν τούτων ἄρχοντα ἐν τῇ αὐτῇ
d. πόλει; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Τί δέ; Ἀρχέλαον τὸν Περδίκκου,
τὸν νεωστὶ τούτων ἄρχοντα ἐν Μακεδονίᾳ, οὐ τῶν αὐτῶν ἡγῇ

rentibus, aut triturantibus: ipsa enim, per quam iis imperamus, agricultura est. nonne? *The.* Est. *So.* Neque rursus qua vel secantibus, vel perforantibus, vel polientibus, vel torno aliquid facientibus: nam haec ad fabros pertinet. *The.* Certe. *So.* Verum fortasse, qua iis universis, & agricolis, & fabris, & artificibus omnibus, ac privatis cunctis mulieribusque & viris imperitamus, eam tu sapientiam dicis. *The.* Istam ipsam, o Socrates, iampridem dicere volebam. *So.* Potes dicere, an Aegisthus, qui Agamemnonem apud Argos interfecit, his omnibus imperavit, quos dixisti, artificibus, privatis viris, mulieribusque universis, an aliis quibusdam? *The.* Non aliis, sed iis omnibus. *So.* Quid autem Peleus, Aeaci filius, in Phthia nonne iisdem dominatus est? *The.* Eisdem. *So.* Periandrum vero Cypseli, nonne audivisti apud Corinthios imperasse? *The.* Equidem. *So.* Nonne eisdem in civitate sua dominatus est? *The.* Certe. *So.* Quid vero? Archelaum Perdiccae, nuper in Macedonia imperantem, num iisdem existimas dominatum? *The.* Equidem. *So.*

τούτων ἄρχειν; ΘΕ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἱππίαν δὲ τὸν Πεισιστράτου ἐν τῇδε τῇ πόλει ἄρξαντα, τίνων οἴει ἄρξαι; οὐ τούτων; ΘΕ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Εἴποις ἂν οὖν μοι τίνα ἐπωνυμίαν ἔχει Βάκις τε καὶ Σιβύλλα, καὶ ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος; ΘΕ. Τίνα γὰρ ἄλλην, ὦ Σώκρατες, πλὴν γε χρησμῳδοί; ΣΩ. Ὀρθῶς λέγεις. ἀλλὰ καὶ τοὺς δέ μοι οὕτω πειρῶ ἀπο- e.
κρίνασθαι, τίνα ἐπωνυμίαν ἔχει Ἱππίας καὶ Περίανδρος διὰ τὴν αὐτὴν ἀρχήν. ΘΕ. Οἶμαι μὲν τύραννοι. τί γὰρ ἄλλο; ΣΩ. Οὐκοῦν ὅστις ἐπιθυμεῖ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ πόλει ξυμπάντων ἄρχειν, τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τούτοις ἐπιθυμεῖ, τυραννικῆς, καὶ τύραννος εἶναι; ΘΕ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὐκοῦν ταύτης ἐπιθυμεῖν σὺ φῄς; ΘΕ. Ἔοικέ γε, ἐξ ὧν ἐγὼ εἶπον. ΣΩ. Ὦ μιαρὲ, τυραννεῖν ἄρα ἡμῶν ἐπιθυμῶν πάλαι ἐμέμφου τῷ πατρὶ ὅτι σὲ οὐκ ἔπεμπεν εἰς διδασκάλου τυραννοδιδασκά- p.
λου τινός; καὶ σὺ, ὦ Δημόδοκε, οὐκ αἰσχύνῃ, πάλαι εἰδὼς 125
οὗ ἐπιθυμεῖ οὗτος; καὶ ἔχων ὅθι πέμψας αὐτὸν, δημιουργὸν a.
ἂν ἐποίησας τῆς σοφίας ἧς ἐπιθυμεῖ, ἔπειτα φθονεῖς τε αὐτῷ καὶ οὐκ ἐθέλεις πέμπειν; ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς· ἐπειδὴ ἐναντίον ἐμοῦ

Hippiam autem Pisistrati, in hac urbe dominantem, quibusnam praefuisse arbitraris? nonne eisdem? *The.* Quidni? *So.* Bacis vero, & Sibylla, & nostras Amphilytus, quonam pacto tibi cognominandi viderentur? *The.* Non alio, quam vatum nomine. *So.* Recte dicis. eodem modo conare, ut invenias, quo cognomine Hippiam & Periandrum propter eundem principatum nomines. *The.* Qui vocem, quam tyrannos? *So.* Ergo quicunque cupit more istorum universis suis civibus imperare, tyrannidem appetit, & esse tyrannus studet? *The.* Ita videtur. *So.* Hanc tu optas? *The.* Videtur ex iis, quae dixi. *So.* Scelesta, more tyranni nobis praeesse cupis? ac iamdudum succenses patri, qui te ad aliquem tyrannidis praeceptorem non mittit? Et te, Demodoce, non pudet, qui cum dudum noris, quid hic concupiscat, & quia, quo ipsum mittas, habes, artificem sapientiae illius, quam petit, facere potueris, invides, & nolis mittere? sed nunc vides. Cum vero te coram accusaverit,

κατείρηκέ σου, κοινῇ βουλευώμεθα ἐγώ τε καὶ σὺ· ἔςιν οἷ ἂν αὐτὸν πέμποιμεν, καὶ διὰ τὴν τίνος συνουσίαν σοφὸς ἂν γέ-
b. νοιτο τύραννος. ΔΗ. Ναὶ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, βουλευώμεθα δῆτα· ὡς δοκεῖ γέ μοι βουλῆς δεῖν περὶ τούτου οὐ φαύλης. ΣΩ. Ἔασον, ὦ γαθὲ, διαπυθώμεθα αὐτοῦ πρῶτον ἱκανῶς. ΔΗ. Πυθάνου δή. ΣΩ. Τί οὖν ἂν εἰ Εὐριπίδῃ τὶ προσχρησαίμεθα, ὦ Θέαγες; Εὐριπίδης γάρ που φησὶ, Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ. Εἰ οὖν ἔροιτό τις τὸν Εὐριπίδην, ὦ Εὐριπίδη, τῶν τι σοφῶν συνουσίᾳ φῇς σοφοὺς εἶναι τοὺς τυράν-
c. νους; ὥσπερ ἂν εἰ εἰπόντα, Σοφοὶ γεωργοὶ τῶν σοφῶν συνουσίᾳ, ἠρόμεθα τῶν τί σοφῶν, τί ἂν ἡμῖν ἀπεκρίνατο; ἆρ' ἂν ἄλλό τι ἢ τῶν τὰ γεωργικά; ΘΕ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο. ΣΩ. Τί δέ; εἰ εἶπε, Σοφοὶ μάγειροι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ, εἰ ἠρόμεθα τῶν τί σοφῶν, τί ἂν οἴει αὐτὸν ἀποκρίνασθαι; οὐχ ὅτι τῶν μαγειρικῶν; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Τί δ', εἰ, Σοφοὶ παλαισταὶ τῶν σοφῶν συνουσίᾳ, εἶπεν, εἰ ἠρόμεθα τῶν τί σοφῶν, ἆρα οὐκ
d. ἂν τῶν παλαίειν, ἔφη; ΘΕ. Ναί. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ εἶπε, Σο-

consultemus simul ego & tu, estne quo mittamus, ut alicuius consuetudine sapiens tyrannus efficiatur? *De.* Per Iovem, o Socrates, consultemus. est enim, ut mihi videtur, consilio opus, & maximo. *So.* Sine, bone vir, interrogemus ipsum prius. *De.* Interroga. *So.* Quid si Euripide ad aliquid utamur, o Theages? Inquit enim ille, *Sapiunt tyranni sapientum consuetudine.* Si quis Euripidem roget, O Euripides, qua in re sapientum consuetudine ais sapere tyrannos? quemadmodum si cum dixisset, Sapientes agricolae sunt sapientum consuetudine, percontaremur, quanam in re sapientum, quid putas ipsum dicturum? an aliud, quam in re rustica? *The.* Nihil aliud. *So.* Eodem modo si dixisset, Sapientes coqui sapientum consuetudine; nosque rogaremus, quanam in re sapientum, quid aliud responderet, quam coquinaria? *The.* Id ipsum. *So.* Quid si dixisset, Sapientes athletae sapientum consuetudine; & nos in quo sapientum interrogemus, nonne certando responderet? *The.* Immo. *So.* Et quia dixit, *Sapientes tyranni sapientum consue-*

φοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ, ἡμῶν ἐρωτώντων, τί σοφῶν λέγεις ὦ Εὐριπίδη, τί ἂν φαίη; ποῖα ἂν εἶναι ταῦτα; ΘΕ. Ἀλλὰ μὰ Δι' οὐκ οἶδ' ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ βούλει ἐγώ σοι εἰπω; ΘΕ. Εἰ βούλει. ΣΩ. Ταῦτ' ἐςὶν ἅπερ ἔφη Ἀνακρέων τὴν Καλλικρήτην ἐπίςασθαι. ἢ οὐκ οἶσθα τὸ ἆσμα; ΘΕ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τί οὖν; τοιαύτης τινὸς καὶ σὺ συνουσίας ἐπιθυμεῖς ἀνδρὸς ὅστις τυγχάνει ὁμότεχνος ὢν Καλλικρήτῃ τῇ Κυανῆς, καὶ c.
ἐπίςαται τυραννικὰ, ὥσπερ ἐκείνην ἔφη ὁ ποιητής; ἵνα καὶ σὺ ἡμῖν τύραννος γένῃ, καὶ τῇ πόλει; ΘΕ. Πάλαι, ὦ Σώκρατες, σκώπτεις, καὶ παίζεις πρός με. ΣΩ. Τί δέ; οὐ ταύτης φῂς τῆς σοφίας ἐπιθυμεῖν, ᾗ πάντων ἂν τῶν πολιτῶν ἄρχοις; τοῦτο δὲ ποιῶν, ἄλλο τί ἢ τύραννος ἂν εἴης; ΘΕ. Εὐξαίμην μὲν ἄν, οἶμαι, ἔγωγε τύραννος γενέσθαι μάλιςα μὲν πάντων ἀνθρώπων, εἰ δὲ μὴ, ὡς πλείςων· καὶ σύ γ' ἄν, οἶμαι, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι. ἔτι δέ γε ἴσως μᾶλλον θεὸς γενέσθαι. ἀλλ' οὐ τούτου ἔλεγον ἐπιθυμεῖν. ΣΩ. Ἀλλὰ τί δὲ ἐςί p.
ποτε οὗ ἐπιθυμεῖς; οὐ τῶν πολιτῶν φῂς ἄρχειν ἐπιθυμεῖν; ΘΕ. 126 a.
Οὐ βίᾳ γε, οὐδ' ὥσπερ οἱ τύραννοι· ἀλλ' ἑκόντων, ὥσπερ καὶ

tudine, si rogaremus illum, qua in re, o Euripides, sapientum, quid eum responsurum putas? *The.* Per Iovem, nescio. *So.* Vis tibi dicam? *The.* Ut lubet. *So.* Haec sunt, quae ait Anacreon ipsam Callicretem nosse. audisti carmen? *The.* Audivi. *So.* Quid igitur? huiusmodi ne viri consuetudinem cupis, qui eam artem teneat, quam tenebat Callicrete Cyane nata, quique sciret tyrannica, quae Callicretem novisse poeta inquit; ut & in nos, & civitatem tyrannidem exerceas? *The.* Iamdudum me mordes, Socrates, atque irrides. *So.* Quamobrem? nonne ais, hanc te sapientiam optare, qua cunctis imperes? atqui haec faciens, aliudne, quam tyrannus sis? *The.* Optarem quidem, ut arbitror, vel omnium hominum, vel quam plurimorum tyrannide potiri, quod idem de te ac ceteris omnibus persuadeo mihi; aut etiam Deus esse. verum tamen non hoc appetere dicebam. *So.* Quid tandem est hoc, quod cupis? nonne civibus praeesse? *The.* Non vi quidem, neque ut tyranni; sed vo-

εἰ ἄλλοι ἐν τῇ πόλει ἐλλόγιμοι ἄνδρες. ΣΩ. Ἆρά γε λέγεις, ὥσπερ Θεμιστοκλῆς, καὶ Περικλῆς, καὶ Κίμων, καὶ ὅσοι τὰ πολιτικὰ δεινοὶ γεγένασι; ΘΕ. Νὴ Δία τούτους λέγω. ΣΩ. Τί οὖν; εἰ τὰ ἱππικὰ ἐτύγχανες ἐπιθυμῶν σοφὸς γενέσθαι,
b. παρὰ τίνας ἂν ἀφικόμενος ᾠήθης δεινὸς ἔσεσθαι ἱππεύς; ἢ παρ' ἄλλους τινὰς ἢ τοὺς ἱππικούς; ΘΕ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ παρ' αὐτοὺς αὖ τοὺς δεινοὺς ὄντας ταῦτα, καὶ οἷς εἰσι τε ἵπποι, καὶ χρῶνται ἑκάστοτε καὶ οἰκείοις καὶ ἀλλοτρίοις πολλοῖς; ΘΕ. Δηλονότι. ΣΩ. Τί δέ; εἰ τὰ ἀκοντιστικὰ σοφὸς ἐβούλου γενέσθαι, οὐ παρὰ τοὺς ἀκοντιστικοὺς ᾤου ἂν ἐλθὼν, σοφὸς ἔσεσθαι, τούτους οἷς ἐστί τε ἀκόντια, καὶ πολλοῖς καὶ
c. ἀλλοτρίοις καὶ οἰκείοις ἑκάστοτε χρῶνται ἀκοντίοις; ΘΕ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Λέγε δή μοι. ἐπεὶ δὲ δὴ τά πολιτικὰ βούλει σοφὸς γενέσθαι, οἴει παρ' ἄλλους τινὰς ἀφικόμενος σοφὸς ἔσεσθαι, ἢ τοὺς πολιτικοὺς τούτους, τοὺς αὐτούς τε δεινοὺς ὄντας τὰ πολιτικὰ, καὶ χρωμένους ἑκάστοτε τῇ τε αὐτῶν πόλει καὶ ἄλλαις πολλαῖς, καὶ Ἑλληνίσι προσομιλοῦντας πόλεσι καὶ βαρβάροις; ἢ δοκεῖς, ἄλλοις τισὶ συγγενόμενος, σοφὸς

lentibus, quemadmodum alii in civitate bene morati ac boni viri. *So.* Dicis ergo, qualis Themistocles fuit, & Pericles, & Cimo, & quicunque alii in administratione reipublicae floruerunt? *The.* Per Iovem, istos inquam. *So.* Quid vero? si nobilis eques esse studeas, & in ea arte sapiens, ad quosnam alios accederes, quam ad equites? *The.* Ad nullos alios. *So.* Quippe ad hos ipsos, qui equestri arte pollent, & qui equis tum nostratibus, tum alienis quam plurimis utuntur. *The.* Scilicet. *So.* Eodemque modo si sapienter iaculandi artem adipisci cupias, ad eos, qui optime iaculantur, & qui multis tam alienis, quam propriis utuntur spiculis, proficiscereris. *The.* Mihi quidem videtur. *So.* Age itaque, postquam in civilibus erudiri vis, ut in iis sapiens fias, ad alios accedendum putas, quam ad hos civiles homines, qui disciplina civili summopere valent, & utuntur tum patria, tum aliis civitatibus; versanturque ob id in Graecis, & in barbaris? an putas, cum aliis quibusdam

σεσθαι ταῦτα ἅπερ οὗτοι, ἀλλ' οὐκ αὐτοῖς τούτοις; ΘΕ. Ἀκήκοα γάρ, ὦ Σώκρατες, οὕς σε φασὶ λέγειν τοὺς λόγους· ὅτι τούτων τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν οἱ υἱεῖς οὐδὲν βελτίους εἰσὶν d. ἢ οἱ τῶν σκυτοτόμων. καί μοι δοκεῖς ἀληθέστατα λέγειν, ἐξ ὧν ἐγὼ δύναμαι αἰσθέσθαι. ἀνόητος οὖν ἂν εἴην, εἰ οἰοίμην τινὰ τούτων ἐμοὶ μὲν ἂν παραδοῦναι τὴν αὑτοῦ σοφίαν, τὸν δὲ υἱὸν τὸν αὑτοῦ μηδὲν ὠφελῆσαι, εἴτι οἷός τ' ἦν εἰς ταῦτα ὠφελεῖν ἄλλον ὁντινοῦν ἀνθρώπων. ΣΩ. Τί ἂν οὖν, ὦ βέλτιστε ἀνδρῶν, χρήσαιο σαυτῷ, εἴ σοι ἐπειδὴ γένοιτο υἱὸς τοιαῦτα πράγματα παρέχοι· καὶ φαίη μὲν ἂν ἐπιθυμεῖν ἀγαθὸς e. γενέσθαι ζωγράφος, καὶ μέμφοιτό σοι τῷ πατρὶ ὅτι οὐκ ἐθέλεις ἀναλίσκειν εἰς αὐτὸν τούτων αὐτῶν ἕνεκα ἀργύριον, τοὺς δὲ δημιουργοὺς αὐτοῦ τούτου τοὺς ζωγράφους ἀτιμάζοι τε καὶ μὴ βούλοιτο παρ' αὐτῶν μανθάνειν· ἢ τοὺς αὐλητάς, βουλόμενος αὐλητὴς γενέσθαι, ἢ τοὺς κιθαριστάς; ἔχοις ἂν αὐτῷ ὅ, τι χρῷο, καὶ ὅποι πέμποις ἄλλοσε μὴ ἐθέλοντα παρὰ τούτων μανθάνειν; ΘΕ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Νῦν οὖν ταυτὰ ταῦτα αὐτὸς πρὸς τὸν πατέρα ποιῶν, θαυμάζεις καὶ p. 127 a.

conversans, sapiens evadere in iis, in quibus ipsi sunt, & non in his ipsis? *The.* Audivi, Socrates, sermones quosdam, quos tuos asserunt, civilium virorum liberos nihilo meliores, quam cerdonum esse. &, mea quidem sententia, vera dicis. Insipiens ergo sim ego, qui de illorum numero esse possum, si mihi persuadeam, aliquem istorum suam mihi sapientiam traditurum, qui quidem suos filios ipsorum minime iuvent, putemque vel mihi, vel ulli mortalium ad hanc rem posse prodesse. *So.* Quid tu igitur, optime hominum, agas, si, cum tibi filius esset, huiusmodi negotia exhiberet, ostendens se cupere optimum pictorem evadere, succenseatque tibi, quod nullam in se pecuniam eius gratia collocares, sed ipsos pingendi artifices parvipenderet, neque ab eis aliquid vellet discere: tibicines item, tibicen effici volens; vel etiam citharoedos. habes, quod cum eo agas, vel quo tandem illum mitteres, nolentem ab iis discere? *The.* Minime profecto habeo. *So.* Nonne igitur eadem

μέμφῃ εἰ ἀπορεῖ ὅ, τι σοι χρήσεται, καὶ ὅποι πέμποι; ἐπεὶ Ἀθηναίων γε τῶν καλῶν κἀγαθῶν τὰ πολιτικὰ ὅτῳ ἂν βούλῃ συζήσομέν σε, ὃς σοι προῖκα συνέσται· καὶ ἅμα μὲν ἀργύριον οὐκ ἀναλώσαις, ἅμα δὲ πολὺ μᾶλλον εὐδοκιμήσεις παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, ἢ ἄλλῳ τῳ συνών. ΘΕ. Τί οὖν, ὦ Σώκρατες; οὐ καὶ σὺ τῶν καλῶν κἀγαθῶν εἶ ἀνδρῶν; εἰ γὰρ σύμοι ἐθέλεις συνεῖναι, ἐξαρκεῖ, καὶ οὐδένα ἄλλον ζητῶ. ΣΩ. Τί
b. τοῦτο λέγεις, Θέαγες; ΔΙΟ. Ὦ Σώκρατες, οὐ μέντοι κακῶς λέγει, καὶ ἅμα μὲν ἐμοὶ χαριῇ· ὡς ἐγὼ οὐκ ἔσθ' ὅ, τι τούτου μεῖζον ἂν ἔρμαιον ἡγησαίμην, ἢ εἰ οὗτός τε ἀρέσκοιτο τῇ σῇ συνουσίᾳ, καὶ σὺ ἐθέλοις τούτῳ συνεῖναι. καὶ μέντοι καὶ αἰσχύνομαι λέγειν ὡς σφόδρα βούλομαι. ἀλλ' ἐγὼ ἀμφοτέρων ὑμῶν δέομαι, σέ τε θέλειν τούτῳ συνεῖναι, καὶ σὲ μὴ ζητεῖν ἄλλῳ μηδενὶ συγγενέσθαι ἢ Σωκράτει· καί με πολλῶν καὶ φο-
c. βερῶν ἀπαλλάξατε φροντίδων· ὡς νῦν πάνυ φοβοῦμαι ὑπὲρ τούτου, μή τινι ἄλλῳ ἐντύχῃ οἵῳ τοῦτον διαφθεῖραι. ΘΕ. Μηκέτι νῦν, ὦ πάτερ, ὑπέρ γ' ἐμοῦ φοβοῦ, εἴπερ οἷός τ' εἶ

haec faciens, miraris atque ſuccenſes patri, cum dubitat quid tecum agat, & quo te mittat, quem Athenienſium in adminiſtranda republica praeſtantiſſimorum cuicunque voluiſſes commendaturi eramus, qui tecum ſine pretio verſatus fuiſſet: ſimulque & ſumtibus pepercíſſes, & ab huiusmodi conſuetudine plus nominis quaeſiviſſes, quam omnium ceterorum. *The.* Quid igitur, Socrates, nonne tu ex bonis viris es? Si me ſuſceperis, ſat habeo, neque alium quaero. *So.* Quid hoc dicis? *De.* Non male dicit, o Socrates, neque mihi quidquam hoc iucundius utiliusque, ut arbitror, eſſe poſſet, quam ſi huic tua conſuetudo placeat, & ſi tu cum eo verſari velis: & profecto pudore impedior dicere, quam vehementer affectem. Itaque ambos vos rogatos velim, & te, ut velis hunc ſuſcipere, & te, ne alium, quam Socratem quaeras, meque maximis curis, & formidine plenis, obſecro, liberetis; quoniam nunc vehementer timeo, ne hic cuiuspiam alterius conſuetudinem quaerat, a quo deinde perdatur. *The.* Ne ulterius mihi timeas, mi pater, ſi huic perſua-

πεῖσαι τοῦτον τὴν ἐμὴν συνουσίαν προσδέξασθαι. ΔΗ. Πάνυ καλῶς λέγεις. Ὦ Σώκρατες, πρὸς σὲ δ' ἂν ἤδη εἴη ὁ μετὰ τοῦτον λόγος. ἐγὼ γάρ σοι ἕτοιμός εἰμι (ὡς διὰ βραχέων εἰπεῖν) καὶ ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ὡς οἷόν τε οἰκειότατα παρέχειν, ὅτου ἂν δέῃ ἔμβραχυ, ἐὰν Θεάγη τουτονὶ ἀσπάζῃ τε καὶ εὐεργετῇς ὅ, τι ἂν οἷός τε ᾖς. ΣΩ. Ὦ Δημόδοκε, τὸ μὲν ἐσπουδακέναι σε d.
οὐ θαυμάζω, εἴπερ οἴει ὑπ' ἐμοῦ μάλιστ' ἄν σοι τοῦτον ὠφεληθῆναι· οὐ γὰρ οἶδα ὑπὲρ ὅτου ἄν τις νοῦν ἔχων μᾶλλον σπουδάζοι, ἢ ὑπὲρ υἱέος αὐτοῦ, ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται· ὁπόθεν δὲ ἔδοξέ σοι τοῦτο, ὡς ἐγὼ ἂν μᾶλλον τὸν σὸν υἱὸν οἷός τε ἦν ὠφελῆσαι πρὸς τὸ πολίτην ἀγαθὸν γενέσθαι, ἢ σὺ αὐτὸς, καὶ ὁπόθεν οὗτος ᾠήθη ἐμὲ μᾶλλον ἢ σε αὐτὸν ὠφελήσειν, τοῦτο πάνυ θαυμάζω. σὺ γὰρ πρῶτον μὲν πρεσβύτερος εἶ ἐμοῦ, e.
ἔπειτα πολλὰς ἤδη ἀρχὰς καὶ τὰς μεγίστας Ἀθηναίοις ἦρξας· καὶ τιμᾷ ὑπὸ Ἀναγυρασίων τε τῶν δημοτῶν πολὺ μάλιστα, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλης πόλεως οὐδενὸς ἧττον. ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδὲν ἑωρᾷ οὐδέτερος ὑμῶν. ἔπειτα εἰ ἄρα τῆς μὲν τῶν πολι-

dere potes, ut me ſuſcipiat. *De.* Recte loqueris: & ad te, o Socrates, omnis poſthac oratio convertetur. Ego enim, ut breviſſime loquar, me ſimul ac mea omnia vel cariſſima, quocunque indigeas, tibi libentiſſime trado; ſi hunc Theagem ſuſceperis, eique pro virili tua bene feceris. *So.* Equidem, o Demodoce, ſtudium hoc tuum non admiror, ſi quidem exiſtimas, maxime a me hunc iuvari poſſe. non enim video, ubi maiore diligentia opus ſit, ſi quis mentem modo habet, quam ut filium optimum reddat. Sed unde tibi hoc ita viſum eſt, me videlicet tuum filium meliorem poſſe civem reddere, quam tute poſſis? atque unde hic ſibi perſuaſit, poſſe magis a me, quam abs te, ad hanc rem iuvari? id enim vehementer admiror. Tu enim primum me ſenior es: deinde multis ac maximis apud Athenienſes functus es magiſtratibus: neque te magis quisquam a popularibus Anagyruſiis ac reliquis civibus honoratur. In me autem horum quidquam neuter veſtrum videt. Verum ſi civilium virorum conſuetudines Theages iſte contemnit, aliosque

BIBLIOTEKA W TORUNIU UNIWERSYTECKA

τικῶν ἀνθρῶν συνουσίας Θεάγης ὅδε καταφρονεῖ, ἄλλους δέ τινας ζητεῖ οἳ παιδεύειν ἐπαγγέλλονται οἷοί τε εἶναι νέους ἀνθρώπους, ἔςιν ἐνταῦθα καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Γοργίας ὁ
p. Λεοντῖνος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι πολλοί·
128 οἳ οὕτω σοφοί εἰσιν ὥστε εἰς τὰς πόλεις ἰόντες πείθουσι τῶν
a. νέων τοὺς γενναιοτάτους τε καὶ πλουσιωτάτους, οἷς ἔξεςι τῶν πολιτῶν ᾧ ἂν βούλωνται προῖκα συνεῖναι, τούτους πείθουσιν, ἀπολείποντας τὰς ἐκείνων συνουσίας αὐτοῖς συνεῖναι, προσκατατιθέντας ἀργύριον πάνυ πολὺν μισθὸν, καὶ χάριν πρὸς τούτοις εἰδέναι. τούτων τινὰς εἰκὸς ἦν προαιρεῖσθαι καὶ
b. τὸν υἱόν σου καὶ αὐτόν σε. ἐμὲ δ' οὐκ εἰκός· οὐδὲν γὰρ τούτων ἐπίςαμαι τῶν μακαρίων τε καὶ καλῶν μαθημάτων. ἐπεὶ ἐβουλόμην ἄν· ἀλλὰ καὶ λέγω δή που ἀεὶ ὅτι ἐγὼ τυγχάνω, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδὲν ἐπιςάμενος, πλὴν σμικροῦ γέ τινος μαθήματος, τῶν ἐρωτικῶν. τοῦτο μέντοι τὸ μάθημα παρ' ὁντινοῦν ποιοῦμαι δεινὸς εἶναι, καὶ τῶν προγεγονότων ἀνθρώπων καὶ τῶν νῦν. ΘΕ. Ὁρᾷς ὦ πάτερ, ὅτι Σωκράτης οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τι ἔτι ἐθέλειν ἐμοὶ συνδιατρίβειν; ἐπεὶ τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν

quaerit, qui inſtruere iuventam profitentur, eſt hic Prodicus Ceus, & Gorgias Leontinus, & Polus Agrigentinus, aliique permulti: qui adeo ſapientes ſunt, ut, cum urbes adeunt, nobiliſſimos & ditiſſimos alliciant ad ſe iuvenes; quibus cum vel optimorum quorumcunque familiaritate gratis uti liceret, eorum aſſuetudine relicta, perſuaſi ad illos conferunt ſe, pretium, atque id ingens offerentes ultra, & gratiam inſuper maximam habentes. ex his ergo decebat te ac filium tuum aliquem eligere. Me vero ad id elegiſſe non convenit. nihil enim ex beatis ac praeclaris illis diſciplinis novi; alioqui libentiſſime ſcire illas velim. Quare ſane ſemper ego dico, me talem eſſe, ut ita dicam, qui nihil ſciam, praeterquam exiguam quandam diſciplinam rerum amatoriarum. In hac autem diſciplina praeſtantem me eſſe ſupra quoscunque & ſuperioris & praeſentis aevi homines profiteor. *The.* Videsne, pater, Socratem hunc non admodum familiaritatem meam recipere? nam quod ad me attinet, paratus eram, modo ipſe voluiſſet: ſed

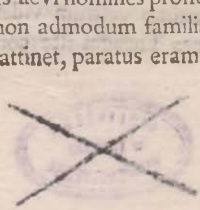

οὗτος ἐθέλῃ· ἀλλὰ ταῦτα παίζων πρὸς ἡμᾶς λέγει. ἐπεὶ ἐγὼ c.
οἶδα τῶν ἐμῶν ἡλικιωτῶν, καὶ ὀλίγῳ πρεσβυτέρων, οἳ πρὶν μὲν
τούτῳ συνεῖναι, οὐδενὸς ἄξιοι ἦσαν, ἐπειδὴ δὲ συνεγένοντο
τούτῳ, ἐν πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ πάντων βελτίους φαίνονται, ὧν
πρότερον χείρους. ΣΩ. Οἶσθα οὖν οἷον τοῦτό ἐςιν, ὦ παῖ Δη-
μοδόκου; ΘΕ. Ναὶ μὰ Δία ἔγωγε, ὅτι ἐὰν σὺ βούλῃ, καὶ
ἐγὼ οἷός τ' ἔσομαι τοιοῦτος γενέσθαι οἷοιπερ καὶ ἐκεῖνοι. ΣΩ.
Οὔκ, ὦ 'γαθέ· ἀλλά σε λέληθεν οἷον τοῦτ' ἐςιν· ἐγὼ δέ σοι d.
φράσω. ἔςι γάρ τι θεῖα μοῖρα παρεπόμενον ἐμοὶ ἐκ παιδὸς ἀρξά-
μενον δαιμόνιον. ἔςι δὲ τοῦτο φωνή, ἣ ὅταν γένηται, ἀεί μοι
σημαίνει, ὃ ἂν μέλλω πράττειν, τούτου ἀποτροπήν· προτρέπει
δὲ οὐδέποτε. καὶ ἐάν τις μοι τῶν φίλων ἀνακοινῶται, καὶ γέ-
νηται ἡ φωνή, ταυτὸν τοῦτο ἀποτρέπει, καὶ οὐκ ἐᾷ πράττειν.
καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. Χαρμίδην γὰρ του-
τονὶ γιγνώσκετε τὸν καλὸν γενόμενον, τὸν Γλαύκωνος. οὗτος
ποτὲ ἐτύγχανεν ἐμοὶ ἀνακοινούμενος, μέλλων ἀσκήσειν ςάδιον e.
εἰς Νεμέαν· καὶ εὐθὺς αὐτοῦ ἀρχομένου λέγειν ὅτι μέλλει

haec omnia ille ioco adverſus nos dicit. Novi enim meorum aequalium, & aliquanto ſeniorum nonnullos, qui, priusquam cum hoc verſarentur, nullius erant pretii: poſtquam autem familiaritate iſtius uſi ſunt, brevi omnium ſupremi eorum evaſerunt, quorum infimi prius erant. *So.* Noſti, quale hoc ſit, o Demodoci fili? *The.* Novi, per Iovem: ſi voles enim, talis fiam, quales illi fuerunt. *So.* Non ita, o optime: ſed hoc te fefellit, quale ſit: ego autem tibi dicam. Adeſt mihi divina quadam ſorte daemonium quoddam, a prima pueritia me ſecutum: hoc enim vox eſt quaedam, quae cum fit, ſemper eius rei, quam facturus ſum, diſſuaſionem innuit, provocat vero nunquam. Quod ſi quis amicorum mecum quandoque aliquid communicat, venitque vox, hoc illa diſſuadet, neque facere ſinit: cuius quidem rei vobis teſtes dabo. Charmidem, virum bonum, Glauconis filium, noſcitis. hic aliquando in Nemea ſtadio ſe exercitaturus, mecum communicabat. ac ſtatim, ubi dicere inciperet, quod ſe exercitaturus eſſet, affuit vox: ego prohibui, edicens, quem-

ἀσκεῖν, ἐγένετο ἡ φωνή· καὶ ἐγὼ διεκώλυόν τε αὐτὸν, καὶ
εἶπον, Ὅτι λέγοντός σου μεταξὺ γέγονέ μοι ἡ φωνὴ ἡ τοῦ
δαιμονίου· ἀλλὰ μὴ ἄσκει. Ἴσως, ἔφη, σημαίνει σοι ὅτι οὐ
νικήσω· ἐγὼ δὲ, κἂν μὴ μέλλω νικᾶν, γυμνασάμενός γε,
τοῦτον τὸν χρόνον ὠφεληθήσομαι. ταῦτα εἰπὼν ᾔσκει. ἄξιον
p. οὖν πυθέσθαι αὐτοῦ ἃ αὐτῷ ξυνέβη ἀπὸ ταύτης τῆς ἀσκή-
129 σεως. εἰ δὲ βούλεσθε τὸν Τιμάρχου ἀδελφὸν Κλειτόμαχον
a. ἐρέσθαι, τι εἶπεν αὐτῷ Τιμαρχος ἡνίκα ἀποθανούμενος ᾔει
εὐθὺ τοῦ δαιμονίου, ἐκεῖνός τε καὶ Εὐαθλος ὁ ταχυδρομῶν,
ὃς Τιμαρχον ὑπεδέξατο φεύγοντα. ἐρεῖ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἶπεν
αὐτῷ ταυτί. ΘΕ. Τί; ΣΩ. Ὦ Κλειτόμαχε, ἔφη, ἐγὼ μέντοι
ἔρχομαι ἀποθανούμενος νυνί, διότι Σωκράτει οὐκ ἤθελον πεί-
θεσθαι. τί δὴ οὖν ποτε τοῦτο εἶπεν ὁ Τίμαρχος, ἐγὼ φράσω.
b. ὅτε ἀνίστατο ἐκ τοῦ συμποσίου ὁ Τίμαρχος, καὶ Φιλήμων ὁ
Φιλημωνίδου, ἀποκτενοῦντες Νικίαν τὸν Ἱροσκαμάνδρου,
ἠπιστάσθην μὲν αὐτὼ μόνω τὴν ἐπιβουλήν· ὁ δὲ Τιμαρχος ἀνι-
στάμενος πρός με εἶπε, Τι λέγεις, ἔφη, ὦ Σώκρατες; ὑμεῖς
μὲν πίνετε, ἐμὲ δὲ δεῖ ποι ἐξαναστῆναι· ἥξω δὲ ὀλίγον ὕστερον,

admodum ipſo loquente daemonii vox exſtiterat, ne ſe exerceret. Ille vero, Fortaſſe, inquit, ſignificat tibi me victorem non evaſurum: ſed, etſi victoria non potiar, tamen hoc tempore me exercens aliquid proficiam. atque ita locutus, in certamen abit. Operae pretium eſt igitur eſt audire ab eo, quid ei ex eo certamine contigerit. Iam, ſi vultis, & Clitomachum, Timarchi fratrem, rogate, quid ei Timarchus dixerit, cum iam moriturus eſſet. is enim & Euathlus quidam, curſor, qui illum fugientem ſuſcepit, referet vobis, quid ille tunc dixerit. *The.* Quidnam? *So.* O Clitomache, inquit, equidem quamprimum moriturus venio, quoniam Socrati obtemperare nolui. Hoc quid ita dixerit Timarchus, ego exponam. Cum enim ſurrexiſſent ex convivio Timarchus, & Philemon, Philemonidis filius, interfecturi Niciam Hiroſcamandri filium, ſoli enim inſidiarum ii conſcii fuerant: hic Timarchus, Quid ais, o Socrates, inquit? vos quidem bibite: me vero oportet alio ire; redibo

ἐὰν τύχω. καί μοι ἐγένετο ἡ φωνὴ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μηδαμῶς, ἔφην, ἀναςῇς. γέγονε γάρ μοι τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον. καὶ ὃς ἐπέσχε· καὶ διαλείπων χρόνον, αὖθις ὥρμᾶτο ἰέναι, καὶ ἔφη, εἶμι δὴ, Σώκρατες. αὖθις ἐγένετο ἡ c. φωνή· αὖθις οὖν αὐτὸν ἠνάγκασα ἐπισχεῖν. τοτρίτον βουλόμενός με λαθεῖν ἀνέςη, οὐκέτι εἰπών μοι οὐδὲν, ἀλλὰ λαθὼν, ἐπιτηρήσας ἄλλοσε τὸν νοῦν ἔχοντα· καὶ οὕτως ᾤχετο ἀπιὼν, καὶ διεπράξατο ἐξ ὧν ᾔει ἀποθανούμενος. ὅθεν δὴ τοῦτο εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὅπερ νῦν ὑμῖν ἐγὼ, ὅτι ἴοι ἀποθανούμενος διὰ τὸ ἐμοὶ ἀπιςῆσαι. ἔτι τοίνυν περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πολλῶν ἀκούσεσθον ἃ ἐγὼ ἔλεγον περὶ τῆς διαφθορᾶς τοῦ ςρατοπέδου. d. καὶ τὰ μὲν παρεληλυθότα, τῶν εἰδότων ἐςὶν ἀκοῦσαι· πεῖραν δ' ἐξεςὶ νυνὶ λαβεῖν τοῦ σημείου, εἰ ἄρα τι λέγει. ἐπὶ γὰρ τῇ ἐπὶ ςρατειαν ἐξορμῇ Σαννίωνος τοῦ Καλοῦ, ἐγένετό μοι σημεῖον. οἴχεται δὲ νῦν μετὰ Θρασυλλου ςρατευσόμενος εἰθὺ Ἐφέσου καὶ Ἰωνίας· ἐγὼ οὖν οἰομαι ἐκεῖνον ἢ ἀποθανεῖσθαι, ἢ ἑμοῦ τι τουτῳ ἐλᾶν· καὶ περί γε τῆς πραγματείας τῆς ἄλ-

autem paulo poſt, ſi ſucceſſerit. Tum mihi aderat vox, itaque, Ne ſurgas, inquam; ſolitum enim mihi a daemone ſignum factum eſt. Quievit ille. Deinde paulilper commoratus ardebat iterum eundi cupiditate, dicens, Eo iam, Socrates. Et quia iterum vocem audivi, rurſus illum cohibui, donec ille tertio, latere me cupiens, ſurrexit, nihil mihi dicens, ſed obſervans, cum ego mentem alio advertiſſem: & ſic profectus ea patravit, quae mortis ei cauſa fuerunt. Haec eadem ille fratri, quemadmodum nunc ego vobis, dixit, ſe ſcilicet moriturum venire, quod mihi credere noluiſſet. Audietis praeterea ex multis, qui in Sicilia ſunt, quae de exercitus clade praedixeram. Et praeterita quidem ab his, qui illa noverunt, audire licet. experiri vero daemonii ſignum, ſi quid forte dicat, etiam nunc poſſumus. In expeditionem namque exiit Samionus, Cali filius. mihi autem ſignum affuit. Proficiſcitur vero nunc cum Thraſyllo, adverſus Epheſum & Ioniam militaturus. Ego autem illum exiſtimo vel interfectum iri, vel huiusmodi aliquid incurſurum:

e. λης πάνυ φοβοῦμαι. ταῦτα δὴ πάντα εἴρηκά σοι, ὅτι ἡ δύνα-
μις αὕτη τοῦ δαιμονίου τούτου καὶ εἰς τὰς συνουσιας τῶν
μετ' ἐμοῦ συνδιατριβόντων τὸ ἅπαν δύναται. πολλοῖς μὲν γὰρ
ἐναντιοῦται, καὶ οὐκ ἔςι τούτοις ὠφεληθῆναι μετ' ἐμοῦ δια-
τρίβουσιν· ὥστε οὐχ οἷόν τέ μοι τούτοις συνδιατρίβειν. πολ-
λοῖς δὲ συνεῖναι μὲν οὐ διακωλύει, ὠφελοῦνται δὲ οὐδὲν συνόν-
τες. οἷς δ' ἂν συλλάβηται τῆς συνουσίας ἡ τοῦ δαιμονίου δύνα-
μις, οὗτοί εἰσιν ὧν καὶ σὺ ᾔσθησαι. ταχὺ γὰρ παραχρῆμα
ἐπιδιδόασι· καὶ τούτων αὖ τῶν ἐπιδιδόντων, οἱ μὲν καὶ βέβαιον
p. ἔχουσι καὶ παραμόνιμον τὴν ὠφέλειαν· πολλοὶ δὲ ὅσον ἂν
130 a. μετ' ἐμοῦ χρόνον ὦσι, θαυμάσιον ἐπιδιδόασιν· ἐπειδὰν δὲ μου
ἀπόσχωνται, πάλιν οὐδὲν διαφέρουσιν ὁτουοῦν. τοῦτό ποτε
ἔπαθεν Ἀριςείδης ὁ Λυσιμάχου υἱός, τοῦ Ἀριςειδου. διατρί-
βων γὰρ μετ' ἐμοῦ, πάμπολυ ἐπεδεδώκει ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ·
ἔπειτα αὐτῷ ςρατεία τὶς ἐγένετο, καὶ ᾤχετο ἐκπλέων. ἥκων
δὲ κατελάμβανε μετ' ἐμοῦ διατρίβοντα Θουκυδίδην τὸν Με-
b. λησιου υἱὸν, τοῦ Θουκυδίδου. ὁ δὲ Θουκυδίδης τῇ προτεραίᾳ

& de reliquo negotio vehementer metuo. Haec omnia ideo tibi dico, quia poteſtas omnis ad familiaritates cum his, qui mecum ſunt, inſtituendas penes daemonium eſt. Multis enim adverſatur, neque licet his auxilium ferre, qui mecum, invito daemone, converſantur: quare impoſſibile eſt mihi, cum his vivere. Multis autem haerere non prohibet: ſed conſuetudine noſtra nihil omnino iuvantur. Quibus autem faverit in ipſa familiaritate poteſtas daemonii, illi ſunt, de quibus illud animadvertiſti. brevi enim proficiunt. Sed eorum partim hoc beneficium firmum habent atque durabile. plerique vero, quoad mecum ſunt, mirifice pollent: at ubi diſceſſerint, rurſus nihil a ceteris differunt. Hoc quandoque accidit Ariſtidi, Lyſimachi filio, eius, qui filius fuit Ariſtidis. Nam mecum commorans, brevi multum profecit. poſtea vero in militiam abiit, & navibus profectus eſt. rediens deinde offendit apud me agentem Thucydidem, filium Meleſiae, eius, qui filius fuit Thucydidis. hic autem Thucydides pridie mihi inter diſpu-

μοι δι' ἀπεχθείας ἐν λόγοις τισὶν ἐγεγόνει. ἰδών με οὖν ὁ Ἀριστείδης, ἐπειδὴ ἠσπάσατό τε καὶ τἄλλα διελέχθη, Θουκυδίδην δὲ, ἔφη, Σώκρατες, ἀκούω σεμνύνεσθαι ἄττα πρὸς σὲ, καὶ χαλεπαίνειν ὥς τι ὄντα. Ἔστι γὰρ, ἔφην ἐγὼ, οὕτως. Τί δέ; οὐκ οἶδεν, ἔφη, πρίν σοι συγγενέσθαι οἷον ἦν τὸ ἀνδράποδον; Οὐκ ἔοικέ γε, ἔφην ἐγὼ, νὴ τοὺς θεούς. Ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτός γε, ἔφη, καταγελάσως ἔχω, ὦ Σώκρατες. Τί μάλιστα; ἔφην ἐγώ. Ὅτι, ἔφη, πρίν με ἐκπλεῖν ὁτῳοῦν ἀνθρώπων οἵόστ' ἦν διαλέγεσθαι, καὶ μηδενὸς χείρων φαίνεσθαι ἐν τοῖς λόγοις· c.
ὥστε καὶ ἐδίωκον τὰς συνουσίας τῶν χαριεστάτων ἀνθρώπων· νυνὶ δὲ τοὐναντίον φεύγω, ἄν τινα καὶ αἰσθάνωμαι πεπαιδευμένον· οὕτως αἰσχύνομαι ἐπὶ τῇ ἐμαυτοῦ φαυλότητι. Πότερον δὲ, ἦν δ' ἐγὼ, ἐξαίφνης σε προὔλιπεν αὕτη ἡ δύναμις, ἢ κατὰ σμικρόν; Κατὰ σμικρὸν, ἦ δ' ὅς. Ἡνίκα δέ σοι παρεγένετο, ἦν δ' ἐγὼ, πότερον μαθόντι παρ' ἐμοῦ τὶ παρεγένετο; ἢ τινι d.
ἄλλῳ τρόπῳ; Ἐγώ σοι ἐρῶ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἄπιζον μὲν νὴ τοὺς θεοὺς, ἀληθὲς δέ. ἐγὼ γὰρ ἔμαθον παρὰ σοῦ οὐδὲν πώποτε, ὡς αὐτὸς οἶσθα· ἐπεδίδουν δὲ ὁπότε σοι συνείην, κἂν εἰ

tandum, nescio qua de re, obiecerat. Cum me salutasset, & quaedam insuper collocutus esset Aristides, Thucydidem, inquit, o Socrates, audio gloriari, & in quibusdam tecum etiam concertare, tanquam aliquid sit. Est, inquam, ut dicis. Tum ille, Non meminit, inquit, antequam tibi adhaereret, quale fuerit mancipium? Non videtur, inquam, per deos. At ego, inquit ille, ridiculus sum. Quidnam maxime, inquam? Quoniam priusquam hinc abirem, cum quovis disputare audebam, neque aliquo videbar in differendo deterior, adeo ut coetus praestantium virorum audacter adirem. Nunc autem contra fugio, quemcunque eruditum esse intellexi: adeo pudore adducor ob inscitiam. Utrum igitur, inquam, e vestigio te reliquit illa vis, an paulatim? Paulatim, inquit. Quando vero in te incessit? utrum accidit tibi aliquid a me discenti, an aliter? Dicam, o Socrates, rem quidem per deos incredibilem, veram tamen. Nihil unquam a te, ut ipse scis, didici:

ἐν τῇ αὐτῇ μόνον οἰκίᾳ εἴην, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ δὲ οἰκήματι· μᾶλλον δὲ ὁπότε ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι. καὶ ἐμοιγε ἐδόκουν πολὺ μᾶλλον ὁπότε ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι ὢν λέγοντός σου βλέποιμι
e. πρὸς σὲ, μᾶλλον ἢ ὁπότε ἄλλοσε ὁρῴην. πολὺ δὴ μάλιςα καὶ πλεῖςον ἐπεδίδουν, ὁπότε παρ' αὐτόν σε καθήμην, ἐχόμενός σου καὶ ἁπτόμενος. νῦν δὴ, ἤ δ' ὃς, πᾶσα ἐκείνη ἡ ἕξις ἐξερρύηκεν. Ἔςιν οὖν, ὦ Θέαγες, τοιαύτη ἡ ἡμετέρα συνουσία· ἐὰν μὲν τῷ θεῷ φίλον ᾖ, πάνυ πολὺ ἐπιδώσεις καὶ ταχύ· εἰ δὲ μὴ, οὔ. ὅρα οὖν μή σοι ἀσφαλέςερον ᾖ παρ' ἐκείνων τινὶ παιδεύεσθαι, οἳ ἐγκρατεῖς αὐτοί εἰσι τῆς ὠφελείας ἣν ὠφελοῦσι τοὺς ἀνθρώπους· μᾶλλον ἢ παρ' ἐμοῦ ὅ, τι ἂν τύχοι, τοῦτο πρᾶξαι. ΘΕ.
p. Ἐμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἡμᾶς οὕτωσι ποιῆσαι·
131 ἀποπειραθῆναι τοῦ δαιμονίου τούτου συνόντας ἀλλήλοις. καὶ ἐὰν μὲν παρείκῃ ἡμῖν, ταῦτα βέλτιςα· εἰ δὲ μὴ, τότε ἤδη παραχρῆμα βουλευσόμεθα ὅ, τι δράσομεν· εἴτε ἄλλῳ συνεσόμεθα, εἴτε καὶ αὐτὸ τὸ θεῖον τὸ σοὶ γιγνόμενον πειρασόμεθα παραμυθεῖσθαι εὐχαισί τε καὶ θυσίαις, καὶ ἄλλῳ ὅτῳ ἂν οἱ

proficiebam autem, quotiescunque tecum essem: etsi in eadem solum domo essem, non tamen in eadem parte domus: magis tamen, quoties eadem in parte. Et mihi quidem videbar multo magis, quando in eadem parte existens, aliquid te dicentem intuebar, quam cum alio essem aversus. sed longe magis proficiebam, cum apud te sedens, te tangebam. nunc autem omnis habitus ille defluxit. Est igitur, o Theages, huiusmodi nostra consuetudo. Si enim Deo gratum est, permultum quidem & brevi proficies: sin contra, minime. Vide igitur, ne tibi tutius sit, ab aliquo illorum erudiri, quibus in sua potestate sita est utilitas, qua ceteris prosunt; quam a me fortuna quadam id assequi. *The.* Mihi quidem sic faciendum, Socrates, videtur, ut consuetudine nostra de daemonio intelligamus. Quod si nobis annuerit, recte omnia: sin minus, quid agendum sit consultabimus tum, alterine cuipiam adhaereamus, an hoc divinum, quod tibi insitum est, precibus & sacrificiis, & alio quovis denique pacto, quo vates iubent, placare conemur. *De.*

μάντεις ἐξηγῶνται. ΔΗ. Μηκέτι πρὸς ταῦτα ἀντείπῃς, ὦ Σώκρατες, τῷ μειρακίῳ. εὖ γὰρ λέγει Θεάγης. ΣΩ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ χρῆναι οὕτω ποιεῖν, οὕτω ποιῶμεν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΟΥ.

Nihil ad haec, o Socrates, huic adolescenti repugnes: bene enim dicit Theages. *So.* Atqui, si videtur oportere sic agere, sic agamus.

FINIS THEAGIS.

ΕΡΑΣΤΑΙ

ΕΡΑΣΤΑΙ

Η

ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.

Ηθικος.

ARGUMENTUM.

Quid sit & quale officium philosophi, hic docetur. Est autem philosophi officium, divina nosse, gubernare humana: in illo contemplativa philosophia, in hoc activa comprehenditur: ad contemplativam conducit sapientia, ad activam prudentia & iustitia. Prius autem duae aliorum opiniones refutantur. Prima est eorum, qui philosophi officium dicunt esse, quam plurima discere: secunda Hippiae sophistae, volentis philosophiam artium omnium peritiam esse.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Εἰς Διονυσίου τοῦ γραμματικοῦ εἰσῆλθον, καὶ εἶδον αὐτόθι p.
τῶν τε νέων τοὺς ἐπιεικεστάτους δοκοῦντας εἶναι τὴν ἰδέαν καὶ 132
πατέρων εὐδοκίμων, καὶ τούτων ἐραστάς. ἐτυγχανέτην οὖν δύο a.
τῶν μειρακίων ἐριζοντε· περὶ ὅτου δὲ, οὐ σφόδρα κατήκουον.

AMATORES

SIVE

DE PHILOSOPHIA.

Moralis.

SOCRATES.

DIONYSII Grammatici ludum ingressus, iuvenes quosdam conspexi, qui videbantur honesta indole, claris ortos parentibus; cumque iis una eorum etiam familiares. Aderant autem duo quidam adolescentuli invicem contendentes; quae vero

ἐφαινέσθην μέντοι ἢ περὶ Ἀναξαγόρου ἢ περὶ Οἰνοπίδου ἐρίζειν.
b. κύκλους γοῦν γ ράφοντες ἐφαίνεσθον, καὶ ἐγκλίσεις τινὰς ἐμιμοῦντο τοῖν χεροῖν ἐπικλίνοντε, καὶ μάλα ἐσπουδακότε. κἀγὼ, καθήμην γὰρ παρὰ τὸν ἐραστὴν τοῦ ἑτέρου αὐτοῖν· κινήσας οὖν αὐτὸν τῷ ἀγκῶνι, ἠρόμην ὅ, τι ποτὲ οὕτως ἐσπουδακότε τὼ μειρακίω ἤτην· καὶ εἶπον, Ἦπου τὶ μέγα καὶ καλὸν ἐστι περὶ ὃ τοσαύτην σπουδὴν πεποιημένω ἐστόν. Ὁ δ' εἶπε, Ποῖον, ἔφη; μέγα καὶ καλόν; ἀδολεσχοῦσιν οὖν οὗτοί γε περὶ τῶν μετεώρων, καὶ φλυαροῦσι φιλοσοφοῦντες. καὶ ἐγὼ θαυμάσας αὐτοῦ
c. τὴν ἀπόκρισιν, εἶπον, Ὦ νεανία, αἰσχρὸν δοκεῖ σοι εἶναι τὸ φιλοσοφεῖν; ἢ τί οὕτω χαλεπῶς λέγεις; Καὶ ὁ ἕτερος (πλησίον γὰρ καθήμενος ἐτύγχανεν αὐτοῦ, ἀντεραστὴς ὢν) ἀκούσας ἐμοῦ τε ἐρομένου κἀκείνου ἀποκρινομένου, Οὐ πρὸς σοῦ γε, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ποιεῖς, τὸ καὶ ἀνέρεσθαι τοῦτον εἰ αἰσχρὸν ἡγεῖται εἶναι φιλοσοφίαν. ἢ οὐκ οἶσθα αὐτὸν, ὅτι τραχηλιζόμενος καὶ ἐμπιπλάμενος καὶ καθεύδων πάντα τὸν βίον διατετέλεκεν; ὥστε τί σοι οἴει αὐτὸν ἀποκρίνεσθαι ἄλλο, ἢ ὅτι αἰ-

esset contentio, haud satis adverteram. Verumtamen de Anaxagora vel Oenopide disceptare videbantur, circulos describentes, & quasdam sphaerae inclinationes depingentes, cubito innixi, & intenti admodum. Ego autem alterius illorum amicum, iuxta quem sedebam, cubito tangens interrogavi, quid ita contenderent adolescentes, & num magnum quiddam esset & pulchrum, in quo tantum studium ponerent. Tum ille, Quid, inquit, magnum, & pulchrum? nugantur enim de sublimibus quaedam, & philosophantes garriunt. Huius ego responsum admiratus, O adolescens, inquam, an turpe tibi philosophari videtur? curve tam acerbe respondes? Alter vero, (iuxta enim assidebat aemulus quidam istius,) cum & me interrogantem, & respondentem illum audisset, Non expedit tibi, Socrates, inquit, interrogare hunc, an turpe existimet esse philosophiam, necne. An non vides, ipsum in tumiditate quadam, & saturitate atque somnolentia universam aetatem egisse, ut credas, aliud quidquam eum tibi responsurum, quam, quod turpe sit philoso-

σχρόν ἐςι φιλοσοφία; ἦν δὲ οὗτος μὲν τοῖν ἐραςαῖν περὶ μου- d.
σικὴν διατετριφώς· ὁ δ' ἕτερος ὃν ἐλοιδόρει, περὶ γυμναςικήν· καί μοι ἔδοξε χρῆναι τὸν μὲν ἕτερον ἀφιέναι, τὸν ἐρόμενον, ὅτι οὐδ' αὐτὸς προσεποιεῖτο περὶ λόγων ἔμπειρος εἶναι, ἀλλὰ περὶ ἔργων· τὸν δὲ σοφώτερον προσποιούμενον εἶναι, διερωτῆσαι, ἵνα καὶ εἴτι δυναίμην, παρ' αὐτοῦ ὠφεληθείην. εἶπον οὖν ὅτι εἰς κοινὸν μὲν τὸ ἐρώτημα ἠρόμην· εἰ δὲ σὺ οἴει τοῦδε κάλλιον ἂν ἀποκρίνεσθαι, σὲ ἐρωτῶ τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ τοῦτον, εἰ δοκεῖ σοι τὸ φιλοσοφεῖν καλὸν εἶναι, ἢ οὔ. σχεδὸν οὖν ταῦτα λεγόντων ἡμῶν ἐπακούσαντε τὼ μειρακίω ἐσιγησάτην, καὶ αὐτὼ παυ- p.
σαμένω τῆς ἔριδος ἡμῶν ἀκροαταὶ ἐγενέσθην. καὶ ὅ, τι μὲν οἱ 133
ἐραςαὶ ἔπαθον, οὐκ οἶδα, αὐτὸς δ' οὖν ἐξεπλάγην. αἰεὶ γὰρ ποτε a.
ὑπὸ τῶν νέων τε καὶ καλῶν ἐκπλήττομαι. ἐδόκει μέν τί μοι καὶ ὁ ἕτερος οὐχ ἧττον ἐμοῦ ἀγωνιᾷν· οὐ μὴν ἀλλ' ἀπεκρίνατό γέ μοι καὶ μάλα φιλοτίμως. Ὁπότε γάρ τοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τὸ φιλοσοφεῖν αἰσχρὸν ἡγησαίμην εἶναι, οὐδ' ἂν ἄνθρωπον νο- b.
μίσαιμι ἐμαυτὸν εἶναι, οὐδ' ἄλλον τὸν οὕτω διακείμενον. αἰ-

phia? Erat autem iſte ex amatoribus in muſica eruditus; alter autem, quem carpebat, in gymnaſtica. Videbaturque mihi oportere eum, quem prius interrogaveram, miſſum facere, quod agendo potius, quam diſputando exercitatus haberi velle videretur. interrogandum autem cenſui illum, qui ſapientior videri volebat, ut, ſi quam poſſem, utilitatem reportarem. Dixi igitur ad eum, me de re communi quaeſtionem moviſſe: quod ſi putas melius hoc te reſponſurum, illud idem te nunc interrogo, utrum videatur philoſophari pulchrum eſſe, an ſecus? Haec fere cum diceremus, audierunt adoleſcentes, atque miſſa ea, quae inter ipſos erat, contentione, ad ea, quae diſſerebamus, audienda ſe ipſos ſilentio parabant. At amatoribus quid acciderit, neſcio. ipſe certe obſtupui. ſemper enim nova ac pulchra ſtupeſco. Videbatur itaque mihi alter me non minus certare: verum enimvero reſpondit ille mihi, & valde quidem ambitioſe, Si quando, o Socrates, philoſophari turpe eſſe ducerem, neque me hominem putarem, neque quemvis alium

νιττόμενος εἰς τὸν ἀντεραστὴν, καὶ λέγων μέγα τῇ φωνῇ, ἵν' αὐτοῦ κατακούοι τὰ παιδικά. Κἀγὼ εἶπον, Καλὸν ἄρα δοκεῖ σοι τὸ φιλοσοφεῖν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί οὖν; ἐγὼ ἔφην, εἰ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶναι εἰδέναι πρᾶγμα ὁτιοῦν εἴτε καλὸν εἴτε αἰσχρόν ἐςιν, ὃ μὴ εἰδείη τὶς τὴν ἀρχὴν ὅ, τι ἐςίν. Οὐκ ἔφη.
c. Οἶσθα ἄρα, ἦν δ' ἐγὼ, ὅ, τι ἐςι τὸ φιλοσοφεῖν; Καὶ μάλα, ἔφη. Τί οὖν ἐςιν, ἔφην ἐγώ. Τί δ' ἄλλό γε, ἢ κατὰ τὸν Σόλωνα; Σόλων γάρ που εἶπε, Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος. καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἀεὶ οὕτω χρῆναι, ἕν γέ τι μανθάνειν τὸν μέλλοντα φιλοσοφήσειν, καὶ νεώτερον ὄντα καὶ πρεσβύτερον· ἵνα ὡς πλεῖςα ἐν τῷ βίῳ μάθῃ. καί μοι τὸ μὲν πρῶτον ἔδοξέ τι εἰπεῖν, εἶτά πως ἐννοήσας ἠρόμην αὐτὸν εἰ τὴν φιλοσοφίαν
d. πολυμάθειαν ἡγοῖτο. Κἀκεῖνος, Πάνυ, ἔφη. Ἡγῇ δὲ καλὸν εἶναι μόνον τὴν φιλοσοφίαν, ἢ καὶ ἀγαθόν; ἦν δ' ἐγὼ. Καὶ ἀγαθὸν, ἔφη, πάνυ. Πότερον οὖν ἐν φιλοσοφίᾳ τι τοῦτο ἴδιον δρᾷς, ἢ καὶ ἐν ἄλλοις οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν; οἷον φιλογυμναστίαν οὐ μόνον καλὸν ἡγῇ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν; ἢ οὔ; Ὁ

ſic affectum. Innuens autem in aemulum dicebat haec ea voce, ut amici exaudire poſſent. Hic ego, Pulchrum igitur tibi philoſophari videtur? Et maxime quidem, inquit ille. Quid ergo, inquam, num videtur tibi fieri poſſe, ut norit quis, turpene ſit aliquid, an pulchrum, niſi prius, quid ipſum ſit, norit? Non. Noſti igitur, inquam, quod eſt aliquid philoſophari? Novi equidem. Quid eſt? Quid aliud, quam iuxta Solonem? dicebat enim alicubi Solo, Dum diſco ſemper multa, ſenecta venit. Et mihi quidem videtur ſemper ſic oportere aliquid diſcere eum hominem, qui philoſophus futurus ſit, ſive iuvenis, ſive ſenex ſit; ut in vita quam plurima diſcat. Et mihi primum viſus eſt aliquid dixiſſe. deinde mecum reputans, interrogavi, num ei philoſophia, idem quod multa diſcere videretur. Et ille, omnino, inquit. Exiſtimas, inquam, pulchrum aliquid ſolum eſſe philoſophiam, vel etiam bonum? Et bonum, inquit. Utrum philoſophiae id proprium facis, an etiam aliis eodem pacto tribuis; ut verbi gratia, ſtudium gymnaſticae, non mo-

δὲ, καὶ μάλα εἰρωνικῶς, εἶπε δύο. Πρὸς μὲν τόνδε μοι εἰρήσθω ὅτι οὐδέτερα· πρὸς μέντοι σε, ὦ Σώκρατες, καὶ καλὸν κἀγαθὸν ὁμολογῶ εἶναι. Ἆρ' οὖν καὶ ἐν τοῖς γυμνασίοις τὴν πολυ- e.
πονίαν φιλογυμνασίαν ἡγῇ εἶναι; Κἀκεῖνος ἔφη, Πάνυ γε· ὥσπερ καὶ ἐν τῷ φιλοσοφεῖν τὴν πολυμάθειαν φιλοσοφίαν ἡγοῦμαι εἶναι. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Ἡγῇ δὲ δὴ τοὺς φιλογυμνασοῦντας ἄλλού του ἐπιθυμεῖν ἢ τούτου ὅ, τι ποιήσει αὐτοὺς ἔχειν εὖ τὸ σῶμα; Τοῦτο ἔφη. Ἦ οὖν οἱ πολλοὶ πόνοι τὸ σῶμα, ἦν δ' ἐγὼ, ποιοῦσιν εὖ ἔχειν; Πῶς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀπ' p.
ὀλίγων γε πόνων τὸ σῶμά τις εὖ ἔχοι; Καί μοι ἔδοξεν ἤδη 134
ἐνταῦθα κινητέος εἶναι ὁ φιλογυμναστὴς, ἵνα μοι βοηθήσειε διὰ a.
τὴν ἐμπειρίαν τῆς γυμναστικῆς. κἄπειτα ἠρόμην αὐτὸν, Σὺ δὲ δὴ τί σιγᾷς ἡμῖν ὦ λῷστε, ταῦτα τούτου λέγοντος; ἢ καί σοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι εὖ τὰ σώματα ἔχειν ἀπὸ τῶν πολλῶν πόνων, ἢ ἀπὸ τῶν μετρίων; Ἐγὼ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ᾠμην τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο καὶ νῦν γνῶναι, ὅτι οἱ μέτριοι πόνοι εὖ ποιοῦσιν ἔχειν τὰ σώματα. Πόθεν δή; οὐχὶ ἄνδρα ἀγρυπνόν τε b.

do pulchrum esse, sed etiam bonum? Tunc ille ludens duo protulit: Adversus hunc, inquit, dico, quod neutrum sit; adversus autem te, o Socrates, & pulchrum & bonum simul esse fateor. Ergo in gymnasiis etiam multum laborem existimas esse gymnasticae studium? Et maxime quidem, inquit ille, quemadmodum in philosophando, multa discere philosophiam puto. Ego vero, credis, inquam, gymnasticae studiosos aliquid aliud appetere, quam ut eorum corpora bene se habeant? Id ipsum, inquit. Num multi labores bonam corporis habitudinem efficiunt? Quonam pacto, inquit ille, ex paucis laboribus robustum corpus fieri possit? Hic mihi visus est gymnasticus ille provocandus esse, qui mihi propter peritiam gymnasticae auxilium ferret. illum igitur percontatus sum, Quid, vir optime, isto loquente tu taces? num & tibi videntur homines e multis potius laboribus, quam temperatis robur acquirere? Equidem, o Socrates, ego illud, quod dici solet, videre videor, nempe ex moderatis corpus bene sese habere. Unde, inquam, vides?

καὶ ἄσιτον, καὶ ἀσραβῆ τὸν τράχηλον ἔχοντα, καὶ λεπτὸν ὑπὸ μεριμνῶν; Καὶ αὐτοῦ ταῦτα εἰπόντος, ἥσθη τὰ μειράκια καὶ ἐγέλασεν· ὁ δ' ἕτερος ἠρυθρίασε. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Τί οὖν; σὺ ἤδη ξυγχωρεῖς μήτε πολλοὺς μήτε ὀλίγους πόνους εὖ ποιεῖν ἔχειν τὰ σώματα τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοὺς μετρίους; ἢ διαμάχῃ, δυοῖν ὄντοιν νῶϊν περὶ τοῦ λόγου; Κἀκεῖνος, Πρὸς
c. μὲν τοῦτον, ἔφη, κἂν πάνυ ἡδέως διαγωνισαίμην· καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἱκανὸς ἂν γενοίμην βοηθῆσαι τῇ ὑποθέσει ἣν ὑπεθέμην, καὶ εἰ ταύτης ἔτι φαυλοτέραν ὑπεθέμην· (οὐδὲν γάρ ἐςι) πρὸς μέντοι σὲ οὐδὲν δέομαι παρὰ δόξαν φιλονεικεῖν· ἀλλ' ὁμολογῶ μὴ τὰ πολλὰ, ἀλλὰ τὰ μέτρια γυμνάσια τὴν εὐεξίαν ἐμποιεῖν τοῖς ἀνθρώποις. Τί δὲ τὰ σιτία; τὰ μέτρια, ἢ τὰ πολλά; ἔφην ἐγώ. Καὶ τὰ σιτία ὡμολόγει. Ἔτι δὲ κἀγὼ προσηνάγ-
d. καζον αὐτὸν ὁμολογεῖν καὶ τἄλλα πάντα τὰ περὶ τὸ σῶμα, τὰ μέτρια μάλιςα ὠφελεῖν· ἀλλὰ μὴ τὰ πολλὰ, μηδὲ τὰ ὀλίγα. Καί μοι ὡμολόγει τὰ μέτρια. Τί δὲ, ἔφην, τὰ περὶ τὴν ψυχὴν τὰ μέτρια ὠφελεῖ ἢ τὰ ἄμετρα τῶν προσφερομέ-

non insomnem potius & nauseabundum virum, cerviceque molli, & curis extenuatum reddunt? Et quum haec annuisset, delectati adolescentes, riserunt. alter autem ille erubuit. Tunc ego, Quid tu igitur? concedisne, nec parvos, neque magnos labores habitudinem bonam corporis efficere, sed moderatos? an nobis, qui duo in eadem sententia sumus, repugnas? Libenter equidem, inquit, huic repugnarem: atque adversus eum valerem, id, quod proposui, defendere, etiamsi causam haberem minus validam. nullius enim pretii est. Verum tecum haud decet insolentius contendere: confiteor igitur, non multas, sed temperatas exercitationes bonum corporis habitum hominibus praestare. Cibi autem, inquam, multi, an moderati? Et cibi, ait. Praeterea compuli eum, ut concederet, reliqua omnia, quae circa corpus versantur, temperata quidem prodesse quamplurimum, pauca vero vel nimia, nihil. Et ille moderata iuvare confessus est. At quae ad animam spectant, inquam, cum moderata adhibentur, conducuntne magis, an im-

νων; Τὰ μέτρια, ἔφη. Οὐκοῦν ἐν τῶν προσφερομένων ψυχῇ ἐστὶ καὶ τὰ μαθήματα. Ὡμολόγει. Καὶ τούτων ἄρα τὰ μέτρια ὠφελεῖ, ἀλλ' οὐ τὰ πολλά; Συνέφη. Τίνα οὖν ἐρόμενοι ἂν e.
δικαίως ἐροίμεθα, ὁποῖοι πόνοι μέτριοι καὶ σιτία πρὸς τὸ σῶμά ἐσιν; ὁμολογοῦμεν μὲν τρεῖς ὄντες, ἢ ἰατρὸν, ἢ παιδοτρίβην. Τίνα δ' ἂν περὶ σπέρματος σπορᾶς, ὁπόσον μέτριον; καὶ τούτου τὸν γεωργὸν ὁμολογοῦμεν. Τίνα δὲ περὶ μαθημάτων εἰς ψυχὴν φυτεύσεώς τε καὶ σπορᾶς ἐρωτῶντες, δικαίως ἂν ἐροίμεθα ὁπόσα καὶ ὁποῖα μέτρια; Τοῦντεῦθεν ἤδη ἀπορίας μεσοὶ ἤμεν ἅπαντες. κἀγὼ προσπαίζων αὐτοὺς ἠρόμην, Βού- p.
λεσθε, ἔφην, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐν ἀπορίᾳ ἐσμὲν, ἐρώμεθα ταυτὶ 135
τὰ μειράκια; ἢ ἴσως αἰσχυνόμεθα· ὥσπερ ἔφη τοὺς μνηςῆρας a.
Ὅμηρος, μὴ ἀξιοῦντας εἶναί τινα ἄλλον ὅστις ἐντενεῖ τὸ τόξον. ἐπειδὴ οὖν μοι ἐδόκουν ἀθυμεῖν πρὸς τὸν λόγον, ἄλλῃ ἐπειρώμην σκοπεῖν· καὶ εἶπον, Ποῖα δὲ μάλιςα τοπάζομεν ἄττα εἶναι τῶν μαθημάτων ἃ δεῖ τὸν φιλόσοφον μανθάνειν; ἐπεὶ οὐχὶ πάντα,

moderata? Moderata. Disciplinae autem nonne ex iis sunt, quae animae adhibentur & conferunt? Consensit. Ex disciplinis itaque quae temperatae sunt, non quae multae, utilitatem afferunt? Concessit. Quemnam ergo interrogare merito conveniat, quales sint labores atque cibi corporibus accommodi? in hoc tres arbitror convenimus, medicum videlicet, vel paedotribam interrogandum. Quem vero de spargendis seminibus, quantum sit commodum? agricolam consentaneum est. At vero de semente & plantatione disciplinarum in anima, quemnam merito percontemur, quales quantaeve sufficiant? Hic cum ambiguitatis pleni essemus, ego iocans inquam, Vultisne, postquam nos in hoc ambigui sumus, ab iis adolescentibus isthuc quaeramus? an forsitan erubescimus, quemadmodum procos inducit Homerus, quum nollent alium quemquam praeter se arcum intendere. Sed cum graviter ferre viderentur, alia quadam via investigare aggressus, Qualia, inquam, esse debere coniiciemus, quae oportet philosophum discere, quum neque omnia, neque multa sequi debeat? Respondens autem

οὐδὲ πολλά; Ὑπολαβὼν οὖν ὁ σοφώτερος εἶπεν, ὅτι κάλλιστα
b. ταῦτ' εἴη τῶν μαθημάτων, καὶ προσήκοντα, ἀφ' ὧν ἂν πλείστην
δόξαν ἔχοι τὶς εἰς φιλοσοφίαν. πλείστην δ' ἂν ἔχοι δόξαν, εἰ
δοκοίη τῶν τεχνῶν ἔμπειρος εἶναι πασῶν· εἰ δὲ μὴ, ὡς πλείστων
γε, καὶ μάλιστα τῶν ἀξιολόγων· μαθὼν αὐτῶν ταῦτα ἃ προ-
σήκει τοῖς ἐλευθέροις μαθεῖν, ὅσα ξυνέσεως ἔχεται, μὴ ὅσα
χειρουργίας. Ἆρ' οὖν οὕτω λέγεις, ἔφην ἐγὼ, ὥσπερ ἐν τῇ
τεκτονικῇ; καὶ γὰρ ἐκεῖ τέκτονα μὲν ἂν πρίαιο πέντε ἢ ἓξ μνῶν
c. ἄκρον· ἀρχιτέκτονα δὲ, οὐδ' ἂν μυρίων δραχμῶν. ὀλίγοι γε μὴν
καὶ ἐν πᾶσι τοῖς Ἕλλησι γίγνονται. ἆρα μή τι τοιοῦτον λέ-
γεις; Καὶ ὃς, ἀκούσας μου, συνεχώρει καὶ αὐτὸς τοιοῦτον
λέγειν. ἠρόμην δ' αὐτὸν εἰ οὐκ ἀδύνατον εἴη δύο μόνον τέχνας
οὕτω μαθεῖν τὸν αὐτὸν, μὴ ὅτι πολλὰς καὶ μεγάλας. Ὁ δὲ,
Μὴ οὕτω μου, ἔφη, ὑπολάβῃς, ὦ Σώκρατες, ὡς λέγοντος
ὅτι δεῖ ἑκάστην τῶν τεχνῶν τὸν φιλοσοφοῦντα ἐπίστασθαι ἀκρι-
d. βῶς, ὥσπερ αὐτὸν τὸν τὴν τέχνην ἔχοντα· ἀλλ' ὡς εἰκὸς ἄν-
δρα ἐλεύθερόν τε καὶ πεπαιδευμένον ἐπακολουθῆσαί τε τοῖς λε-

ſapientior ille, pulcherrimas ait, atque maxime congruas animo diſciplinas eas eſſe, ex quibus maximam quis gloriam in philoſophia conſequatur: maximam vero gloriam adipiſci, ſi omnium artium peritus ſit: aut ſi minus omnium, plurimarum ſaltem, earumque praeſertim, quae aeſtimatione ſunt dignae: ea prae ceteris diſcens, quae liberos homines decet, quaeve intelligentiae ratione, non manuum miniſterio, conficiuntur. Tum ego, ſic, inquam, dicis, quemadmodum in opificiis contingit? ubi opificem quidem quinque ad ſummum, aut ſex minis emeres, architectum vero ne drachmarum quidem decem millibus: nam per omnem Graeciam rari admodum reperiuntur. numquid tale aliquid ais? Ille aſſenſus, id ipſum ſe dicere confeſſus eſt. Eum mox interrogabam, utrum poſſibile eſſet, duas eundem duntaxat artes hoc pacto, nedum permultas magnasque percipere. Et ille: Ne ita me dicere putes, inquit, o Socrates, quaſi philoſophantem oporteat ſingulas artes ad ſummum proſequi, quemadmodum artifices illos; verum, ut libe-

γομένοις ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ οἷόν τε εἶναι διαφερόντως τῶν παρόντων, καὶ αὐτὸν ξυμβάλλεσθαι γνώμην· ὥστε δοκεῖν χαριέστατον εἶναι καὶ σοφώτατον ἀεὶ τῶν παρόντων ἐν τοῖς λεγομένοις τε καὶ πραττομένοις περὶ τὰς τέχνας. Κἀγὼ (ἔτι γὰρ αὐτοῦ ἠμφιγνόουν τὸν λόγον ὅ, τι ἐβούλετο) Ἆρα ἐννοῶ, ἔφην, οἷον λέγεις τὸν φιλόσοφον ἄνδρα. δοκεῖς γάρ μοι λέγειν, οἷον ἐν τῇ ἀγωνίᾳ εἰσὶν οἱ πένταθλοι πρὸς τοὺς δρομέας, ἢ τοὺς πελταστάς. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τούτων μὲν λείπονται κατὰ τὰ τούτων ἄθλα, καὶ δεύτεροι εἰσὶ πρὸς τούτους· τῶν δὲ ἄλλων ἀθλητῶν πρῶτοι, καὶ νικῶσιν αὐτούς. τάχ' ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγοις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα· τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ' ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα. τοιοῦτόν τινα μοὶ δοκεῖς ἐνδεικνυσθαι. Καλῶς γέ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, δοκεῖς ὑπολαβεῖν τὰ περὶ

e. p. 136 a.

rum virum eruditumque decet: ut potis ſit percipere, quae ab unoquoque artifice proferuntur, atque id prae ceteris, qui tum adſunt; praeterea ita mente omnia coniectare, ut ſemper ipſe elegantiſſimus ac ſapientiſſimus omnium in unoquoque eorum, quod e quocunque adducitur, appareat. Atque ego (adhuc enim quorſum tenderet ambigebam) Intelligone, inquam, qualem dicis eſſe virum philoſophum? Videris enim mihi talem dicere, quales in certamine ſunt pentathli, curſoribus, vel iaculatoribus collati. Etenim illi curſoribus, vel peltaſtis in eorum certaminibus inferiores ſunt, ſecundumque locum tenent; reliquorum vero athletarum primi atque victores. Tale aliquid forte dicis philoſophiae ſtudium conferre philoſophis: ut ab iis, qui in quavis arte ſupremi ſunt, in eadem arte intelligentia quidem ſuperentur, ſecundumque locum teneant; reliquos vero antecedant: ut philoſophus in ſingulis facultatibus ſecundae cuiusdam homo ſortis exiſtat. huiusmodi videris philoſophantem virum oſtendere. Recte, inquit, o Socrates, accipis de philoſopho dicta, qui eum pentathlo comparaveris. Eſt enim

τοῦ φιλοσόφου, ἀπεικάσας αὐτὸν τῷ πεντάθλῳ. ἔςι γὰρ ἀτεχνῶς τοιοῦτος οἷος μὴ δουλεύειν μηδενὶ πράγματι, μηδ' εἰς τὴν ἀκρίβειαν μηδὲν διαπεπονηκέναι· ὥστε διὰ τὴν τοῦ ἑνὸς τοῦ-
b. του ἐπιμέλειαν, τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀπολελεῖφθαι, ὥσπερ οἱ δημιουργοὶ, ἀλλὰ πάντων μετρίως ἐφῆφθαι. μετὰ ταύτην δὴ τὴν ἀπόκρισιν ἐγὼ προθυμούμενος σαφῶς εἰδέναι ὅ, τι λέγοι, ἐπυνθανόμην αὐτοῦ, τοὺς ἀγαθοὺς πότερον χρησίμους ἢ ἀχρήςους εἶναι ὑπολαμβάνει. Χρησίμους δή που, ὦ Σώκρατες, ἔφη. Ἆρ' οὖν, εἴπερ οἱ ἀγαθοὶ χρήσιμοι, οἱ πονηροὶ ἄχρηςοι; Ὡμολόγει. Τί δέ; τοὺς φιλοσόφους ἄνδρας χρησίμους ἡγῇ, ἢ οὔ;
c. Ὁ δὲ ὡμολόγει χρησίμους· καὶ πρός γε ἔφη χρησιμωτάτους εἶναι ἡγεῖσθαι. Φέρε δὴ γνῶμεν εἰ σὺ ἀληθῆ λέγεις πῶς καὶ χρήσιμοι ἡμῖν εἰσιν οἱ ὕπακροι οὗτοι. δῆλον γὰρ ὅτι ἑκάςου γε τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων φαυλότερός ἐςιν ὁ φιλόσοφος. Ὡμολόγει. Φέρε δὲ σὺ, ἦν δ' ἐγὼ, εἰ τύχοις ἢ αὐτὸς ἀσθενήσας, ἢ τῶν φίλων τὶς τῶν σῶν, περὶ οὗ σὺ σπουδὴν μεγάλην ἔχεις, πότερον, ὑγείαν κτήσασθαι βουλόμενος, τὸν ὕπακρον ἐκεῖνον τὸν φιλόσοφον εἰσάγοις ἂν εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ τὸν ἰατρὸν ἂν
d. λάβοις; Ἀμφοτέρους ἔγωγ' ἄν, ἔφη. Μή μοι, εἶπον ἔγωγ',

procul dubio talis, ut nulli negotio ſervire penitus velit; neque in aliqua re uſque ad ſummum elaborare: ne propter unius exactam diligentiam in aliis omnibus ſuperetur, ſicuti ſuperantur opifices; ſed omnia mediocriter temperateque attingat. Poſt hanc reſponſionem cupiens planius noſſe, quidnam diceret, Bonos, inquam, viros, utilesne, an inutiles eſſe cenſes? Utiles, inquit, o Socrates. Nonne ſi boni utiles ſunt, inquam, mali inutiles erunt? Conſenſit. Quid autem, philoſophos viros utiles vel inutiles putas? Ad haec ille maxime omnium utiles eſſe philoſophos aſſeveravit. Age igitur, dignoſcamus, ſi tu quidem vera dicis, quomodo utiles nobis ſint iſti ſecundae ſortis homines. manifeſtum enim eſt, quod unoquoque artifice inferior eſt philoſophus. Annuit. Age, inquam, ſi vel tu, vel ex amicis aliquis tibi cariſſimus aegrotaret, utrum ad curam valetudinis philoſophum illum ſecundarium domum induces, an me-

ἀμφοτέρους λέγε, ἀλλ' ὁπότερον μᾶλλόν γε καὶ πρότερον. Οὐδεὶς ἄν, ἔφη, τοῦτό γε ἀμφισβητήσειεν, ὡς οὐχὶ τὸν ἰατρὸν καὶ μᾶλλον καὶ πρότερον. Τί δ', ἐν νηῒ χειμαζομένῃ, ποτέρῳ ἂν μᾶλλον ἐπιτρέποις αὐτόν τε καὶ τὰ σεαυτοῦ; τῷ κυβερνήτῃ ἢ τῷ φιλοσόφῳ; Τῷ κυβερνήτῃ ἔγωγε. Οὐκοῦν καὶ τἄλλα πάντα οὕτως ἕως ἄν τις δημιουργὸς ᾖ, οὐ χρήσιμός ἐςι φιλόσοφος; Φαίνεται, ἔφη. Οὐκοῦν νῦν ἄχρηςός τις ἡμῖν ὁ φιλόσοφός ἐςιν; εἰσὶ γὰρ δή που δημιουργοί. ὡμολογήσαμεν δὲ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς, χρησίμους εἶναι· τοὺς δὲ πονηροὺς, ἀχρείους. Ἠναγκάζετο ὁμολογεῖν. Τί οὖν μετὰ τοῦτο ἔρωμαί σε; ἢ ἀγροικότερόν ἐςιν ἔρεσθαι; Ἕρου ὅ, τι βούλει. Οὐδὲν δὴ, ἔφην ἐγὼ, ζητῶ ἄλλο ἢ ἀνομολογήσασθαι τὰ εἰρημένα. ἔχει δέ πως ὧδί. ὡμολογήσαμεν εἶναι καλὸν τὴν φιλοσοφίαν, καὶ αὐτοὶ φιλόσοφοι εἶναι· τοὺς δὲ φιλοσόφους, ἀγαθούς· τοὺς δὲ ἀγαθοὺς, χρησίμους, τοὺς δὲ πονηροὺς, ἀχρήςους. αὖθις δ' αὖ τοὺς φιλοσόφους ὡμολογήσαμεν, ἕως ἂν οἱ δημιουργοὶ ὦσιν, ἀχρήςους εἶναι· δημιουργοὺς δὲ ἀεὶ εἶναι. οὐ γὰρ ταῦτα ὡμολόγηται; Πάνυ, ἔφη. Ὁμολογοῦμεν ἄρα, ὡς ἔοικε, κα-

e. p. 137 a.

dicum? Utrumque. Ne mihi dicas utrumque: ſed utrum potius? Nemo, inquit, ambigat, medicum & magis & prius. Quid autem in navi fluctibus agitata, utrum te & tua gubernatori, an philoſopho committeres? Gubernatori, inquit. Et in reliquis omnibus, quantisper artifex adeſt, philoſopho non erit locus? Apparet, inquit. Philoſophus igitur nunc inutilis eſt, quum artifices non deſint. Confeſſi vero ſumus, bonos quidem utiles eſſe, malos inutiles. Coactus eſt confiteri. Quid ergo poſt haec abs te petam? an forſitan incivilius eſt, ultra perquirere? Quaere, quidquid lubet, inquit. Nihil aliud peto, niſi ut iterum concedantur iam dicta. habent autem ſe in hunc modum. Confeſſi ſumus, philoſophiam bonam eſſe: & exſtare philoſophos; atque eos ipſos bonos: bonos autem utiles, malos contra inutiles. Deinde conceſſimus, dum artifices adſunt, philoſophos inutiles eſſe; & artifices adeſſe ſemper. nonne conceſſa haec ſunt? Sunt. Confitemur igitur, ut videtur ſecundum tuam

τά γε τὸν σὸν λόγον, εἴπερ τὸ φιλοσοφεῖν, ἐστὶ περὶ τὰς τέχνας
ἐπιστήμονας εἶναι, ὡς σὺ λέγεις, τὸν τρόπον πονηροὺς αὐτοὺς
b. εἶναι, καὶ ἀχρήστους, ἕως ἂν ἐν ἀνθρώποις τέχναι ὦσιν. Ἀλλὰ
μὴ οὐχ οὕτως, ὦ φίλε, ἔχουσι, μὴ δὴ τοῦτο φιλοσοφεῖν, περὶ
τὰς τέχνας ἐσπουδακέναι, οὐδὲ πολυπραγμονοῦντα, κυπτά-
ζοντα ζῆν, οὐδὲ πολυμαθοῦντα, ἀλλὰ ἄλλό τι. ἐπεί γε ὤμην
καὶ ὄνειδος εἶναι τοῦτο, καὶ βαναύσους καλεῖσθαι τοὺς περὶ
τὰς τέχνας ἐσπουδακότας. Ὧδε δὲ σαφέστερον εἰσόμεθα εἰ ἄρα
ἀληθῆ λέγω, ἐὰν τοῦτο ἀποκρίνῃ. τίνες ἵππους ἐπίστανται κολά-
c. ζειν ὀρθῶς; πότερον οἵπερ βελτίστους ποιοῦσιν, ἢ ἄλλοι; Οἵπερ
βελτίστους. Τί δέ; κύνας οὐχ οἳ βελτίους ἐπίστανται ποιεῖν,
οὗτοι καὶ κολάζειν ὀρθῶς ἐπίστανται; Ναί. Ἡ αὐτὴ ἄρα τέχνη
βελτίστους τε ποιεῖ, καὶ κολάζει ὀρθῶς; Φημὶ, ἦ δ' ὅς. Τί δαί;
πότερον ἥπερ βελτίους τε ποιεῖ καὶ κολάζει ὀρθῶς, αὕτη καὶ
γιγνώσκει τοὺς χρηστοὺς καὶ μοχθηρούς; ἢ ἄλλη; Ἡ αὐτὴ,
ἔφη. Ἐθελήσεις οὖν καὶ κατ' ἀνθρώπους τοῦτο ὁμολογεῖν, ἥπερ
βελτίστους ἀνθρώπους ποιεῖ, ταύτην εἶναι καὶ τὴν κολάζουσαν
d. ὀρθῶς, καὶ διαγιγνώσκουσαν τοὺς χρηστούς τε καὶ πονηρούς;

orationem, si quidem philosophari est, esse scientem in artibus eo pacto, quo tu idem dixisti, malos philosophos esse, & inutiles, quamdiu inter homines artes sint. Verum non ita se habent, o amice: neque philosophari, circa artes studiose versari est, nec multis negotiis incumbere, aut multa perdiscere; sed aliud quiddam: siquidem existimo & absurdum hoc esse, & mechanicos rectius appellari, qui artibus incumbunt. Hoc autem modo planius intelligemus, an vera dicam, necne, si hoc respondeas. Quinam equos recte domare norunt? utrum qui illos meliores reddunt, an alii? Qui meliores. Quid autem canes, num qui eos meliores reddere, iidem & recte coercere norunt? Omnino. Eadem ergo ars, & meliores reddit, & recte coercet? Eadem. Quid autem? utrum quae & meliores facit, & recte coercet, eadem discernit bonos & malos; an alia? Eadem, inquit. Vis igitur, inquam, idem de hominibus constituamus, ut, quae optimos reddat homines, eadem sit, quae & recte cohi-

Πάνυ γ', ἔφη. Οὐκοῦν ἥτις ἕνα, καὶ πολλούς· καὶ ἥτις πολλοὺς, καὶ ἕνα; Ναί. Καὶ καθ' ἵππων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων οὕτω; Φημί. Τίς οὖν ἐςιν ἡ ἐπιςήμη, ἥτις τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἀκολαςαίνοντας καὶ παρανομοῦντας ὀρθῶς κολάζει; οὐχ ἡ δικαςική; Ναί. Ἡ ἄλλην οὖν τινα καλεῖς δικαιοσύνην ἢ ταύτην; Οὐκ ἄλλην. Οὐκοῦν ἥπερ κολάζουσιν ὀρθῶς, ταύτῃ καὶ γιγνώσκουσι τοὺς χρηςοὺς καὶ πονηρούς; Ταύτῃ. e.
Ὅστις δὲ ἕνα γιγνώσκει, καὶ πολλοὺς γνώσεται; Ναί. Καὶ ὅστις γε πολλοὺς ἀγνοεῖ, καὶ ἕνα; Φημί. Εἰ ἄρα ἵππος ὢν ἀγνοεῖ τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς χρηςοὺς, κἂν αὐτὸν ἀγνοοῖ ποῖός τις ἐςί; Φημί. Καί εἰ βοῦς ὢν ἀγνοεῖ τοὺς πονηροὺς καὶ χρηςοὺς, κἂν αὐτὸν ἀγνοοῖ ποῖός ἐςι; Ναὶ, ἔφη. Οὕτω δὴ καὶ εἰ κύων; Ὡμολόγει. Τί δ', ἐπειδὰν ἄνθρωπος ὢν τις ἀγνοῇ τοὺς χρηςοὺς καὶ πονηροὺς ἀνθρώπους, ἆρ' οὐχ ἑαυτὸν P. 138 a.
ἀγνοεῖ πότερον χρηςός ἐςιν ἢ πονηρὸς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἄνθρωπός ἐςι; Ξυνεχώρει. Τὸ δ' ἑαυτὸν ἀγνοεῖν, σωφρονεῖν ἢ οὐ σωφρονεῖν ἐςιν; Οὐ σωφρονεῖν. Τὸ ἑαυτὸν ἄρα γιγνώσκειν,

beat, & qui boni ſint, quive mali, diſcernat? Prorſus, inquit. Nonne, quaecunque unum, eadem & multos: & quae multos, & unum? Ita. Et in equis praeterea ceterisque omnibus eodem modo? Eodem, inquit. Quaenam ſcientia eſt, quae intemperantes, & legum transgreſſores in civitate recte punit? nonne iudiciaria? Prorſus. An vocas iuſtitiam aliam quandam praeter eam? Nullam, inquit. Nonne qua ſcientia recte caſtigant & puniunt, eadem bonos & malos diſcernunt? Eadem. Quicunque vero unum norit, plures quoque cognoſcet? Cognoſcet. At qui multos ignorat, ignorabit & unum? Conſenſit. Si ergo equus exiſtens, bonos ac malos equos ignoret, ſe ipſum ignorabit? Conceſſit. Et ſi bos cum ſit, haud noverit qui ſint boni aut mali boves, ſeſe etiam qualis ipſe ſit ignoret neceſſe eſt? Ita eſt, inquit. Eodem quoque modo ſi canis fuerit? Confeſſus eſt. Nunc vero cum homo quispiam exiſtens, ignoret bonos homines & malos, nonne ſui ipſius etiam ignarus erit, bonusne ſit an malus? Annuit. Se ipſum ignorare, ſapere an deſipere eſt? De-

ἐςὶ σωφρονεῖν; Φημὶ, ἔφη. Τοῦτ' ἄρα, ὡς ἔοικε, καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς γράμμα παρακελεύεται, σωφροσύνην ἀσκεῖν καὶ δικαιοσύνην. Ἔοικε. Τῇ αὐτῇ δὲ ταύτῃ καὶ κολάζειν ὀρθῶς ἐπιςάμεθα; Φημί. Οὐκοῦν ᾗ μὲν κολάζειν ὀρθῶς ἐπιςάμεθα, δι-
b. καιοσύνη αὕτη ἐςίν· ᾗ δὲ διαγιγνώσκειν καὶ ἑαυτὸν καὶ ἄλλον, σωφροσύνη; Ἔοικεν, ἔφη. Ταυτὸν ἄρα ἐςὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη; Φαίνεται. Καὶ μὴν οὕτω γε καὶ πόλεις εὖ οἰκοῦνται, ὅταν οἱ ἀδικοῦντες δίκην διδῶσιν. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφη. Καὶ πολιτικὴ ἄρα αὕτη ἐςί. Ξυνεδόκει. Τί δέ; ὅταν εἷς ἀνὴρ ὀρθῶς πόλιν διοικῇ, ὄνομα τούτῳ οὐ τύραννός τε καὶ βασιλεύς; Φημί. Οὐκοῦν βασιλικῇ τε καὶ τυραννικῇ τέχνῃ διοικεῖ;
c. Οὕτω. Καὶ αὗται ἄρα αἱ αὐταὶ τέχναι ἐκείναις εἰσί; Φαίνονται. Τί δέ; ὅταν εἷς ὢν ἀνὴρ οἰκίαν διοικῇ ὀρθῶς, τί ὄνομα τούτῳ ἐςίν; οὐκ οἰκονόμος τε καὶ δεσπότης; Ναί. Πότερον οὖν καὶ οὗτος δικαιοσύνῃ εὖ ἂν τὴν οἰκίαν διοικοῖ, ἢ ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ; Δικαιοσύνῃ. Ἔςιν ἄρα ταυτὸ, ὡς ἔοικε, βασιλεὺς, τύραννος, πολιτικὸς, οἰκονόμος, δεσπότης, σώφρων, δίκαιος.

ſipere. Se ipſum itaque noſſe, ſapere eſt? Eſt, inquit. Hoc igitur, ut videtur, & inſcriptio, quae in Delphis eſt, praecipit, Prudentiam ſcilicet & iuſtitiam colere. Apparet. Hac eadem & recte cohibere ſcimus. Annuit. Qua ergo recte cohibere ſcimus, ea utique iuſtitia eſt: qua vero & nos ipſos, & alios dignoſcere poſſumus, prudentia. Videtur. Eadem igitur eſt iuſtitia atque prudentia. Apparet. Quin etiam civitates tunc optime gubernantur, quum iniuſti dant poenas. Vera narras. Atque haec civilis ſcientia eſt. Eſt, inquit. Quid vero, quoties vir unus recte civitatem inſtituit, quod nomen illi conveniet, nonne tyranni & regis? Annuit. Nonne tyrannica aut regia arte gubernat? Immo. Hae itaque facultates eaedem cum ſuperioribus ſunt. Videntur. Quid vero, quum vir unus domum recte diſponit, quod huic nomen maxime congruit? nonne oeconomus ac dominus? Convenit. Utrum & iſte iuſtitia bene regit familiam, an alia facultate? Iuſtitia. Idem eſt igitur, ut apparet, rex, tyrannus, civilis, oeconomus, dominus, pru-

καὶ μία τέχνη ἐςὶ, βασιλικὴ, τυραννικὴ, πολιτικὴ, δεσποτικὴ, οἰκονομικὴ, δικαιοσύνη, σωφροσύνη. Φαίνεται. Τί οὖν, τῷ φιλοσόφῳ, ὅταν μὲν ὁ ἰατρὸς περὶ τῶν καμνόντων τὶ λέγῃ, d. αἰσχρὸν μήτε ἕπεσθαι τοῖς λεγομένοις δύνασθαι, μήτε ξυμβάλλεσθαι μηδέν; καὶ ὁπόταν ἄλλός τις τῶν δημιουργῶν, ὡσαύτως· ὅταν δὲ δικαςὴς, ἢ βασιλεὺς, ἢ ἄλλός τις ὧν νῦν διήλθομεν, οὐκ αἰσχρὸν περὶ τούτων μήτε ἕπεσθαι δύνασθαι, μήτε συμβάλλεσθαι περὶ αὐτῶν; Πῶς δ' οὐκ αἰσχρὸν, ὦ Σώκρατες, περί γε τοσούτων πραγμάτων μηδὲν ἔχειν συμβάλλεσθαι; Πότερον οὖν καὶ περὶ ταῦτα λέγωμεν, ἔφην, πένταθλον αὐτὸν δεῖν εἶναι, καὶ ὕπακρον, τὰ δευτερεῖα δ' ἔχοντα e. πάντων τὸν φιλόσοφον, καὶ ἀχρεῖον εἶναι, ἕως τούτων τὶς ᾖ; ἢ πρῶτον μὲν, τὴν αὐτοῦ οἰκίαν οὐκ ἄλλῳ ἐπιτρεπτέον, οὐ δὲ τὰ δευτερεῖα ἐν τούτῳ ἑκτέον, ἀλλ' αὐτὸν κολαςέον, δικάζοντα ὀρθῶς, εἰ μέλλει εὖ οἰκεῖσθαι αὐτοῦ ἡ οἰκία; Ξυνεχώρει δή μοι. Ἐπειτά γε δή που ἐάν τε οἱ φίλοι αὐτῷ διαίτας ἐπιτρέπωσιν, ἐάν τε ἡ πόλις τὶ προστάττῃ διακρίνειν ἢ δικάζειν, αἰ-

dens, iuſtus: atque una quoque ars, regia, tyrannica, civilis, dominica, oeconomica, iuſtitia atque prudentia eſt. Videtur. Quid igitur? cum quidem medicus de aegrotantibus quidquam dixerit, turpe eſt philoſopho, non intelligere poſſe ea, quae dicuntur, neque quidquam afferre: & ſimiliter, cum alius quispiam artifex quid dicat: cum vero iudex, aut rex, aut alius quispiam eorum, quos paulo ante retulimus, non turpe eſt, de his neque intelligere, neque afferre aliquid poſſe? Quidni eſſet turpe, o Socrates, de tantis rebus nihil habere quod quis afferat? Utrum igitur, inquam, & circa haec philoſophum ut pentathlum eſſe oportere dicimus, & ſecundas tenentem inutilem eſſe, quamdiu aliquis illorum eſt: vel primum quidem ipſum oportere domum ſuam nulli adminiſtrandam praebere, neque ſecundas in hoc partes tenere, ſed ex ſe ipſo omnia caſtigare recte iudicantem; ſi quidem familiam ſuam recte adminiſtrare cupiat? Aſſentiebatur ille mihi. Atque ego addidi: Tum ſi aut amicus huic aliquis vitae ſuae rationem, aut civitas quidquam diſcernendum,

p. σχρὸν ἐν τούτοις, ὦ ἑταῖρε, δεύτερον φαίνεσθαι, ἢ τρίτον, καὶ
139 μὴ οὐχ ἡγεῖσθαι; Δοκεῖ μοι. Πολλοῦ ἄρα δεῖ ἡμῖν, ὦ βέλτιςε, τὸ φιλοσοφεῖν φιλομάθειά τε εἶναι, καὶ ἡ περὶ τὰς τέχνας πραγματεία. Εἰπόντος δέ μου ταῦτα, ὁ μὲν σοφὸς αἰσχυνθεὶς τοῖς προειρημένοις, ἐσίγησεν· ὁ δὲ ἀμαθὴς ἔφη ἐκείνως εἶναι. καὶ οἱ ἄλλοι ἐπῄνεσαν τὰ εἰρημένα.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ.

aut iudicandum committat, num turpe, o amice, ſit, ſecundas eum in his tenere, aut tertias; neque ducem potius exiſtere? Ita mihi videtur, inquit. Abſit igitur, o vir optime, ut philoſophari ſit plurima diſcere, artesque tractare. Cum iſta diximſſem, ſapiens quidem ille ex ante dictis rubore affectus tacuit: indoctus autem affirmavit ſic eſſe. & ceteri omnes dicta collaudarunt.

FINIS AMATORUM.

ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ

ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ
Η
ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
Πειρασικος.

THEAETETUS
SIVE
DE SCIENTIA
Exploratorius.

ARGUMENTUM.

Platonis consilium est in hac disputatione, partim convincere inanitatem sophisticae doctrinae, quae tamen longe lateque grassabatur, magnamque auctoritatem erat consecuta: partim docere, quaenam sit vera scientia. Eo consilio varias scientiae opiniones commemorat, easque refutat. Deinde, hac de causa agit de philosophi statu & conditione, illumque cum politicis hominibus comparat, utrorumque mores graphice commonstrans. Praeterea, ex universa etiam disputationis methodo, docet, ecquam rationem adhibere debeat philosophus ad scientiam recte comparandam, nimirum ut non temere omnibus rebus assentiatur, sed illas prudenter exploret atque examinet, donec solidam veramque illarum cognitionem solerti studio atque opera fuerit consecutus. Ceterum huius dialogi series & oeconomia sic se habet: Substratis prooemiis, quorum uno scriptionis ratio, altero disputationis occasio ostenditur, Socrates, ut Theaetetum, felicis indolis adolescentem, ad colloquium pertraheret, testatur de sua illa obstetricia facultate, & quaenam illa sit, copiose docet. Tum strata ad disputationem via, sermonis filo ita opportune deducto, quaeritur, quid sit Scientia: cuius quatuor definitiones & ponuntur, & refutantur. Prima definitio est, Omnes singulares scientias esse. Se-

cunda, Scientiam esse sensum. Tertia, esse veram opinionem. Quarta, esse veram opinionem μετὰ λόγου. *Quas omnes repudiat & refutat Socrates. Haec est fere oeconomiae descriptio: ex qua efficitur, pendere adhuc Scientiae definitionem, ne quis certum dogma de Scientia hic tradi arbitretur. Haec enim disputatio non est dogmatica, sed peiastica, id est, ad refellendos sophistarum errores comparata.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ, ΤΕΡΨΙΩΝ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ.

p. 142 a. ΑΡΤΙ, ὦ Τερψίων, ἢ πάλαι, ἐξ ἀγροῦ; ΤΕΡ. Ἐπιεικῶς πάλαι. καὶ σέ γε ἐζήτουν κατ' ἀγορὰν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι οὐχ οἷός τ' ἦν εὑρεῖν. ΕΥ. Οὐ γὰρ ἦν κατὰ πόλιν. ΤΕΡ. Ποῦ μήν; ΕΥ. Εἰς λιμένα καταβαίνων, Θεαιτήτῳ ἐνέτυχον φερομένῳ ἐκ Κορίνθου ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου Ἀθήναζε. ΤΕΡ. Ζῶντι, ἢ
b. τετελευτηκότι; ΕΥ. Ζῶντι, καὶ μάλα μόλις. χαλεπῶς μὲν γὰρ ἔχει καὶ ὑπὸ τραυμάτων τινῶν· μᾶλλον μὴν αὐτὸν αἱρεῖ τὸ γεγονὸς νόσημα ἐν τῷ στρατεύματι. ΤΕΡ. Μῶν ἡ δυσεντερία; ΕΥ. Ναί. ΤΕΡ. Οἷον ἄνδρα λέγεις ἐν κινδύνῳ εἶναι.

DIALOGI PERSONAE
EUCLIDES, TERPSION, SOCRATES, THEODORUS, THEAETETUS.

MODONE, o Terpsion, an iam pridem rure venisti? *Ter.* Pridem satis. ac te in foro quaesivi, & miratus sum, quod reperire nequiverim. *Eu.* Non eram in urbe. *Ter.* At ubi? *Eu.* Cum in portum descendissem, offendi Theaetetum, qui Corintho e castris Athenas ferebatur. *Ter.* Vivusne an mortuus? *Eu.* Semivivus: vulneribus enim quibusdam afflictus est, & quod deterius, morbo etiam diuturno in castris est confectus. *Ter.* Num dysenteria? *Eu.* Hac ipsa. *Ter.* O qualem virum refers in discrimine positum! *Eu.* Praeclarum admodum atque opti-

ΕΥ. Καλόν τε καὶ ἀγαθὸν, ὦ Τερψίων. ἐπεί τοι καὶ νῦν ἤκουον τινῶν μάλα ἐγκωμιαζόντων αὐτὸν περὶ τὴν μάχην. ΤΕΡ. Καὶ οὐδέν γε ἄτοπον· ἀλλὰ πολὺ θαυμαςότερον εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν. ἀτὰρ πῶς οὐκ αὐτοῦ Μεγαροῖ κατέλυεν; ΕΥ. Ἡπείγετο οἴκαδε. ἐπεὶ ἔγωγ' ἐδεόμην καὶ συνεβούλευον, ἀλλ' οὐκ ἤθελε. καὶ δῆτα προπέμψας αὐτὸν, ἀπιὼν πάλιν, ἀνεμνήσθην καὶ ἐθαύμασα Σωκράτους, ὡς μαντικῶς ἄλλά τε δὴ εἶπε, καὶ περὶ τούτου. δοκεῖ γάρ μοι ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου ἐντυχεῖν αὐτῷ μειρακίῳ ὄντι, καὶ συγγενόμενός τε καὶ διαλεχθεὶς, πάνυ ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὴν φύσιν. καὶ μοι ἐλθόντι Ἀθήναζε τούς τε λόγους οὓς διελέχθη αὐτῷ διηγήσατο, καὶ μάλα ἀξίους ἀκοῆς· εἶπέ τε ὅτι πᾶσα ἀνάγκη εἴη τοῦτον ἐλλόγιμον γενέσθαι, εἴπερ εἰς ἡλικίαν ἔλθοι. καὶ ἀληθῆ γε, ὡς ἔοικεν, εἶπε. ΤΕΡ. Ἀτὰρ τίνες ἦσαν οἱ λόγοι, ἔχοις ἂν διηγήσασθαι; ΕΥ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὔκουν οὕτω γε ἀπὸ ςόματος· ἀλλ' ἐγραψάμην μὲν τότ' εὐθὺς οἴκαδ' ἐλθὼν ὑπομνήματα· ὕςερον δὲ κατὰ σχολὴν ἀναμιμνησκόμενος, ἔγραφον· καὶ ὁσάκις

c. d. p. 143 a.

mum, o Terpſio: nam paulo ante nonnullos audivi, qui eum circa rem militarem miris laudibus extollebant. *Ter.* Nec mirum id videri debet: immo longe magis mirandum eſſet, ſi contra ſe haberet. Sed cur non divertit Megaram? *Eu.* Properabat domum. ego enim & conſului & obſecravi, ſed ille noluit. Quin etiam comitatus ipſum, cum eo diſcederem, recordatus ſum Socratis, atque admiratus, quam divine & ſaepe alias, & de hoc maxime vaticinatus fuerit. Nam paucis diebus ante, quam e vita decederet, obviam factus Theaeteto adhuc adoleſcentulo, cum eo diſſeruit, eiusque indolem & probavit, & admiratus eſt. Deinde mihi Athenas profecto rationes diſputationis illius, auditu maxime dignas, ſingulas enarravit, atque inſuper addidit, praeſtantem omnino virum futurum, ſi adoleverit. Ac vera nimium praedixiſſe videtur. *Ter.* Certe: ſed quinam ſermones? num referre potes? *Eu.* Non verbis, per Iovem, ſed literis. etenim reverſus domum ſtatim commentariis eos perſtrinxi: deinde per otium reminiſcendo latius ſcrip-

Ἀθήναζε ἀφικοίμην, ἐπανηρώτων τὸν Σωκράτη ὃ μὴ ἐμεμνήμην, καὶ δεῦρο ἐλθὼν ἐπηνωρθούμην. ὥστέ μοι σχεδόν τι πᾶς ὁ λόγος γέγραπται. ΤΕΡ. Ἀληθῆ. ἤκουσά σου καὶ πρότερον· καὶ μέντοι ἀεὶ μέλλων κελεύσειν ἐπιδεῖξαι, διατέτριφα δεῦρο. ἀλλὰ τί κωλύει νῦν ἡμᾶς διελθεῖν; πάντως ἔγωγε καὶ ἀναπαύσασθαι δέομαι, ὡς ἐξ ἀγροῦ ἥκων. ΕΥ. Ἀλλὰ μὲν
b. δὴ καὶ αὐτὸς μέχρι ἐρινεοῦ Θεαιτήτου προὔπεμψα· ὥστε οὐκ ἂν ἀηδῶς ἀναπαυοίμην. ἀλλ' ἴωμεν, καὶ ἡμῖν ἅμα ἀναπαυομένοις ὁ παῖς ἀναγνώσεται. ΤΕΡ. Ὀρθῶς λέγεις. ΕΥ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ Τερψίων, τουτί. ἐγραψάμην δὲ δὴ οὕτωσὶ τὸν λόγον· οὐκ ἐμοὶ Σωκράτη διηγούμενον ὡς διηγεῖτο, ἀλλὰ διαλεγόμενον οἷς ἔφη διαλεχθῆναι. ἔφη δὲ τῷ τε γεωμέτρῃ Θεοδώρῳ καὶ τῷ Θεαιτήτῳ. ἵνα οὖν ἐν τῇ γραφῇ μὴ παρέ-
c. χοιεν πράγματα αἱ μεταξὺ τῶν λόγων διηγήσεις περὶ αὐτοῦ τε ὁπότε λέγοι ὁ Σωκράτης, οἷον Κἀγὼ ἔφην, ἢ Καὶ ἐγὼ εἶπον· ἢ αὖ περὶ τοῦ ἀποκρινομένου, ὅτι Συνέφη, ἢ Οὐχ ὡμολόγει· τούτων ἕνεκα, ὡς αὐτὸν αὐτοῖς διαλεγόμενον ἔγραψα, ἐξελὼν τὰ τοιαῦτα. ΤΕΡ. Καὶ οὐδέν γε ἄπο τρόπου, ὦ Εὐ-

si: & quoties Athenas proficiscerer, si quid excidisset, Socratem interrogabam, atque huc rediens emendabam. quo factum est, ut universa paene disputatio illa conscripta sit. *Ter.* Vera loqueris. audivi enim haec a te pridem: & ista nosse cupiens, te quaesiturus huc saepe accessi. Quid ergo nunc obstat, quo minus percurramus? Enimvero quiete mihi opus est: nam ex agro veniens, defessus sum. *Eu.* Ego quoque erineum usque Theaetetum comitatus sum: quamobrem libenter admodum requiescerem. Eamus ergo. nobis enim quiescentibus puer aliquis perleget. *Ter.* Probe. *Eu.* Hic, o Terpsio, liber est, non ita compositus, quasi Socrates mihi referat, ut revera retulit, sed quasi cum illis praesens disputet, quibuscum disputasse mihi narravit. Hos autem geometram Theodorum & Theaetetum fuisse dicebat. Ne igitur in scriptura molestum esset, si *inquam*, & *inquit*, *consensit*, & *negavit*, saepius interponeretur, his vitatis Socratem ipsum una cum illis disputantem induxi. *Ter.*

κλειδη. ΕΥ. Ἀλλὰ παῖ λαβὲ τὸ βιβλίον, καὶ λέγε. ΣΩ. Εἰ μὲν τῶν ἐν Κυρήνῃ μᾶλλον ἐκηδόμην, ὦ Θεόδωρε, τὰ ἐκεῖ ἄν σε καὶ περὶ ἐκείνων ἀνηρώτων, εἴ τινες αὐτόθι περὶ γεωμετρίαν d.
ἤ τινα ἄλλην φιλοσοφίαν εἰσὶ τῶν νέων ἐπιμέλειαν ποιούμενοι· νῦν δὲ ἧττον γὰρ ἐκείνους ἢ τούσδε φιλῶ, καὶ μᾶλλον ἐπιθυμῶ εἰδέναι τίνες ἡμῖν τῶν νέων ἐπίδοξοι γενέσθαι ἐπιεικεῖς. ταῦτα δὴ αὐτός τε σκοπῶ καθόσον δύναμαι, καὶ τοὺς ἄλλους ἐρωτῶ οἷς ἂν ὁρῶ τοὺς νέους ἐθέλοντας συγγίνεσθαι. σοὶ δὲ οὐκ ὀλίγιςοι πλησιάζουσι· καὶ δικαίως. ἄξιος γὰρ τά τε ἄλλα, καὶ γεωμετρίας ἕνεκα. εἰ δὴ οὖν τινὶ ἐνέτυχες ἀξίῳ c.
λόγου, ἡδέως ἂν πυθοίμην. ΘΕΟ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, ἐμοί τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι πάνυ ἄξιον, οἵῳ ὑμῖν τῶν πολιτῶν μειρακίῳ ἐντετύχηκα. καὶ εἰ μὲν ἦν καλὸς, ἐφοβούμην ἂν σφόδρα λέγειν, μὴ καί τῳ δόξω ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ εἶναι· νῦν δὲ (καὶ μή μοι ἄχθου) οὐκ ἔςι καλός· προσέοικε δέ σοι τήν τε σιμότητα, καὶ τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων. ἧττον δὲ ἢ σὺ, ταῦτ' ἔχει. ἀδεῶς δὴ λέγω. εὖ γὰρ ἴσθι ὅτι ὧν δὴ πώποτε ἐνέτυχον p.
144
a.

Scite, Euclides. *Eu.* Heus tu, accipe librum, ac lege. *So.* Si Cyrenei, o Theodore, prae ceteris mihi curae essent, quae ad eos spectant abs te potissimum exquirerem, si qui illic iuvenes geometriae, aut alteri philosophiae studio ardenter incumberent. Nunc autem magis nostros, quam illos amo, potiusque intelligere cupio, quinam e nostris iuvenibus in viros probos evasuri merito videantur. Haec ipse pro viribus semper exploro, & ab aliis, ad quos iuvenes confluere video, saepe percontor. Te autem non pauci sectantur; & merito. nam & aliorum gratia, & geometriae maxime, concursu dignus esse videris. Si quem igitur nactus es memoratu dignum, libenter audirem. *Theo.* Atqui, o Socrates, & me referre & te auscultare decet, qualem e vestris civibus adolescentem invenerim. qui si formosus esset, laudare illum vererer, ne cui forsitan illius amore captus videri possem. Nunc autem ne mihi succenseas: non enim est pulcher. Similis tibi est, simo naso & prominentibus oculis: quamvis minus ille quam tu in his modum excedat: li-

(καὶ πάνυ πολλοῖς πεπλησίακα) οὐδένα πω ᾠσθόμην οὕτω θαυμαςῶς εὖ πεφυκότα. τὸ γὰρ εὐμαθῆ ὄντα, ὡς ἄλλῳ χαλεπὸν, πρᾷον αὖ εἶναι διαφερόντως, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀνδρεῖον παρ' ὄντινοῦν, ἐγὼ μὲν οὔτ' ἂν ᾠόμην γενέσθαι, οὔτε ὁρῶ γιγνομένους· ἀλλ' οἵ τε ὀξεῖς ὥσπερ οὗτος, καὶ ἀγχίνοι καὶ μνήμονες, ὡς ταπολλὰ καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ὀξύῤῥοποί εἰσι, καὶ ἄττοντες φέρονται, ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιςα πλοῖα, καὶ
b. μανικώτεροι ἢ ἀνδρειότεροι φύονται. οἵτε αὖ ἐμβριθέςεροι, νωθροί πως ἁπαντῶσι πρὸς τὰς μαθήσεις, καὶ λήθης γέμοντες. ὁ δὲ οὕτω λείως τε καὶ ἀπταίςως καὶ ἀνυσίμως ἔρχεται ἐπὶ τὰς μαθήσεις τε καὶ ζητήσεις μετὰ πολλῆς τῆς πράοτητος, οἷον ἐλέου ῥεῦμα ἀψοφητὶ ῥέοντος, ὥστε θαυμάσαι τὸ, τηλικοῦτον ὄντα, οὕτω ταῦτα διαπράττεσθαι. ΣΩ. Εὖ ἀγγέλλεις. τίνος δὲ καὶ ἔςι τῶν πολιτῶν; ΘΕΟ. Ἀκήκοα μὲν τοὔνο-
c. μα, μνημονεύω δὲ οὔ. ἀλλὰ γάρ ἐςι τῶν δε τῶν προσιόντων ὁ ἐν τῷ μέσῳ. ἄρτι γὰρ ἐν τῷ ἔξω δρόμῳ ἠλείφοντο ἑταῖροι

bere tecum loquor: ſcito in primis, me nullum adhuc adoleſcentulum reperiſſe (licet cum multis verſatus fuerim) tam mirabili naturae felicitate donatum. Difficile admodum eſt, reperire hominem docilem ſimul, & prae ceteris manſuetum, atque cum omnibus virilem. equidem nec fuiſſe unquam exiſtimo, nec eſſe video, qui ita natura ſint inſtituti. Ceterum acuti, ut hic, ſagacesque, & memorioſi, & dociles, ut plurimum in iracundiam impetusque praecipites ſunt: proruunt enim atque raptantur, quemadmodum ſine retinaculis naves, & furioſi potius quam fortes exiſtunt. Graves autem ſaepe, cum ad diſciplinas ſe conferunt, ſegnes, torpentes, oblivioſi ſunt. Hic vero ita leniter, libere, ſuaviter, expedite, maxima cum manſuetudine ad diſciplinas quaeſtionesque graditur, ut nec lubricus quietusque olei fluxus mollior & ſuavior videatur, & ut mirum ſit, tantum ingenium tam mature iſta peragere. *So.* Optima nuntias. ſed cuius noſtrorum civium filius eſt? *Theo.* Nomen quidem eius audivi, ſed memoria excidit. eſt autem medius ille eorum, qui huc accedunt. paulo enim ante extra ſtadium

τέ τινες οὗτοι αὐτοῦ, καὶ αὐτός· νῦν δέ μοι δοκοῦσιν ἀλειψάμενοι δεῦρο ἰέναι. ἀλλὰ σκόπει εἰ γινώσκεις αὐτόν. ΣΩ. Γινώσκω. ὁ τοῦ Σουνιέως Εὐφρονίου ἐςί· καὶ πάνυ γε, ὦ φίλε, ἀνδρὸς οἷον καὶ σὺ τοῦτον διηγῇ, καὶ ἄλλως εὐδοκίμου· καὶ μέντοι καὶ οὐσίαν μάλα πολλὴν κατέλιπε. τὸ δ' ὄνομα οὐκ οἶδα τοῦ μειρακίου. ΘΕΟ. Θεαίτητος, ὦ Σώκρατες, τόγε ὄνομα· τὴν μέντοι οὐσίαν δοκοῦσί μοι ἐπίτροποί τινες διεφθαρ- d.
κέναι· ἀλλ' ὅμως καὶ πρὸς τὴν τῶν χρημάτων ἐλευθεριότητα θαυμαςὸς, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Γενικὸν λέγεις τὸν ἄνδρα· καί μοι κέλευε αὐτὸν ἐνθάδε παρακαθίζεσθαι. ΘΕΟ. Ἔςαι ταῦτα. Θεαίτητε, δεῦρο παρὰ Σωκράτη. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Θεαίτητε· ἵνα κἀγὼ ἐμαυτὸν ἀνασκέψωμαι, ποῖόν τι ἔχω τὸ πρόσωπον. φησὶ γὰρ Θεόδωρος ἔχειν μέ σοι ὅμοιον. ἀτὰρ εἰ νῶϊν ἐχόντοιν ἑκατέρου λύραν, ἔφη αὐτὰς ἡρμόσθαι ὁμοίως, e.
πότερον εὐθὺς ἂν ἐπιςεύομεν, ἢ ἐπεσκεψάμεθ' ἂν εἰ μουσικὸς ὢν λέγει; ΘΕΑΙ. Ἐπεσκεψάμεθ' ἄν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοιοῦτον μὲν εὑρόντες, ἐπειθόμεθ' ἄν· ἄμουσον δὲ, ἠπιςοῦμεν; ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Νῦν δέ γ' οἶμαι, εἴτι μέλει ἡμῖν τῆς τῶν προ-

ungebantur ad cursum hi ipsius socii, & ipse. nunc vero videntur mihi uncti huc accedere. sed vide, an cognoscas ipsum. *So.* Cognosco equidem. Suniensis Euphronii filius est, viri, o amice, procul dubio talis, qualem tu filium narrasti, probatissimi ante omnes, qui patrimonium amplum reliquit. sed nomen pueri non audivi. *Theo.* Theaetetus, o Socrates, nomen est. patrimonium autem eius tutores dissipasse videntur: verumtamen liberalitate mirifice pollet. *So.* Generosum hominem narras. iube huc illum accedere & nobiscum sedere. *Theo.* Fiat. O Theaetete, accede huc ad Socratem. *So.* Veni, obsecro, Theaetete, ut meipsum contempler, qualem vultum praeferam. inquit enim Theodorus, vultu me tibi similem esse. Quod si utriusque nostrum lyram similiter temperatam assereret, utrum confestim id crederemus? an, musicusne esset, prius inquireremus? *The.* Inquireremus. *So.* Et si talem reperiremus, crederemus utique: sin autem musicae expertem, minime? *The.* Ita

σώπων ὁμοιότητος, σκεπτέον εἰ γραφικὸς ὢν λέγει, ἢ οὔ.
p. ΘΕΑΙ. Δοκεῖ μοι. ΣΩ. Ἦ οὖν ζωγραφικὸς Θεόδωρος; ΘΕΑΙ.
145 Οὐχ, ὅσον γέ με εἰδέναι. ΣΩ. Ἀρ' οὐδὲ γεωμετρικός; ΘΕΑΙ.
a. Πάντως δή που, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἦ καὶ ἀστρονομικὸς, καὶ λογιστικός τε καὶ μουσικὸς, καὶ ὅσα παιδείας ἔχεται; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ μὲν ἄρα ἡμᾶς τοῦ σώματός τι φησὶν ὁμοίους εἶναι, ἐπαινῶν πῃ ἢ ψέγων, οὐ πάνυ αὐτῷ ἄξιον τὸν νοῦν προσέχειν. ΘΕΑΙ. Ἴσος οὔ. ΣΩ. Τί δ' εἰ ποτέρου τὴν
b. ψυχὴν ἐπαινοῖ πρὸς ἀρετήν τε καὶ σοφίαν, ἆρ' οὐκ ἄξιον τῷ μὲν ἀκούσαντι προθυμεῖσθαι ἀνασκέψασθαι τὸν ἐπαινεθέντα, τῷ δὲ, προθύμως αὐτὸν ἐπιδεικνύναι; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ὥρα τοίνυν, ὦ φίλε Θεαίτητε, σοὶ μὲν, ἐπιδεικνύναι, ἐμοὶ δὲ, σκοπεῖσθαι· ὡς εὖ ἴσθι ὅτι Θεόδωρος πολλοὺς δὴ πρός με ἐπαινέσας ξένους τε καὶ ἀστοὺς, οὐδένα πω ἐπῄνεσεν ὡς σὲ νῦν δή. ΘΕΑΙ. Εὖ ἂν ἔχοι, ὦ Σώκρατες· ἀλλ'
c. ὅρα μὴ παίζων ἔλεγε. ΣΩ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος Θεοδώρου. ἀλλὰ μὴ ἀναδύου τὰ ὡμολογημένα, σκηπτόμενος παίζοντα

est. *So.* Nunc ergo, si curae nobis est nostrorum vultuum similitudo, videndum, utrum pictor sit qui dicit, necne. *The.* Sic videtur. *So.* Numquid pictor Theodorus? *The.* Non, quod sciam. *So.* Geometricus autem? *The.* Maxime quidem, o Socrates. *So.* An & astronomus, dialecticus, musicus, & reliquarum disciplinarum peritus? *The.* Mihi quidem videtur. *So.* Dum ergo in aliqua corporis parte consimiles esse nos praedicat, laudans quodammodo, vel vituperans, non multum illi fidei adhibendum. *The.* Non, ut apparet. *So.* Si quidem vero ab animi virtute sapientiaque laudaret, nonne conveniret haec audienti, laudatum ipsum considerare, laudato autem sese ostendere? *The.* Omnino, o Socrates. *So.* Vide, igitur, o amice Theaetete, tua interest ostendere, mea considerare. Scito enim, cum Theodorus multos mihi tam peregrinos, quam cives laudarit, nullum maioribus ac te laudibus extulisse. *The.* Bene est, o Socrates: sed vide, ne iocans dixerit. *So.* Non est mos hic Theodori. Verum ne renuas quae concessa sunt, ob-

λέγειν τόνδε, ἵνα μὴ καὶ ἀναγκασθῇ μαρτυρεῖν. πάντως γὰρ οὐδεὶς ἐπισκήψει αὐτῷ· ἀλλὰ θαρρῶν ἔμμενε τῇ ὁμολογίᾳ. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ χρὴ ταῦτα ποιεῖν, εἴ σοι δοκεῖ. ΣΩ. Λέγε δή μοι. μανθάνεις που παρὰ Θεοδώρου γεωμετρίας ἄττα. ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Καὶ τῶν περὶ ἀστρονομίαν τε καὶ ἁρμονίας καὶ λογισμούς; ΘΕΑΙ. Προθυμοῦμαί γε δή. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγώ, d. ὦ παῖ, παρά γε τούτου καὶ παρ' ἄλλων, οὓς ἂν οἴωμαί τι τούτων ἐπαΐειν· ἀλλ' ὅμως τὰ μὲν ἄλλα, ἔχω περὶ αὐτὰ μετρίως, σμικρὸν δέ τι ἀπορῶ, ὃ μετὰ σοῦ τε καὶ τῶν δε σκεπτέον. Καί μοι λέγε. ἆρ' οὐ τὸ μανθάνειν ἐστὶ, τὸ σοφώτερον γίνεσθαι περὶ ὃ μανθάνει τις; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Σοφίᾳ δέ γ' οἶμαι σοφοὶ, οἱ σοφοί. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τοῦτο δὲ μῶν διαφέρει τι ἐπιστήμης; ΘΕΑΙ. Τὸ ποίον; ΣΩ. Ἡ σο- e. φία. ἢ οὐχ ἅπερ ἐπιστήμονες, ταῦτα καὶ σοφοί. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Ταυτὸν ἄρα σοφία καὶ ἐπιστήμη; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τοῦτ' αὐτὸ τοίνυν ἐστὶν ὃ ἀπορῶ, καὶ οὐ δύναμαι λαβεῖν ἱκανῶς παρ' ἐμαυτῷ, ἐπιστήμη ὅ, τι ποτὲ τυγχάνει ὄν. ἆρ' οὖν

iiciens quod hic iocis agat; ne teſtari cogatur. Non facile eſt, eius teſtimonium refutare. ſed audacter in conceſſis perſiſte. *The.* Agendum eſt, ſi tibi videtur. *So.* Dic, age, diſcis aliqua a Theodoro geometrica? *The.* Equidem. *So.* Quae vero ad aſtronomiam, harmoniamque, & dialecticam ſpectant, diſcis? *The.* Annitor equidem. *So.* Ego quoque, o puer, & ab hoc, & ab aliis, quos aliquid horum intelligere arbitror: & quod ad alia, in his moderate me habeo: exiguum vero quiddam dubito, quod tecum & cum iſtis inveſtigandum. Quare mihi reſpondeas, oro. An non diſcere eſt ſapientiorem in eo fieri, quod quisque diſcit? *The.* Id ipſum. *So.* Sapientia vero ſapientes ſunt quilibet ſapientes? *The.* Certe. *So.* Numquid hoc in aliquo a ſcientia differt? *The.* Quidnam? *So.* Sapientia. aut non quorum ſcientes, eorum etiam ſapientes ſunt? *The.* Quid prohibet? *So.* Idem igitur ſapientia & ſcientia eſt? *The.* Idem. *So.* Hoc illud eſt, quod dubito, neque concludere mecum ipſe valeo, quid ſcientia ſit. num habemus, quod de ipſo dicamus? quid

p. δὴ ἔχομεν λέγειν αὐτό; τί φατέ; τίς ἂν ἡμῶν πρῶτος εἴποι;
146 ὁ δὲ ἁμαρτὼν, καὶ ὃς ἂν ἀεὶ ἁμαρτάνῃ, καθεδεῖται, ὥσπερ
a. φασὶν οἱ παῖδες οἱ σφαιρίζοντες, ὄνος· ὃς δ' ἂν περιγένηται
ἀναμάρτητος, βασιλεύσει ἡμῶν, καὶ ἐπιτάξει ὅ, τι ἂν βούλη-
ται ἀποκρίνεσθαι. τί σιγᾶτε; οὔτί που, ὦ Θεόδωρε, ἐγὼ ὑπὸ
φιλολογίας ἀγροικίζομαι, προθυμούμενος ὑμᾶς ποιῆσαι διαλ-
λέγεσθαι, καὶ φίλους τε καὶ προσηγόρους ἀλλήλοις γίγνε-
b. σθαι; ΘΕΟ. Ἧκιστα, ὦ Σώκρατες, τὸ τοιοῦτον ἂν εἴη ἄγροι-
κον. ἀλλὰ τῶν μειρακίων τινὰ κέλευέ σοι ἀποκρίνασθαι. ἐγὼ
μὲν γὰρ ἀήθης τῆς τοιαύτης διαλέκτου, καὶ οὐδ' αὖ συνεθί-
ζεσθαι ἡλικίαν ἔχω. τοῖσδε δὲ πρέποι τε ἂν τοῦτο, καὶ πολὺ
πλεῖον ἐπιδιδοῖεν. τῷ γὰρ ὄντι ἡ νεότης εἰς πᾶν ἐπίδοσιν ἔχει.
ἀλλ', ὥσπερ ἤρξω, μὴ ἀφίεσο τοῦ Θεαιτήτου, ἀλλ' ἐρώτα.
ΣΩ. Ἀκούεις δὴ, ὦ Θεαιτητε, ἃ λέγει ὁ Θεόδωρος; ᾧ ἀπι-
c. σεῖν, ὡς ἐγὼ οἶμαι, οὔτε σὺ ἐθελήσεις, οὔτε θέμις περὶ τὰ
τοιαῦτα ἀνδρὶ σοφῷ ἐπιτάττοντι νεάτερον ἀπειθεῖν. ἀλλ' εὖ
καὶ γενναίως εἰπὲ τί σοι δοκεῖ εἶναι ἐπισήμη. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ
χρὴ, ὦ Σώκρατες, ἐπειδή περ ὑμεῖς κελεύετε. πάντως γὰρ,

esse asseritis? quis nostrum prior ostendet? Quisquis vero aberraverit, semperque hallucinetur, is sedebit Asinus, quemadmodum pila ludentes pueri dicunt. sed qui vincet, nihilque aberraverit, Rex erit nobis, & iubebit quidquid responderi voluerit. Quid sileris? Nonne prae desiderio discendi incido in rusticitatem, cupiens vos in disputationem inducere, amicosque & familiares invicem fieri? *Theo.* Minime hoc, o Socrates, rusticum sit. Sed ex his pueris aliquem respondere tibi iubeas. nam haec disputandi ratio insueta mihi est; & assuescere nunc aetas prohibet. hos autem magis haec decent; & longe magis proficient. revera enim iuventus in omnibus proficit. quare, ut coepisti, ne dimittas Theaetetum, sed eum interroga. *So.* Audis, o Theaetete, ea quae Theodorus dicit? cui tu, ut opinor, libenter obedies. neque enim fas est, ut huiusmodi in rebus sapienti viro iuvenis minus pareat. Ingenue ergo responde, quid esse scientiam opineris. *The.* Parendum est, o So-

ἄν τι καὶ ἁμάρτω, ἐπανορθώσετε. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ἄν
περ οἷοί τε ὦμεν. ΘΕΑΙ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ ἃ παρὰ Θεο-
δώρου ἄν τις μάθοι, ἐπιςῆμαι εἶναι, γεωμετρία τε καὶ ἃς νῦν
δὴ σὺ διῆλθες. καὶ αὖ σκυτοτομικὴ τε, καὶ αἱ τῶν ἄλλων δη-
μιουργῶν τέχναι, πᾶσαί τε καὶ ἑκάςη τούτων, οὐκ ἄλλό τι d.
ἢ ἐπιςήμη εἶναι. ΣΩ. Γενναίως μοι καὶ φιλοδώρως, ὦ φίλε,
ἓν αἰτηθεὶς, πολλὰ δίδως, καὶ ποικίλα ἀντὶ ἁπλοῦ. ΘΕΑΙ.
Πῶς; τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἴσως μὲν οὐδέν· ὃ
μέντοι οἶμαι, φράσω. ὅταν λέγῃς σκυτικὴν, μή τι ἄλλο
φράζεις ἢ ἐπιςήμην ὑποδημάτων ἐργασίας; ΘΕΑΙ. Οὐδέν.
ΣΩ. Τί δ' ὅταν τεκτονικήν; μή τι ἄλλο ἢ ἐπιςήμην τῆς τῶν e.
ξυλίνων σκευῶν ἐργασίας; ΘΕΑΙ. Οὐδὲ τοῦτο. ΣΩ. Οὐκοῦν
ἐν ἀμφοῖν οὗ ἑκατέρα ἐπιςήμη, τοῦτο ὁρίζεις. ΘΕΑΙ. Ναί.
ΣΩ. Τὸ δ' ἐπερωτηθὲν, ὦ Θεαίτητε, οὐ τοῦτο ἦν, τίνων ἡ
ἐπιςήμη, οὐδὲ ὁπόσαι τινές. οὐ γὰρ ἀριθμῆσαι αὐτὰς βου-
λόμενοι ἠρόμεθα, ἀλλὰ γνῶναι ἐπιςήμην αὐτὸ ὅ, τι ποτὲ
ἐςιν. ἢ οὐδὲν λέγω; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς. ΣΩ. Σκέ-

crates, quando quidem vos imperatis. ſi qua enim in re aberravero, corrigetis. *So.* Faciemus procul dubio, ſi quo modo poterimus. *The.* Videntur mihi ſcientiae eſſe, quae quis a Theodoro diſcere poteſt, geometria, & reliqua, quae in ſuperioribus enumeraſti: praeterea cerdonum aliorumque opificum artes, & omnes & ſingulae nihil aliud, quam ſcientiae ſunt. *So.* Generoſe ac magnifice, o amice, de uno rogatus, multa ac varia pro ſimplici dediſti. *The.* Qua ratione id ais, o Socrates? *So.* Forte nihil dico. quod tamen putem, indicabo. Quoties artem cerdonicam dicis, nihil aliud ais, quam conficiendorum calceorum ſcientiam? *The.* Nihil aliud. *So.* Quid porro, cum tectonicam, id eſt, fabrilem artem? num aliud, quam ligneorum operum ſcientiam? *The.* Nil certe. *So.* In utrisque igitur id declaras, cuius utraque ſcientia eſt? *The.* Profecto. *So.* Quaeſtio vero noſtra non haec erat, quorum eſſet ſcientia, neque quot eſſent. non enim numerandi gratia quaerebamus, ſed noſcendi, quid ipſa ſcientia ſit. an nihil dico? *The.* Immo

p. ψαι δὴ καὶ τόδε. εἴτις ἡμᾶς τῶν φαύλων τὶ καὶ προχείρων
147 ἔροιτο, οἷον περὶ πηλοῦ, ὅ, τι ποτ' ἐςὶν, εἰ ἀποκριναίμεθα
a. αὐτῷ, πηλὸς ὁ τῶν χυτρέων, καὶ πηλὸς ὁ τῶν κοροπλάθων,
καὶ πηλὸς ὁ τῶν πλινθουργῶν, οὐκ ἂν γελοῖοι ὦμεν; ΘΕΑΙ.
Ἴσως. ΣΩ. Πρῶτον μὲν γέ που, οἰόμενοι συνιέναι ἐκ τῆς ἡμε-
τέρας ἀποκρίσεως τὸν ἐρωτῶντα, ὅταν εἴπωμεν, πηλὸς, εἴτε,
ὁ τῶν κοροπλάθων, προσθέντες, εἴτε ἄλλων ὁντινωνοῦν δη-
b. μιουργῶν. ἢ, οἴει, τὶς τὶ συνίησι τινὸς ὄνομα, ὃ μὴ οἶδε τί ἐςιν;
ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐδ' ἄρα ἐπιςήμην ὑποδημάτων συνί-
ησιν ὁ ἐπιςήμην μὴ εἰδώς. ΘΕΑΙ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Σκυτι-
κὴν ἄρα οὐ συνίησιν, ὃς ἂν ἐπιςήμην ἀγνοῇ, οὐδέ τινα ἄλλην
τέχνην. ΘΕΑΙ. Ἔςιν οὕτω. ΣΩ. Γελοία ἄρα ἡ ἀπόκρισις
τῷ ἐρωτηθέντι ἐπιςήμη τί ἐςιν, ὅταν ἀποκρίνηται τέχνης τινὸς
c. ὄνομα. τινὸς γὰρ ἐπιςήμην ἀποκρίνεται, οὐ τοῦτ' ἐρωτηθείς.
ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Ἔπειτα γέ που ἐξὸν φαύλως καὶ βρα-
χέως ἀποκρίνασθαι, περιέρχεται ἀπέραντον ὁδόν. οἷον καὶ ἐν

recte. *So.* Adverte & hoc. Si quis nos de aliquo horum vilium vulgariumque percontetur, veluti de luto, quid ſit, eique reſpondeamus, lutum eorum qui ollas, lutum eorum qui puppas, lutum eorum qui lateres fingunt, nonne ridiculi videamur? *The.* Forte. *So.* Primo quidem quod putamus, eum, qui interrogat, intelligere ex illo noſtro reſponſo poſſe, ſi dicamus lutum, & vel puppariorum, vel aliorum quorumcunque artificum tantum addimus: aut putas, quod quis alicuius nomen intelligat, qui non novit, quid ſit? *The.* Nullo pacto. *So.* Ergo neque ſcientiam calceorum intelligit, qui ſcientiam minime novit. *The.* Non certe. *So.* Cerdonicam quoque non intelligit, quisquis ignorat ſcientiam; neque aliam ullam artem. *The.* Sic eſt. *So.* Ridicula itaque reſponſio eſt, ſi quis, interrogatus quid ſcientia ſit, artis alicuius nomen reſpondeat. alicuius enim eſſe ſcientiam, cum non hoc rogetur, ille reſpondet. *The.* Videtur. *So.* Praeterea, cum liceat ſimpliciter ac breviter reſpondere, per immenſum circumvagatur. quemadmodum in quaeſtione de luto, leve quiddam, & ſimplex re-

τῇ τοῦ πηλοῦ ἐρωτήσει, φαῦλόν που καὶ ἁπλοῦν εἰπεῖν, ὅτι γῇ ὑγρῷ φυραθεῖσα, πηλὸς ἂν εἴη. τὸ δ' ὅτου, ἐᾶν χαίρειν. ΘΕΑΙ. Ῥᾴδιον, ὦ Σώκρατες, νῦν γε οὕτω φαίνεται· ἀτὰρ κινδυνεύεις ἐρωτᾷν οἷον καὶ αὐτοῖς ἡμῖν ἔναγχος εἰσῆλθε διαλεγομένοις, ἐμοί τε καὶ τῷ σῷ ὁμωνύμῳ τούτῳ Σωκράτει. ΣΩ. Τὸ ποῖον δή, ὦ Θεαίτητε; ΘΕΑΙ. Περὶ δυνάμεων τὶ d. ἡμῖν Θεόδωρος ὅδε ἔγραφε, τῆς τε τριποδος πέρι καὶ πεντέποδος, ἀποφαίνων ὅτι μήκει οὐ ξύμμετροι τῇ ποδιαίᾳ· καὶ οὕτω κατὰ μίαν ἑκάςην προαιρούμενος, μέχρι τῆς ἑπτακαιδεκάποδος. ἐν δὲ ταύτῃ πως ἐνέσχετο. ἡμῖν οὖν εἰσῆλθέ τι τοιοῦτον, ἐπειδὴ ἄπειροι τὸ πλῆθος αἱ δυνάμεις ἐφαίνοντο, πειραθῆναι συλλαβεῖν εἰς ἓν ὅτῳ πάσας ταύτας προσαγορεύσωμεν τὰς δυνάμεις. ΣΩ. Ἦ καὶ εὕρετέ τι τοιοῦτον; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε e. δοκοῦμεν. σκόπει δὲ καὶ σύ. ΣΩ. Λέγε. ΘΕΑΙ. Τὸν ἀριθμὸν πάντα δίχα διελάβομεν. τὸ μὲν δυνάμενον ἴσον ἰσάκις γίγνεσθαι, τῷ τετραγώνῳ τὸ σχῆμα ἀπεικάσαντες, τετράγωνόν τε καὶ ἰσόπλευρον προσείπομεν. ΣΩ. Καὶ εὖ γε. ΘΕΑΙ. Τὸν

ferri poteſt, quod terra humori commixta lutum eſt. cuius autem ſit lutum, praetermittendum. *The.* Facile nunc, o Socrates, ita videtur. videris enim petere, quod nuper mihi, & Socrati huic tibi in nomine ſimili, diſputantibus in mentem venit. *So.* Quid iſtud, o Theaetete? *The.* Theodorus hic de poteſtatibus ſcripſit magnitudinis tripedalis & quinquepedalis, oſtendens, quod longitudine non ſint compares pedali. eodemque modo diſcurrens & eliciens ſingula uſque ad magnitudinem ſeptem & decem pedum, in ea tandem conſtitit. Nobis igitur tale quiddam in mentem veniebat: Quia infinitae numero poteſtates videantur, conandum eſſe, ut in unum comprehendantur, quo omnes exprimamus. *So.* Num igitur inveniſtis quid tale? *The.* Mihi quidem inveniſſe videmur. conſidera vero & tu. *So.* Dic. *The.* Numerum omnem bifariam diviſimus. Unum, qui poſſit aequalis aequaliter fieri, quem in figura tetragono comparavimus, quadrangularem & aequilaterum appellantes. *So.* Probe. *The.* Et qui inter hunc medius

τοίνυν μεταξὺ τούτου, ᾧ καὶ τὰ τρία καὶ τὰ πέντε, καὶ πᾶς
p. ὃς ἀδύνατος ἰσάκις ἴσος γενέσθαι, ἀλλ' ἢ πλείων ἐλαττονά-
148 κις, ἢ ἐλάττων πλεονάκις γίγνεται, μείζων δὲ καὶ ἐλάττων
a. ἀεὶ πλευρὰ αὐτὸν περιλαμβάνει, τῷ προμήκει αὖ σχήματι
ἀπεικάσαντες, προμήκη ἀριθμὸν ἐκαλέσαμεν. ΣΩ. Κάλλιστα.
ἀλλὰ τί τὸ μετὰ τοῦτο; ΘΕΑΙ. Ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν
ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι, μῆκος ὡρι-
σάμεθα· ὅσαι δὲ τὸν ἑτερομήκη, δυνάμεις· ὡς μήκει μὲν οὐ
b. ξυμμέτρους ἐκείναις, τοῖς δ' ἐπιπέδοις, ἃ δύνανται. καὶ περὶ
τὰ στερεὰ ἄλλο τοιοῦτον. ΣΩ. Ἄριστά γ' ἀνθρώπων, ὦ παῖδες.
ὥστέ μοι δοκεῖ ὁ Θεόδωρος οὐκ ἔνοχος τοῖς ψευδομαρτυρίοις
ἔσεσθαι. ΘΕΑΙ. Καὶ μήν, ὦ Σώκρατες, ὅ, γε ἐρωτᾷς περὶ
ἐπιστήμης, οὐκ ἂν δυνοίμην ἀποκρίνασθαι, ὥσπερ περὶ τοῦ
μήκους τε καὶ τῆς δυνάμεως. καίτοι σύ γέ μοι δοκεῖς τοιοῦ-
τόν τι ζητεῖν. ὥστε πάλιν αὖ φαίνεται ψευδὴς ὁ Θεόδωρος.
c. ΣΩ. Τί δαί; εἴ σε πρὸς δρόμον ἐπαινῶν, μηδενὶ ἔφη οὕτω δρο-
μικῷ τῶν νέων ἐντετυχηκέναι, εἶτα διαθέων, τοῦ ἀκμάζοντος

est, cuiusmodi sunt tria & quinque, & omnis numerus, qui nequit aequalis aequaliter fieri, sed vel maior rarius, vel minor saepius sumtus fit, maiusque & minus ipsum latus semper continet, figurae altera parte longiori comparavimus, & numerum altera parte longiorem vocavimus. *So.* Egregie. quid tum postea? *The.* Omnes lineas, quae aequilaterum & planum numerum quadrant, longitudinem esse definivimus; quae autem altera parte longiorem, potestates, ut puta quae longitudine illis nequaquam commensurabiles sint: planis autem, quae possunt esse commensurabiles. & circa solida aliud quiddam huiusmodi. *So.* Optime omnium, o pueri. Quare Theodorus haudquaquam falsi testimonii reus fore videtur. *The.* Enimvero, o Socrates, quod de scientia quaeris, non ita, ut de longitudine & potentia, respondere valeo, quamquam huiusmodi quiddam perquirere mihi videris. quo fit, ut falsus Theodorus vicissim appareat. *So.* Quid vero? si te a currendi velocitate laudasset, addens nullum ex pueris promtiorem cursu vidisse;

καὶ ταχίςου ἡττήθης, ἥττόν τι ἂν οἴει ἀληθῶς τόνδ' ἐπαινέσαι;
ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Ἀλλὰ τὴν ἐπιςήμην, ὥσπερ νῦν
δὴ ἐγὼ ἔλεγον, σμικρόν τι οἴει εἶναι ἐξευρεῖν, καὶ οὐ τῶν
πάντη ἄκρων; ΘΕΑΙ. Νὴ τὸν Δία ἔγωγε καὶ μάλα γε τῶν
ἀκροτάτων. ΣΩ. Θάῤῥει τοίνυν περὶ σαυτῷ, καί τι οἷου Θεό-
δωρον λέγειν. προθυμήθητι δὲ παντὶ τρόπῳ τῶν τε ἄλλων πέρι d.
καὶ ἐπιςήμης λαβεῖν λόγον, τί ποτε τυγχάνει ὄν. ΘΕΑΙ.
Προθυμίας μὲν ἕνεκεν, ὦ Σώκρατες, φανεῖται. ΣΩ. Ἴθι δή.
καλῶς γὰρ ἄρτι ὑφηγήσω. πειρῶ μιμούμενος τὴν περὶ τῶν
δυνάμεων ἀπόκρισιν, ὥσπερ ταύτας πολλὰς οὔσας ἑνὶ εἴδει
περιέλαβες, οὕτω καὶ τὰς πολλὰς ἐπιςήμας ἑνὶ λόγῳ προσει-
πεῖν. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὦ Σώκρατες, πολλάκις δὴ αὐτὸ
ἐπεχείρησα σκέψασθαι, ἀκούων τὰς παρὰ σοῦ ἀποφερομένας e.
ἐρωτήσεις· ἀλλὰ γὰρ οὔτ' αὐτὸς δύναμαι πεῖσαι ἐμαυτὸν ὡς
ἱκανῶς τι λέγω, οὔτ' ἄλλου ἀκοῦσαι λέγοντος οὕτως ὡς σὺ
διακελεύῃ· οὐ μὲν δὴ οὔ οὐδ' ἀπαλλαγῆναι τοῦ μέλλειν. ΣΩ.
Ὠδίνεις γάρ, ὦ φίλε Θεαίτητε, διὰ τὸ μὴ κενὸς ἀλλ' ἐγκύ-

deinde currendo & ab adulto & celerrimo quodam vincaris: utrum putares, minus eum te vere laudasse? *The.* Nequaquam. *So.* Scientiam vero, ut paulo ante dicebam, leve quiddam inventu, an grave potius supremumque dicis? *The.* Per Iovem, supremum aliquid arbitror. *So.* Confide igitur viribus tuis; testimoniumque Theodori ne parvipendas. annitere vero omni studio cum de aliis, tum etiam de ipsa scientia, rationem, quid sit, consequi. *The.* Annitendi causa, o Socrates, haec agemus. *So.* Age, iam bono animo esto: egregie namque modo exposuisti. Conare, imitans responsionem illam de potestatibus, quemadmodum eas multas una specie comprehendebas, ita & scientias multas una ratione complecti. *The.* Scito, o Socrates, me id saepenumero conatum fuisse, dum has tuas quaestiones circumferri audirem. Verum neque mihi ipse persuadere possum, quod aliquid quod satis sit dicam, neque alium audire possum, ita ut tu iubes dicentem: & tamen nequaquam desistere possum ab hac meditatione. *So.* Parturis, o amice Theaetete, eo quod non vacuus,

μων εἶναι. ΘΕΑΙ. Οὐκ οἶδα, ὦ Σώκρατες· ὁ μέντοι πέπονθα
p. λέγω. ΣΩ. Εἶτα, ὦ καταγέλαςε, οὐκ ἀκήκοας ὡς ἐγώ
149 a. εἰμι υἱὸς μαίας, μάλα γενναίας τε καὶ βλοσυρᾶς, Φαιναρέτης; ΘΕΑΙ. Ἤδη τοῦτό γε ἤκουσα. ΣΩ. Ἆρα καὶ ὅτι ἐπιτηδεύω τὴν αὐτὴν τέχνην ἀκήκοας. ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἀλλ' εὖ ἴσθ' ὅτι· μὴ μέντοι μου κατείπῃς πρὸς τοὺς ἄλλους. λέληθα γὰρ, ὦ ἑταῖρε, ταύτην ἔχων τὴν τέχνην. οἱ δὲ, ἅτε οὐκ εἰδότες, τοῦτο μὲν οὐ λέγουσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι δὲ ἀτοπώτατός εἰμι, καὶ ποιῶ τοὺς ἀνθρώπους ἀπορεῖν. ἢ καὶ τοῦτο
b. ἀκήκοας; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Εἴπω οὖν σοι τὸ αἴτιον; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἐννόησον δὴ τὸ περὶ τὰς μαίας ἅπαν ὡς ἔχει, καὶ ῥᾷον μαθήσῃ ὃ βούλομαι. οἶσθα γάρ που ὅτι οὐδεμία αὐτῶν ἔτι αὐτὴ κυΐσκομένη τε καὶ τίκτουσα ἄλλας μαιεύεται, ἀλλ' αἱ ἤδη ἀδύνατοι τίκτειν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Αἰτίαν δέ γε τούτου φασὶν εἶναι τὴν Ἄρτεμιν, ὅτι ἄλοχος οὖσα τὴν λοχείαν εἴληχε. ςερίφαις μὲν οὖν ἄρα
c. οὐκ ἔδωκε μαιεύεσθαι, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀσθενεςέρα ἢ λαβεῖν τέχνην ὧν ἂν ᾖ ἄπειρος· ταῖς δὲ δι' ἡλικίαν ἀτόκοις

sed praegnans es. *The.* Ignoro, o Socrates: sed quid mihi acciderit dico. *So.* O ridicule, non audisti esse me filium obstetricis generosae admodum & severae, Phaenaretae? *The.* Audivi equidem. *So.* Num quod & in eadem arte versor audisti? *The.* Nequaquam. *So.* Scito ita esse: nec me tamen coram aliis prodas. Latuit enim hactenus omnes, quod hac arte praeditus sim: & hi, ut puta ignorantes, hoc quidem de me non praedicant; sed quod absurdissimus sum, & homines in ambiguitatem induco. num & hoc audivisti? *The.* Id prorsus. *So.* Vis tibi causam huius assignem? *The.* Quidni velim? *So.* Quales sint obstetrices, cogita, ac facile quod volo percipies. Scis enim, quod nulla ex illis, quamdiu concipit paritque, parturientibus opitulatur, sed cum iam ad foetum ineptae sunt ipsae. *The.* Prorsus. *So.* Causam huius Dianam ferunt, quae cum sterilis sit, partuum tutelam suscepit. steriles igitur obstetrices fieri vetuit, quoniam humana natura imbecillior est ad artes earum

προσέταξε, τιμῶσα τὴν αὐτῆς ὁμοιότητα. ΘΕΑΙ. Εἰκός. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τόδε εἰκός τε καὶ ἀναγκαῖον, τὰς κυούσας καὶ μὴ, γιγνώσκεσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν μαιῶν ἢ τῶν ἄλλων; ΘΕΑΙ. Πάνυγε. ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ διδοῦσαί γε αἱ μαῖαι φαρμάκια καὶ ἐπᾴδουσαι, δύνανται ἐγείρειν τε τὰς ὠδίνας, καὶ μαλθακωτέρας ὧν ἂν βούλωνται ποιεῖν· καὶ τίκτειν τε δὴ d. τὰς δυστοκούσας, καὶ ἐὰν νέον ὂν δόξῃ ἀμβλίσκειν, ἀμβλίσκουσιν; ΘΕΑΙ. Ἔςι ταῦτα. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ἔτι καὶ τόδε αὐτῶν ᾔσθησαι, ὅτι καὶ προμνήςριαί εἰσι δεινόταται, ὡς πάνσοφοι οὖσαι περὶ τοῦ γνῶναι ποίαν χρὴ ποίῳ ἀνδρὶ συνοῦσαν ὡς ἀρίςους παῖδας τίκτειν; ΘΕΑΙ. Οὐ πάνυ τοῦτο οἶδα. ΣΩ. Ἀλλ' ἴσθ' ὅτι ἐπὶ τούτῳ μεῖζον φρονοῦσιν ἢ ἐπὶ τῇ ὀμφαλοτομίᾳ. ἐννόει γάρ. τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης οἴει τέχνης εἶναι θεραπείαν e. τε καὶ συγκομιδὴν τῶν ἐκ γῆς καρπῶν, καὶ αὖ τὸ γινώσκειν εἰς ποίαν γῆν ποῖον φυτόν τε καὶ σπέρμα καταβλητέον; ΘΕΑΙ. Οὔκ· ἀλλὰ τῆς αὐτῆς. ΣΩ. Εἰς γυναῖκα δὲ, ὦ φίλε,

rerum, quas nunquam experta eſt: his autem, quae propter aetatem concipere iam non poſſunt, id imperavit, ſimilitudinem ſuam honorans. *The.* Veriſimile id quidem. *So.* An non id quoque probabile ac neceſſarium eſt, quae praegnantes ſint, & quae non, acutius ab obſtetricibus, quam ab aliis animadverti? *The.* Omnino. *So.* Quin etiam medelis & incantationibus obſtetrices excitare mollireve partus vexationes valent, & aegre parturientibus opitulari, ſoetusque educere; & ſi intempeſtivum fore videatur, obtundere atque retrudere. *The.* Vera narras. *So.* Numquid & hoc de illis audiſti, quod tanquam pronubae in conficiendis coniugiis aptiſſimae ſunt: quippe quae optime callent, quam cui iugare ad generoſae prolis procreationem oporteat? *The.* Haud ſatis id novi. *So.* Immo ſcias, in hoc gloriari non minus, quam in umbilici ipſius praeciſione. Quid enim? alteriusne, an eiusdem artis eſſe putas, curare colligereque terrae fructus; & rurſus dignoſcere, quod in ſolum, quam plantam, quodve ſemen iacere deceat? *The.* Eiusdem. *So.* In feminis autem, o amice, alterius fa-

ἄλλην μὲν οἴει τοῦ τοιούτου, ἄλλην δὲ συγκομιδήν; ΘΕΑΙ.
p. Οὔκουν εἰκός γε. ΣΩ. Οὐ γάρ. ἀλλὰ διὰ τὴν ἄδικόν τε καὶ
150 ἄτεχνον συναγωγὴν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, ἣ δὴ προαγωγείᾳ
a. ὄνομα, φεύγουσι καὶ τὴν προμνηστικὴν, ἅτε σεμναὶ οὖσαι,
αἱ μαῖαι, φοβούμεναι μὴ εἰς ἐκείνην τὴν αἰτίαν διὰ ταύτην
ἐμπέσωσιν. ἐπεὶ ταῖς γε ὄντως μαίαις μόναις που προσήκει καὶ
προμνήσασθαι ὀρθῶς. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Τὸ μὲν τοίνυν
τῶν μαιῶν, τοσοῦτον· ἔλαττον δὲ τοῦ ἐμοῦ δράματος. οὐ γὰρ
πρόσεστι γυναιξὶν ἐνίοτε μὲν εἴδωλα τίκτειν, ἔστι δ' ὅτε ἀληθινά;
b. τοῦτο δὲ μὴ ῥᾴδιον εἶναι διαγνῶναι; εἰ γὰρ προσῆν, μέγιστόν
τε καὶ κάλλιστον ἔργον ἦν ἂν ταῖς μαίαις, τὸ κρίνειν τὸ ἀληθές
τε καὶ μή. ἢ οὐκ οἴει; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τῇ δέ γ' ἐμῇ
τέχνῃ τῆς μαιεύσεως τὰ μὲν ἄλλα ὑπάρχει ὅσα ἐκείναις· δια-
φέρει δὲ, τῷ τε ἄνδρας ἀλλὰ μὴ γυναῖκας μαιεύεσθαι, καὶ
τῷ τὰς ψυχὰς αὐτῶν τικτούσας ἐπισκοπεῖν, ἀλλὰ μὴ τὰ σώ-
ματα. μέγιστον δὲ τοῦτ' ἔνι τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ, βασανίζειν δυ-
c. νατὸν εἶναι παντὶ τρόπῳ πότερον εἴδωλον καὶ ψεῦδος ἀποτίκ-

cultatis hoc, alterius illud exiſtimas? *The.* Haud ſane conveniens eſt. *So.* Haud certe. ſed propter iniuſtam abſurdamque maris & feminae coniunctionem, cui lenocinium nomen eſt, conciliandi matrimonii officium fugiunt obſtetrices caſtae, verenturque, ne, pro laudabili ſtudio, lenocinii notentur: alioqui legitimis obſtetricibus ſolis convenit recte mares feminasque iugare. *The.* Conſtat. *So.* Itaque id eſt obſtetricum officium opera mea quodammodo levius. Nonne enim mulieribus accidit, ut aliquando ſimulacra, aliquando res veras pariant? Hoc vero haud facile diſcernere eſt. quod ſi contingeret, maximum praeclariſſimumque obſtetricum munus eſſet, verum a falſo diſcernendi. Tu vero quid ſentis? *The.* Idem profecto. *So.* Arti vero meae adeſt quidquid ad illarum obſtetriciam diligentiam attinet. verum in hoc praeſtat, quod maribus, non feminis, parturientibus ſuccurrit: & quod animarum ſoetus, non corporum, ſpeculatur. Potiſſimum autem arti meae hoc ineſt, poſſe videlicet diligenter examinare, ſimulacrumne & fal-

τει τοῦ νέου ἡ διάνοια, ἢ γόνιμόν τι καὶ ἀληθές. ἐπεὶ τόδέ γε καὶ ἐμοὶ ὑπάρχει ὅπερ ταῖς μαίαις· ἄγονός εἰμι σοφίας. καὶ ὅπερ ἤδη πολλοί μοι ὠνείδισαν, ὡς τοὺς μὲν ἄλλους ἐρωτῶ, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀποκρίνομαι περὶ οὐδενὸς, διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν σοφὸν, ἀληθὲς ὀνειδίζουσι. τὸ δὲ αἴτιον τούτου, τόδε· μαιεύεσθαί με ὁ θεὸς ἀναγκάζει, γεννᾶν δὲ ἀπεκώλυσεν. εἰμὶ δὴ οὖν αὐτὸς μὲν οὐ πάνυ τι σοφός· οὐδέ τι μοι ἐςὶν εὕρημα τοιοῦτον, γεγονὸς τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἔκγονον. οἱ δέ μοι συγγιγνό- d.
μενοι, τὸ μὲν πρῶτον φαίνονται, ἔνιοι μὲν καὶ πάνυ ἀμαθεῖς, πάντες δὲ, προϊούσης τῆς συνουσίας, οἷσπερ ἂν ὁ θεὸς παρείκοι, θαυμαςὸν ὅσον ἐπιδιδόντες, ὡς αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις δοκοῦσι· καὶ τοῦτο ἐναργὲς, ὅτι παρ' ἐμοῦ οὐδὲν πώποτε μαθόντες, ἀλλ' αὐτοὶ παρ' αὐτῶν πολλὰ καὶ καλὰ εὑρόντες τε καὶ κατέχοντες. τῆς μέντοι μαιείας ὁ θεός τε καὶ ἐγὼ αἴτιος. ὧδε δὲ δῆλον· πολλοὶ ἤδη τοῦτο ἀγνοήσαντες, καὶ ἑαυτοὺς αἰ- e.
τιασάμενοι, ἐμοῦ δὲ καταφρονήσαντες, ἢ αὐτοὶ ὑπ' ἄλλων πεισθέντες, ἀπῆλθον πρωϊαίτερον τοῦ δέοντος· ἀπελθόντες δὲ,

ſum, an nativum ac verum quiddam iuvenis cogitatio pariat. Quin etiam quod obſtetricibus, idem & mihi accidit. ſterilis ſum, & non pario ſapientiam: & quod mihi obiecerunt multi, quod interrogem ſingulos, reſpondeam nulli, propterea quia nihil habeam, quod ſapienter reſpondere poſſim, vere nimium obiectant. huius profecto haec eſt cauſa: parturientibus ſuccurrere Deus me cogit, generare prohibuit. Quocirca non ſum ipſe quidem ulla in re prorſus ſapiens, neque exſtat aliquod meae mentis inventum ex me natum. Qui vero mecum verſantur, principio quidem rudes apparent: ſed mea deinde conſuetudine hi, quibus Deus ipſe favet, mirum in modum proficiunt, velut & ipſis, & aliis videtur. hoc tamen conſtat, quod nihil unquam a me diſcunt: immo ipſi in ſeipſis egregia multa poſſidentes, inveniunt. illius autem obſtetricationis Deus & ego cauſa ſum. quod hinc maxime coniectare licet. Nam multi quondam hoc ignorantes, ſeque ipſos cauſam exiſtimantes, me quidem ſpreverunt, forte ab aliis perſuaſi: unde citius, quam

τά τε λοιπὰ ἐξήμβλωσαν, διὰ πονηρὰν συνουσίαν, καὶ τὰ
ὑπ' ἐμοῦ μαιευθέντα κακῶς τρέφοντες ἀπώλεσαν, ψευδῆ καὶ
εἴδωλα περὶ πλείονος ποιησάμενοι τοῦ ἀληθοῦς. τελευτῶντες δ'
αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδοξαν ἀμαθεῖς εἶναι. ὧν εἷς γέ-
p. γονεν Ἀριςείδης ὁ Λυσιμάχου, καὶ ἄλλοι πάνυ πολλοί. οἷς,
151 ὅταν πάλιν ἔλθωσιν δεόμενοι τῆς ἐμῆς συνουσίας, καὶ θαυ-
a. μαςὰ δρῶντες, ἐνίοις μὲν τὸ γιγνόμενόν μοι δαιμόνιον ἀπο-
κωλύει συνεῖναι, ἐνίοις δὲ ἐᾷ· καὶ πάλιν οὗτοι ἐπιδιδόασι.
πάσχουσι δὲ δὴ οἱ ἐμοὶ συγγιγνόμενοι καὶ τοῦτο ταυτὸν ταῖς
τικτούσαις· ὠδίνουσι γὰρ καὶ ἀπορίας ἐμπίπλανται νύκτας τε
καὶ ἡμέρας πολὺ μᾶλλον ἢ ἐκεῖναι. ταύτην δὲ τὴν ὠδῖνα ἐγεί-
ρειν τε καὶ ἀποπαύειν ἡ ἐμὴ τέχνη δύναται. καὶ οὗτοι μὲν
b. δὴ οὕτως. ἐνίοτε δὲ, ὦ Θεαίτητε, οἳ ἄν μοι μὴ δόξωσί πως
ἐγκύμονες εἶναι, γνοὺς ὅτι οὐδὲν ἐμοῦ δέονται, πάνυ εὐμενῶς
προμνῶμαι· καὶ, σὺν θεῷ εἰπεῖν, πάνυ ἱκανῶς τοπάζω, οἷς
ἂν συγγενόμενοι ὀναιντο. ὧν πολλοὺς μὲν δὴ ἐξέδωκα Προ-

decebat, a me diſceſſerunt. Hi abeuntes, ob pravum congreſſum cetera aborti ſunt: atque inſuper quae ego obſtetricia ope ex animae illorum viſceribus iam erueram, male nutrientes, penitus perdiderunt, quippe cum falſa atque ſimulacra veris nimium anteponerent. poſtremum & ſibi & aliis indocti ſunt viſi. Quorum e numero unus Lyſimachi filius exſtitit Ariſtides, aliique permulti. Cum vero ad me revertuntur, congreſſu meo iterum indigentes, eumque mirifice affectantes: nonnullis ſtatim daemonium meum congredi prohibet; quibusdam contra permittit, qui denuo valde proficiunt. Nam & hoc cum parturientibus commune familiares mei patiuntur. laborant enim ex partu, & difficultate diu noctuque multo magis quam illae replentur. quem quidem partus dolorem tam excitare, quam ſedare artificium meum valet. atque ita quidem iſti ſe habent. Aliquando vero, o Theaetete, eos qui praegnantes mihi non videntur, cum ſciam ipſos nihil me opus habere, aliis valde benevole deſpondeo, &, ut cum Deo dicam, acute praeſagio, quibus potiſſimum coniuncti proficiant. quorum multos

δίκῳ, πολλοὺς δὲ ἄλλους σοφοῖς τε καὶ θεσπεσίοις ἀνδράσι. ταῦτα δή σοι, ὦ ἄριστε, ἕνεκα τοῦδε ἐμήκυνα, ὑποπτεύων σε, ὥσπερ καὶ αὐτὸς οἴει, ὠδίνειν τι κυοῦντα ἔνδον. προσφέρου οὖν πρός με ὡς πρὸς μαίας υἱὸν, καὶ αὐτὸν μαιευτικόν· καὶ ἃ ἂν ἐρωτῶ, προθυμοῦ ὅπως οἷόστ' εἶ, οὕτως ἀποκρίνασθαι. c.
καὶ ἐὰν ἄρα σκοπούμενός τι ὧν ἂν λέγῃς, ἡγήσωμαι εἴδωλον καὶ μὴ ἀληθὲς, εἶτα ὑπεξαίρωμαι καὶ ἀποβάλλω, μὴ ἀγρίαινε, ὥσπερ αἱ πρωτοτόκοι περὶ τὰ παιδία. πολλοὶ γὰρ ἤδη, ὦ θαυμάσιε, πρός με οὕτω διετέθησαν, ὥστε ἀτεχνῶς δάκνειν ἕτοιμοι εἶναι, ἐπειδάν τινα λῆρον αὐτῶν ἀφαιρῶμαι, καὶ οὐκ οἴονται εὐνοίᾳ τοῦτο ποιεῖν· πόῤῥω ὄντες τοῦ εἰδέναι ὅτι οὐδεὶς θεὸς δύσνους ἀνθρώποις. οὐδ' ἐγὼ δυσνοίᾳ τοιοῦτον οὐδὲν δρῶ· d.
ἀλλά μοι ψεῦδός τε συγχωρῆσαι, καὶ ἀληθὲς ἀφανίσαι, οὐδαμῶς θέμις. πάλιν δὴ οὖν ἐξ ἀρχῆς, ὦ Θεαίτητε, ὅ τί ποτ' ἐστὶν ἐπιστήμη, πειρῶ λέγειν· ὡς δ' οὐχ οἷόστ' εἶ, μηδέποτ' εἴπῃς· ἐὰν γὰρ θεὸς ἐθέλῃ καὶ ἀνδρίζῃ, οἷόστ' ἔσῃ. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ

Prodico elocavi, multos etiam aliis ſapientibus divinisque hominibus. Haec, o optime, omnia hanc ob cauſam altius repetii, quod ſuſpicer, te, quemadmodum etiam ipſe putas, parturire, ut qui praegnans ſis. Committe ergo te mihi obſtetricis filio, & ipſi obſtetricandi artis perito; & quae perquiro, annitere pro viribus reſpondere. & ſi conſiderans quid eorum, quae dixeris, ſimulacrum potius quam verum duxero, deinde refutavero atque abiecero, ne ſuccenſeas oro, quemadmodum primo partu puerperae ſolent. multi enim iam, o mirifice adoleſcens, adverſus me ſic affecti ſunt, ut vel morſibus invadere vellent, ſi quando deliramentum aliquod illis abigerem, non putantes, id a me benevolentia fieri, cum eos lateret, quod nullus Deus malevolus eſt hominibus. nec ego tale aliquid malevolentia facio. ſed mihi plane nefas eſſe videtur admittere falſum, ac verum refellere. Rurſus igitur a principio, Theaetete, quid ſcientia ſit, ut potes, exponere tenta. quod vero non poſſis, nequaquam dixeris. ſi enim Deus voluerit, adiuveritque, poteris. *The.* Cum tu ita, o Socrates, iubeas,

μέντοι, ὦ Σώκρατες, σοῦ γε οὕτω παρακελευομένου, αἰσχρὸν μὴ οὐ παντὶ τρόπῳ προθυμεῖσθαι ὅ, τι τὶς ἔχει λέγειν. δοκεῖ
e. οὖν μοι ὁ ἐπιςάμενός τι, αἰσθάνεσθαι τοῦτο ὃ ἐπίςαται· καὶ, ὥςγε νυνὶ φαίνεται, οὐκ ἄλλό τι ἐςιν ἐπιςήμη ἢ αἴσθησις. ΣΩ. Εὖ γε καὶ γενναίως, ὦ παῖ· χρὴ γὰρ οὕτως ἀποφαινόμενον λέγειν. ἀλλὰ φέρε δὴ αὐτὸ κοινῇ σκεψώμεθα, γόνιμον ἢ ἀνεμιαῖον τυγχάνει ὄν. αἴσθησις, φῄς, ἐπιςήμη; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Κινδυνεύεις μέντοι λόγον οὐ φαῦλον εἰρηκέναι περὶ
p. ἐπιςήμης, ἀλλ' ὃν ἔλεγε καὶ Πρωταγόρας. τρόπον δέ τινα
152 a. ἄλλον εἴρηκε τὰ αὐτὰ ταῦτα. φησὶ γάρ που, πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπον εἶναι· τῶν μὲν ὄντων, ὡς ἔςι· τῶν δὲ μὴ ὄντων, ὡς οὐκ ἔςιν. ἀνέγνωκας γάρ που; ΘΕΑΙ. Ἀνέγνωκα καὶ πολλάκις. ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω πως λέγει, ὡς οἷα μὲν ἕκαςα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μέν ἐςιν ἐμοί· οἷα δὲ σοὶ, τοιαῦτα αὖ σοί. ἄνθρωπος δὲ σύ τε κἀγώ; ΘΕΑΙ. Λέγει γὰρ οὖν οὕτως. ΣΩ. Εἰκὸς μέν σοι σοφὸν ἄνδρα μὴ ληρεῖν.
b. ἐπακολουθήσωμεν οὖν αὐτῷ· ἆρ' οὐκ ἐνίοτε πνέοντος ἀνέμου τοῦ αὐτοῦ, ὁ μὲν ἡμῶν ῥιγοῖ, ὁ δ' οὔ; καὶ ὁ μὲν, ἠρέμα, ὁ δὲ,

turpe esset, si quis suam sententiam non proferret. Videtur itaque mihi is, qui scit aliquid, sentire id quod scit: &, ut nunc apparet, nihil aliud scientia est, quam sensus. *So.* Quam generose respondisti, o puer! sic enim loqui eum, qui quidquam definire velit, oportet. Sed id communiter consideremus, utrum foetus hic solidus, an vanus existat. Sensum ais scientiam esse? *The.* Aio. *So.* Videris utique definitionem scientiae haud abiectam intulisse, sed quam etiam Protagoras, modo tamen alio, inducit. inquit enim, rerum omnium mensuram hominem esse: existentium quidem ut sunt; non existentium vero, ut non sunt. legisti unquam? *The.* Legi equidem saepenumero. *So.* Nonne sic ait: Qualia singula mihi videntur, talia mihi sunt: qualia vero tibi, talia tibi rursus. homines autem utrique sumus? *The.* Sic certe ait. *So.* Atqui probabile est, sapientem virum nequaquam delirare. sequamur igitur. An non saepe flante vento eodem, alius nostrum riget, alius minime? & ille qui-

σφόδρα; ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΣΩ. Πότερον οὖν τότε αὐτὸ ἐφ' ἑαυτῷ τὸ πνεῦμα, ψυχρὸν ἢ οὐ ψυχρὸν φήσομεν; ἢ πεισόμεθα τῷ Πρωταγόρᾳ, ὅτι τῷ μὲν ῥιγοῦντι, ψυχρόν· τῷ δὲ μὴ, οὔ; ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ φαίνεται οὕτως ἑκατέρῳ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τὸ δέ γε φαίνεται, αἰσθάνεσθαι ἐςίν; ΘΕΑΙ. Ἔςι γάρ. ΣΩ. Φαντασία ἄρα καὶ αἴσθησις ταυτὸν, ἔν τε θερμοῖς καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις. οἷα γὰρ αἰσθάνεται ἕκαςος, τοιαῦτα ἑκάςῳ καὶ κινδυνεύει εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Αἴσθησις ἄρα, τοῦ ὄντος ἀεί ἐςιν, καὶ ἀψευδὴς, ὡς ἐπιςήμη οὖσα. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν πρὸς Χαρίτων πάνσοφός τις ἦν ὁ Πρωταγόρας, καὶ τοῦτο ἡμῖν μὲν ᾐνίξατο τῷ πολλῷ συρφετῷ, τοῖς δὲ μαθηταῖς ἐν ἀπορρήτῳ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε; ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες, τοῦτο λέγεις; ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ καὶ μάλ' οὐ φαῦλον λόγον· ὡς ἄρα ἓν μὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ, οὐδέν ἐςιν· οὐδ' ἄν τι προσείποις ὀρθῶς οὐδ' ὁποιονοῦν τι, ἀλλ' ἐὰν ὡς μέγα προσαγορεύῃς, καὶ σμικρὸν φανεῖται· καὶ ἐὰν βαρὺ, κοῦφον. ξύμ-

dem leniter, ille vehementer? *The.* Procul dubio. *So.* Utrum dicemus, tunc ventum ipſum in ſeipſo frigidum, aut non frigidum? aut Protagorae credemus, quod rigenti ſit frigidus, non rigenti, minime? *The.* Videtur. *So.* Numquid ita utrique apparet? *The.* Ita. *So.* At apparere, ſentire eſt? *The.* Eſt. *So.* Phantaſia igitur & ſenſus idem eſt, & in calidis & in omnibus huiusmodi. qualia namque ſentit quisque, talia cuique videntur eſſe. *The.* Videntur. *So.* Senſus igitur ſemper eſt eius, quod eſt, & non falſus, ut qui ſcientia ſit. *The.* Apparet. *So.* Nonne, per Gratiarum numina, egregie ſapiens Protagoras erat? & hoc nobis homunculis de plebe obſcure ſignificavit; diſcipulis autem in arcano veritatem explicuit. *The.* Quo pacto id, o Socrates, inquis? *So.* Dicam, nec contemnenda quidem: quod nihil in ſeipſo unum certum eſt; neque recte ipſum ex ſe hoc quiddam, aut quale quid denominaveris. etenim ſi magnum appellaris, rurſus parvum etiam apparebit: & ſi grave, leve iterum. eademque de ceteris ratio, quaſi nihil ſit

παντά τε οὕτως, ὡς μηδενὸς ὄντος ἑνὸς, μήτέ τινος, μήτε ὁποιουοῦν. ἐκ δὲ δὴ φορᾶς τε καὶ κινήσεως καὶ κράσεως πρὸς ἄλληλα, γίγνεται πάντα ἃ δὴ φαμὲν εἶναι, οὐκ ὀρθῶς προσαγορεύοντες. ἔςι μὲν γὰρ οὐδέποτ' οὐδὲν, αἰεὶ δὲ γίγνεται. καὶ
e. περὶ τούτου πάντες ἑξῆς οἱ σοφοὶ, πλὴν Παρμενίδου, ξυμφέρεσθον, Πρωταγόρας τε καὶ Ἡράκλειτος καὶ Ἐμπεδοκλῆς· καὶ τῶν ποιητῶν οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας· κωμῳδίας μὲν, Ἐπίχαρμος· τραγῳδίας δὲ, Ὅμηρος, εἰπὼν, Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν· πάντα εἴρηκεν ἔκγονα ῥοῆς τε καὶ κινήσεως. ἢ οὐ δοκεῖ τοῦτο λέγειν; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε.
p. ΣΩ. Τίς οὖν ἂν ἔτι πρός γε τοσοῦτον ςρατόπεδον καὶ ςρατηγὸν Ὅμηρον δύναιτο ἀμφισβητήσας, μὴ οὐ καταγέλαςος
153 a. γενέσθαι; ΘΕΑΙ. Οὐ ῥᾴδιον, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Οὐ γὰρ, ὦ Θεαίτητε. ἐπεὶ καὶ τάδε τῷ λόγῳ σημεῖα ἱκανά· ὅτι τὸ μὲν εἶναι δοκοῦν, καὶ τὸ γίγνεσθαι, κίνησις παρέχει· τὸ δὲ μὴ εἶναι καὶ ἀπόλλυσθαι, ἡσυχία. τὸ γὰρ θερμόν τε καὶ πῦρ, ὃ δὴ καὶ τἄλλα γεννᾷ, καὶ ἐπιτροπεύει, αὐτὸ γεννᾶται ἐκ φορᾶς καὶ τρίψεως. τοῦτο δὲ κίνησις. ἢ οὐχ αὗται γενέσεις πυρός;

unum, aut aliquid, aut quale, ſed ex latione motuque, & alterna commixtione fiunt omnia, quae eſſe dicimus, non recte denominantes. Nihil enim eſt unquam, ſemper autem fit. Et in hoc omnes deinceps ſapientes, excepto Parmenide, conſenſerunt, Protagoras, Heraclitus, Empedocles; & poetarum in utroque poemate ſummi, in comoedia Epicharmus, Homerus in tragoedia. qui cum Oceanum diceret deorum generationem, & matrem Tethyn, omnia ex fluxu motuque genita praedicavit. an non id proferre videtur? *The.* Mihi vero. *So.* Quis ergo adverſus tantum exercitum, eiusque ducem Homerum pugnare audeat, quin ridiculus habeatur? *The.* Arduum eſt, o Socrates. *So.* Arduum absque dubio, Theaetete; praeſertim cum haec huic ſermoni argumento eſſe poſſint, quod ut eſſe quid & fieri videatur, motus efficit; non eſſe autem & interire, quies. Ignis enim calorque, qui alia gignit, & regit, ipſe ex latione frictioneque generatur. hoc autem

ΘΕΑΙ. Αὗται μὲν οὖν. ΣΩ. Καὶ μὴν τόγε τῶν ζώων γένος b.
ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων φύεται. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Τί
δαί; ἡ τῶν σωμάτων ἕξις οὐχ ὑπὸ ἡσυχίας μὲν καὶ ἀργίας
διόλλυται, ὑπὸ γυμνασίων δὲ καὶ κινήσεων ὡς ἐπιπολὺ σώζε-
ται; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἡ δ' ἐν τῇ ψυχῇ ἕξις οὐχ ὑπὸ
μαθήσεως μὲν καὶ μελέτης, κινήσεων ὄντων, κτᾶταί τε μα-
θήματα, καὶ σώζεται, καὶ γίγνεται βελτίων· ὑπὸ δ' ἡσυ-
χίας, ἀμελετησίας τε καὶ ἀμαθίας οὔσης, οὔτέ τι μανθάνει,
ἅ, τε ἂν μάθοι ἐπιλανθάνεται; ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΣΩ. Τὸ c.
μὲν ἄρα ἀγαθὸν, κίνησις κατά τε ψυχὴν καὶ κατὰ σῶμα·
τὸ δὲ, τοὐναντίον; ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Ἔτι οὖν σοι λέγω
νηνεμίας τε καὶ γαλήνας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ὅτι αἱ μὲν ἡσυ-
χίαι σήπουσι καὶ ἀπολλύουσι, τὰ δ' ἕτερα, σώζει. καὶ ἐπὶ
τούτοις, τὸν κολοφῶνα ἀναγκάζω, προσβιάζων τὴν χρυσῆν
σειρὰν, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸν ἥλιον Ὅμηρος λέγει καὶ δηλοῖ·
ὅτι ἕως μὲν ἂν ἡ περιφορὰ ᾖ κινουμένη καὶ ὁ ἥλιος, πάντα d.
ἐσὶ καὶ σώζεται τὰ ἐν θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις· εἰ δὲ φαίη τοῦ-

motus est. an non haec ignis origo? *The.* Haec certe. *So.* Quin etiam animalium genus ex eisdem nascitur. *The.* Quidni? *So.* Quid corporum habitus? an non otio & torpore corrumpitur, exercitatione autem motuque plurimum conservatur? *The.* Ita. *So.* Animae quoque habitus disciplina & meditatione, quae motus sunt, doctrinas consequitur, servaturque & perficitur? otio autem, id est, negligentia & pigritia, nihil penitus discit, & si quid didicerit, obliviscitur? *The.* Et maxime quidem. *So.* Bonum itaque tam in anima, quam in corpore, motus est: quies vero, contrarium. *The.* Videtur. *So.* Praeterea in iis, quae serenitates tranquillitatesque vocantur, hoc affero, quod quietes putrefaciunt atque perdunt; alia vero conservant. Et ad haec Colophonem insuper addam, ipsam scilicet catenam auream, quam nihil aliud quam solem Homerus dicit ac ostendit: quia quousque solis circuitus perseverat, omnia tam deorum, quam hominum, sunt atque servantur. sin autem hoc quasi ligatum staret, con-

το, ὥσπερ δεδὲν, πάντα χρήματ' ἂν διαφθαρείη, καὶ γένοιτ' ἂν τὸ λεγόμενον, ἄνω κάτω πάντα. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ταῦτα δηλοῦν ἅπερ λέγεις. ΣΩ. Ὑπόλαβε τοίνυν, ὦ ἄριςε, οὕτωσὶ κατὰ τὰ ὄμματα πρῶτον· ὃ δὴ καλεῖς χρῶμα λευκὸν, μὴ εἶναι αὐτὸ ἕτερόν τι ἔξω τῶν σῶν ὀμμάτων, μηδ' ἐν τοῖς ὄμμασι· μηδέ τιν' αὐτῷ χώραν ἀποτάξῃς. ἤδη γάρ
c. ἂν εἴη τε ἄν που ἐν τάξει καὶ μένοι, καὶ οὐκ ἂν ἐν τῇ γενέσει γίγνοιτο. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ πῶς; ΣΩ. Ἑπώμεθα τῷ ἄρτι λόγῳ, μηδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἓν ὄν τιθέντες· καὶ ἡμῖν οὕτω μέλαν τε καὶ λευκὸν, καὶ ὁτιοῦν ἄλλο χρῶμα ἐκ τῆς προσβολῆς τῶν ὀμμάτων πρὸς τὴν προσήκουσαν φορὰν φανεῖται γεγενημένον. καὶ ὃ δὴ ἕκαςον εἶναι φαμὲν χρῶμα, οὔτε τὸ προσβάλλον
p. οὔτε τὸ προσβαλλόμενον ἕςαι, ἀλλὰ μεταξύ τι ἑκάςῳ ἴδιον
154 a. γεγονός. ἢ σὺ διϊσχυρίσαιο ἂν ὡς οἷόν σοι φαίνεται ἕκαςον χρῶμα, τοιοῦτον καὶ κυνὶ καὶ ὁτῳοῦν ζώῳ; ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Τί δ' ἄλλῳ ἀνθρώπῳ ἆρ' ὅμοιον καὶ σοὶ φαίνεται ὁτιοῦν, ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς, ἢ πολὺ μᾶλλον, ὅτι οὐδὲ

festim omnia diſſolverentur, eveniretque quod dicitur, ſurſum deorſum omnia. *The.* Mihi quoque, o Socrates, eadem quae dicis ſentire videtur. *So.* Cogita igitur ſic, o optime, circa oculos primum quidem colorem, quem dicimus album, non eſſe ipſum aliud quidquam extra tuos oculos, neque in oculis: neque illi tu locum certum attribuas. Iam enim eſſet in ordine maneretque, nec in generatione ulterius eſſet. *The.* At quomodo? *So.* Sequamur ſermonem ſuperiorem, nihil ſecundum ſeipſum unum quiddam ponentes, atque ita nobis niger albusque & quivis alius color ex incurſu oculorum motuque debito genitus apparebit: & unumquodque, quod coloris nomine appellamus, neque imprimens oculos, neque impreſſus erit; ſed medius quidam cuique proprius affectus. An tu aſſereres, qualis tibi unusquisque color apparet, talem canibus etiam, & ſingulis animalibus apparere? *The.* Non, per Iovem. *So.* Quid autem? alteri homini & tibi num ſimiliter unusquisque apparere videtur? an potius nec tibi ipſi idem, eo quod nun-

σοὶ αὐτῷ ταυτὸν, διὰ τὸ μηδέποτε ὁμοίως αὐτὸν σεαυτῷ ἔχειν; ΘΕΑΙ. Τοῦτο μᾶλλόν μοι δοκεῖ ἢ ἐκεῖνο. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ᾧ παραμετρούμεθα, ἢ οὗ ἐφαπτόμεθα, μέγα ἢ λευκὸν ἢ θερμὸν ἦν, οὐκ ἄν ποτε ἄλλῳ τῳ προσπεσὸν, ἄλλο ἂν ἐγεγόνει, αὐτό γε μηδὲν μεταβάλλον· εἰ δὲ αὖ τὸ παραμετρούμενον ἢ ἐφαπτόμενον ἕκαστον ἦν τούτων, οὐκ ἂν αὖ ἄλλου προσελθόντος, ἢ τι παθόντος, αὐτὸ μηδὲν παθὸν, ἄλλο ἂν ἐγένετο. ἐπεὶ νῦν γε, ὦ φίλε, θαυμαστά τε καὶ γελοῖα εὐχερῶς πως ἀναγκαζόμεθα λέγειν, ὡς φαίη ἂν Πρωταγόρας τε καὶ πᾶς ὁ τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ἐπιχειρῶν λέγειν. ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ καὶ ποῖα λέγεις; ΣΩ. Σμικρὸν λάβε παράδειγμα, καὶ πάντα εἴσῃ ἃ βούλομαι. ἀστραγάλους γάρ που ἓξ, ἂν μὲν τέτταρας αὐτοῖς προσενέγκῃς, πλείους φαμὲν εἶναι τῶν τεττάρων καὶ ἡμιολίους· ἐὰν δὲ δώδεκα, ἐλάττους καὶ ἡμίσεις. καὶ οὐδὲ ἀνεκτὸν ἄλλως λέγειν. ἢ σὺ ἀνέξῃ; ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Τί οὖν; ἄν σε Πρωταγόρας ἔρηται, ἢ τις ἄλλος, ὦ Θεαίτητε, ἔσθ' ὅπως τὶ μεῖζον ἢ πλέον γίγνεται ἄλλως ἢ

b.

c.

quam tibi ipse similis? *The.* Hoc potius quam illud opinor. *So.* Nonne si id quod mensuramus, aut attingimus, magnum, aut album, aut calidum esset, nunquam alii cuipiam allapsum aliud fieret, si ipsum nihil transmutaretur? Si vero rursus id quod mensurat, aut attingit, unumquodque horum esset, non rursus alio accedente, aut quid patiente, aliud fieret, si ipsum nihil patiatur? Nam in praesentia, amice, mira quaedam, & deridenda facile dicere cogimur, ut ipse quoque Protagoras, & quisquis alius eiusdem sententiae est, confiteretur. *The.* Quomodo & qualia dicis? *So.* Breve exemplum accipe, intelligesque quod volo. Talos sex, si quatuor apponas, plures esse quam quatuor dicimus, ac dimidio superare, unde sesquialtera proportio nominatur. sin duodecim, pauciores, dimidiumque horum. nec aliter dici potest. an tu aliter? *The.* Equidem nullo modo. *So.* Quid ergo? si te Protagoras, aut alius quivis interrogaret, Potestne aliquid, o Theaetete, maius aut plus aliter fieri, quam adauctum? quid respon-

αὐξηθέν; τί ἀποκρινῇ; ΘΕΑΙ. Ἐὰν μὲν, ὦ Σώκρατες, τὸ
d. δοκοῦν πρὸς τὴν νῦν ἐρώτησιν ἀποκρίνωμαι, ὅτι οὐκ ἔςιν· ἐὰν
δὲ πρὸς τὴν προτέραν, φυλάττων μὴ ἐναντία εἴπω, ὅτι ἐςί.
ΣΩ. Εὖ γε νὴ τὴν Ἥραν, ὦ φίλε, καὶ θείως. ἀτὰρ, ὡς ἔοι-
κεν, ἐὰν ἀποκρίνῃ ὅτι ἐςὶν, Εὐριπιδείόν τι ξυμβήσεται. ἡ μὲν
γὰρ γλῶττα ἀνέλεγκτος ἡμῖν ἔςαι, ἡ δὲ φρὴν, οὐκ ἀνέλεγ-
κτος. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ μὲν δεινοὶ καὶ σοφοὶ
ἐγώ γε καὶ σὺ ἦμεν, πάντα τὰ τῶν φρενῶν ἐξητακότες, ἤδη
ἂν τολοιπὸν ἐκ περιουσίας ἀλλήλων ἀποπειρώμενοι, συνελθόν-
e. τες σοφιςικῶς εἰς μάχην τοιαύτην, ἀλλήλων τοὺς λόγους
τοῖς λόγοις ἐκκρούομεν· νῦν δὲ, ἅτε ἰδιῶται, πρῶτον βουλη-
σόμεθα θεάσασθαι αὐτὰ πρὸς αὐτὰ, τί ποτ' ἐςὶν ἃ διανοού-
μεθα· πότερον ἡμῖν ἀλλήλοις συμφωνεῖ, ἢ οὐδ' ὁπωστιοῦν.
ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἔγωγε τοῦτ' ἂν βουλοίμην. ΣΩ. Καὶ
μὴν ἐγώ. ὅτε δ' οὕτως ἔχει, ἄλλο τί ἢ ἡρέμα, ὡς πάνυ
πολλὴν σχολὴν ἄγοντες, πάλιν ἐπανασκεψόμεθα, οὐ δυσκο-
p. λαίνοντες, ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξετάζοντες, ἅττά
155 a. ποτ' ἐςὶ ταῦτα τὰ φάσματα ἐν ἡμῖν. ὧν πρῶτον ἐπισκοποῦν-

deres? *The.* Si quod mihi videtur, o Socrates, ad hanc quaeſtionem protulero, non poſſe aſſeverabo. ſin autem ad ſuperiorem poſitionem reſpexero, ne mihi forte repugnem, poſſe dicam. *So.* Bene atque divine, per Iunonem, o amice. Ergo, ut videtur, ſi reſponderis ita eſſe, Euripidis illud eveniet, ut lingua irredarguta maneat, mens autem redarguatur. *The.* Sic certe. *So.* Si igitur ego ac tu facundi ſapientesque eſſemus, poſtquam omnes mentis angulos excuſſiſſemus, iam velut ex abundanti ſuas quisque vires periclitantes, & in hac arena ſophiſtarum more congredientes, ſermonibus conflictaremur. Nunc autem, utpote rudes, volumus haec primum ſecundum ſeipſa contemplari, cuiusmodi ſint quae cogitamus, & utrum conveniat nobis inter nos, an non. *The.* Maxime quidem id velim. *So.* Nec minus ego. Sed cum ita affecti ſimus, tranquille prorſus, utpote otioſi, iterum ſpeculemur, nihil ſuccenſentes invicem, ſed revera nos ipſos explorantes, qualia ſint

τες, φήσομεν, ὡς ἐγὼ οἶμαι, μηδέποτε μηδὲν ἂν μεῖζον μηδὲ ἔλαττον γενέσθαι, μήτε ὄγκῳ μήτε ἀριθμῷ, ἕως ἴσον ἂν εἴη αὐτὸ ἑαυτῷ. οὐχ οὕτως; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Δεύτερον δέ γε, ᾧ μήτε προστιθοῖτο μήτε ἀφαιροῖτο, τοῦτο μήτε αὐξάνεσθαί ποτε μήτε φθίνειν, αἰεὶ δὲ ἴσον εἶναι. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐ καὶ τρίτον; ὃ μὴ πρότερον ἦν, ἀλλὰ b. ὕστερον, τοῦτο εἶναι ἄνευ τοῦ γενέσθαι καὶ γίγνεσθαι, ἀδύνατον; ΘΕΑΙ. Δοκεῖ γε δή. ΣΩ. Ταῦτα δή, οἶμαι, ὁμολογήματα τρία μάχεται αὐτὰ αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ, ὅταν τὰ περὶ τῶν ἀστραγάλων λέγωμεν, ἢ ὅταν φῶμεν ἐμὲ τηλικόνδε ὄντα, μήτε αὐξηθέντα, μήτε τοὐναντίον παθόντα, ἐν ἐνιαυτῷ σοῦ τοῦ νέου νῦν μὲν μείζω εἶναι, ὕστερον δὲ ἐλάττω, μηδὲν τοῦ ἐμοῦ ὄγκου ἀφαιρεθέντος, ἀλλὰ σοῦ αὐξηθέντος. εἰμὶ γὰρ δὴ ὕστερον ὃ πρότερον οὐκ ἦν, οὐ γενόμενος. ἄνευ c. γὰρ τοῦ γίγνεσθαι, γενέσθαι ἀδύνατον. μηδὲν δὲ ἀπολλὺς τοῦ ὄγκου, οὐκ ἄν ποτε ἐγιγνόμην ἐλάττων. καὶ ἄλλα δὴ μυρία ἐπὶ μυρίοις οὕτως ἔχει, εἴπερ καὶ ταῦτα παραδεξόμεθα. εἰπὲ

haec in nobis visa phantasmataque. quibus primum consideratis, dicemus, ut arbitror, nihil unquam maius minusve fieri vel mole vel numero, quamdiu aequale sibiipsi permaneat. nonne ita? *The.* Ita prorsus. *So.* Deinde cui nec additur, neque subtrahitur aliquid, hoc neque crescere unquam, neque decrescere, semper autem aequale consistere. *The.* Valde quidem. *So.* Tertio vero dicemus, quod ante non erat, & postea est, nisi fiat, & factum sit, esse non posse. *The.* Sic profecto videtur. *So.* Haec utique tria concessa pugnant ipsa inter se in anima nostra, quando illa de talis loquimur; vel quando fatemur, me senem, dum tantus maneo, nulla in parte auctus minutusve, eodem in anno te iuvene maiorem nunc esse, postea vero minorem, cum moles quidem mea ablata non sit, sed tua duntaxat adaucta. Non enim postea factus sum, quod prius non eram. absque enim fieri factum esse impossibile. nihil autem molis amittens, nunquam minor effectus sum. Et alia huius generis infinita in multis accidunt, si haec

γάρ που, ὦ Θεαίτητε. δοκεῖς μοι γοῦν οὐκ ἄπειρος τῶν τοιούτων
εἶναι. ΘΕΑΙ. Καὶ νὴ τοὺς θεούς γε, ὦ Σώκρατες, ὑπερφυῶς
θαυμάζω τί ποτ' ἐστὶ ταῦτα· καὶ ἐνίοτε ὡς ἀληθῶς βλέπων
d. εἰς αὐτὰ σκοτοδινιῶ. ΣΩ. Θεόδωρος γάρ, ὦ φίλε, φαίνεται
οὐ κακῶς τοπάζειν περὶ τῆς φύσεώς σου. μάλα γὰρ φιλο-
σόφου τοῦτο τὸ πάθος, τὸ θαυμάζειν. οὐ γὰρ ἄλλη ἀρχὴ
φιλοσοφίας ἢ αὕτη· καὶ ἔοικεν ὁ τὴν Ἶριν Θαύμαντος ἔκγονον
φήσας, οὐ κακῶς γενεαλογεῖν. ἀλλὰ πότερον μανθάνεις ἤδη διὰ
ταῦτα τοιαῦτ' ἐστὶν, ἐξ ὧν τὸν Πρωταγόραν φαμὲν λέγειν,
ἢ οὔπω; ΘΕΑΙ. Οὔπω μοι δοκῶ. ΣΩ. Χάριν οὖν μοι εἴσῃ,
ἐάν σοι ἀνδρὸς, μᾶλλον δὲ ἀνδρῶν ὀνομαςῶν, τῆς διανοίας τὴν
e. ἀλήθειαν ἀποκεκρυμμένην συνεξερευνήσωμαι αὐτῶν; ΘΕΑΙ.
Πῶς γὰρ οὐκ εἴσομαι, καὶ πάνυ γε πολλήν; ΣΩ. Ἄθρει δὴ πε-
ρισκοπῶν, μή τις τῶν ἀμυήτων ἐπακούῃ. εἰσὶ δὲ οὗτοι, οἱ οὐδὲν
ἄλλο οἰόμενοι εἶναι ἢ οὗ ἂν δύνωνται ἁπρὶξ ταῖν χεροῖν λαβέ-
σθαι· πράξεις δὲ καὶ γενέσεις καὶ πᾶν τὸ ἀόρατον οὐκ ἀποδεχό-
μενοι, ὡς ἐν οὐσίας μέρει. ΘΕΑΙ. Καὶ μὲν δὴ, ὦ Σώκρατες,

admiſerimus. Dic age, o Theaetete. videris enim mihi harum rerum non imperitus. *The.* Per deos, o Socrates, magnopere quid iſta ſint admiror; interdumque ipſa maxime inſpiciens tenebris offundor. *So.* Theodorus, o amice, non male de tuo ingenio coniectaſſe videtur. maxime enim philoſophis hoc uſu venit, ut admirentur. neque enim aliud praeter hoc eſt philoſophiae principium: & qui Irim Thaumantis, id eſt, admirationis filiam eſſe tradidit, non abſurde originem eius explicuit. Sed utrum percipis, quam ob cauſam haec talia ſunt, ex his quae Protagoram loqui aſſeveravimus; an non? *The.* Nondum mihi videor. *So.* Gratiam igitur mihi habebis, ſi tibi viri, immo virorum celeberrimorum, ſententiae veritatem abditam reſeravero? *The.* Quidni habeam, & ingentem equidem? *So.* Conſidera itaque circumſpectans, ne quis profanus haec audiat. profani vero ſunt, qui nihil aliud eſſe putant, quam quod manibus comprehendere poſſint. actiones vero generationesque, & quidquid inviſibile eſt, in eorum quae ſunt numero

σκληρούς γε λέγεις καὶ ἀντιτύπους ἀνθρώπους. ΣΩ. Εἰσὶ p. 156
γὰρ, ὦ παῖ, μάλ' εὖ ἄμουσοι. ἄλλοι δὲ πολλοὶ κομψότεροι, ὧν a.
μέλλω σοι τὰ μυςήρια λέγειν. ἀρχὴ δὲ, ἐξ ἧς καὶ ἃ νῦν δὴ
ἐλέγομεν πάντα ἤρτηται, ἥδε αὐτῶν· ὡς τὸ πᾶν κίνησις ἦν,
καὶ ἄλλο παρὰ τοῦτο οὐδέν. τῆς δὲ κινήσεως δύο εἴδη· πλήθει
μὲν ἄπειρον ἑκάτερον, δύναμιν δὲ τὸ μὲν, ποιεῖν, ἔχον, τὸ
δὲ, πάσχειν. ἐκ δὲ τῆς τούτων ὁμιλίας τε καὶ τρίψεως πρὸς
ἄλληλα, γίγνεται ἔκγονα, πλήθει μὲν, ἄπειρα, δίδυμα δέ.
τὸ μὲν, αἰσθητόν· τὸ δὲ, αἴσθησις, ἀεὶ συνεκπίπτουσα καὶ b.
γεννωμένη μετὰ τοῦ αἰσθητοῦ. αἱ μὲν οὖν αἰσθήσεις τὰ
τοιάδε ἡμῖν ἔχουσιν ὀνόματα, ὄψεις τε καὶ ἀκοαὶ, καὶ ὀσφρή-
σεις, καὶ ψύξεις τε καὶ καύσεις, καὶ ἡδοναί γε δὴ καὶ λύ-
παι, καὶ ἐπιθυμίαι καὶ φόβοι κεκλημέναι· καὶ ἄλλαι, ἀπέραν-
τοι μὲν αἱ ἀνώνυμοι, παμπληθεῖς δὲ, αἱ ὠνομασμέναι. τὸ
δ' αὖ αἰσθητὸν γένος, τούτων ἑκάςαις ὁμόγονον· ὄψεσι μὲν
παντοδαπαῖς χρώματα παντοδαπά· ἀκοαῖς δὲ ὡσαύτως φω- c.
ναὶ, καὶ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσι τὰ ἄλλα αἰσθητὰ ξυγγενῆ

nequaquam habent. *The.* Duros nimium & protervos homines, o Socrates, memoras. *So.* Sunt enim, o puer, a Musis admodum alieni. sunt autem alii quidam elegantiores, quorum tibi mysteria narraturus sum. Principium autem deinceps erit, ex quo ea, quae modo diximus, manant, quod scilicet universum hoc motus est, & aliud praeter motum nihil. Motus vero species duae, & multitudine quidem utraque infinita: potentiam autem altera agendi, altera patiendi habet. ex harum congressu compulsuque mutuo effectus eveniunt numero infiniti, specie gemini: sensibile videlicet ac sensus, qui semper coincidit, & generatur cum sensibili. Sensuum haec nomina sunt, visus, auditus, olfactus, gustus, tactusque frigidorum & calidorum. quos sequuntur voluptates, dolores, cupiditates, atque timores; aliique affectus, innumeri quidem sine nomine, nominati quoque permulti. Genus autem sensibile sensui cuilibet est cognatum: visibus quidem omnigenis, colores omnigeni; auditibus itidem voces: ceterisque sensibus alia sensi-

γιγνόμενα. τί δὴ οὖν ἡμῖν βούλεται οὗτος ὁ μῦθος, ὦ Θεαίτητε, πρὸς τὰ πρότερα; ἆρα ἐννοεῖς; ΘΕΑΙ. Οὐ πάνυ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλ' ἄθρει ἐάν πως ἀποτελεσθῇ. βούλεται γὰρ δὴ λέγειν ὡς ταῦτα πάντα μὲν ὥσπερ λέγομεν, κινεῖται· τάχος δὲ καὶ βραδυτὴς ἔνι τῇ κινήσει αὐτῶν. ὅσον μὲν οὖν βραδὺ, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ πλησιάζοντα τὴν κίνη-
d. σιν ἴσχει, καὶ οὕτω δὴ γεννᾷ· τὰ δὲ γεννώμενα οὕτω δὴ, βραδύτερα ἐξίν· ὅσον δὲ αὖ ταχὺ, πρὸς τὰ πόρρωθεν τὴν κίνησιν ἴσχει, καὶ οὕτω γεννᾷ· τὰ δὲ γεννώμενα οὕτω δὴ, θάττω ἐξί. φέρεται γὰρ, καὶ ἐν φορᾷ αὐτῶν ἡ κίνησις πέφυκεν. ἐπειδὰν οὖν ὄμμα καὶ ἄλλό τι τῶν τούτῳ συμμέτρων πλησιάσαν γεννήσῃ τὴν λευκότητά τε καὶ αἴσθησιν αὐτῇ ξύμφυτον, ἃ οὐκ ἄν ποτε ἐγένετο, ἑκατέρου ἐκείνων πρὸς ἄλλο ἐλθόντος, τότε δὴ μεταξὺ φερομένων, (τῆς μὲν ὄψεως πρὸς
e. τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς δὲ λευκότητος, πρὸς τοῦ συναποτίκτοντος τὸ χρῶμα) ὁ μὲν ὀφθαλμὸς ἄρα ὄψεως ἔμπλεως ἐγένετο, καὶ ὁρᾷ δὴ τότε, καὶ ἐγένετο οὔτι ὄψις, ἀλλὰ ὀφθαλμὸς ὁρῶν· τὸ δὲ ξυγγενήσαν τὸ χρῶμα, λευκότητος περιεπλήσθη,

bilia cognata ſimiliter adſunt. Quid igitur, o Theaetete, ſermo hic ad ſuperiora? advertisne? *The.* Haud equidem multum, o Socrates. *So.* Vide igitur, num hoc pacto ad exitum perducatur. Illud enim ſibi vult: omnia haec videlicet, ut diximus, agitari, horumque motibus velocitatem tarditatemve ineſſe. Quatenus igitur tarditas ineſt, in eodem, & ad proxima motum obtinet, atque ita generat. quae vero ſic gignuntur, tardiora ſunt. Quatenus vero celeritas ineſt, ad ea quae procul abſunt motum obtinet, atque ita generat. quae autem ſic gignuntur, celeriora ſunt. feruntur enim, & in latione illorum ex natura motus ineſt. Cum igitur oculus, aut aliquid eorum quae ei competunt, acceſſit, & albedinem, ſenſumque cognatum gignit: quae nunquam nata fuiſſent, dum illorum alterutrum ad aliud quiddam adventaſſet: tunc ſane, intermedia dum feruntur, viſio quidem ab oculis, albedo autem ab eo, quod ſimul gignit colorem, oculus viſione repletur: & tunc ſane videt, & fit non

καὶ ἐγένετο οὐ λευκότης αὖ, ἀλλὰ λευκόν· εἴτε ξύλον, εἴτε λίθος, εἴτε ὁτιοῦν συνέβη χρῶμα χρωσθῆναι τῷ τοιούτῳ χρώματι. καὶ τἄλλα δὴ οὕτω, σκληρὸν καὶ θερμὸν, καὶ πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον ὑποληπτέον, αὐτὸ μὲν καθ' αὑτὸ μηδὲν εἶναι· (ὃ δὴ καὶ τότε ἐλέγομεν) ἐν δὲ τῇ πρὸς ἄλληλα ὁμιλίᾳ, πάντα γίγνεσθαι καὶ παντοῖα, ἀπὸ τῆς κινήσεως. ἐπεὶ καὶ τὸ ποιοῦν εἶναί τι καὶ τὸ πάσχον αὖ τι, ἐπὶ ἑνὸς νοῆσαι, ὥς φασιν, οὐκ ἔςι παγίως. οὔτε γὰρ ποιοῦν ἐςί τι, πρὶν ἂν τῷ πάσχοντι συνέλθῃ· οὔτε πάσχον, πρὶν ἂν τῷ ποιοῦντι. τό, τε τινὶ συνελθὸν καὶ ποιοῦν, ἄλλῳ αὖ προσπεσὸν, πάσχον ἀνεφάνη. ὥστε ἐξ ἁπάντων τούτων, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἐλέγομεν, οὐδὲν εἶναι ἓν αὐτὸ καθ' αὑτὸ, ἀλλὰ τινὶ αἰεὶ γίγνεσθαι. τὸ δ' εἶναι πανταχόθεν ἐξαιρετέον· οὐχ ὅτι ἡμεῖς πολλὰ καὶ ἄρτι ἠναγκάσμεθα ὑπὸ συνηθείας καὶ ἀνεπιςημοσύνης χρῆσθαι αὐτῷ. τὸ δ' οὐ δεῖ, ὡς ὁ τῶν σοφῶν λόγος, οὔτέ τι συγχωρεῖν, οὔτέ του, οὔτ' ἐμοῦ, οὔτε τόδε, οὔτ' ἐκεῖνο, οὔτε ἄλλο

p. 157 a.

b.

visus, sed videns oculus. quod vero simul colorem gignit, albedine repletum est, factumque non est albedo, sed album; sive lignum, seu lapis, sive quidvis aliud, quod forte sit colore huiusmodi coloratum: eodemque pacto de aliis, ut de calido & duro, ceterisque omnibus iudicandum, nihil ex his ipsum secundum se quidquam esse, quod & in superioribus disputabamus, sed in mutuo congressu omnia fieri & omnigena propter motum. quandoquidem tam agens, quam patiens unum aliquid esse per se, haud firmiter, ut aiunt, cogitare licet. Neque enim agens quidquam est prius, quam patienti congrediatur: neque patiens prius, quam agenti. quod enim congreditur alicui, & vim efficiendi habet, ubi in aliud inciderit, ibi tum primum patiens apparet. Ex iis omnibus sequitur, quod ab initio quoque diximus, nihil esse unum secundum seipsum, sed alicui semper fieri: ipsum autem esse undique excipiendum, licet nos in superioribus consuetudine quadam atque inscitia, ipso uti saepius coacti fuerimus. Verumtamen, ut sapientum sermo dictat, nullo modo praedi-

οὐδὲν ὄνομα ὅ, τι ἂν ἰςῇ· ἀλλὰ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι γιγνόμενα καὶ ποιούμενα, καὶ ἀπολλύμενα καὶ ἀλλοιούμενα· ὡς ἐάν τι τὶς ςήσῃ τῷ λόγῳ, εὐέλεγκτος ὁ τοῦτο ποιῶν. δεῖ δὲ καὶ κατὰ μέρος οὕτω λέγειν, καὶ περὶ πολλῶν ἀθροισθέντων. ᾧ δὴ ἀθροίσματι ἀνθρωπόν τε τίθενται καὶ λίθον, καὶ
c. ἕκαςον ζῶόν τε καὶ εἶδος. ταῦτα δὴ, ὦ Θεαίτητε, ἆρ' ἡδέα δοκεῖ σοι εἶναι, καὶ γεύοιο ἂν αὐτῶν ὡς ἀρεσκόντων; ΘΕΑΙ. Οὐκ οἶδα ἔγωγε, ὦ Σώκρατες. καὶ γὰρ οὐδὲ περὶ σοῦ δύναμαι κατανοῆσαι, πότερον δοκοῦντά σοι λέγεις αὐτὰ, ἢ ἐμοῦ ἀποπειρᾷ. ΣΩ. Οὐ μνημονεύεις, ὦ φίλε, ὅτι ἐγὼ μὲν οὔτ' οἶδα, οὔτε ποιοῦμαι τῶν τοιούτων οὐδὲν ἐμὸν, ἀλλ' εἰμὶ αὐτῶν ἄγονος; σὲ δὲ μαιεύομαι, καὶ τούτου ἕνεκα ἐπᾴδω τε καὶ παρατίθημι ἑκάςων τῶν σοφῶν ἀπογεύεσθαι, ἕως ἂν εἰς φῶς
d. τὸ σὸν δόγμα ξυνεξαγάγω; ἐξαχθέντος δὲ, τότ' ἤδη σκέψομαι εἴτ' ἀνεμιαῖον εἴτε γόνιμον ἀναφανήσεται. ἀλλὰ θαῤῥῶν καὶ καρτερῶν, εὖ καὶ ἀνδρείως ἀποκρίνου ἃ ἂν φαίνηταί σοι

candum eſt aliquid vel alicuius, vel mei, aut hoc, aut illud, aut aliquod aliud nomen, quod exiſtentiam ſignificet: ſed ſecundum naturam enuntiare oportet, quod agantur, quod fiant, quod corrumpantur, quod mutentur, nam ſi quis aliquid ſermone conſiſtere aſſeveraverit, facile redargui poterit. Oportet autem & ſigillatim ſic loqui, etiam de multis in unum collectis: in qua collatione hominem ponunt, & lapidem, & unumquodque animal ac ſpeciem. Haecne, o Theaetete, iucunda tibi eſſe videntur? eaque tanquam tibi placeant deguſtabis? *The.* Ignoro, o Socrates: & de te etiam ambigo, utrum iſta tanquam tuae menti conſona referas, an me potius tentes. *So.* Non recordaris, amice, me nihil horum ſcire, nihilque talium ut meum mihi vindicare? ſum enim iſtorum ſterilis. te autem obſtetricis ritu agito atque exerceo, atque huius gratia te incanto, & quae quisque ſapientum dixit, guſtanda praebeo, donec ſententiam tuam in lucem eduxero. quae cum educta erit, tunc primum examinabo, ſitne vana ſterilisque, an fecunda & ſolida. Audacter igitur & conſtanter, bene atque

περὶ ὧν ἐρωτῶ. ΘΕΑΙ. Ἐρώτα δή. ΣΩ. Λέγε τοίνυν πάλιν εἴ σοι ἀρέσκει τὸ μή τι εἶναι, ἀλλὰ γίγνεσθαι ἀεὶ ἀγαθὸν καὶ καλὸν, καὶ πάντα ἃ ἄρτι διῆμεν. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἔμοιγε, ἐπειδὴ σοῦ ἀκούω οὕτως διεξιόντος, θαυμασίως φαίνεται ὡς ἔχειν λόγον, καὶ ὑποληπτέον ἥπερ διελήλυθας. ΣΩ. Μὴ τοίνυν ἀπολίπωμεν ὅσον ἐλλεῖπον αὐτοῦ. λείπεται δὲ, ἐνυπνίων e.
τε περὶ καὶ νόσων, τῶν τε ἄλλων καὶ μανίας· ὅσα τε παρακούειν, ἢ παρορᾶν, ἢ ἄλλό τι παραισθάνεσθαι λέγεται. οἶσθα γάρ που ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁμολογουμένως ἐλέγχεσθαι δοκεῖ ὃν ἄρτι διῆμεν λόγον· ὡς παντὸς μᾶλλον ἡμῖν ψευδεῖς αἰσθήσεις ἐν αὐτοῖς γιγνομένας· καὶ πολλοῦ δεῖ τὰ φαινόμενα p.
ἑκάστῳ, ταῦτα καὶ εἶναι, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον οὐδὲν ὧν φαί- 158
νεται εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. a.
Τίς δὴ οὖν, ὦ παῖ, λείπεται λόγος τῷ τὴν αἴσθησιν ἐπιστήμην τιθεμένῳ, καὶ τὰ φαινόμενα ἑκάστῳ, ταῦτα καὶ εἶναι τούτῳ ᾧ φαίνεται; ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Σώκρατες, ὀκνῶ εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔχω τί λέγω, διότι μοι νῦν δὴ ἐπέπληξας εἰπόντι αὐτό.

viriliter opinionem tuam in his, quae te rogavero, iam prome. *The.* Roga igitur. *So.* Dic igitur, num tibi placeat, nihil esse, sed fieri semper bonum ac pulchrum, & quodcunque paulo ante dinumeravimus. *The.* Dum te audio differentem, mirum in modum probabilia & admittenda videntur. *So.* Ne praetermittamus ergo quae restant. Reliquum est enim, ut de somniis, morbisque cum aliis, tum insania maxime dicam, & de eo, quod perverse videtur, vel auditur, vel aliter quomodocunque sentitur. Nosti enim, in his omnibus sermonem, quem supra retulimus, sine ulla controversia confutari, cum sensus in ipsis prorsus decipiantur. tantumque abest, ut omnia, quae apparent cuique, ea sint, ut contra nihil eorum, quae apparent, existat. *The.* Verissima narras, o Socrates. *So.* Quo deinceps, o puer, ille confugiet, qui sensum scientiam affirmavit, quaeve cuique apparent, eidem & talia esse, qualia visa sunt. *The.* Pudet me loqui ulterius, Socrates. nihil enim habeo, quod in medium afferam. quod namque posueram, deterrendo peni-

ἐπεὶ ὡς ἀληθῶς γε οὐκ ἂν δυναίμην ἀμφισβητῆσαι ὡς οἱ μαι-
b. νόμενοι, ἢ οἱ ὀνειρώττοντες, εὖ ψευδῆ δοξάζουσιν· ὅταν οἱ μὲν
θεοὶ, αὐτῶν, οἰῶνται εἶναι, οἱ δὲ, πτηνοί τε, καὶ ὡς πετόμενοι
ἐν τῷ ὕπνῳ διανοοῦνται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐδὲ τὸ τοιόνδε ἀμφισ-
βήτημα ἐννοεῖς περὶ αὐτῶν, μάλιςα δὲ περὶ τοῦ ὄναρ τε καὶ
ὕπαρ; ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Ὃ πολλάκις σε οἶμαι ἀκηκοέναι
ἐρωτώντων, τί ἄν τις ἔχοι τεκμήριον ἀποδεῖξαι, εἴτις ἔροιτο
νῦν οὕτως ἐν τῷ παρόντι, πότερον καθεύδομεν, καὶ πάντα ἃ
c. διανοούμεθα, ὀνειρώττομεν· ἢ ἐγρηγόραμέν τε καὶ ὕπαρ ἀλ-
λήλοις διαλεγόμεθα. ΘΕΑΙ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, ἄπορόν
γε ὅτῳ χρὴ ἐπιδεῖξαι τεκμηρίῳ. πάντα γὰρ ὥσπερ ἀντίςροφα
τὰ αὐτὰ παρακολουθεῖ. ἅ, τε γὰρ νυνὶ διειλέγμεθα, οὐδὲν
κωλύει καὶ ἐν τῷ ἐνυπνίῳ δοκεῖν ἀλλήλοις διαλέγεσθαι· καὶ
ὅταν δὴ ὄναρ ὀνείρατα δοκῶμεν διηγεῖσθαι, ἄτοπος ἡ ὁμοιότης
τούτων ἐκείνοις. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν ὅτι τό γε ἀμφισβητῆσαι οὐ
χαλεπόν· ὅτε καὶ πότερόν ἐςιν ὕπαρ ἢ ὄναρ ἀμφισβητεῖται· καὶ
d. δὴ ἴσου ὄντος τοῦ χρόνου ὃν καθεύδομεν, ᾧ ἐγρηγόραμεν, ἐν

tus ſubvertiſti. Revera negare nunquam poſſem, quod furentes ſomniantesque falſa nimium opinentur, cum illorum nonnulli deos ſe eſſe putent, alii avium inſtar volare ſe credant. *So.* Numquid igitur non & hanc de iſtis controverſiam intelligis, de ſomnio praeſertim & re? *The.* Quamnam? *So.* Eam, quam ſaepe te audiviſſe exiſtimo, quoties quaeritur, qua potiſſimum coniectura oſtendi poſſit, utrum dormiamus omnes nunc, & quae cogitamus ſingula ſomniemus; an vigilemus, & revera invicem diſſeramus. *The.* Profecto dubium eſt, o Socrates, qua coniectura id demonſtrari poſſit. adeo quidque ad unumquodque velut reciprocum conſequitur. Nam quae modo diſſerebamus, nihil prohibet, ut ſomniantes colloqui videamur: & quando in ſomno ſomnia referre nos arbitramur, mirum in modum haec illis ſimilia ſunt. *So.* Vides iam, quam facile in controverſiam veniatur: quandoquidem utrum inſomnia an verae res ſint, quae videntur, etiam ambigi poteſt. praeterea cum aequale ſit tempus, quod ſomno datur, & quod vigiliae,

ἑκατέρῳ διαμάχεται ἡμῶν ἡ ψυχὴ, τὰ ἀεὶ παρόντα δόγματα παντὸς μᾶλλον εἶναι ἀληθῆ. ὥστε ἴσον μὲν χρόνον τάδε φαμὲν ὄντα εἶναι, ἴσον δὲ ἐκεῖνα· καὶ ὁμοίως ἐφ' ἑκατέροις διϊσχυριζόμεθα. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ νόσων τε καὶ μανιῶν ὁ αὐτὸς λόγος· πλὴν τοῦ χρόνου, ὅτι οὐχὶ ἴσος. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Τί οὖν; πλήθει χρόνου καὶ ὀλιγότητι τὸ ἀληθὲς ὁρισθήσεται; ΘΕΑΙ. Γελοῖον μέντ' ἂν εἴη πολλαχῇ. ΣΩ. Ἀλλὰ τί ἄλλο ἔχεις σαφὲς ἐνδείξασθαι, ὁποῖα τούτων τῶν δοξασμάτων ἀληθῆ; ΘΕΑΙ. Οὔ μοι δοκῶ. ΣΩ. Ἐμοῦ τοίνυν ἄκουε οἷα περὶ αὐτῶν ἂν λέγοιεν οἱ τὰ ἀεὶ δοκοῦντα ὁριζόμενοι τῷ δοκοῦντι εἶναι ἀληθῆ. λέγουσι δὲ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, οὕτως ἐρωτῶντες, Ὦ Θεαίτητε, ὃ ἂν ἕτερον ᾖ παντάπασι, μή πῃ τινὰ δύναμιν τὴν αὐτὴν ἕξει τῷ ἑτέρῳ; καὶ μὴ ὑπολάβωμεν τῇ μὲν ταυτὸν εἶναι ὃ ἐρωτῶμεν, τῇ δὲ ἕτερον; ἀλλ' ὅλως ἕτερον; ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον τοίνυν ταυτόν τι ἔχειν, ἢ ἐν δυνάμει, ἢ ἐν ἄλλῳ ὁτῳοῦν, ὅταν ᾖ κομιδῇ ἕτερον. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐ καὶ ἀνόμοιον ἀναγκαῖον τὸ τοιοῦτον

e.

p. 159 a.

in utroque contendit noſter animus praeſentes opiniones, ut veras, aſſerere. quamobrem pari tempore & haec vera dicemus, pari & illa: & in utrisque obtinebimus. *The.* Omnino. *So.* Eadem quoque de morbis furoribusque ratio eſt: niſi quod tempus impar. *The.* Recte admodum. *So.* Numquid longitudine brevitateve temporis verum determinatur? *The.* At iſtud plurimum ridiculum eſſet. *So.* An alio argumento oſtendere potes, quae ex iſtis opinionibus verae ſunt? *The.* Non, ut mihi videor. *So.* A me igitur audi quae forſitan reſponderent hi, qui apparentia ſemper ei, cui apparent, vera eſſe volunt. ſic enim te, ut opinor, interrogarent: O Theaetete, numquid quod alterum omnino eſt, eandem aliquando potentiam cum altero habebit? nec idem partim, partim alterum, ſed penitus alterum intelligamus? *The.* Impoſſibile eſt igitur, idem quiddam, vel potentia, vel alio quocunque modo habere, quando omnino alterum eſt. *So.* Num & diſſimile tale eſſe neceſſe eſt confiteri? *The.* Mihi quidem videtur. *So.* Si quid

ὁμολογεῖν; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Εἰ ἄρα τὶ συμβαίνει ὅμοιόν τῳ γίγνεσθαι, ἢ ἀνόμοιον, εἴτε ἑαυτῷ, εἴτε ἄλλῳ, ὁμοιούμενον μὲν, ταυτὸν φήσομεν γίγνεσθαι, ἀνομοιούμενον δὲ, ἕτερον; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οὐκοῦν πρόσθεν ἐλέγομεν ὡς πολλὰ μὲν εἴη τὰ ποιοῦντα καὶ ἄπειρα, ὡσαύτως δέ γε καὶ τὰ πάσχοντα; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ μὴν ὅτι γε ἄλλο ἄλλῳ συμμιγνύμενον καὶ ἄλλῳ, οὐ ταυτὰ ἀλλ' ἕτερα γεν-
b. νήσει; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Λέγωμεν δὴ ἐμέ τε καὶ σὲ, καὶ τἄλλ' ἤδη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον; Σωκράτη ὑγιαίνοντα καὶ Σωκράτη αὖ ἀσθενοῦντα, πότερον ὅμοιον τοῦτ' ἐκείνῳ ἢ ἀνόμοιον φήσομεν; ΘΕΑΙ. Ἆρα τὸν ἀσθενοῦντα Σωκράτη, ὅλον τοῦτο λέγεις ὅλῳ ἐκείνῳ τῷ ὑγιαίνοντι Σωκράτει; ΣΩ. Κάλλιστα ὑπέλαβες. αὐτὸ τοῦτο λέγω. ΘΕΑΙ. Ἀνόμοιον δή που καὶ ἕτερον. ΣΩ. Ἆρα οὕτως ὥσπερ ἀνόμοιον; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Καὶ καθεύδοντα δὴ, καὶ
c. πάντα ἃ νῦν διήλθομεν, ὡσαύτως φήσεις; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἕκαστον δὴ τῶν πεφυκότων τὶ ποιεῖν, ἄλλό τι, ὅταν μὲν λάβῃ ὑγιαίνοντα Σωκράτη, ὡς ἑτέρῳ μοι χρήσεται,

ergo alicui ſimile, vel diſſimile fit, aut ſibi ipſi, aut alteri, quatenus ſimile fit, idem; quatenus diſſimile, alterum effici confitebimur. *The.* Neceſſario ſequitur. *So.* An non ſupra conceſſimus, multa atque innumera agentia eſſe, ſimiliter & patientia? *The.* Conceſſimus. *So.* Iam quod quidem aliud cum alio & alio commiſcetur, non eadem, ſed alia generabit? *The.* Sic prorſus. *So.* Dicamus igitur me ac te, & alia ſecundum eandem rationem: Socratem ſcilicet bene valentem, & Socratem aegrotantem; utrum ſimile hoc illi, an diſſimile eſſe dicemus? *The.* Numquid aegrotantem Socratem, totum hoc inquis, toti illi, Socrati ſcilicet bene valenti? *So.* Recte nimium accepiſti. hoc ipſum dicebam. *The.* Diſſimile plane, & alterum. *So.* Numquid ſic, ut diſſimile? *The.* Neceſſe eſt. *So.* Dormientem quoque & vigilantem, & quaecunque ſupra narravimus, ſimiliter aſſeres? *The.* Equidem. *So.* Quodcunque itaque ex natura aliud quid facere poteſt, id cum ſanum Socratem

ὅταν δὲ ἀσθενοῦντα, ὡς ἑτέρῳ; ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλει; ΣΩ. Καὶ ἕτερα δὴ ἐφ' ἑκατέρου γεννήσομεν, ἐγώ τε ὁ πάσχων, καὶ ἐκεῖνο τὸ ποιοῦν; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Ὅταν δὴ οἶνον πίνω ὑγιαίνων, ἡδύς μοι φαίνεται καὶ γλυκύς; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἐγέννησε γὰρ δὴ, ἐκ τῶν προωμολογημένων, τό, τε ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον, γλυκύτητά τε καὶ d. αἴσθησιν, ἅμα φερόμενα ἀμφότερα. καὶ ἡ μὲν αἴσθησις πρὸς τοῦ πάσχοντος οὖσα, αἰσθανομένην τὴν γλῶσσαν ἀπειργάσατο· ἡ δὲ γλυκύτης πρὸς τοῦ οἴνου περὶ αὐτὸν φερομένη, γλυκὺν τὸν οἶνον τῇ ὑγιαινούσῃ γλώττῃ ἐποίησε καὶ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν τὰ πρότερα ἡμῖν οὕτως ὡμολόγητο. ΣΩ. Ὅταν δὲ ἀσθενοῦντα, ἄλλό τι ἢ πρῶτον μὲν τῇ ἀληθείᾳ οὐ τὸν αὐτὸν ἔλαβεν. ἀνομοίῳ γὰρ δὴ προσῆλθε. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ἕτερα δὴ αὖ ἐγεννησάτην ὅ, τε τοιοῦτος Σωκράτης καὶ ἡ τοῦ οἴνου πόσις· περὶ μὲν τὴν e. γλῶτταν, αἴσθησιν πικρότητος· περὶ δὲ τὸν οἶνον, γιγνομένην καὶ φερομένην πικρότητα. καὶ τὸν μὲν, οὐ πικρότητα, ἀλλὰ πικρόν· ἐμὲ δὲ, οὐκ αἴσθησιν, ἀλλ' αἰσθανόμενον. ΘΕΑΙ. Κο-

acceperit, velut altero me utetur: cum debilem, itidem velut altero? *The.* Quidni? *So.* Et altera in utroque gignemus, ego quidem patiens, illud autem efficiens? *The.* Nil prohibet. *So.* Quoties vinum ſanus bibo, ſuave ac dulce mihi videtur. *The.* Certe. *So.* Ex his porro quae conceſſa ſunt, agens & patiens dulcedinem ſenſumque progenuerunt, & utraque mota: & ſenſus quidem a patiente exiſtens, ſentire linguam effecit: dulcedo autem a vino circa illud mota, dulce vinum ſanae linguae tam eſſe, quam apparere fecit. *The.* Sic prorſus ſuperiora conceſſa ſunt. *So.* Cum vero me aegrotantem accipit, principio quidem non eundem revera apprehendit; diſſimili namque advenit. *The.* Ita eſt. *So.* Deinde alia quaedam Socrates ſic affectus & vini potio gignunt: circa linguam, ſaporis amari ſenſum; circa vinum, factam & motam amaritudinem: & hoc quidem non amaritudinem, ſed amarum; me vero non ſenſum, ſed potius ſentientem. *The.* Omnino. *So.* Et ego nihil

μιδῇ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐγώ τε οὐδὲν ἄλλο ποτὲ γενήσο-
μαι, οὕτως αἰσθανόμενος. τοῦ γὰρ ἄλλου ἄλλη αἴσθησις,
p. καὶ ἀλλοῖον καὶ ἄλλο ποιεῖ τὸν αἰσθανόμενον. οὔτ' ἐκεῖνο τὸ
160 ποιοῦν ἐμὲ, μήποτ' ἄλλῳ συνελθὸν, ταυτὸν γεννῆσαν, τοιοῦ-
a. τον γένηται. ἀπὸ γὰρ ἄλλου ἄλλο γεννῆσαν, ἀλλοῖον γενήσε-
ται. ΘΕΑΙ. Ἔςι ταῦτα. ΣΩ. Οὐδὲ μὴν ἔγωγε ἐμαυτῷ τοιοῦ-
τος, ἐκεῖνό τε ἑαυτῷ τοιοῦτον γενήσεται. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.
ΣΩ. Ἀνάγκη δέ γε ἐμέ τε τινὸς γίγνεσθαι, ὅταν αἰσθανό-
μενος γίγνωμαι· αἰσθανόμενον γὰρ, μηδενὸς δὲ αἰσθανόμε-
νον, ἀδύνατον γίγνεσθαι· ἐκεῖνό τε τινὶ γίγνεσθαι, ὅταν
b. γλυκὺ ἢ πικρὸν, ἤ τι τοιοῦτον γίγνηται. γλυκὺ γὰρ, μηδενὶ
δὲ γλυκὺ, ἀδύνατον γενέσθαι. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.
ΣΩ. Λείπεται δὴ, οἶμαι, ἡμῖν ἀλλήλοις, εἴτ' ἐσμὲν, εἶναι·
εἴτε γιγνόμεθα, γίγνεσθαι, ἐπείπερ ἡμῶν ἡ ἀνάγκη τὴν οὐσίαν
συνδεῖ μὲν, συνδεῖ δὲ οὐδενὶ τῶν ἄλλων, οὐδ' αὖ ἡμῖν αὐτοῖς.
ἀλλήλοις δὴ λείπεται συνδεδέσθαι. ὥςε εἴτέ τις εἶναί τι ὀνο-
μάζει, τινὶ εἶναι, ἢ τινὸς, ἢ πρός τι, ῥητέον αὐτῷ· εἴτε
γίγνεσθαι. αὐτὸ δὲ ἐφ' αὑτοῦ τὶ ἢ ὄν, ἢ γιγνόμενον, οὔτε

unquam aliud fiam ſic ſentiens. alterius enim alter eſt ſenſus, & alienum aliudque ſentientem efficit: neque illud me talem efficiens, aliquando congrediens alteri, idem generans, tale quidquam exiſtet. ab alio enim aliud generans, alienum alterumque fiet. *The.* Vera haec ſunt. *So.* Nec ego mihi ipſi talis, nec illud ſibi ipſi tale efficietur. *The.* Non certe. *So.* Neceſſarium autem alicuius me fieri, quando ſentiens fio. ſentiens enim nihil ſentire impoſſibile eſt. & illud quoque neceſſe alicui fieri, quoties dulce aut amarum, aut aliquid huiusmodi redditur. dulce namque nulli dulce eſſe non poteſt. *The.* Sic eſt omnino. *So.* Relinquitur igitur, ut opinor, ſive ſimus, nos invicem eſſe; ſive fiamus, invicem fieri: quandoquidem noſtram eſſentiam neceſſitas ipſa connectit, connectit autem aliorum nulli, nec nobis ipſis: invicem ergo vinciri ſequitur. Quapropter ſive quis eſſe aliquid dixerit, ſive fieri, ita accipiendum eſt, alicui eſſe fierive, vel alicuius, vel ad aliquid. ipſum

αὐτῷ λεκτέον, οὔτ' ἄλλου λέγοντος ἀποδεκτέον. ὡς ὁ λόγος c.
ὃν διεληλύθαμεν σημαίνει. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ
Σώκρατες. ΣΩ. Οὐκοῦν ὅ τε δὴ τὸ ἐμὲ ποιοῦν, ἐμοί ἐςι καὶ
οὐκ ἄλλῳ, ἐγὼ καὶ αἰσθάνομαι αὐτοῦ ἄλλος δ' οὔ; ΘΕΑΙ.
Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Ἀληθὴς ἄρα ἐμοὶ ἡ ἐμὴ αἴσθησις. τῆς
γὰρ ἐμῆς οὐσίας αἰεί ἐςι. καὶ ἐγὼ κριτὴς, κατὰ τὸν Πρωτα-
γόραν, τῶν τε ὄντων ἐμοὶ, ὥς ἐςι, καὶ τῶν μὴ ὄντων, ὡς οὐκ
ἔςι. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Πῶς οὖν, ἀψευδὴς ὢν καὶ μὴ πταίων d.
τῇ διανοίᾳ περὶ τὰ ὄντα ἢ γιγνόμενα, οὐκ ἐπιςήμων ἂν εἴην
ὥνπερ αἰσθητής; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ὁπωσοῦν. ΣΩ. Παγκά-
λως ἄρα σοι εἴρηται ὅτι ἐπιςήμη οὐκ ἄλλό τι ἐςὶν ἢ αἴσθησις·
καὶ εἰς ταυτὸν συμπέπτωκε, κατὰ μὲν Ὅμηρον καὶ Ἡράκλει-
τον, καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον φῦλον, οἷον ῥεύματα κινεῖσθαι τὰ
πάντα· κατὰ δὲ Πρωταγόραν τὸν σοφώτατον, πάντων χρη-
μάτων μέτρον ἄνθρωπον εἶναι· κατὰ δὲ Θεαίτητον, τούτων
οὕτως ἐχόντων, αἴσθησιν ἐπιςήμην γίγνεσθαι. ἢ γὰρ, ὦ Θεαι- e.

autem in ſeipſo quidquam eſſe vel fieri, neque ipſe profiteri debet, nec alteri aſſeveranti concedere, quemadmodum ratio ſuperior admonet. *The.* Sic eſt prorſus, o Socrates. *So.* Nonne quando quidem me efficiens mihi eſt, non alii, ego quoque ipſum ſentio, non alius? *The.* Quidni? *So.* Verus itaque mihi ſenſus meus: meae namque eſſentiae ſemper exiſtit: & ego ſecundum Protagoram iudex tam eorum, quae ſunt, ut mihi ſunt, quam eorum, quae non ſunt, ut non ſunt. *The.* Ita videtur. *So.* Quid iam obſtat, quo minus ſciens exiſtam, quemadmodum & ſentiens? quippe cum nec decipiar, nec aberrem cogitatione circa ea, quae vel ſunt, vel fiunt? *The.* Nil prorſus. *So.* Egregie igitur ipſe dicebas, ſcientiam nihil aliud eſſe, quam ſenſum. in idem ſane haec concurrunt, ſecundum Homerum quidem & Heraclitum, & omne id genus, Omnia decurrere fluminis inſtar: ſecundum vero ſapientiſſimum Protagoram, Hominem rerum omnium eſſe menſuram: & poſtremo ſecundum Theaetetum, conceſſis ſuperioribus, Senſum eſſe ſcientiam. Numquid, o Theaetete, opinio-

τητε φῶμεν τοῦτο σὸν μὲν εἶναι οἷον νεογενὲς παιδίον, ἐμὸν δὲ μαίευμα; ἢ πῶς λέγεις; ΘΕΑΙ. Οὕτως ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Τοῦτο μὲν δή, ὡς ἔοικε, μόλις ποτὲ ἐγεννήσαμεν, ὅ, τι δή ποτε καὶ τυγχάνει ὄν. μετὰ δὲ τὸν τόκον, τὰ ἀμφιδρόμια αὐτοῦ ὡς ἀληθῶς ἐν κύκλῳ περιθρεκτέον τῷ λόγῳ, σκοπουμένους μὴ λάθῃ ἡμᾶς οὐκ ἄξιον ὂν τροφῆς τὸ
p. γιγνόμενον, ἀλλὰ ἀνεμιαῖόν τε καὶ ψεῦδος. ἢ σὺ οἴει πάντως
161 δεῖν τό γε σὸν τρέφειν, καὶ μὴ ἐκτιθέναι; ἢ καὶ ἀνέξῃ ἐλεγ-
a. χόμενον ὁρῶν; καὶ οὐ σφόδρα χαλεπανεῖς, ἐάν τις σοῦ ὡς πρωτοτόκου αὐτὸ ὑφαιρῇ; ΘΕΟ. Ἀνέξεται, ὦ Σώκρατες, Θεαίτητος. οὐδαμῶς γὰρ δύσκολος. ἀλλὰ πρὸς θεῶν εἰπὲ εἰ αὖ οὐχ οὕτως ἔχει. ΣΩ. Φιλολόγος γ' εἶ ἀτεχνῶς καὶ χρηστὸς, ὦ Θεόδωρε, ὅτι με οἴει λόγων τινὰ εἶναι δύλακον, καὶ ῥᾳδίως ἐξελόντα ἐρεῖν ὡς οὐκ αὖ ἔχει οὕτω ταῦτα. τὸ δὲ
b. γιγνόμενον οὐκ ἐννοεῖς, ὅτι οὐδεὶς τῶν λόγων ἐξέρχεται παρ' ἐμοῦ, ἀλλ' αἰεὶ παρὰ τοῦ ἐμοὶ προσδιαλεγομένου. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐπίσαμαι πλέον πλὴν βραχέος, ὅσον λόγον παρ' ἑτέρου

nem hanc dicemus esse, quasi tuam prolem nuper abs te quidem genitam, a me autem in lucem obstetricia quadam opera iam eductam? quid ais? *The.* Ita necesse est, o Socrates. *So.* Hanc, ut videtur, qualiscunque sit, vix tandem genuimus. post partum vero, ut mos est, quinta die ab eius natali solennia celebrantes circulum disputationum discurramus, videamusque, ne nos fallat, si forte educatione digna non sit, sed inanis & falsa, aut num censes tu, natum tuum omnino alendum, nec ullo modo exponendum? an forte si reprobatum videris primogenitum tuum, non moleste feres e medio tolli? *Theo.* Theaetetus, o Socrates, aequo animo feret. neque enim morosus est. verum dic, per deos, an non ita se res habeat. *So.* Disputationis valde avidus es, atque vir bonus, o Theodore, qui me putes arcam quandam esse sermonum, unde mox promam, monstremque, haec non ita sese habere. non advertis, quid sit, quod nullus scilicet unquam sermo a me manat, sed ab eo semper, qui mecum disputat. ego vero nihil plus scio, praeter

σοφοῦ λαβεῖν, καὶ ἀποδέξασθαι μετρίως. καὶ νῦν τοῦτο παρὰ τοῦδε πειράσομαι, οὔτι αὐτὸς εἰπεῖν. ΘΕΑΙ. Σὺ κάλλιον, ὦ Σώκρατες, λέγεις· καὶ ποίει οὕτω. ΣΩ. Οἶσθ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, ὃ θαυμάζω τοῦ ἑταίρου σου Πρωταγόρου; ΘΕΟ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Τὰ μὲν ἄλλα μοι πάνυ ἡδέως εἴρηκεν, ὡς τὸ δο- c.
κοῦν ἑκάστῳ, τοῦτο καὶ ἔστι· τὴν δ' ἀρχὴν τοῦ λόγου τεθαύμακα, ὅτι οὐκ εἶπεν ἀρχόμενος τῆς ἀληθείας, ὅτι πάντων χρημάτων μέτρον ἐστὶν ὅς, ἢ κυνοκέφαλος, ἤ τι ἄλλο ἀτοπώτερον τῶν ἐχόντων αἴσθησιν· ἵνα μεγαλοπρεπῶς καὶ πάνυ καταφρονητικῶς ἤρξατο ἡμῖν λέγειν· ἐνδεικνύμενος ὅτι ἡμεῖς μὲν αὐτὸν ὥσπερ θεὸν ἐθαυμάζομεν ἐπὶ σοφίᾳ, ὁ δ' ἄρα ἐτύγχανεν ὢν εἰς φρόνησιν οὐδὲν βελτίων βατράχου γυρίνου, μὴ d.
ὅτι ἄλλού του ἀνθρώπων. ἢ πῶς λέγομεν, ὦ Θεόδωρε; εἰ γὰρ δὴ ἑκάστῳ ἀληθὲς ἔσται ὃ ἂν δὶ αἰσθήσεως δοξάζῃ, καὶ μήτε τὸ ἄλλου πάθος ἄλλος βέλτιον διακρίνῃ, μήτε τὴν δόξαν κυριώτερος ἔσται ἐπισκέψασθαι ἕτερος τὴν ἑτέρου, ὀρθὴ ἢ ψευδής, ἀλλὰ, ὃ πολλάκις εἴρηται, αὐτὸς τὰ αὑτοῦ ἕκαστος

exiguum quiddam, ut ſermonem ab alio ſapiente accipiam, & moderate aſſequar. & nunc quidem id ex hoc conabor, non ex meipſo dicere. *The.* Rectius ipſe, o Socrates, loqueris. quare ſic efficias, oro. *So.* Noſti igitur, o Theodore, quod ex dictis amici tui Protagorae in primis admiror? *The.* Quidnam? *So.* Cetera quidem ſatis mihi placuerunt, dum probat, quod cuique videatur, id illi exiſtere. principium vero miratus ſum orationis, cur de veritate ſcribere aggreſſus non ſuem dicat, vel cynocephalum rerum omnium menſuram eſſe, vel aliud quid abſurdius ex his, quae ſentiunt: quo magnifice ſatis & prorſus contemtim exorſus eſſet, oſtendens, quod nos ipſum tanquam numen propter ſapientiam miremur, cum nihilo plus ſapiat, quam rana Gyrina, nedum quam hominum quisquam. aliterne dicemus, Theodore? Si enim cuique verum eſt, quod quisque per ſenſum opinatur, neque alterius affectionem alter melius iudicat, neque opinionem alterius diſcernere alius alio magis poteſt, verane ſit an falſa, ſed, ut ſaepe

μόνον δοξάσει, ταῦτα δὲ πάντα, ὀρθὰ καὶ ἀληθῆ, τί δή ποτε, ὦ ἑταῖρε, Πρωταγόρας μὲν σοφὸς, ὥςε καὶ ἄλλων διδάσκα-
c. λος ἀξιοῦσθαι δικαίως μετὰ μεγάλων μισθῶν· ἡμεῖς δὲ ἀμαθέςεροί τε, καὶ φοιτητέον ἡμῖν ἧν παρ' ἐκεῖνον, μέτρῳ ὄντι αὐτῷ ἑκάςῳ τῆς αὑτοῦ σοφίας; καὶ ταῦτα πῶς μὴ φῶμεν δημούμενον λέγειν τὸν Πρωταγόραν; τὸ δὲ δὴ ἐμόν τε καὶ τῆς ἐμῆς τέχνης τῆς μαιευτικῆς σιγῶ, ὅσον γέλωτα ὀφλισκάνομεν· οἶμαι δὲ καὶ ξύμπασα ἡ τοῦ διαλέγεσθαι πραγματεία. τὸ γὰρ ἐπισκοπεῖν καὶ ἐπιχειρεῖν ἐλέγχειν τὰς ἀλλήλων φαντασίας τε καὶ δόξας ὀρθὰς ἑκάςου οὔσας, οὐ μα-
p. κρὰ μὲν καὶ διωλύγιος φλυαρία, εἰ ἀληθὴς ἡ ἀλήθεια Πρω-
162 a. ταγόρου, ἀλλὰ μὴ παίζουσα ἐκ τοῦ ἀδύτου τῆς βίβλου ἐφθέγξατο; ΘΕΟ. Ὦ Σώκρατες, φίλος ἀνὴρ, ὥσπερ σὺ νῦν δὴ εἶπες. οὐκ ἂν οὖν δεξαίμην δι' ἐμοῦ ὁμολογοῦντος ἐλέγχεσθαι Πρωταγόραν, οὐδ' αὖ σοι παρὰ δόξαν ἀντιτείνειν. τὸν οὖν Θεαίτητον πάλιν λάβε πάντως· καὶ δὴ νῦν μάλ' ἐμμελῶς

iam repetivimus, quisque ſua ſolum opinatur, & ea quidem recta omnia atque vera ſunt: cur, o amice, Protagoras ipſe adeo ſapiens exſtitit, ut aliorum praeceptor, mercede etiam ampla exhibita, dignus admodum ſit habitus; nos autem rudiores, eiusque diſcipuli iudicandi? cum tamen quisque ſibi ipſi ſuae ſapientiae menſura ſit: aut quomodo non dicamus, in his Protagoram nugari? Meum quidem, & meae obſtetricandi artis ſtudium taceo, quantum riſum mereatur: arbitror autem & univerſa diſſerendi tractatio. nam conatus iſti diſcutiendi refellendique viciſſim phantaſias & opiniones, cum rectae ſint cuiusque omnes, nihil erunt aliud, quam magna & longa deliramenta, ſi vera Protagorae veritas illa, quam vocat, eſt. atqui non iocatur illa, ſed velut ex adyto libri eſt locuta. *Theo.* O Socrates, amicus cum ſim, quemadmodum ipſe modo dicebas, nunquam paterer concedente me Protagoram confutari: neque tibi rurſus praeter meam ſententiam repugnare vellem. Age igitur omnia iterum cum Theaeteto. etenim apte nimium diligenterque obſecutus tibi fuiſſe hacte-

σοι ἐφαίνετο ὑπακούειν. ΣΩ. Ἆρα κἂν εἰς Λακεδαίμονα ἐλθὼν, ὦ Θεόδωρε, πρὸς τὰς παλαίστρας, ἀξιοῖς ἂν, ἄλλους θεώ- b.
μενος γυμνοὺς, ἐνίους φαύλους, αὐτὸς μὴ ἀντεπιδεικνῦναι τὸ εἶδος παραποδυόμενος; ΘΕΟ. Ἀλλὰ τί μὴν δοκεῖς, εἴπερ μέλλοιέν μοι ἐπιτρέψειν καὶ πείσεσθαι; ὥσπερ νῦν οἶμαι ὑμᾶς πείσειν, ἐμὲ μὲν ἐᾷν θεᾶσθαι, καὶ μὴ ἕλκειν πρὸς τὸ γυμνάσιον, σκληρὸν ἤδη ὄντα, τῷ δὲ δὴ νεωτέρῳ τε καὶ ὑγροτέρῳ ὄντι προσπαλαίειν. ΣΩ. Ἀλλ' εἰ οὕτως, ὦ Θεόδωρε, σοὶ φίλον, οὐδ' ἐμοὶ ἐχθρὸν, φασὶν οἱ παροιμιαζόμενοι. πάλιν δὴ c.
οὖν ἐπὶ τὸν σοφὸν Θεαίτητον ἰτέον. λέγε δὴ, ὦ Θεαίτητε, πρῶτον μὲν ἃ νῦν δὴ διήλθομεν, ἆρα οὐ συνθαυμάζεις εἰ ἐξαίφνης οὕτως ἀναφανήσῃ μηδὲν χείρων εἰς σοφίαν ὁτουοῦν ἀνθρώπων, ἢ καὶ θεῶν; ἢ ἧττόν τι οἴει τὸ Πρωταγόρειον μέτρον εἰς θεοὺς ἢ εἰς ἀνθρώπους λέγεσθαι; ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. καὶ ὅπέρ γε ἐρωτᾷς, πάνυ θαυμάζω. ἡνίκα γὰρ διῆμεν ὃν τρόπον λέγοιεν, τὸ δοκοῦν ἑκάστῳ, τοῦτο καὶ εἶναι τῷ δοκοῦντι, πάνυ μοι εὖ ἐφαίνετο λέγεσθαι· νῦν δὲ αὖ τοὐναντίον d.

nus visus est. *So.* Si Lacedaemonem profectus, Theodore, ad palaestras, alios quosdam inertes nudato corpore exerceri videres, an non operae pretium duceres, speciem tuam nudis membris palam cum illis conferre? *Theo.* Quidni vero? si mihi permittere ac credere vellent, quemadmodum nunc vobis persuasurum me confido, ut me spectare permittatis, & non ad gymnasium pertrahatis virum durum iam, ut cum iuniore & magis flexibili colluctetur. *So.* At si tibi ita, o Theodore, gratum est, neque mihi molestum erit, ut trito proverbio fertur. Aggrediamur itaque rursus sapientem Theaetetum. Die obsecro, Theaetete, primum quae modo percurrimus, nonne tu quoque miraberis, si subito nihilominus appareas sapiens, quam quilibet hominum vel deorum? aut numquid Protagoream illam mensuram, ad deos minus, quam ad homines, pertinere putas? *The.* Non, per Iovem; adeoque quod rogas magnopere miror, cum enim supra exponeremus, qua ratione quod cuique videretur, id cuique verum sit, scite admodum dici videba-

ταχὺ μεταπέπτωκε. ΣΩ. Νέος γὰρ εἶ, ὦ φίλε παῖ· τῆς οὖν δημηγορίας ὀξέως ὑπακούεις, καὶ πείθῃ. πρὸς γὰρ ταῦτα ἐρεῖ Πρωταγόρας, ἤ τις ἄλλος ὑπὲρ αὐτοῦ, Ὦ γενναῖοι παῖδές τε καὶ γέροντες, δημηγορεῖτε συγκαθεζόμενοι, θεούς τε εἰς τὸ μέσον ἄγοντες, οὓς ἐγὼ ἔκ τε τοῦ λέγειν καὶ τοῦ γράφειν
e. περὶ αὐτῶν, ὡς εἰσὶν ἢ ὡς οὐκ εἰσὶν, ἐξαίρω· καὶ ἃ ἂν οἱ πολλοὶ ἀποδέχοιντο ἀκούοντες, λέγετε ταῦτα· ὡς δεινὸν εἰ μηδὲν διοίσει εἰς σοφίαν ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων βοσκήματος ὁτουοῦν· ἀπόδειξιν δὲ καὶ ἀνάγκην οὐδ' ἡντινοῦν λέγετε, ἀλλὰ τῷ εἰκότι χρῆσθε. ᾧ εἰ ἐθέλοι Θεόδωρος ἢ ἄλλός τις τῶν γεωμετρῶν χρώμενος γεωμετρεῖν, ἄξιος οὐδ' ἑνὸς μόνου ἂν εἴη. σκοπεῖτε οὖν σύ τε καὶ Θεόδωρος εἰ ἀποδέξεσθε πιθανολογίᾳ
p. τε καὶ εἰκόσι περὶ τηλικούτων λεγομένους λόγους. ΘΕΑΙ.
163 a. Ἀλλ' οὐ δίκαιον, ὦ Σώκρατες, οὔτε σὺ οὔτε ἂν ἡμεῖς φαῖμεν. ΣΩ. Ἀλλ' ἤδη σκεπτέον, ὡς ἔοικεν, ἄλλῃ, ὡς ὅ, τε σὸς λόγος καὶ ὁ Θεοδώρου. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἄλλῃ. ΣΩ. Τῇδε δὴ σκοπῶμεν, εἰ ἄρα ἐςιν ἐπιςήμη τε καὶ αἴσθησις

tur: nunc autem contraria confestim opinio subit. *So.* Iuvenis adhuc es, o amice puer, & idcirco concione facile persuaderis. Ad haec enim Protagoras, & quivis alius eius sectator dicet, O generosi pueri, atque viri, concioni animum adhibete considentes, deosque in medium inducite, de quibus ego, utrum sint, an non sint, neque loquendum, neque scribendum censeo: & quae multi audientes admitterent, haec dicite, quod grave esset, nisi quilibet homo cuilibet pecudi sapientia longe praestaret. demonstrationem vero necessitatemque ne ullam afferatis, sed verisimili tantum ratione utimini. qua si vellet Theodorus, aut quivis alius geometra, in disputationibus geometricis uti, nullius prorsus aestimaretur. Considerate igitur, tu simul atque Theodorus, utrum sermones tantis de rebus ratione probabili tantum confirmatos recipere velitis. *The.* Iniuste & tu, o Socrates, & nos reciperemus. *So.* Sed iam alia res, quemadmodum inter te & Theodorum conveniebat, consideranda. *The.* Alia certe. *So.* Sic utique conside-

ταυτὸν, ἢ ἕτερον. εἰς γὰρ τοῦτό που πᾶς ὁ λόγος ἡμῖν ἔτεινε. καὶ τουτου χάριν τὰ πολλὰ καὶ ἄτοπα ταῦτα ἐκινήσαμεν. οὐ γάρ; ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Ἦ οὖν ὁμολογήσομεν, ἃ τῷ ὁρᾷν αἰσθανόμεθα, ἢ τῷ ἀκούειν, πάντα ταῦτα ἅμα καὶ ἐπίςασθαι; οἷον, τῶν βαρβάρων πρὶν μαθεῖν τὴν φωνὴν, πότερον οὐ φήσομεν ἀκούειν, ὅταν φθέγγωνται, ἢ ἀκούειν τε καὶ ἐπίςασθαι ἃ λέγουσι; καὶ αὖ γράμματα μὴ ἐπιςάμενοι, βλέποντες εἰς αὐτὰ, πότερον οὐχ ὁρᾷν, ἢ ἐπίςασθαι, εἴπερ ὁρῶμεν, διϊσχυριούμεθα; ΘΕΑΙ. Αὐτό γε, ὦ Σώκρατες, τοῦτο αὐτῶν, ὅπερ ὁρῶμέν τε καὶ ἀκούομεν, ἐπίςασθαι φήσομεν. τῶν μὲν γὰρ τὸ σχῆμά τε καὶ τὸ χρῶμα ὁρᾷν τε καὶ ἐπίςασθαι, τῶν δὲ τὴν ὀξύτητα καὶ βαρύτητα ἀκούειν τε ἅμα καὶ εἰδέναι· ἃ δὲ οἵ τε γραμματιςαὶ περὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἑρμηνεῖς διδάσκουσιν, οὔτε αἰσθάνεσθαι τῷ ὁρᾷν ἢ ἀκούειν, οὔτε ἐπίςασθαι. ΣΩ. Ἀριςά γε, ὦ Θεαίτητε. καὶ οὐκ ἄξιόν σοι πρὸς ταῦτα ἀμφισβητῆσαι, ἵνα καὶ αὐξάνῃ. ἀλλ' ὅρα δὴ καὶ τόδε ἄλλο προσιὸν, καὶ σκόπει πῇ αὐτὸ διω-

b.

c.

remus, ſitne idem ſcientia & ſenſus, an aliud. ad hoc enim omnis ſuperior ſermo vergebat, & huius gratia permulta atque abſurda tetigimus. nonne? *The.* Sic eſt omnino. *So.* Num igitur fatebimur, quaecunque videndo, vel audiendo ſentimus, ea etiam omnia ſimul nos ſcire? ut puta barbarorum vocem, antequam didicerimus, dicemus non audire quando loquuntur? an audire ſcireque ſimul? & literarum prorſus ignari cum illarum contextum aſpicimus, num videre nos eas negabimus? an & ſcire, ſi modo viderimus, aſſeremus? *The.* Idipſum, o Socrates, quod in his cernimus & audimus, ſcire affirmabimus: harum quidem figuram coloremque inſpicere & ſcire ſimiliter; illorum autem acutam vocem & gravem audire pariter atque ſcire: quae vero grammatici & interpretes de ipſis tradunt, neque ſentire videndo & audiendo, neque etiam ſcire. *So.* Optime, o Theaetete; neque in his repugnandum tibi, ut magis inde proficias: verum aſpice & aliud, quod ad haec accidit, & conſidera, qua ratione repelli vitarique poſ-

σόμεθα. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; ΣΩ. Τὸ τοιόνδε. εἴ τις ἔροιτο,
d. ἆρα δυνατὸν ὅτου τὶς ἐπιςήμων γένοιτό ποτε, ἔτι ἔχοντα μνή-
μην αὐτοῦ τούτου, καὶ σωζόμενον, τότε ὅτε μέμνηται, μὴ
ἐπίςασθαι αὐτὸ τοῦτο ὃ μέμνηται. μακρολογῶ δὲ, ὡς ἔοικε,
βουλόμενος ἐρέσθαι, εἰ μαθών τις τὶ, μεμνημένος μὴ οἶδε.
ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς, ὦ Σώκρατες; τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις.
ΣΩ. Μὴ οὖν ἐγὼ ληρῶ; σκόπει δέ. ἆρα τὸ ὁρᾷν, οὐκ αἰσθάνε-
σθαι λέγεις, καὶ τὴν ὄψιν, αἴσθησιν; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ.
Οὐκοῦν ὁ ἰδών τι, ἐπιςήμων ἐκείνου γέγονεν ὃ οἶδε, κατὰ τὸν
e. ἄρτι λόγον; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τὶ δαὶ, μνήμην οὐ λέγεις
μέντοι τι; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πότερον οὐδενὸς, ἢ τινός;
ΘΕΑΙ. Τινὸς δή που. ΣΩ. Οὐκοῦν ὧν ἔμαθε καὶ ὧν ᾔσθετο;
ΘΕΑΙ. Τοιουτωνὶ τινῶν. ΣΩ. Τὶ μήν; ὃ δὴ εἶδέ τις, μέμνη-
ταί που ἐνίοτε; ΘΕΑΙ. Μέμνηται. ΣΩ. Ἦ καὶ μύσας; ἢ
καὶ τοῦτο δράσας ἐπελάθετο; ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ δεινὸν, ὦ Σώ-
p. κρατες, τουτό γε φάναι. ΣΩ. Δεῖγε μέντοι, εἰ σώσοιμεν τὸν
164 πρόσθεν λόγον· εἰ δὲ μὴ, οἴχεται. ΘΕΑΙ. Καὶ ἐγὼ νὴ τὸν
a.

ſit. *The.* Quid iſtuc? *So.* Hoc ſane. ſi quis percontetur, fierine poſſit, ut quod quis aliquando ſcivit, & adhuc memoria tenet fixumque conſervat, idipſum tamen neſciat. In longum profecto ſermonem traho, quaerere cupiens, utrum aliquis quod didicit, memoria retinens haud noſcat. *The.* Qui hoc fieri poſſet, o Socrates? monſtrum quod dicis eſſet. *So.* Num igitur deliro? adverte, obſecro. videre, nonne ſentire dicis, viſionemque ſenſum? *The.* Aio. *So.* Qui aliquid videt, nonne idem ſcit quod & videt, ut praeſens ſermo proponit? *The.* Certe. *So.* Memoriam aliquid vocas? *The.* Voco equidem. *So.* Alicuiusne, an nullius? *The.* Alicuius certe. *So.* An non earum rerum, quas didicit ſenſitque? *The.* Harum profecto. *So.* Quod quis vidit, quandoque meminit? *The.* Meminit. *So.* Numquid etiam, cum claudit oculos, an cum hoc facit, protinus obliviſcitur? *The.* Abſurdum hoc dictu, o Socrates, eſſet. *So.* Cogitur tamen id fateri, quisquis ſermonem ſuperiorem ſervare velit: aliter autem minime. *The.* Ego

Δία ὑποπτεύω, οὐ μὴν ἱκανῶς γε συγνοῶ· ἀλλ' εἰπὲ πῇ. ΣΩ. Τῇδε. ὁ μὲν ὁρῶν, ἐπιςήμων, φαμὲν, τούτου γέγονεν οὗπερ ὁρᾷ. ὄψις γὰρ καὶ αἴσθησις καὶ ἐπιςήμη ταυτὸν ὡμολόγηται. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ὁ δέ γε ὁρῶν, καὶ ἐπιςήμων γεγονὼς οὔ ἐώρα, ἐὰν μύσῃ, μέμνηται μὲν, οὐχ ὁρᾷ δὲ αὐτό. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τὸ δέ γε οὐχ ὁρᾷ, οὐκ ἐπίςαται, ἐςὶν εἴπερ καὶ τὸ ὁρᾷ, ἐπίςαται. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Συμβαίνει b. ἄρα, οὗ τις ἐπιςήμων ἐγένετο, ἔτι μεμνημένον αὐτὸν, μὴ ἐπίςασθαι, ἐπειδὴ οὐχ ὁρᾷ. ὃ τέρας ἔφαμεν ἂν εἶναι εἰ γίγνοιτο. ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα λέγεις. ΣΩ. Τῶν ἀδυνάτων δή τι συμβαίνειν φαίνεται, ἐάν τις ἐπιςήμην καὶ αἴσθησιν ταυτὸν φῇ εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Ἄλλο ἄρα ἑκάτερον φατέον. ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Τί οὖν δῆτ' ἂν εἴη ἐπιςήμη, πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἔοικε, λεκτέον. καίτοι τί ποτε μέλλομεν, ὦ Θεαί- c. τητε, δρᾶν; ΘΕΑΙ. Τίνος περί; ΣΩ. Φαινόμεθά μοι, ἀλεκτρυόνος ἀγεννοῦς δίκην, πρὶν νενικηκέναι, ἀποπηδήσαντες ἀπὸ τοῦ λόγου, ᾄδειν. ΘΕΑΙ. Πῶς δή; ΣΩ. Ἀντιλογικῶς ἐοί-

quoque, per Iovem, ſuſpicor, neque dum ſatis intelligo. dic oro, quo pacto? *So.* Hoc ſane: Qui videt, idem ſcit quod & videt, ut confeſſi ſumus: nam viſum, ſenſum, ſcientiamque idem eſſe convenimus. *The.* Convenimus. *So.* Qui vero vidit, atque ideo ſcit, meminit quod vidit, vel clauſis oculis; neque tunc aliquid videt. nonne? *The.* Sic accidit. *So.* Non videre autem, neſcire eſt, ſiquidem videre ſcire erat. *The.* Verum. *So.* Contingit itaque, quod quis quandoque ſcivit, etiam dum meminit, id neſcire, ſi non videt. quod quidem ſi fieret, monſtrum quoddam fore praediximus. *The.* Vera loqueris. *So.* Nonnihil igitur impoſſibile videtur accidere, ſi quis ſcientiam ac ſenſum idem eſſe poſuerit. *The.* Sic apparet. *So.* Aliud ergo utrumque dicendum. *The.* Videtur. *So.* Quamobrem quid ſcientia ſit, a principio iterum perquirendum. ceterum quidnam agimus, o Theaetete? *The.* Qua de re percontaris? *So.* Videmur utique mihi ignavi galli inſtar, antequam vicerimus, ad cantandum ſtatim proſilientes a diſputa-

καμεν πρὸς τὰς τῶν ὀνομάτων ὁμολογίας ἀνομολογησάμενοι, καὶ τοιούτῳ τινὶ περιγενόμενοι τοῦ λόγου, ἀγαπᾷν· καὶ οὐ φάσκοντες ἀγωνιςαὶ ἀλλὰ σοφοὶ εἶναι, λανθάνομεν ταυτὰ
d. ἐκείνοις τοῖς δεινοῖς ἀνδράσι ποιοῦντες. ΘΕΑΙ. Οὔπω μανθάνω ὅπως λέγεις. ΣΩ. Ἀλλ' ἐγὼ πειράσομαι δηλῶσαι περὶ αὐτῶν ὅ γε δὴ νοῶ. ἠρόμεθα γὰρ δή, εἰ μαθὼν καὶ μεμνημένος τις τὶ, μὴ ἐπίςαται· καὶ τὸν ἰδόντα καὶ μύσαντα, μεμνημένον, ὁρῶντα δὲ οὔ, ἀποδείξαντες, οὐκ εἰδότα ἀπεδείξαμεν καὶ ἅμα μεμνημένον. τοῦτο δ' εἶναι ἀδύνατον. καὶ οὕτω δὴ μῦθος ἀπώλετο ὁ Πρωταγόρειος, καὶ ὁ σὸς ἅμα ὁ τῆς ἐπιςή-
e. μης καὶ αἰσθήσεως, ὅτι ταυτόν ἐςι. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Οὔτι ἂν οἶμαι, ὦ φίλε, εἴπερ γε ὁ πατὴρ τοῦ ἑτέρου μύθου ἐςὶ, ἀλλὰ πολλὰ ἂν ἡμυνε· νῦν δὲ ὀρφανὸν αὐτὸν ἡμεῖς προπηλακίζομεν. καὶ γὰρ οὐδ' οἱ ἐπίτροποι οὓς Πρωταγόρας κατέλιπε, βοηθεῖν ἐθέλουσιν· ὧν Θεόδωρος εἷς ὅδε. ἀλλὰ δὴ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν τοῦ δικαίου ἕνεκ' αὐτῷ βοηθεῖν. ΘΕΟ. Οὐ

tione. *The.* Qui istuc? *So.* Contradictorie videmur adversus nominum concessiones confessi, & circa tale quiddam versati verba rimari, in ipsisque consistere: cumque non rabulas, sed philosophos nos esse profiteamur, nihil aliud tamen, quam acres illi viri, clam facimus interim. *The.* Nondum quid velis intelligo. *So.* Equidem quod in his sentio, explanare conabor. Quaesivimus, numquid qui aliquid didicit ac meminit, nesciat: ostendentesque, eum qui vidit, clausis etiam oculis recordari, nec videre tamen, nescium simul & memorem demonstravimus; quod nimirum impossibile. Atque ita Protagorea fabula prorsus evanuit, ac tua simul, quae sensum scientiamque idem esse canebat. *The.* Constat. *So.* Nequaquam ita, ut arbitror, o amice, si quidem alterius fabulae pater superesset, sed vehementissime propugnaret. nunc vero orphanam ipsam insequimur exspoliamusque: neque tutores, quos reliquit Protagoras, e quorum numero unus est Theodorus hic, succurrere volunt. Verum nos iustitiae gratia illi suffragari aggrediemur. *Theo.* Non ego quidem, o Socrates, im-

γὰρ ἐγὼ, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ μᾶλλον Καλλίας ὁ Ἱππονίκου, τῶν ἐκείνου ἐπίτροπος· ἡμεῖς δέ πως θᾶττον ἐκ τῶν ψιλῶν λόγων πρὸς τὴν γεωμετρίαν ἀπενεύσαμεν. χάριν γε μέντοι σοὶ ἕξομεν, ἐὰν αὐτῷ βοηθῇς. ΣΩ. Καλῶς λέγεις, ὦ Θεόδωρε. σκέψαι οὖν τήν γ' ἐμὴν βοήθειαν. τῶν γὰρ ἄρτι δεινότερα ἄν τις ὁμολογήσειε, μὴ προσχὼν τοῖς ῥήμασι τὸν νοῦν, ἢ τοπολὺ εἰθισμεθα φάναι τε καὶ ἀπαρνεῖσθαι. σοὶ λέγω ὅπῃ, ἢ Θεαιτήτῳ; ΘΕΟ. Εἰς τὸ κοινὸν μὲν οὖν. ἀποκρινέσθω δὲ ὁ νεώτερος· σφαλεὶς γὰρ, ἧττον ἀσχημονήσει. ΣΩ. Λέγω δὴ τὸ δεινότατον ἐρώτημα. ἔςι δὲ οἶμαι τοιόν τε· ἆρα οἷόν τε τὸν αὐτὸν εἰδότα τὶ, τοῦτο ὃ οἶδε μὴ εἰδέναι; ΘΕΟ. Τί δὴ οὖν ἀποκριναίμεθα, ὦ Θεαίτητε; ΘΕΑΙ. Ἀδύνατόν που οἶμαι ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκ, εἰ τὸ ὁρᾷν γε ἐπίςασθαι θήσεις. τί γὰρ χρήσῃ ἀφύκτῳ ἐρωτήματι, τὸ λεγόμενον, ἐν φρέατι συσχόμενος, ὅταν ἐρωτᾷ ἀνέκπληκτος ἀνὴρ, καταλαβὼν τῇ χειρὶ σοῦ τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν, εἰ ὁρᾷς τὸ ἱμάτιον τῷ κατειλημμένῳ. ΘΕΑΙ. Οὐ φήσω οἶμαι τούτῳ γε, τῷ μέντοι ἑτέρῳ.

p. 165 a.

mo Callias, Hipponici filius, rerum illius tutor eſt. nos vero citius a nudis ſermonibus ad geometriam defleximus. gratiam tibi tamen habebimus, ſi illi opem tuleris. *So.* Scite loqueris, o Theodore. adverte igitur, qua via ſuccurram. ſi quis minus vim verborum animadvertit, qua plerumque affirmare quidquam, & negare ſolemus, abſurdiora etiam ſuperioribus confiteri cogetur. dicam tibi quemadmodum, an Theaeteto? *Theo.* Utrisque communiter. reſpondeat autem iunior: nam ſi labatur, minus turpiter ſe dabit. *So.* Difficillimam igitur quaeſtionem dico. ea vero eſt huiusmodi: Num fieri poteſt, ut qui aliquid novit, quod novit ignoret? *Theo.* Quid reſpondebimus, Theaetete? *The.* Impoſſibile ego quidem puto. *So.* Non utique, ſi videre, ſcire eſſe poſueris. quid enim reſpondeas inevitabili quaeſtioni, puteo quod dicitur incluſus, ſi quis te vir intrepidus interrogaverit, manu alterum tibi tegens oculum, utrum tecto oculo veſtem videas? *The.* Non hoc dicam, ſed altero. *So.* An non idem ſimul &

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁρᾷς τε καὶ οὐχ ὁρᾷς ἅμα ταυτόν; ΘΕΑΙ. Οὕτω γέ πως. ΣΩ. Οὐδὲν ἐγὼ, φήσει, τοῦτο οὔτε τάττω, οὔτε ἠρόμην τὸ ὅπως, ἀλλ' εἰ, ὃ ἐπίςασαι, τοῦτο καὶ οὐκ ἐπίςασαι. νῦν δ' ὃ οὐχ ὁρᾷς, ὁρῶν φαίνῃ. ὡμολογηκὼς δὲ τυγχάνεις τὸ ὁρᾷν, ἐπίςασθαι, καὶ τὸ μὴ ὁρᾷν, μὴ ἐπίςασθαι. ἐξ οὖν τούτων λογίζου τί σοι συμβαίνει. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ λο-
d. γίζομαι ὅτι τἀναντία οἷς ὑπεθέμην. ΣΩ. Ἴσως δέ γ', ὦ θαυμάσιε, πλείω ἂν τοιαῦτ' ἔπαθες, εἴτις σε προσηρώτα εἰ ἐπίςασθαι ἔςι καὶ ὀξὺ, ἔςι δὲ ἀμβλὺ, καὶ ἐγγύθεν μὲν ἐπίςασθαι, πόρρωθεν δὲ μή· καὶ σφόδρα καὶ ἠρέμα, τὸ αὐτό. καὶ ἄλλα μυρία· ἃ ἐλλοχῶν ἂν πελταςικὸς ἀνὴρ μισθοφόρος ἐν λόγοις, ἐρόμενος, ἡνίκ' ἐπιςήμην καὶ αἴσθησιν ταυτὸν ἔθου, ἐμβαλὼν ἂν εἰς τὸ ἀκούειν καὶ ὀσφραίνεσθαι, καὶ τὰς τοιαύτας αἰσθήσεις, ἤλεγχεν ἂν, ἐπέχων καὶ οὐκ ἀνιεὶς, πρὶν
e. θαυμάσας τὴν πολυάρατον σοφίαν, συνεποδίσθης ὑπ' αὐτοῦ· οὗ δή σε χειρωσάμενός τε καὶ συνδήσας, ἤδη ἂν τότε ἐλύτρου

vides, & non vides? *The.* Ita quodammodo. *So.* Haud equidem, dicet ille, illud iubeo, neque quaesivi quo pacto, sed utrum quod scis idem & nescias. in praesentia vero quod non vides, videre videris: & supra confessus es, videre quidem scire esse, non videre autem nescire. collige quid ex his adversus te concludatur. *The.* Contraria plane eorum, quae proposueram. *So.* Plura forsitan, o mirifice puer, tibi talia contigissent, si quis insuper a te quaesisset, utrum scire liceat & acute, & obtuse; & cominus quandoque scire, eminus vero nequaquam; & vehementer idem, atque remisse; ceteraque permulta. quae quidem ex insidiis adoriens vir clypeatus, & ad dicendum mercede conductus, interrogasset, & quando idem scientiam sensumque ponebas, te in auditum, olfactum, ac ceteros sensus ordine iniecisset, studioseque & sedulo nimirum redarguisset: atque te comprehendens non prius dimisisset, quam tu eius exquisitam sapientiam admiratus ab eo vinctus esses: ubi captus ac illigatus fuisses, donec tanta te pecunia redemisses, quanta tu & ille statuissetis. Quam igitur

χρημάτων ὅσων σοί τε κἀκείνῳ ἐδόκει. τίν' οὖν δὴ ὁ Πρωταγόρας, φαίης ἂν ἴσως, λόγον ἐπικουρον τοῖς αὑτοῦ ἐρεῖ; ἄλλο τι πειρώμεθα λέγειν; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ταῦτά τε δὴ πάντα ὅσα ἡμεῖς ἐπαμύνοντες αὐτῷ λέγομεν, καὶ ὀμόσε, οἶμαι, χωρήσεται, καταφρονῶν ἡμῶν καὶ λέγων, Οὗτος δὴ ὁ Σωκράτης ὁ χρηστὸς, ἐπειδὴ αὐτῷ παιδιον τι ἐρωτηθὲν ἐδεισεν, εἰ οἷόν τε τὸν αὐτὸν τὸ αὐτὸ μεμνῆσθαι ἅμα καὶ μὴ εἰδέναι· καὶ δεῖσαν ἀπέφησε, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι προορᾶν, γέλωτα δῆτα ἐμὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀπέδειξε. τὸ δὲ, ὦ ῥᾳθυμότατε Σώκρατες, τῇδ' ἔχει· ὅτάν τι τῶν ἐμῶν δι' ἐρωτήσεως σκοπῇς, ἐὰν μὲν ὁ ἐρωτηθεὶς, οἷά περ ἐγὼ ἀποκριναίμην ἀποκρινόμενος σφάλληται, ἐγὼ ἐλέγχομαι· εἰ δὲ ἄλλοῖα, αὐτὸς ὁ ἐρωτηθεὶς. αὐτίκα γὰρ, δοκεῖς τινά σοι συγχωρήσεσθαι, μνήμην παρεῖναί τῳ ὧν ἔπαθε, τοιοῦτόν τι οὖσαν πάθος οἷον ὅτε ἔπασχε, μηκέτι πάσχοντι; πολλοῦ γε δεῖ. ἢ αὖ ἀποκνήσειν ἐμολογεῖν οἷόν τ' εἶναι, εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι τὸν

p. 166 a.

b.

rationem, inquies forſan, pro tutandis opinionibus ſuis Protagoras aſſignabit? Numquid aliud tentandum eſt? *The.* Et maxime quidem. *So.* Et haec utique omnia, quae nos opem illi ferentes dicimus, etiam palam, ut arbitror, impetet, deſpiciens nos penitus, atque ita obiectans: Bonus iſte Socrates, poſtquam puer ab ipſo interrogatus, utrum quis poſſit quod meminit, idem ſimul & ignorare, timuiſſet, & eo quod prae timore providere non poſſet, negaſſet: ridiculum me in diſputatione demonſtravit. Res autem, o ignaviſſime Socrates, ita ſe habet. Quoties ex meis aliquid quaerendo conſideras, ſi interrogatus reſpondeat eadem, quae ego etiam reſponderem, refellaturque, me quoque redargutum exiſtimato: ſin aliena, ipſum ſolummodo qui reſpondit. Proinde putasne aliquem conceſſurum tibi, memoriam adeſſe cuipiam, quando non amplius patitur, earum rerum quas paſſus fuerit, & ipſam talem paſſionem eſſe, qualis fuerat dum pateretur? Permultum abeſt. an formidaturum cenſes admittere, quod poſſit aliquis idem noſſe ſimul & ignorare? aut ſi forſitan mi-

αὐτὸν τὸ αὐτό; ἢ, ἐάν περ τοῦτο δείσῃ, δώσειν ποτὲ τὸν αὐτὸν
εἶναι τὸν ἀνομοιούμενον τῷ πρὶν ἀνομοιοῦσθαι ὄντι; μᾶλλον δὲ
τὸν, εἶναί τινα, ἀλλ' οὐχὶ τούς· καὶ τούτους γιγνομένους
ἀπείρους, ἐάν περ ἀνομοίωσις γίγνηται· εἰ δὴ ὀνομάτων γε
c. δεήσει θηρεύσεις διευλαβεῖσθαι ἀλλήλων. ἀλλ', ὦ μακάριε,
φήσει, γενναιοτέρως ἐπ' αὐτὸ ἐλθὼν ὃ λέγω, εἰ δύνασαι,
ἐξέλεγξον ὡς οὐχὶ ἴδιαι αἰσθήσεις ἡμῶν ἑκάστῳ γίγνονται· ἢ
ὡς ἰδίων γιγνομένων, οὐδέν τι ἂν μᾶλλον τὸ φαινόμενον
μόνῳ ἐκείνῳ γίγνοιτο· ἢ, εἰ εἶναι δεῖ, ὀνομάζειν εἴη ᾧπερ φαί-
νεται. ὗς δὲ καὶ κυνοκεφάλους λέγων, οὐ μόνον αὐτὸς ὑηνεῖς,
ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀκούοντας τοῦτο δρᾷν εἰς τὰ συγγράμματά
d. μου ἀναπείθεις, οὐ καλῶς ποιῶν. ἐγὼ γὰρ φημὶ μὲν τὴν ἀλή-
θειαν ἔχειν ὡς γέγραφα· μέτρον γὰρ ἕκαστον ἡμῶν εἶναι τῶν
τε ὄντων καὶ μή· μυρίον μέντοι διαφέρειν ἕτερον ἑτέρου αὐτῷ
τούτῳ, ὅτι τῷ μὲν ἄλλα ἔστι τε καὶ φαίνεται, τῷ δὲ, ἄλλα.
καὶ σοφίαν καὶ σοφὸν ἄνδρα πολλοῦ δέω τῷ μὴ φάναι εἶναι,
ἀλλ' αὐτὸν τοῦτον καὶ λέγω σοφὸν, ὃς ἂν τινι ἡμῶν ᾧ φαί-

nus audeat, daturum ſperas, eundem eſſe diſſimilem factum alicui, priusquam fiat diſſimilis exiſtenti? magis autem, hunc eſſe aliquem, ſed non hos, & eos quidem infinitos effectos, ſi quidem diſſimilitudo fiat: ſi modo aucupia verborum vitare invicem oportuerit. Quare, o beate, dicet, generoſius ea, quae dico, aggredere, meque ſi potes refelle, quod non proprii cuique noſtrum ſenſus fiant: vel etiam ſi proprii ſint, nihilo magis id quod apparet, illi ſoli fiat: vel ſi eſſe oporteat, nominare liceat, cui apparet. Sues autem & cynocephalos dum narras, non ipſe ſolum beſtiam imitaris, ſed eis qui audiunt, ut idem quoque in mea ſcripta ſibi permittant, perſuades. neque recte facis. Equidem veritatem ita ſe habere aſſero, quemadmodum ſcripſi. menſuram enim unumquemque noſtrum eſſe & eorum, quae ſunt, & quae non ſunt: ſed magnopere hoc ipſo aliud ab alio diſcrepare, quod & huic alia ſunt, apparentque; & illi alia. Sapientiam vero & ſapientem virum nullo modo exiſtere nego: immo hunc ipſum ſapientem dico,

νεται καὶ ἔςι κακὰ, μεταβάλλων, ποιήσει ἀγαθὰ φαίνεσθαί τε καὶ εἶναι. τὸν δὲ λόγον αὖ μὴ τῷ ῥήματί μου διώκε, ἀλλὰ ὧδε ἔτι σαφέςερον μάθε τί λέγω. οἷον γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐλέγετο ἀναμνήσθητι· ὅτι τῷ μὲν ἀσθενοῦντι πικρὰ φαίνεται ἃ ἐσθίει, καὶ ἔςι· τῷ δὲ ὑγιαίνοντι, τἀναντία ἔςι καὶ φαίνεται. σοφώτερον μὲν οὖν τούτων οὐδέτερον δεῖ ποιῆσαι· (οὐδὲ γὰρ δυνατόν) οὐδὲ κατηγορητέον, ὡς ὁ μὲν κάμνων, ἀμαθὴς, ὅτι τοιαῦτα δοξάζει· ὁ δὲ ὑγιαίνων, σοφὸς, ὅτι ἀλλοῖα. μεταβλητέον δ' ἐπὶ θάτερα. ἀμείνων γὰρ ἡ ἑτέρα ἕξις. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ παιδείᾳ, ἀπὸ ἑτέρας ἕξεως ἐπὶ τὴν ἀμείνω μεταβλητέον. ἀλλ' ὁ μὲν ἰατρὸς φαρμάκοις μεταβάλλει, ὁ δὲ σοφιςὴς, λόγοις. ἐπεὶ οὔτέ τι γε ψευδῆ δοξάζοντα τίς τινα, ὕςερον ἀληθῆ ἐποίησε δοξάζειν. οὔτε γὰρ τὰ μὴ ὄντα δυνατὸν δοξάσαι, οὔτε ἄλλα παρ' ἃ ἂν πάσχῃ. ταῦτα δὲ ἀεὶ ἀληθῆ. ἀλλ' οἶμαι, πονηρᾷ ψυχῆς ἕξει δοξάζοντα συγγενῆ ἑαυτῆς, χρηςὴ ἐποίησε δοξάσαι ἕτερα τοιαῦτα, ἃ δή τινες τὰ φαν-

c. p. 167 a. b.

qui, si cui nostrum videantur, & sint mala, transmutans ea faciat ut videantur, & sint bona. Sermonem autem meum ne verbis duntaxat persequere: verum sic planius iterum quod dico, perdisce, & in memoriam dictum superius revoca, quod aegrotanti amara videntur quae gustat, & sunt, bene valenti contraria sunt, atque videntur. Sapientiorem utique horum neutrum ex hoc oportet asserere: neque enim id fieri potest: neque asserendum, aegrotantem insipientem esse, quia haec putet; sanum contra sapientem, quia diversa. Verum transmutatio facienda est in alterum statum. alter enim habitus melior. Similiter in disciplina ab altero habitu ad meliorem transeundum est. At medicus medicamentis transmutat: sophista sermonibus. Nemo enim efficere potest, ut qui falso opinatur, vere deinde existimet: quippe cum ea, quae non sunt, opinari nemo valeat, nec alia praeter illa quae patitur. haec autem semper vera sunt. Facere tamen quis potest, ut qui pravo animi habitu cognata sibi opinatur, sana deinde mente diversa quaedam existimet: quae plerique ob imperitiam phan-

τάσματα ὑπὸ ἀπειρίας ἀληθῆ καλοῦσιν. ἐγὼ δὲ, βελτίω μὲν τὰ ἕτερα τῶν ἑτέρων, ἀληθέςερα δὲ οὐδέν. καὶ τοὺς σοφοὺς, ὦ φίλε Σώκρατες, πολλοῦ δέω βατράχους λέγειν· ἀλλὰ κατὰ μὲν τὰ σώματα ἰατροὺς λέγω, κατὰ δὲ φυτὰ, γεωργούς. φημὶ γὰρ καὶ τούτους τοῖς φυτοῖς ἀντὶ πονηρῶν αἰσθήσεων,
c. ὅτάν τι αὐτῶν ἀσθενῇ, χρηςὰς καὶ ὑγιεινὰς αἰσθήσεις τε καὶ ἀληθεῖς ἐμποιεῖν. τοὺς δέ γε σοφούς τε καὶ ἀγαθοὺς ῥήτορας ταῖς πόλεσι τὰ χρηςὰ ἀντὶ τῶν πονηρῶν δίκαια δοκεῖν εἶναι ποιεῖν. ἐπεὶ οἷά γ' ἂν ἑκάςῃ πόλει δίκαια καὶ καλὰ δοκῇ, ταῦτα καὶ εἶναι αὐτῇ, ἕως ἂν αὐτὰ νομίζῃ. ἀλλ' ὁ σοφὸς ἀντὶ πονηρῶν ὄντων αὐτοῖς ἑκάςων, χρηςὰ ἐποίησεν εἶναι καὶ δοκεῖν. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ ὁ σοφιςὴς τοὺς παιδευομένους οὕτω δυνάμενος παιδαγωγεῖν, σοφός τε καὶ ἄξιος
d. πολλῶν χρημάτων τοῖς παιδευθεῖσι. καὶ οὕτω σοφώτεροι τέ εἰσιν ἕτεροι ἑτέρων, καὶ οὐδεὶς ψευδῆ δοξάζει. καὶ σοὶ ἐάν τε βουλῇ, ἐάν τε μὴ, ἀνεκτέον ὄντι μέτρῳ. σώζεται γὰρ ἐν τούτοις ὁ λόγος οὗτος· ᾧ σὺ εἰ μὲν ἔχεις ἐξ ἀρχῆς ἀμφισβητεῖν,

tasmata vera nominant. ego autem meliora aliis alia dico, veriora nequaquam. Sapientes praeterea, o amice Socrates, nullo pacto ranas nuncupo: immo secundum corpora, medicos; secundum plantas, agricolas. aio equidem hos viros plantis, pro depravatis sensibus, quoties tale aliquid aegrotat, bonos integrosque, & veros sensus inducere: sapientes autem & bonos rhetores civitatibus bona pro malis videri iusta efficere: quoniam quaecunque civitati cuilibet iusta honestaque videntur, haec sunt & illi talia, quamdiu sic putat: sed sapiens pro malis his singulis, bona & iudicari & esse efficit. Eadem ratione sophista eos, qui erudiuntur, sic erudire potens, sapiens est, dignusque ampla mercede apud auditores habetur. Atque ita alii sapientiores aliis sunt, neque ullus tamen falsa putat: & tibi hoc ipsum, velis, nolis, cum rerum mensura sis, admittendum. in his enim hic sermo conservatur. Cui si quo modo a principio iterum repugnare potes, repugna oratione congressus. quod si interrogando vis, in-

ἀμφισβήτει λόγῳ ἀντιδιεξελθών· εἰ δὲ δὶ ἐρωτήσεων βούλει, δὶ ἐρωτήσεων. οὐδὲ γὰρ τοῦτο φευκτέον, ἀλλὰ πάντων μάλιστα διωκτέον τῷ νοῦν ἔχοντι. ποίει μέντοι οὕτωσί. μὴ ἀδικεῖ ἐν τῷ ἐρωτᾷν. καὶ γὰρ πολλὴ ἀλογία, ἀρετῆς φάσκοντα ἐπιμελεῖσθαι, μηδὲν ἀλλ' ἢ ἀδικοῦντα ἐν λόγοις διατελεῖν. ἀδικεῖν δ' ἐςιν ἐν τῷ τοιούτῳ, ὅτάν τις μὴ χωρὶς μὲν, ὡς ἀγωνιζόμενος, τὰς διατριβὰς ποιῆται, χωρὶς δὲ, διαλεγόμενος· καὶ ἐν μὲν τῷ παίζῃ τε καὶ σφάλλῃ καθόσον ἂν δύνηται· ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι, σπουδάζῃ τε καὶ ἐπανορθοῖ τὸν προσδιαλεγόμενον· ἐκεῖνα μόνα αὐτῷ ἐνδεικνύμενος τὰ σφάλματα, ἃ αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν προτέρων συνουσιῶν παρεκέκρουςο. ἂν μὲν γὰρ οὕτω ποιῇς, ἑαυτοὺς αἰτιάσονται οἱ προσδιατρίβοντές σοι, τῆς αὐτῶν ταραχῆς καὶ ἀπορίας, ἀλλ' οὐ σέ· καὶ σὲ μὲν διώξονται καὶ φιλήσουσιν, αὐτοὺς δὲ μισήσουσι, καὶ φεύξονται ἀφ' ἑαυτῶν εἰς φιλοσοφίαν· ἵν' ἄλλοι γενόμενοι, ἀπαλλαγῶσι τῶν οἱ πρότερον ἦσαν. ἐὰν δὲ τἀναντία τούτων δρᾷς, ὥσπερ οἱ πολλοὶ, τἀναντία ξυμβήσεταί σοι· καὶ τοὺς

e. p. 168 a.

terrogando perage. neque enim hoc fugiendum; ſed omnium maxime his, qui ſanae mentis ſunt, perſequendum. Sic tamen id effice, ne interrogando ſis iniurius. Abſurdum eſt profecto, eum virum, qui virtutis curam habere ſe aſſerit, in ſermonibus ſemper iniurium eſſe. Afficere autem iniuria in hoc eſt, quum quis non ſeorſim quidem certando exercetur, ſeorſim vero diſſerendo: & in illo quidem certamine iocatur, fallitque pro viribus; in hac autem diſputatione, ſerio agit, & corrigit diſputantem, eos illi duntaxat errores indicans, in quibus ipſe a ſeipſo & praeteritis diſputationibus deceptus eſt. Si enim ita feceris, ſeipſos, qui tecum verſabuntur, non te, perturbationis & ambiguitatis ſuae cauſam eſſe confitebuntur: teque protinus ſectabuntur & diligent: ſeipſos contra odio habebunt, & a ſeipſis ad philoſophiam confugient; ut alii quodammodo effecti, habitum priſtinum deponant. ſin autem contraria feceris, quemadmodum alii quoque permulti, contraria etiam tibi contingent, & familiares pro

συνάντας, ἀντὶ φιλοσόφων μισοῦντας τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἀπο-
b. φανεῖς, ἐπειδὰν πρεσβύτεροι γένωνται. ἐὰν οὖν ἐμοὶ πείθῃ, (ὃ καὶ πρότερον ἐῤῥέθη) οὐ δυσμενῶς οὐδὲ μαχητικῶς, ἀλλ' ἵλεῳ τῇ διανοίᾳ συγκαθεὶς, ὡς ἀληθῶς σκέψῃ τί ποτε λέγομεν, κινεῖσθαί τε ἀποφαινόμενοι τὰ πάντα, τό, τε δοκοῦν ἑκάςῳ, τοῦτο καὶ εἶναι, ἰδιώτῃ τε καὶ πόλει. καὶ ἐκ τούτων ἐπισκέψῃ, εἴτε ταυτὸν, εἴτε καὶ ἄλλο, ἐπιςήμη καὶ αἴσθησις· ἀλλ' οὐχ, ὥσπερ ἄρτι, ἐκ συνηθείας ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων, ἃ οἱ
c. πολλοὶ ὅπῃ ἂν τύχωσιν ἑλκοντες, ἀπορίας ἀλλήλοις παντοδαπὰς παρέχουσι. Ταῦτα, ὦ Θεόδωρε, τῷ ἑταίρῳ σου εἰς βοήθειαν προσηρξάμην κατ' ἐμὴν δύναμιν, σμικρὰ ἀπὸ σμικρῶν· εἰ δ' αὐτὸς ἔζη, μεγαλειότερον ἂν ταῖς αὐτοῦ ἐβοήθησε. ΘΕΟ. Παίζεις, ὦ Σώκρατες. πάνυ γὰρ νεανικῶς τῷ ἀνδρὶ βεβοήθηκας. ΣΩ. Εὖ λέγεις, ὦ ἑταῖρε. καί μοι εἰπέ. ἐνενόησάς που λέγοντος ἄρτι τοῦ Πρωταγόρου, καὶ ὀνειδίζοντος ἡμῖν ὅτι
d. πρὸς παιδίου τοὺς λόγους ποιούμενοι, τῷ τοῦ παιδὸς φόβῳ ἀγωνιζοίμεθα εἰς τὰ ἑαυτοῦ, καὶ χαριεντισμόν τινα ἀποκαλῶν, ἀποσεμνύνων δὲ τὸ πάντων μέτρον, σπουδάσαι ἡμᾶς

philosophis, studii huius osores, cum seniores facti fuerint, reddes. Si igitur mihi parueris, quod & supra dictum est, haud hostiliter contentioseque, sed placido animo assentiens, revera considerabis, quomodo moveri dicamus omnia, & quomodo quod cuique videtur, hoc & privatim, & publice sit: & ex his inquires, utrum idem an aliud scientia sit, & sensus: neque, ut modo coepisti, ex verborum nominumque consuetudine disseres, quae vulgus quocunque libet trahens, varios inter se dubitationum iniicit scrupulos. Haec, o Theodore, in defensionem amici tui tentavi pro viribus: parva quidem a parvis. si enim ipse viveret, fortius magnificentiusque pro seipso pugnaret. *Theo.* Iocaris, o Socrates. nam fortiter pro illo certasti. *So.* Recte loqueris, o amice. sed mihi dicas, advertistine quod iam pridem Protagoras nos increpet, quod cum puero disputantes metu puerili adversus eius scripta depugnemus? cumque ipse genus hoc urbanitatis reiiceret,

διεκελεύσατο περὶ τὸν αὐτοῦ λόγον; ΘΕΟ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐνενόησα, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Τί οὖν; κελεύεις πειθεσθαι αὐτῷ; ΘΕΟ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Ὁρᾷς οὖν ὅτι τάδε πάντα, πλὴν σοῦ, παιδία ἐςίν; εἰ οὖν πεισόμεθα τῷ ἀνδρὶ, ἐμὲ καὶ σὲ δεῖ ἐρωτῶντάς τε καὶ ἀποκρινομένους ἀλλήλοις, σπουδάσαι αὐ- e.
τοῦ περὶ τὸν λόγον· ἵνα μὴ τοῦτό γε ἔχῃ ἐγκαλεῖν, ὡς παίζοντες πρὸς μειράκια, διεσκεψάμεθ' αὖ τοῦτον τὸν λόγον. ΘΕΟ. Τί δ'; οὐ πολλῶν τοι Θεαίτητος μεγάλους πώγωνας ἐχόντων ἄμεινον ἂν ἐπακολουθήσειε λόγῳ διερευνωμένῳ; ΣΩ. Ἀλλ' οὔτι σοῦ γε, ὦ Θεόδωρε, ἄμεινον. μὴ οὖν οἴου ἐμὲ μὲν τῷ σῷ ἑταίρῳ τετελευτηκότι δεῖν παντὶ τρόπῳ ἐπαμύνειν, σὲ δὲ μηδενί. ἀλλ' ἴθι, ὦ ἄριςε, ὀλίγον ἐπίσπου, μέχρι τούτου p.
αὐτοῦ ἕως ἂν εἰδῶμεν εἴτε ἄρα σὲ δεῖ διαγράμμάτων πέρι 169
μέτρον εἶναι, εἴτε πάντες ὁμοίως σοὶ ἱκανοὶ ἑαυτοῖς εἴς τε ἀςρονομίαν καὶ τἄλλα, ὧν δὴ σὺ πέρι αἰτίαν ἔχεις διαφέρειν. ΘΕΟ. Οὐ ῥᾴδιον, ὦ Σώκρατες, σοὶ παρακαθήμενον μὴ διδόναι λόγον· ἀλλ' ἐγὼ ἄρτι παρελήρησα, φάσκων σε ἐπιτρέψειν μοι

mediocritatem vero in omnibus mire tolleret, ſerio in eius dictis verſari nos iuſſerit? *Theo.* Quidni, o Socrates, animadverterim? *So.* Quid ergo? iubes nos illi parere? *Theo.* Summopere. *So.* Vides igitur hos omnes, excepto te, pueros eſſe? quare ſi illi credimus, me ſimul ac te oportet interrogando viciſſim & reſpondendo, ſerio ſermonem eius examinare; ne iterum nos incuſet, quod ludentes cum pueris, ſermonem ſuum exagitemus. *Theo.* Quid prohibet, quin Theaetetus melius, quam multi barbati, ſcrutantem te aſſequatur? *So.* Non tamen te, o Theodore, melius. ne igitur cenſeas oportere me amico tuo defuncto omnem opem afferre, te vero nullam. Verum ageſis, vir optime, ſequere me pauliſper, quoad hoc duntaxat inveniamus, utrum te deceat in figuris geometricis eſſe menſuram, aut omnes aeque ac tu in aſtronomia ceterisque facultatibus, in quibus tu merito praeſtare videris, periti ſint. *Theo.* Difficile eſt, o Socrates, ut qui tibi aſſidet, roganti non reſpondeat. verum ego paulo ante deliravi, cum

μὴ ἀποδύεσθαι, καὶ οὐχὶ ἀναγκάσειν, καθάπερ Λακεδαιμόνιοι. σὺ δέ μοι δοκεῖς πρὸς τὸν Σκίῤῥωνα μᾶλλον τείνειν.
b. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ἀπιέναι ἢ ἀποδύεσθαι κελεύουσι· σὺ δὲ κατ' Ἀνταῖον τί μοι μᾶλλον δοκεῖς τὸ δρᾶμα δρᾷν. τὸν γὰρ προσελθόντα οὐκ ἀνίης πρὶν ἀναγκάσῃς ἀποδύσας ἐν τοῖς λόγοις προσπαλαῖσαι. ΣΩ. Ἄρισά γε, ὦ Θεόδωρε, τὴν νόσον μου ἀπείκασας. ἰσχυρότερος μέντοι ἐγὼ ἐκείνων. μυρίοι γὰρ ἤδη μοι Ἡρακλέες τε καὶ Θησέες ἐντυχόντες κρατεροὶ πρὸς τὸ λέγειν, μάλ' εὖ συγκεκόφασιν· ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν τι μᾶλλον ἀφίγμαι. οὕτω τις ἔρως δεινὸς ἐνδέδυκε τῆς περὶ ταῦτα
c. γυμνασίας. μὴ οὖν μηδὲ σὺ φθονήσῃς προσανατριψάμενος σαυτόν τε ἅμα καὶ ἐμὲ ὀνῆσαι. ΘΕΟ. Οὐδὲν ἔτι ἀντιλέγω· ἀλλὰ ἄγε ὅπῃ ἐθέλεις. πάντως τὴν περὶ ταῦτα εἱμαρμένην ἣν σὺ ἐπικλώσῃς, δεῖ ἀνατλῆναι ἐλεγχόμενον, οὐ μέντοι περαιτέρω γε ὧν προτίθεσαι οἷόσ' ἔσομαι παρασχεῖν ἐμαυτόν σοι. ΣΩ. Ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ μέχρι τούτων. καί μοι πάνυ τήρει τὸ τοιόνδε, μή που παιδικόν τι λάθωμεν εἶδος τῶν λόγων

dicerem te conceſſurum mihi, ne ad pugnam accingerem, & Lacedaemoniorum more ne compellerer. nunc ad Scirrhonem potius declinare videris. nam Lacedaemonii aut abire, aut exuere iubent. tu autem Antaeum imitari videris. congredientem namque non prius dimittis, quam nudatum tecum certare coëgeris. *So.* Congruam, o Theodore, morbi mei ſimilitudinem reperiſti. robuſtior tamen illis ego ſum. innumeri enim iam Hercules & Theſei, fortes in dicendo viri, mecum congreſſi, defatigati ſunt: ego tamen nihilo magis deſiſto: adeo me exercitationis huius vehemens amor invaſit. Neque tu igitur mihi invideas, quo minus mecum exercitatus, te ſimul ac me iuves. *Theo.* Haud ultra repugno: ducas qua lubet. prorſus haec quaſi fatalis neceſſitas, quam tu conſtituis, ferenda erit, dum coarguar. neque tamen ultra ea, quae propoſuiſti, me tibi exhibere potero. *So.* Sat iſtud erit. ſed id mihi diligenter obſerva, ne clam in puerilem loquendi ritum delabamur, & ob eam cauſam nos aliquis iterum carpat. *Theo.*

ποιούμενοι, καί τις πάλιν ἡμῖν αὐτὸ ὀνειδίσῃ. ΘΕΟ. Ἀλλὰ d.
δὴ πειράσομαί γε καθόσον ἂν δύνωμαι. ΣΩ. Τοῦδε τοίνυν
πρῶτον πάλιν ἀντιλαβώμεθα οὗπερ τοπρότερον· καὶ ἴδωμεν,
ὀρθῶς ἢ οὐκ ὀρθῶς ἐδυσχεραίνομεν ἐπιτιμῶντες τῷ λόγῳ,
ὅτι αὐτάρκη ἕκαστον εἰς φρόνησιν ἐποίει. καὶ ἡμῖν συνεχώρη-
σεν ὁ Πρωταγόρας, περί τε τοῦ ἀμείνονος καὶ τοῦ χείρονος
διαφέρειν τινάς· οὓς δὴ καὶ εἶναι σοφούς. οὐχὶ δή; ΘΕΟ.
Ναί. ΣΩ. Εἰ μὲν τοίνυν αὐτὸς παρὼν ὡμολόγει, ἀλλὰ μὴ
ἡμεῖς βοηθοῦντες ὑπὲρ αὐτοῦ συνεχωρήσαμεν, οὐδὲν ἂν πά- e.
λιν ἐδει ἐπαναλαβόντας βεβαιοῦσθαι· νῦν δὲ τάχ' ἄν τις
ἡμᾶς ἀκύρους τιθείη τῆς ὑπὲρ ἐκείνου ὁμολογίας. διὸ κάλλιον,
ὡς ἔχει, σαφέστερον περὶ τούτου αὐτοῦ διομολογήσασθαι. οὐ
γάρ τι σμικρὸν παραλλάττει οὕτως ἔχων, ἢ ἄλλως. ΘΕΟ.
Λέγεις ἀληθῆ. ΣΩ. Μὴ τοίνυν δι' ἄλλων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐκείνου
λόγου ὡς διὰ βραχυτάτων λάβωμεν τὴν ὁμολογίαν. ΘΕΟ. P.
Πᾶς; ΣΩ. Οὕτωσί. Τὸ δοκοῦν ἑκάστῳ, τοῦτο καὶ εἶναι φησί 170
που ᾧ δοκεῖ; ΘΕΟ. Φησὶ γὰρ οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Πρωτα- a.
γόρα, καὶ ἡμεῖς ἀνθρώπου, μᾶλλον δὲ πάντων ἀνθρώπων δό-

Conabor ſane pro viribus. *So.* Hoc igitur in primis, quod ſupra tetigimus, reſumamus: ac videamus, utrum recte necne ſermonem illius improbaverimus, quo ille unumquemque ad ſapientiam ſibimet ſufficere dicit. Atque iam nobis conceſſit Protagoras, in eo quod melius vel deterius inter ſe plerosque differre, & eos ſapientes eſſe, an non? *Theo.* Conceſſit. *So.* Si quidem igitur ipſe ſua haec praeſens confeſſus eſſet, non autem nos in eius favorem conceſſiſſemus, nihil opus fuiſſet repetendo eadem confirmare, nunc autem cum videri fortaſſe poſſit, non ſatis idoneos dogmatum illius aſſertores nos eſſe, praeſtat, perſpicue, ut ſe res habet, concedere, nam non parum intereſt, ſic an aliter ſe habeat. *Theo.* Vera loqueris. *So.* Igitur non ex alienis, ſed ex ipſius duntaxat ſermone, quam breviſſime conſenſum accipiamus. *Theo.* Qui? *So.* Sic. Quod cuique videtur, id illi cui videtur eſſe dixit? *Theo.* Dixit certe. *So.* Numquid igitur & nos, o Protagoras, hominis, immo hominum

ξας λέγομεν, καὶ φαμὲν οὐδένα ὁντινοῦν τὰ μὲν αὑτὸν ἡγεῖσθαι τῶν ἄλλων σοφώτερον, τὰ δὲ, ἄλλους ἑαυτοῦ· καὶ ἔν γε τοῖς μεγίςοις κινδύνοις, ὅταν ἐν ςρατείαις, ἢ νόσοις, ἢ ἐν θαλάττῃ χειμάζωνται, ὡς πρὸς θεοὺς ἔχειν τοὺς ἐν ἑκά-
b. ςοις ἄρχοντας, σωτῆρας σφῶν προσδοκῶντας, οὐκ ἄλλῳ τῳ διαφέροντας ἢ τῷ εἰδέναι. καὶ πάντα που μετὰ τἀνθρώπινα ζητούντων, διδασκάλους τε καὶ ἄρχοντας ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων, τῶν τε ἐργασιῶν οἰομένων τε αὖ ἱκανῶν μὲν διδάσκειν, ἱκανῶν δὲ ἄρχειν εἶναι. καὶ ἐν τούτοις ἅπασι, τί ἄλλο φήσομεν ἢ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἡγεῖσθαι σοφίαν καὶ ἀμαθίαν εἶναι παρὰ σφίσιν; ΘΕΟ. Οὐδὲν ἄλλο. ΣΩ. Οὐκοῦν τὴν μὲν σοφίαν, ἀληθῆ διάνοιαν ἡγοῦνται· τὴν δὲ
c. ἀμαθίαν, ψευδῆ δόξαν; ΘΕΟ. Τί μήν; ΣΩ. Τί οὖν, ὦ Πρωταγόρα χρησόμεθα τῷ λόγῳ; πότερον ἀληθῆ φῶμεν αἰεὶ τοὺς ἀνθρώπους δοξάζειν, ἢ ποτὲ μὲν ἀληθῆ, ποτὲ δὲ καὶ ψευδῆ; ἐξ ἀμφοτέρων γάρ που συμβαίνει μὴ αἰεὶ ἀληθῆ ἀλλ' ἀμφότερα αὐτοὺς δοξάζειν. σκόπει γάρ, ὦ Θεόδωρε, εἰ θέλοι ἄν τις

omnium opiniones dicimus, asserimusque neminem esse, qui non partim se ipsum aliis sapientiorem putet, partim vero alios se ipso? an non enim in maximis periculis, quoties in castris, aut morbis, aut mari fluctuant, quasi deos habent eos, qui singulis in rebus praestant, servatoresque suos putant, nulla alia re ceteris, quam scientia praecellentes? & cum per omnia humana quaerant praeceptores ac duces sui ipsorum aliorumque animantium atque operum, qui communiter aestimantur tam ad docendum, quam ad imperandum sufficere: in his omnibus quid aliud dicemus, quam quod homines inter se sapientiam & ignorantiam esse putent? *Theo.* Nihil aliud. *So.* Nonne sapientiam, veram cogitationem esse ducunt; ignorantiam vero, falsam opinionem? *Theo.* Quidni? *So.* Quorsum igitur, o Protagoras, sermonem vertemus? utrum homines vera semper opinari dicemus? an aliquando vera, falsa nonnunquam? Utrinque enim sequitur, non semper vera, sed utraque ipsos opinari. Attende enim, Theodore, velit-

τῶν ἀμφὶ Πρωταγόραν ἢ σὺ αὐτὸς διαμάχεσθαι ὡς οὐδεὶς ἡγεῖται ἕτερος ἕτερον ἀμαθῆ τε εἶναι καὶ ψευδῆ δοξάζειν. ΘΕΟ. Ἀλλ' ἄπιστον, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Καὶ μὴν εἰς τοῦτό γε ἀνάγκης ὁ λόγος ἥκει ὁ πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρω- d.
πον λέγων. ΘΕΟ. Πῶς δή; ΣΩ. Ὅταν σὺ κρίνας τὶ παρὰ σαυτῷ, πρὸς ἐμὲ ἀποφαίνῃ περί τινος δόξαν, σοὶ μὲν δὴ τοῦτο κατὰ τὸν ἐκείνου λόγον ἀληθὲς ἔσω, ἡμῖν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις, περὶ τῆς σῆς κρίσεως πότερον οὐκ ἔσι κριταῖς γενέσθαι; ἢ σὲ ἀεὶ κρίνομεν ἀληθῆ δοξάζειν; ἢ μυρίοι ἐκάστοτέ σοι μάχονται ἀντιδοξάζοντες, ἡγούμενοι ψευδῆ κρίνειν τε καὶ οἴεσθαι; ΘΕΟ. Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, μάλα μυρίοι δῆτα, φησὶν Ὅμηρος, οἵγε μοι τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα παρέχουσι. ΣΩ. e.
Τί οὖν; βούλει λέγωμεν ὡς σὺ τότε σαυτῷ μὲν ἀληθῆ δοξάζεις, τοῖς δὲ μυρίοις ψευδῆ; ΘΕΟ. Ἔοικεν ἔκ γε τοῦ λόγου ἀνάγκη εἶναι. ΣΩ. Τί δὲ αὐτῷ Πρωταγόρᾳ; ἆρ' οὐχὶ ἀνάγκη, εἰ μὲν μηδὲ αὐτὸς ᾤετο μέτρον εἶναι ἄνθρωπον, μηδὲ οἱ πολλοὶ (ὥσπερ οὐδὲ οἴονται) μηδενὶ δὴ εἶναι ταύτην τὴν ἀλή-

ne Protagoras aut tu forſan ipſe contendere, quod nemo quisquam ſit, qui quemquam vel imperitum eſſe, vel falſa opinari putet. *Theo.* Incredibile hoc, o Socrates. *So.* Atqui in hanc neceſſitatem ſermo ille delabitur, qui menſuram omnium hominem praedicat. *Theo.* Quo pacto? *So.* Cum tu aliquid apud te ſtatuis, deinde mihi opinionem tuam declaras, tibi quidem hoc ſecundum illius ſermonem verum eſto: nos autem nonne ſententiae tuae iudices fieri poſſumus? an opinari ſemper te vera iudicemus? quin potius innumeri homines tecum quotidie pugnant, contra quam tu opinantes, putantesque te perperam iudicare atque opinari. *Theo.* Per Iovem, o Socrates, quam plurimi ſunt, ut inquit Homerus, qui mihi ex hominibus negotia faceſſant. *So.* Quid ergo? vis dicamus, tunc te quidem tibi ipſi vera opinari? permultis aliis autem falſa? *Theo.* Ex his, quae dicta ſunt, neceſſario ſequi videtur. *So.* Quid vero ipſi Protagorae? an non neceſſarium? Si enim nec ipſe putaſſet hominem eſſe menſuram, neque etiam

p. θειαν ἦν ἐκεῖνος ἔγραψεν; εἰ δὲ αὐτὸς μὲν ᾤετο, τὸ δὲ πλῆθος
171 μὴ συνοίεται, οἶσθ' ὅτι πρῶτον μὲν ὅσῳ πλείους οἷς μὴ δοκεῖ ἢ
a. οἷς δοκεῖ, τοσούτῳ μᾶλλον οὐκ ἔςιν ἢ ἔςι; ΘΕΟ. Ἀνάγκη,
εἴπερ γε καθ' ἑκάςην δόξαν ἔςαι καὶ οὐκ ἔςαι. ΣΩ. Ἔπειτά
γε τοῦτ' ἔχει κομψότατον. ἐκεῖνος μὲν περὶ τῆς αὐτοῦ οἰήσεως
τὴν τῶν ἀντιδοξαζόντων οἴησιν, ᾗ ἐκεῖνον ἡγοῦνται ψεύδεσθαι,
συγχωρεῖ που ἀληθῆ εἶναι, ὁμολογῶν τὰ ὄντα δοξάζειν ἅπαν-
τας. ΘΕΟ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν τὴν αὐτοῦ ἂν ψευδῆ
b. συγχωροῖ, εἰ τὴν τῶν ἡγουμένων αὐτὸν ψεύδεσθαι ὁμολογεῖ
ἀληθῆ εἶναι. ΘΕΟ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Οἱ δέ γ' ἄλλοι οὐ συγ-
χωροῦσιν ἑαυτοῖς ψεύδεσθαι; ΘΕΟ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Ὁ δέ
γ' αὖ ὁμολογεῖ καὶ ταύτην ἀληθῆ τὴν δόξαν, ἐξ ὧν γέγραφε.
ΘΕΟ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἐξ ἁπάντων ἄρα ἀπὸ Πρωταγόρου
ἀρξαμένων ἀμφισβητήσεται, μᾶλλον δὲ ὑπό γε ἐκείνου ὁμο-
λογήσεται· ὅταν τἀναντία λέγοντι συγχωρῇ ἀληθῆ αὐτὸν
δοξάζειν, τότε καὶ ὁ Πρωταγόρας αὐτὸς συγχωρήσεται,
c. μήτε κύνα, μήτε τὸν ἐπιτυχόντα ἄνθρωπον μέτρον εἶναι,

multi isti, (ut neque putant,) nulli hanc veritatem esse oporteret, quam ille scripsit. sin autem ipse quidem censuit, multitudo autem non consentit, scito, in primis quo plures sunt hi, quibus non videtur, quam quibus videtur, eo magis non esse, quam esse. *Theo.* Necesse est: si quidem secundum opiniones singulas & erit, & non erit. *So.* Deinde hoc habet se pulcherrime. Ille enim circa suam opinionem, dissentientium sententiam, qua illum mentiri credunt, quodammodo veram esse consentit, dum vera opinari cunctos fatetur. *Theo.* Absque dubio. *So.* An non suam opinionem falsam esse concedit, si iudicium illorum, qui falsa illum opinari volunt, verum esse fatetur? *Theo.* Necessarium. *So.* Alii autem sibi ipsis mentiri nequaquam concedunt. *Theo.* Non certe. *So.* Hic vero & hanc veram opinionem ex his, quae scripsit, fatetur. *Theo.* Patet. *So.* Ex omnibus igitur, quae Protagoras edidit, ambigetur, immo ab illo ipso maxime concedetur. nam si eum, qui contradicit, vera opinari concedat, tunc sane & ipse Protagoras, confite-

μηδὲ περὶ ἑνὸς οὗ ἂν μὴ μάθῃ. οὐχ οὕτω; ΘΕΟ. Οὕτω. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ ἀμφισβητεῖται ὑπὸ πάντων, οὐδενὶ ἂν εἴη ἡ Πρωταγόρου ἀλήθεια ἀληθὴς, οὔτέ τινι ἄλλῳ, οὔτ' αὐτῷ ἐκείνῳ. ΘΕΟ. Ἄγαν, ὦ Σώκρατες, τὸν ἑταῖρόν μου καταθέομεν. ΣΩ. Ἀλλά τοι, ὦ φίλε, ἄδηλον εἰ καὶ παραθέομεν τὸ ὀρθόν. εἰκὸς γὰρ ἐκεῖνον, πρεσβύτερον ὄντα, σοφώτερον ἡμῶν εἶναι· καὶ εἰ αὐτίκα ἐντεῦθεν ἀνακύψειε μέχρι τοῦ αὐ- d.
χένος, πολλὰ ἂν ἐμέ τε ἐλέγξας ληροῦντα, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σὲ ὁμολογοῦντα, καταδὺς ἂν οἴχοιτο ἀποτρέχων. ἀλλ' ἡμῖν ἀνάγκη, οἶμαι, χρῆσθαι ἡμῖν αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες ἐσμὲν, καὶ τὰ δοκοῦντα, ἀεὶ ταυτὰ λέγειν. καὶ δῆτα καὶ νῦν ἄλλό τε φῶμεν ὁμολογεῖν ἂν τοῦτό γε ὄντινοῦν, τὸ εἶναι σοφώτερον ἕτερον ἑτέρου, εἶναι δὲ καὶ ἀμαθέςερον; ΘΕΟ. Ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ. ΣΩ. Ἦ καὶ ταύτῃ ἂν μάλιςα ἵςασθαι τὸν λόγον, ᾗ ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν, βοηθοῦντες Πρωταγόρᾳ, ὡς τὰ μὲν e.
πολλὰ, ᾗ δοκεῖ, ταύτῃ καὶ ἔςιν ἑκάςῳ, θερμὰ, ξηρὰ, γλυκέα,

bitur, neque canem, neque quemvis hominem esse mensuram, aut omnium, aut unius etiam, quodcunque non didicerit. an non ita? *Theo.* Ita certe. *So.* Cum ergo ab omnibus dubitetur, nulli Protagorae veritas vera erit, nec aliis, neque etiam illi ipsi. *Theo.* Nimis in amicum meum, o Socrates, invehimur. *So.* At vero, o amice, obscurum est, an etiam rectum praetervehamur. Verisimile enim est, illum cum senior fuerit, sapientiorem nobis quoque fuisse. qui si repente humeris tenus hinc emicans nos invaderet; in multis tam me delirantem, ut probabile est, quam te consentientem refelleret: deinde protinus evanesceret. Verumtamen uti nobis ipsis talibus oportet, qualescunque sumus: & quae videntur, eadem semper fateri. Et sane etiam nunc, aliudne quiddam, quam hoc, quemlibet confiteri dicemus, nimirum, alterum altero sapientiorem esse, itemque imperitiorem? *Theo.* Mihi quidem videtur. *So.* Numquid in hoc maxime insistere sermonem dicemus, quod ipsi quoque concessimus, adstipulantes Protagorae, multa quidem quae videntur, ea cuilibet esse, calida, sicca, dulcia, cetera-

πάντα ὅσα τοῦ τύπου τούτου; εἰ δέ ποῦ ἔν τισι συγχωρήσεται διαφέρειν ἄλλον ἄλλου, περὶ τὰ ὑγιεινὰ καὶ νοσώδη, ἐθελῆσαι ἂν φάναι, μὴ πᾶν γύναιον καὶ παιδίον καὶ θηρίον δὲ ἱκανὸν εἶναι ἱᾶσθαι αὐτὸ, γινῶσκον ἑαυτῷ τὸ ὑγιεινόν· ἀλλὰ ἐνταῦθα δὴ ἄλλον ἄλλου διαφέρειν, εἴπέρ που. ΘΕΟ. Ἔμοιγε δοκεῖ
p. οὕτω. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ πολιτικῶν, καλὰ μὲν καὶ αἰσχρὰ,
172 δίκαια καὶ ἄδικα, καὶ ὅσια καὶ μὴ, οἷα ἂν ἑκάστη πόλις οἰη-
a. θεῖσα θῆται νόμιμα ἑαυτῇ, ταῦτα καὶ εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἑκάστῃ. καὶ ἐν τούτοις μὲν οὐδὲν σοφώτερον, οὔτε ἰδιώτην ἰδιώτου, οὔτε πόλιν πόλεως, εἶναι· ἐν δὲ τῷ συμφέροντα ἑαυτῇ ἢ μὴ συμφέροντα τίθεσθαι, ἐνταῦθ', εἴπέρ που, αὖ ὁμολογήσει σύμβουλόν τε συμβούλου διαφέρειν, καὶ πόλεως δόξαν ἑτέραν ἑτέρας πρὸς ἀλήθειαν· καὶ οὐκ ἂν πάνυ τολμήσειε φῆσαι, ἃ
b. ἂν θῆται πόλις, συμφέροντα οἰηθεῖσα αὐτῇ, παντὸς μᾶλλον ταῦτα καὶ συνοίσειν. ἀλλ' ἐκεῖ οὗ λέγω, ἐν τοῖς δικαίοις καὶ ἀδίκοις, καὶ ὁσίοις καὶ ἀνοσίοις, ἐθέλουσιν ἰσχυρίζεσθαι ὡς οὐκ ἔςι φύσει αὐτῶν οὐδὲν οὐσίαν ἑαυτοῦ ἔχον· ἀλλὰ τὸ κοινῇ

que huiusmodi? si vero in quibusdam differre alium ab alio confitebitur, circa salubria & noxia asseret utique, non quamlibet mulierculam, puerumque, & brutum ad seipsum curandum per salubrium cognitionem sufficere; sed in hoc, si usquam alibi, alium ab alio differre. *Theo.* Idem mihi quoque videtur. *So.* Praeterea, nonne in civilibus etiam, honesta & turpia, iusta & iniusta, sanctaque & impia, quaecunque civitas unaquaeque existimans ponit sibi legitima, eadem revera unicuique esse dicet? atque in his nihilo sapientiorem esse privato privatum, civitateque civitatem? At vero in eo, quod utilia & inutilia sibi respublica statuit, hic, si usquam alibi, confitebitur, consultorem consultore, rempublicam republica in veritate invenienda differre. neque audebit unquam hoc admittere, ut quaecunque civitas aliqua utilia sibi putans instituit, eadem semper illi conducant. Sed tibi quidem dico, in ipsis iustis iniustisque, sanctis item & profanis praesidium causae ponunt, nihil scilicet eorum suapte natura substantiam

δόξαν, τοῦτο γίνεται ἀληθὲς τότε ὅταν δόξῃ, καὶ ὅσον ἂν δοκῇ χρόνον. καὶ ὅσοι γε δὴ μὴ παντάπασι τὸν Πρωταγόρου λόγον λέγωσιν, ὧδέ πως τὴν σοφίαν ἄγουσι. λόγος δὲ ἡμᾶς, ὦ Θεόδωρε, ἐκ λόγου, μεῖζων ἐξ ἐλάττονος, καταλαμβάνει. ΘΕΟ. Οὐκοῦν σχολὴν ἄγομεν, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Φαινόμεθα. καὶ πολλάκις μέν γε δὴ, ὦ δαιμόνιε, καὶ ἄλλοτε κατενόησα, ἀτὰρ καὶ νῦν, ὡς εἰκότως οἱ ἐν ταῖς φιλοσοφίαις πολὺν χρόνον διατρίψαντες, εἰς τὰ δικαστήρια ἰόντες, γελοῖοι φαίνονται ῥήτορες. ΘΕΟ. Πῶς δὴ οὖν λέγεις; ΣΩ. Κινδυνεύουσιν οἱ ἐν δικαστηρίοις καὶ τοῖς τοιούτοις ἐκ νέων καλινδούμενοι, πρὸς τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ τῇ τοιᾷδε διατριβῇ τεθραμμένους, ὡς οἰκέται πρὸς ἐλευθέρους τεθράφθαι. ΘΕΟ. Πῇ δή; ΣΩ. Ἡ τοῖς μὲν (τοῦτο ὃ σὺ εἶπες) ἀεὶ πάρεστι σχολὴ, καὶ τοὺς λόγους ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ σχολῆς ποιοῦνται· ὥσπερ ἡμεῖς νυνὶ τρίτον ἤδη λόγον ἐκ λόγου μεταλαμβάνομεν, οὕτω κἀκεῖνοι, ἐὰν αὐτοὺς ὁ ἐπελθὼν τοῦ προκειμένου μᾶλλον,

aliquam habere: ſed quod communiter videtur, id tum, cum videtur, verum eſſe, & quamdiu videtur. Et quicunque non omnino ſententiam Protagorae referunt, ſic quodam modo philoſophantur. Nos vero, o Theodore, diſputatio e diſputatione maior ſubinde e minore emergens, occupat. *Theo.* Haud igitur otioſi ſumus, o Socrates. *So.* Haud videmur. & ſaepe quidem alias, o beate vir, hoc animadverti, & nunc maxime, quod non ab re quicunque diutius in philoſophia verſantur, ubi ad forum ſeſe contulerunt, ridiculi rhetores prorſus apparent. *Theo.* Qua ratione hoc ais? *So.* Videntur hi, qui in iudiciis & foro ab ineunte aetate iactantur, ad eos, qui in philoſophia & huiuſmodi ſtudiis aſſuefacti ſunt, collati, ſervis inter liberos educatis eſſe ſimiles. *Theo.* Quo pacto? *So.* Ex eo quod his quidem, ut tu dicebas, ſemper otium adeſt, otioque tranquillo conſabulantur: quemadmodum & nos in praeſentia tertio iam ſermonem inſtauramus. ſic & illi, ſi quid ultra propoſitam quaeſtionem, quod magis eos forte delectet, inciderit, quemadmodum in praeſentia nobis

καθάπερ ἡμᾶς, ἀρέσῃ, καὶ διὰ μακρῶν ἢ βραχέων μέλει οὐδὲν λέγειν, ἂν μόνον τύχωσι τοῦ ὄντος. οἱ δὲ ἐν ἀσχολίᾳ τε ἀεὶ λέγουσι, κατεπείγει γὰρ ὕδωρ ῥέον, καὶ οὐκ ἐγχωρεῖ
e. περὶ οὗ ἂν ἐπιθυμήσωσι τοὺς λόγους ποιεῖσθαι· ἀλλ' ἀνάγκην ἔχων ὁ ἀντίδικος ἐφέστηκε, καὶ ὑπογραφὴν παραναγινωσκομένην, ὧν ἐκτὸς οὐ ῥητέον· ἣν ἀντωμοσίαν καλοῦσιν. οἱ δὲ λόγοι ἀεὶ περὶ ὁμοδούλου, πρὸς δεσπότην καθήμενον, ἐν χειρὶ τὴν δίκην ἔχοντα. καὶ οἱ ἀγῶνες οὐδέποτε τηνάλλως, ἀλλ' ἀεὶ τὴν περὶ αὐτοῦ· πολλάκις δὲ καὶ περὶ ψυχῆς ὁ δρόμος.
p. ὥστ' ἐξ ἁπάντων τούτων ἔντονοι καὶ δριμεῖς γίγνονται, ἐπι-
173 a. σάμενοι τὸν δεσπότην λόγῳ τε θωπεῦσαι, καὶ ἔργῳ χαρίσασθαι· σμικροὶ δὲ καὶ οὐκ ὀρθοὶ τὰς ψυχάς. τὴν γὰρ αὔξην καὶ τὸ εὐθύ τε καὶ τὸ ἐλεύθερον ἡ ἐκ νέων δουλεία ἀφῄρηται, ἀναγκάζουσα πράττειν σκολιὰ, μεγάλους κινδύνους καὶ φόβους ἔτι ἁπαλαῖς ψυχαῖς ἐπιβάλλουσα. οὓς οὐ δυνάμενοι μετὰ τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς ὑποφέρειν, εὐθὺς ἐπὶ τὸ ψεῦδός τε καὶ τὸ ἀλλήλους ἀνταδικεῖν τρεπόμενοι, πολλὰ κάμπτον-

contingit, nihil curant, prolixiusne an brevius loquantur, modo veritatis compotes fiant. Illi autem temporis angustiis in loquendo sollicitantur. urget enim ipsos aqua defluens, neque licet ipsis sermones facere de qua re cupiant: sed necessitatem adversarius affert, libelli formulam adducens, extra quam nihil dicendum; quod iuramentum calumniae cavendae vocant. Sermones autem semper sunt de conservo, ad dominum, qui in iudicio sedet, & manu sententiam tenet. certamina quoque nunquam frustra, sed semper de re ipsa: saepe etiam de nece & vita agitur. Itaque his omnibus de causis intenti acresque fiunt, scientes domino tam verbis adulari, quam operibus obsequi, pusillanimes, & non rectis animis praediti homines. Nam animi magnitudinem, rectitudinem & libertatem servitus a pueritia sustulit, cogens obliqua perversaque patrare facinora, dum discrimina magna formidinesque mollibus adhuc incuteret animis: quae omnia cum non possint cum iustitia & veritate perferre, confestim in mendacia mutuasque iniurias con-

ται καὶ συγκλῶνται. ὥσθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἔχοντες τῆς διανοίας, b.
εἰς ἄνδρας ἐκ μειρακίων τελευτῶσι, δεινοί τε καὶ σοφοὶ γεγο-
νότες, ὡς οἴονται. καὶ οὗτοι μὲν δὴ τοιοῦτοι, ὦ Θεόδωρε. τοὺς
δὲ τοῦ ἡμετέρου χοροῦ πότερον βούλει διελθόντες, ἢ ἐάσαντες,
πάλιν ἐπὶ τὸν λόγον τρεπώμεθα; ἵνα μὴ καὶ, ὃ νῦν δὴ ἐλέ-
γομεν, λίαν πολὺ τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ μεταλήψει τῶν λόγων
καταχρώμεθα; ΘΕΟ. Μηδαμῶς, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ διελ-
θόντες. πάνυ γὰρ εὖ τοῦτο εἴρηκας, ὅτι οὐχ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ
τοιῷδε χορεύοντες, τῶν λόγων ὑπηρέται, ἀλλ' οἱ λόγοι, οἱ c.
ἡμέτεροι ὥσπερ οἰκέται· καὶ ἕκαστος αὐτῶν περιμένει ἀποτε-
λεσθῆναι ὅταν ἡμῖν δοκῇ. οὔτε γὰρ δικαστὴς, οὔτε θεατὴς,
ὥσπερ ποιηταῖς, ἐπιτιμήσων τε καὶ ἄρξων ἐπιστατεῖ παρ' ἡμῖν.
ΣΩ. Λέγωμεν δὴ, ὡς ἔοικεν, ἐπεὶ σοί γε δοκεῖ, περὶ τῶν κο-
ρυφαίων. τί γὰρ ἄν τις τούς γε φαύλως διατρίβοντας ἐν φι-
λοσοφίᾳ λέγοι; οὗτοι δέ που ἐκ νέων, πρῶτον μὲν εἰς ἀγορὰν
οὐκ ἴσασι τὴν ὁδὸν, οὐδὲ ὅπου δικαστήριον, ἢ βουλευτήριον, ἤ τι d.
κοινὸν ἄλλο τῆς πόλεως συνέδριον· νόμους δὲ καὶ ψηφίσματα

versi, flectuntur undique atque confringuntur; adeo, ut nihil amplius sanae mentis habentes ex adolescentibus in viros evadant, facundos sapientesque, ut ipsi putant. Atque hi quidem tales sunt, o Theodore. Nostri autem chori homines visne ut recenseamus? an dimittentes potius ad sermonem propositum revertamur? ne, ut paulo ante dicebamus, sermonis libertate digressioneque nimium abutamur. *Theo.* Nullo modo, o Socrates; sed recenseamus. probe namque dicebas, quod in philosophorum choro non nos sermonibus, sed nobis sermones serviant: & unusquisque illorum perfici a nobis sustinet tum, cum nobis videtur. Nec enim vel iudex, vel spectator, quemadmodum poetis, censor & dominus noster futurus, nobis praesidet. *So.* Dicamus igitur, postquam tibi videtur, de his qui principes sunt. cur enim quis eos, qui leviter in philosophia conversantur, recenseat? Illi igitur ab ineunte aetate primum quidem viam ad forum ignorant, neque iudicium, aut consilium, aut concilium civitatis aliud ubi sit, norunt: leges autem, decretaque, vel pro-

λεγόμενα ἢ γεγραμμένα οὔτε ὁρῶσιν οὔτε ἀκούουσι. σπουδαὶ δὲ ἑταιρειῶν ἐπ' ἀρχὰς καὶ σύνοδοι καὶ δεῖπνα, καὶ σὺν αὐλητρίσι κῶμοι, οὐδὲ ὄναρ πράττειν προσίσαται αὐτοῖς. εὖ δὲ ἢ κακῶς τι γέγονεν ἐν πόλει, ἢ τί τῳ κακόν ἐστιν ἐκ προγόνων γεγονὸς, ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μᾶλλον αὐτὸν λέληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χόες. καὶ ταῦτα πάντ' οὐδ'
e. ὅτι οὐκ οἶδεν, οἶδεν. οὐδὲ γὰρ αὐτῶν ἀπέχεται τοῦ εὐδοκιμεῖν χάριν, ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα μόνον ἐν τῇ πόλει κεῖται αὐτοῦ, καὶ ἐπιδημεῖ· ἡ δὲ διάνοια, ταῦτα πάντα ἡγησαμένη σμικρὰ, καὶ οὐδὲν ἀτιμάσασα, πανταχῇ φέρεται, κατὰ Πίνδαρον, τά τε γᾶς ὑπένερθε καὶ τὰ ἐπίπερθεν γεωμετροῦσα, οὐρανοῦ τε ὕπερ ἀςρονομοῦσα, καὶ πᾶσαν πάντη φύσιν ἐρευνωμένη
p. τῶν ὄντων ἑκάςου ὅλου, εἴς τι τῶν ἐγγὺς οὐδὲν αὐτὴν συγ-
174 a. καθιεῖσα. ΘΕΟ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ὥσπερ καὶ Θαλῆν ἀςρονομοῦντα, ὦ Θεόδωρε, καὶ ἄνω βλέποντα, πεσόντα εἰς φρέαρ, Θρᾶττά τις ἐμμελὴς καὶ χαρίεσσα θεραπαινὶς ἀποσκῶψαι λέγεται, ὡς τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ προ-

mulgata, vel ſcripta, nec vident, nec audiunt. Factiones autem ſodalitatum, quae ad magiſtratus creandos ſpectant, & congreſſus, & coenas, & laſciviora convivia neque ſomniant quidem. Iam benene an male urbs iam olim ſe habuerit, aut quod cui malum, turpiſve nota a maioribus ſuis, ſeu feminis, ſeu viris ſit, magis eos latet, quam maris, ut dici ſolet, arenae. Atque haec omnia etiam neſcire ſe neſcit. neque enim vulgaris gloriae gratia ab his abſtinet, ſed revera corpus duntaxat illius in urbe habitat, atque verſatur: mens autem haec omnia parvi, immo nullius aeſtimans, paſſim volat, ut ait, Pindarus, & quae ſub terra ſunt, & quae ſupra dimetiens, & arte coelum tranſcendens, omnem perſcrutata naturam rerum omnium, quae ad univerſum pertinent, his autem, quae prope ſunt, ſolis, nullo modo applicans ſe. *Theo.* Quo pacto id ais, o Socrates? *So.* Quemadmodum Thaletem, dum coelum ſuſpiceret intentus ſideribus, in foveam cadentem Thracenſis quaedam eius ancilla concinna & lepida arguiſſe dicitur, quod quae in

θυμοιτο εἰδέναι, τὰ δ' ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λανθάνοι αὐτόν. ταυτὸν δὲ ἀρκεῖ σκῶμμα ἐπὶ πάντας, ὅσοι ἐν φιλοσοφίᾳ διάγουσι. τῷ γὰρ ὄντι τὸν τοιοῦτον ὁ μὲν πλησίον b. καὶ ὁ γείτων λέληθεν, οὐ μόνον ὅ, τι πράττει, ἀλλ' ὀλίγου καὶ εἰ ἄνθρωπός ἐςιν, ἤ τι ἄλλο θρέμμα· τί δέ ποτ' ἐςὶν ἄνθρωπος, καὶ τί τῇ τοιαύτῃ φύσει προσήκει διάφορον τῶν ἄλλων ποιεῖν ἢ πάσχειν, ζητεῖ τε καὶ πράγματ' ἔχει διερευνώμενος. μανθάνεις γάρ που, ὦ Θεόδωρε, ἢ οὔ; ΘΕΟ. Ἔγωγε· καὶ ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Τοιγάρτοι, ὦ φίλε, ἰδίᾳ τε συγγιγνόμενος ὁ τοιοῦτος ἑκάςῳ καὶ δημοσίᾳ, ὅπερ ἀρχόμενος ἔλεγον, ὅταν ἐν δικαςηρίῳ ἢ που ἄλλοθι ἀναγκασθῇ περὶ τῶν c. παρὰ πόδας καὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς διαλέγεσθαι, γέλωτα παρέχει οὐ μόνον Θράτταις, ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλῳ ὄχλῳ, εἰς φρέατά τε καὶ πᾶσαν ἀπορίαν ἐμπίπτων ὑπὸ ἀπειρίας. καὶ ἡ ἀσχημοσύνη δεινὴ, δόξαν ἀβελτηρίας παρεχομένη. ἔν γε γὰρ ταῖς λοιδορίαις ἴδιον ἔχει οὐδὲν οὐδένα λοιδορεῖν, ἅτ' οὐκ εἰδὼς κακὸν οὐδὲν οὐδενὸς, ἐκ τοῦ μὴ ἐμμεμελετηκέναι· ἀπο-

coelo ſunt, pervidere contenderet; quae vero proxima & ad pedes, non videret. Idem ſimiliter omnibus, qui in philoſophia verſantur, obiici poteſt. latet enim philoſophum non modo quid agat eius proximus, ſed fere homone ſit, an brutum. quid autem homo ipſe ſit, & quid ipſius naturae maxime conveniat agere aut pati, exquirit, & laborioſe perſcrutatur. Intelligis, o Theodore, an non? *Theo.* Intelligo equidem, & quod dicis, approbo. *So.* Enimvero, o amice, ut in ſuperioribus diximus, ſi quando vir talis, vel privatim cum aliquo, vel publice in iudicio, ſive alibi de his, quae ad pedes, & in conſpectu ſunt, diſſerere cogitur, riſum movet, non Thracenſibus ſolum, verum etiam reliquae turbae, quippe cum in foveas ambiguitateſque multas propter harum rerum imperitiam incidat. Sed & ineptus ac indecorus geſtus, ſtoliditatis opinionem de eo inducit. Nam & in conviciis nihil habet, quod privatim alicui exprobret, ut qui nihil mali de ullo aliquo novit, eo quod nullam ullius curam habuit. ambiguus igitur ridiculus

d. ῥῶν οὖν, γελοῖος φαίνεται. ἔν τε τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς τῶν ἄλλων μεγαλαυχίαις, οὐ προσποιήτως ἀλλὰ τῷ ὄντι γελῶν ἔνδηλος γιγνόμενος, ληρώδης δοκεῖ εἶναι. τύραννόν τε γὰρ ἢ βασιλέα ἐγκωμιαζόμενον, ἕνα τῶν νομέων, οἷον συβώτην ἢ ποιμένα, ἤ τινα βουκόλον, ἡγεῖται ἀκούειν εὐδαιμονιζόμενον, πολὺ βδάλλοντα· δυσκολώτερον δὲ ἐκείνων ζῶον καὶ ἐπιβουλότερον ποιμαίνειν τε καὶ βδάλλειν νομίζει αὐτούς. ἀγροῖκον δὲ καὶ ἀπαίδευτον ὑπὸ ἀσχολίας οὐδὲν ἧττον τῶν νομέων
e. τὸν τοιοῦτον ἀναγκαῖον γίγνεσθαι, σηκὸν ἐν ὄρει τὸ τεῖχος περιβεβλημένον. γῆς δὲ ὅταν μυρία πλέθρα ἢ ἔτι πλείω ἀκούσῃ ὥς τις ἄρα κεκτημένος, θαυμαςὰ πλήθει κέκτηται, πάνυ σμικρὰ δοκεῖ ἀκούειν, εἰς ἅπασαν εἰωθὼς τὴν γῆν βλέπειν. τὰ δὲ δὴ γένη ὑμνούντων, ὡς γενναῖός τις, ἑπτὰ πάππους πλουσίους ἔχων ἀποφῆναι, παντάπασιν ἀμβλὺν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὁρώντων ἡγεῖται τὸν ἔπαινον, ὑπὸ ἀπαιδευσίας οὐ δυνα-
p. μένων εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ βλέπειν, οὐδὲ λογίζεσθαι ὅτι πάππων
175 a. καὶ προγόνων μυριάδες ἑκάςῳ γεγόνασιν ἀναρίθμητοι, ἐν αἷς

apparet: & in laudationibus & iactationibus aliorum non simulate, sed revera ridere compertus, delirus esse videtur. Etenim quum tyrannum aut regem laudari audit, subulcum aliquem, aut pastorem ovium, vel bubulcum extolli existimat, quod abunde mulgeat. id tamen interesse censet, quod reges & tyranni infensius & insidiosius animal curent & mulgeant. agrestes vero & rudes non minus propter otium, quam pastores, illos esse necesse est, sic moenibus in urbe circumdatos, ut pastor caula in monte. Cum vero agrorum decem millia iugera, aut plura etiam praedicari audit, quasi magnum quippiam ab illo, qui habet, possideatur, exigua quaedam audire se putat, quippe qui universum terrae orbem spectare sit solitus. Quoties praeterea quis generis nobilitatem refert, quod septem avos divites omnes enumerare valeat, hebetis nihilque magnum propter ignorantiam cogitantis animi laudes huiusmodi censet, quasi ad totius mundi naturam respicere nequeat, & videre, quod innumeri unumquemque nostrum avi

πλούσιοι καὶ πτωχοὶ, καὶ βασιλεῖς καὶ δοῦλοι, βάρβαροί τε καὶ Ἕλληνες, πολλάκις μυρίοι γεγένασιν ὅτῳοῦν· ἀλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι καταλόγῳ προγόνων σεμνυνομένων, καὶ ἀναφερόντων εἰς Ἡρακλέα τὸν Ἀμφιτρύωνος, ἄτοπα αὐτῷ καταφαίνεται τῆς σμικρολογίας. ὅτι δὲ ὁ ἀπ' Ἀμφιτρύωνος εἰς τὸ ἄνω πέντε καὶ εἰκοσὰς τοιοῦτος ἦν, οἵα συνέβαινεν h. αὐτῷ τύχη, καὶ ὁ πεντηκοσὺς ἀπ' αὐτοῦ, γελᾷ· οὐ δυναμένων λογίζεσθαί τε καὶ χαυνότητα ἀνσήτου ψυχῆς ἀπαλλάττειν. ἐν ἅπασι δὴ τούτοις ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῶν πολλῶν καταγελᾶται, τὰ μὲν, ὑπερηφάνως ἔχων, ὡς δοκεῖ, τὰ δ' ἐν ποσὶν ἀγνοῶν τε καὶ ἐν ἑκάστοις ἀπορῶν. ΘΕΟ. Παντάπασι τὰ γιγνόμενα λέγεις, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ὅταν δέ γε τινὰ αὐτὸν, ὦ φίλε, ἑλκύσῃ ἄνω, καὶ ἐθελήσῃ τὶς αὐτῶν ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Τί ἐγώ σε ἀδικῶ, ἢ σὺ ἐμὲ, εἰς σκέψιν αὖ τῆς δικαιο- c. σύνης τε καὶ ἀδικίας, τί τε ἑκάτερον αὐτοῖν καὶ τί τῶν πάντων ἢ ἀλλήλων διαφέρετον, ἢ ἐκ τοῦ Εἰ βασιλεὺς εὐδαίμων,

atque proavi antecesserunt, quorum in numero divites & inopes, reges & servi, Barbarique & Graeci innumerabiles cuique fuerunt. Quin & si quis stirpem quinque & viginti maiorum dinumerat, & in Amphitryonidem Herculem originem refert, indigna memoratu res illi videtur. quod enim ille iam inde ab Hercule quintus & vigesimus talis est, cum talem fortuna fecerit, etiamsi quinquagesimus ab Hercule sit, ridet, tanquam eos, qui reputare, & abigere insanae mentis vanitatem non possint. In his omnibus philosophus vir vulgo deridetur, partim quia superbus contemtorque apparet, partim quia quae ante pedes sunt ignorat, & in singulis ambigit. *Theo.* Rem ipsam, o Socrates, ut accidit, enarrasti. *So.* At cum is aliquem, o amice, ad supera trahit, & paratus hinc decedere, missis litibus, in quibus quaeritur, In quo ego te, aut tu me laeseris, ad ipsius iustitiae iniustitiaeve speculationem ascendit, quid utraque ipsarum sit, & in quo ab omnibus aut inter se differant: vel etiam controversia illa dimissa, qua quaeritur, Utrum rex beatus sit, qui multum auri possidet, ad contemplationem

κεκτημένος τ' αὖ πολὺ χρυσίον, εἰς βασιλείας πέρι καὶ ἀνθρωπίνης ὅλως εὐδαιμονίας καὶ ἀθλιότητος ἐπίσκεψιν, ποίῳ τέ τινε ἐξὸν, καὶ τίνα τύπον ἀνθρώπου φύσει προσήκει τὸ μὲν κτήσασθαι αὐτοῖν, τὸ δὲ ἀποφυγεῖν· περὶ πάντων τούτων
d. ὅταν αὖ δέῃ λόγον διδόναι τὸν σμικρὸν ἐκεῖνον τὴν ψυχὴν καὶ δριμὺν καὶ δικανικὸν, πάλιν αὖ τὰ ἀντίστροφα ἀποδιδωσιν. ἰλιγγιῶν τε γὰρ, ἀπὸ ὑψηλοῦ κρεμασθεὶς, καὶ βλέπων μετέωρος ἄνωθεν ὑπὸ ἀηθείας, ἀδημονῶν τε καὶ ἀπορῶν καὶ βαρβαρίζων, γέλωτα Θράτταις μὲν οὐ παρέχει, οὐδ' ἄλλῳ ἀπαιδεύτῳ οὐδενὶ, (οὐ γὰρ αἰσθάνονται,) τοῖς δ' ἐναντίως ἢ ὡς ἀνδραπόδοις τραφεῖσι πᾶσιν. Οὗτος δὴ ἑκατέρου τρόπος, ὦ Θεόδωρε· ὁ μὲν, τῷ ὄντι ἐν ἐλευθερίᾳ τε καὶ σχολῇ τεθραμμένου·
e. ὃν δὴ φιλόσοφον καλεῖς· ᾧ ἀνεμέσητον εὐήθει δοκεῖν, καὶ οὐδενὶ εἶναι, ὅταν εἰς δουλικὰ ἐμπέσῃ διακονήματα. οἷον, σρωματόδεσμον μὴ ἐπιςάμενος συσκευάσασθαι, μηδὲ ὄψον ἡδῦναι, ἢ θῶπας λόγους. ὁ δ' αὖ, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα δυναμένου

regni ipsius, beatitudinisque humanae atque miseriae, qualia cuique sint, & quo pacto humanae naturae conveniat hoc adipisci, illud fugere: quando, inquam, oportet de his omnibus rationem reddere pusillanimem illum, & acerrimum causidicum, tunc sane vicissim poenas philosopho pendet. Vertiginem enim patitur ab excelsa specula caligantibus oculis, utpote qui superne prospicere sit insolitus. Moeret quoque, titubat, & barbarica profert. quocirca risum non Thracensibus, neque rudi cuipiam movet, (neque enim sentiunt,) sed illis potius omnibus, qui libere, & procul a servili vita educati sunt. Haec, o Theodore, utriusque conditio. Altera quidem hominis illius, qui in libertate & otio est educatus; quem philosophum vocas. qui cum revera vituperari non debeat, tamen fatuus & ineptus apparet, quotiescunque servilia aggreditur ministeria; quum neque stramentorum sarcinas colligare, neque obsoniorum condimenta conficere, neque adulatoria blandimenta verborum confingere possit. Altera est hominis illius conditio, qui haec expedite celeriterque subministrare po-

τορῶς τε καὶ ὀξέως διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπιςαμένου ἐπὶ δεξιὰ ἐλευθέρως· οὐδέ γ' ἁρμονίαν λόγων λαβόντος ὀρθῶς ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν εὐδαιμόνων βίον ἀληθῆ. P. 176
ΘΕΟ. Εἰ πάντας, ὦ Σώκρατες, πείθοις ἃ λέγεις, ὥσπερ a.
ἐμὲ, πλείων ἂν εἰρήνη καὶ κακὰ ἐλάττω κατ' ἀνθρώπους εἴη.
ΣΩ. Ἀλλ' οὔτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατὸν, ὦ Θεόδωρε, (ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη) οὔτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἱδρύσθαι· τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκεῖσε φεύγειν ὅτι τάχιςα. φυγὴ δὲ, ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν· b.
ὁμοίωσις δὲ, δίκαιον καὶ ὅσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι. ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄριςε, οὐ πάνυ τι ῥᾴδιον πεῖσαι ὡς ἄρα οὐχ ὧν ἕνεκα οἱ πολλοὶ φασὶ δεῖν πονηρίαν μὲν φεύγειν, ἀρετὴν δὲ διώκειν, τούτων χάριν τὸ μὲν ἐπιτηδευτέον, τὸ δ' οὔ, ἵνα δὴ μὴ κακὸς καὶ ἵνα ἀγαθὸς δοκῇ εἶναι. ταῦτα μὲν γάρ ἐςιν ὃ λεγόμενος γραῶν ὕθλος, ὡς ἐμοὶ φαίνεται· τὸ δὲ ἀληθὲς, ὧδε λέγομεν. Θεὸς, οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἄδικος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε

teſt, ſed decenti liberi hominis veſtitu commode uti neſcit. ſermonis inſuper harmonia convenienti, deorum & hominum beatorum vitam veram canere prorſus ignorat. *Theo.* Si ceteris hominibus ea quae dicis, o Socrates, aeque ac mihi perſuaderes, pax amplior, & mala pauciora inter homines naſcerentur. *So.* At impoſſibile eſt, o Theodore, mala penitus extirpari. nam bono oppoſitum aliquid eſſe ſemper neceſſe eſt, neque illa tamen apud deos locum habere poſſunt. naturam vero mortalem, regionemque inferiorem neceſſario circumeunt. Quare conandum eſt, ut hinc illud quam celerrime fugiamus. fuga autem eſt, ut Deo ſimiles pro viribus efficiamur. Deo autem nos ſimiles efficit, cum prudentia, iuſtitia ſimul & ſanctitas. Ceterum, o vir optime, haud facile id perſuaderi poteſt, quod non illius gratia, cuius vulgus exiſtimat, ſequenda virtus, & vitium fugiendum, hoc eſt, ne malus videaris, utque bonus appareas. hae namque anicularum nugae mihi eſſe videntur. Sed quod verum ſit, ita dicamus. Deus nusquam &

c. δικαιότατος. καὶ οὐκ ἔςιν αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ ὃς ἂν ἡμῶν αὖ γένηται ὅτι δικαιότατος. περὶ τούτου καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς δεινότης ἀνδρὸς, καὶ οὐδενία τε καὶ ἀνανδρία. ἡ μὲν γὰρ τούτου γνῶσις, σοφία καὶ ἀρετὴ ἀληθινή· ἡ δὲ ἄγνοια, ἀμαθία καὶ κακία ἐναργής. αἱ δ' ἄλλαι δεινότητές τε δοκοῦσαι καὶ σοφίαι, ἐν μὲν πολιτικαῖς δυναςείαις γίγνομεναι, φορτικαί· ἐν δὲ τέχναις, βάναυσοι. τῷ οὖν ἀδικοῦντι καὶ ἀνόσια λέγοντι
d. ἢ πράττοντι μακρῷ ἄρις' ἔχει τὸ μὴ συγχωρεῖν δεινῷ ὑπὸ πανουργίας εἶναι. ἀγάλλονται γὰρ τῷ ὀνειδει, καὶ οἴονται ἀκούειν ὅτι οὐ λῆροι εἰσὶ, γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλ' ἄνδρες, οἵους δεῖ ἐν πόλει τοὺς σωθησομένους. λεκτέον οὖν τἀληθὲς, ὅτι τοσούτῳ μᾶλλον εἰσὶν οἷοι οὐκ οἴονται, ὅτι οὐχὶ οἴονται. ἀγνοοῦσι γὰρ ζημίαν ἀδικίας, ὃ δεῖ ἥκιςα ἀγνοεῖν. οὐ γάρ ἐςιν ἣν δοκοῦσι, πληγαί τε καὶ θάνατοι (ὧν ἐνίοτε πάσχουσιν οὐδὲν ἀδικοῦντες) ἀλλὰ ἣν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. ΘΕΟ. Τίνα

nullo modo iniuſtus eſt, ſed quam iuſtiſſimus, totam videlicet iuſtitiae complexus poteſtatem: nihilque illius ſimilius, quam iuſtiſſimus homo. Circa hoc vera induſtria & fortitudo viri, nec non inertia imbecillitasque verſatur. huius enim cognitio vera virtus & ſapientia eſt: ignoratio contra, inſcitia & improbitas manifeſta. Aliae vero, quae facultates ſapientiaeque videntur, in civilibus quidem magiſtratibus moleſtae ſunt: in artibus autem ceteris illiberales. Illi igitur, qui iniuſta facit, & profana vel dicit, vel perpetrat, ei multo tutiſſimum eſſet, ſi vafricie & dolis valere minime liceret. Exſultant enim opprobrio huius generis homines, ſeque minime abiectos, & inanes homunculos videri, nec terrae, ut dicitur, pondera inertia; ſed viros, quales in republica ſervari oporteat. Ideoque veritas dicenda eſt, quod eo magis tales ſunt, quales ſe eſſe non putant, quo minus putant: iniuſtitiae quippe mulctam ignorant, quam ignorare minime decet. neque enim eſt, quam forſitan opinantur, verbera atque caedes, quae ſaepe hi patiuntur, qui iniuſtum nihil egerunt, & iniuſti ſaepe devitant: ſed ea potius, quae vitari non poteſt. *Thea.*

δὴ λέγεις; ΣΩ. Παραδειγμάτων, ὦ φίλε, ἐν τῷ ὄντι ἑςώτων, e.
τοῦ μὲν θείου, εὐδαιμονεςάτου, τοῦ δὲ ἀθέου, ἀθλιωτάτου,
οὐχ ὁρῶντες ὅτι οὕτως ἔχει, ὑπὸ ἠλιθιότητός τε καὶ τῆς
ἐσχάτης ἀνοίας λανθάνουσι τῷ μὲν ὁμοιούμενοι, διὰ τὰς ἀδί-
κους πράξεις, τῷ δὲ ἀνομοιούμενοι. οὗ δὴ τίνουσι δίκην, ζῶντες p.
τὸν εἰκότα βίον ᾧ ὁμοιοῦνται. ἐὰν δ' εἴπωμεν ὅτι, ἂν μὴ ἀπαλ- 177
λαγῶσι τῆς δεινότητος, καὶ τελευτήσαντας αὐτοὺς ἐκεῖνος a.
μὲν ὁ τῶν κακῶν καθαρὸς τόπος οὐ δέξεται, ἐνθάδε δὲ τὴν
αὐτοῖς ὁμοιότητα τῆς διαγωγῆς ἀεὶ ἕξουσι, κακοὶ κακοῖς
συνόντες· ταῦτα δὴ καὶ παντάπασιν ὡς δεινοὶ καὶ πανοῦργοι,
ἀνοήτων τινῶν ἀκούσονται. ΘΕΟ. Καὶ μάλα δὴ, ὦ Σώκρα-
τες. ΣΩ. Οἶδά τοι, ὦ ἑταῖρε. ἓν μέντοι τὶ αὐτοῖς συμβέβηκεν, b.
ὅτι ἂν ἰδίᾳ λόγον δέῃ δοῦναί τε καὶ δέξασθαι περὶ ὧν ψέγουσι,
καὶ ἐθελήσωσιν ἀνδρικῶς πολὺν χρόνον ὑπομεῖναι, καὶ μὴ
ἀνάνδρως φεύγειν, τότε ἀτόπως, ὦ δαιμόνιε, τελευτῶντες,
οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτοὶ αὐτοῖς περὶ ὧν λέγουσι· καὶ ἡ ῥητορικὴ

Quam dicis? *So.* Cum in rerum ordine, o amice, exemplaria duo ſint, divinum quidem, beatiſſimum; quod vero Dei expers, miſerrimum; non videntes ita rem ſe habere, ſtultitia extremaque dementia occupati, latenter huic quidem ſimiles ob actiones iniquas redduntur, illi contra diſſimiles. cuius profecto delicti poenas pendunt, dum vitam illi convenientem, cui ſimiles effecti ſunt, ducunt. Enimvero ſi dixerimus, quod hos quidem, niſi a nequitia ceſſaverint, vita functos locus ille malorum expers non capiet, iſtic autem propriae vitae ſimilitudinem gerent ſemper, una cum malis mali verſantes: reſpondebunt aſtuti malitioſique homines, deliramenta quaedam ſeſe audire. *Theo.* Et maxime quidem, o Socrates. *So.* Novi equidem, o amice. Unum tamen quiddam illis accidit. quod ſi quando privatim reddere viciſſim, & afferre in medium rationes eorum, quae vituperant neceſſe ſit, velintque viriliter diſputandi moram perpeti, neque ignave fugere: tunc demum, quod, o beate, abſurdum eſt, ſua etiam ipſorum dicta improbabunt; eorumque rhetorica penitus evaneſcit, ut nihilo dif-

ἐκείνῃ πως ἀπομαραίνεται, ὥστε παίδων μηδὲν δοκεῖν διαφέρειν. περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐπειδὴ καὶ πάρεργα τυγχάνει λεγόμενα, ἀποςῶμεν· εἰ δὲ μὴ, πλείω ἀεὶ ἐπιῤῥέοντα, κατα-
e. χώσει ἡμῶν τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον. ἐπὶ δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἴωμεν, εἰ καὶ σοι δοκεῖ. ΘΕΟ. Ἐμοὶ μὲν τὰ τοιαῦτα, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἀηδέςερα ἀκουειν. ῥᾴω γὰρ τηλικῷδε ὄντι ἐπακολουθεῖν. εἰ μέντοι δοκεῖ, πάλιν ἐπανίωμεν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐνταῦθά που ἤμεν τοῦ λόγου, ἐν ᾧ ἔφαμεν τοὺς τὴν φερομένην οὐσίαν λέγοντας, καὶ τὸ ἀεὶ δοκοῦν ἑκάςῳ, τοῦτο καὶ εἶναι τούτῳ ᾧ δοκεῖ, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἐθέλειν διϊσχυρίζεσθαι, καὶ οὐχ
d. ἥκιςα περὶ τὰ δίκαια, ὡς παντὸς μᾶλλον, ἃ ἂν θῆται πόλις δόξαντα αὐτῇ, ταῦτα καὶ ἔςι δίκαια, τιθεμένῃ, ἕωσπερ ἂν κέηται· περὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ, οὐδένα ἀνδρεῖον ἐθ' οὕτως εἶναι, ὥστε τολμᾶν διαμάχεσθαι, ὅτι καὶ ἃ ἂν ὠφέλιμα οἰηθεῖσα πόλις ἑαυτῇ θῆται, καὶ ἔςι, τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἂν κέηται, ὠφέλιμα· πλὴν εἴτις τὸ ὄνομα λέγει. τοῦτο δέ που σκῶμμα

ferre a pueris videantur. Verum his iam finem, cum praeter propositum sint, imponamus: alioquin materies undique plurima confluens sermonem a principio institutum obruet. Revertamur igitur ad priora, si tibi quoque videtur. *Theo.* Mihi quidem ista, o Socrates, nihilo molestiora auditu contingunt. facile namque, qua aetate sum, hoc assequor. Verumtamen si tibi placet, redeamus illuc, unde digressi sumus. *So.* Eo profecto disputando devenimus, ut diceremus, eos, qui essentiam omnem in agitatione ponebant, quodque cuique videtur hoc eidem existere, in ceteris quidem rebus vehementius hoc asserturos, in iustis autem non minimum: quod omnino quaecunque civitas ut iusta sibi apparentia statuit, haec eatenus illi iusta sunt, quatenus statuta permanent. at vero neminem fortem adeo futurum, qui idem in bonis utilibusque contendere audeat, quod videlicet quaecunque utilia sibi apparentia instituit civitas, haec eatenus illi conferentia sunt, quatenus talia statuta fuerint: nisi forte quis nomen dixerit. hoc autem ad id, quod volumus, scomma esset potius, nonne? *Theo.* Procul

ἂν εἴη πρὸς ὃ ἐλέγομεν. οὐχί; ΘΕΟ. Πάνυ γε. ΣΩ. Μὴ λεγέτω τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ὀνομαζόμενον θεωρεῖ- e.
ται. μὴ γάρ· ἀλλ' ὃ ἂν τοῦτο ὀνομάζῃ, τούτου δήπου ςοχάζεται νομοθετουμένη, καὶ πάντας τοὺς νόμους, καθόσον οἵε-τάι τε καὶ δύναται, ὡς ὠφελιμωτάτους ἑαυτῇ τίθεται. ἢ πρὸς ἄλλό τι βλέπουσα νομοθετεῖται; ΘΕΟ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Ἦ p.
οὖν καὶ τυγχάνει ἀεὶ, ἢ καὶ πολλὰ καὶ διαμαρτάνει ἑκάςη; 178
ΘΕΟ. Οἶμαι ἔγωγε καὶ διαμαρτάνειν. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν ἐν- a.
θένδε ἂν μᾶλλον πᾶς τις ὁμολογήσειε ταυτὰ ταῦτα, εἰ περὶ παντός τις τοῦ εἴδους ἐρωτῴη, ἐν ᾧ καὶ τὸ ὠφέλιμον τυγχάνει ὄν. ἔςι δέ που καὶ περὶ τὸν μέλλοντα χρόνον. ὅταν γὰρ νομοθετώμεθα, ὡς ἐσομένους ὠφελίμους τοὺς νόμους τιθέμεθα εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον. τοῦτο δὲ, μέλλον μᾶλλον ὀρθῶς ἂν λέγοιμεν. ΘΕΟ. Πάνυ γε. ΣΩ. Ἴθι δὴ, οὕτωσὶ ἐρωτῶμεν Πρωτα- b.
γόραν, ἢ ἄλλόν τινα τῶν ἐκείνῳ τὰ αὐτὰ λεγόντων, Πάντων μέτρον ἄνθρωπός ἐςιν, ὡς φατὲ, ὦ Πρωταγόρα· λευκῶν, βαρέων, κούφων· οὐδενὸς ὅτου οὐ τῶν τοιούτων. ἔχων γὰρ αὐτῶν τὸ κριτήριον ἐν ἑαυτῷ, οἷα πάσχει τοιαῦτα οἰόμενος, ἀληθῆ

dubio. *So.* Nomen ne dicat, ſed rem nominatam ſpectet. abſit illud. ſed quod tale civitas nuncuparit, ad id condendis legibus reſpicit, ac leges ſingulas, quoad putat & poteſt, quam maxime ſibi utiles condit. Num aliud in legibus ferendis intendit? *Theo.* Nihil aliud. *So.* Numquid voti compos ſemper efficitur? an ſaepe eam fallit opinio? *Theo.* Saepenumero fallit, arbitror. *So:* Hac praeterea ratione quisque magis haec eadem confitebitur, ſi quis de omni ſpecie percontetur, in qua utile conſiſtit. Eſt autem quodammodo & circa futurum tempus. nam quoties leges condimus, ut in poſterum profuturas condimus: quod quidem futurum rectius vocaremus. *Theo.* Maxime. *So.* Agedum ita, vel Protagoram, vel quemvis alium ſectatorem eius interrogemus: Omnium rerum hominem, o Protagora, menſuram aſſeritis, alborum, gravium, levium, & uniuscuiusque talium. nam cum iudiciariam illorum vim in ſeipſo contineat, & qualia patitur, talia iudicet; vera ſibi, & quae ſunt, iudi-

τε οἴεται αὐτῷ καὶ ὄντα. οὐχ οὕτως; ΘΕΟ. Οὕτως. ΣΩ. Ἦ καὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι φήσομεν, ὦ Πρωταγόρα, ἔχει
c. τὸ κριτήριον ἐν ἑαυτῷ· καὶ οἷα ἂν οἰηθῇ ἔσεσθαι, ταῦτα καὶ γίγνεται ἐκείνῳ τῷ οἰηθέντι; οἷον θερμά· ἆρ' ὅταν τις οἰηθῇ ἰδιώτης αὐτὸν πυρετὸν λήψεσθαι, καὶ ἔσεσθαι ταύτην τὴν θερμότητα· καὶ ἕτερος ἰατρὸς δὲ ἀντοιηθῇ, κατὰ τὴν ποτέρου δόξαν φῶμεν τὸ μέλλον ἀποβήσεσθαι; ἢ κατὰ τὴν ἀμφοτέρων; καὶ τῷ μὲν ἰατρῷ οὐ θερμὸς οὐδὲ πυρέττων γενήσεται, ἑαυτῷ δὲ ἀμφότερα; ΘΕΟ. Γελοῖον μέν τ' ἂν εἴη. ΣΩ. Ἀλλ' οἶμαι, περὶ οἴνου γλυκύτητος καὶ αὐςηρότητος μελλού-
d. σης ἔσεσθαι, ἡ τοῦ γεωργοῦ δόξα, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ κιθαριςοῦ, κυρία. ΘΕΟ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐδ' αὖ περὶ ἁναρμόςου τε καὶ εὐαρμόςου ἐσομένου παιδοτρίβης ἂν βέλτιον δοξάσειε μουσικοῦ, ὃ καὶ ἔπειτα αὐτῷ τῷ παιδοτρίβῃ δόξει εὐάρμοςον εἶναι. ΘΕΟ. Οὐδαμῶς. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τοῦ μέλλοντος ἐςιάσεσθαι, μὴ μαγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης, ἀκυροτέρα ἡ κρίσις τῆς τοῦ ὀψοποιοῦ, περὶ τῆς ἐσομένης ἡδονῆς. περὶ μὲν

cat. an non ita? *Theo.* Ita plane. *So.* Numquid & futurorum, o Protagora, dicemus, habet in ſeipſo vim iudiciariam? & qualia putat ſibi haec fore, talia ſibi exiſtimanti contingunt? num cum medicinae quispiam imperitus in febrim ſeſe incurſurum putat, atque ita ſeſe calefactum iri; medicus autem repugnat, contraria opinatus: utrius illorum veram opinionem futuram ducimus? num utriusque? & medico quidem neque calidum, neque febricitantem futurum, ſed ſibi ipſi utrumque? *Theo.* Ridiculum quidem id eſſet. *So.* Quin etiam de vino, quod dulce vel auſterum futurum ſit, agricolae, non citharistae opinio praevalet. *Theo.* Quidni? *So.* Neque de conſonante, diſſonanteve futuro, gymnaſticus melius quam muſicus opinatur, quod deinde ipſi gymnaſtico conſonans eſſe videbitur. *Theo.* Nullo modo. *So.* Quando vero parata menſa offerendae ſunt epulae, ac de futura illarum ſuavitate aliquid praedicendum, nonne coqui opinio potior, quam alterius cuiuslibet popinariae imperiti? De eo equidem, quod vel eſt vel fuit ſuave cuique, non pug-

γὰρ δὴ τοῦ ἤδη ὄντος ἑκάςῳ ἡδέος, ἢ γεγονότος, μηδέν πω c.
τῷ λόγῳ διαμαχόμεθα, ἀλλὰ περὶ τοῦ μέλλοντος ἑκάςῳ
καὶ δόξειν καὶ ἔσεσθαι, πότερον αὐτὸς αὑτῷ ἄριςος κριτής· ἢ
σὺ, ὦ Πρωταγόρα, τό, τε περὶ λόγους πιθανὸν ἑκάςῳ ἡμῶν
ἐσόμενον εἰς δικαςήριον, βέλτιον ἂν προδοξάσαις ἢ τῶν ἰδιωτῶν
ὁστισοῦν; ΘΕΟ. Καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες, τοῦτό γε σφόδρα
ὑπισχνεῖτο πάντων διαφέρειν αὐτός. ΣΩ. Νὴ Δία, ὦ μέλε.
ἢ οὐδεὶς γ' ἂν αὐτῷ διελέγετο, διδοὺς πολὺ ἀργύριον, εἰ μὴ p.
τοὺς συνόντας ἔπειθεν ὅτι καὶ τὸ μέλλον ἔσεσθαί τε καὶ δόξειν, 179
οὔτε μάντις οὔτέ τις ἄλλος ἄμεινον κρίνειειν ἂν, ἢ αὐτὸς a.
αὑτῷ. ΘΕΟ. Ἀληθέςατα. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αἱ νομοθεσίαι
καὶ τὸ ὠφέλιμον περὶ τὸ μέλλον ἐςί; καὶ πᾶς ἂν ὁμολογοῖ,
νομοθετουμένην πόλιν, πολλάκις ἀνάγκην εἶναι τοῦ ὠφελιμω-
τάτου ἀποτυγχάνειν; ΘΕΟ. Μάλα γε. ΣΩ. Μετρίως ἄρα
ἡμῖν πρὸς τὸν διδάσκαλόν σου εἰρήσεται, ὅτι ἀνάγκη αὐτῷ
ὁμολογεῖν, σοφώτερόν τε ἄλλον ἄλλου εἶναι· καὶ τὸν μὲν b.
τοιοῦτον, μέτρον εἶναι· ἐμοὶ δὲ τῷ ἀνεπιςήμονι μηδὲ ὁπωστι-
οῦν ἀνάγκην εἶναι, μέτρῳ γίγνεσθαι. ὡς ἄρτι με ἠνάγκαζεν

namus, ſed de illo potius, quod in poſterum eſſe cuique & videri debet: utrum ſibi quisque idoneus iudex? an tu potius, Protagora, quod circa ſermones probabile ſingulis in iudicio futurum eſt, rectius quam quivis rudium praevideres? *Theo.* In hoc ipſo in primis, o Socrates, praecellere cunctis Protagoras eſt profeſſus. *So.* O miſer! nemo, per Iovem, illum oblata pecunia ſectatus fuiſſet, niſi familiaribus perſuaſiſſet, quod & id quod futurum eſt, & in poſterum videri debet, neque vates neque quisquam alius melius iudicare poſſet, quam ipſe ſibiipſi. *Theo.* Veriſſima loqueris. *So.* An non legum quoque lationes, utilitasque ad futurum ſpectant? & quilibet absque controverſia fateretur, conſtitutionem reipublicae ab eo, quod utile eſt, ſaepius aberrare? *Theo.* Valde. *So.* Satis iam adverſus praeceptorem tuum dictum ſit, quod fateri cogitur, alium alio ſapientiorem exiſtere; eumque talem menſuram eſſe. Me autem, cum expers ſcientiae ſim, nihil menſuram fieri cogit: quemadmodum ſer-

ὁ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος εἴτ' ἐβουλόμην εἴτε μὴ, τοιοῦτον εἶναι. ΘΕΟ. Ἐκείνῃ μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, μάλιστα ἁλίσκεσθαι ὁ λόγος ἁλισκόμενος· καὶ ταύτῃ, ᾗ τὰς τῶν ἄλλων δόξας, κυρίας ποιεῖ. αὗται δὲ ἐφάνησαν τοὺς ἐκείνου λόγους οὐδαμῇ
c. ἀληθεῖς ἡγούμεναι. ΣΩ. Πολλαχῇ, ὦ Θεόδωρε, καὶ ἄλλῃ ἂν τό γε τοιοῦτον ἁλοίη, μὴ πᾶσαν παντὸς ἀληθῆ δόξαν εἶναι· περὶ δὲ τὸ παρὸν ἑκάστῳ πάθος, ἐξ ὧν αἱ αἰσθήσεις καὶ αἱ κατὰ ταύτας δόξαι γίγνονται, χαλεπώτερον ἐλεῖν ὡς οὐκ ἀληθεῖς. ἴσως δὲ οὐδὲν λέγω. ἀνάλωτοι γὰρ εἰ ἔτυχον, εἰσί. καὶ οἱ φάσκοντες αὐτὰς ἐναργεῖς τε εἶναι καὶ ἐπιστήμας, τάχα ἂν ὄντα λέγοιεν. καὶ Θεαίτητος ὅδε οὐκ ἄπο σκοποῦ εἴρηκεν, αἴσθησιν καὶ ἐπιστήμην ταυτὸν θέμενος. προσιτέον οὖν
d. ἐγγυτέρω, ὡς ὁ ὑπὲρ Πρωταγόρου λόγος ἐπέταττε· καὶ σκεπτέον, τὴν φερομένην ταύτην οὐσίαν διακρούοντα, εἴτε ὑγιὲς εἴτε σαθρὸν φθέγγεται. μάχη δ' οὖν περὶ αὐτῆς οὐ φαύλη οὐδ' ὀλίγοις γέγονε. ΘΕΟ. Πολλοῦ καὶ δεῖ φαύλη εἶναι· ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν Ἰωνίαν καὶ ἐπιδίδωσι πάμπολυ. οἱ γὰρ τοῦ

mo nuper illius urgebat, quod videlicet, ſeu velim ſive nolim, talis eſſem. *Theo.* Ex illo, o Socrates, maxime convinci illius ſermo videtur, & non minus hoc, quod aliorum opiniones validas efficit: hae vero ſermones illius palam reprobant, falſos exiſtimantes. *So.* In multis inſuper, o Theodore, deprehendi hoc licet, non omnem omnium opinionem veram exiſtere. ſed circa praeſentem cuique paſſionem, ex qua ſenſus, & ſecundum ſenſus opiniones naſcuntur, difficilius deprehenditur, ſenſus opinionesque veras non eſſe. Forte vero nihil dico. nam ſi aſſequuntur, convinci non poſſunt: & qui illas certas atque ſcientias eſſe aſſererent, forſitan non aberrarent. Et idcirco Theaetetus hic haud ab re inquit, ſenſum & ſcientiam idem eſſe. Quamobrem propius accedendum eſt, quemadmodum Protagoreus ſermo praecepit, & hanc agitatam eſſentiam pulſando examinandum, integrumne an colliſum ſonum reddat. pugna utique de illa non mediocris, nec inter paucos exſtitit. *Theo.* Permultum ſane abeſt, ut vilis conten-

Ἡρακλείτου ἑταῖροι χορηγοῦσι τούτου τοῦ λόγου μάλα ἐρρωμένως. ΣΩ. Τῷ τοι, ὦ φίλε Θεόδωρε, μᾶλλον σκεπτέον ἐξ ἀρχῆς, ὥσπερ αὐτοὶ ὑποτείνονται. ΘΕΟ. Παντάπασι μὲν οὖν. καὶ γὰρ, ὦ Σώκρατες, περὶ τούτων τῶν Ἡρακλειτείων, ἢ, ὥσπερ σὺ λέγεις, Ὁμηρείων, καὶ ἔτι παλαιοτέρων, αὐτοῖς μὲν τοῖς περὶ τὴν Ἔφεσον, ὅσοι προσποιοῦνται ἔμπειροι εἶναι, οὐδὲν μᾶλλον οἷόν τε διαλεχθῆναι ἢ τοῖς οἰςρῶσιν. ἀτεχνῶς γὰρ καὶ τὰ συγγράμματα φέρονται. τὸ δ' ἐπιμεῖναι ἐπὶ λόγῳ καὶ ἐρωτήματι, καὶ ἡσυχίως ἐν μέρει ἀποκρίνασθαι καὶ ἐρέσθαι, ἧττον αὐτοῖς ἔνι ἢ τὸ μηδέν. μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδὲν, πρὸς τὸ μηδὲ σμικρὸν ἐνεῖναι τοῖς ἀνδράσιν ἡσυχίας. ἀλλ' ἄν τινά τις ἔρῃ, ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ῥηματίσκια αἰνιγματώδη ἀνασπῶντες ἀποτοξεύουσι. κἂν τούτου ζητῇς λόγον λαβεῖν, τί εἴρηκεν, ἑτέρῳ πεπλήξῃ, καινῶς μετονομασμένῳ. περανεῖς δὲ οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν. οὐδέ γε ἐκεῖνοι αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους· ἀλλ' εὖ πάνυ φυλάττουσι τὸ μηδὲν βέβαιον ἐᾷν εἶναι, μήτ' ἐν λόγῳ μήτ' ἐν ταῖς

e. p. 180 a.

tio ſit, quae per Ioniam paſſim propagata eſt: ſiquidem Heracliti ſtudioſi huic ſermoni ſummopere ſuffragantur. *So.* Propterea, o amice Theodore, a primordiis haec inſpicienda ſunt, quemadmodum ipſi contendunt. *Theo.* Omnino. etenim, o Socrates, de Heracliteis, vel, ut tu ais, Homericis, ac etiam antiquioribus iſtis apud Epheſios, eos praeſertim, qui peritiores videri volunt, non magis, quam apud oeſtro concitos loqui licet. Plane enim ſcripta illorum impetu feruntur. Mora autem exſpectatioque in ſermone & quaeſtionibus, & quies inter reſpondendum interrogandumque, minus illis adeſt, quam quod nihil; immo etiam minus, quam nihil: adeo parum viris illis requietis in animo eſt. ſed ſi quem illorum aliqua de re interroges, tanquam ex pharetra obſcura verbula depromentes ſagittant. & ſi huius rationem perquiras, altero ferieris mox nove confecto: nunquam vero cum illorum aliquo quidquam perficies, neque ipſi invicem. Idque unum obſervantiſſime curant, ut nihil ſtabile, aut in ſermone, aut in ani-

b. αὐτῶν ψυχαῖς· ἡγούμενοι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, αὐτὸ ϛάσιμον
εἶναι. τούτῳ δὲ πάνυ πολεμοῦσι, καὶ καθόσον δύνανται παν-
ταχόθεν ἐκβάλλουσι. ΣΩ. Ἴσως, ὦ Θεόδωρε, τοὺς ἄνδρας
μαχομένους ἑώρακας, εἰρηνεύουσι δὲ οὐ συγγέγονας· οὐ γάρ
σοι ἑταῖροι εἰσιν. ἀλλ' οἶμαι, τὰ τοιαῦτα τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ
σχολῆς φράζουσιν, οὓς ἂν βούλωνται ὁμοίους αὐτοῖς ποιῆσαι.
ΘΕΟ. Ποίοις μαθηταῖς, ὦ δαιμόνιε; οὐδὲ γίγνεται τῶν τοι-
c. ούτων ἕτερος ἑτέρου μαθητὴς, ἀλλ' αὐτόματοι ἀναφύονται,
ὁπόθεν ἂν τύχοι ἕκαϛος αὐτῶν ἐνθουσιάσας, καὶ τὸν ἕτερον
ὁ ἕτερος οὐδὲν ἡγεῖται εἰδέναι. παρὰ μὲν οὖν τούτων, ὅπερ ἦα
ἐρῶν, οὐκ ἄν ποτε λάβοις λόγον, οὔτε ἑκόντων οὔτε ἀκόν-
των. αὐτοὺς δὲ δεῖ παραλαβόντας, ὥσπερ πρόβλημα ἐπισκο-
πεῖσθαι. ΣΩ. Καὶ μετρίως γε λέγεις. τό γε δὴ πρόβλημα,
ἄλλό τι παρειλήφαμεν ἢ παρὰ μὲν τῶν ἀρχαίων, μετὰ ποιή-
d. σεως ἐπικρυπτομένων τοὺς πολλοὺς, ὡς ἡ γένεσις τῶν ἄλλων
πάντων, Ὠκεανός τε καὶ Τηθὺς, ῥεύματα τυγχάνει, καὶ
οὐδὲν ἕϛηκε· παρὰ δὲ τῶν ὑϛέρων, ἅτε σοφωτέρων, ἀναφαυ-

mis ſuis eſſe permittant, putantes, ut mihi videtur, id ipſum ſtabile eſſe: atque id totis viribus inſectantur, & undique vehementer expellunt. *So.* Forſitan, o Theodore, hos viros in pugna vidiſti, in pace vero nequaquam. neque enim amici tibi ſunt. Verum talia quaedam diſcipulis ſuis, ut arbitror, in otio dicunt, quos ſimiles ſibi reddere volunt. *Theo.* Quibus diſcipulis, o beate? neque enim inter iſtos alter alterius fit diſcipulus, ſed ſponte naſcuntur, undecunque contingit eorum quemque furore corripi: atque alter alterum ſcire nihil exiſtimat. Ab his itaque rationem, ut modo dicebam, nullam unquam accipies, nec volentibus, nec invitis. Nos autem oportet, ipſos tanquam propoſitione accepta conſiderare. *So.* Scite loqueris. ſententiam ſiquidem aliam quandam accepimus a priſcis poemate vulgus hominum celantibus, quod origo aliorum omnium Oceanus ſcilicet atque Tethys ſit, quodque fluxus ſint omnia, nihilque conſiſtat. a recentioribus autem atque iis ſapientioribus rem adeo clare demonſtrantibus, ut vel cerdones

δὴν ἀποδεικνυμένων, ἵνα καὶ οἱ σκυτοτόμοι αὐτῶν τὴν σοφίαν μάθωσιν ἀκούσαντες, καὶ παύσωνται ἠλιθίως οἰόμενοι, τὰ μὲν ἑςάναι, τὰ δὲ κινεῖσθαι, τῶν ὄντων. μαθόντες δ' ὅτι πάντα κινεῖται, τιμῶσιν αὐτούς; ὀλίγου δὲ ἐπελαθόμην, ὦ Θεόδωρε, ὅτι ἄλλοι αὖ τἀναντία τούτοις ἀπεφήναντο, οἷον ἀκίνητον τελέθει τῷ πάντι ὄνομ' εἶναι, καὶ ἄλλα ὅσα Μέ- e.
λισσοί τε καὶ Παρμενίδαι ἐναντιούμενοι πᾶσι τούτοις διϊσχυρίζονται. ὡς ἓν τε πάντα ἐςὶ, καὶ ἕςηκεν αὐτὸ ἐν αὑτῷ, οὐκ ἔχον χώραν ἐν ᾗ κινεῖται. τούτοις οὖν, ὦ ἑταῖρε, πᾶσι τί χρησώμεθα; κατὰ σμικρὸν γὰρ προϊόντες, λελήθαμεν ἀμφοτέρων εἰς τὸ μέσον πεπτωκότες· καὶ ἂν μή πη ἀμυνόμενοι διαφύγωμεν, δίκην δώσομεν· ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς παλαίςραις διὰ p.
γραμμῆς παίζοντες, ὅταν ὑπ' ἀμφοτέρων ληφθέντες, ἕλκων- 181
ται εἰς τἀναντία. δοκεῖ οὖν μοι τοὺς ἑτέρους πρότερον σκεπ- a.
τέον, ἐφ' οὕσπερ ὡρμήσαμεν, τοὺς ῥέοντας. καὶ ἐὰν μέν τι φαίνωνται λέγοντες, συνέλξομεν μετ' αὐτῶν ἡμᾶς αὐτοὺς, τοὺς ἑτέρους ἐκφυγεῖν πειρώμενοι· ἐὰν δὲ οἱ τοῦ ὅλου ςασιῶ-

eorum ſapientiam audiendo perciperent, deſinerentque ſtulte putare, conſiſtere partim res, partim contra moveri, ab iis, inquam, accepimus moveri omnia, quos auctores illi venerantur. Propemodum autem, o Theodore, oblitus eram, quod alii his contraria monſtrarunt: univerſi videlicet congruum nomen eſſe hoc exiſtens immobile, & alia, quaecunque Meliſſei Parmenideique adverſantes his omnibus aſſeverant, quod omnia unum ſunt, idque unum ipſum in ſeipſo conſiſtit, locum in quo moveatur nullum penitus habens. Quid de his omnibus, o amice, dicendum? Senſim namque progreſſi, utrorumque medii clam evaſimus. quod ſi nullo pacto propugnantes abeamus imbelles, poenas dabimus inſtar eorum, qui in palaeſtris ad lineam ludunt, quando ab utrisque apprehenſi in contraria diſtrahuntur. De his itaque prius agendum videtur, quos primo fluentes ſcilicet aggreſſi ſumus. & ſi quid probabile dicere videbuntur, contrahemus cum illis nos ipſos, alios effugere conantes. Sin autem qui univerſum ſtabile ponunt,

ται ἀληθέςερα λέγειν δοκῶσι, φευξόμεθα παρ' αὐτοὺς ἀπ' αὐτῶν καὶ τὰ ἀκίνητα κινούντων. ἀμφότεροι δ' ἂν φανῶσι
b. μηδὲν μέτριον λέγοντες, γελοῖοι ἐσόμεθα, ἡγούμενοι ἡμᾶς μέντοι λέγειν φαύλους ὄντας, παμπαλαίους δὲ καὶ πανσόφους ἄνδρας ἀποδεδοκιμακότες. ὅρα οὖν, ὦ Θεόδωρε, εἰ λυσιτελεῖ εἰς τοσοῦτον προϊέναι κίνδυνον. ΘΕΟ. Οὐδὲν μὲν οὖν ἀνεκτὸν, ὦ Σώκρατες, μὴ οὐ διασκέψασθαι τί λέγουσιν ἑκάτεροι τῶν ἀνδρῶν. ΣΩ. Σκεπτέον ἂν εἴη, σοῦ γε οὕτω προθυμουμένου. δοκεῖ οὖν μοι ἀρχὴ εἶναι τῆς σκέψεως, κινήσεως πέρι, ποῖόν
c. τί ποτε ἄρα λέγοντες, φασὶ τὰ πάντα κινεῖσθαι. βούλομαι δὲ λέγειν τὸ τοιόνδε· πότερον ἕν τι εἶδος αὐτῆς λέγουσιν, ἢ (ὥσπερ ἐμοὶ φαίνεται) δύο. μὴ μέντοι μόνον ἐμοὶ δοκείτω, ἀλλὰ συμμέτεχε καὶ σὺ, ἵνα κοινῇ πάσχωμεν ἄν τι καὶ δέῃ. καί μοι λέγε, Ἆρα κινεῖσθαι καλεῖς, ὅταν τὶ χώραν ἐκ χώρας μεταβάλλῃ, ἢ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ςρέφηται; ΘΕΟ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἓν ἕςω εἶδος. ὅταν δὲ ἢ μὲν ἐν τῷ
d. αὐτῷ, γηράσκῃ δὲ, ἢ μέλαν ἐκ λευκοῦ, ἢ σκληρὸν ἐκ μα-

veriora protulerint, refugiemus ad eos ab illis, qui etiam immobilia movent. At ſi neutri veriſimile aliquid adducere nobis appareant, ridiculi evademus, putantes nos viles homunculos magnum aliquid ſapere, cum nihil niſi priſcis illis ac ſapientibus viris derogaverimus. Vide igitur, o Theodore, utrum praeſtet, necne, tantum ſubire periculum. *Theo.* Nullo modo committendum eſt, o Socrates, quin utrorumque ſenſa quid veri, quid falſi habeant, diſcutiamus. *So.* Diſcutiendum eſt iam, poſtquam & tu id uſque eo expetis. Videtur igitur diſputationis huius principium a motu ſumendum, quo ſcilicet motu moveri omnia dicant. Quod autem dico, huiusmodi eſt, utrum ſpeciem unam motus inducant, an, quemadmodum mihi videtur, ſpecies duas. Neque id tamen mihi ſoli videri cupio, ſed tibi quoque; ut pariter ambo, quidquid oportuerit, patiamur. Dic igitur, Numquid moveri dicis, quando locum quid ex loco mutat, vel in eodem vertitur? *Theo.* Equidem. *So.* Ergo una haec ſpecies eſto. At cum eodem in

λακοῦ γίγνηται, ἢ τινα ἄλλην ἀλλοίωσιν ἀλλοιῶται· ἆρα οὐκ ἄξιον ἕτερον εἶδος φάναι κινήσεως; ΘΕΟ. Ἔμοιγε δοκεῖ. ΣΩ. Ἀναγκαῖον μὲν οὖν, δύο δὴ λέγω τούτω εἴδη κινήσεως· ἀλλοίωσιν, τὴν δὲ, περιφοράν. ΘΕΟ. Ὀρθῶς γε λέγων. ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν οὕτω διελόμενοι, διαλεγώμεθα ἤδη τοῖς τὰ πάντα φάσκουσι κινεῖσθαι, καὶ ἐρωτῶμεν, Πότερον πᾶν φατὲ ἀμφοτέρως κινεῖσθαι, φερόμενόν τε καὶ ἀλλοιούμενον, ἢ τὸ μέν τι ἀμφοτέρως, τὸ δ' ἑτέρως; ΘΕΟ. Ἀλλὰ μὰ Δι' ἔγωγε e.
οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οἶμαι δ' ἂν φάναι, ἀμφοτέρως. ΣΩ. Εἰ δέ γε μὴ, ὦ ἑταῖρε, κινούμενά τε ἑαυτοῖς καὶ ἑῶντα φανεῖται· καὶ οὐδὲν μᾶλλον ὀρθῶς ἐρεῖ εἰπεῖν ὅτι κινεῖται τὰ πάντα, ἢ ὅτι ἕστηκε. ΘΕΟ Ἀληθέστατα λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ κινεῖσθαι αὐτὰ δεῖ, τὸ δὲ μὴ κινεῖσθαι μὴ ἐνεῖναι μηδενὶ, πάντα δὴ πᾶσαν κίνησιν ἀεὶ κινεῖται. ΘΕΟ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Σκόπει p.
δή μοι τόδε αὐτῶν· τῆς θερμότητος ἢ λευκότητος ἢ ὁτουοῦν 182
γένεσιν, οὐχ οὕτω πως ἐλέγομεν φάναι αὐτοὺς, φέρεσθαι a.

loco quid permanens ſeneſcit, vel nigrum ex albo, vel ex molli durum efficitur, aut alia quadam alteratione mutatur, nonne alteram hanc motus ſpeciem merito nuncupabimus? *Theo.* Merito. *So.* Ex his neceſſarium eſt, geminas ſpecies motus exiſtere, alterationem ſcilicet, motumque localem. *Theo.* Probe. *So.* Hac diſtinctione praemiſſa, ad eos, qui moveri omnia volunt, iam pergamus, & hunc in modum interrogemus: Utrum quodlibet fatemini utroque modo moveri, alteratum pariter atque delatum? aut aliud quid utroque modo, aliud unico? *Theo.* Equidem quod aſſeram non habeo: arbitror tamen illos utroque modo dicturos. *So.* Alioquin, o amice, agitata ſimul & conſiſtentia ſibiipſis videbuntur: nec magis moveri omnia, quam ſtare omnia licebit aſſerere. *Theo.* Vera loqueris. *So.* Nonne quandoquidem moveri ipſa oportet, abſentiam vero motus nulli competere, omnia ſane omni motu ſemper moventur. *Theo.* Neceſſario ſequitur. *So.* Hoc age ex eorum dictis conſidera, caloris ſcilicet, vel albedinis, vel cuiuslibet generationem. Nonne diximus eos putare, unumquodque horum ferri ſimul cum

ἕκαςον τούτων ἅμα αἰσθήσει μεταξὺ τοῦ ποιοῦντός τε καὶ πάσχοντος; καὶ τὸ μὲν πάσχον, αἰσθητὸν, ἀλλ' οὐκ αἴσθησιν ἔτι γίγνεσθαι· τὸ δὲ ποιοῦν, ποιόν τι, ἀλλ' οὐ ποιότητα; ἴσως οὖν ἡ ποιότης ἅμα ἀλλόκοτόν τε φαίνεται ὄνομα, καὶ οὐ μανθάνεις ἀθρόον λεγόμενον. κατὰ μέρη οὖν ἄκουε. τὸ γὰρ
b. ποιοῦν, οὔτε θερμότης, οὔτε λευκότης, θερμὸν δὲ καὶ λευκὸν γίγνεται, καὶ τἄλλα οὕτω. μέμνησαι γάρ που ἐν τοῖς πρόσθεν ὅτι οὕτως ἐλέγομεν, ἓν μηδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ εἶναι, μὴ δ' αὖ τὸ ποιοῦν ἢ πάσχον, ἀλλ' ἐξ ἀμφοτέρων πρὸς ἄλληλα συγγιγνομένων, τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰ αἰσθητὰ ἀποτίκτοντα, τὰ μὲν, ποιὰ ἄττα γίγνεσθαι, τὰ δὲ, αἰσθανόμενα. ΘΕΟ. Μέμνημαι. πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα
c. χαίρειν ἐάσωμεν, εἴτε ἄλλως, εἴτε οὕτω λέγουσιν· οὗ δ' ἕνεκα λέγομεν, τοῦτο μόνον φυλάττωμεν· ἐρωτῶντες, Κινεῖται καὶ ῥεῖ, ὡς φατὲ, τὰ πάντα; ἢ γάρ; ΘΕΟ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀμφοτέρας ἃς διειλόμεθα κινήσεις, φερόμενά τε καὶ ἀλλοιούμενα; ΘΕΟ. Πῶς δ' οὔ; εἴπερ γε δεῖ τελέως κινήσεται. ΣΩ. Εἰ μὲν τοίνυν ἐφέρετο μόνον, ἠλλοιοῦτο δὲ μὴ,

ſenſu inter agens & patiens? & patiens quidem ſenſibile eſſe, non ſenſum; agens autem efficiens eſſe aliquid, non tamen qualitatem eſſe? Forte qualitas extraneum tibi nomen videtur, neque ſic in genere dictum percipis: in partibus igitur audi. Agens enim neque calor, neque albedo, ſed calidum potius albumque fit, ceteraque eodem pacto. Recordaris ita nos ſupra dixiſſe, nihil ſecundum ſeipſum unum aliquid eſſe, neque inſuper agens, aut patiens, ſed ex utriſque viciſſim congredientibus ſenſus & ſenſibilia emanantia partim fieri qualia quaedam, partim vero ſentientia? *Theo.* Memini: ac cur non ita dicant? *So.* Cetera igitur praetermittamus, ſicne, an aliter dicant. id vero unum, cuius gratia diſputatur, diligentius exquiramus. Moventur, ut dicitis, fluuntque omnia? nonne? *Theo.* Certe. *So.* An non utriſque illis, quos diſtinximus, motibus, delata ſimul, & alterata? *Theo.* Quidni? ſi modo perfecte moveri illa neceſſe ſit. *So.* Si igitur ferrentur ſolum, neque tamen alterarentur,

εἴχομεν ἄν που εἰπεῖν, οἷα ἄττα ῥεῖ τὰ φερόμενα. ἢ πῶς λέγομεν; ΘΕΟ. Οὕτω. ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο μένει, τὸ d.
λευκὸν ῥεῖν τὸ ῥέον, ἀλλὰ μεταβάλλει, ὥστε καὶ αὐτοῦ τούτου εἶναι δοὴν τῆς λευκότητος, καὶ μεταβολὴν εἰς ἄλλην χρόαν, ἵνα μὴ ἁλῷ ταύτῃ μένον, ἆρά ποτε οἷόν τέ τι προσειπεῖν χρῶμα, ὥστε καὶ ὀρθῶς προσαγορεύειν; ΘΕΟ. Καὶ τίς μηχανή, ὦ Σώκρατες, ἢ ἄλλο γέ τι τῶν τοιούτων, εἴπερ ἀεὶ λέγοντος ὑπεξέρχεται, ἅτε δὴ ῥέον; ΣΩ. Τί δὲ περὶ αἰσθήσεως ἐροῦμεν ὁποιασοῦν; οἷον τῆς τοῦ ὁρᾶν ἢ ἀκούειν; μένειν ποτὲ ἐν αὐτῷ τῷ ὁρᾶν ἢ ἀκούειν; ΘΕΟ. Οὔκουν δεῖ γε, εἴπερ e.
πάντα κινεῖται. ΣΩ. Οὔτε ἄρα ὁρᾶν, προσρητέον τὶ μᾶλλον, ἢ μὴ ὁρᾶν, οὐδέ τιν' ἄλλην αἴσθησιν μᾶλλον ἢ μὴ, πάντων γε πάντως κινουμένων. ΘΕΟ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Καὶ μὴν αἴσθησίς γε ἐπιςήμη, ὡς ἔφαμεν ἐγώ τε καὶ Θεαίτητος. ΘΕΟ. Ἦν ταῦτα. ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ἐπιςήμην, μᾶλλον ἢ μὴ ἐπιςήμην, ἀπεκρινάμεθα, ἐρωτώμενοι ὅ, τι ἐςὶν ἐπιςήμη. ΘΕΟ.

poſſemus dicere, qualia quaedam fluunt, quae feruntur. aut quomodo dicemus? *Theo.* Hoc pacto. *So.* Quoniam vero neque id permanet, ut album ſcilicet, quod fluit, fluat, ſed permutatur ita, ut huius ipſius ſit fluxus albedinis, & in alium colorem tranſitus, ne ullo modo permanens deprehendi poſſit: utrum poſſumus aliquando colorem aliquem pronuntiare ita, ut recte denominemus? *Theo.* Atqui quo pacto, o Socrates, aut in hoc, aut in alio ullo id fieri poteſt, ſi quidem, dum pronuntiamus, continuo ſubterfugit, utpote quod ſemper fluit? *So.* Quid porro de quovis ſenſu dicendum, ut videndi vel audiendi? numquid in viſione, aut auditu aliquando permanere? *Theo.* Minime omnium, ſiquidem cuncta moventur. *So.* Neque igitur videre quidquam potius, quam non videre dicendum, neque alio ullo ſenſu uti magis, quam non uti, cum omnia omnino moveantur. *Theo.* Non certe. *So.* Verumtamen ſenſus ipſe ſcientia eſt, ut ego Theaetetuſque diximus. *Theo.* Dictum quidem. *So.* Non igitur ſcientiam magis, quam non ſcientiam reſpondebamus, quid ſcientia ſit, interrogati. *Theo.* Sic certe vi-

p. Ἐοίκατε. ΣΩ. Καλὸν ἂν ἡμῖν συμβαίνοι τὸ ἐπανόρθωμα τῆς
183 ἀποκρίσεως, προθυμηθεῖσιν ἀποδεῖξαι ὅτι πάντα κινεῖται, ἵνα
a. δὴ ἐκείνη ἡ ἀπόκρισις ὀρθὴ φανῇ. τὸ δ' ὡς ἔοικεν ἐφάνη, εἰ πάντα κινεῖται, πᾶσα ἀπόκρισις περὶ ὅτου ἄν τις ἀποκρίνηται, ὁμοίως ὀρθὴ εἶναι, οὕτω τ' ἔχειν φάναι καὶ μὴ οὕτως. εἰ δὲ βούλει, γίγνεσθαι· ἵνα μὴ ῥήσωμεν αὐτοὺς τῷ λόγῳ. ΘΕΟ. Ὀρθῶς λέγεις. ΣΩ. Πλήν γε, ὦ Θεόδωρε, ὅτι οὕτω τὶ εἶπον, καὶ οὐχ οὕτω. δεῖ δὲ οὐδὲ τοῦτο οὕτω λέγειν· (οὐδὲ
b. γὰρ ἂν ἔτι κινοῖτο Οὕτω, οὐδ' αὖ Μὴ οὕτω. οὐδὲ γὰρ τοῦτο κίνησις) ἀλλά τιν' ἄλλην φωνὴν θετέον τοῖς τὸν λόγον τοῦτον λέγουσιν· ὡς νῦν γε πρὸς τὴν αὐτῶν ὑπόθεσιν οὐκ ἔχουσι ῥήματα, εἰ μὴ ἄρα τὸ Οὐδ' ὅπως. μάλιστα δ' οὕτως ἂν αὐτοῖς ἁρμόττοι, ἄπειρον λεγόμενον. ΘΕΟ. Οἰκειοτάτη οὖν διάλεκτος αὕτη αὐτοῖς. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Θεόδωρε, τοῦ τε σοῦ ἑταίρου ἀπηλλάγμεθα, καὶ οὕτω συγχωροῦμεν αὐτῷ πάντ' ἄνδρα πάντων χρημάτων μέτρον εἶναι, ἂν μὴ φρόνιμός τις
c. ᾖ. ἐπιστήμην τε, αἴσθησιν οὐ συγχωρησόμεθα, κατά γε τὴν

demini. *So.* Opportune itaque responsionem illam emendaremus, si demonstrare contenderemus, quod omnia moveantur, ut recta illa responsio videatur. Hoc autem, ut videtur, apparuit, quod, si omnia moventur, responsio quaelibet, de quocunque quis respondeat, aeque recta est, qua id sic se habere, & non sic habere se respondetur. quod si mavis, fieri dicendum: ne ipsos sermone sistamus. *The.* Recte loqueris. *So.* Praeterquam in hoc, o Theodore, quod ita & non ita dicebam. oportet autem neque hoc ita dicere. Neque enim amplius ita moveretur, neque rursus non ita. Non enim motus hoc, sed nomen aliud imponendum ab iis, qui talia disserunt: quoniam nunc ad eorum suppositionem verba non habent; nisi forte dictionem hanc, scilicet non quomodocunque, habere videantur, quae quidem potissimum ipsis congruit infinite prolata. *Theo.* Valde conveniens illis haec dictio est. *So.* Iam, o Theodore, quod ad amicum tuum attinet, expedivimus: necdum concessimus illi, quemlibet hominem rerum omnium esse mensuram, nisi

τοῦ πάντα κινεῖσθαι μέθοδον. ἢ εἰ μή τι πως ἄλλως Θεαίτητος ὅδε λέγει. ΘΕΟ. Ἄρις' εἴρηκας, ὦ Σώκρατες. τούτων γὰρ περανθέντων, καὶ ἐμὲ δεῖ ἀπηλλάχθαι σοι ἀποκρινόμενον κατὰ τὰς συνθήκας, ἐπειδὴ τὸ περὶ τοῦ Πρωταγόρου λόγου τέλος σχοίη. ΘΕΑΙ. Μὴ πρίν γ' ἂν, ὦ Θεόδωρε, Σωκράτης τε καὶ σὺ τοὺς φάσκοντας αὖ τὸ πᾶν ἑςάναι διέλθητε, ὥσπερ ἄρτι προὔθεσθε. ΘΕΟ. Νέος ὤν, ὦ Θεαίτητε, τοὺς πρεσβυ- d.
τέρους ἀδικεῖν διδάσκεις, ὁμολογίας παραβαίνοντας. ἀλλὰ παρασκευάζου ὅπως τῶν ἐπιλοίπων Σωκράτῃ δώσεις λόγον. ΘΕΑΙ. Ἐάν πέρ γε βούλεται. ἥδιςα μέντ' ἂν ἤκουσα περὶ ὧν λέγω. ΘΕΟ. Ἱππέας εἰς πεδίον προκαλῇ, Σωκράτη εἰς λόγους προκαλούμενος· ἐρώτα οὖν καὶ ἀκούσῃ. ΣΩ. Ἀλλά μοι δοκῶ, ὦ Θεόδωρε, περί γε ὧν κελεύει Θεαίτητος, οὐ πείσεσθαι αὐτῷ. ΘΕΟ. Τί δὴ οὖν οὐ πείσεσθαι; ΣΩ. Μέλισσον e.
μὲν καὶ τοὺς ἄλλους οἳ ἓν ἑςὼς λέγουσι τὸ πᾶν, αἰσχυνόμενος μὴ φορτικῶς σκώπτωμεν, ἥττον αἰσχύνομαι, ἢ ἕνα

sapiens quis exiſtat. Scientiam inſuper eſſe ſenſum minime concedemus, ſecundum rationem illam, quae moveri omnia praedicat: niſi forte Theaetetus hic alio quodam modo dicat. *Theo.* Optime dixiſti, o Socrates. his enim peractis, me quoque liberatum eſſe oportet ab eo, ut tibi ſecundum pacta reſpondeam, quandoquidem hoc de Protagorae ſermone finem accepit. *The.* Ne deſiſtite, quaeſo, Theodore, antequam tu & Socrates eos recenſeatis, qui ſtare omnia dicunt, quemadmodum paulo ante propoſuiſtis. *Theo.* Cum ſis iuvenis, o Theaetete, ſeniores iniuriam facere doces, dum pacta tranſgredi exhortaris. Sed accingere tu, ut reliquorum, Socrati, ſi velit, rationem reddas. *The.* Libentiſſime tamen ea, de quibus loquor, audirem. *Theo.* Equites in campum provocas, cum Socratem ad diſputandum accerſis. interroga igitur, atque audies. *Sa.* Videor equidem, o Theodore, in his, quae Theaetetus iubet, ipſi minime pariturus. *Theo.* Quid obſtat, quo minus obſequaris? *So.* Etſi Meliſſum atque alios, qui unum conſiſtens univerſum dicunt, vereor ne forte oneroſi videamur, illos exagi-

ἔντα Παρμενίδην. Παρμενίδης δέ μοι φαίνεται τὸ τοῦ Ὁμήρου, αἰδοῖός τέ μοι ἅμα δεινός τε. συμπροσέμιξα γὰρ δὴ τῷ ἀνδρὶ, πάνυ νέος, πάνυ πρεσβύτῃ· καί μοι ἐφάνη βάθος τὲ
p. ἔχειν παντάπασι γενναῖον. φοβοῦμαι οὖν μὴ οὔτε τὰ λεγό-
184 μενα ξυνίωμεν, τί τε διανοούμενος εἶπε, πολὺ πλέον λειπώ-
a. μεθα· καὶ τὸ μέγιςον, οὗ ἕνεκα ὁ λόγος ὥρμηται, ἐπιςήμης περὶ, τί ποτ' ἐςὶν, ἄσκεπτον γένηται, ὑπὸ τῶν ἐπεισκωμαζόντων λόγων, εἴτις αὐτοῖς πείσεται. ἄλλως τε καὶ ὃ νῦν ἐγείρομεν, πλήθει ἀμήχανον. εἰτέ τις ἐν παρέργῳ σκέψεται, ἀνάξι' ἂν πάθοι· εἴτε ἱκανῶς μηκυνόμενος, τὸ τῆς ἐπιςήμης ἀφανιεῖ.
b. δεῖ δὲ οὐδέτερα· ἀλλὰ Θεαίτητον ὧν κυεῖ περὶ ἐπιςήμης πειρᾶσθαι ἡμᾶς τῇ μαιευτικῇ τέχνῃ ἀπολῦσαι. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ χρὴ, εἰ δοκεῖ, οὕτω ποιεῖν. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν, ὦ Θεαίτητε, τοσόνδε περὶ τῶν εἰρημένων ἐπίσκεψαι. αἴσθησιν γὰρ δὴ ἐπιςήμην ἀπεκρίνω. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Εἰ οὖν τίς σε ὧδ'

tantes, minus tamen, quam unicum Parmenidem, vereor. Parmenides enim, ut Homericis verbis utar, verendus mihi acerque videtur. Collocutus ſum olim cum illo ſene admodum adhuc adoleſcens, mihique viſus eſt profundam generoſamque omnino ſapientiam poſſidere. Formido itaque, ne dicta eius vocesque nequaquam intelligamus; quod autem verbis ſubintelligit, multo magis nos lateat; & quod maximum eſt, cuius gratia diſputatio inter nos coepit, quid ſcientia ſit inquirens, indiſcuſſum relinquatur, propter diſputationes temere irruentes, ſi quis eis obſequatur: praeſertim cum ampliſſima quaeſtio illa, quam modo induximus, ſi praeter propoſitum & quaſi digrediendo tractetur, indigna nimium paſſura ſit; & ſi latius exactiusque perficiatur, ſcientiae ipſius inveſtigationem impeditura. neutrum vero decet: ſed magis Theaeteti foetum circa ſcientiam obſtetricia facultate in lucem educere, & diligenter examinare. *The.* Si ita videtur, ita agendum eſt. *So.* Hoc igitur, Theaetete, circa ſupra dicta inſuper conſidera. ſenſum eſſe ſcientiam reſpondiſti, an non? *The.* Certe. *So.* Si quis igitur interrogaret, quonam alba & nigra homo videat, quove

ἐρωτῶν, τῷ τὰ λευκὰ καὶ μέλανα ὁρᾷ ἄνθρωπος, καὶ τῷ τὰ ὀξέα καὶ βαρέα ἀκούει· εἴποις ἂν, οἶμαι, ὄμμασί τε καὶ ὠσί. ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τὸ δὲ εὐχερὲς τῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων, καὶ μὴ δι' ἀκριβείας ἐξεταζόμενον, τὰ μὲν πολλὰ, c. οὐκ ἀγεννὲς, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τούτου ἐναντίον ἀνελεύθερον· ἔςι δὲ ὅτε ἀναγκαῖον· οἷον καὶ νῦν ἀνάγκη ἐπιλαβέσθαι τῆς ἀποκρίσεως ἣν ἀποκρίνῃ, ἢ οὐκ ὀρθή. σκόπει γὰρ, ἀπόκρισις ποτέρα ὀρθοτέρα· ᾧ ὁρῶμεν, τοῦτο εἶναι ὀφθαλμοὺς, ἢ δι' οὗ ὁρῶμεν· καὶ, ᾧ ἀκούομεν, ὦτα, ἢ δι' οὗ ἀκούομεν. ΘΕΑΙ. Δι' ὧν ἕκαςα αἰσθανόμεθα, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον ἢ οἷς. ΣΩ. Δεινὸν γάρ που, ὦ παῖ, εἰ πολλαί τινες ἐν d. ἡμῖν, ὥσπερ ἐν δουρείοις ἵπποις, αἰσθήσεις ἐγκάθηνται, ἀλλὰ μὴ εἰς μίαν τινὰ ἰδέαν, εἴτε ψυχὴν, εἴτε ὃ δεῖ καλεῖν, πάντα ταῦτα ξυντείνει· ᾗ διὰ τούτων οἷον ὀργάνων αἰσθανόμεθα ὅσα αἰσθητά. ΘΕΑΙ. Ἀλλά μοι δοκεῖ οὕτω μᾶλλον, ἢ ἐκείνως. ΣΩ. Τοῦ δέ τοι ἕνεκα αὐτά σοι διακριβοῦμαι, εἴτινε ἡμῶν αὐτῶν, τῷ αὐτῷ, διὰ μὲν ὀφθαλμῶν διϊκνούμεθα λευ-

acuta & gravia audiat: oculis, ut arbitror, & auribus, responderes. *The.* Equidem. *So.* Uti nominibus verbisque communioribus, neque exacte curioseque disquirere, saepenumero generosi animi est, contrarium autem illiberalis: nonnunquam tamen necessarium est, quemadmodum in praesentia examinare cogimur, qua ex parte responsio tua minus recta sit. Attende enim, quae responsio rectior, utrum quae dicit, quo videmus id oculos esse; an quae dicit, per quod videmus. item quo audimus aures, an per quod audimus. *The.* Potius mihi, per quae singula sentimus, quam quibus sentimus, respondendum videtur, o Socrates. *So.* Absurdum quidem id esset, o puer, si multi nobis sensus quemadmodum ligneis equis insiderent: & omnia haec in unam sive ideam, sive animam, seu quomodocunque vocari decet, minime tenderent, qua per ista tanquam per organa, quaecunque sensibus subiacent, sentimus. *The.* Mihi quidem hoc potius, quam illo modo videtur. *So.* Idcirco ista tecum diligenter perquiro, ut videamus, utrum

κῶν τε καὶ μελάνων, διὰ δὲ τῶν ἄλλων, ἑτέρων αὖ τινῶν·
e. καὶ ἕξεις, ἐρωτώμενος, πάντα τὰ τοιαῦτα εἰς τὸ σῶμα ἀνα-
φέρειν. ἴσως δὲ βέλτιόν σε λέγειν αὐτὰ ἀποκρινόμενον μᾶλ-
λον, ἢ ἐμὲ ὑπὲρ σοῦ πολυπραγμονεῖν. καί μοι λέγε· θερμὰ
καὶ ξηρὰ, καὶ κοῦφα, καὶ γλυκέα, δι' ὧν αἰσθάνῃ, ἆρα οὐ
τοῦ σώματος ἕκαςα τίθης; ἢ ἄλλου τινός; ΘΕΑΙ. Οὐδενὸς
ἄλλου. ΣΩ. Ἦ καὶ ἐθελήσεις ὁμολογεῖν, ἃ δι' ἑτέρας δυνά-
P. μεως αἰσθάνῃ, ἀδύνατον δι' ἄλλης τούτων αἰσθέσθαι; οἷον,
385 a. ἃ δι' ἀκοῆς, δι' ὄψεως; ἢ ἃ δι' ὄψεως, δι' ἀκοῆς; ΘΕΑΙ. Πῶς
γὰρ οὐκ ἐθελήσω; ΣΩ. Εἴτι ἄρα περὶ ἀμφοτέρων διανοῇ, οὐκ
ἂν διά γε τοῦ ἑτέρου ὀργάνου, οὐδ' αὖ διὰ τοῦ ἑτέρου περὶ
ἀμφοτέρων αἰσθάνοι' ἄν. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Περὶ δὴ
φωνῆς καὶ περὶ χρόας, πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο περὶ ἀμφο-
τέρων, ᾗ διανοῇ, ὅτι ἀμφοτέρω ἐςόν; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ.
Οὐκοῦν καὶ ὅτι ἑκάτερον, ἑκατέρου μὲν ἕτερον, ἑαυτῷ δὲ
b. ταυτόν; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Καὶ ὅτι ἀμφοτέρω, δύο,
ἑκάτερον δὲ, ἕν; ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ εἴτε

uno quodam eodem, quod insit nobis, per oculos quidem alba & nigra percipiamus, per alia vero organa alia quaedam: possisque interrogatus, ad corpus singula haec referre. Praestat forsitan, te ad singula respondere, quam me tui vicem gerendo defatigari. Dic itaque, ea, per quae sentis calida & sicca, levia atque dulcia, nonne corporis organa singula ponis, an alterius cuiuspiam? *The.* Nullius alterius. *So.* Numquid fateberis, quae per aliam potentiam sentis, per aliam sentire non posse? veluti quae per auditum, eadem per visum: & contra quae per visum, eadem per auditum? *The.* Quidni fatear? *So.* Si quid ergo de utrisque cogitas, non utique per aliud organum, neque etiam per aliud de ambobus id sentis. *The.* Non certe. *So.* De voce itaque & de colore utrisque simul, primum quidem id cogitas, quod utraque sunt? *The.* Cogito. *So.* Item quod alterutrum ab alterutro diversum est, & sibimet idem? *The.* Quidni? *So.* Quodque ambo, duo sunt: alterutrum vero unum. *The.* Id quoque. *So.* Potes insuper, utrum similia inter

ἀνομοίω εἴτε ὁμοίω ἀλλήλοιν, δυνατὸς εἶ ἐπισκέψασθαι; ΘΕΑΙ. Ἴσως. ΣΩ. Ταῦτα δὴ πάντα διὰ τίνος περὶ αὐτοῖν διανοῇ; οὔτε γὰρ δι' ἀκοῆς, οὔτε δι' ὄψεως οἷόν τε τὸ κοινὸν λαμβάνειν περὶ αὐτῶν. ἔτι δὲ καὶ τόδε τεκμήριον οὗ λέγομεν. εἰ γὰρ δυνατὸν εἴη ἀμφοτέρω σκέψασθαι, ἆρ' ἐξὸν ἀλμυρὼ, ἢ οὔ, οἶσθ' ὅτι ἕξεις εἰπεῖν ᾧ ἐπισκέψῃ· καὶ τοῦτο οὔτε ὄψις, οὔτε ἀκοὴ φαίνεται, ἀλλὰ τὶ ἄλλο. ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλει, ἔγε διὰ τῆς γλώττης δύναμις; ΣΩ. Καλῶς λέγεις. ἡ δὲ διὰ τίνος δύναμις τό, τ' ἐπὶ πᾶσι κοινὸν καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις δηλοῖ σοι, ᾧ τὸ ἔξιν ἐπονομάζεις καὶ τὸ οὐκ ἔξιν, ἃ νῦν δὴ ἠρωτῶμεν περὶ αὐτῶν. τούτοις πᾶσι ποῖα ἀποδώσεις ὄργανα, δι' ὧν αἰσθάνεται ἡμῶν τὸ αἰσθανόμενον ἕκαστα; ΘΕΑΙ. Οὐσίαν λέγεις καὶ τὸ μὴ εἶναι, καὶ ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα, καὶ τὸ ταυτόν τε καὶ τὸ ἕτερον, ἔτι δὲ ἕν τε καὶ τὸν ἄλλον ἀριθμὸν περὶ αὐτῶν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἄρτιόν τε καὶ περιττὸν ἐρω- d.
τᾷς, καὶ τἄλλα ὅσα τούτοις ἕπεται, διὰ τίνος ποτὲ τῶν τοῦ σώματος τῇ ψυχῇ αἰσθανόμεθα. ΣΩ. Ὑπέρευ, ὦ Θεαίτητε,

se, vel dissimilia sint, iudicare. *The.* Forte. *So.* Haec utique omnia per quid potissimum de ipsis existimas? Non per auditum, non per visum, commune circa illa quidquam accipi potest. Hinc praeterea quod dicimus coniectare licet. Si enim de utrisque iudicari posset, salsane sint, an non, posses procul dubio declarare, quo iudicares: idque non visum, non auditum, sed aliud quidem esse constat. *The.* Cur non linguae vis id efficiat? *So.* Scite loqueris. Illa vero potentia, per quid tibi ostendit, quod singulis est commune, quodve super singula, quo esse & non esse denominas, quae paulo ante de his percontabamur: qualia organa his omnibus assignabis, per quae id, quod sentit in nobis, singula sentiat? *The.* Essentiam ais & ipsum non esse, similitudinemque & dissimilitudinem, & idem & alterum, & unum aliumque de ipsis numerum. Patet enim, quod quaeris, per quod potissimum ex corporeis instrumentis ipsa anima par & impar, & quae sequuntur, percipiamus. *So.* Egregie admodum, o Theaetete, assequeris: atque haec ipsa sunt, quae

ἀκολουθεῖς, καὶ ἔστιν ἃ ἐρωτῶ, αὐτὰ ταῦτα. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἐγωγε οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν· πλήν γ' ὅτι μοι δοκεῖ τὴν ἀρχὴν οὐδ' εἶναι τοιοῦτον οὐδὲν τούτοις ὄρ-
γανον ἴδιον, ὥσπερ ἐκείνοις, ἀλλ' αὐτὴ δι' αὐτῆς ἡ ψυχὴ τὰ
c. κοινά μοι φαίνεται περὶ πάντων ἐπισκοπεῖν. ΣΩ. Καλὸς γὰρ εἶ, ὦ Θεαίτητε, καὶ οὐχ, ὡς ἔλεγε Θεόδωρος, αἰσχρός. ὁ γὰρ καλῶς λέγων, καλός τε κἀγαθός. πρὸς δὲ τῷ καλῷ, εὖ ἐποίη-σάς με, μάλα συχνοῦ λόγου ἀπαλλάξας, εἰ φαίνεταί σοι, τὰ μὲν αὐτὴ δι' αὐτῆς ἡ ψυχὴ ἐπισκοπεῖν, τὰ δὲ, διὰ τῶν τοῦ σώματος δυνάμεων. τοῦτο γὰρ ἦν ὃ καὶ αὐτῷ μοι ἐδόκει,
p. ἐβουλόμην δὲ καὶ σοὶ δόξαι. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν φαίνεταί
186 γε. ΣΩ. Ποτέρων οὖν τίθης τὴν οὐσίαν; τοῦτο γὰρ μάλιστα
a. ἐπὶ πάντων παρέπεται. ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν, ὧν αὐτὴ ἡ ψυχὴ καθ' αὑτὴν ἐπορέγεται. ΣΩ. Ἦ καὶ τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, καὶ τὸ ταυτὸν καὶ ἕτερον; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί δὲ, καλὸν καὶ αἰσχρὸν, καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν; ΘΕΑΙ. Καὶ τούτων μοι δοκεῖ ἐν τοῖς μάλιστα πρὸς ἄλληλα σκοπεῖσθαι τὴν οὐσίαν,

interrogo. *The.* Per Iovem, o Socrates, quid dicam ignoro: nisi quod mihi ab initio videbatur, nullum huiusmodi proprium organum his, ut illis, accommodari, sed ipsam potius per seipsam animam, communionem in omnibus iudicare. *So.* Pulcher es, o Theaetete, nec, ut aiebat Theodorus, deformis. nam qui pulchre loquitur, pulcher est atque bonus. Accedit ad haec, quod ingens mihi beneficium contulisti. nam prolixa & gravi disputatione me liberasti, postquam tibi videtur anima quaedam per seipsam animadvertere, nonnulla per corporis vires apprehendere. Nam haec mea sententia erat, quam tibi quoque cupiebam persuadere. *The.* Mihi certe persuasum est. *So.* Quorum in numero essentiam ponis? hoc enim maxime ad omnia sequitur. *The.* Eorum, quae ipsa per se anima affectat atque assequitur. *So.* Numquid & simile dissimileque, & idem & alterum? *The.* Et haec. *So.* Quid pulchrum & turpe, bonumque & malum? *The.* Horum quoque mihi videtur maxime omnium essentiam invicem considerare, reputans atque

ἀναλογιζομένη ἐν ἑαυτῇ τὰ γεγονότα καὶ τὰ παρόντα, πρὸς τὰ μέλλοντα. ΣΩ. Ἔχε δή· ἄλλοτι τοῦ μὲν σκληροῦ τὴν σκληρότητα διὰ τῆς ἐπαφῆς αἰσθήσεται, καὶ τοῦ μαλακοῦ τὴν μαλακότητα ὡσαύτως; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τὴν δέ γε οὐσίαν, καὶ ὅ, τι ἐςὸν, καὶ τὴν ἐναντιότητα πρὸς ἀλλήλω, καὶ τὴν οὐσίαν αὖ τῆς ἐναντιότητος αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἐπανιοῦσα καὶ συμβάλλουσα πρὸς ἄλληλα, κρίνειν πειρᾶται ἡμῖν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μὲν εὐθὺς γενομένοις πάρεςι φύσει αἰσθάνεσθαι ἀνθρώποις τε καὶ θηρίοις, ὅσα διὰ τοῦ σώματος παθήματα ἐπὶ τὴν ψυχὴν τείνει· τὰ δὲ περὶ τούτων ἀναλογίσματα πρός τε οὐσίαν καὶ ὠφέλειαν, μόγις καὶ ἐν χρόνῳ διὰ πολλῶν πραγμάτων καὶ παιδείας παραγίγνεται οἷς ἂν καὶ παραγίγνηται. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Οἷόν τε οὖν ἀληθείας τυχεῖν, ᾧ μηδὲ οὐσίας; ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον. ΣΩ. Οὗ δὲ ἀληθείας τὶς ἀτυχήσει, ποτὲ τούτου ἐπιςήμων ἔςαι; ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἄν, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Ἐν μὲν ἄρα τοῖς παθήμασιν οὐκ ἔνι ἐπιςήμη, ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων συλλογισμῷ. οὐσίας γὰρ καὶ ἀληθείας ἐνταῦθα μὲν, ὡς ἔοικε,

comparans in ſeipſa praeterita praeſentiaque ad futura. *So.* Adverte & hoc, rei durae duritiem per tactum ſentiet, & mollis ſimili ratione mollitiem? *The.* Ita. *So.* Eſſentiam vero, & quod ſunt, mutuamque contrarietatem, ipſiusque contrarietatis eſſentiam ipſa anima per ſe volutans & invicem conferens, diſcernere nititur. *The.* Omnino quidem. *So.* An non ſtatim natis hominibus atque brutis naturalis quaedam facultas adeſt, qua paſſiones per corpus manantes in animam ſentiunt? ratiocinatio vero comparatioque iſtorum ad eſſentiam utilitatemque, vix tandem poſt longa curricula temporis, frequenti ſtudio & diſciplina advenit, quibuscunque competit? *The.* Ita prorſus. *So.* Num veritatem eo percipere poſſumus, quo eſſentiam non percipimus? *The.* Minime. *So.* Cuius autem quis veritate caret, huius ſcientiam ullam habet? *The.* At quo pacto id fieri poſſet? *So.* In paſſionibus igitur ſcientia nequaquam ineſt: in ratiocinatione tamen, quae circa illas verſatur,

δυνατὸν ἅψασθαι, ἐκεῖ δὲ ἀδύνατον. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Ἦ οὖν ταυτὸν ἐκεῖνό τε καὶ τοῦτο καλεῖς, τοσαύτας διαφορὰς ἔχοντε; ΘΕΑΙ. Οὔκουν ἂν δὴ δίκαιόν γε. ΣΩ. Τί οὖν δὴ ἐκείνῳ ἀποδίδως ὄνομα, τῷ ὁρᾷν, ἀκούειν, ὀσφραίνεσθαι, ψύχεσθαι, θερμαίνεσθαι; ΘΕΑΙ. Αἰσθάνεσθαι ἔγωγε. τί
e. γὰρ ἄλλο; ΣΩ. Σύμπαν ἄρ' αὐτὸ καλεῖς αἴσθησιν; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ὧ τε φαμὲν οὐ μέτεσιν ἀληθείας ἅψασθαι, οὐδὲ γὰρ οὐσίας. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Οὐδ' ἄρ' ἐπιςήμης. ΘΕΑΙ. Οὐ γάρ. ΣΩ. Οὐκ ἄρ' ἂν εἴη ποτὲ, ὦ Θεαίτητε, αἴσθησίς τε καὶ ἐπιςήμη ταυτόν. ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Καὶ μάλιςά γε νῦν καταφανέςατον γέγονεν ἄλλο ὂν αἰσθήσεως ἐπιςήμη· ἀλλ' οὔτι μὲν δὴ τού-
p. του γε ἕνεκα ἠρχόμεθα διαλεγόμενοι, ἵνα εὕρωμεν τί ποτ'
187 οὐκ ἔς' ἐπιςήμη, ἀλλὰ τί ἐςιν. ὅμως δὲ τοσοῦτόν γε προβε-
a. βήκαμεν, ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει τοπαράπαν, ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ὀνόματι, ὅ, τι ποτ' ἔχει ἡ ψυχὴ, ὅταν αὐτὴ καθ' αὑτὴν πραγματεύηται περὶ τὰ ὄντα. ΘΕΑΙ.

inesse videtur. essentiam quippe veritatemque hic attingere possumus, illic vero nequaquam. *The.* Constat. *So.* Num idem illud & hoc vocas, cum tanta inter se differentia discrepent? *The.* Haud sane deceret. *So.* Quod igitur illi attribuis nomen? ipsi nimirum videre, audire, odorari, gustare, calefieri, frigefierique? num sentire? *The.* Idipsum. quid enim aliud? *So.* Universum igitur hoc sensum vocas? *The.* Necesse. *So.* Huic veritatis perceptionem convenire negavimus, cum essentiam non percipiat. *The.* Sic est. *So.* Neque scientiae igitur compos erit. *The.* Non. *So.* Ex his sequitur, o Theaetete, scientiam & sensum nunquam idem fore. *The.* Non videtur, o Socrates. *So.* In his perspicue patuit, aliud sensum, aliud scientiam esse. verum non huius gratia disserere coepimus, ut quid scientia non sit inveniremus, sed quid sit. Eatenus vero disputando processimus, ut scientiam in sensu nullo modo quaerendam iudicaverimus, sed in eo nomine potius, quod tunc sortitur animus, cum ipse secundum seipsum circa illa, quae sunt, versa-

Αλλὰ μὴν τοῦτό γε καλεῖται, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐγῷμαι, δοξάζειν. ΣΩ. Ὀρθῶς γὰρ οἴει, ὦ φίλε. καὶ ὅρα δὴ νῦν πάλιν ἐξ ἀρχῆς, πάντα τὰ πρόσθεν ἐξαλείψας, εἴτι μᾶλλον καθορᾷς, ἐπειδὴ ἐνταῦθα προελήλυθας. καὶ λέγε αὖθις τί ποτ' ἐςὶν ἐπιςήμη. ΘΕΑΙ. Δόξαν μὲν πᾶσαν εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, ἀδύνατον, ἐπειδὴ καὶ ψευδής ἐςι δόξα· κινδυνεύει δὲ ἡ ἀληθὴς δόξα, ἐπιςήμη εἶναι. καί μοι τοῦτο ἀποκεκρίσθω. ἐὰν γὰρ μὴ φανῇ προϊοῦσιν, ὥσπερ τοῦν, ἄλλό τι πειρασόμεθα λέγειν. ΣΩ. Οὕτω μέντοι χρὴ, ὦ Θεαίτητε, λέγειν προθύμως μᾶλλον, ἢ ὡς τοπρῶτον ὤκνεις ἀποκρίνεσθαι. ἐὰν γὰρ οὕτω δρῶμεν, δυοῖν θάτερον, ἢ εὑρήσομεν ἐφ' ὃ ἐρχόμεθα, ἢ ἥττον οἰησόμεθα εἰδέναι ὃ μηδαμῇ ἴσμεν. καίτοι οὐκ ἂν εἴη μεμπτὸς μισθὸς ὁ τοιοῦτος. καὶ δὴ καὶ νῦν τί φῄς; δυοῖν ὄντοιν εἰδέοιν δόξης, τοῦ μὲν, ἀληθινοῦ, ψευδοῦς δὲ τοῦ ἑτέρου, τὴν ἀληθῆ δόξαν ἐπιςήμην ὁρίζῃ; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. τοῦτο γὰρ αὖ νῦν μοι φαίνεται. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ἔτι ἄξιον περὶ δόξης ἀναλαβεῖν πάλιν; ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις; ΣΩ. Θράττει μέ πως νῦν τε καὶ

tur & agit. *The.* Atqui hoc, o Socrates, ut ipſe arbitror, opinari vocatur. *So.* Recte arbitraris, amice. Et nunc ab initio rurſus adverte, deletis ex animo cunctis ſuperioribus, numquid magis perſpicias, poſtquam huc uſque evectus es. Et quid ſit ſcientia, iterum explica. *The.* Opinionem quamlibet, o Socrates, ſcientiam dicere impoſſibile eſt, cum & falſa quaedam opinio ſit. Videtur autem opinio vera ſcientia eſſe, idque a me nunc reſponſum puta. quod ſi aliter diſputando deinceps videbitur, aliquid aliud afferre conabimur. *So.* Euge, Theaetete. ſic promto animo diſputare decet, neque, ut coeperas, tergiverſari. Si enim ita fecerimus, alterum e duobus continget: aut quod affectamus inveniemus, aut certe quod ignoramus, minus nos ſcire putabimus. neque mediocre lucrum id erit. Et nunc quidem quid ais? An, cum duae ſint opinionis ſpecies, vera una, & altera falſa, opinionem veram ſcientiam definis? *The.* Definio. hoc enim mihi in praeſentia videtur. *So.* An de opinione deinceps ab initio pertractan-

d. ἄλλοτε δὴ πολλάκις. ὥστ' ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ πρὸς ἐμαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλον γεγονέναι, οὐκ ἔχοντα εἰπεῖν τί ποτ' ἐστι τοῦτο τὸ πάθος παρ' ἡμῖν, καὶ τίνα τρόπον ἐγγινόμενον. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; ΣΩ. Τὸ δοξάζειν τινὰ ψευδῆ. σκοπῶ δὴ καὶ νῦν, ἔτι διςάζων, πότερον ἐάσομεν αὐτὸ, ἢ ἐπισκεψόμεθα ἄλλον τρόπον ἢ ὀλίγον πρότερον. ΘΕΑΙ. Τί μὴν, ὦ Σώκρατες, εἴπερ γε καὶ ὀπηοῦν φαίνεται δεῖν; ἄρτι γὰρ οὐ κακῶς γε σὺ καὶ ὁ Θεόδωρος ἐλέγετε σχολῆς πέρι, ὡς οὐδὲν ἐν τοῖς τοιοῖσδε
e. κατεπείγει. ΣΩ. Ὀρθῶς ὑπέμνησας. ἴσως γὰρ οὐκ ἄπο καιροῦ πάλιν ὥσπερ ἴχνος μετελθεῖν. κρεῖττον γάρ που σμικρὸν εὖ ἢ πολὺ μὴ ἱκανῶς περᾶναι. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Πῶς οὖν; τί δὴ καὶ λέγομεν; ψευδῆ φαμὲν ἑκάςοτε εἶναι δόξαν; καί τινα ἡμῶν δοξάζειν ψευδῆ, τὸν δ' αὖ ἀληθῆ, ὡς φύσει οὕτως ἐχόντων; ΘΕΑΙ. Φαμὲν γὰρ δή. ΣΩ. Οὐκοῦν τόδέ γ' ἔσθ'
p. ἡμῖν περὶ πάντα καὶ καθ' ἕκαςον, ἤτοι εἰδέναι, ἢ μὴ εἰδέναι.
188 μανθάνειν γὰρ καὶ ἐπιλανθάνεσθαι μεταξὺ τούτων ὡς ὄντα,
a. χαίρειν λέγω ἐν τῷ παρόντι. νῦν γὰρ ἡμῖν πρὸς λόγον ἔςιν

dum? *The.* Quidnam dicis? *So.* Turbat me nunc, & ſaepe alias, adeo ut in ambiguitate plurima quoad me ipſum & quoad alios verſer, explicare non valens, quaenam ſit haec in nobis affectio, quove pacto adveniat. *The.* Quaenam haec? *So.* Falſo ſcilicet aliquem opinari: de quo nunc etiam ambigo, utrum id omittamus, aut aliter, quam ſupra, conſideremus. *The.* Quidni, o Socrates, ſi quo modo decere cenſes? praeclare enim tu & Theodorus in ſuperioribus de otio dicebatis, quod nihil in talibus urgeat. *So.* Opportune admonuiſti. forte enim haud ab re erit, tanquam veſtigium iterato percurrere. praeſtat namque exiguum bene, quam multum non ſufficienter determinare. *The.* Quidni? *So.* Quomodo igitur, & quid dicimus? Falſam plerumque opinionem eſſe dicimus, & aliquem noſtrum falſa opinari, alium vera, quaſi haec ex natura ita ſe habeant? *The.* Dicimus absque dubio. *So.* Nonne hoc nobis tam circa omnia, quam circa ſingula contingit, noſſe videlicet, vel ignorare? nam diſcere & obliviſci, utpote iſtorum

οὐδέν. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Σώκρατες, ἄλλό γ' οὐδὲν λείπεται περὶ ἕκαςον, πλὴν εἰδέναι, ἢ μὴ εἰδέναι. ΣΩ. Οὐκοῦν ἤδη ἀνάγκη τὸν δοξάζοντα, δοξάζειν ἢ ὧν τι οἶδεν, ἢ μὴ οἶδε. ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Καὶ μὴν εἰδότα γε μὴ εἰδέναι τὸ αὐτὸ, ἢ μὴ εἰδότα εἰδέναι, ἀδύνατον. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; b.
ΣΩ. Ἆρ' οὖν ὁ τὰ ψευδῆ δοξάζων ἃ οἶδε, ταῦτα οἴεται οὐ ταῦτα εἶναι, ἀλλὰ ἕτερα ἄττα ὧν οἶδε; καὶ ἀμφότερα εἰδὼς, ἀγνοεῖ αὖ ἀμφότερα; ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ ἀδύνατον, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλ' ἄρα, ἃ μὴ οἶδεν, ἡγεῖται αὐτὰ εἶναι ἕτερα ἄττα ὧν μὴ οἶδε; καὶ τοῦτ' ἐςὶ τῷ μήτε Θεαίτητον μήτε Σωκράτη εἰδότι, εἰς τὴν διάνοιαν λαβεῖν ὡς ὁ Σωκράτης, Θεαίτητος, ἢ Θεαίτητος, Σωκράτης; ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἄν; ΣΩ. c.
Ἀλλ' οὐ μὴν, ἄ γε τὶς οἶδεν, οἴεταί που ἃ μὴ οἶδεν αὐτὰ εἶναι· οὐδ' αὖ, ἃ μὴ οἶδεν, ἃ οἶδε. ΘΕΑΙ. Τέρας γὰρ ἔςαι. ΣΩ. Πῶς οὖν ἂν ἔτι ψευδῆ δοξάσειεν; ἐκτὸς γὰρ τούτων, ἀδύνατόν που δοξάζειν. ἐπειπερ πάντα ἢ ἴσμεν, ἢ οὐκ ἴσμεν·

media, impraesentiarum transeo, cum nihil ad propositum nobis conferant. *The.* Nihil prorsus, o Socrates, aliud, praeter nosse, vel ignorare, circa unumquodque relinquitur. *So.* Nonne igitur necessarium est opinantem opinari illa, de quibus novit aliquid, vel non novit? *The.* Necessarium. *So.* Quin etiam noscentem ignorare idem, vel ignorantem nosse impossibile est? *The.* Quidni? *So.* Num qui falsa opinatur quae novit, ea putat non ea esse, sed alia quaedam, quae etiam novit: & utraque noscens, utraque rursus ignorat? *The.* At fieri hoc nequit, o Socrates. *So.* An forte quae non novit, ea putat alia quaedam esse, quae non novit? & qui neque Theaetetum, neque Socratem agnovit, cogitare unquam potest Socratem Theaetetum, vel contra Theaetetum Socratem esse? *The.* Nunquam. *So.* Neque tamen quae quis novit, ea, quae non novit, esse putat: neque rursus quae non novit, ea, quae novit. *The.* Monstrum enim esset. *So.* Quo pacto igitur falsa quis opinabitur? Praeter haec quidem opinari non licet, quandoquidem omnia vel noscimus, vel ignoramus: in his autem

ἐν δὲ τούτοις οὐδαμοῦ φαίνεται δυνατὸν ψευδῆ δοξάσαι.
ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα. ΣΩ. Ἆρ' οὖν οὐ ταύτῃ σκεπτέον ὃ
ζητοῦμεν, κατὰ τὸ εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι ἰόντας, ἀλλὰ
d. κατὰ τὸ εἶναι καὶ μή; ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις; ΣΩ. Μὴ ἁπλοῦν
ᾖ, ὅτι ὁ τὰ μὴ ὄντα περὶ ὁτουοῦν δοξάζων, οὐκ ἔσθ' ὡς οὐ
ψευδῆ δοξάσει· κἂν ὁπωσοῦν ἄλλως τὰ τῆς διανοίας ἔχῃ.
ΘΕΑΙ. Εἰκός γ' αὖ, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Πῶς οὖν τί ἐροῦ-
μεν, ὦ Θεαίτητε, ἐάν τις ἡμᾶς ἀνακρίνῃ (δυνατὸν δὲ ὁτῳ-
οῦν ὃ λέγεται) Καὶ τίς ἀνθρώπων τὸ μὴ ὂν δοξάσει, εἴτε περὶ
τῶν ὄντων του, εἴτε αὐτὸ καθ' αὑτό; Καὶ ἡμεῖς δὴ, ὡς
ἔοικε, πρὸς ταῦτα φήσομεν, Ὅταν γε ἀληθῆ μὴ οἴηται
e. οἰόμενος. ἢ πῶς ἐροῦμεν; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Ἦ οὖν καὶ
ἄλλοθί που τὸ τοιοῦτόν ἐςι; ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Εἴ τις
ὁρᾷ μέν τι, ὁρᾷ δὲ οὐδέν. ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ΣΩ. Ἀλλὰ
μὴν εἰ ἕν γε τι ὁρᾷ, τῶν ὄντων τὶ ὁρᾷ. ἢ σὺ οἴει ποτὲ τὸ ἓν ἐν
τοῖς μὴ οὖσιν εἶναι; ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Ὁ ἄρα ἕν γέ

nullo modo falſa opinari quis poſſe videtur. *The.* Vera loqueris. *So.* An forte non ita conſiderandum quod quaerimus, ſecundum noſſe & non noſſe procedendo, ſed ſecundum eſſe & non eſſe? *The.* Qui iſthuc ais? *So.* Ne ſimplex ſit: quoniam qui quae nuſquam ſunt, in quacunque tandem re opinatur, is non poteſt non falſa opinari, quomodocunque tandem cogitet. *The.* Decens id quoque, o Socrates. *So.* Quomodo igitur, quidve reſpondebimus, Theaetete, ſi quis nos interroget (poſſibile eſt autem unicuique quod dico) Quiſnam hominum ipſum quod non eſt opinetur, ſive de aliquo eorum quae ſunt, ſive ipſum ſecundum ſeipſum? Ad haec utique reſpondebimus: Quando ſcilicet quiſpiam opinando vera non opinatur. Aut quid dicemus? *The.* Sic certe. *So.* Num & alibi tale quid accidit? *The.* Quale iſtud? *So.* Ut aliquis videat quidem aliquid, videat autem nihil. *The.* Et quonam pacto? *So.* At vero ſi unum quiddam videt, exiſtentium quiddam videt. an putas tu unum unquam in his quae non ſunt eſſe? *The.* Minime. *So.* Qui igitur unum quiddam videt, exiſtens quiddam videt. *The.*

τι ὁρῶν, ὄν τι ὁρᾷ. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Καὶ ὁ ἄρα τὶ ἀκούων, ἕν γε τὶ ἀκούει, καὶ ὄν ἀκούει. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ὁ ἁπτόμενος δή του, ἑνὸς γέ του ἅπτεται, καὶ ὄντος ἅπτεται, εἴπερ ἑνός; ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο. ΣΩ. Ὁ δὲ δὴ δοξάζων, οὐχ ἕν τι δοξάζει; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ὁ δ' ἕν τι δοξάζων, οὐκ ὄν τι; ΘΕΑΙ. Συγχωρῶ. ΣΩ. Ὁ ἄρα μὴ ὄν δοξάζων, οὐδὲν δοξάζει. ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὅ γε μηδὲν δοξάζων, τοπαράπαν οὐδὲ δοξάζει. ΘΕΑΙ. Δῆλον, ὡς ἔοικε. ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἷόν τε τὸ μὴ ὄν δοξάζειν, οὔτε περὶ τῶν ὄντων, οὔτε αὐτὸ καθ' αὑτό. ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται. ΣΩ. Ἄλλό τι ἄρ' ἐστὶ τὸ ψευδῆ δοξάζειν, τοῦ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν; ΘΕΑΙ. Ἄλλο ἔοικε. ΣΩ. Οὐ γὰρ οὕτως, οὔτε ὡς ὀλίγον πρότερον ἐσκοποῦμεν, ψευδής ἐστι δόξα ἐν ἡμῖν. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν δή. ΣΩ. Ἀλλ' ἄρα ὧδε τοῦτο γιγνόμενον προσαγορεύομεν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΣΩ. Ἀλλοδοξίαν τινὰ οὖσαν, ψευδῆ φαμὲν εἶναι δόξαν, ὅταν τίς τι τῶν ὄντων ἄλλο αὖ τῶν ὄντων ἀνταλλαξάμενος, τῇ διανοίᾳ, φῇ εἶναι.

p. 189 a. b. c.

Apparet. *So.* Et qui aliquid audit, unum quiddam audit, & existens audit. *The.* Profecto. *So.* Item qui aliquid tangit, unum quiddam tangit, & existens insuper, si quidem unum. *The.* Et istud. *So.* Qui autem opinatur, nonne unum quiddam opinatur? *The.* Necessarium est. *So.* Et qui unum aliquid, nonne existens aliquid? *The.* Assentior. *So.* Qui ergo non existens opinatur, nihil opinatur. *The.* Non videtur. *So.* Atqui is, qui nihil opinatur, omnino non opinatur. *The.* Constat. *So.* Impossibile igitur est, quod non est opinari, sive de aliquo eorum quae sunt, sive ipsum secundum se ipsum. *The.* Impossibile videtur. *So.* Aliud itaque est opinari falsa, quam ea quae non sunt opinari. *The.* Aliud apparet. *So.* Neque igitur sic, neque ut paulo ante consideravimus, opinio falsa nobis inest. *The.* Non certe. *So.* At in hunc modum hoc forsitan appellamus. *The.* Quem? *So.* Alienam quandam opinionem, falsam opinionem esse dicimus, quando quis aliquid eorum quae sunt, aliud quiddam eorum quae & ipsa sunt, prout animi cogitatio mutarit,

οὕτω γὰρ ὃν μὲν ἀεὶ δοξάζει, ἕτερον δὲ ἀνθ' ἑτέρου· καὶ ἁμαρτάνων οὔ ἐσκόπει, δικαίως ἂν καλοῖτο ψευδῆ δοξάζων. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατά μοι νῦν δοκεῖς εἰρηκέναι. ὅταν γάρ τις ἀντὶ καλοῦ αἰσχρὸν, ἢ ἀντὶ αἰσχροῦ καλὸν δοξάζῃ, τότε ὡς ἀληθῶς δοξάζει ψευδῆ. ΣΩ. Δῆλος εἶ, ὦ Θεαίτητε, καταφρονῶν μου, καὶ οὐ δεδιώς. ΘΕΑΙ. Τί μάλιστα; ΣΩ. Οὐκ ἄῃ, οἶμαι, σοὶ
d. δοκῶ τοῦ ἀληθῶς ψευδοῦς ἀντιλαβέσθαι, ἐρόμενος εἰ οἷόν τε ταχὺ βραδέως ἢ κοῦφον βαρέως, ἢ ἄλλό τι ἐναντίον μὴ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἐναντίου γίγνεσθαι ἑαυτῷ ἐναντίως. τοῦτο μὲν οὖν, ἵνα μὴ μάτην θαρρήσῃς, ἀφίημι. ἀρέσκει δὲ, ὡς φῂς, τὸ τὰ ψευδῆ δοξάζειν, ἀλλοδοξεῖν εἶναι; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε. ΣΩ. Ἔστιν ἄρα, κατὰ τὴν σὴν δόξαν, ἕτερόν τι, ὡς ἕτερον, καὶ μὴ ὡς ἐκεῖνο, τῇ διανοίᾳ τίθεσθαι. ΘΕΑΙ. Ἔστι μέν τοι. ΣΩ. Ὅταν οὖν τοῦθ' ἡ
e. διάνοιά του δρᾷ, οὐ καὶ ἀνάγκη αὐτὴν ἤτοι ἀμφότερα ἢ τὸ ἕτερον διανοεῖσθαι; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη μὲν οὖν. ΣΩ. Ἤτοι ἅμα γε, ἢ ἐν μέρει. ΘΕΑΙ. Κάλλιστα. ΣΩ. Τὸ δὲ διανοεῖ-

esse dicit. sic enim existens aliquid semper, sed pro alio aliud opinabitur: cumque ab eo quod cogitavit aberret, iure falsa opinari dicetur. *The.* Rectissime mihi nunc dixisse videris. nam quoties aliquis pro pulchro turpe, vel contra pro turpi pulchrum opinatur, toties falsa opinari non ab re iudicatur. *So.* Contemnis me aperte, o Theaetete, neque vereris. *The.* Quorsum haec? *So.* Haud enim, puto, videor tibi quod revera falsum est apprehendisse, interrogatus, utrum possit velox secundum tardi, aut leve secundum gravis, aut aliud quid contrarium, non secundum suam ipsius, sed contrarii naturam, sibi ipsi contrarium fieri. Hoc igitur, ne frustra aut temere audeas, dimitto. Placet autem tibi, ut ais, falsa opinari, esse idem quod & aliena opinari. *The.* Mihi quidem. *So.* Licet ergo, ut ipse putas, alterum quiddam ut alterum, & non ut illud, cogitatione ponere. *The.* Licet utique. *So.* Cum igitur hoc cogitatio alicuius facit, an non necesse est ipsam aut utraque, aut alterum cogitare? *The.* Necesse omnino. *So.* Aut simul, aut seorsum?

σθαι ἄρ' ὅπερ ἐγώ, καλεῖς; ΘΕΑΙ. Τί καλῶν; ΣΩ. Λόγον ὃν αὐτὴ πρὸς αὐτὴν ἡ ψυχὴ διεξέρχεται, περὶ ὧν ἂν σκοπῇ. ὥσγε μὴ εἰδώς σοι ἀποφαίνομαι. τοῦτο γάρ μοι ἰνδάλλεται, διανοουμένη, οὐκ ἄλλό τι ἢ διαλέγεσθαι, αὐτὴ ἑαυτὴν ἐρωτῶσα καὶ ἀποκρινομένη, καὶ φάσκουσα, καὶ οὐ φάσκουσα. ὅταν δὲ ὁρίσασα, εἴτε βραδύτερον, εἴτε ὀξύτερον ἐπαΐξασα, τὸ αὐτὸ ἤδη φῇ καὶ μὴ διςάζῃ, δόξαν ταύτην τίθεμεν αὐτῆς. ὥστ' ἔγωγε τὸ δοξάζειν, λέγειν καλῶ, καὶ τὴν δόξαν, λόγον εἰρημένον· οὐ μέντοι πρὸς ἄλλον, οὐδὲ φωνῇ, ἀλλὰ σιγῇ, πρὸς αὐτόν. σὺ δὲ τί; ΘΕΑΙ. Κἀγώ. ΣΩ. Ὅταν ἄρα τὶς τὸ ἕτερον ἕτερον δοξάζῃ, καὶ φησὶν, ὡς ἔοικε, τὸ ἕτερον ἕτερον εἶναι πρὸς ἑαυτόν. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Ἀναμιμνήσκου δὴ εἰ πώποτ' εἶπες πρὸς σεαυτὸν, ὅτι παντὸς μᾶλλον τό, τοι καλὸν αἰσχρόν ἐςι, ἢ τὸ ἄδικον δίκαιον, ἢ καὶ (τὸ πάντων κεφάλαιον) σκόπει, εἴ ποτ' ἐπεχείρησας σεαυτὸν πείθειν ὡς παντὸς μᾶλλον τὸ ἕτερον ἕτερόν ἐςιν, ἢ πᾶν τοὐναντίον· οὐδ' ἐν ὕπνῳ πώποτε ἐτόλμησας εἰπεῖν πρὸς σεαυτὸν, ὡς παντάπασιν ἄρα

p. 190 a. b.

The. Et istud. *So.* Ipsum autem cogitare, num idem quod & ego, vocas? *The.* Quid tu vocas? *So.* Sermonem, quem ipsa anima apud se volvit circa illa, quae considerat. Rem tibi, eamque ut minime peritus, declaro. Hoc enim mihi videtur, cogitantem scilicet animam nihil aliud agere, quam secum ipsam disserere, interrogando, respondendo, affirmando, atque negando. Postquam vero definit, idemque sive tardius, seu velocius animadvertens asserit, neque vagatur, hanc ipsam opinionem ponimus. Quamobrem opinari loqui appello, opinionemque sermonem, non tamen ad alium, neque voce, sed silentio, & ad seipsum. Tu vero quid sentis? *The.* Idem. *So.* Quando igitur aliquis alterum opinatur alterum, tunc, ut videtur, ad seipsum dicit, alterum esse alterum. *The.* Quidni? *So.* Recordare, obsecro, si quando tecum ipse dixeris, pulchrum omnino turpe, vel iniustum esse iustum: immo, ut in summa dicam, numquid persuadere tibi unquam conatus sis, quod maxime omnium alterum sit alterum, an prorsus contra: nec in

τὰ περιττὰ ἄρτιά ἐςιν, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ
c. λέγεις. ΣΩ. Ἄλλον δέ τινα οἴει ὑγιαίνοντα, ἢ μαινόμενον, τολμῆσαι σπουδῇ πρὸς ἑαυτὸν εἰπεῖν, ἀναπείθοντα αὐτὸν, ὡς ἀνάγκη τὸν ἵππον, βοῦν εἶναι, ἢ τὰ δύο ἕν; ΘΕΑΙ. Μὰ Δί', οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ τὸ λέγειν πρὸς ἑαυτὸν, δοξάζειν ἐςὶν, οὐδεὶς ἀμφότερα λέγων καὶ δοξάζων, καὶ ἐφαπτόμενος ἀμφοῖν τῇ ψυχῇ, εἴποι ἂν καὶ δοξάσειεν ὡς τὸ ἕτερον, ἕτερόν ἐςιν. ἐατέον δὲ καὶ σοὶ τὸ ῥῆμα περὶ τοῦ ἑτέρου. λέγω γὰρ αὐτὸ τῇδε, μηδένα δοξάζειν ὡς τὸ αἰσχρὸν, καλὸν, ἢ
d. ἄλλό τι τῶν τοιούτων. ΘΕΑΙ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, ἐῶ τε, καὶ μοι δοκεῖ ὡς λέγεις. ΣΩ. Ἄμφω μὲν ἄρα δοξάζοντα, ἀδύνατον τὸ ἕτερον ἕτερον δοξάζειν. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τὸ ἑτερόν γε μόνον δοξάζων, τὸ δὲ ἕτερον μηδαμῇ, οὐδέποτε δοξάσει τὸ ἕτερον ἕτερον εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις. ΣΩ. Ἀναγκάζοιτο γὰρ ἂν ἐφάπτεσθαι καὶ οὗ μὴ δοξάζει. οὔτ' ἄρ' ἀμφότερα, οὔτε τὸ ἕτερον δοξάζοντι, ἐγχω-
e. ρεῖ ἀλλοδοξεῖν. ὥστ' εἴτις ὁριεῖται δόξαν εἶναι ψευδῆ τὸ ἑτερο-

somniis unquam ausus fueris tecum dicere, quod paria prorsus imparia sint, vel aliud quiddam huiusmodi. *The.* Nunquam certe. *So.* Numquid alium quempiam sive prudentem, sive insanum, ausurum existimas secum loquendo ex industria sibi persuadere, bovem necessario equum, vel duo unum esse? *The.* Minime, per Iovem. *So.* Si secum loqui opinari est, nemo dum utraque dicit, opinatur, attingitque animo, proferret unquam opinareturque alterum esse alterum. Mittamus, si placet, verbum hoc Alterum. hoc autem est quod volo, Neminem opinari turpe esse pulchrum, aut aliud quidquam eiusdem generis. *The.* Mitto equidem, o Socrates, mihique quod ais, admodum placet. *So.* Quare fieri nequit, ut qui opinatur ambo, alterum esse alterum opinetur. *The.* Patet. *So.* At neque is, qui alterum opinatur tantum, alterum minime, unquam alterum esse alterum opinabitur. *The.* Vera narras: nam cogeretur etiam quod non opinatur attingere. *So.* Neque igitur qui ambo, neque qui alterum opinatur, aliena opinari potest. Qua-

δοξεῖν, οὐδὲν ἂν λέγοι. οὔτε γὰρ ταύτῃ, οὔτε κατὰ τὰ πρότερα φαίνεται ψευδὴς ἐν ἡμῖν οὖσα δόξα. ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ Θεαίτητε, εἰ τοῦτο μὴ φανήσεται ὄν, πολλὰ ἀναγκασθησόμεθα ὁμολογεῖν καὶ ἄτοπα. ΘΕΑΙ. Τὰ ποῖα δή; ΣΩ. Οὐκ ἐρῶ σοι, πρὶν ἂν παντάχῃ πειραθῶ σκοπῶν. αἰσχυνοίμην γὰρ ἂν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἀποροῦμεν, ἀναγκαζομένων ὁμολογεῖν οἷα λέγω. ἀλλ' ἐὰν εὕρωμεν, καὶ ἐλεύ- p.
θεροι γενώμεθα, τότ' ἤδη περὶ τῶν ἄλλων ἐροῦμεν, ὡς πα- 191
σχόντων αὐτὰ, ἐκτὸς τοῦ γελοίου ἑςῶτες. ἐὰν δὲ πάντῃ ἀπο- a.
ρήσωμεν, ταπεινωθέντες, οἶμαι, τῷ λόγῳ πάρεξομεν, ὡς ναυτιῶντες, πατεῖν τε καὶ χρῆσθαι ὅ, τι ἂν βούληται· ἢ οὖν ἔτι πόρον τινὰ εὑρίσκω τοῦ ζητήματος ἡμῖν, ἄκουε. ΘΕΑΙ. Λέγε μόνον. ΣΩ. Οὐ φήσω ἡμᾶς ὀρθῶς ὁμολογῆσαι, ἡνίκα ὡμολογήσαμεν, ἅ τις οἶδεν, ἀδύνατον δοξάσαι, ἃ μὴ οἶδεν, εἶναι αὐτὰ, καὶ ψευσθῆναι· ἀλλά πῃ δυνατόν. ΘΕΑΙ. Ἆρα λέ- b.
γεις ὃ καὶ ἐγὼ τότε ὑπώπτευσα ἡνίκ' αὐτὸ ἔφαμεν, τοιοῦτον

propter qui falſam opinionem, Aliena opinari definit, nihil efficit. Unde neque hoc modo, neque ſecundum ſuperiora, opinionem falſam nobis ineſſe conſtat. *The.* Non, ut videtur. *So.* Verumtamen, o Theaetete, ſi hoc non eſſe apparuerit, multa & abſurda confiteri cogemur. *The.* Quaenam? *So.* Non prius dicam tibi, quam omnino conſiderare contendero. puderet enim me noſtri, in iis quae dubitamus, ſi confiteri quae dico, cogeremur. ſed ſi invenerimus, liberique evaſerimus, tum demum de aliis loquemur, quibus talia uſu veniunt, utpote ipſi ab huiusmodi ridiculo errore penitus alieni. ſin autem omnino deficiemus, humiles facti, veluti fluctuantes & nauſeam patientes, orationi nos permittemus, ut vel conculcet nos, vel agat quo velit. Itaque ſi quem exitum inveniam quaeſtionis huius, iam audi. *The.* Dic modo. *So.* Haud fatebor recte nos conceſſiſſe, quando conceſſimus, fieri non poſſe ut quae quis novit, opinetur ea eſſe quae non novit, atque mentiri. nam fieri quodammodo poteſt. *The.* Numquid ais, quod & ego tunc ſuſpicatus ſum, quando id tale eſſe diximus, quod non-

εἶναι; ὅτι ἐνίοτ' ἐγὼ γιγνώσκων Σωκράτη, πόρρωθεν δὲ ὁρῶν ἄλλον ὃν οὐ γινώσκω, ᾠήθην εἶναι Σωκράτη ὃν οἶδα. γίγνεται γὰρ δὴ ἐν τῷ τοιούτῳ οἷον λέγεις. ΣΩ. Οὐκοῦν ἀπέςημεν αὐτοῦ, ὅτι ἃ ἴσμεν, ἐποίει ἡμᾶς εἰδότας μὴ εἰδέναι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Μὴ γὰρ οὕτω τιθῶμεν, ἀλλ' ὧδε· καὶ ἴσως πη ἡμῖν συγχωρήσεται, ἴσως δὲ ἀντιτενεῖ. ἀλλὰ γὰρ ἐν
c. τῷ τοιούτῳ ἐχόμεθα, ἐν ᾧ ἀνάγκη πάντα μεταςρέφοντα λόγον βασανιζειν. σκόπει οὖν εἴτι λέγω. ἆρα ἔςι μὴ εἰδότα τὶ πρότερον, ὕςερον μαθεῖν; ΘΕΑΙ. Ἔςι μέντοι. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αὖθις ἕτερον καὶ ἕτερον; ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ; ΣΩ. Θὲς δή μοι, λόγου ἕνεκα, ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἓν κήρινον ἐκμαγεῖον· τῷ μὲν, μεῖζον, τῷ δ', ἔλαττον· καὶ τῷ μὲν, καθαρωτέρου κηροῦ, τῷ δὲ, κοπρωδεςέρου καὶ σκληροτέρου· ἐνίοις δὲ
d. ὑγροτέρου· ἔςι δ' οἷς μετρίως ἔχοντος. ΘΕΑΙ. Τίθημι. ΣΩ. Δῶρον τοίνυν αὐτὸ φῶμεν εἶναι τῆς τῶν Μουσῶν μητρὸς Μνημοσύνης, καὶ ἐς τοῦτο, ὅ, τι ἂν βουληθῶμεν μνημονεῦσαι ὧν ἂν ἴδωμεν ἢ ἀκούσωμεν, ἢ αὐτοὶ ἐννοήσωμεν, ὑπέχοντες

nunquam ego Socratem noſcens, eminusque alium ignotum mihi proſpiciens, Socratem mihi notum eſſe putarim? contingit enim in hoc quod dicis. *So.* Nonne ab eo iam depulſi ſumus, quod efficiebat, ut quae noſcimus, cognoſcentes minime noſceremus? *The.* Prorſus. *So.* Ne igitur ſic amplius, ſed iſto modo ponamus: ac forte quispiam nobis aſſentietur, forte etiam adverſabitur. verum ad id attendamus, in quo neceſſarium eſt ſermonem illum, qui omnia invertit, examinare. Vide itaque, an aliquid dicam. Poteſtne qui ante aliquid ignoravit, poſtea diſcere? *The.* Poteſt certe. *So.* Nonne & aliud deinceps atque aliud? *The.* Quid obſtat? *So.* Pone, exempli cauſa, ceram unam in animis noſtris effigiem, in hoc maiorem, minorem in illo: & in hoc purioris cerae, ſordidioris duriorisve in alio: in quibusdam mollioris, in nonnullis etiam temperatae. *The.* Pono. *So.* Donum igitur hoc eſſe dicamus Muſarum matris Memoriae, & in hoc quidquid eorum, quae aut videmus, aut audimus, aut ipſi excogitamus, meminiſſe cu-

αὐτὸ ταῖς αἰσθήσεσι καὶ ἐννοίαις, ἀποτυποῦσθαι, ὥσπερ δακτυλίων σημεῖα ἐνσημαινομένους. καὶ ὃ μὲν ἂν ἐκμαγῇ, μνημονεῦειν τε καὶ ἐπίστασθαι, ἕως ἂν ἐνῇ τὸ εἴδωλον αὐτοῦ· ὅταν δὲ ἐξαλειφθῇ, ἢ μὴ οἷόν τε γένηται ἐκμαγῆναι, ἐπιλελῆσθαί τε καὶ μὴ ἐπίστασθαι. ΘΕΑΙ. Ἔστω οὕτω. ΣΩ. Ὁ τοίνυν ἐπιστάμενος μὲν αὐτά, σκοπῶν δέ τι ὧν ὁρᾷ ἢ ἀκούει, ἄθρει εἰ ἄρα τοιῷδε τρόπῳ ψευδῆ ἂν δοξάσαι. ΘΕΑΙ. Ποίῳ δή τινι; ΣΩ. Ἃ οἶδεν, οἰηθεὶς εἶναι, τοτὲ μὲν ἃ οἶδε, τοτὲ δὲ, ἃ μή. ταῦτα γὰρ ἐν τοῖς πρόσθεν οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν, ὁμολογοῦντες ἀδύνατα. ΘΕΑΙ. Νῦν δὲ πῶς λέγεις; ΣΩ. Δεῖ ὧδε λέγεσθαι περὶ αὐτῶν, ἐξ ἀρχῆς διοριζομένους· Ὅτι ὃ μέν τις οἶδεν, ἔχων αὐτοῦ μνημεῖον ἐν τῇ ψυχῇ, αἰσθάνεται δὲ αὐτὸ μὴ, οἰηθῆναι ἕτερόν τι ὧν οἶδεν, ἔχοντα καὶ ἐκείνου τύπον, αἰσθανόμενον δὲ μὴ, ἀδύνατον. καὶ ὅ γε οἶδεν αὖ, οἰηθῆναι εἶναι ὃ μὴ οἶδε, μηδ' ἔχει αὐτοῦ σφραγῖδα· καὶ ὃ μὴ οἶδεν, ὃ μὴ οἶδεν αὖ· καὶ ὃ μὴ οἶδεν, ὃ οἶδε· καὶ ὃ αἰσθάνεταί γε, ἕτερόν τι ὧν αἰσθάνεται, οἰηθῆναι εἶναι· καὶ ὃ αἰσθάνεται,

c. p. 192 a.

pimus, insinuantes, ipsum sensibus intelligentiisque, veluti anulis signantes exprimimus. quodque signatum fuerit, meminimus nos & scimus, quoad figura permanet: at cum aboletur, vel inscribi nequit, obliviscimur atque nescimus. *The.* Sic esto. *So.* Qui ergo scit quidem illa, considerat autem quidquam eorum quae videt, vel audit, vide, utrum hoc modo falsa opinetur. *The.* Quonam? *So.* Quae novit, esse putans nunc quidem quae novit, nunc vero quae non novit. Haec utique supra non recte concessimus, impossibilia confitentes. *The.* Nunc autem quomodo dicis? *So.* In hunc modum de illis a principio distinguendo dicamus. Quod quis novit, monumentum ipsius in animo habens, non autem ipsum sentit; eum opinari aliud quid ab his quae novit, ita ut & illius typum habeat, non autem sentiat, impossibile est. & quod novit, rursus opinari esse id, quod non novit, cuiusque sigillum non habet. & quod non novit, id quod non novit rursus. & quod non novit, id quod novit. & quod sentit, ali-

ὧν τὶ μὴ αἰσθάνεται· καὶ ὃ μὴ αἰσθάνεται, ὧν μὴ αἰσθάνε-
b. ται· καὶ ὃ μὴ αἰσθάνεται, ὧν αἰσθάνεται. καὶ ἔτι γε αὖ ὧν
οἶδε καὶ αἰσθάνεται, καὶ ἔχει τὸ σημεῖον κατὰ τὴν αἴσθησιν,
οἰηθῆναι αὖ ἕτερόν τι ὧν οἶδε καὶ αἰσθάνεται, καὶ ἔχει αὖ
καὶ ἐκείνου τὸ σημεῖον κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἀδυνατώτερον ἔτι
ἐκείνων, εἰ οἷόν τε. καὶ ὃ οἶδε καὶ ὃ αἰσθάνεται, ἔχων τὸ
μνημεῖον ὀρθῶς, ὃ οἶδεν οἰηθῆναι ἀδύνατον· καὶ ὃ οἶδε καὶ ὃ
αἰσθάνεται, ἔχων κατὰ ταῦτα ὃ αἰσθάνεται· καὶ ὃ αὖ μὴ
οἶδε, μὴ αἰσθάνεται, ὃ μὴ οἶδε μηδὲ αἰσθάνεται· καὶ ὃ μὴ
c. οἶδε μηδὲ αἰσθάνεται, ὃ μὴ οἶδε· καὶ ὃ μὴ οἶδε, μηδὲ αἰσθά-
νεται, ὃ μὴ αἰσθάνεται. πάντα ταῦτα ὑπερβάλλει ἀδυναμίᾳ
τοῦ ἐν αὐτοῖς ψευδῆ τινὰ δοξάσαι. λείπεται δὴ ἐν τοῖς τοιοῖσ-
δε, εἴπερ που ἄλλοθι, τὸ τοιοῦτον γενέσθαι. ΘΕΑΙ. Ἐν τίσι
δή; ἐὰν ἄρα ἐξ αὐτῶν τι μᾶλλον μάθω. νῦν μὲν γὰρ οὐχ
ἕπομαι. ΣΩ. Ἐν οἷς οἶδεν, οἰηθῆναι αὐτὰ, ἕτερ' ἄττα εἶναι
ἃν οἶδε καὶ αἰσθάνεται· ἢ ὧν μὴ οἶδεν, αἰσθάνεται δέ· ἢ ὧν

quid aliud eorum quae ſentit: ſive quod ſentit, aliquid quod minime ſentit: aut quod non ſentit, eorum aliquid quae non ſentit: ſive quod non ſentit, quidquam ex his quae ſentit. Multoque minus putare poteſt quod novit, ſentitque, & ſervat illius imaginem ſecundum ſenſum, eſſe aliud quiddam, quod etiam novit, & ſentit, & ſervat eodem modo: aut quod novit, & ſentit, & retinet, recte quod novit, putare. Sive quod novit & ſentit, & ſimiliter retinet, id eſſe quod ſentit: ſeu quod neque novit, neque ſentit, id eſſe quod nec novit, neque ſentit: quodve neque novit, neque ſentit, id quod minime novit: quodve neque novit, neque ſentit, id quod minime ſentit. Haec omnia talia ſunt, ut nemo in eis falſa ulla ratione opinari valeat. Reſtat ergo, ut in quibusdam huiusmodi, ſi modo alicubi, tale quid accidat. *Th.* In quibusnam? Videamus, obſecro, an magis ex ipſis intelligam. nam in praeſentia haud aſſequor. *So.* Ut in quibus novit aliquis, ea putet eſſe alia quaedam, quae & novit & ſentit: vel quae non novit, ſentit tamen: vel quae novit ſentitque, ea quae & novit

οἶδε καὶ αἰσθάνεται, ὧν οἶδεν αὖ καὶ αἰσθάνεται. ΘΕΑΙ. d.
Νῦν πολὺ πλεῖον ἀπελείφθην ἢ τότε. ΣΩ. Ὧδε δὴ αὖ πάλιν
ἄκουε. ἐγὼ εἰδὼς Θεόδωρον καὶ ἐν ἐμαυτῷ μεμνημένος οἷός
ἐςι, καὶ Θεαίτητον κατὰ ταυτὰ, ἄλλοτι ἐνίοτε μὲν ὁρῶ αὐ-
τοὺς, ἐνίοτε δὲ οὔ· καὶ ἅπτομαί ποτ' αὐτῶν, τοτὲ δ' οὔ· καὶ
ἀκούω, ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν αἰσθάνομαι· τοτὲ δ' αἴσθησιν
μὲν οὐδεμίαν ἔχω περὶ ὑμῶν, μέμνημαι δὲ ὑμᾶς οὐδὲν ἧττον,
καὶ ἐπίςαμαι αὐτὸς ἐμαυτῷ. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ.
Τοῦτο τοίνυν πρῶτον μάθε ὧν βούλομαι δηλῶσαι. ὡς ἔςι μὲν, e.
ἃ οἶδε μὴ αἰσθάνεσθαι, ἔςι δὲ, αἰσθάνεσθαι. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.
ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἃ μὴ οἶδε, πολλάκις μέν ἐςι μηδὲ αἰσθάνε-
σθαι, πολλάκις δὲ, αἰσθάνεσθαι μόνον; ΘΕΑΙ. Ἔςι καὶ
τοῦτο. ΣΩ. Ἴδε δὴ ἐάν τι μᾶλλον νῦν ἐπίσῃ. Σωκράτης
ἐπιγινώσκει Θεόδωρον καὶ Θεαίτητον, ὁρᾷ δὲ μηδέτερον, μηδὲ p.
ἄλλῃ αἴσθησις αὐτῷ πάρεςι περὶ αὐτῶν· οὐκ ἄν ποτε ἐν ἑαυτῷ 193
δοξάσειεν ὡς ὁ Θεαίτητος ἐςὶ Θεόδωρος. λέγω τὶ, ἢ οὐδέν; a.
ΘΕΑΙ. Ναὶ, ἀληθῆ γε. ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐκείνων πρῶ-

& ſentit. *The.* Nunc vero longe magis quam ſupra deficio. *So.* Age, ſic iterum audi. Equidem agnoſcens Theodorum, eiusque ſimulacrum memoria tenens, Theaetetumque ſimiliter, interdum quidem ipſos video, interdum non video. & tango quandoque ipſos, quandoque non: eodemque pacto & audio, & aliis ſenſibus apprehendo: ſaepe etiam ſenſu vos nullo percipio: ſed intra me ſcio nihilominus atque memini. *The.* Prorſus. *So.* Hoc itaque primum ex his, quae expoſiturus ſum, animadverte, quod poteſt quidem aliquis quae novit, non ſentire, poteſt etiam ſentire. *The.* Sic eſt. *So.* Nonne & quae non novit, ſaepe etiam neque ſentit: & ſaepe ſolummodo ſentit? *The.* Verum hoc quoque. *So.* Vide, an magis in praeſentia id iam aſſequaris. Socrates, dum Theodorum Theaetetumque agnoſcit, ſed neutrum videt, neque alio ſenſu illos percipit, nunquam ſecum ipſe Theaetetum eſſe Theodorum opinatur. Quid ad haec? *The.* Vera ſunt. *So.* Hoc ſane primum erat ex his, quae dicebam. *The.* Erat. *So.* Alterum erat

τον ἦν ὧν ἔλεγον. ΘΕΑΙ. Ἦν γάρ. ΣΩ. Δεύτερον τοίνυν, ὅτι τὸν μὲν γινώσκων ὑμῶν, τὸν δὲ μὴ γινώσκων, αἰσθανόμενος δὲ μηδέτερον, οὐκ ἄν ποτε αὖ οἰηθείην, ὃν οἶδα, εἶναι ὃν μὴ οἶδα. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΣΩ. Τρίτον δὲ, μηδέτερον γι-
b. νώσκων, μηδὲ αἰσθανόμενος, οὐκ ἂν οἰηθείην, ὃν μὴ οἶδα, ἕτερόν τιν' εἶναι ὧν μὴ οἶδα. καὶ τἆλλα τὰ πρότερα πάνθ' ἑξῆς νόμιζε πάλιν ἀκηκοέναι, ἐν οἷς οὐδέποτ' ἐγὼ περὶ σοῦ καὶ Θεοδώρου τὰ ψευδῆ δοξάσω, οὔτε γινώσκων, οὔτε ἀγνοῶν ἄμφω, οὔτε τὸν μὲν, τὸν δ' οὐ γινώσκων. καὶ περὶ αἰσθήσεων κατὰ ταυτὰ, εἰ ἄρα ἔτι. ΘΕΑΙ. Ἕπομαι. ΣΩ. Λείπεται τοίνυν τὰ ψευδῆ δοξάσαι, ἐν τῷδε, ὅταν γινώσκων σὲ καὶ Θεόδωρον, καὶ ἔχων ἐν ἐκείνῳ τῷ κηρίνῳ, ὥσπερ δακτυλίῳ,
c. σφῷν ἀμφοῖν τὰ σημεῖα, διὰ μακροῦ καὶ μὴ ἱκανῶς ὁρῶν ἄμφω, προθυμηθῶ, τὸ οἰκεῖον ἑκατέρου σημεῖον ἀποδοὺς τῇ οἰκείᾳ ὄψει, ἐμβιβάσας προσαρμόσαι εἰς τὸ ἑαυτῆς ἴχνος, ἵνα γένηται ἀναγνώρισις· εἶτα τούτων ἀποτυχὼν, καὶ ὥσπερ οἱ ἐμπαλιν ὑποδούμενοι, παραλλάξας, προσβάλω τὴν ἑκα-

hoc, quod dum unum e vobis agnoſco, ignoro alterum, & ſentio neutrum, nunquam eum quem cognoſco, illum eſſe quem ignoro, exiſtimo. *The.* Probe. *So.* Tertium vero iſtud, dum neutrum cognoſco, neutrumque ſentio, nunquam eum quem ignoro, alium quendam quem rurſus ignoro, eſſe arbitror. Atque ita deinceps omnia ſupra dicta repetita ſimiliter puta, in quibus ego nunquam de te ac Theodoro falſa opinabor, neque cognoſcens, neque ignorans utrosque, neque unum quidem noſcens, ignorans alterum: eademque de ſenſibus ratio, ſi modo percipis. *The.* Percipio equidem. *So.* Reſtat itaque, ut falſa in hoc opinemur. Quando te Theodorumque cognoſcens, ſervansque in cerea illa effigie utriusque figuras longo ex tempore, tanquam anulorum veſtrorum ſignacula, neque acute cernens utrosque, tento proprium utriusque ſignum propriae viſioni attribuendo eius accommodare veſtigio, ut agnitio fiat: ſed aberro, & inſtar eorum, qui commutatis calceis errant, commuto, & utriusque viſionem ad alienum ſi-

τέρου ὄψιν πρὸς τὸ ἀλλότριον σημεῖον· ἢ καὶ οἷα τὰ ἐν τοῖς κατόπτροις τῆς ὄψεως πάθη, δεξιὰ εἰς ἀριςερὰ μεταῤῥεούσης, ταυτὸν παθὼν διαμάρτω· τότε δὴ συμβαίνει ἡ ἑτεροδοξία, d. καὶ τὸ ψευδῆ δοξάζειν. ΘΕΑΙ. Ἔοικε γάρ, ὦ Σώκρατες, θαυμασίως ὦ λέγεις, τὸ τῆς δόξης πάθος. ΣΩ. Ἔτι τοίνυν καὶ ὅταν ἀμφοτέρους γινώσκων, τὸν μὲν, πρὸς τῷ γινώσκειν, αἰσθάνωμαι, τὸν δὲ, μὴ· τὴν δὲ γνῶσιν τοῦ ἑτέρου μὴ κατὰ τὴν αἴσθησιν ἔχω. ὃ ἐν τοις πρόσθεν οὕτως ἔλεγον, καί μου τότε οὐκ ἐμάνθανες. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Τοῦτο μὴν ἔλεγον, ὅτι γινώσκων τὸν ἕτερον, καὶ αἰσθανόμενος, καὶ τὴν γνῶσιν κατὰ τὴν αἴσθησιν αὐτοῦ ἔχων, οὐδέποτε οἰήσεται e. εἶναι αὐτὸν ἕτερόν τινα ὧν γινώσκει τε καὶ αἰσθάνεται, καὶ τὴν γνῶσιν αὖ καὶ ἐκείνου ἔχει κατὰ τὴν αἴσθησιν. ἦν γὰρ τοῦτο. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Παρελείπετο δέ γέ που τὸ νῦν λεγόμενον, ἐν ῷ δὴ φαμὲν τὴν ψευδῆ δόξαν γίγνεσθαι, τὰ ἄμφω γιγνώσκοντα, καὶ ἄμφω ὁρῶντα, ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν ἔχοντα ἀμφοῖν, τῷ σημείῳ μὴ κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴσθησιν P. 194 a.

mulacrum transfero, & ſimilia quaedam patior iis, quae in ſpeculis transverſo reſultant, cum aſpectus dextera in ſiniſtra commutat: atque ita decipior, naſciturque aliena opinio, & id eſt, quod falſa opinari vocatur. *The.* Omnino, o Socrates, opinionis paſſio talis eſt, qualem mirifice figuraſti. *So.* Praeterea quum utrosque cognoſcens, unum inſuper ſentio, alterum minime; cognitionem vero alterius non ſecundum ſenſum habeo: quod ſupra ita dixi, neq; tu me intellexiſti. *The.* Non certe. *So.* Hoc tamen dicebam, quod qui agnoſcit alterum atque ſentit, & cognitionem ſecundum ſenſum ipſius habet, nunquam putabit ipſum eſſe alium quendam ab his, quos agnoſcit & ſentit, cuiusve cognitionem ſecundum ſenſum habet. Eratne hoc? *The.* Immo. *So.* Praetermiſſum quodammodo fuit quod modo dicitur, cum in ſuperioribus aſſereremus falſam opinionem contingere, quoties quispiam ambo noſcens & ambo videns, aut alio quodam ſenſu percipiens, & utrorumque ſignacula tenens, non ſecundum ipſius proprium

ἑκάτερον ἔχειν, ἀλλ', οἷον τοξότην φαῦλον ἱέντα, παραλλάξαι τοῦ σκοποῦ καὶ ἁμαρτεῖν. ὃ δὴ καὶ ψεῦδος ἄρα ὠνόμαςαι. ΘΕΑΙ. Εἰκότως γε. ΣΩ. Καὶ ὅταν τοίνυν τῷ μὲν παρῇ αἴσθησις τῶν σημείων, τῷ δὲ μὴ, τὸ δὲ τῆς ἀπούσης αἰσθήσεως τῇ παρούσῃ προσαρμόσῃ, πάντῃ ταύτῃ ψεύδεται ἡ διάνοια. καὶ ἐνὶ λόγῳ, περὶ ὧν μὲν μὴ οἶδέ τις μηδὲ ᾔσθετο πώποτε,
b. οὐκ ἔςιν, ὡς ἔοικεν, οὔτε ψεύδεσθαι, οὔτε ψευδὴς δόξα, εἴτι νῦν ἡμεῖς ὑγιὲς λέγομεν. περὶ δὲ ὧν ἴσμεν τε καὶ αἰσθανόμεθα, ἐν αὐτοῖς τούτοις ςρέφεται καὶ ἑλίττεται ἡ δόξα, ψευδὴς καὶ ἀληθὴς γιγνομένη· καταντικρὺ μὲν καὶ κατὰ τὸ εὐθὺ τὰ οἰκεῖα συνάγουσα ἀποτυπώματα καὶ τυποῦσα, ἀληθής· εἰς πλάγια δὲ καὶ σκολιὰ, ψευδής. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν καλῶς, ὦ Σώκρατες, λέγεται. ΣΩ. Εἴτι τοινυν καὶ τάδε ἀκού-
c. σας, μᾶλλον αὐτὸ ἐρεῖς. τὸ μὲν γὰρ τἀληθὲς δοξάζειν, καλόν· τὸ δὲ ψεύδεσθαι, αἰσχρόν. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΣΩ. Ταῦτα τοίνυν φασὶν ἐνθένδε γίγνεσθαι. ὅταν μὲν ὁ κηρὸς τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ βαθύς τε καὶ πολὺς καὶ λεῖος καὶ μετρίως εἰργασμένος

ſenſum utrumque habet, verum inſtar imperiti ſagittarii a ſigno procul aberrat, quod quidem mendacium nuncupatum eſt. *The.* Nec iniuria. *So.* Et quando uni quidem ſignaculorum adeſt ſenſus, alteri minime: quod vero abſentis ſenſus eſt, id praeſenti adſcribit: omnino haec cogitatio fallitur: & ut ſummatim dicam, circa illa quae quis nunquam aut novit, aut ſenſit, falli mentirive, & falſam opinionem habere non poteſt: ſi quid modo veri nos nunc quidem loquimur. Ceterum de his quae noſcimus & ſentimus, in his ipſis opinio vera vel falſa verſatur: quae cum e conſpectu directoque nixu propria ſimulacra colligit figuratque, vera eſt: cum vero transverſo atque obliquo, falſa. *The.* Nonne praeclare haec, o Socrates, dicta ſunt? *So.* Iam & his auditis, idem vehementius aſſeres. nam verum opinari pulchrum eſt: mentiri turpe. *The.* Quidni? *So.* Haec utique hinc maxime fieri tradunt. Cum quidem cera eius, quae in animo eſt, effigiei profunda & multa, laevisque & moderate elaborata eſt, quae per ſenſus influunt, in

ἢ, τὰ ἰόντα διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐνσημαινόμενα εἰς τοῦτο τὸ τῆς ψυχῆς κέαρ (ὃ ἔφη Ὅμηρος, αἰνιττόμενος τὴν τοῦ κηροῦ ὁμοιότητα) τότε μὲν καὶ τούτοις καθαρὰ τὰ σημεῖα ἐγγιγνόμενα, καὶ ἱκανῶς τοῦ βάθους ἔχοντα, πολυχρόνιά τε γίνεται· καί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι, πρῶτον μὲν εὐμαθεῖς, ἔπειτα μνήμονες· εἶτα οὐ παραλλάττουσι τῶν αἰσθήσεων τὰ σημεῖα, ἀλλὰ δοξάζουσιν ἀληθῆ. σαφῆ γὰρ καὶ ἐν εὐρυχωρίᾳ ὄντα, ταχὺ διανέμουσιν ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστα ἐκμαγεῖα, ἃ δὴ ὄντα καλεῖται. καὶ σοφοὶ δὴ οὗτοι καλοῦνται. ἢ οὐ δοκεῖ σοι; ΘΕΑΙ. Ὑπερφυῶς μὲν οὖν. ΣΩ. Ὅταν τοίνυν λάσιόν του τὸ κέαρ ᾖ (ὃ δὴ ἐπῄνεσεν ὁ πάντα σοφὸς ποιητὴς) ἢ ὅταν κοπρῶδες καὶ μὴ καθαροῦ τοῦ κηροῦ, ἢ ὑγρὸν σφόδρα ἢ σκληρόν· ὧν μὲν ὑγρὸν, εὐμαθεῖς μὲν, ἐπιλήσμονες δὲ γίγνονται· ὧν δὲ σκληρὸν, τἀναντία. οἱ δὲ δὴ λάσιον καὶ τραχὺ, λιθῶδές τι, ἢ γῆς ἢ κόπρου συμμιγείσης ἔμπλεων, ἔχοντες, ἀσαφῆ τὰ ἐκμαγεῖα ἰσχουσιν. ἀσαφῆ δὲ καὶ οἱ τὰ σκληρά. βάθος

hoc insculpta, quod Homerus animae cor vocavit, obscure cerae similitudinem innuens, utpote pura signacula & funditus insidentia diuturna fiunt. Ac primo quidem homines sic instituti, dociles sunt & acuti: deinde etiam memores: postremo sensuum simulacra non commutant; unde vera nimirum opinantur. Nam cum sint ea perlucida, & ampla in regione, velociter distribuunt dividuntque in propriam effigiem singula: quae quidem existentia veraque vocantur: virique tales sapientes esse dicuntur. an non idem tibi videtur? *The.* Mirum in modum. *So.* Quando igitur densum alicuius est cor, (quod sapientissimus Poeta laudavit,) vel cum lutulentum, nec ex defecata cera, vel molle nimis, vel durum: non recte omnino se habet. Nam mollis nimium cera celeres quidem ad percipiendum efficit, sed eosdem obliviosos: dura vero contra diu memores, sed ineptos tardosque ad percipiendum: & qui densam & asperam lapideamque, vel terream vel feculentam habent, obscura simulacra continent: obscura quoque qui duram; profunditas quippe non adest: obscura praeterea qui

γὰρ οὐκ ἔνι. ἀσαφῆ δὲ καὶ οἱ τὰ ὑγρά· ὑπὸ γὰρ τοῦ συγχεῖ-
p. σθαι, ταχὺ γίγνεται ἀμυδρά. ἐὰν δὲ πρὸς πᾶσι τούτοις ἐπ'
195 ἀλλήλων συμπεπτωκότα ᾖ ὑπὸ ξενοχωρίας, ἐάν του σμικρὸν
a. ᾖ τὸ ψυχάριον, ἔτι ἀσαφέστερα ἐκείνων. πάντες οὖν οὗτοι γί-
γνονται οἷοι δοξάζειν ψευδῆ. ὅταν γάρ τι ὁρῶσιν, ἢ ἀκούωσιν,
ἢ ἐπινοῶσιν ἕκαστοι, ἀπονέμειν ταχὺ ἑκάστοις οὐ δυνάμενοι,
βραδεῖς τε εἰσὶ, καὶ ἀλλοτριονομοῦντες παρορῶσί τε καὶ πα-
ρακούουσι καὶ παρανοοῦσι πλεῖστα· καὶ καλοῦνται αὖ οὗτοι
ἐψευσμένοι τε δὴ τῶν ὄντων καὶ ἀμαθεῖς. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα
b. ἀνθρώπων λέγεις, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Φῶμεν ἄρα ἐν ἡμῖν
ψευδεῖς δόξας εἶναι; ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε. ΣΩ. Καὶ ἀληθεῖς
δή; ΘΕΑΙ. Καὶ ἀληθεῖς. ΣΩ. Ἤδη οὖν οἰόμεθα ἱκανῶς
ὡμολογεῖσθαι ὅτι παντὸς μᾶλλον ἐστὸν ἀμφοτέρα τούτω τὼ
δόξα; ΘΕΑΙ. Ὑπερφυῶς μὲν οὖν. ΣΩ. Δεινόν γε, ὦ Θεαί-
τητε, ὡς ἀληθῶς κινδυνεύει καὶ ἀηδὲς εἶναι ἀνὴρ ἀδολέσχης.
ΘΕΑΙ. Τί δέ; πρὸς τί τοῦτ' εἶπες; ΣΩ. Τὴν ἐμαυτοῦ δυσμα-
c. θίαν δυσχεράνας, καὶ ὡς ἀληθῶς ἀδολεσχίαν. τί γὰρ ἄν τις

molliorem. nam ex confusione facile evanescunt. si vero praeter haec, invicem quoque congesta sint ob sedis ipsius angustiam, si quidem exigua sit animula, obscuriora quoque illis simulacra fient. Homines ergo huiusmodi omnes, quales descripsimus, ad opinionem falsam proni redduntur. Nam quum quid vident, aut audiunt, aut cogitant, quia singula singulis mox reddere nequeunt, tardi sunt, praevaricanturque: nam perverse vident plurima, audiuntque, & aliud saepe pro alio cogitando decepti concipiunt: atque hi falsi, mentientes, ignari vocantur. *The.* Rectissime omnium, o Socrates, loqueris. *So.* Fatendum igitur, falsas hominibus opiniones inesse. *The.* Valde. *So.* Et veras insuper. *The.* Et veras. *So.* Iam utique satis constare putandum, duas opiniones esse. *The.* Magnopere. *So.* Importunus revera molestusque admodum, o Theaetete, vir garrulus esse videtur. *The.* Quorsum haec dicis? *So.* Ruditatem meam, ac, ut vere dicam, garrulitatem meam moleste ferens. nam quod aliud quisquam nomen imponat ei, qui ob

ἄλλο θεῖτο ὄνομα, ὅταν ἄνω κάτω τοὺς λόγους ἕλκῃ τὶς ὑπὸ νωθείας, οὐ δυνάμενος πεισθῆναι, καὶ ᾖ δυσαπάλλακτος ἀφ' ἑκάςου λόγου; ΘΕΑΙ. Σὺ δὲ δὴ τί δυσχεραίνεις; ΣΩ. Οὐ δυσχεραίνω μόνον, ἀλλὰ καὶ δέδοικα ὅ, τι ἀποκρινοῦμαι, ἄν τις ἔρηταί με, Ὦ Σώκρατες, εὕρηκας δὴ ψευδῆ δόξαν, ὅτι οὔτε ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐςι πρὸς ἀλλήλας, οὔτ' ἐν ταῖς διανοίαις, ἀλλ' ἐν τῇ συνάψει αἰσθήσεως πρὸς διάνοιαν; φήσω δὲ d. ἐγώ, οἶμαι, καλλωπιζόμενος, ὡς τι εὑρηκότων ἡμῶν καλόν. ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, οὐκ αἰσχρὸν εἶναι τὸ νῦν ἀποδεδειγμένον. ΣΩ. Οὐκοῦν, φήσει, λέγεις ὅτι αὖ τὸν ἄνθρωπον ὃν διανοούμεθα μόνον, ὁρῶμεν δ' οὔ, ἵππον οὐκ ἄν ποτε οἰηθείημεν εἶναι, ὃν νῦν οὔτε ὁρῶμεν, οὔτε ἁπτόμεθα, διανοούμεθα δὲ μόνον, καὶ ἄλλ' οὐδὲν αἰσθανόμεθα περὶ αὐτοῦ; ταῦτα οἶμαι φήσω λέγειν. ΘΕΑΙ. Καὶ ὀρθῶς γε. ΣΩ. Τί οὖν, φήσει, τὰ ἕνδεκα, ἃ μηδὲν ἄλλο ἢ διανοεῖταί τις, e. ἄλλοτι ἐκ τούτου τοῦ λόγου οὐκ ἄν ποτε οἰηθείη δώδεκα εἶναι,

ingenii tarditatem ſermones ſurſum ac deorſum vertit, quum perſuaderi nequeat, et tanquam hebes expedire diſputationem omnino nullam valeat, & dubitationes evadere? *The.* Tu vero quid moleſte fers? *So.* Non tantum aegre patior, verum & dubitavi, quidnam reſpondeam, ſi quis ita quaeſierit, O Socrates, reperiſti iam, opinionem falſam non inter ſe ſenſibus, non cogitationibus, ſed in ſenſus & cogitationis congreſſu conſiſtere? At ego fatebor, ut puto, gloriabundus, quaſi egregium quiddam invenerimus. *The.* Mihi quidem videtur, o Socrates, haudquaquam turpe eſſe, quod nunc oſtenſum eſt. *So.* Numquid igitur, inquiet ille, hominem, quem cogitamus duntaxat, videmus vero nequaquam, equum eſſe nunquam opinabimur: quem in praeſentia nec videmus, nec tangimus, verum ſolummodo cogitamus, nihilque aliud circa illum ſentimus? Haec equidem, ut arbitror, aſſerere me fatebor. *The.* Et merito. *So.* Tum ille: Undecim, quae quis ſolum cogitat, ſecundum hanc rationem, nunquam putabit eſſe duodecim, quae etiam ſolummodo cogitat. Quid ad haec reſpondes? *The.* Reſpondebo

ἃ μόνον αὖ διανοεῖται; ἴθι δὴ οὖν, σὺ ἀποκρινοῦ. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἀποκρινοῦμαι, ὅτι ὁρῶν μὲν ἄν τις ἢ ἐφαπτόμενος, οἰηθείη τὰ ἕνδεκα δώδεκα εἶναι· ἃ μέντοι ἐν τῇ διανοίᾳ ἔχει, οὐκ ἄν ποτε περὶ αὐτῶν ταῦτα δοξάσειεν οὕτω. ΣΩ. Τί οὖν; οἴει τινὰ πώποτε αὐτὸν ἐν αὐτῷ, πέντε καὶ ἑπτά, λέγω δὲ μὴ
p. ἀνθρώπους ἑπτὰ καὶ πέντε προθέμενον σκοπεῖν, μηδ' ἄλλο
196 τοιοῦτον, ἀλλ' αὐτὰ πέντε καὶ ἑπτά, ἃ φαμὲν ἐκεῖ μνημεῖα
a. ἐν τῷ ἐκμαγείῳ εἶναι, καὶ ψευδῆ ἐν αὐτοῖς οὐκ εἶναι δοξάσαι; ταῦτα αὐτὰ εἴ τις ἀνθρώπων ἤδη πώποτε ἐσκέψατο, λέγων πρὸς αὐτὸν καὶ ἐρωτῶν πόσα ποτ' ἐστί· καὶ ὁ μέν τις εἶπεν οἰηθεὶς ἕνδεκα αὐτὰ εἶναι, ὁ δὲ, δώδεκα· ἢ πάντες λέγουσί τε καὶ οἴονται δώδεκα αὐτὰ εἶναι; ΘΕΑΙ. Οὐ μὰ τὸν Δία,
b. ἀλλὰ πολλοὶ δὴ καὶ ἕνδεκα. ἐὰν δέ γε ἐν πλείονι ἀριθμῷ τις σκοπῆται, μᾶλλον σφάλλεται. οἶμαι γάρ σε περὶ παντὸς ἀριθμοῦ μᾶλλον λέγειν. ΣΩ. Ὀρθῶς γὰρ οἴει. καὶ ἐνθυμοῦ μή τι ποτὲ γίγνηται ἄλλο, ἢ αὐτὰ τὰ δώδεκα τὰ ἐν τῷ ἐκμαγείῳ, ἕνδεκα οἰηθῆναι. ΘΕΑΙ. Ἔοικέ γε. ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς τοὺς πρώτους πάλιν ἀνήκει λόγους. ὁ γὰρ τοῦτο παθὼν,

quae videns aliquis aut tangens forſitan undecim, duodecim eſſe putaret: quae tamen in cogitatione habet, nunquam ſimiliter iudicaret. *So.* Quid porro, inquiet, cenſes aliquem apud ſeſe cogitaturum quinque & ſeptem, (non homines quidem aio quinque & ſeptem, nec aliud quidquam eiusmodi, ſed ipſa quinque & ſeptem, quae diximus ibi in effigie monumenta eſſe,) & falſa in illis opinari poſſe neminem? Haec, inquam, ſi qui ita conſiderent ſecum, ipſi perquirentes quot ſunt, nonne illorum aliqui undecim, aliqui duodecim iudicabunt? Num omnes duodecim eſſe illa dicent, atque putabunt? *The.* Non, per Iovem; verum plerique undecim: & ſi quis maiori de numero quaerat, magis fallitur. arbitror enim, te magis de omni numero dicere. *So.* Recte ſentis. Animadverte igitur, an ne quid unquam aliud fiet, quam ut ipſa duodecim quae ſunt in effigie, undecim putet. *The.* Videtur ita. *So.* Nonne hoc ad ſuperiora revolvitur? Qui enim id patitur, quod novit, aliud

ὃ οἶδεν, ἕτερον αὐτὸ οἴεται εἶναι ὧν αὖ οἶδεν. ὃ ἔφαμεν ἀδύνατον, καὶ τούτῳ αὐτῷ ἠναγκάζομεν μὴ εἶναι ψευδῆ δόξαν, ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ ὁ αὐτὸς ἀναγκάζοιτο εἰδὼς, μὴ εἰδέναι ἅμα. ΘΕΑΙ. c.
Ἀληθέςατα. ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλό τι οὖν δεῖ ἀποφαίνειν τὸ τὰ ψευδῆ δοξάζειν, ἢ διανοίας πρὸς αἴσθησιν παραλλαγήν. εἰ γὰρ τοῦτ' ἦν, οὐκ ἄν ποτε ἐν αὐτοῖς τοῖς διανοήμασιν ἐψευδόμεθα· νῦν δὲ ἤτοι οὐκ ἔςι ψευδὴς δόξα, ἢ ἅ τις οἶδεν, οἷόν τε μὴ εἰδέναι. καὶ τούτων πότερα αἱρεῖ. ΘΕΑΙ. Ἄπορον αἱρεσιν προτίθης, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι ἀμφότερά γε κινδυνεύει ὁ λόγος οὐκ ἐάσειν. ὅμως δὲ, πάντα γὰρ τολμητέον, d.
τί εἰ ἐπιχειρήσαιμεν ἀναισχυντεῖν; ΘΕΑΙ. Πῶς; ΣΩ. Ἐθελήσαντες εἰπεῖν ποῖον τί ποτ' ἐςὶ τὸ ἐπίςασθαι. ΘΕΑΙ. Καὶ τί τοῦτο ἀναίσχυντον; ΣΩ. Ἔοικας οὐκ ἐννοεῖν ὅτι πᾶς ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ὁ λόγος ζήτησις γέγονεν ἐπιςήμης, ὡς οὐκ εἰδόσι τί ποτ' ἐςί. ΘΕΑΙ. Ἐννοῶ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἔπειτ' οὐκ ἀναιδὲς δοκεῖ, μὴ εἰδότας ἐπιςήμην, ἀποφαίνεσθαι, τὸ ἐπίςασθαι οἷόν ἐςιν; ἀλλὰ γὰρ, ὦ Θεαίτητε, πάλαι ἐσμὲν ἀνάπλεω τοῦ μὴ e.

quiddam quod ſimiliter novit, eſſe cenſet: quod tanquam impoſſibile ſupra reſpuimus. Et ex hoc ipſo confiteri quemlibet cogimus, falſam opinionem non eſſe: ne unus atque idem eadem ſcire ſimul atque neſcire cogatur. *The.* Vera loqueris. *So.* Ex his iam conſtat, opinionem falſam aliter eſſe definiendam, quam cogitationis ad ſenſum permutationem. nam ſi ita eſſet, nunquam in ipſis cogitationibus falleremur. Nunc autem vel nulla eſt opinio falſa: vel ſi qua eſt, quae quis novit, ut ignoret ſimul, fieri poteſt. Utrum potius eligis? *The.* Ambiguam, o Socrates, electionem propoſuiſti. *So.* Ambo quidem admittere, ratio vetare videtur. Verumtamen audendum omnia. Quid ſi pudorem deponere audeamus? *The.* Quo pacto? *So.* Auſi quid ipſum ſcire ſit pronuntiare. *The.* Cur hoc impudens? *So.* Haud ſatis advertiſſe videris, quod omnis nobis a principio ſermo, inveſtigatio ſcientiae fuit, tanquam quid ipſa ſit ignoraremus. *The.* Teneo. *So.* Nonne impudentis animi eſt, ut ſcientiam ignorantes, quid ſcire ſit, oſtendant? Verum, o

καθαρῶς διαλέγεσθαι. μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν τὸ Γιγνώσκομεν καὶ Οὐ γιγνώσκομεν, καὶ Ἐπιςάμεθα καὶ Οὐκ ἐπιςάμεθα, ὥς τι συνιέντες ἀλλήλων, ἐν ᾧ ἔτι ἐπιςήμην ἀγνοοῦμεν. εἰ δὲ βούλει, καὶ νῦν ἐν τῷ παρόντι κεχρήμεθ' αὖ τῷ Ἀγνοεῖν τε καὶ Συνιέναι, ὡς προσῆκον αὐτοῖς χρῆσθαι, εἴπερ ςερόμεθα ἐπιςήμης. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ τίνα τρόπον διαλέξῃ,
p. ὦ Σώκρατες, τούτων ἀπεχόμενος; ΣΩ. Οὐδένα, ὧν γε ὃς
197 a. εἰμί. εἰ μέντοι ἦν ἀντιλογικὸς οἷος ἀνὴρ, εἰ καὶ νῦν παρῆν, τούτων τ' ἂν ἔφη ἀπέχεσθαι, καὶ ἡμῖν σφόδ' ἂν ἃ ἐγὼ λέγω ἐπέπληττεν. ἐπειδὴ οὖν ἐσμὲν φαῦλοι, βούλει τολμήσω εἰπεῖν οἷόν ἐςι τὸ ἐπίςασθαι; φαίνεται γάρ μοι προὔργου τὶ ἂν γενέσθαι. ΘΕΑΙ. Τόλμα τοινῦν νὴ Δια. τουτων δὲ μὴ ἀπεχομένῳ σοι ἔςαι πολλὴ συγγνώμη. ΣΩ. Ἀκήκοας οὖν ὃ νῦν λέγουσι τὸ ἐπίςασθαι; ΘΕΑΙ. Ἴσως· οὐ μέντοι ἔν γε τῷ παρ-
b. όντι μνημονεύω. ΣΩ. Ἐπιςήμης που ἕξιν φασὶν αὐτὸ εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Ἡμεῖς τοίνυν σμικρὸν μεταθώμεθα, καὶ εἴπωμεν ἐπιςήμης κτῆσιν. ΘΕΑΙ. Τί οὖν δὴ φήσεις τοῦτο

Theaetete, iampridem a puritate diſputandi longe vagamur. millies enim diximus haec, Cognoſcimus, Non cognoſcimus, Scimus, Neſcimus: quaſi aliquid invicem intelligamus, cuius interim ignoremus ſcientiam. Ergo & nunc quoque, ſi placet, vocabulis iſtis utamur, Ignorare ſcilicet, & Intelligere, ut illis uti convenit, ſi quidem ſcientiae expertes ſumus. *The.* At quo pacto his ſublatis, o Socrates, diſputare valeres? *So.* Nullo, dum qualis ſum, maneo: poſſem tamen quoquo modo, ſi contentioſus eſſem. Et nunc ſi quis talis adeſſet, abſtinere ab his vocabulis profiteretur, & nos ab his, quae ipſe narro, vehementer deterreret. Poſtquam vero ſimplices & ignavi ſumus, viſne proferre audeam, Scire ipſum quale ſit? mihi enim operae pretium eſſe videtur. *The.* Aude, per Iovem. Nam his tibi utenti veniam dabimus. *So.* Audiſtin', quid hoc tempore Scire dicant eſſe? *The.* Forte: non tamen in praeſentia memini. *So.* Scientiam habere, hoc eſſe dicunt. *The.* Sic eſt. *So.* Nos autem paulum permutantes, ſcientiam poſſidere dicamus. *The.* Quid

ἐκείνου διαφέρειν; ΣΩ. Ἴσως μὲν οὐδέν· ὃ δ' οὖν δοκεῖ, ἀκούσας συνδοκίμαζε. ΘΕΑΙ. Ἐάν πέρ γε οἷός τ' ὦ. ΣΩ. Οὐ τοίνυν μοι ταυτὸν φαίνεται τὸ κεκτῆσθαι τῷ ἔχειν. οἷον, εἰ ἱμάτιον πριάμενός τις, καὶ ἐγκρατὴς ὢν, μὴ φοροῖ, ἔχειν μὲν οὐκ ἂν αὐτὸν αὐτὸ, κεκτῆσθαι δέ γε φαῖμεν. ΘΕΑΙ. Καὶ ὀρθῶς γε. ΣΩ. Ὅρα δὴ καὶ ἐπιςήμην εἰ δυνατὸν οὕτω κεκτημένον μὴ ἔχειν· ἀλλ' ὥσπερ εἴ τις ὄρνιθας ἀγρίας, περιςερὰς, ἤ τι ἄλλο θηρεύσας, οἴκοι κατασκευασάμενος περιςερεῶνα τρέφοι. τρόπον μὲν γὰρ ἄν που τινὰ φαῖμεν αὐτὸν αὐτὰς ἀεὶ ἔχειν, ὅ, τι δὴ κέκτηται. ἢ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τρόπον δέ γ' ἄλλον οὐδεμίαν ἔχειν, ἀλλὰ δύναμιν μὲν αὐτῷ περὶ αὐτὰς παραγεγονέναι, ἐπειδὴ ἐν οἰκείῳ περιβόλῳ ὑποχειρίους ἐποιήσατο, λαβεῖν καὶ ἔχειν, ἐπειδὰν βούληται, θηρευσαμένῳ ἣν ἂν ἀεὶ ἐθέλῃ, καὶ πάλιν ἀφιέναι· καὶ τοῦτο ἐξεῖναι ποιεῖν, ὁποσάκις ἂν δοκῇ αὐτῷ. ΘΕΑΙ. Ἔςι ταῦτα. ΣΩ. Πάλιν δὴ, ὥσπερ ἐν τοῖς πρόσθεν κήρινόν τι ἐν ταῖς ψυχαῖς κατεσκευάζομεν οὐκ οἶδ' ὅ, τι πλάσμα, νῦν αὖ ἐν

igitur hoc ab illo differre dices? *So.* Nihil forſitan. quod autem videatur mihi, id, poſtquam audiveris, mecum examinato. *The.* Modo poſſim. *So.* Haud ſane poſſidere idem quod habere videtur: velut ſi quis emta veſte, illam ſervans, & uti arbitratu ſuo potens non ferat, habere quidem illam minime confiteremur, poſſidere vero. *The.* Et recte quidem. *So.* Vide praeterea, utrum fieri poſſit, ut qui ſcientiam ſimiliter poſſideat, non habeat: perinde ac ſi quis ſylveſtres aves, ſive columbas, ſive quaſvis alias venatus, aviario domi conſtructo nutriat, quodammodo habere ſemper illas dicetur, quia poſſidet. *The.* Sane. *So.* Quodammodo vero non habere: ſed poteſtatem quidem ipſi circa illas eſſe, cumque in columbario ipſas incluſerit, poſſe quoties velit capere, & habere quamlibet ad votum, ac rurſus dimittere: & hoc ipſi licere facere, quotiescunque libuerit. *The.* Ita eſt. *So.* Rurſus itaque velut ſupra in animis neſcio quod figmentum cereum machinati ſumus: ita & nunc in qualibet anima aviarium quoddam omnis generis

ἑκάστῃ ψυχῇ ποιήσωμεν περιστερεῶνα τινὰ παντοδαπῶν ὀρνίθων· τὰς μὲν, κατ' ἀγέλας οὔσας, χωρὶς τῶν ἄλλων· τὰς δὲ, κατ' ὀλίγας· ἐνίας δὲ μόνας, διὰ πασῶν ὅπῃ ἂν τύχωσι πε-
e. τωμένας. ΘΕΑΙ. Πεποιήσθω δή. ἀλλὰ τί τοὐντεῦθεν; ΣΩ. Παιδίων μὲν ὄντων, φάναι χρὴ εἶναι τοῦτο τὸ ἀγγεῖον κενόν· ἀντὶ δὲ τῶν ὀρνίθων, ἐπιστήμας νοῆσαι. ἣν δ' ἂν ἐπιστήμην κτησάμενος, καθείρξει εἰς τὸν περίβολον, φάναι αὐτὸν μεμαθηκέναι ἢ εὑρηκέναι τὸ πρᾶγμα οὗ ἦν αὕτη ἡ ἐπιστήμη· καὶ τὸ ἐπίστασθαι, τοῦτ' εἶναι. ΘΕΑΙ. Ἔστω. ΣΩ. Τὸ τοίνυν πά-
P. 198 λιν, ἣν ἂν βούληται τῶν ἐπιστημῶν θηρεύειν, καὶ λαβόντα
a. ἴσχειν, καὶ αὖθις ἀφιέναι, σκόπει τίνων δεῖται ὀνομάτων· εἴτε τῶν αὐτῶν ὧν τοπρῶτον, ὅτε ἐκτᾶτο, εἴτε ἑτέρων. μαθήσῃ δ' ἐνθένδε σαφέστερον τί λέγω. ἀριθμητικὴν μὲν γὰρ, λέγεις τέχνην; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ταύτην δὴ ὑπόλαβε θήραν ἐπιστημῶν ἀρτίου τε καὶ περιττοῦ παντός. ΘΕΑΙ. Ὑπολαμβάνω. ΣΩ. Ταύτῃ δὴ οἶμαι τῇ τέχνῃ αὐτός τε ὑποχειρίους τὰς
b. ἐπιστήμας τῶν ἀριθμῶν ἔχει, καὶ ἄλλῳ παραδίδωσιν ὁ παραδιδούς. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ καλοῦμέν γε, παραδιδόντα

avium fabricemus: quarum aliae seorsim ab aliis discretis gregibus pervagentur; aliae numero paucae, nonnullae solae passim quocunque contigerit, volitent. *The.* Fiat: quid tum postea? *So.* Hanc caveam in pueris vacuam esse dicamus: loco vero avium scientias intelligamus: & quisquis scientiam nactus hoc coërcuit ambitu, hunc invenisse didicisseque rem ipsam, cuius scientia est, & hoc ipsum esse scire. *The.* Esto. *So.* Deinde rursus quamcunque velit scientiam aucupari, captamque habere, iterumque dimittere: haec, inquam, omnia quibus exprimenda nominibus sint, considera. numquid eisdem, quibus antea, cum acquisita duntaxat possidebantur, an aliis? Hinc forte clarius me intelliges. Arithmeticam, artem vocas? *The.* Voco. *So.* Hanc suppone scientiarum omnis paris & imparis aucupium esse. *The.* Suppono. *So.* Hac arte arithmeticus ipse scientias numerorum quasi mancipia quaedam subiectas habet, & aliis tradit. *The.* Prorsus. *So.* Eumque, qui

μὲν, διδάσκειν, παραλαμβάνοντα δὲ, μανθάνειν· ἔχοντα δὲ δὴ, τῷ κεκτῆσθαι ἐν τῷ περιςερεῶνι ἐκείνῳ, ἐπίςασθαι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Τῷ δὴ ἐντεῦθεν ἤδη πρόσχες τὸν νοῦν. ἀριθμητικὸς γὰρ ὢν τελέως, ἄλλοτι πάντας ἀριθμοὺς ἐπίςαται; πάντων γὰρ ἀριθμῶν εἰσὶν αὐτῷ ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιςῆμαι. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Ἦ οὖν ὁ τοιοῦτος ἀριθμοῖ ἂν ποτέ τι, c. ἢ αὐτὸς πρὸς αὑτὸν ἐντὸς, ἢ ἄλλό τι τῶν ἔξω ὅσα ἔχει ἀριθμόν; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΣΩ. Τὸ δὲ ἀριθμεῖν γε, οὐκ ἄλλό τι θήσομεν τοῦ σκοπεῖσθαι πόσος τις ἀριθμὸς τυγχάνει ὤν. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Ὃ ἄρα ἐπίςαται, σκοπούμενος, φαίνεται ὡς οὐκ εἰδὼς, ὃν ὡμολογήκαμεν ἅπαντα ἀριθμὸν εἰδέναι. ἀκούεις γάρ που τὰς τοιαύτας ἀμφισβητήσεις. ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Οὐκοῦν ἡμεῖς ἀπεικάζοντες τῇ τῶν περιςερῶν κτήσει τε καὶ θήρᾳ, ἐροῦμεν ὅτι διττὴ ἦν ἡ θήρα· ἡ μὲν, πρὶν d. ἐκτῆσθαι, τοῦ κεκτῆσθαι ἕνεκα· ἡ δὲ, κεκτημένῳ, τοῦ λαβεῖν καὶ ἔχειν ἐν ταῖς χερσὶν ἃ πάλαι ἐκέκτητο. οὕτω δὲ καὶ ὧν πάλαι ἐπιςῆμαι ἦσαν αὐτῷ μαθόντι, ἠπίςατο αὐτὰ, πάλιν

tradit, docere dicimus: qui vero accipit, discere: & eum qui habet, ex eo quod in ipsa cavea possidet, scire. *The.* Maxime. *So.* Quae sequuntur, diligenter animadverte. Qui perfectus est arithmeticus est, nonne omnes scit numeros? omnium quippe numerorum in eius animo scientiae insunt. *The.* Nil obstat. *So.* Nonne hic interdum vel secum ipse interna, vel externa quaedam, quae numero constant, dinumerat? *The.* Quidni? *So.* Numerare autem nihil aliud esse ponemus, quam considerare quantus quisque sit numerus. *The.* Nil aliud certe. *So.* Quod ergo scit, tanquam nescius considerare videtur, is, quem scire omnem numerum confessi sumus. Audis ambiguitates huiusmodi? *The.* Equidem. *So.* Nonne nos columbarum possessioni & aucupio assimilantes, duplex aucupium esse dicemus: unum ante acquisitionem possidendi gratia: alterum postquam acquisivit posseditque, gratia capiendi manuque tenendi illa ipsa, quae quis diu possedit. Atque ita quorum iampridem scientiis discendo praeditus est, quaeve antea novit, ea iterum

ἐϊ καταμανθάνειν ταυτὰ ταῦτα, ἀναλαμβάνοντα τὴν ἐπιϛήμην ἑκάϛου καὶ ἴσχοντα, ἣν ἐκέκτητο μὲν πάλαι, πρόχειρον δ' οὐκ εἶχε τῇ διανοίᾳ. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Τοῦτο
e. δὴ ἄρτι ἠρώτων, ὅπως χρὴ τοῖς ὀνόμασι χρώμενον λέγειν περὶ αὐτῶν, ὅταν ἀριθμήσων ᾖ ὁ ἀριθμητικὸς, ἢ τι ἀναγνωσόμενος ὁ γραμματικός. ὡς ἐπιϛάμενος ἄρα ἐν τῷ τοιούτῳ, πάλιν ἔρχεται μαθησόμενος παρ' ἑαυτοῦ ἃ ἐπίϛαται. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἄτοπον, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ ἃ οὐκ ἐπίϛαται φῶμεν αὐτὸν ἀναγνώσεσθαι καὶ ἀριθμήσειν, δεδωκότες αὐτῷ, πάντα
p. μὲν γράμματα, πάντα δὲ ἀριθμὸν ἐπίϛασθαι; ΘΕΑΙ. Ἀλ-
199 a. λὰ καὶ τοῦτ' ἄλογον. ΣΩ. Βούλει οὖν λέγωμεν ὅτι τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν ἡμῖν μέλει, ὅπῃ τις χαίρει ἕλκων τὸ ἐπίϛασθαι καὶ μανθάνειν; ἐπειδὴ δὲ ὡρισάμεθα ἕτερον μέν τι, τὸ κεκτῆσθαι τὴν ἐπιϛήμην, ἕτερον δὲ, τὸ ἔχειν· ὃ μέν τις κέκτηται, μὴ κεκτῆσθαι ἀδύνατον φαμὲν εἶναι. ὥϛτε οὐδέποτε συμβαίνει ὅ τις οἶδε, μὴ εἰδέναι, ψευδῆ μέντοι δόξαν οἷόν τ' εἶναι περὶ αὐτοῦ λαβεῖν. μὴ γὰρ ἔχειν τὴν ἐπιϛήμην τούτου οἷόν,

diſcere poteſt, reſumens cuiusque ſcientiam, & tenens: cogitatione ſcilicet, quam poſſidebat quidem antea, in manu autem non habebat. *The.* Vera narras. *So.* Propterea paulo ante quaerebam, quomodo nominibus ſit utendum, cum de iis loquamur: utputa quando arithmeticus numeraturus eſt, vel lecturus grammaticus. Tunc enim ſciens iterum ſecum ipſe, quae ſcit, diſcere tentat. *The.* At abſurdum eſt hoc, o Socrates. *So.* An forte dicendum, quae neſcit, ea vel numerare, vel legere, cum ipſi iam literarum omnium vel numerorum intelligentiam dederimus? *The.* Hoc quoque abſurdum. *So.* Vis ergo dicamus nihil curare nos, quomodocunque nominibus ſciendi diſcendique quisque utatur? Poſtquam vero determinavimus, aliud quiddam eſſe ſcientiam poſſidere, aliud habere: quod quidem quis poſſidet, ne poſſideat, fieri non poſſe dicimus. Quapropter nunquam accidit, ut aliquis quod ſcit, idem & neſciat. falſam tamen opinionem fieri poteſt ut de ipſo accipiat. Nam accidere poteſt, ut ſcientiam unius pro alte-

τε, ἀλλ' ἑτέραν ἀντ' ἐκείνης, ὅταν θηρεύων τινὰ ἀπ' αὐτοῦ b.
ἐπιςήμην, διαπεπταμένων, ἀνθ' ἑτέρας ἑτέραν ἁμαρτὼν λάβῃ· ὅτε ἄρα τὰ ἑνδεκα δώδεκα οἰηθῇ εἶναι, τὴν τῶν ἕνδεκα ἐπιςήμην ἀντὶ τῆς τῶν δώδεκα λαβὼν, τὴν ἐν αὐτῷ οἷον φάτταν ἀντὶ περιςερᾶς. ΘΕΑΙ. Ἔχει γὰρ οὖν λόγον. ΣΩ. Ὅταν δέ γε ἣν ἐπιχειρῇ λαβεῖν, λάβῃ, ἀψευδεῖν τε καὶ τὰ ὄντα δοξάζειν τότε· καὶ οὕτω δὴ εἶναι ἀληθῆ τε καὶ ψευδῆ δόξαν· καὶ ὧν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐδυσχεραίνομεν, οὐδὲν ἐμπο- c.
δὼν γίγνεσθαι. ἴσως οὖν μοι συμφήσεις· ἢ πῶς ποιήσεις; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Καὶ γὰρ τοῦ μὲν ἃ ἐπίςανται μὴ ἐπίςασθαι, ἀπηλλάγμεθα. ἃ γὰρ κεκτήμεθα, μὴ κεκτῆσθαι, οὐδαμοῦ ἔτι συμβαίνει, οὔτε ψευσθεῖσί τινος, οὔτε μή. δεινότερον μέντοι πάθος ἄλλο παραφαίνεσθαί μοι δοκεῖ. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Εἰ ἡ τῶν ἐπιςημῶν ἐπαλλαγὴ, ψευδὴς γενήσεταί ποτε δόξα. ΘΕΑΙ. Πῶς δή; ΣΩ. Πρῶτον μὲν, τὸ, τινὸς d.
ἔχοντα ἐπιςήμην, τοῦτο αὐτὸ ἀγνοεῖν, μὴ ἀγνωμοσύνη, ἀλ-

rius ſcientia capiamus, quando aliquis noſtrum unam quandam ex internis ſcientiis aucupans, pro illa aliam praetervolantem deceptus apprehendit: veluti cum undecim duodecim eſſe putat, ipſorum undecim ſcientiam loco ſcientiae ipſorum duodecim, cum utraque intus maneat, capiens, quaſi pro columba palumbem. *The.* Veriſimile id quidem. *So.* Cum vero quam affectat, apprehendit, tunc expertem eſſe mendacii, & ea quae ſunt opinari dicendum. & hoc modo veram & falſam opinionem exiſtere, nihilque ex iis, quae nos ſupra turbabant, impedimento nobis fore. Forte mihi aſſentieris: an quid ages? *The.* Aſſentiar. *So.* Iam diſcrimen illud evaſimus, quo neſcire aliqui, quae ſciunt, cogebantur. Nam quae poſſidemus, ne poſſideamus non accidit: neque ſi fallamur, neque ſi vere iudicemus. Verumtamen aliud quiddam gravius oboriri mihi videtur. *The.* Quidnam hoc? *So.* Si ſcientiarum commutatio, falſa fiat opinio. *The.* Qui iſthuc? *So.* Primum quidem, nonne valde abſurdum eſt, ut qui rei cuiusdam ſcientiam habet, eam ipſam ignoret, non ignorantia quidem, ſed ſua ipſius ſcien-

λὰ τῇ ἑαυτοῦ ἐπιςήμῃ· ἔπειτα ἕτερον αὖ, τοῦτο δοξάζειν, τὸ δ' ἕτερον, τοῦτο. πῶς οὐ πολλὴ ἀλογία, ἐπιςήμης παραγενομένης, γνῶναι μὲν τὴν ψυχὴν μηδὲν, ἀγνοῆσαι δὲ πάντα; ἐκ γὰρ τούτου τοῦ λόγου, κωλύει οὐδὲν καὶ ἄγνοιαν παραγενομένην γνῶναί τι ποιῆσαι, καὶ τυφλότητα ἰδεῖν· εἴπερ καὶ ἐπιςήμη ἀγνοῆσαι ποτέ τινα ποιήσει. ΘΕΑΙ. Ἴσως γὰρ, ὦ
e. Σώκρατες, οὐ καλῶς τὰς ὄρνιθας ἐτίθεμεν, ἐπιςήμας μόνον τιθέντες. ἔδει δὲ καὶ ἀνεπιςημοσύνας τιθέναι ὁμοῦ συνδιαπετομένας ἐν τῇ ψυχῇ· καὶ τὸν θηρεύοντα, τοτὲ μὲν ἐπιςήμην λαμβάνοντα, τοτὲ δ' ἀνεπιςημοσύνην τῶν αὐτοῦ πέρι, ψευδῆ μὲν δοξάζειν τῇ ἀνεπιςημοσύνῃ, ἀληθῆ δὲ τῇ ἐπιςήμῃ. ΣΩ. Οὐ ῥᾴδιόν γε, ὦ Θεαίτητε, μὴ ἐπαινεῖν σε. ὃ μέντοι εἶπες, πάλιν ἐπίσκεψαι. ἔςω μὲν γὰρ ὡς λέγεις. ὁ δὲ δὴ τὴν ἀνεπι-
p. ςημοσύνην λαβὼν, ψευδῆ μὲν, φῂς, δοξάσει. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ.
290 Ναί. ΣΩ. Οὐ δή που καὶ ἡγήσεταί γε ψευδῆ δοξάζειν. ΘΕΑΙ.
a. Πῶς γάρ; ΣΩ. Ἀλλ' ἀληθῆ γε· καὶ ὡς εἰδὼς διακείσεται περὶ ὧν ἔψευται. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Ἐπιςήμην ἄρα οἰήσεται

tia? deinde rem hanc aliam quandam, & contra illam hanc esse existimet? quam praeter rationem hoc est, quod praesente scientia animus cognoscat nihil, ignoret omnia? Enimvero secundum hanc rationem nihil prohibet, quin ignorantia praesens, nosse quidquam efficiat, caecitasque videre, si scientia ignorare quemquam effecerit. *The.* Haud recte forsitan, o Socrates, aves induximus, cum solas in animo scientias poneremus: oportebatque inscitias quoque, una cum scientiis in animo convolantes, inducere: & aucupantem hominem nonnunquam scientiam, saepe inscitiam circa idem accipientem: cumque in scientiam incurrit, vera opinantem: cum ignorantiam, falsa. *So.* Difficile est te non laudare, Theaetete. quod tamen dixisti, iterum animadverte. Esto enim ut ais. qui vero in ignorantiam incidet, falsa, ut ais, opinabitur. nonne? *The.* Certe. *So.* Non tamen falsa se opinari putabit. *The.* Non certe. *So.* Sed vera potius, & tanquam sciens afficietur in his quibus fallitur. *The.* Cur non? *So.* Et idcirco

τεθηρευκὼς ἔχειν, ἀλλ' οὐκ ἀνεπιςημοσύνην. ΘΕΑΙ. Δῆλον. ΣΩ. Οὐκοῦν μακρὰν περιελθόντες, πάλιν ἐπὶ τὴν πρώτην πάρεσμεν ἀπορίαν. ὁ γὰρ ἐλεγκτικὸς ἐκεῖνος γελάσας φήσει, Πότερον, ὦ βέλτιςοι, ἀμφοτέρας τὶς εἰδὼς, ἐπιςήμην τε καὶ b. ἀνεπιςημοσύνην, ἣν οἶδεν, ἑτέραν αὐτὴν οἴεταί τινα εἶναι ὧν οἶδεν; ἢ οὐδετέραν αὐτὴν εἰδὼς, ἣν μὴ οἶδε, δοξάζει ἑτέραν ὧν οὐκ οἶδεν; ἢ τὴν μὲν εἰδὼς, τὴν δ' οὔ, ἣν οἶδεν, ἣν μὴ οἶδεν· ἢ ἣν μὴ οἶδεν, ἣν οἶδεν ἡγεῖται; ἢ πάλιν αὖ μοι ἐρεῖτε ὅτι τῶν ἐπιςημῶν καὶ ἀνεπιςημοσυνῶν εἰσὶν αὖ ἐπιςῆμαι, ἃς ὁ κεκτημένος, ἐν ἑτέροις τισὶ γελοίοις περιςερεῶσιν ἢ κηρίνοις πλάσμασι καθείρξας, ἕωσπερ ἂν κέκτηται, ἐπίςαται, καὶ ἐὰν c. μὴ προχείρους ἔχῃ ἐν τῇ ψυχῇ. καὶ οὕτω δὴ ἀναγκασθήσεσθε εἰς ταυτὸν περιτρέχειν μυριάκις, οὐδὲν πλέον ποιοῦντες. τί πρὸς ταῦτα, ὦ Θεαίτητε, ἀποκρινούμεθα; ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν. ΣΩ. Ἆρ' οὖν ἡμῖν, ὦ παῖ, καλῶς ὁ λόγος ἐπιπλήττει, καὶ ἐνδείκνυται ὅτι οὐκ ὀρθῶς ψευδῆ δόξαν προτέραν ζητοῦμεν ἐπιςή-

ſcientiam nactum ſe venando, non inſcitiam arbitrabitur. *The.* Patet. *So.* Iam longo quodam circuitu in primam rurſus dubitationem relapſi ſumus. quippe contentioſus redargutor ille ſubridens, dicet: Utrum, o boni viri, utramque noſcens aliquis, ſcientiam & inſcitiam, quam novit, aliam quandam quam etiam novit, eſſe cenſet? aut neutram noſcens, quam non novit, aliam quam nec novit? aut unam cognoſcens quidem, alteram minime, quam novit eam eſſe quam non novit: vel contra quam non novit, eam eſſe quam novit? Vel rurſus mihi dicetis, ſcientiarum & inſcitiarum ſcientias eſſe, quas qui poſſidet, in aliis quibusdam ridiculis caveis ſive cereis figmentis includens, quatenus poſſidet, ſcit, etiamſi in promtu non habeat. Atque ita cogemini in infinitum circa idem revolvi, nihil proficientes. Quid ad haec, o Theaetete, reſpondebimus? *The.* Per Iovem, o Socrates, quid reſpondendum ſit, neſcio. *So.* Nonne igitur ratio nos, o puer, recte & increpat, & admonet, non recte falſam opinionem prius quam ſcien-

d. μης, ἐκείνην ἀφέντες. τὸ δ' ἐςὶν ἀδύνατον γνῶναι, πρὶν ἄν τις ἐπιςήμην ἱκανῶς λάβοι τί ποτ' ἐςί. ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ὡς λέγεις οἴεσθαι. ΣΩ. Τί οὖν τις ἐρεῖ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐπιςήμην; οὐ γάρ πω ἀπεροῦμεν γέ πω. ΘΕΑΙ. Ἥκιςα, ἐάν περ μὴ σύ γε ἀπαγορεύῃς. ΣΩ. Λέγε δὴ τί ἂν αὐτὸ μάλιςα εἰπόντες, ἥκις' ἂν ἡμῖν αὐτοῖς ἐναντιωθεῖμεν. ΘΕΑΙ. Ὅπερ ἐπεχειροῦμεν, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ
e. πρόσθεν. οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε ἄλλο οὐδέν. ΣΩ. Τὸ ποῖον; ΘΕΑΙ. Τὴν ἀληθῆ δόξαν ἐπιςήμην εἶναι. ἀναμάρτητον γέ που ἐςὶ τὸ δοξάζειν ἀληθῆ, καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γιγνόμενα πάντα καλὰ καὶ ἀγαθὰ γίγνεται. ΣΩ. Ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος, ὦ Θεαίτητε, ἔφη ἄρα δείξειν αὐτό· καὶ τοῦτο ἐὰν ἰόντες ἐρευνῶμεν, τάχ' ἂν ἐμπόδιον γενόμενον, αὐτὸ φήνειε
p. τὸ ζητούμενον· μένουσι δὲ, δῆλον οὐδέν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς λέ-
201 a. γεις· ἀλλ' ἴωμέν γε καὶ σκοπῶμεν. ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτό γε βραχείας σκέψεως. τέχνη γάρ σοι ὅλη σημαίνει μὴ εἶναι

tiam investigasse, & indiscussam scientiam reliquisse? Impossibile autem est ista cognoscere, antequam sufficienter scientia definita sit. *The.* Necessarium, o Socrates, quod ais in praesentia, asserere. *So.* Quid ergo a principio rursus de scientia disseremus? nondum enim dicendo defessi sumus. *The.* Non certe, siquidem ipse non renuis. *So.* Dic age, quo pacto eam definientes, nobis ipsis minime adversabimur? *The.* Quemadmodum supra contendimus. nihil enim aliud habeo. *So.* Quomodo supra? *The.* Veram opinionem scientiam esse volebam. nam vere opinari procul est ab errore: & quae a vera opinione proficiscuntur, decora omnia bonaque sunt. *So.* Qui, o Theaetete, in transeundo flumine praeit sequentibus, cum interrogant, quam alta sit aqua, Ipsa ostendet, inquit. Quod si & nos ingressi perquiramus, forte impedimentum ipsum, quod quaeritur, demonstrabit: manentibus nobis nihil patebit. *The.* Probe loqueris. eamus iam quaesituri. *So.* An non brevis investigationis hoc est? ars etenim universa argumento nobis est, scientiam id minime esse. *The.* Qua ratione? quaeve haec

ἐπιςήμην αὐτό. ΘΕΑΙ. Πῶς δή; καὶ τίς αὕτη; ΣΩ. Ἡ τῶν μεγίςων εἰς σοφίαν, οὓς δὴ καλοῦσι ῥήτοράς τε καὶ δικανικούς. οὗτοι γάρ που τῇ ἑαυτῶν τέχνῃ πείθουσιν, οὐ διδάσκοντες, ἀλλὰ δοξάζειν ποιοῦντες ἃ ἂν βούλωνται. ἢ σὺ οἴει δεινούς τινας οὕτω διδασκάλους εἶναι, ὥστε οἷς μὴ παρεγένοντό τινες ἀποςερουμένοις χρήματα, ἤ τι ἄλλο βιαζομένοις, τούτους δύνασθαι πρὸς ὕδωρ σμικρὸν διδάξαι ἱκανῶς τῶν γενομένων τὴν ἀλήθειαν; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἔγωγε οἶμαι, ἀλλὰ πεῖσαι μέν. ΣΩ. Τὸ πεῖσαι δ' οὐχὶ δοξάσαι λέγεις ποιῆσαι; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Οὐκοῦν ὅταν δικαίως πεισθῶσι δικαςαὶ περὶ ὧν ἰδόντι μόνον ἐςὶν εἰδέναι, ἄλλως δὲ μὴ, ταῦτα τότε ἐξ ἀκοῆς κρίνοντες, ἀληθῆ δόξαν λαβόντες, ἄνευ ἐπιςήμης ἔκριναν, ὀρθὰ πεισθέντες, εἴπερ εὖ ἐδίκασαν; ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκ ἂν, ὦ φίλε, εἴ γε ταυτὸν ἦν δόξα τε ἀληθὴς καὶ δικαςήριον καὶ ἐπιςήμη, ὀρθά ποτ' ἂν δικαςὴς ἄκρος ἐδόξαζεν, ἄνευ ἐπιςήμης· νῦν δὲ ἔοικεν ἄλλό τι ἑκάτερον εἶναι. ΘΕΑΙ. Ὅ γε ἐγὼ, ὦ Σώκρατες, εἰπόντός του ἀκούσας ἐπι-

b.

c.

facultas? *So.* Eorum, qui prae ceteris ſapientes ſunt, quos oratores & cauſidicos vocant. hi ſi quidem arte ſua perſuadent, non docent. inducunt enim auditores, ut quae ipſi cupiunt, opinentur. An tu aliquos adeo in docendo vehementes exiſtimas, ut cum latrociniis aliisque iniuriis nulli teſtes interfuerint, tamen commiſſorum ſcelerum veritatem ad aquam paucam doceant? *The.* Nullo modo docere illos, ſed perſuadere puto. *So.* Perſuadere autem nonne idem aſſeris, quod & opinionem inducere? *The.* Idem prorſus. *So.* Nonne quando iudices iuſte perſuadentur in his, quae ſolus ille, qui vidit, cognoſcit, alias autem nequaquam: tunc ipſa ex auditu iudicantes, veramque opinionem nacti, absque ſcientia recte iudicant ea, in quibus perſuaſi ſunt, ſi modo bene iudicant? *The.* Omnino. *So.* Si tamen idem eſſet, o amice, opinio vera, iudiciumque & ſcientia, nunquam iudex ille ſummus absque ſcientia recte opinaretur. Nunc autem utrumque diverſum quiddam eſſe videtur. *The.* Quod ab aliquo, o Socrates, de ſcientia quondam audivi,

λελήσμην, νῦν δ' ἐννοῶ. ἔφη δὲ τὴν μὲν μετὰ λόγου ἀληθῆ
d. δόξαν, ἐπιςήμην εἶναι· τὴν δὲ ἄλογον, ἐκτὸς ἐπιςήμης. καὶ ὧν
μὲν μὴ ἐςὶ λόγος, οὐκ ἐπιςητὰ εἶναι· (οὕτωσὶ καὶ ὀνομάζων)
ἃ δ' ἔχει, ἐπιςητά. ΣΩ. Ἦ καλῶς λέγεις. τὰ δὲ δὴ ἐπιςητὰ
ταῦτα καὶ μὴ, πῇ διήρει, λέγε· εἰ ἄρα κατὰ ταυτὰ σύ τε
κἀγὼ ἀκηκόαμεν. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οὐκ οἶδα εἰ ἐξευρήσω· λέ-
γοντος μέντ' ἂν ἑτέρου, ὡς ἐγῶμαι ἀκολουθησαίμην. ΣΩ.
Ἄκουε δὴ ὄναρ ἀντὶ ὀνείρατος. ἐγὼ γὰρ αὖ ἐδόκουν ἀκούειν
e. τινῶν, ὅτι τὰ μὲν πρῶτα οἱαπερεὶ ςοιχεῖα, ἐξ ὧν ἡμεῖς τε
συγκείμεθα καὶ τἄλλα, λόγον οὐκ ἔχοι. αὐτὸ γὰρ καθ' αὑτὸ
ἕκαςον ὀνομάσαι μόνον εἴη, προσειπεῖν δὲ οὐδὲν ἄλλο δυνατὸν,
οὔθ' ὡς ἔςιν, οὔθ' ὡς οὐκ ἔςιν. ἤδη γὰρ ἂν οὐσίαν ἢ μὴ οὐ-
p. σίαν αὐτῷ προστίθεσθαι. δεῖ δὲ οὐδὲν προσφέρειν, εἴπερ αὐτὸ
202 ἐκεῖνό μόνον τὶς ἐρεῖ. ἐπεὶ οὐδὲ τὸ αὐτὸ, οὐδὲ τὸ ἐκεῖνο, οὐδὲ
a. τὸ ἕκαςον, οὐδὲ τὸ μόνον, οὐδὲ τοῦτο προσοιςέον, οὐδ' ἄλλα
πολλὰ τοιαῦτα. ταῦτα μὲν γὰρ περιτρέχοντα πᾶσι προσφέ-

oblitus eram, ſed iam reminiſcor. inquit autem, opinionem veram cum ratione ſcientiam eſſe, ſine ratione expertem ſcientiae: & quae ratione carent, ſciri non poſſe; quae vero rationem habent, ſciri. *So.* Quam praeclare loqueris! Sed haec ipſa quae ſciri poſſunt, & quae non, dic quomodo diſtinguebat, ut videamus, utrum tu & ego ſimiliter acceperimus. *The.* Inventurusne ſim ignoro: forte vero exponente alio quodam aſſequerer. *So.* Audi igitur pro ſomnio ſomnium. Ego quoque accepiſſe a quibusdam mihi videor, prima ipſa velut elementa, ex quibus homines & alia componuntur, rationem non admittere. Nam unumquodque illorum ſecundum ſeipſum nominare licet, appellare vero aliquid aliud minime, neque quod eſt, neque quod non eſt. Iam enim eſſentiam ipſi, vel non eſſentiam, adhiberi contingeret. Oportet autem nihil apponere, ſi quis illud ipſum ſolum dicat. etenim neque ipſum, neque illud, neque unumquodque, neque ſolum, neque iſtud, neque cetera talia adhiberi volunt. haec enim circumcurrentia omnibus adhiberi, & alia quaedam eſſe aiunt praeter illud cui ſunt ad-

ρεσθαι, ἕτερα ὄντα ἐκείνων οἷς προστίθεται. δεῖν δὲ (εἴπερ ἦν δυνατὸν) αὐτὸ λέγεσθαι· καὶ εἶχεν οἰκεῖον αὐτοῦ λόγον, ἄνευ τῶν ἄλλων ἁπάντων λέγεσθαι· νῦν δὲ ἀδύνατον εἶναι ὁτιοῦν τῶν πρώτων ῥηθῆναι λόγῳ. οὐ γὰρ εἶναι αὐτῷ ἀλλ' ἢ ὀνομάζεσθαι μόνον. ὄνομα γὰρ μόνον ἔχειν. τὰ δὲ ἐκ τούτων ἤδη συγκείμενα, ὥσπερ αὐτὰ πέπλεκται, οὕτω καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν συμπλακέντα, λόγον γεγονέναι. ὀνομάτων γὰρ συμπλοκὴν, εἶναι λόγου οὐσίαν. οὕτω δὴ τὰ μὲν ςοιχεῖα, ἄλογα καὶ ἄγνωςα εἶναι, αἰσθητὰ δέ· τὰς δὲ συλλαβὰς, γνωςάς τε καὶ ῥητὰς, καὶ ἀληθεῖ δόξῃ δοξαςάς. ὅταν μὲν οὖν ἄνευ λόγου τὴν ἀληθῆ δόξαν τινὸς λάβῃ τὶς, ἀληθεύειν μὲν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν περὶ αὐτὸ, γινώσκειν δ' οὔ. τὸν γὰρ μὴ δυνάμενον δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον, ἀνεπιςήμονα εἶναι περὶ τούτου· προσλαβόντα δὲ λόγον, δυνατόν τε ταῦτα πάντα γε γνῶναι, καὶ τελέως πρὸς ἐπιςήμην ἔχειν. οὕτω σὺ τὸ ἐνύπνιον ἢ ἄλλως ἀκήκοας; ΘΕΑΙ. Οὕτω μὲν οὖν παντάπασι. ΣΩ. Ἀρέσκει οὖν σε καὶ τίθεσθαι ταύτῃ, δόξαν ἀληθῆ μετὰ λό-

iecta. Oportere autem, si quo modo posset, ipsum dici, rationemque propriam admitteret, seorsum ab aliis omnibus ipsum dici. Nunc autem nullum ex primis oratione posse proferri. nihil enim aliud ipsi quam nomen adesse, solumque nomen habere. Quae vero ex illis composita sunt, quemadmodum ipsa copulantur, sic & illorum nomina copulata orationem fieri. Nominum quippe copulationem orationis esse substantiam. Quocirca elementa sine oratione rationeve, & incognita esse, sensibus tamen percipienda: syllabas autem & cognosci & dici posse, & vera opinione comprehendi. Quando ergo absque ratione opinionem de aliquo veram aliquis adipiscitur, vera quidem de illo eius sentire animum ferunt, nosse vero nequaquam. Nam eum, qui accipere & reddere rationem nequit, inscium esse: cum vero rationem consequitur, haec omnia cognoscere posse, perfectamque scientiam adipisci. Sic & tu insomnium, an aliter audivisti? *The.* Sic omnino. *So.* Num tibi id placet? & hoc pacto opinionem veram una cum ratione

γου, ἐπιςήμην εἶναι; ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἆρ', ὦ
d. Θεαίτητε, νῦν οὕτω τῇδε τῇ ἡμέρᾳ εἰλήφαμεν ὃ πάλαι καὶ
πολλοὶ τῶν σοφῶν ζητοῦντες, πρὶν εὑρεῖν κατεγήρασαν;
ΘΕΑΙ. Ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, καλῶς λέγεσθαι τὸ
νῦν ῥηθέν. ΣΩ. Καὶ εἰκός γε αὐτὸ τοῦτο οὕτως ἔχειν. τίς
γὰρ ἂν καὶ ἔτι ἐπιςήμη εἴη χωρὶς λόγου τε καὶ ὀρθῆς δόξης;
ἓν μέντοι τί με τῶν ῥηθέντων ἀπαρέσκει. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον
δή; ΣΩ. Ὃ καὶ δοκεῖ λέγεσθαι κομψότατα· ὡς τὰ μὲν ςοι-
χεῖα, ἄγνωςα· τὸ δὲ τῶν συλλαβῶν γένος, γνωςόν. ΘΕΑΙ.
e. Οὐκοῦν ὀρθῶς. ΣΩ. Ἰςέον δή. ὥσπερ γὰρ ὁμήρους ἔχομεν τοῦ
λόγου, τὰ παραδείγματα, οἷς χρώμενος εἶπε πάντα ταῦτα.
ΘΕΑΙ. Ποῖα δή; ΣΩ. Τὰ τῶν γραμμάτων ςοιχεῖά τε καὶ
συλλαβάς. ἢ οἴει ἄλλοσέ ποι βλέποντα ταῦτα εἰπεῖν τὸν
εἰπόντα ἃ λέγομεν; ΘΕΑΙ. Οὔκ, ἀλλ' εἰς ταῦτα. ΣΩ. Βα-
p. σανίζωμεν δὴ αὐτὰ ἀναλαμβάνοντες, μᾶλλον δὲ ἡμᾶς αὐ-
203 τοὺς, οὕτως ἢ οὐχ οὕτω γράμματα ἐμάθομεν. φέρε πρῶτον·
a. ἆρ' αἱ μὲν συλλαβαὶ λόγον ἔχουσι, τὰ δὲ ςοιχεῖα, ἄλογα;

ſcientiam aſſeris? *The.* Et maxime quidem. *So.* Siccine, Theaetete, nos hodie id comprehendimus, quod olim ſapientes quam plurimi inveſtigantes, antequam invenirent, conſenuerunt? *The.* Mihi quidem, o Socrates, quod modo dictum eſt, bene dictum eſſe videtur. *So.* Et merito. nam quae ſcientia absque oratione rectaque opinione unquam eſſe poterit? Unum tamen ex dictis mihi diſplicet. *The.* Quod iſtud? *So.* Quod ſane magnificentius dici videbatur, elementa ignota eſſe; ſyllabarum autem genus notum. *The.* Nonne recte? *So.* Advertendum profecto. nam velut vades ſermonis exempla ipſa habemus, quibus ille uſus haec omnia dixit. *The.* Quaenam? *So.* Literarum elementa & ſyllabas. an putas alio intuentem haec dicere illum, qui dicit quae ipſi narramus? *The.* Non ad alia certe, ſed ad iſta duntaxat. *So.* Ea igitur repetentes examinemus: immo vero ſic nosmetipſos, Nonne literas ita didicimus? Age primum, An non ſyllabae rationem definitionemve habent, elementa vero minime? *The.* Forte. *So.* Mihi quoque

ΘΕΑΙ. Ἴσως. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν καὶ ἐμοὶ φαίνεται. Σωκράτους γοῦν εἴτις ἔροιτο τὴν πρώτην συλλαβὴν οὕτωσὶ, Ὦ Θεαίτητε, λέγε τί ἐςι σω, τί ἀποκρινῇ; ΘΕΑΙ. Ὅτι σ καὶ ω. ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτον ἔχεις λόγον τῆς συλλαβῆς. ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Ἴθι δὴ, οὕτως εἰπὲ καὶ τὸν τοῦ σίγμα λόγον. ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς τοῦ ςοιχείου τις ἐρεῖ ςοιχεῖα; καὶ γὰρ δὴ, ὦ Σώκρατες, τό, τε σίγμα, τῶν ἀφώνων ἐςὶ, ψόφος τὶς μόνον, οἷον συριττούσης τῆς γλώττης· τοῦ δ' αὖ βῆτα οὔτε φωνὴ, οὔτε ψόφος, οὐδὲ τῶν πλείςων ςοιχείων. ὥςτε πάνυ ἔχει τὸ εὖ λέγεσθαι αὐτὰ ἄλογα, ὧν γε τὰ ἐναργέςατα ἑπτὰ αὐτὰ φωνὴν μόνην ἔχει, λόγον δὲ οὐδ' ὁντινοῦν. ΣΩ. Τουτὶ μὲν ἄρα, ὦ ἑταῖρε, κατωρθώκαμεν περὶ ἐπιςήμης. ΘΕΑΙ. Φαινόμεθα. ΣΩ. Τί δὲ δὴ, τὸ μὴ γνωςὸν εἶναι τὸ ςοιχεῖον, ἀλλὰ τὴν συλλαβὴν, ἆρ' ὀρθῶς ἀποδεδείγμεθα; ΘΕΑΙ. Εἰκός γε. ΣΩ. Φέρε δὴ, τὴν συλλαβὴν πότερον λέγομεν τὰ ἀμφότερα ςοιχεῖα, καὶ, ἐὰν πλείω ᾖ ἢ δύο, τὰ πάντα; ἢ μίαν τινὰ ἰδέαν γεγονυῖαν συντεθέντων αὐτῶν; ΘΕΑΙ. Τὰ πάντα, ἔμοιγε δοκοῦμεν. ΣΩ. Ὅρα δὴ ἐπὶ δυοῖν,

b.

c.

omnino videtur. Si quis ergo ita de prima Socratis ſyllaba percontetur, O Theaetete, dic quid eſt so, quid potiſſimum reſpondebis? *The.* Quod s, & o. *So.* Habes ergo hanc ſyllabae rationem. *The.* Equidem. *So.* Age, dic praeterea ipſius s rationem. *The.* At quo pacto quis elementi elementa referre poſſet? Etenim ipſum s, o Socrates, mutarum literarum ſonus quidam eſt ſolum, lingua veluti ſibilante: ipſius autem B neque vox, neque ſonus, neque plurimorum elementorum. Quocirca recte admodum abſque ratione eſſe dicuntur: e quibus ſeptem illa notiſſima vocem habent, rationem vero nequaquam. *So.* Hoc itaque, o amice, circa ſcientiam recte aſſeruimus. *The.* Videmur. *So.* Quid vero, cum diximus ignotum elementum, ſyllabam eſſe notam, numquid recte conſtituimus? *The.* Probabile eſt. *So.* Syllabam vero utrum elementa utraque eſſe dicimus? vel, etiam ſi plura inſint quam duo, omnia eſſe? an potius ideam unam ex ipſis compoſitis genitam?

σίγμα καὶ ω, ἀμφότερά ἐςιν ἡ πρώτη συλλαβὴ τοῦ ἐμοῦ
ὀνόματος· ἄλλοτι ὁ γινώσκων αὐτὴν, τὰ ἀμφότερα γινώσκει;
d. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΣΩ. Τὸ σίγμα καὶ τὸ ω ἄρα γινώσκει.
ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί δ' εἰ ἑκάτερον ἄρ' ἀγνοεῖ, καὶ οὐδέ-
τερον εἰδὼς, ἀμφότερα γινώσκει; ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ δεινὸν καὶ
ἄλογον, ὦ Σώκρατες. ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι εἴγε ἀνάγκη ἑκά-
τερον γινώσκειν, εἴπερ ἀμφότερά τις γνώσεται, προγινώσκειν
τὰ ςοιχεῖα ἅπασα ἀνάγκη τῷ μέλλοντι ποτὲ γνώσεσθαι
συλλαβήν· καὶ οὕτως ἡμῖν ὁ καλὸς λόγος ἀποδεδρακὼς οἰχή-
e. σεται. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα ἐξαίφνης. ΣΩ. Οὐ γὰρ καλῶς
αὐτὸν φυλάττομεν. χρῆν γὰρ ἴσως τὴν συλλαβὴν τίθεσθαι,
μὴ τὰ ςοιχεῖα. ἀλλ' ἐξ ἐκείνων ἕν τι γεγονὸς εἶδος, ἰδέαν μίαν
αὐτὸ αὐτοῦ ἔχον, ἕτερον δὲ τῶν ςοιχείων. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν
οὖν· καὶ τάχα γ' ἂν μᾶλλον οὕτως ἢ ἐκείνως ἔχοι. ΣΩ. Σκε-
πτέον, καὶ οὐ προδοτέον οὕτως ἀνάνδρως μέγαν τε καὶ σεμνὸν
λόγον. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΣΩ. Ἐχέτω δὴ, ὡς νῦν φαμὲν,
p. 204 a. μία ἰδέα ἐξ ἑκάςων τῶν συναρμοττόντων ςοιχείων γιγνομένη

The. Cuncta dicere mihi videmur. *So.* Aſpice igitur circa duo, s, & o, ſi utraque prima mei nominis ſyllaba ſunt, quisquis ipſam novit, utraque noſcit. *The.* Quidni? *So.* Ergo s & o cognoſcit. *The.* Plane. *So.* Quid porro, ſi utrumque ignoret, & neutrum noſcens ambo cognoſcet? *The.* Et abſurdum, & praeter rationem hoc eſſet. *So.* Verumtamen ſi neceſſarium eſt utraque noſſe, quandoquidem ambo quis noverit, ſequitur, ut neceſſe ſit eum elementa praenoſſe, qui ſyllabam quandoque ſit cogniturus: atque ita nobis pulcher ille ſermo effugiens elabetur. *The.* Et repente nimium. *So.* Neque enim bene illum cuſtodimus. Oportebat forte ſyllabam, non elementa ponere, ſed unam quandam ex illis ſpeciem conſtitutam, quae ideam unam ſui ipſius habeat, & ab elementis differat. *The.* Sic prorſus. ac forte hoc modo potius quam illo ſe habet. *So.* Quamobrem conſiderandum eſt diligenter, neque ita ignave ſermonem tam magnum tamque praeclarum prodi decet. *The.* Non profecto. *So.* Eſto igitur ſyllaba, ut modo dicebamus,

ἢ συλλαβὴ, ὁμοίως ἔν τε γράμμασι, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Οὐκοῦν μέρη αὐτῆς οὐ δεῖ εἶναι. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΣΩ. Ὅτι οὗ ἂν ᾖ μέρη, τὸ ὅλον ἀνάγκη τὰ πάντα μέρη εἶναι. ἢ καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῶν μερῶν λέγεις γεγονὸς, ἕν τι εἶδος ἕτερον τῶν πάντων μερῶν; ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΣΩ. Τὸ δὲ δὴ πᾶν καὶ τὸ ὅλον, πότερον ταυτὸν καλεῖς, ἢ ἕτερον ἑκάτερον; ΘΕΑΙ. Ἔχω μὲν οὐδὲν σαφές· b.
ὅτι δὲ κελεύεις προθύμως ἀποκρίνασθαι, παρακινδυνεύων λέγω ὅτι ἕτερον. ΣΩ. Ἡ μὲν προθυμία, ὦ Θεαίτητε, ὀρθή· εἰ δὲ καὶ ἡ ἀπόκρισις, σκεπτέον. ΘΕΑΙ. Δεῖ δέ γε δή. ΣΩ. Οὐκοῦν διαφέροι ἂν τὸ ὅλον τοῦ παντὸς, ὡς ὁ νῦν λόγος. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί δὲ δὴ, τὰ πάντα καὶ τὸ πᾶν ἔσθ' ὅ, τι διαφέρει; οἷον ἐπειδὰν λέγωμεν, ἓν, δύο, τρία, τέτταρα, πέντε, ἕξ· καὶ ἐὰν δὶς τρία, ἢ τρὶς δύο, ἢ τέτταρά τε καὶ δύο, ἢ τρία c.
καὶ δύο καὶ ἓν, ἢ πέντε καὶ ἓν, πότερον ἐν πᾶσι τούτοις τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον λέγομεν; ΘΕΑΙ. Ταυτόν. ΣΩ. Ἆρ' ἄλλό τι ἢ ἕξ; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐφ' ἑκάστης λέξεως πάντα τὰ

idea una ex ſingulis congruentibus elementis, tam in literis, quam in ceteris omnibus facta. *The.* Prorſus. *So.* Numquid partes illius eſſe non oportet? *The.* Curnam? *So.* Quoniam cuiuscunque partes ſunt, totum neceſſe eſt partes omnes exiſtere. an totum unam quandam ſpeciem ex partibus factam vocas, ab omnibus partibus differentem? *The.* Equidem. *So.* Omne vero & totum idemne, an differens utrumque vocas? *The.* Quamquam nihil habeo certi, tamen quia promte reſpondere iubes, periculum faciens aio differre. *So.* Promtitudo, o Theaetete, recta. Utrum vero & reſponſio recta, conſiderandum. *The.* Profecto. *So.* Nonne ſecundum hunc ſermonem totum & omne differunt? *The.* Certe. *So.* Quid porro? omnia, & omne, num aliquo differunt? Veluti cum dicimus, unum, duo, tria, quatuor, quinque, ſex; vel bis tria, vel ter duo, aut quatuor ac duo, aut tria duoque & unum, aut quinque & unum; utrum in his omnibus idem an aliud dicimus? *The.* Idem penitus. *So.* Aliudne quam ſex? *The.* Nihil aliud. *So.* Nonne

ἓξ εὑρήκαμεν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Πάλιν δ' οὐδὲν λέγομεν, τὰ πάντα λέγοντες; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ἢ ἄλλό τι τὰ ἓξ; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΣΩ. Ταυτὸν ἄρα ἔν γε τοῖς ὅσα ἐξ ἀριθ-
d. μοῦ ἐςι, τό, τε πᾶν προσαγορεύομεν καὶ τὰ ἅπαντα. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Ὧδε δὴ περὶ αὐτῶν λέγωμεν· ὁ τοῦ πλέθρου ἀριθμὸς, καὶ πλέθρον, ταυτόν. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ ὁ τοῦ ςαδίου δὴ ὡσαύτως; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Καὶ μὴν ὁ τοῦ ςρατοπέδου γε, καὶ τὸ ςρατόπεδον, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ὁμοίως; ὁ γὰρ ἀριθμὸς πᾶς, τὸ ὂν πᾶν ἕκαςον αὐτῶν ἐςι. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Ὁ δὲ ἑκάςων ἀριθμὸς, μῶν ἄλλό τι ἢ
e. μέρη ἐςί; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΣΩ. Ὅσα ἄρα ἔχει μέρη, ἐκ μερῶν ἂν εἴη. ΘΕΑΙ. Φαίνεται. ΣΩ. Τὰ δέ γε πάντα μέρη τὸ πᾶν εἶναι ὡμολόγηται, εἴπερ καὶ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τὸ πᾶν ἔςαι. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Τὸ ὅλον ἄρ' οὐκ ἔςιν ἐκ μερῶν. πᾶν γὰρ ἂν εἴη, τὰ πάντα ὂν μέρη. ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Μέρος δ' ἔσθ' ὅτου ἄλλου ἐςὶν ὅπερ ἐςὶν, ἢ τοῦ ὅλου; ΘΕΑΙ. Τοῦ
p. 205 παντός γε. ΣΩ. Ἀνδρικῶς γε, ὦ Θεαίτητε, μάχῃ. τὸ πᾶν
a.

in uno quoque loquendi modo omnia ſex invenimus? *The.* Ita. *So.* Rurſus autem non unum aliquid dicimus, dum dicimus omnia? *The.* Neceſſe eſt. *So.* Num aliud quam ſex? *The.* Nihil aliud. *So.* Ergo in his, quae numero conſtant, idem eſſe omne & omnia dicimus. *The.* Sic apparet. *So.* Sic utique de ipſis dicamus: Iugeri numerus, & Iugerum idem. nonne? *The.* Idem. *So.* Et ſtadii numerus ſtadiumque ſimiliter? *The.* Et hoc. *So.* Exercitus quoque ipſius numerus & exercitus ipſe, ceteraque huiusmodi eodem pacto? numerus enim omnis, exiſtens omne unumquodque illorum eſt. *The.* Sane. *So.* Singulorum autem numerus, num aliud eſt quam partes? *The.* Nequaquam. *So.* Quaecunque igitur partes habent, ex partibus conſtant. *The.* Apparet. *So.* Omnes autem partes totum eſſe conceſſum eſt, ſi quidem omnis numerus omne eſt. *The.* Ita eſt. *So.* Totum itaque non conſtat ex partibus: omne enim eſſet, quandoquidem omnes eſſet partes. *The.* Non videtur. *So.* Pars id quod eſt, an eſt alterius quam totius? *The.* Ipſius uti-

δὲ, οὐχ ὅταν μηδὲν ἀπῇ, αὐτὸ τοῦτο πᾶν ἐςι; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΣΩ. Ὅλον δὲ οὐ ταυτὸν τοῦτο ἔςαι, οὗ ἂν μηδαμῇ μηδὲν ἀποςατῇ; οὗ δ' ἂν ἀποςατῇ, οὔτε ὅλον, οὔτε πᾶν, ἅμα γενόμενον ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὸ αὐτό; ΘΕΑΙ. Δοκεῖ μοι νῦν οὐδὲν διαφέρειν πᾶν τε καὶ ὅλον. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐλέγομεν ὅτι οὗ ἂν μέρη ᾖ, τὸ ὅλον τε καὶ πᾶν, τὰ πάντα μέρη ἔςαι. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΣΩ. Πάλιν δὴ, ὅπερ ἄρτι ἐπεχείρουν, οὐκ, εἴπερ ἡ συλλαβὴ μὴ τὰ ςοιχεῖά ἐςιν, ἀνάγκη αὐτὴν μὴ ὡς μέρη ἔχειν ἑαυτῆς τὰ ςοιχεῖα, ἢ ταυτὸν οὖσαν αὐτοῖς, b. ὁμοίως ἐκείνοις γνωςὴν εἶναι; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτο ἵνα μὴ γένηται, ἕτερον αὐτῶν αὐτὴν ἐθέμεθα; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Τί δ' εἰ μὴ τὰ ςοιχεῖα συλλαβῆς μέρη ἐςὶν, ἔχεις ἄλλ' ἄττα εἰπεῖν, ἃ μέρη μέν ἐςι συλλαβῆς, οὐ μέντοι ςοιχεῖά γε ἐκείνης; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, μόρια ταύτης συγχωροίην. γελοῖόν που, τὰ ςοιχεῖα ἀφέντα, ἐπ' ἄλλα ἰέναι. ΣΩ. Παντάπασι δὴ, ὦ Θεαίτητε, κατὰ τὸν νῦν λόγον, μία τὶς ἰδέα ἀμέριςος, συλλαβὴ ἂν εἴη. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. c.

que omnis. *So.* Strenue, Theaetete, pugnas. Omne vero nonne ex eo eſt omne, quod nihil deeſt? *The.* Neceſſe. *So.* Totum quoque nonne eadem ratione totum, quia nihil diſceſſit? a quo vero quid diſceſſit, neque totum, neque omne, quod ex eodem idem ſimul fiat? *The.* Videtur mihi nunc totum & omne nihil differre. *So.* Nonne diximus cuius partes ſint, totum & omne, partes omnes eſſe? *The.* Plane. *So.* Rurſus, quod paulo ante tentavimus: nonne ſi ſyllaba elementa non eſt, neceſſe eſt, eam non tanquam partes ſuas elementa habere? aut ſi idem eſt cum illis, aeque ac illa cognoſci poſſe? *The.* Ita certe. *So.* Ne hoc accideret, aliud ipſam quam illa poſuimus. *The.* Aliud. *So.* Quid vero, ſi elementa ſyllabae partes non ſunt, num alia quaedam referre potes, quae partes quidem ſyllabae, neque tamen illius elementa ſint? *The.* Nunquam ego partes vocarem quae elementa non ſunt. ridiculum quippe, omiſſis elementis alia quaerere. *So.* Omnino igitur ſecundum hanc rationem, o Theaetete, una quaedam impartibilis idea ſyllaba

ΣΩ. Μέμνησαι οὖν, ὦ φίλε, ὅτι ὀλίγον ἐν τῷ πρόσθεν ἀπε-
δεχόμεθα, ἡγούμενοι εὖ λέγεσθαι ὅτι τῶν πρώτων οὐκ εἴη
λόγος, ἐξ ὧν τὰ ἄλλα σύγκειται· διότι αὐτὸ καθ' αὑτὸ
ἕκαστον εἴη ἀσύνθετον· καὶ οὐδὲ τὸ εἶναι περὶ αὐτοῦ ὀρθῶς ἔχοι
προσφέροντα εἰπεῖν, οὐδὲ τοῦτο, ὡς ἕτερα καὶ ἀλλότρια λε-
γόμενα· καὶ αὕτη δὴ ἡ αἰτία ἄλογόν τι καὶ ἄγνωστον αὐτὸ
d. ποιοῖ; ΘΕΑΙ. Μέμνημαι. ΣΩ. Ἡ οὖν ἄλλη τὶς ἢ αὐτὴ ἡ
αἰτία τοῦ μονοειδές τι καὶ ἀμέριστον αὐτὸ εἶναι; ἐγὼ μὲν γὰρ
οὐχ ὁρῶ ἄλλην. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν δὴ φαίνεται. ΣΩ.
Οὐκοῦν εἰς ταυτὸν ἐμπέπτωκεν ἡ συλλαβὴ εἶδος ἐκείνῳ, εἴπερ
μέρη τε μὴ ἔχει, καὶ μία ἐστὶν ἰδέα. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν
οὖν. ΣΩ. Εἰ μὲν ἄρα πολλὰ στοιχεῖα ἡ συλλαβή ἐστι, καὶ
ὅλον τὶ, μέρη δ' αὐτῆς ταῦτα, ὁμοίως αἵ τε συλλαβαὶ γνω-
σταὶ καὶ ῥηταὶ, καὶ τὰ στοιχεῖα, ἐπείπερ τὰ πάντα μέρη τῷ
e. ὅλῳ ταυτὸν ἐφάνη. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΣΩ. Εἰ δέ γε ἓν
τε καὶ ἀμερὲς, ὁμοίως μὲν συλλαβὴ, ὡσαύτως δὲ στοιχεῖον,
ἄλογόν τε καὶ ἄγνωστον. ἡ γὰρ αὐτὴ αἰτία ποιήσει αὐτὰ τοι-

esse videtur. *The.* Videtur sane. *So.* Num recordaris, amice, nos in superioribus admisisse, quod primorum, ex quibus alia componuntur, ratio non esset, ex eo quod ipsum secundum seipsum unumquodque simpliciter existeret; neque ipsum esse de illo congrue dici posset, neque hoc, neque ita quasi haec extranea alienaque sint: & hanc ipsam causam obstare diximus quo minus describi cognoscique possit? *The.* Memini. *So.* Estne alia causa praeter hanc, quae uniforme & impartibile aliquid ipsum faciat? nam ego nullam aliam video. *The.* Non videtur. *So.* Nonne in idem cum illo syllaba quoque concurrit, quandoquidem species est, nec habet partes, sed idea una est? *The.* Maxime. *So.* Si igitur multa elementa syllaba est, & totum quiddam, eiusque partes ista; similiter syllabae & elementa cognosci describique possunt: quippe cum partes omnes idem quod & totum esse constiterit. *The.* Praecipue. *So.* Sin autem unum quiddam & simplex; aeque syllaba atque elementum definitionis cognitionisque est expers. eadem enim

αὐτα. ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔχω ἄλλως εἰπεῖν. ΣΩ. Τοῦτο μὲν ἄρα μὴ ἀποδεχώμεθα, ὃς ἂν λέγῃ συλλαβὴν μὲν, γνωςὸν καὶ ῥητὸν, ςοιχεῖον τοὐναντίον. ΘΕΑΙ. Μὴ γὰρ, εἴπερ τῷ λόγῳ πεισόμεθα. ΣΩ. Τί δ' αὖ; τοὐναντίον λέγοντες ἆρ' οὐ μᾶλλον ἂν ἀποδέξαιο, ἐξ ὧν αὐτὸς σύνοισθα σαυτῷ ἐν τῇ τῶν γραμμάτων μαθήσει; ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΣΩ. Ὡς οὐδὲν ἄλλο μανθάνων διετέλεσας, ἢ τὰ ςοιχεῖα ἐν τῇ ὄψει διαγινώσκειν πειρώμενος, καὶ ἐν τῇ ἀκοῇ αὐτὰ καθ' αὑτὰ ἕκαςον ἵνα μὴ ἡ θέσις σε ταράττῃ λεγομένων τε καὶ γραφομένων. ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα λέγεις. ΣΩ. Ἐν δὲ κιθαριςοῦ τελέως μεμαθηκέναι, μῶν ἄλλό τι ἦν ἢ τὸ τῷ φθόγγῳ ἑκάςῳ δύνασθαι ἐπακολουθεῖν, ποίας χορδῆς εἴη ἃ δὴ ςοιχεῖα πᾶς ἂν ὁμολογήσειε μουσικῆς λέγεσθαι. ΘΕΑΙ. Οὐδὲν ἄλλο. ΣΩ. Ὧν μὲν ἄρ' αὐτοὶ ἔμπειροι ἐσμὲν ςοιχείων καὶ συλλαβῶν, εἰ δεῖ ἀπὸ τούτων τεκμαίρεσθαι καὶ εἰς τὰ ἄλλα, πολὺ τὸ τῶν ςοιχείων γένος ἐναργεςέραν τε τὴν γνῶσιν ἔχειν φήσομεν καὶ κυριωτέραν τῆς συλλαβῆς, πρὸς τὸ λαβεῖν τελέως

p. 206 a.

b.

causa talia haec efficiet. *The.* Aliter asserere nequeo. *So.* Eius ergo sermonem ne admittamus, qui dixerit syllabam quidem dici & cognosci posse, elementa vero nequaquam. *The.* Non certe, si huic rationi credimus. *So.* Quid, si quis contraria dixerit, an non potius illa concederes, ex his quorum tibi ipsi in primis literarum rudimentis conscius exstitisti? *The.* Quaenam ista? *So.* Quod nihil aliud discere studuisti, quam elementa oculis auribusque discernere, & singula secundum seipsa notare, ne illorum positio, vel cum dicerentur, vel cum scriberentur, te turbaret. *The.* Vera narras. *So.* Citharistae vero artem didicisse quid aliud est, quam unumquemque sonum cuiusque chordae dignoscere? haec enim elementa musicae quilibet appellaret. *The.* Nihil aliud. *So.* Cum ergo elementorum & syllabarum periti fuerimus, velimusque ex his ad alia coniecturam facere; asseremus profecto, genus elementorum clariorem principalioremque intelligentiam continere, quam syllabam, ad singulas disciplinas absolute percipiendas. & si

ἕκαςον μάθημα. καὶ ἐάν τις φῇ συλλαβὴν μὲν, γνωςὸν,
c. ἄγνωςον δὲ πεφυκέναι ςοιχεῖον, ἑκόντα ἢ ἄκοντα παίζειν
ἡγησόμεθ' αὐτόν. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΣΩ. Ἀλλὰ δὴ
τούτου μὲν ἔτι κἂν ἄλλαι φανεῖεν ἀποδείξεις, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ·
τὸ δὲ προκείμενον μὴ ἐπιλαθώμεθα δι' αὐτὰ ἰδεῖν, ὅ, τι δή
ποτε καὶ λέγεται τὸ μετὰ δόξης ἀληθοῦς λόγον προσγενό-
μενον, τὴν τελεωτάτην ἐπιςήμην γεγονέναι. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν
χρὴ ὁρᾷν. ΣΩ. Φέρε δὴ τίνα ποτὲ βούλεται τὸν λόγον ἡμῖν
σημαίνειν. τριῶν γὰρ ἕν τί μοι δοκεῖ λέγειν. ΘΕΑΙ. Τίνων
d. δή; ΣΩ. Τὸ μὲν πρῶτον εἴη ἂν, τὸ τὴν αὐτοῦ διάνοιαν
ἐμφανῆ ποιεῖν διὰ φωνῆς μετὰ ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων,
ὥσπερ εἰς κάτοπτρον ἢ ὕδωρ, τὴν δόξαν ἐκτυπούμενον εἰς τὴν
διὰ τοῦ ςόματος ῥοήν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι τὸ τοιοῦτον λόγος εἶναι;
ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε. τὸν εὖν αὐτὰ ὁρῶντα, λέγειν φαμέν. ΣΩ.
Οὐκοῦν τοῦτό γε πᾶς ποιεῖν δυνατὸς, ϑᾶττον ἢ σχολαίτερον,
τὸ ἐνδείξασϑαι τί δοκεῖ περὶ ἑκάςου αὐτῷ, ὁ μὴ ἐννεὸς ἢ
κωφὸς ἀπ' ἀρχῆς. καὶ οὕτως ὅσοι τὶ ὀρθὸν δοξάζουσι, πάντες
e. αὐτὸ φανοῦνται μετὰ λόγου ἔχοντες, καὶ οὐδαμοῦ ἔτι ὀρθὴ

quis notam ſyllabam, elementum natura ignotum dixerit, ultro illum vel invitum ludere putabimus. *The.* Et maxime quidem. *So.* Ceterum aliae quoque eiusdem rei demonſtrationes ſint, ut mihi videtur: propoſiti vero ne propter haec obliviſcamur: quid ſcilicet de hoc iudicandum ſit quod dicitur, rationem, ſi cum opinione vera coëat, perfectam ſcientiam eſſe. *The.* Inquirendum omnino. *So.* Dic age, quid λόγος nobis hic ſignificet. ex tribus enim unum quiddam ſignificare mihi videtur. *The.* Ex quibus? *So.* Primum eſſe arbitror, cogitationem ſuam voce per verba nominaque exprimere, opinionem propriam in voce, perinde ac in ſpeculo & aqua, monſtrantem. Nonne tale quiddam oratio tibi eſſe videtur? *The.* Mihi vero. *So.* Eum, qui hoc agit, loqui dicimus. Nonne hoc quisque facere poteſt, oſtendere ſcilicet citius aut tardius, quid ſibi de ſingulis videatur? niſi forte mutus vel ſurdus natura ſit. atque ita quicunque recte aliquid opinantur, μετὰ λόγου opinari videntur:

δόξα χωρὶς ἐπιςήμης γενήσεται. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ. Μὴ τοίνυν ῥᾳδίως καταγινώσκωμεν τὸ μηδὲν εἰρηκέναι τὸν ἀποφηνάμενον ἐπιςήμην, ὃ νῦν σκοποῦμεν. ἴσως γὰρ ὁ λέγων, οὐ τοῦτο ἔλεγεν· ἀλλὰ τὸ, ἐρωτηθέντα τί ἕκαςον, δυνατὸν εἶναι τὴν ἀπόκρισιν διὰ τῶν ςοιχείων ἀποδοῦναι τῷ ἐρομένῳ. ΘΕΑΙ. Οἷον τί λέγεις, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Οἷον καὶ Ἡσίοδος περὶ ἁμάξης λέγει τὸ, ἑκατὸν δέ τε δούρατ' ἁμάξης. Ἃ ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν, οἶμαι δὲ οὐδὲ σύ· ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἂν ἐρωτηθέντες ὅ, τι ἐςὶν ἅμαξα, εἰ ἔχοιμεν εἰπεῖν, τροχοὶ, ἄξων, ὑπερτήρια, ἄντυγες, ζυγός. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Ὁ δέ γε ἴσως οἴοιτ' ἂν ἡμᾶς, ὥσπερ ἂν τὸ σὸν ὄνομα ἐρωτηθέντας, καὶ ἀποκριναμένους κατὰ συλλαβὴν, γελοίους εἶναι· ὀρθῶς μὲν δοξάζοντας καὶ λέγοντας ἃ λέγομεν, οἰομένους δὲ γραμματικοὺς εἶναι, καὶ ἔχειν τε καὶ λέγειν γραμματικῶς τὸν τοῦ Θεαιτήτου ὀνόματος λόγον. τὸ δ' οὐκ εἶναι ἐπιςημόνως οὐδὲν λέγειν, πρὶν ἂν διὰ τῶν ςοιχείων μετὰ τῆς ἀληθοῦς δόξης ἕκαςον περαίνῃ τις. ὅπερ καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν

p. 207 a. b.

ac nunquam recta opinio ſine ſcientia erit. *The.* Vera haec ſunt. *So.* Ne igitur facile condemnemus eum, qui ſcientiam quod nunc diximus affirmavit, quaſi nihil dicat. forte enim non id volebat: ſed ut interrogatus quid unumquodque, reſpondere per elementa interroganti poſſit. *The.* Quale id inquis, o Socrates? *So.* Quemadmodum Heſiodus de curru dicit: Centum ligna currus. quae quidem ego dicere haud poſſem, neque tu etiam, ut opinor. ſed ſatis nobis eſſet, ſi interroganti quid ſit currus, reſpondere poſſemus, Rotae, axis, tabulae, ſemicirculi, iugum. *The.* Omnino quidem. *So.* Ille autem forte nos exiſtimaret, tanquam interrogatos de tuo nomine, reſpondentesque per ſyllabam, ridendos eſſe: recte quidem opinantes dicentesque quod dicimus, putantes autem grammaticos eſſe, & grammatice habere ac dicere Theaeteti nominis rationem: hoc autem non eſſe ſecundum ſcientiam loqui, antequam per elementa cum opinione vera unumquodque quis determinet, quemadmodum ſupra dictum eſt. *The.* Dictum procul dubio.

που ἐῤῥήθη. ΘΕΑΙ. Ἐῤῥήθη γάρ. ΣΩ. Οὕτω τοίνυν καὶ περὶ ἁμάξης ἡμᾶς μὲν ὀρθὴν ἔχειν δόξαν, τὸν δὲ διὰ τῶν ἑκατὸν
c. ἐκείνων δυνάμενον διελθεῖν αὐτῆς τὴν οὐσίαν, προσλαβόντα τοῦτο, λόγον τε προσειληφέναι τῇ ἀληθεῖ δόξῃ· καὶ ἀντὶ δοξαστικοῦ τεχνικόν τε καὶ ἐπιστήμονα περὶ ἁμάξης οὐσίας γεγονέναι, διὰ στοιχείων τὸ ὅλον περάναντα. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν εὖ δοκεῖ σοι, ὦ Σώκρατες; ΣΩ. Εἰ σοί, ὦ ἑταῖρε, δοκεῖ, καὶ ἀποδέχῃ τὴν διὰ τοῦ στοιχείου διέξοδον περὶ ἑκάστου, λόγον εἶναι, τὴν δὲ κατὰ συλλαβὰς ἢ καὶ κατὰ μεῖζον ἔτι, ἀλογίαν·
d. τοῦτό μοι λέγε, ἵν' αὐτὸ ἐπισκοπῶμεν. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ πάνυ ἀποδέχομαι. ΣΩ. Πότερον ἡγούμενος ἐπιστήμονα εἶναι ὁντινοῦν ὁτουοῦν, ὅταν τὸ αὐτὸ τοτὲ μὲν τοῦ αὐτοῦ δοκῇ αὐτῷ εἶναι, τοτὲ δὲ ἑτέρου· ἢ καὶ ὅταν τοῦ αὐτοῦ τοτὲ μὲν ἕτερον, τοτὲ δὲ ἕτερον δοξάζῃ; ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ΣΩ. Εἶτα ἀμνημονεῖς ἐν τῇ τῶν γραμμάτων μαθήσει κατ' ἀρχὰς σαυτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους δρῶντας αὐτά; ΘΕΑΙ. Ἆρα λέγεις τῆς αὐτῆς συλλαβῆς τοτὲ μὲν ἕτερον, τοτὲ δὲ ἕτερον ἡγου-

So. Sic utique & de curru nos rectam opinionem habere: eum vero, qui centum illa percurrere possit, ipsius currus essentiam accipiens, rationem quoque una cum vera opinione comprehendisse: & loco opinantis, artificiosum ac scientiae compotem circa currus essentiam evasisse, per elementa totum determinantem. *The.* Nonne recte tibi videtur, o Socrates? *So.* Si tibi, o amice, videtur, ac approbas, hunc per elementa circa unumquodque discursum rationem esse; aut eum, qui per syllabas aut maius quiddam fit, esse rationis expertem: volo mihi dicas, quo diligentius consideremus. *The.* Approbo, & maxime quidem. *So.* Num ita, ut existimes quemlibet cuiusvis scientem esse, quando unum idemque nunc unius eiusdemque, nunc alterius esse ei videatur: vel quando unius & eiusdem nunc hoc, nunc illud esse opinatur? *The.* Non per Iovem. *So.* Num memoria excidit, in discendis literis quod tibi & aliis acciderunt haec saepe? *The.* Solitosne dicis eiusdem syllabae nunc hanc, nunc illam literam opinari? eandemque literam

μένους γράμμα, καὶ τὸ αὐτὸ τοτὲ μὲν εἰς τὴν προσήκουσαν, e.
τοτὲ δὲ εἰς ἄλλην τιθέντας συλλαβήν; ΣΩ. Ταῦτα λέγω.
ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐ τοίνυν ἀμνημονῶ, οὐδέ γέ πω ἡγοῦμαι
ἐπίςασθαι τοὺς οὕτω ἔχοντας. ΣΩ. Τί οὖν; ὅταν ἐν τῷ
τοιούτῳ καιρῷ Θεαίτητον γράφων τίς θ καὶ ε, οἴεταί τε δεῖν
γράφειν, καὶ γράψει. καὶ αὖ Θεόδωρον ἐπιχειρῶν γράφειν, p.
ταῦ καὶ ε οἴεταί τε δεῖν γράφειν, καὶ γράψει, ἆρ' ἐπίςασθαι 208
φήσομεν αὐτὸν τὴν πρώτην τῶν ἡμετέρων ὀνομάτων συλλα- a.
βήν; ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἄρτι ὡμολογήσαμεν τὸν οὕτως ἔχοντα
μήπω εἰδέναι. ΣΩ. Κωλύει οὖν τι καὶ περὶ τὴν δευτέραν συλ-
λαβὴν καὶ τρίτην καὶ τετάρτην οὕτως ἔχειν τὸν αὐτόν;
ΘΕΑΙ. Οὐδέν γε. ΣΩ. Ἆρ' οὖν τότε τὴν διὰ ςοιχείου διέξο-
δον ἔχων γράψει Θεαίτητον μετὰ ὀρθῆς δόξης, ὅταν ἑξῆς
γράφῃ; ΘΕΑΙ. Δῆλον δή. ΣΩ. Οὐκοῦν ἔτι ἀνεπιςήμων ὤν, b.
ὀρθὰ δὲ δοξάζων, ὡς φαμέν; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Λόγον γε
ἔχων μετὰ ὀρθῆς δόξης. τὴν γὰρ τοῦ ςοιχείου ὁδὸν ἔχων
ἔγραψεν, ἣν δὴ λόγον ὡμολογήσαμεν. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΣΩ.
Ἔςιν ἄρα, ὦ ἑταῖρε, μετὰ λόγου ὀρθὴ δόξα, ἣν οὔπω δεῖ ἐπι-

alias in ſyllabam propriam, alias in alienam referre? *So.* Haec dico. *The.* Per Iovem, nec oblitus ſum, nec eos, qui ſic affecti ſunt, ſcire arbitror. *So.* Quid vero? ſi quis eo in tempore Theaetetum ſcribens, TH & E ſcribendum putet, ſcribatque: & rurſus Theodorum ſcribere volens, T & E ſcribendum putet & ſcribat; numquid ſcire illum dicemus primam veſtri nominis ſyllabam? *The.* Paulo ante inter nos convenit, eum, qui ſic inſtitutus eſt, nondum ſcire. *So.* Quid prohibet, hoc idem aliquem circa ſecundam, tertiamque, & quartam ſyllabam pati? *The.* Nihil omnino. *So.* Numquid tunc diſcurſum per elementum habens, Theaetetum recta cum opinione ſcribet, quando ordine ſuo ſcribet? *The.* Abſque dubio. *So.* Nonne adhuc inſcius, ſed recte opinatus, ut diximus? *The.* Certe. *So.* Et rationem habens cum opinione recta? nam diſcurſum per elementum habens, ſcripſit; quam rationem eſſe conſenſimus. *The.* Verum. *So.* Eſt igitur, o amice, quaedam

ςήμην καλεῖν. ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει. ΣΩ. Ὄναρ δὴ, ὡς ἔοικεν, ἐπλουτήσαμεν, οἰηθέντες ἔχειν τὸν ἀληθέςατον ἐπιςήμης λόγον. ΘΕΑΙ. Ἦ μήπω κατηγορῶμεν. ἴσως γὰρ οὐ τοῦτό
c. τις αὐτὸν ὁριεῖται, ἀλλὰ τὸ λοιπὸν εἶδος τῶν τριῶν, ὧν ἕν γέ τι ἔφαμεν λόγον θήσεσθαι τὸν ἐπιςήμην ὁριζόμενον δόξαν εἶναι ὀρθὴν μετὰ λόγου. ΣΩ. Ὀρθῶς ὑπέμνησας. ἔτι γὰρ ἓν λοιπόν. τὸ μὲν γὰρ ἦν διανοίας ἐν φωνῇ ὥσπερ εἴδωλον· τὸ δ' ἄρτι λεχθὲν, διὰ ςοιχείου ὁδὸς ἐπὶ τὸ ὅλον. ΘΕΑΙ. Τὸ δὲ δὴ τρίτον, τί λέγεις; ΣΩ. Ὅπερ ἂν οἱ πολλοὶ εἴποιεν, τὸ ἔχειν τὶ σημεῖον εἰπεῖν ᾧ τῶν ἁπάντων διαφέρει τὸ ἐρωτηθέν. ΘΕΑΙ. Οἷον τίνα τίνος ἔχεις μοι λόγον εἰπεῖν; ΣΩ. Οἷον, εἰ βούλει,
d. ἡλίου πέρι ἱκανὸν οἶμαί σοι εἶναι ἀποδέξασθαι, ὅτι τὸ λαμπρότατόν ἐςι τῶν κατ' οὐρανὸν ἰόντων περὶ γῆν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΣΩ. Λάβε δὴ οὗ χάριν εἴρηται. ἐςι δὲ ὅπερ ἄρτι ἐλέγομεν· ὡς ἄρα τὴν διαφορὰν ἑκάςου ἂν λαμβάνῃς ᾗ τῶν ἄλλων διαφέρει, λόγον, ὡς φασί τινες, λήψῃ· ἕως δ' ἂν κοινοῦ

cum ratione opinio recta, quam ſcientiam appellare nondum decet. *The.* Apparet. *So.* Per ſomnium itaque, ut videtur, divites fuimus, dum veriſſimam ſcientiae rationem habere conſideremus. *The.* Aut nondum vituperare debemus. forte enim quiſpiam non ita λόγον definiat; ſed reliquam e tribus ſpeciem eligat: e quibus unam quandam electurum diximus illum, qui ſcientiam eſſe opinionem rectam cum ratione aſſeverabat. *So.* Opportune admonuiſti. adhuc enim ſpecies una reſtat. Prima quidem erat tanquam idolum cogitationis in voce: ſecunda vero ad totum per elementa proceſſus. *The.* Tertiam autem quid dicis? *So.* Quod & plurimi faterentur, poſſe videlicet quandam veluti notam afferre, qua ab aliis omnibus id, de quo agitur, differat. *The.* Quam mihi cuiusve definitionem talem aſſignare potes? *So.* Ut ecce de ſole, ſi velis, approbabis arbitror, quod luce praecellat omnibus, quae circa terram in coelo volvuntur. *The.* Omnino. *So.* Accipe cuius gratia hoc eſt dictum. eſt autem quod modo referebamus: Si differentiam cuiusque accipias, qua ab aliis eſt diſtinctum, definitionem, ut

τινος ἐφάπτῃ, ἐκείνων πέρι σοι ἔςαι ὁ λόγος ὧν ἂν ᾖ κοινότης ᾖ.
ΘΕΑΙ. Μανθάνω· καί μοι δοκεῖ καλῶς ἔχειν λόγον τὸ τοι- e.
οῦτον καλεῖν. ΣΩ. Ὃς δ' ἂν μετ' ὀρθῆς δόξης περὶ ὁτουοῦν
τῶν ὄντων τὴν διαφορὰν τῶν ἄλλων προσλάβῃ, αὐτοῦ ἐπι-
ςήμων γεγονὼς ἔςαι οὗ πρότερον ἦν δοξαςής. ΘΕΑΙ. Φαμέν
γε μὴν οὕτω. ΣΩ. Νῦν δῆτα, ὦ Θεαίτητε, παντάπασί γε
ἔγωγε ἐπειδὴ ἐγγὺς ὥσπερ σκιαγραφήματος γέγονα τοῦ λε-
γομένου, ξυνίημι οὐδὲ σμικρόν· ἕως δὲ ἀφεςήκη πόῤῥωθεν,
ἐφαίνετό τι μοι λέγεσθαι. ΘΕΑΙ. Πῶς τί τοῦτο; ΣΩ. Φρά- p.
σω, ἐὰν οἷός τε γένωμαι. ὀρθὴν ἔγωγε ἔχων δόξαν περὶ σοῦ, 209
ἐὰν μὲν προσλάβω τὸν σὸν λόγον, γινώσκω δή σε· εἰ δὲ μὴ, a.
δοξάζω μόνον. ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Λόγος δέ γε ἦν ἡ τῆς σῆς
διαφορότητος ἑρμηνεία. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΣΩ. Ἡνίκ' οὖν ἐδό-
ξαζον μόνον, ἄλλοτι ᾧ τῶν ἄλλων διαφέρεις, τούτων οὐδενὸς
ἡπτόμην τῇ διανοίᾳ; ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Τῶν κοινῶν τι
ἄρα διενοούμην, ὧν οὐδὲν σὺ μᾶλλον ἤ τις ἄλλος ἔχει. ΘΕΑΙ.

quidam tradunt, acceperis: quamdiu vero commune quiddam attigeris, illorum definitionem, quorum communitas eſt, habebis. *The.* Intelligo: ac recte huiusmodi quiddam rationem vocari exiſtimo. *So.* Qui autem cum recta opinione differentiam, qua quodque a quocunque ſeiungitur, accipit, idipſum deinde ſciet, quod prius opinabatur. *The.* Conſentaneum eſt. *So.* Nunc demum, o Theaetete, cum primum ad eius, de quo agimus, velut adumbrationem propius acceſſerim, nihil omnino me in his intelligere animadverto. quamdiu vero eminus proſpiciebam, dici mihi aliquid videbatur. *The.* Quomodo hoc? *So.* Dicam ſi potero. Rectam equidem de te opinionem habens, ſi tuam praeterea definitionem accipio, te cognoſco: alioqui duntaxat opinor. *The.* Ita eſt. *So.* Definitio autem differentiae tuae interpretatio erat. *The.* Erat certe. *So.* Quando igitur opinabar ſolum, nihil eorum, quibus es diſtinctus ab aliis, cogitatione percipiebam. *The.* Nihil, ut videtur. *So.* Communia ergo quaedam attendebam, e quibus nihil tu magis, quam alius quivis, habes. *The.* Neceſſario ſequitur. *So.* Dic

b. Ἀνάγκη. ΣΩ. Φέρε δὴ πρὸς Διός· πῶς ποτε ἐν τῷ τοιούτῳ σὲ μᾶλλον ἐδόξαζον ἢ ἄλλον ὁντινοῦν; θὲς γάρ με διανοούμενον ὡς ἔςιν οὗτος Θεαίτητος, ὃς ἂν ᾖ τε ἄνθρωπος, καὶ ἔχῃ ῥῖνα καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ ςόμα, καὶ οὕτω δὴ ἕν ἕκαςον τῶν μελῶν. αὕτη οὖν ἡ διάνοια ἔσθ' ὅ, τι μᾶλλον ποιήσει με Θεαίτητον ἢ Θεόδωρον διανοεῖσθαι; ἢ, τὸ λεγόμενον, Μυσῶν τὸν ἔσχατον; ΘΕΑΙ. Τί γάρ; ΣΩ. Ἀλλ' ἐὰν δὴ μὴ μόνον τὸν ἔχοντα ῥῖνα καὶ ὀφθαλμοὺς διανοηθῶ, ἀλλὰ καὶ τὸν σιμόν
c. τε καὶ ἐξόφθαλμον, μήτι σε αὖ μᾶλλον δοξάσω ἢ ἐμαυτὸν, ἢ ὅσοι τοιοῦτοι; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΣΩ. Ἀλλ' οὐ πρότερόν γε, οἶμαι, Θεαίτητος ἐν ἐμοὶ δοξασθήσεται, πρὶν ἂν ἡ σιμότης αὕτη, τῶν ἄλλων σιμοτήτων ὧν ἐγὼ ἑώρακα, διάφορόν τι μνημεῖον πάρ' ἐμοὶ ἐνσημηναμένη καταθῆται, καὶ τἄλλα οὕτως ἐξ ὧν εἶ σύ· ἢ ἐμὲ, καὶ ἐὰν αὔριον ἀπαντήσω, ἀναμνήσει καὶ ποιήσει ὀρθὰ δοξάζειν περὶ σοῦ. ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα.
d. ΣΩ. Περὶ τὴν διαφορότητα ἄρα καὶ ἡ ὀρθὴ δόξα ἂν εἴη ἑκάςου πέρι. ΘΕΑΙ. Φαίνεταί γε. ΣΩ. Τὸ οὖν προσλαβεῖν λόγον τῇ

age, per Iovem, quo pacto tunc potius te quam alium quemlibet opinabar? Pone utique ita me cogitantem, Theaetetum esse illum, qui & homo est, & nares, & os, & oculos habet, similiterque reliqua membra. num cogitatio ista efficit, ut Theaetetum potius quam Theodorum animadvertam, vel (quod dici solet) Mysorum ultimum? *The.* Quinam? *So.* Si vero non solum habentem nares & oculos cogitem, sed & simum nasum, & prominentes oculos, nihilo magis iterum te quam me ipsum, & alios, quicunque tales sunt, opinabor. *The.* Aeque sane. *So.* At vero non prius Theaetetum, ut arbitror, opinabor, quam figuram hanc simam, ab aliis quascunque vidi simis figuris, per aliquod monumentum illius proprium impressam mihi distinguam; aliaque similiter, e quibus tu consistis. quae quidem me, cras etiam si in te incidero, admonebit, & recte de te opinari faciet. *The.* Vera loqueris. *So.* Ergo circa differentiam propriam, recta de unoquoque versatur opinio. *The.* Apparet. *So.* Quid deinde igitur erit, si una

ὀρθῇ δόξῃ, τί ἂν ἔτι εἴη; εἰ μὲν γὰρ προσδοξάσαι λέγει ἢ διαφέρει τὶ τῶν ἄλλων, πάνυ γελοία γίνεται ἡ ἐπίταξις. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΣΩ. Ὧν ὀρθὴν δόξαν ἔχομεν, ἢ τῶν ἄλλων διαφέρει, τούτων προσλαβεῖν ἡμᾶς κελεύει ὀρθὴν δόξαν, ἢ τῶν ἄλλων διαφέρει. καὶ οὕτως ἡ μὲν σκυτάλης, ἢ ὑπέρου, ἢ ὁτουδὴ λέγεται περιτροπὴ, πρὸς ταύτην τὴν ἐπίταξιν οὐδὲν ἂν λέγοι. τυφλοῦ δὲ παρακέλευσις ἂν καλοῖτο δικαιότερον. τὸ γὰρ, ἃ ἔχομεν, ταῦτα προσλαβεῖν κελεύειν, ἵνα μάθωμεν ἃ δοξάζομεν, πάνυ γενναίως ἔοικεν ἐσκοτωμένῳ. ΘΕΑΙ. Εἰπὲ δὴ, τί νῦν δὴ ὡς ἐρῶν ἐπύθου; ΣΩ. Εἰ τὸ λόγου, ὦ παῖ, προσλαβεῖν, γνῶναι κελεύει, ἀλλὰ μὴ δοξάσαι τὴν διαφορότητα, ἡδὺ χρῆμ' ἂν εἴη τοῦ καλλίστου τῶν περὶ ἐπιστήμην λόγου. τὸ γὰρ γνῶναι, ἐπιστήμην που λαβεῖν ἐστιν. ἢ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΣΩ. Οὐκοῦν ἐρωτηθεὶς, ὡς ἔοικε, τί ἐστιν ἐπιστήμη, ἀποκρινεῖται ὅτι δόξα ὀρθὴ μετὰ ἐπιστήμης διαφορότητος. λόγου γὰρ πρόσληψις, τοῦτ' ἂν εἴη, κατ' ἐκεῖνον. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΣΩ. Καὶ παντάπασί γε εὐηθες, ζητούντων ἡμῶν

c

p. 210 a.

cum recta opinione definitionem quoque aſſumamus? Ridiculum enim praeceptum eſt, ſi inſuper opinari dicit, quatenus quid ab aliis differt. *The.* Quomodo? *So.* Quibus de, quatenus ab aliis differant, recte opinamur; de iisdem, quatenus ab aliis differant, recte opinionem aſſumere iubet. Atque ita oratio tua erit aut ſcuticae, aut piſtilli, aut cuiusvis circumvolutioni ſimilis; ad hoc autem praeceptum nihil prorſus dicit. caeci namque praeceptum rectius vocetur: quoniam iubere, ut quae habemus, accipiamus ad ea, quae opinamur, diſcenda, caeci hominis mandatum eſſe videtur. *The.* Dic age, quid modo quaerebas? *So.* Si, dum rationem, o puer, accipere praecepit, noſſe praecipit, non autem differentiam opinari, dulcis ſane res eſſet ratio, & omnium, quae ad ſcientiam pertinent, pulcherrima. noſſe enim, accipere ſcientiam eſt. nonne? *The.* Eſt profecto. *So.* Interrogatus itaque, quid ſcientia ſit, reſpondebit eam eſſe opinionem rectam cum ſcientia differentiae. Rationis enim aſſumtio ſecundum illum hoc eſſet. *The.* Videtur. *So.* Omni-

ἐπιςήμην, δόξαν φάναι ὀρθὴν εἶναι μετ' ἐπιςήμης, εἴτε διαφορότητος, εἴτε ὁτουοῦν. οὔτε ἄρα αἴσθησις, ὦ Θεαίτητε, οὔτε δόξα ἀληθὴς, οὔτε μετ' ἀληθοῦς δόξης λόγος προσγιγνό-
b. μενος, ἐπιςήμη ἂν εἴη. ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικε. ΣΩ. Ἦ οὖν ἔτι κυοῦμέν τι καὶ ὠδίνομεν, ὦ φίλε, περὶ ἐπιςήμης, ἢ πάντα ἐκτετόκαμεν; ΘΕΑΙ. Καὶ ναὶ μὰ Δία ἔγωγε πλείω ἢ ὅσα εἶχον ἐν ἐμαυτῷ, διὰ σὲ εἴρηκα. ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα μὲν πάντα ἡ μαιευτικὴ ἡμῖν τέχνη ἀνεμιαῖα φησὶ γεγενῆσθαι, οὐκ ἄξια τροφῆς. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΣΩ. Ἐὰν τοίνυν ἄλλων μετὰ ταῦτα ἐγκύμων ἐπιχειρῇς γίγνεσθαι,
c. ὦ Θεαίτητε, ἐάν τε γίγνῃ, βελτιόνων ἔσῃ πλήρης, διὰ τὴν νῦν ἐξέτασιν· ἐάν τε κενὸς ᾖς, ἥττον ἔσῃ βαρὺς τοῖς συνοῦσι, καὶ ἡμερώτερος σωφρόνως· οὐκ οἰόμενος εἰδέναι ἃ μὴ οἶσθα. τοσοῦτον γὰρ μόνον ἡ ἐμὴ τέχνη δύναται, πλέον δὲ οὐδέν. οὐδέ τι οἶδα ὧν οἱ ἄλλοι, ὅσοι μεγάλοι καὶ θαυμάσιοι ἄνδρες εἰσί τε καὶ γεγόνασι. τὴν δὲ μαιείαν ταύτην ἐγώ

no fatuum eſt, ſcientiam nobis quaerentibus, opinionem rectam cum ſcientia dicere, ſive differentiae, ſive cuiuscunque alterius ſcientia ſit. Neque ſenſus igitur, o Theaetete, neque opinio vera, neque cum opinione vera aſſumta ratio ſcientia eſt. *The.* Non, ut videtur. *So.* Numquid igitur adhuc praegnantes ſumus & parturimus, o amice, de ſcientia? an omnia iam peperimus? *The.* Per Iovem, plura quam in me haberem, educente te protuli. *So.* Nonne cuncta nobis haec ars obſtetricia, vana, educationeque indigna nata fuiſſe oſtendit? *The.* Omnino quidem. *So.* Si igitur aliorum deinceps plenum foecundumque te fieri contendes, praegnansque evades: melioribus plenus eris propter praeſentem diſcuſſionem. quod ſi forte vacuus ſterilisque manes, minus certe moleſtus familiaribus eris, & moderatior & mitior, nequaquam quae neſcis ſcire te putans. tantum quidem ars mea, nec aliud praeterea quidquam poteſt: nec ea novi, quae alii multi, quicunque magni atque mirandi viri & ſunt, & fuerunt. Hanc vero obſtetriciam facultatem ego ac mater mea a deo ſortiti ſumus:

τε καὶ ἡ μήτηρ ἐκ θεοῦ ἐλάχομεν· ἡ μὲν, τῶν γυναικῶν· ἐγὼ δὲ, τῶν νέων τε καὶ γενναίων, καὶ ὅσοι καλοί. Νῦν d. μὲν οὖν ἀπαντητέον μοι εἰς τὴν τοῦ βασιλέως ϛοὰν, ἐπὶ τὴν τοῦ Μελίτου γραφὴν, ἣν με γέγραπται. ἕωθεν δὲ, ὦ Θεόδωρε, δεῦρο πάλιν ἀπαντῶμεν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΙΤΗΤΟΥ.

illa quidem circa feminas; ego autem circa adolescentes ingenuos atque honestos. Sed nunc iam eundum mihi est in regis porticum: nam Melitus in iudicium me vocavit. Cras summo mane, o Theodore, huc redibimus.

FINIS THEAETETI.

ΣΟΦΙΣΤΗΣ

ΣΗΤΣΙΦΟΣ

ΣΟΦΙΣΤΗΣ
Η
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ
Λογικος.

SOPHISTA
SIVE
DE EO QUOD EST
Ad rationem sive orationem spectans.

ARGUMENTUM.

Platoni propositum est in hoc dialogo docere definitionem Sophistae, & quidem ita, ut illius cum philosopho discrimen ostendat. Thesis igitur est, Quidnam sit Sophista: ut disertis verbis ultima disputationis clausula ait. Ad primarium illum finem demonstrandum accedit copiosissimus & gravissimus locus De Ente, vel De eo quod est. Itaque duplex est Dialogi titulus: unus scopum universae disputationis ostendit, nimirum Sophista: alter adventitium illum locum, qui ad principem primariamque quaestionem illustrandam adiungitur, indicat. Et quo ordine haec proposita sunt, eodem etiam pertractantur. Quoniam enim vi disputationis evicerat philosophus, Sophistam esse imaginarium quendam artificem, qui in falsarum rerum commentis versetur, id est, ea quae minime sunt, doceat tanquam vera, atque illo modo hominum animos falsis opinionibus irretiat atque involvat: nascitur gravissima quaestio, Qui fieri possit, ut ea quae non sunt, doceat Sophista. Hic ideo copiosius exponit Plato quidnam sit τὸ ὄν, quoniam (ex contrariorum doctrina) ens cognoscendum est ei, qui, quid sit non ens, velit recte intelligere. Hactenus ergo agit Plato de Ente, ut nimirum Sophistae definitio perspiciatur.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΞΕΝΟΣ ΕΛΕΑΤΗΣ, ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ.

p. 216 a. Κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν, ὦ Σώκρατες, ἥκομεν αὐτοί τε κοσμίως, καὶ τόνδέ τινα ξένον ἄγομεν· τὸ μὲν γένος, ἐξ Ἐλέας, ἕτερον δὲ τῶν ἀμφὶ Παρμενίδην καὶ Ζήνωνα ἑταίρων· μάλα δὲ ἄνδρα φιλόσοφον. ΣΩ. Ἆρ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, οὐ ξένον, ἀλλά τινα θεὸν ἄγων, κατὰ τὸν Ὁμήρου λόγον, λέληθας; ὃς φησιν ἄλλους τε θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις, ὁπόσοι b. μετέχουσιν αἰδοῦς δικαίας, καὶ δὴ καὶ τὸν ξένιον οὐχ ἥκιστα θεὸν συνοπαδὸν γιγνόμενον, ὕβρεις τε καὶ εὐνομίας τῶν ἀνθρώπων καθορᾷν. τάχ' οὖν ἂν καὶ σοί τις οὗτος τῶν κρειττόνων συνέποιτο, φαύλους ἡμᾶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἐποψόμενός τε καὶ ἐλέγξων· θεὸς ὤν τις ἐλεγκτικός. ΘΕΟ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος, ὦ Σώκρατες, τοῦ ξένου, ἀλλὰ μετριω-

DIALOGI PERSONAE

THEODORUS, SOCRATES, HOSPES ELEATES, THEAETETUS.

VENIMUS, o Socrates, & ipsi pulchre, quemadmodum heri inter nos convenit, & hospitem hunc nobiscum ducimus, Eleatem quidem natione, longe vero alterum ac dissimilem a Parmenide & Zenone suis aequalibus, philosophum autem excellentem. *So.* Forte, o Theodore, dum virum hospitem tecum ducere credis, deum quendam ducis. Inquit enim Homerus, cum deos alios, tum maxime hospitalem deum, inter homines, qui iusti pudoris participes sunt, versari, & hominum tum iniurias, tum aequitates inspicere. Te forsitan & hic e superis unus huc secutus est, ut nos, qui a disputandi rationibus aberramus, animadvertat atque corripiat: ipse redargutionis quidam deus. *Theo.* Haud mos hic, o Socrates, huius ho-

τερος τῶν περὶ τὰς ἔριδας ἐσπουδακότων. καί μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεῖος μήν. πάντας γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους, τοιούτους προσαγορεύω. ΣΩ. Καὶ καλῶς γε, c.
ὦ φίλε. τοῦτο μέντοι κινδυνεύει τὸ γένος οὐ πολύ τι ῥᾷον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, εἶναι διακρίνειν, ἢ τὸ τοῦ θεοῦ. πάνυ γὰρ ἄνδρες οὗτοι παντοῖοι φανταζόμενοι, διὰ τὴν τῶν ἄλλων ἄγνοιαν, ἐπιστρωφῶσι πόλεις, οἱ μὴ πλαττῶς ἀλλ' ὄντως φιλόσοφοι, καθορῶντες ὑψόθεν τὸν τῶν κάτω βίον. καὶ τοῖς μὲν δοκοῦσιν εἶναι τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ παντός· καὶ τοτὲ μὲν, πολιτικοὶ φαντάζονται, τοτὲ δὲ σοφισταί· τοτὲ δ' ἔστιν οἷς d.
δόξαν παράσχοιντο ἂν ὡς παντάπασιν ἔχοντες μανικῶς. τοῦ μέντοι ξένου ἡμῖν ἡδέως ἂν πυθανοίμην, εἰ φίλον αὐτῷ, τί ταῦθ' οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τόπον ἡγοῦντο καὶ ὠνόμαζον. ΘΕΟ. Τὰ p.
ποῖα δή; ΣΩ. Σοφιστὴν, πολιτικὸν, φιλόσοφον. ΘΕΟ. Τί δὲ 217
μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς, ἐρέσθαι διε- a.
νοήθης; ΣΩ. Τόδε· πότερον ἓν πάντα ταῦτα ἐνόμιζον, ἢ δύο· ἢ, καθάπερ τὰ ὀνόματα τρία, τρία καὶ τὰ γένη διαιρούμενοι,

ſpitis: ſed modeſtior eſt, quam hi, qui contentionibus ſtudent: mihique videtur deus, cum homo ſit, nequaquam eſſe, ſed tamen divinus. omnes equidem philoſophos, divinos appello. *So.* Et recte quidem, amice. Genus autem philoſophorum haud multo facilius, ut ita dixerim, quam deorum diſcernitur. Omnes enim, quicunque non ficte, ſed vere philoſophantur, propter aliorum inſcitiam omniformes apparent, dum urbes circumeunt, & velut deſuper inferiorum vitam proſpectant. Atque hi a quibusdam nullius aeſtimantur, a nonnullis ſummopere honorantur. Et interdum quidem civiles apparent, alias ſophiſtae; nonnunquam aliquorum opinione inſani prorſus habentur. Quapropter percontari hunc hoſpitem cupio, ſi modo gratum illi futurum ſit, quid de his rebus familiares eius Eleates ſentiant; quidve eſſe dicant, & quomodo nominentur. *Theo.* Quaenam iſta? *So.* Sophiſtam, inquam, civilem, philoſophum. *Theo.* Quid vero potiſſimum, & quale circa haec dubitanti tibi ſciſcitari libet? *So.* Hoc, utrum unum haec omnia, an duo eſſe

καθ' ἓν ὄνομα γένος ἑκάςῳ προσῆπτον. ΘΕΟ. Ἀλλ' οὐδεὶς, ὡς ἐγῷμαι, φθόνος αὐτῷ, διελθεῖν αὐτά. ἢ πῶς, ὦ ξένε, λέ-
b. γομεν; ΞΕ. Οὕτως, ὦ Θεόδωρε. φθόνος μὲν γὰρ οὐδεὶς, οὐδὲ χαλεπὸν εἰπεῖν, ὅτι γε τρία ἡγοῦντο· καθ' ἕκαςον μὴν διορίσασθαι σαφῶς τί ποτ' ἐςὶν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ ῥᾴδιον ἔργον. ΘΕΟ. Καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην γε, ὦ Σώκρατες, λόγων ἐπελάβου παραπλησίων, ὧν καὶ πρὶν ἡμᾶς δεῦρ' ἐλθεῖν διερωτῶντες αὐτὸν ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ ταῦτα, ἅπερ καὶ πρὸς σὲ νῦν, καὶ τότε ἐσκήπτετο πρὸς ἡμᾶς· ἐπεὶ διακηκοέναι γε φησὶν ἱκανῶς,
c. καὶ οὐκ ἀμνημονεῖν. ΣΩ. Μὴ τοίνυν ἡμῶν, ὦ ξένε, τήν γε πρώτην αἰτησάντων χάριν, ἀπαρνηθεὶς γένῃ· τοσόνδε δ' ἡμῖν φράζε, πότερον εἴωθας ἡδιον αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ μακρῷ λόγῳ διεξιέναι, λέγων τοῦτο, ὃ ἂν ἐνδείξασθαί τῳ βουληθῇς, ἢ δι' ἐρωτήσεων. οἷόν ποτε καὶ Παρμενίδῃ χρωμένῳ καὶ διεξιόντι λόγους παγκάλους παρεγενόμην ἐγὼ νέος ὤν, ἐκείνου μάλα δὴ τότε ὄντος πρεσβύτου. ΞΕ. Τῷ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἀλύπως τε καὶ εὐηνίως προσδιαλεγομένῳ ῥᾷον οὕτω τὸ πρὸς ἄλλον;

velint: an, quemadmodum nomina tria, tria quoque genera distinguentes, singula nomina generibus singulis adscripserint. *Theo.* At non gravate, ut arbitror, haec nobis exponet. aut quomodo dicimus, o hospes? *Ho.* Sic, o Theodore. non gravabor enim, neque dictu difficile est, quod tria esse putaverint: singulatim vero distinguere, & quid unumquodque sit definire, neque parvum opus est, neque facile. *Theo.* In eandem forte quaestionem, o Socrates, incidisti, in quam & nos hunc interrogantes, antequam huc accederemus. hic autem quae tibi nunc, eadem tunc nobis respondit, audisse se quidem, & recordari. *So.* In eo igitur, quod primum rogavimus, gratificari nobis debes, o hospes. Verum nobis id in primis declara, utrum per te ipse perpetua oratione, quod docere velles, exponere consueveris, an potius interrogando, quemadmodum solebat Parmenides: quem ego adolescens audivi quondam ita disputantem admodum senem, rationesque pulcherrimas afferentem. *Ho.* Si amice quis & placide respondeat,

εἰ δὲ μὴ, τὸ καθ' αὑτόν. ΣΩ. Ἕξεσι τοίνυν τῶν παρόντων, d.
ὃν ἂν βουληθῇς, ἐκλέξασθαι. πάντες γὰρ ὑπακούσονταί σοι
πρᾴως. συμβούλῳ μὴν ἐμοὶ χρώμενος, τῶν νέων τινὰ αἱρήσῃ,
Θεαίτητον τόνδε, ἢ καὶ τῶν ἄλλων εἴτις σοι κατὰ νοῦν. ΞΕ.
Ὦ Σώκρατες, αἰδώς τις μ' ἔχει, τοῦν πρῶτον συγγενόμενον
ὑμῖν, μὴ κατὰ σμικρὸν, ἔπος πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι τὴν συνου-
σίαν, ἀλλὰ ἐκτείναντα ἀπομηκύνειν λόγον συχνὸν κατ' ἐμαυ-
τὸν, εἴτε καὶ πρὸς ἕτερον, οἷον ἐπιδείξιν ποιούμενον. τῷ γὰρ e.
ὄντι τὸ νῦν ῥηθὲν, οὐχ ὅσον ὧδε ἐρωτηθὲν ἐλπίσειεν ἂν αὐτὸ
εἶναί τις, ἀλλὰ τυγχάνει λόγου παμμήκους ὄν. τὸ δὲ αὖ σοὶ
μὴ χαρίσασθαι καὶ τοῖσδε (ἄλλως τε καὶ σοῦ λέξαντος, ὡς
εἶπες) ἄξενόν τι καταφαίνεταί μοι καὶ ἄγριον. ἐπεὶ Θεαίτητόν
γε τὸν προσδιαλεγόμενον εἶναι δέχομαι παντάπασιν, ἐξ ὧν p.
αὐτός τε πρότερον διείλεγμαι καὶ σὺ ταῦν μοι διακελεύῃ. 218
ΘΕΑΙ. Ἄρα τοίνυν, ὦ ξένε, οὕτω, καὶ, καθάπερ εἶπε Σω- a.
κράτης, πᾶσι κεχαρισμένος ἔσῃ. ΞΕ. Κινδυνεύει πρὸς μὲν
ταῦτα οὐδὲν ἔτι λεκτέον εἶναι, Θεαίτητε· πρὸς δέ σε ἤδη τὸ

facilius eſt cum alio interrogando diſſerere: ſin contra, per ſeipſum quisque facilius diſputat. *So.* Licet igitur, quemcunque vis, ex his eligere. omnes enim libentiſſime obſequentur. Ego vero tibi conſulo, ut iuvenem quempiam eligas, vel hunc Theaetetum, vel alium, quicunque tibi aptior videatur. *Ho.* Puderet me, o Socrates, quum nunc primum vobiscum loquar, non viciſſim verbum verbo reddere, ſed prolixum ſermonem incoeptare, ſive ſolus ipſe per me, ſive cum alio reſpondente, demonſtrationis gratia diſputaro. Quod enim modo quaeſitum eſt, nemo leviter explicari poſſe confidat. longa namque diſputatione indiget. Contra vero, ſi tibi & iſtis, praeſertim quum tam modeſte rogaveris, non obtemperem, agreſte quiddam, & ab hoſpitis manſuetudine alienum mihi fore videtur: quippe cum diſputationis comitem Theaetetum hunc, ex his quae & ego dicebam, & tu modo iuſſiſti, ſim habiturus. *The.* Ita certe, o hoſpes, quemadmodum inquit Socrates, cunctis gratificaberis. *Ho.* Nihil adverſus haec ulterius,

μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, γίγνοιτο ἂν ὁ λόγος. ἂν δ' ἄρα τὶ τῷ μήκει πονῶν ἄχθῃ, μὴ ἐμὲ αἰτιᾶσθαι τούτων, ἀλλὰ τούσδε τοὺς σοὺς ἑταίρους. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οἶμαι δὴ νῦν οὕτως οὐκ
b. ἀπερεῖν. ἂν δ' ἄρα τί τοιοῦτον γίγνηται, καὶ τόνδε παραλη-ψόμεθα Σωκράτη, τὸν Σωκράτους μὲν ὁμώνυμον, ἐμὸν δὲ ἡλικιώτην καὶ συγγυμναστήν· ᾧ συνδιαπονεῖν μετ' ἐμοῦ τὰ πολλὰ οὐκ ἄηθες. ΞΕ. Εὖ λέγεις. καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ βουλεύσῃ προϊόντος τοῦ λόγου· κοινῇ δὲ μετ' ἐμοῦ σοι συσκεπτέον, ἀρχομένῳ πρῶτον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, νῦν ἀπὸ τοῦ σοφιστοῦ, ζητοῦντι καὶ ἐμφανίζοντι λόγῳ τί ποτ' ἐστί. νῦν γὰρ δὴ σὺ
c. κἀγὼ, τούτου πέρι, τοὔνομα μόνον ἔχομεν κοινῇ· τὸ δὲ ἔργον, ἐφ' ᾧ καλοῦμεν, ἑκάτερος τάχ' ἂν ἰδίᾳ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἔχοιμεν. δεῖ δὲ ἀεὶ, παντὸς πέρι, τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μᾶλλον διὰ λόγων ἢ τοὔνομα μόνον συνομολογεῖσθαι χωρὶς λόγου. τὸ δὲ φῦλον, ὃ νῦν ἐπινοοῦμεν ζητεῖν, οὐ πάντων ῥᾷστον συλλαβεῖν τί ποτ' ἐστὶν, ὁ σοφιστής. ὅσα δ' αὖ τῶν μεγάλων δεῖ διαπονεῖσθαι

Theaetete, dicendum videtur. tecum deinceps agendum mihi. quod si forte sermonis prolixitas tibi fastidiosa continget, & labore gravaberis, non me, obsecro, sed hosce tuos familiares, qui in causa sunt, accusato. *The.* Nihil molestum fore arbitror. nam si forte me defatigari contigerit, hunc Socratem adhibebimus, Socrati quidem nomine similem, mihi exercitationis socium, & aequalem, cui mecum laboriosa multa peragere non est insuetum. *Ho.* Probe loqueris. & de his quidem procedente sermone tecum ipse deliberaveris. communiter vero mecum tibi nunc considerandum, incipiendumque, ut mihi videtur, primum ab ipso Sophista, quaerenti & explicanti oratione mea, quidnam sit. Nunc enim tu, simul ac ego, huius commune solum nomen habemus: rem vero ipsam, quae nomine designatur, aliter forte uterque nostrum cogitat. Praestat autem in singulis rem ipsam cum rationibus, quam nomen solum absque ratione perspicere. Quod profecto nunc inquirimus, Sophistae genus, haud facile definiri potest, quid sit sophista. Vetus est omniumque communis sententia,

καλῶς, περὶ τῶν τοιούτων δέδοκται πᾶσι καὶ πάλαι, τὸ πρότερον ἐν σμικροῖς καὶ ῥᾴοσιν αὐτὰ δεῖν μελετᾶν, πρὶν ἂν ἐν d.
αὐτοῖς τοῖς μεγίσοις. νῦν οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἔγωγε καὶ νῶϊν οὕτω συμβουλεύω, χαλεπὸν καὶ δυσθήρατον ἡγησαμένοις εἶναι τὸ τοῦ σοφιστοῦ γένος, πρότερον ἐν ἄλλῳ ῥᾴονι τὴν μέθοδον αὐτοῦ προμελετᾶν· εἰ μὴ σύ ποθεν εὐπετεστέραν ἔχεις εἰπεῖν ἄλλην ὁδόν. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οὐκ ἔχω. ΞΕ. Βούλει δῆτα περί τινος τῶν φαύλων μετιόντες πειραθῶμεν παράδειγμα αὐτὸ θέσθαι τοῦ μείζονος; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τί δῆτα προ- e.
ταξαίμεθ' ἄν, εὔγνωστον μὲν καὶ σμικρὸν, λόγον δὲ μηδενὸς ἐλάττονα ἔχον τῶν μειζόνων; οἷον ἀσπαλιευτής· ἆρ' οὐ πᾶσί τε γνώριμον, καὶ σπουδῆς οὐ πάνυ τι πολλῆς τινὸς ἐπάξιον; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Μέθοδον μὴν αὐτὸν ἐλπίζω καὶ λόγον οὐκ ἀνεπιτήδειον ἡμῖν ἔχειν πρὸς ὃ βουλόμεθα. ΘΕΑΙ. Καλῶς τοίνυν ἂν ἔχοι. ΞΕ. Φέρε δή, τῇδε ἀρχώμεθα αὐτοῦ. καί p. 219
μοι λέγε πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν, ἢ τινα ἄτεχνον, ἄλλην δὲ δύναμιν ἔχοντα, θήσομεν. ΘΕΑΙ. Ἥκιστά γε ἄτεχνον. a.

si quis ea, quae magna ſunt, recte tranſigere velit, in parvis quibusdam prius illa facilioribusque, quam in maximis, conſiderare debere. Equidem Sophiſtae genus arduum & quod difficulter capi poſſet arbitratus, nobis, o Theaetete, conſulo, ut ante in alio quodam faciliori progreſſum illius praemeditemur. niſi tu forte commodiorem viam oſtendas. *The.* Nullam habeo commodiorem. *Ho.* Visne exiguum quiddam & vile in medium adducamus, maioris ipſius exemplum? *The.* Volo. *Ho.* An non proponendum notum quiddam atque exile, quod nihilominus ad maiorum intelligentiam conferat? qualis piſcator hamularius eſt. nonne omnibus notum, minimeque magno ſtudio & meditatione dignum? *The.* Certe. *Ho.* Viam tamen & rationem ad id, de quo agimus, aptam habere videtur. *The.* Optime ita res ſe haberet. *Ho.* Age, hinc exordiamur. dic, utrum ipſum tanquam artificioſum, an artis expertem, alterius vero potentiae cuiusdam participem ponere debeamus. *The.* Nullo modo artis expertem. *Ho.* Artium ferme omnium ſpecies duae

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τῶν γε τεχνῶν πασῶν σχεδὸν εἴδη δύο.
ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Γεωργία μὲν, καὶ ὅση περὶ τὸ θνητὸν πᾶν
σῶμα θεραπεία, τό, τε αὖ περὶ τὸ σύνθετον καὶ πλαττὸν, ὃ δὴ
b. σκεῦος ὠνομάκαμεν, ἥ τε μιμητικὴ, ξύμπαντα ταῦτα δι-
καιότατ' ἂν ἑνὶ προσαγορεύοιτ' ὀνόματι. ΘΕΑΙ. Πῶς, καὶ
τίνι; ΞΕ. Πᾶν ὅπερ ἂν μὴ πρότερον τὶς ὂν, ὕστερον εἰς οὐσίαν
ἄγοι, τὸν μὲν ἄγοντα ποιεῖν, τὸ δὲ ἀγόμενον ποιεῖσθαί που
φαμέν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Τὰ δέ γε νῦν ἃ δὴ διήλθομεν
ἅπαντα, εἶχεν εἰς τοῦτο τὴν αὑτῶν δύναμιν. ΘΕΑΙ. Εἶχε
γὰρ οὖν. ΞΕ. Ποιητικὴν τοίνυν, αὐτὰ συγκεφαλαιωσάμενοι,
c. προσείπωμεν. ΘΕΑΙ. Ἕως. ΞΕ. Τὸ δὴ μαθητικὸν αὖ μετὰ
τοῦτο εἶδος ὅλον, καὶ τὸ τῆς γνωρίσεως, τό, τε χρηματιστικὸν
καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ θηρευτικὸν, ἐπειδὴ δημιουργεῖ μὲν οὐδὲν
τούτων, τὰ δὲ ὄντα καὶ γεγονότα, τὰ μὲν χειροῦται λόγοις
καὶ πράξεσι, τὰ δὲ τοῖς χειρουμένοις οὐκ ἐπιτρέπει, μάλις' ἄν
που διὰ ταῦτα ξύμπαντα τὰ μέρη τέχνη τὶς κτητικὴ λεχ-
θεῖσα ἂν διαγράψειε. ΘΕΑΙ. Ναί. πρέποι γὰρ ἄν. ΞΕ. Κτη-
d. τικῆς δὴ καὶ ποιητικῆς ξυμπασῶν οὐσῶν τῶν τεχνῶν, ἐν πο-

sunt. *The.* Quae? *Ho.* Agricultura, & cuiuslibet mortalis corporis cura, & facultas omnium, quae circa compositum quodlibet fictumve versatur, quae communiter supellectilia dicuntur, & quae haec imitatur: universa, inquam, facultas huiusmodi uno quodam communi nomine nuncupari debet. *The.* Quonam pacto? & quo nomine? *Ho.* Quoties quod antea non erat, in essentiam quis deinde perducit: quod agit, facere; quod agitur, fieri dicimus. *The.* Recte. *Ho.* Cuncta, quae paulo ante retulimus, ad hoc suam vim habent. *The.* Habent certe. *Ho.* Summatim itaque illa effectricem facultatem denominemus. *The.* Esto. *Ho.* Disciplinae vero & cognitionis species universa, & quaestus certaminisque ac venandi peritia, ars acquirendi summatim vocanda videtur: quippe cum nihil ex his quidquam fabricet; quae vero sunt, & fuerunt, comparet, partim sermonibus actionibusque capiens, partim capientibus concedens. *The.* Decet. *Ho.* Cum omnes artes aut in acqui-

τέρα τὴν ἀσπαλιευτικὴν, ὦ Θεαίτητε, τιθῶμεν; ΘΕΑΙ. Ἐν κτητικῇ που δῆλον. ΞΕ. Κτητικῆς δὲ ἆρ' οὐ δύο εἴδη; τὸ μὲν, ἑκόντων πρὸς ἑκόντας μεταβλητικὸν ὄν, διά τε δωρεῶν καὶ ἀγοράσεων καὶ μισθώσεων; τὸ δὲ λοιπὸν, ἢ κατ' ἔργα ἢ κατὰ λόγους χειρούμενον ξύμπαν, χειρωτικὸν ἂν εἴη; ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν ἐκ τῶν εἰρημένων. ΞΕ. Τί δέ; τὴν χειρωτικὴν ἆρ' οὐ διχῇ τμητέον; ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Τὸ μὲν ἀναφανδὸν, ὅλον ἀγωνιστικὸν θέντες· τὸ δὲ κρυφαῖον αὐτῆς πᾶν, θηρευτικόν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τήν γε μὴν θηρευτικὴν ἄλογον τὸ μὴ οὐ τέμνειν διχῇ. ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπῃ. ΞΕ. Τὸ μὲν, ἀψύχου γένους διελομένους, τὸ δ' ἐμψύχου. ΘΕΑΙ. Τί μήν; εἴπερ ἐστόν γε ἄμφω. ΞΕ. Πῶς δὲ οὐκ ἐστόν; καὶ δεῖ γε ἡμᾶς τὸ μὲν τῶν ἀψύχων, ἀνώνυμον ἐᾶν, πλὴν καὶ ἔνια τῆς κολυμβητικῆς ἄττα μέρη, καὶ τοιαῦτ' ἄλλα βραχέα, χαίρειν ἐάσαι· τὸ δὲ, τῶν ἐμψύχων ζώων οὖσαν θήραν, προσειπεῖν ζωοθηρικήν. ΘΕΑΙ. Ἔστω. ΞΕ. Ζωοθηρικῆς δὲ ἆρ' οὐ διπλοῦν εἶδος ἂν λέγοιτο ἐν δίκῃ; τὸ μὲν, πεζοῦ γένους, πολλοῖς εἴδεσι καὶ

e.

p. 220 a.

rendo, aut in efficiendo verſentur, quo in genere piſcatoriam hamulariam ponemus? *The.* In eo videlicet, quod acquirit. *Ho.* Nonne eius, quod acquirit, duae ſunt ſpecies? una inter volentes commutatio, dono, emtione, mercede: altera mancipatio, vel opere vel ſermone facta. *The.* Ex his, quae dicta ſunt, ſic eſſe conſtat. *Ho.* Mancipatio vero bifariam partienda. *The.* Qua ratione? *Ho.* Una quidem patens, quae certando capit: altera latens, quae venando. *The.* Ita eſt. *Ho.* Venatoriam quoque bifariam dividere decet. *The.* Quomodo bifariam? *Ho.* Aut enim rem expertem anima, aut animatam venatur. *The.* Quidni? ſi quidem ambo haec ſunt. *Ho.* Sunt profecto. & oportet quod ad inanimum pertinet, nomine carens dimittere; etiam quasdam natatoriae facultatis partes, & alia huiusmodi exigua praetermittere; animatorum vero capturam, animalium venationem vocare. *The.* Sic eſto. *Ho.* Venationis huiusmodi merito duae numerentur ſpecies: una quidem greſſibilium animalium venatio, variis ſpeciebus nominibusque diſtincta; altera

ὀνόμασι διῃρημένον, πεζοθηρικόν· τὸ δ' ἕτερον, νευςικοῦ ζώου πᾶν, ἐνυγροθηρικόν; ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Νευςικοῦ δὲ τὸ
b. μὲν, πτηνὸν φῦλον ὁρῶμεν, τὸ δὲ, ἔνυδρον. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Καὶ τοῦ πτηνοῦ μὲν γένους πᾶσα ἡμῖν ἡ θήρα λέγεταί που τὶς ὀρνιθοθηρευτική. ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν. ΞΕ. Τοῦ δὲ ἐνύδρου σχεδὸν τὸ σύνολον, ἁλιευτική. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τί δέ; ταύτην αὖ τὴν θήραν ἆρ' οὐκ ἂν κατὰ μέγιςα μέρη δύο διελοίμην; ΘΕΑΙ. Κατὰ ποῖα; ΞΕ. Καθ' ἃ τὸ μὲν ἕρκεσιν αὐτόθι ποιεῖται τὴν θῆραν, τὸ δὲ, πληγῇ. ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις; καὶ πῇ διαιρούμενον ἑκάτερον; ΞΕ. Τὸ μὲν, ὅτι πᾶν
c. ὅσον ἂν ἕνεκα κωλύσεως εἴργῃ τὶ περιέχον, ἕρκος εἰκὸς ὀνομάζειν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Κύρτους δὴ, καὶ δίκτυα, καὶ βρόχους, καὶ πόρκους, καὶ τὰ τοιαῦτα, μῶν ἄλλό τι πλὴν ἕρκη χρὴ προσαγορεύειν; ΘΕΑΙ. Οὐδὲν ἄλλο. ΞΕ. Τοῦτο μὲν ἄρα ἑρκοθηρικὸν, τῆς ἄγρας τὸ μέρος φήσομεν, ἤ τι τοιοῦτον. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὸ δὲ ἀγκίςροις καὶ τριόδουσι πληγῇ γιγνόμενον, ἕτερον μὲν ἐκείνου, πληκτικὴν δέ τινα
d. θήραν ἡμᾶς προσειπεῖν ἑνὶ λόγῳ νῦν χρεών. ἢ τί τίς ἂν, ὦ

vero agilium, quae fluentium venatio nominatur. *The.* Omnino. *Ho.* Agilium vero quaedam pennis per aërem, quaedam per aquam vagantur. *The.* Certe. *Ho.* Et volantium venatio, aucupium nominatur. *The.* Procul dubio. *Ho.* Aquatilium vero fere summatim piscatio. *The.* Omnino. *Ho.* Piscationem autem nonne in duo maxima membra dividimus? *The.* Quaenam ista? *Ho.* Aut enim retinaculis, aut percussione piscamur. *The.* Quonam pacto utrumque distinguis? *Ho.* Quidquid coërcendi gratia cohibet aliquid comprehendendo, retinaculum nominatur. *The.* Prorsus. *Ho.* Nassas, retia, laqueos, verricula, ceteraque huiusmodi, numquid aliter quam retinacula vocabis? *The.* Haud aliter. *Ho.* Hic igitur, & alius similis venandi modus, qui cohibendo perficitur, piscationis species quaedam est. *The.* Est. *Ho.* Exstat species altera, quae hamis & fuscinis captat. hanc percutientem piscationem communiter appellare decet, nisi tu forte quid pulchrius afferas. *The.* Ne

Θεαίτητε, εἴποι κάλλιον; ΘΕΑΙ. Ἀμελῶμεν τοῦ ὀνόματος· ἀρκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο. ΞΕ. Τῆς τοίνυν πληκτικῆς τὸ μὲν νυκτερινὸν, οἶμαι, πρὸς πυρὸς φῶς γιγνόμενον ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ τὴν θήραν, πυρευτικὴν ῥηθῆναι συμβέβηκε. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τὸ δέ γε μεθημερινὸν, ὡς ἐχόντων ἐν ἄκροις ἄγκιστρα καὶ τῶν τριοδόντων, πᾶν ἀγκιστρευτικόν. ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν. ΞΕ. Τοῦ τοίνυν ἀγκιστρευτικοῦ τῆς πληκτικῆς, τὸ μὲν ἄνωθεν e.
εἰς τὸ κάτω γιγνόμενον διὰ τὸ τοῖς τριόδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι, τριοδοντία, οἶμαι, τὶς κέκληται. ΘΕΑΙ. Φασὶ γοῦν τινές. ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπόν ἐστιν ἓν ἔτι μόνον, ὡς εἰπεῖν, εἶδος. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Τὸ τῆς ἐναντίας ταύτῃ πληγῆς, ἀγκίστρῳ τε γιγνόμενον, καὶ τῶν ἰχθύων, οὐχ ἥ τις ἂν τύχῃ τοῦ σώματος, ὥσπερ τοῖς τριόδουσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν p.
καὶ τὸ στόμα τοῦ θηρευθέντος ἑκάστοτε, καὶ κάτωθεν εἰς τοὐναν- 221
τίον ἄνω, ῥάβδοις καὶ καλάμοις ἀνασπώμενον. οὗ τί φήσο- a.
μεν, ὦ Θεαίτητε, δεῖν τοὔνομα λέγεσθαι. ΘΕΑΙ. Δοκῶ μὲν, ὅπερ ἄρτι προυθέμεθα δεῖν ἐξευρεῖν, τοῦτ' αὐτὸ νῦν ἀποτετελέσθαι. ΞΕ. Νῦν ἄρα τῆς ἀσπαλιευτικῆς, περὶ οὗ σύ γε κἀγὼ συνωμολογήκαμεν, οὐ μόνον τοὔνομα, ἀλλὰ καὶ τὸν λόγον

fit nobis curae nomen: hoc enim sufficit. *Ho.* Alii quidem nocte hoc efficiunt ad ignis lumen; quapropter ignifera piscatio nuncupatur. *The.* Prorsus. *Ho.* Alii die, in extremo virgae cuiusdam ferentes uncum, tridentibus usi. unde contorta & unca omnis haec piscatio nominatur. *The.* Constat. *Ho.* Qui piscando percutit retorto quodam instrumento, & fuscinam a superiori parte ad inferiorem demittit, tridentea & fuscinali piscatione uti dicitur. *The.* Ferunt. *Ho.* Reliqua est duntaxat una species. *The.* Quaenam? *Ho.* Percussio quaedam hamo facta, contra ac superior, neque in qualibet piscium parte, velut fuscina, sed in capite & ore duntaxat, ab inferiori parte ad superiorem virgis & calamis retrahens. huius quod potissimum, o Theaetete, nomen esse dicemus? *The.* Videmur quod supra proposuimus exquirendum, nunc iam perfecisse. *Ho.* Nunc igitur piscationis non modo nomen ego ac tu communi sen-

b. περὶ αὐτὸ τοῦργον εἰλήφαμεν ἱκανῶς. ξυμπάσης γὰρ τέχνης τὸ μὲν ἥμισυ μέρος, κτητικὸν ἦν· κτητικοῦ δὲ, χειρωτικόν· χειρωτικοῦ δὲ, θηρευτικόν· τοῦ δὲ θηρευτικοῦ, ζωοθηρικόν· ζωοθηρικοῦ δὲ, ἐνυγροθηρικόν· ἐνυγροθηρικοῦ δὲ, τὸ κάτωθεν τμῆμα ὅλου ἁλιευτικόν· ἁλιευτικῆς δὲ, πληκτικόν· πληκτικῆς δὲ, ἀγκιςρευτικόν. τούτου δὲ τὸ περὶ τὴν κάτωθεν ἄνω πληγὴν ἀνασπωμένην, ἀπ' αὐτῆς τῆς πράξεως ἀφομοιωθὲν τοὔνομα,
c. ἡ νῦν ἀσπαλιευτικὴ ζητηθεῖσα ἐπίκλην γέγονε. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν τοῦτό γε ἱκανῶς δεδήλωται. ΞΕ. Φέρε δὴ, κατὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα καὶ τὸν σοφιςὴν ἐπιχειρῶμεν εὑρεῖν, ὅ, τι ποτ' ἐςί. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό γ' ἦν τὸ ζήτημα πρῶτον, πότερον ἰδιώτην, ἢ τινα τέχνην ἔχοντα, θετέον εἶναι τὸν ἀσπαλιευτήν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ νῦν δὴ, τοῦτον ἰδιώτην θήσομεν, ὦ Θεαίτητε, ἢ παντά-
d. πασιν ὡς ἀληθῶς σοφιςήν; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἰδιώτην. μανθάνω γὰρ ὃ λέγεις, ὡς πάντως δεῖ τοιοῦτον εἶναι, τόν γε ὄνομα τοῦτο ἔχοντα. ΞΕ. Ἀλλά τινα τέχνην αὐτὸν ἡμῖν

tentia instituimus, verum etiam rationem ipsius operis sufficienter accepimus. universae enim artis dimidium in divisione fuit, quae in acquirendo versatur, ac huius dimidium quae capit, & huius rursus dimidium quae mancipat: huius venatoria: venatoriae, animalium praeda: huius agilis animalis captura, agilis universaliter piscatoria: piscatoriae, percutiens atque tundens piscatio: percutientis, quae unco piscatio fit: huius denique percussio, quae sursum versus ab inferiori parte conficitur, retrahendo, & inde nomen sortita, retrahens & hamatoria piscatio dicitur. *The.* Abunde hoc ostensum est. *Ho.* Atqui secundum hoc exemplum, quid est sophista, invenire statuimus. *The.* Prorsus. *Ho.* Illudque in primis quaesitum est, utrum ipsum, qui hamo piscatur, rudem penitus, an artis alicuius participem ponere debeamus. *The.* Ita est. *Ho.* Et nunc quidem sophistam rudemne, an callidum appellabimus? *The.* Nullo modo rudem. intelligo equidem, non oportere illum, qui ita vocatur, inertem esse, sed arte quadam instructum.

ἔχοντα, ὡς ἔοικε, θετέον. ΘΕΑΙ. Τίνα ποτ' οὖν δὴ ταύτην; ΞΕ. Ἆρ' ὦ πρὸς θεῶν ἠγνοήκαμεν τἀνδρὸς τὸν ἄνδρα ὄντα ξυγγενῆ; ΘΕΑΙ. Τίνα τοῦτον; ΞΕ. Τὸν ἀσπαλιευτὴν τοῦ σοφιστοῦ. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Θηρευτὰ τινὲ καταφαίνεσθον ἄμφω μοι. ΘΕΑΙ. Τίνος θήρας ἄτερος; τὸν μὲν γὰρ ἕτερον εἴπομεν. ΞΕ. Δίχα που νῦν δὴ διείλομεν τὴν ἄγραν πᾶσαν· τὸ μὲν, νευστικοῦ μέρους, τὸ δὲ, πεζοῦ τέμνοντες. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ τὸ μὲν διήλθομεν, ὅσον περὶ τὰ νευστικὰ τῶν ἐνύδρων· τὸ δε πεζὸν εἰάσαμεν ἄσχιστον, εἰπόντες ὅτι πολυειδὲς εἴη. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Μέχρι μὲν τοίνυν ἐνταῦθα ὁ σοφιστὴς καὶ ὁ ἀσπαλιευτὴς ἅμα ἀπὸ τῆς κτητικῆς τέχνης πορεύεσθον. ΘΕΑΙ. Ἐοίκατον γοῦν. ΞΕ. Ἐκτρέπεσθον δέ γε ἀπὸ τῆς ζωοθηρικῆς, ὁ μὲν, ἐπὶ θάλαττάν που καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας, τὰν τούτοις ζῶα θηρευσόμενος, ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Ὁ δέ γε ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποταμοὺς ἑτέρους αὖ τινὰς, πλούτου καὶ νεότητος οἷον λειμῶνας ἀφθόνους, τὰν τούτοις θρέμματα χειρωσόμενος. ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις; ΞΕ. Τῆς πεζῆς θήρας γίγνεσθον δύο μεγίστω τινὲ μέρη. ΘΕΑΙ. Ποῖον

c. p. 222 a. b.

Ho. Qua igitur arte? *The.* Quanam tandem? *Ho.* Proh deos, ignoramusne alterius cum altero cognationem? *The.* Quorum? *Ho.* Hamatoris atque sophistae. *The.* Quemadmodum? *Ho.* Venatores quidam esse mihi ambo videntur. *The.* Quam praedam hic alter insequitur? de altero namque diximus. *Ho.* Praedam universam bifariam partiti sumus, in natatilem, atque gressibilem. *The.* Profecto. *Ho.* Et venationem, quae natantia aquatiliaque persequitur, prosecuti sumus: eam vero, quae gressibilia, praetermisimus, & quod multiplex esset, adiunximus. *The.* Procul dubio. *Ho.* Hactenus hamator & sophista ab arte venatoria aeque proficiscuntur. *The.* Videntur sane. *Ho.* Ab animalium venatione quidam in mare descendit, fluminaque & lacus, & in his animalia ipsa venatur. *The.* Quidni? *Ho.* Quidam autem in terram & alios fluvios, velut in prata quaedam iuventute & divitiis abundantia, in his animalia captaturus. *The.* Quo pacto? *Ho.* Venationis, quae ter-

ἑκάτερον; ΞΕ. Τὸ μὲν, τῶν ἡμέρων· τὸ δὲ, τῶν ἀγρίων. ΘΕΑΙ. Εἴτ' ἔςι τὶς θήρα τῶν ἡμέρων; ΞΕ. Εἴπερ γέ ἐςιν ἄνθρωπος ἥμερον ζῶον. θὲς δὴ ὅπη χαίρεις· εἴτε μηδὲν τιθεὶς ἥμερον, εἴτε ἄλλο μὲν ἥμερόν τι, τὸν δὲ ἄνθρωπον, ἄγριον· εἴτε ἥμερον μὲν λέγεις αὖ τὸν ἄνθρωπον, ἀνθρώπων δὲ μηδεμίαν ἡγῇ θήραν. τούτων ὁπότερ' ἂν ἡγῇ φίλον εἰρῆσθαί σοι,
c. τοῦτο ἡμῖν διόρισον. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τε ἥμερον, ὦ ξένε, ἡγοῦμαι ζῶον, θήραν τε ἀνθρώπων εἶναι λέγω. ΞΕ. Διττὴν τοίνυν καὶ τὴν ἡμεροθηρικὴν εἴπωμεν. ΘΕΑΙ. Κατὰ τί λέγοντες; ΞΕ. Τὴν μὲν λῃςικὴν καὶ ἀνδραποδιςικὴν καὶ τυραννικὴν, καὶ ξύμπασαν τὴν πολεμικὴν, ἓν πάντα βίαιον θήραν ὁρισάμενοι. ΘΕΑΙ. Καλῶς. ΞΕ. Τὴν δέ γε δικανικὴν, καὶ δημηγορικὴν, καὶ προσομιλητικὴν, ἓν αὖ τὸ ξύνολον, πιθανουρ-
d. γικήν τινα μίαν τέχνην προσειπόντες. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Τῆς δὲ πιθανουργικῆς διττὰ λέγομεν γένη. ΘΕΑΙ. Ποῖα; ΞΕ. Τὸ μὲν ἕτερον, ἰδίᾳ, τὸ δὲ, δημοσίᾳ γιγνόμενον. ΘΕΑΙ. Γίγνεσθον γὰρ οὖν εἶδος ἑκάτερον. ΞΕ. Οὐκοῦν αὖ τῆς ἰδιο-

ra fit, duae maxime partes ſunt. *The.* Qualis utraque? *Ho.* Una cicurium; agreſtium altera. *The.* An eſt ulla cicurium venatio? *Ho.* Pone quae dicam, ut lubet. aut enim eſt homo domeſticum animal, aut nullum animal eſt domeſticum: aut aliud quoddam manſuetum, homo autem animal ferum: ſive manſuetus homo quidem, ſed hominis venatio nulla. Ex his quod magis tibi conſonat, in praeſentia determina. *The.* Arbitror equidem, hoſpes, & nos manſuetum eſſe animal, & hominum eſſe venationem. *Ho.* Duplicem igitur & domeſticorum venationem ſtatuimus. *The.* Qua ratione? *Ho.* Praedatoriam, & quae redigit in ſervitutem, tyrannidem inſuper, & militarem captivitatem, cuncta haec violentam communiter venationem aſſerimus. *The.* Optime. *Ho.* Quae vero iudicando fit, vel concionando, vel conciliando, ſummatim perſuaſionis artificium nuncupamus. *The.* Recte. *Ho.* Huius duo ſunt genera. *The.* Quaenam? *Ho.* Publicum & privatum. *The.* Exſtat ſpecies utraque, *Ho.* Privatae rurſus perſuaſionis

θηρευτικῆς, τὸ μὲν, μισθαρνευτικόν τι ἐςὶ, τὸ δὲ, δωροφορικόν. ΘΕΑΙ. Οὐ μανθάνω. ΞΕ. Τῇ τῶν ἐρώντων θήρᾳ τὸν νοῦν, ὡς ἔοικας, οὔπω προσέσχες. ΘΕΑΙ. Τοῦ πέρι; ΞΕ. Ὅτι τοῖς θηρευθεῖσι δῶρα προσεπιδιδόασι. ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα λέγεις. ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐρωτικῆς τέχνης εἶδος ἔςω. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τοῦ δέ γε μισθαρνευτικοῦ, τὸ μὲν προσομιλοῦν διὰ χάριτος, καὶ παντάπασι δι' ἡδονῆς τὸ δέλεαρ πεποιημένον, καὶ τὸν μισθὸν πραττόμενον τροφὴν ἑαυτῷ μόνην, κολακικὴν, ὡς ἐγῷμαι, πάντες φαῖμεν ἂν ἡδυντικήν τινα τέχνην εἶναι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τὸ δὲ ἐπαγγελλόμενον μὲν ὡς ἀρετῆς ἕνεκα τὰς ὁμιλίας ποιούμενον, μισθὸν δὲ νόμισμα πραττόμενον, ἆρα οὐ τοῦτο τὸ γένος ἑτέρῳ προσειπεῖν ἄξιον ὀνόματι; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τίνι δὴ τούτῳ, πειρῶ λέγειν. ΘΕΑΙ. Δῆλον δή. τὸν γὰρ σοφιςήν μοι δοκοῦμεν εὑρηκέναι. τοῦτ' οὖν ἔγωγε εἰπὼν, τὸ προσῆκον ὄνομ' ἂν ἡγοῦμαι καλεῖν αὐτόν. ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν νῦν, ὦ Θεαίτητε, λόγον, ὡς ἔοικεν, ἡ τέχνης οἰκειωτικῆς, χειρωτικῆς, κτητικῆς, θηρευτικῆς· ζωοθηρίας, πεζοθηρίας, χερσαίας,

e. p. 223 a. b.

venatio aut mercede fit, aut muneribus. *The.* Haud intelligo. *Ho.* Amatorum venationem nunquam conſideraſſe videris. *The.* Qua in re? *Ho.* Quod illis, quos ceperunt, munera inſuper exhibent. *The.* Vera narras. *Ho.* Haec itaque artis amatoriae ſpecies eſto. *The.* Eſto. *Ho.* Sed ea, quae mercede fit, aut verſatur ad gratiam, voluptatisque illecebras parat, ut inde alimenta pro mercede duntaxat accipiat; quam adulationem vocamus, artem voluptatum machinatricem. *The.* Certe. *Ho.* Aut virtutis oſtendendae gratia converſari ſe profitetur, & pro mercede pecunias exigit; idque genus alio nomine nuncupandum videtur. *The.* Quidni? *Ho.* Quonam? exprimere tenta. *The.* Conſtat plane. Sophiſtam namque iam reperiſſe videmur: & hoc nomen huic maxime congruere arbitror. *Ho.* Secundum praeſentem igitur ſermonem, qui nobis nunc contigit, ſophiſtica videtur appellanda venatio iuvenum, divitum, ac illuſtrium, quae fit per artem conciliandi, capiendi, acquiren-

ἡμεροθηρικῆς, ἀνθρωποθηρίας, ἰδιοθηρίας, μισθαρνικῆς, νομισματοπωλικῆς, δοξοπαιδευτικῆς, νέων, πλουσίων, καὶ ἐνδόξων, γινομένη θήρα, προσρητέον, ὡς ὁ νῦν λόγος συμβαίνει ἡμῖν, σοφιςική. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Ἔτι δὲ καὶ τῇδε ἰδωμεν. οὐ γάρ τι φαύλης μέτοχόν ἐςι τέχνης τὸ νῦν
C. ζητούμενον, ἀλλ' εὖ μάλα ποικίλης. καὶ γὰρ οὖν ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρημένοις φάντασμα παρέχεται, μὴ τοῦτο ὃ νῦν αὐτὸ ἡμεῖς φαμὲν, ἀλλ' ἕτερον εἶναί τι γένος. ΘΕΑΙ. Πῇ δή; ΞΕ. Τὸ κτητικῆς τέχνης διπλοῦν ἦν εἶδός που· τὸ μὲν, θηρευτικὸν μέρος ἔχον· τὸ δὲ, ἀλλακτικόν. ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν. ΞΕ. Τῆς τοίνυν ἀλλακτικῆς δυο εἴδη λέγωμεν· τὸ μὲν, δωρητικὸν, τὸ δὲ ἕτερον, ἀγοραςικόν. ΘΕΑΙ. Εἰρήσθω. ΞΕ. Καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραςικὴν διχῇ τέμνεσθαι. ΘΕΑΙ. Πῇ;
D. ΞΕ. Τὴν μὲν τῶν αὐτουργῶν, αὐτοπωλικὴν διαιρουμένην· τὴν δὲ ἀλλότρια ἔργα καταβαλλομένην, καταβλητικήν. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τί δέ; τῆς καταβλητικῆς, οὐχ ἡ μὲν κατὰ πόλιν ἀλλαγὴ, σχεδὸν αὐτῆς ἥμισυ μέρος ὂν, κα-

di, venandi, animalium venatoriam, pedestrium venatoriam, terrestrium venatoriam, mansuetorum venatoriam, hominum venatoriam, privatim venantem, mercedem expetentem, pecunias exigentem, eruditionem ostentantem. *The.* Omnino ita. *Ho.* Praeterea hoc modo consideremus. Non enim vilis cuiusdam artis, quod nunc quaeritur, sed pulchrae admodum particeps est. Etenim ex iis, quae supra diximus, per imaginem quandam coniectare licet, non huius generis, quod diximus, sed alterius esse. *The.* Cuius igitur? *Ho.* Artis profecto, quae in acquirendo versatur, duae species relatae sunt, venatio & commercium. *The.* Certe. *Ho.* Commercii vero duae sunt species: una in largitione, altera in emtione venditioneque consistit. *The.* Sic est profecto. *Ho.* Eam rursus, quae ad emendum vendendumque pertinet, bifariam dividimus. *The.* Quo pacto? *Ho.* Qui opera sua venalia facit, propriorum venditor nominatur: qui aliena vendit, commutator. *The.* Omnino. *Ho.* Commutatio vero aut inter eiusdem urbis cives conficitur, quam cauponariam vocamus.

πηλικὴ προσαγορεύεται; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὸ δέ γε ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην πόλιν διαλλαττομένων ὠνῇ καὶ πράσει, ἐμπορική; ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ; ΞΕ. Τῆς δ' ἐμπορικῆς ἆρ' οὐκ ἠσθήμεθα ὅτι τὸ μὲν, ὅσοις τὸ σῶμα τρέφεται κέχρηται· τὸ δὲ, e.
ὅσοις ἡ ψυχὴ, πωλοῦν διὰ νομίσματος ἀλλάττεται; ΘΕΑΙ. Πῶς τοῦτο λέγεις; ΞΕ. Τὸ περὶ ψυχὴν ἴσως ἀγνοοῦμεν· ἐπεὶ τό γε ἕτερόν που ξυνίεμεν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Μουσικήν τε τοίνυν ξυνάπασαν λέγωμεν, ἐκ πόλεως ἑκάστοτε εἰς πόλιν, p.
ἔνθεν μὲν ὠνηθεῖσαν, ἑτέρωσε δὲ ἀγομένην καὶ πιπρασκομένην· 224
καὶ γραφικὴν, καὶ θαυματοποιητικὴν, καὶ πολλὰ ἕτερα τῆς a.
ψυχῆς, τὰ μὲν, παραμυθίας, τὰ δὲ καὶ σπουδῆς χάριν ἀχθέντα καὶ πωλούμενα· τὸν ἄγοντα, καὶ πωλοῦντα, μηδὲν ἧττον τῆς τῶν σιτίων καὶ ποτῶν πράσεως, ἔμπορον ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρέχειν. ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸν μαθήματα ξυνωνούμενον, πόλιν τε ἐκ πόλεως b.
νομίσματος ἀμείβοντα, ταυτὸν προσερεῖς ὄνομα; ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε. ΞΕ. Τῆς δὴ ψυχεμπορικῆς ταύτης ἆρ' οὐ τὸ μὲν ἐπιδεικτικὴ δικαιότατα λέγοιτ' ἄν, τὸ δὲ, γελοῖον μὲν οὐχ ἧττον

The. Sic eſt. *Ho.* Aut inter cives & peregrinos emendo & vendendo res ex urbe alia in aliam permutatur, quam mercaturam dicimus. *The.* Quidni? *Ho.* Mercatura praeterea duplex: altera ad victum corporis ſpectat; altera ad animi diſciplinam, commutatque nummis eruditionem. *The.* Quemadmodum dicis? *Ho.* Quod ad animum attinet, forſitan ignoramus. nam quod ad corpus, agnoſcimus. *The.* Nempe. *Ho.* Eum profecto, qui muſicam alibi quidem diſcendo emit, alibi docendo vendit, literaturamque ſimiliter, & praeſtigiatricem, ceterasque animi diſciplinas tam ſerias quam iocoſas, mercatorem nihilo minus, quam corporis alimenta vendentem, dicimus. *The.* Vera narras. *Ho.* Nonne eum, qui diſciplinas coemit, & urbem ex urbe numiſmatis gratia permutat, eodem nomine appellabis? *The.* Plane. *Ho.* Huius itaque animae mercaturae pars quaedam demonſtrativa meritiſſimo vocatur: pars altera ridicula nihilominus, quum ſit diſciplinarum venditio, conſi-

τοῦ πρόσθεν, ὅμως δὲ μαθημάτων οὖσαν πᾶσιν αὐτὴν, ἀδελφῷ τινι τῆς πράξεως ὀνόματι προσειπεῖν ἀνάγκη; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Ταύτης τοίνυν τῆς μαθηματοπωλικῆς,
c. τὸ μὲν περὶ τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν μαθήματα, ἑτέρῳ· τὸ δὲ περὶ τὸ τῆς ἀρετῆς, ἄλλῳ προσρητέον. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τεχνοπωλικὸν μὲν, τό γε περὶ τἄλλα ἂν ἁρμόττοι· τὸ δὲ περὶ ταῦτα σὺ προθυμήθητι λέγειν ὄνομα. ΘΕΑΙ. Καὶ τί τὶς ἂν ἄλλο ὄνομα εἰπὼν οὐκ ἂν πλημμελοιη, πλὴν τὸ νῦν ζητούμενον αὐτὸ εἶναι τὸ σοφιστικὸν γένος; ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλο. ἴθι δὴ νῦν συναγάγωμεν αὐτὸ, λέγοντες ὡς τὸ τῆς κτητικῆς μετα-
d. βλητικὴν ἀγοραστικῆς, ἐμπορικοῦ, ψυχεμπορικῆς περὶ λόγους καὶ μαθήματα ἀρετῆς πωλητικὸν, δεύτερον ἀνεφάνη σοφιστική. ΘΕΑΙ. Μάλα γε. ΞΕ. Τρίτον δὲ οἶμαί σε, κἂν εἴ τις αὐτοῦ καθιδρυμένος ἐν πόλει, τὰ μὲν ὠνούμενος, τὰ δὲ καὶ τεκταινόμενος αὐτὸς μαθήματα περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα, καὶ πωλῶν, ἐκ τούτου τὸ ζῆν προυτάξατο, καλεῖν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅπερ δὴ νῦν. ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλω; ΞΕ. Καὶ τὸ

mili quodam venditionis cognomento vocanda. *The.* Prorsus. *Ho.* Alio vero nomine nuncupandus qui facultates alias vendit, alio qui praecepta virtutum. *The.* Nihil prohibet. *Ho.* Eum sane, qui alias facultates venundat, artium venditorem nominare decet: sed eum hominem, qui mores mercede tradit, cogita quo nomine nuncupabis? *The.* Numquid aliter quis recte cognominare hunc potest, quam quod nunc quaerimus, sophistam? *Ho.* Haud aliter profecto. Iam igitur concludamus hunc in modum colligentes, quod secunda inquisitione sophista nobis apparuit acquisitor huiusmodi, scilicet commutator, emtor & venditor, mercator videlicet, qui animi disciplinas venundat, ad sermones institutaque virtutum praecipua pertinentes. *The.* Valde. *Ho.* Tertio rursus te similiter sophistam vocaturum hunc arbitror, qui eadem in urbe permanens, partim emit, partim ipse excogitat disciplinas, comparandi victus gratia venditurus. *The.* Nihil obstat. *Ho.* Sophistam igitur appellabis eum, qui in acquirendo versatur,

κτητικῆς ἄρα μεταβλητικὸν, ἀγορασικὸν, καπηλικὸν, εἴτε αὐτοπωλικὸν, ἀμφοτέρως, ὅ, τιπερ ἂν ᾖ περὶ τὰ τοιαῦτα μα- e.
θηματοπωλικὸν γένος, ἀεὶ σὺ προσερεῖς, ὡς φαίνῃ, σοφιστικόν. ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. τῷ γὰρ λόγῳ δεῖ συνακολουθεῖν. ΞΕ. Ἔτι δὴ σκοπῶμεν, εἴ τινι τοιῷδε προσέοικεν ἄρα τὸ νῦν μεταδιωκόμενον γένος. ΘΕΑΙ. Ποίῳ δή; ΞΕ. Τῆς κτητικῆς ἀγωνι- p.
στικὴ τὶ μέρος ἡμῖν ἦν. ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν. ΞΕ. Οὐκ ἄπο 225
τρόπου τοίνυν ἐσὶ διαιρεῖν αὐτὴν δίχα. ΘΕΑΙ. Καθ' ὁπσῖα a.
λέγε. ΞΕ. Τὸ μὲν, ἀμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας, τὸ δὲ, μαχητικόν. ΘΕΑΙ. Ἔσι. ΞΕ. Τῆς τοίνυν μαχητικῆς, τῷ μὲν σώματα πρὸς σώματα γιγνομένῳ, σχεδὸν εἰκὸς καὶ πρέπον λέγειν, ὄνομά τι τοιοῦτον τιθεμένους οἷον βιαστικόν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους, τί τὶς, ὦ Θεαίτητε, ἄλλο εἴπῃ, πλὴν ἀμφισβητητικόν; ΘΕΑΙ. Οὐ- b.
δέν. ΞΕ. Τὸ δέ γε περὶ τὰς ἀμφισβητήσεις, θετέον διττόν. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Καθόσον μὲν γὰρ γίγνεται μήκεσί τε πρὸς ἐναντία μήκη λόγων, καὶ περὶ δίκαια καὶ ἄδικα δημοσία, δικανικόν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὸ δ' ἐν ἰδίοις αὖ, καὶ

commutat ſcilicet & emit, venditque cauponando; ſive ſua inventa, ſive aliena circa virtutis ſtudia vendat. *The.* Neceſſe eſt; rationi ſi quidem aſſentiri decet. *Ho.* Videamus iterum, utrum quod in praeſentia quaerimus genus, cuiusdam talis ſimile ſit. *The.* Cuiusnam? *Ho.* Eius artis, quae ad acquirendum pertinet, pars quaedam certandi facultas erat. *The.* Erat certe. *Ho.* Haud igitur ab re erit, bifariam illam dividere. *The.* Quas in partes divides? *Ho.* Una quidem pugnat, repugnat altera. *The.* Verum. *Ho.* Pugna utique corporis ad corpus, violentia congrue nuncupatur. *The.* Congrue. *Ho.* Quae autem verbis adverſus verba committitur, contentio. *The.* Certe. *Ho.* Ambiguitatis duae ſunt ſpecies. *The.* Quae? *Ho.* Quando oratione perpetua publice de iuſtis iniuſtisve certatur, iudicialis controverſia nominatur. *The.* Ita eſt. *Ho.* Cum vero privatim minutis quibusdam argumentatiunculis interrogando reſpondendoque contenditur, contradictionem appel-

κατακεκερματισμένον ἐρωτήσεσι πρὸς ἀπορήσεις, μῶν εἰθισμεθα καλεῖν ἄλλο, πλὴν ἀντιλογικόν; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΞΕ. Τοῦ δὲ ἀντιλογικοῦ, τὸ μὲν ὅσον περὶ τὰ ξυμβόλαια ἀμφισ-
c. βητεῖται μὲν, εἰκῇ δὲ καὶ ἀτέχνως περὶ αὐτὸ πράττεται, ταῦτα θετέον μὲν εἶδος, ἐπειπερ αὐτὸ διέγνωκεν ὡς ἕτερον ὂν ὁ λόγος· ἀτὰρ ἐπωνυμίας οὔθ' ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν ἔτυχεν, οὔτε νῦν ὑφ' ἡμῶν τυχεῖν ἄξιον. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Κατὰ σμικρὰ γὰρ λίαν καὶ παντοδαπὰ διήρηται. τὸ δέ γε ἐντεχνον, καὶ περὶ δικαίων αὐτῶν καὶ ἀδίκων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅλως ἀμφισβητοῦν, ἆρ' οὐκ ἐριστικὸν αὖ λέγειν εἰθισμεθα; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τοῦ μὲν ἐριστικοῦ, τὸ
d. μὲν, χρηματοφθορικὸν, τὸ δὲ, χρηματιστικὸν ὂν τυγχάνει. ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε. ΞΕ. Τὴν ἐπωνυμίαν τοίνυν, ἣν ἑκάτερον δεῖ καλεῖν αὐτῶν, πειραθῶμεν εἰπεῖν. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρή. ΞΕ. Δοκῶ μὴν τὸ δι' ἡδονὴν τῆς περὶ ταῦτα διατριβῆς, ἀμελὲς τῶν οἰκείων γιγνόμενον, περὶ δὲ τὴν λέξιν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀκουόντων οὐ μεθ' ἡδονῆς ἀκουόμενον, καλεῖσθαι κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν, οὐχ ἕτερον ἀδολεσχικοῦ. ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν οὕτω πῶς. ΞΕ. Τὸν τοινυν τοῦ-

lare ſolemus. *The.* Sic utique. *Ho.* Contradictio porro, quae in commerciis utcunque contingit, & absque arte fit, ut ſpecies quaedam ſeorſum ponenda eſt: ſic enim ratio ab aliis illam diſcernit; proprium vero cognomentum nec ab antiquis accepit, neque nunc a nobis accipiet: neque enim decet. *The.* Procul dubio. *Ho.* In varia namque & minima ſcinditur: quae autem arte procedit, & de iuſtis iniuſtisve, & de aliis generatim ambigit, litigium appellari ſolet. *The.* Plane. *Ho.* Litigium duplex: alterum patrimonium diſſipat, alterum pecunias cumulat. *The.* Omnino. *Ho.* Quod itaque utrique tribuendum ſit cognomentum, invenire conemur. *The.* Oportet. *Ho.* Quicunque contentionis huiusmodi ſtudio delectatus, res ſuas negligit, verba autem audientibus iucunda componit, & quaeſtiunculas ſemper aucupatur, non aliter, ut mea fert opinio, quam nugator & garrulus eſt vocandus. *The.* Sic utique. *Ho.*

ναντίον, ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἐρίδων χρηματιζόμενον, ἐν τῷ c.
μέρει σὺ πειρῶ νῦν εἰπεῖν. ΘΕΑΙ. Καὶ τίς ἂν αὖ εἰπὼν ἕτε-
ρον οὐκ ἐξαμάρτοι, πλήν γε τὸν θαυμαςὸν πάλιν ἐκεῖνον ἥκειν
αὖ νῦν τέταρτον, τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν σοφιςήν;
ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸ χρηματιςικὸν γένος, ὡς ἔοικεν, ἐριςικῆς p.
ὂν τέχνης, τῆς ἀντιλογικῆς, τῆς ἀμφισβητητικῆς, τῆς μα- 226
χητικῆς, τῆς ἀγωνιςικῆς, τῆς κτητικῆς ἔςιν, ὡς ὁ λόγος a.
αὖ μεμήνυκε νῦν, ὁ σοφιςής. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ.
Ὁρᾷς οὖν, ὡς ἀληθῶς λέγεται τὸ ποικίλον εἶναι τοῦτο τὸ
θηρίον, καὶ, τὸ λεγόμενον, οὐ τῇ ἑτέρᾳ ληπτέον; ΘΕΑΙ.
Οὐκοῦν ἀμφοῖν χρή. ΞΕ. Χρὴ γὰρ οὖν, καὶ κατὰ δύναμίν
γε οὕτω ποιητέον, τοιόνδέ τι μεταθέοντας ἴχνος αὐτοῦ. καί b.
μοι λέγε· τῶν οἰκετικῶν ὀνομάτων καλοῦμεν ἄττά που;
ΘΕΑΙ. Καὶ πολλά. ἀτὰρ ποῖα δὴ τῶν πολλῶν πυνθάνῃ;
ΞΕ. Τὰ τοιάδε, οἷον διηθεῖν τε λέγομεν καὶ διαττᾶν, καὶ
βράττειν, καὶ διακρίνειν. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Καὶ πρός γε
τούτοις ἔτι, ξαίνειν, καὶ κατάγειν, καὶ κερκίζειν, καὶ μυρία
ἐν ταῖς τέχναις ἄλλα τοιαῦτα ἐνόντα ἐπιςάμεθα. ἢ γάρ;

At vero qui ex privatis litigiis pecuniis cumulandis incumbit, quomodo vocandus ſit, tu nunc vice tua fretus enarra. *The.* Quisquis absque errore reſpondere voluerit, ſophiſtam hunc mirabilem, quem quaerimus, appellabit, quarto ſe nobis iam offerentem. *Ho.* Ratio itaque nunc oſtendit, ſophiſtam nihil eſſe aliud, quam genus illud quaeſtuarium, artificioſe litigando, adverſando, pugnando, luctando acquirere ſolitum. *The.* Sic eſt omnino. *Ho.* Cernis igitur verum eſſe quod dicitur, varium hoc animal eſſe, utique proverbio fertur, non altera manu duntaxat apprehendendum. *The.* An igitur utraque uti oportet? *Ho.* Opus eſt, & pro viribus ſic agendum: eiusmodi vero ipſius veſtigium iam percurrimus. Dic age, habemusne ulla quae vocamus ſervilia nomina? *The.* Multa. ſed quaenam e multis interrogas? *Ho.* Talia quaedam ut cum dicimus percolare, excribrare, conturbare, ſecernere. *The.* Quidni? *Ho.* Carminare praeterea, deducere, pectere, aliaque permulta hu-

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον αὐτῶν πέρι βουληθεὶς δηλῶσαι, παραδείγ-
c. ματα προθεὶς ταῦτα κατὰ πάντων ἤρου; ΞΕ. Διαιρετικά
που τὰ λεχθέντα εἴρηται ξύμπαντα. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Κα-
τὰ τὸν ἐμὸν τοίνυν λόγον, ὥσπερεὶ ταῦτα μίαν οὖσαν ἐν
ἅπασι τέχνην, ἑνὸς ὀνόματος ἀξιώσομεν αὐτήν. ΘΕΑΙ. Τίνα
προσειπόντες; ΞΕ. Διακριτικήν. ΘΕΑΙ. Ἔςω. ΞΕ. Σπόπει
δὴ ταύτης αὖ δύο ἄν πη δυνώμεθα κατιδεῖν εἴδη. ΘΕΑΙ.
Ταχεῖαν ὡς ἐμοὶ σκέψιν ἐπιτάττεις. ΞΕ. Καὶ μὴν ἔγε ταῖς
d. εἰρημέναις διακρίσεσι, τὸ μὲν χεῖρον ἀπὸ βελτίονος ἀποχω-
ρίζειν ἦν, τὸ δ' ὅμοιον ἀφ' ὁμοίου. ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτω νῦν
λεχθὲν φαίνεται. ΞΕ. Τῆς μὲν τοίνυν ὄνομα οὐκ ἔχω λεγό-
μενον· τῆς δὲ καταλειπούσης μὲν τὸ βέλτιον διακρίσεως, τὸ
δὲ χεῖρον ἀποβαλλούσης, ἔχω. ΘΕΑΙ. Λέγε τί. ΞΕ. Πᾶσα
ἡ τοιαύτη διάκρισις, ὡς ἐγὼ ξυννοῶ, λέγεται παρὰ πάντων
καθαρμός τις. ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν τόγε
e. καθαρτικὸν εἶδος αὖ διπλοῦν ὂν πᾶς ἂν ἴδοι; ΘΕΑΙ. Ναί.
κατὰ σχολήν γε ἴσως· οὐ μὴν ἔγωγε καθορῶ νῦν. ΞΕ. Καὶ

iusmodi in artibus reperimus, an non? *The.* Quid ab his potissimum ostensurus, exempla haec inducis, & per omnia scisciteris? *Ho.* Ad discernendum quodammodo pertinent quaecunque retulimus. *The.* Profecto. *Ho.* Mea quidem sententia, cum circa haec una ars in cunctis versetur, uno quoque nomine nuncupabimus. *The.* Quonam? *Ho.* Discretivam dicamus. *The.* Esto. *Ho.* Vide rursus, num species huius geminas invenire possimus. *The.* Subitam, ut mihi videtur, considerationem imponis. *Ho.* Enimvero in his, quae dictae sunt, discretionibus, partim deterius a meliori secernebamus, partim a simili simile. *The.* Fere sic nunc dictum videtur. *Ho.* Huius quidem proprium nomen non habeo: illius autem, quae melius quod est, relinquit, quod vero deterius, abiicit, habeo. *The.* Dic quod? *Ho.* Omnis huiusmodi discretio, ut ipse coniicio, communiter purgatio nominatur. *The.* Constat. *Ho.* Nonne geminam purgationis speciem esse quisque dignosceret? *The.* Ita forte, si quis aliquamdiu cogitet: ego enim in

μὴν τὰ περὶ τὰ σώματα πολλὰ εἴδη καθάρσεων ἑνὶ περιλαβεῖν ὀνόματι προσήκει. ΘΕΑΙ. Ποῖα, καὶ τίνι; ΞΕ. Τά τε τῶν ζώων, ὅσα ἐντὸς σωμάτων ὑπὸ γυμναστικῆς ἰατρικῆς τε ὀρθῶς διακρινόμενα καθαίρεται, καὶ τὰ περὶ τὰ ἐκτός· ἃ εἰπεῖν μὲν, φαῦλα, ὅσα βαλανευτικὴ παρέχεται· καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων, ὧν γναφευτικὴ καὶ ξύμπασα κοσμητικὴ τὴν ἐπιμέλειαν παρεχομένη κατὰ σμικρὰ, πολλὰ καὶ γελοῖα δοκοῦντα ὀνόματα ἔσχεν. ΘΕΑΙ. Μάλα γε. ΞΕ. Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ Θεαίτητε. ἀλλὰ γὰρ τῇ τῶν λόγων μεθόδῳ, σπογγιστικῆς, ἢ φαρμακοποσίας, οὐδὲν ἧττον οὐδέ τι μᾶλλον τυγχάνει μέλον, εἰ τὸ μὲν, σμικρὰ, τὸ δὲ, μεγάλα ἡμᾶς ὠφελεῖ καθαῖρον. τοῦ κτήσασθαι γὰρ ἕνεκα νοῦν, πασῶν τεχνῶν τὸ ξυγγενὲς καὶ τὸ μὴ ξυγγενὲς κατανοεῖν πειρωμένη, τιμᾷ πρὸς τοῦτο ἐξίσου πάσας, καὶ θάτερα τῶν ἑτέρων κατὰ τὴν ὁμοιότητα οὐδὲν ἡγεῖται γελοιότερα. σεμνότερον δέ τι, τὸν διὰ στρατηγικῆς ἢ φθειριστικῆς δηλοῦντα θηρευτικὴν, οὐδὲν νενόμικεν, ἀλλ' ὡς τοπολὺ χαυνότερον. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὅπερ

p. 227 a.

b.

praesentia ignoro. *Ho.* Verumtamen species multas corporalium purgationum nomine uno complecti decet. *The.* Quas inquis, quove nomine? *Ho.* Purgatio animati corporis, intrinsecus operans per gymnasticam & medicinam, & quae extrinsecus balneis quod dictu vile est mundat, item quae inanimata corpora fullonum ministerio abstergendo colorat, & omnia, quae ornandi corporis curam gerunt, sigillatim varia viliaque nomina sortiuntur. *The.* Profecto. *Ho.* Omnino quidem, o Theaetete. Ratiocinandi vero progressus nihil magis alterum altero minusve curat, si purgatio spongiis fomentationibusque adhibita minus mundat, pharmacum vero magis purificat atque iuvat. Nam ut artium omnium intelligentiam consequatur, quodcunque cognatum est vel non cognatum investigando, aeque singulas artes honorat; aliaque aliis secundum similitudinem nihilo magis ridicula censet. quin etiam nihilo honestius putat, si militari disciplina, quam si alia quavis vilissima opera venatorium opus exerceatur. Et nunc quidem, ut quae-

ἥρου, τί προσεροῦμεν ὄνομα ξυμπάσας δυνάμεις, ὅσαι σῶμα εἴτε ἔμψυχον εἴτε ἄψυχον εἰλήχασι καθαίρειν, οὐδὲν αὐτῇ
c. διοίσει, ποῖόν τι λεχθὲν, εὐπρεπέςατον εἶναι δόξει· μόνον ἐχέτω χωρὶς τῶν τῆς ψυχῆς καθάρσεων, πάντα ξυνθῆσαν ὅσα ἄλλό τι καθαίρει. τὸν γὰρ περὶ τὴν διάνοιαν καθαρμὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπικεχείρηκεν ἀφορίσασθαι τανῦν, εἴπερ ὅ γε βούλεται μανθάνομεν. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μεμάθηκα καὶ συγχωρῶ, δύο μὲν εἴδη καθάρσεως, ἓν δὲ τὸ περὶ τὴν ψυχὴν εἶδος εἶναι, τοῦ περὶ τὸ σῶμα χωρὶς ὄν. ΞΕ. Πάντων κάλλιςα. καί μοι τὸ μετὰ τοῦτο ἐπάκουε, πειρώμενος αὖ τὸ λεχθὲν διχῇ τέμνειν.
d. ΘΕΑΙ. Καθ' ὅποι ἂν ὑφηγῇ, πειράσομαί σοι συντέμνειν. ΞΕ. Πονηρίαν ἕτερον ἀρετῆς ἐν ψυχῇ λέγομέν τι; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Καὶ μὴν καθαρμὸς ἦν, τὸ λιπεῖν μὲν θάτερον, ἐκβάλλειν δὲ ὅσον ἂν ᾖ που τὶ φλαῦρον. ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν. ΞΕ. Καὶ ψυχῆς ἄρα, καθόσον ἂν εὑρίσκωμεν κακίας ἀφαίρεσίν τινα, καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες, ἐν μέλει φθεγξό-

rebas, quonam nomine cunctas facultates, quaecunque corpus aut animatum aut inanimatum purgare ſtudent, penitus comprehendemus: nihil utique, quod ad praeſentem pertinet diſputationem, refert, quodcunque nomen inventum decentius videatur, dummodo a purgationibus animae ſit diſtinctum, quaecunque purgant corpus includens. Mentis enim purgationem ab aliis omnibus ſecernere nunc intendit, ſi, quorſum vergit, inſpicimus. *The.* Animadverti equidem, & admitto duas ſpecies purgationis eſſe, animaeque purgationem a purgatione corporis eſſe diverſam. *Ho.* Egregie loqueris. & in hoc inſuper mihi obſequere; quodve dicturus ſum, rurſus bifariam dividere tenta. *The.* Utcunque duxeris, tecum partiri conabor. *Ho.* Pravitatem in anima aliud quiddam quam virtutem dicimus? *The.* Aliud certe. *Ho.* Enimvero purgationem nihil aliud eſſe diximus, quam quod pravum eſt eiicere, reliquum vero ſervare. *The.* Diximus procul dubio. *Ho.* Si quam igitur circa animam pravitatis ablationem reperiemus, merito purgationem appellare debebimus. *The.* Maxime. *Ho.* Pravi-

μεθα. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε. ΞΕ. Δύο μὲν εἴδη κακίας περὶ
ψυχὴν ῥητέον. ΘΕΑΙ. Ποῖα; ΞΕ. Τὸ μὲν, οἷον νόσον ἐν β.
σώματι, τὸ δ', οἷον αἶσχος ἐγγιγνόμενον. ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔμα- 228
θον. ΞΕ. Νόσον ἴσως καὶ ϛάσιν οὐ ταυτὸν νενόμικας. ΘΕΑΙ. a.
Οὐ δ' αὖ πρὸς τοῦτο ἔχω τί χρή με ἀποκρίνασθαι. ΞΕ. Πότερον ἄλλό τι ϛάσιν ἡγούμενος ἢ τὴν τοῦ φύσει ξυγγενοῦς ἔκ τινος διαφθορᾶς διαφοράν. ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΞΕ. Ἀλλ' αἶσχος, ἄλλό τι πλὴν τὸ τῆς ἀμετρίας παντοχοῦ δυσειδὲς τῶν ἐν ὄντων γένος. ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἄλλο. ΞΕ. Τί δαί; ἐν ψυχῇ b.
δόξας ἐπιθυμίαις, καὶ θυμὸν ἡδοναῖς, καὶ λόγον λύπαις, καὶ πάντα ἀλλήλοις ταῦτα τῶν φλαύρως ἐχόντων οὐκ ἠσθήμεθα διαφερόμενα; ΘΕΑΙ. Καὶ σφόδρα γε. ΞΕ. Συγγενῆ γε μὴν ἐξ ἀνάγκης ξύμπαντα γέγονε. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Στάσιν ἄρα καὶ νόσον τῆς ψυχῆς, πονηρίαν λέγοντες, ὀρθῶς ἐροῦμεν. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα μὲν οὖν. ΞΕ. Τί δ'; ὅσα κινήσεως μετασχόντα, καὶ σκοπόν τινα θέμενα, πειρώμενα τού- c.
του τυγχάνειν, καθ' ἑκάϛην ὁρμὴν παράφορα αὐτοῦ γίγνεται καὶ ἀποτυγχάνει, πότερον αὐτὰ φήσομεν ὑπὸ συμμετρίας

tatis in anima ſpecies duae ponuntur. *The.* Quaenam? *Ho.* Una morbi corporalis inſtar, turpitudinis altera. *The.* Haud intelligo. *Ho.* Morbum forſitan, & ſeditionem non idem vocas. *The.* Etiam quid ad haec reſpondeam, neſcio. *Ho.* Num aliud ſeditionem putas, quam naturalis cognationis corruptelam, diſcordia quadam provenientem? *The.* Nihil aliud. *Ho.* Turpitudinem vero num aliud quam deformitatem ex diſſonantia eorum, quae natura cognata ſunt, reſultantem? *The.* Iſthuc ipſum. *Ho.* Quid porro, nonne videmus in eis, quorum depravatus eſt animus, opiniones a cupidinibus, iram a voluptatibus, rationem a doloribus diſſentire. *The.* Et maxime quidem. *Ho.* Verumtamen cuncta haec neceſſario cognata ſunt. *The.* Patet. *Ho.* Seditionem igitur ac morbum animae pravitatem vocare decet. *The.* Recte. *Ho.* Si qua viderimus, quae certo quodam fine propoſito, dum ad illum pervenire nituntur, ſingulis in motibus praevaricentur, atque aberrent,

τῆς πρὸς ἄλληλα, ἢ τοὐναντίον ὑπὸ ἀμετρίας αὐτὰ πάσχειν;
ΘΕΑΙ. Δῆλον ὡς ὑπὸ ἀμετρίας. ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ψυχήν γε
ἴσμεν ἄκουσαν πᾶσαν πᾶν ἀγνοοῦσαν. ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.
ΞΕ. Τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἔστιν, ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης ψυχῆς,
d. παραφόρου ξυνέσεως γιγνομένης, οὐδὲν ἄλλο πλὴν παραφρο-
σύνη. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Ψυχὴν ἄρα ἀνόητον,
αἰσχρὰν καὶ ἄμετρον θετέον. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΞΕ. Ἔστι δὴ
δύο ταῦτα, ὡς φαίνεται, κακῶν ἐν αὐτῇ γένη. τὸ μὲν, πονη-
ρία καλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, νόσος αὐτῆς σαφέστατα ὄν.
ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὸ δέ γε ἄγνοιαν μὲν καλοῦσι, κακίαν
δὲ αὐτὸ ἐν ψυχῇ μόνον γιγνόμενον οὐκ ἐθέλουσιν ὁμολογεῖν.
e. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ συγχωρητέον, ὃ δὴ νῦν λέξαντος ἠμφιγ-
νόησά σου, τὸ δύο εἶναι γένη κακίας ἐν ψυχῇ, καὶ δειλίαν
μὲν καὶ ἀκολασίαν καὶ ἀδικίαν, ξύμπαντα ἡγητέον νόσον ἐν
ἡμῖν· τὸ δὲ τῆς πολλῆς καὶ παντοδαπῆς ἀγνοίας πάθος,
αἴσχος θετέον. ΞΕ. Οὐκοῦν ἐν σώματί γε περὶ δύο παθήματε
τούτω, δύο τέχνα τινὲ ἐγενέσθην. ΘΕΑΙ. Τίνε τουτω; ΞΕ.

utrum consonantia quadam mutua convenientiaque communi, an contrariis causis errare dicemus? *The.* Constat, quod dissonantia atque intemperie. *Ho.* Atqui scimus, nullam animam sponte aliquid ignorare. *The.* Plane. *Ho.* Ignorantia quidem est dementia quaedam animae, quae dum ad veritatem nititur, intelligentia ipsa praevaricatur. *The.* Omnino. *Ho.* Animam igitur ignorantem, inconcinnam atque deformem vocare decet. *The.* Videtur. *Ho.* Sunt ergo duo haec malorum in anima genera. unum communiter improbitas nominatur; qui animae procul dubio morbus est. *The.* Ita est. *Ho.* Alterum ignorantiam quidem nuncupant, pravitatem vero animae hanc esse confiteri nolunt. *The.* Omnino concedendum est, de quo modo dicente te ambigebam, duo in anima genera pravitatis existere: & timiditatem quidem, intemperantiamque, & iniustitiam, ceteraque huiusmodi cuncta morbum existimare debemus: plurimam vero & variam ignorantiam, turpitudinem. *Ho.* Nonne circa corpus his duobus malis duae quoque ar-

Περὶ μὲν αἶσχος, γυμναστική· περὶ δὲ νόσον, ἰατρική. ΘΕΑΙ. p.
Φαίνεσθον. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ περὶ μὲν ὕβριν καὶ ἀδικίαν καὶ 229
δειλίαν ἡ κολαστικὴ πέφυκε, τεχνῶν μάλιστα δὴ πασῶν προσ- a.
ήκουσα δίκη. ΘΕΑΙ. Τὸ γοῦν εἰκὸς, ὡς εἰπεῖν, κατὰ τὴν
ἀνθρωπίνην δόξαν. ΞΕ. Τί δέ; περὶ ξύμπασαν ἄγνοιαν, μῶν
ἄλλην τινὰ ἢ διδασκαλικὴν, ὀρθόταται εἴποι τὶς ἄν; ΘΕΑΙ.
Οὐδεμίαν. ΞΕ. Φέρε δή. διδασκαλικῆς δὲ ἄρα ἓν μόνον γένος
θατέον εἶναι, ἢ πλείω; δύο δέ τινε αὐτῆς εἶναι μεγίστω σκόπει. b.
ΘΕΑΙ. Σκοπῶ. ΞΕ. Καί μοι δοκοῦμεν τῇδε ἄν πη τάχιστα
εὑρεῖν. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Τὴν ἄγνοιαν ἰδόντες εἴ πη κατὰ
μέσον αὐτῆς τομὴν ἔχει τινά. διπλῆ γὰρ αὕτη γιγνομένη,
δῆλον ὅτι καὶ τὴν διδασκαλικὴν δύο ἀναγκάζει μόρια ἔχειν,
ἓν ἐφ' ἑνὶ γένει τῶν αὐτῆς ἑκατέρῳ. ΘΕΑΙ. Τί οὖν; κατα-
φανές πη σοὶ τὸ νῦν ζητούμενον; ΞΕ. Ἀγνοίας γοῦν μέγα
τί μοι δοκῶ καὶ χαλεπὸν ἀφωρισμένον ὁρᾷν εἶδος, πᾶσι τοῖς c.
ἄλλοις αὐτῆς ἀντίσταθμον μέρεσι. ΘΕΑΙ. Ποῖον δή; ΞΕ. Τὸ

tes ſunt repertae? *The.* Quaenam? *Ho.* Adverſus deformitatem gymnaſtica, adverſus morbum, medicinae peritia. *The.* Apparet. *Ho.* Nonne & adverſus petulantiam, iniuſtitiam, timiditatem, ex omni genere artium conveniens maxime caſtigatio & animadverſio eſt iudicialis cenſura? *The.* Hoc utique, quantum hominum opinio fert, conſentaneum. *Ho.* Sed adverſus ignorantiam univerſam, quod aliud praeter doctrinam remedium invenitur? *The.* Nullum. *Ho.* Doctrinam vero utrum unam duntaxat ac ſimplicem, an plura genera illius eſſe dicendum? Immo duo genera eius ſumma eſſe animadverte. *The.* Animadverto equidem. *Ho.* Hac via quam primum id inventuri mihi videmur. *The.* Qua? *Ho.* Si ignorantiam geminam eſſe conſideremus. ea ſi quidem duplex duplicem docendi rationem exigit, ut harum ſingulae ſingulis illarum reddantur. *The.* Numquid iam tibi conſtat quod nunc quaeritur? *Ho.* Magnam quandam & onerosam ignorantiae partem video, cunctis aliis eius partibus praeponderantem. *The.* Quam? *Ho.* Hanc, cum quis illa, quae neſcit, ſcire ſe putat. ab hac

μὴ κατειδότα τὶ, δοκεῖν εἰδέναι. δι' οὗ κινδυνεύει πάντα ὅσα διανοίᾳ σφαλλόμεθα, γίγνεσθαι πᾶσι. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Καὶ δὴ καὶ τούτῳ γε οἶμαι μόνῳ τῆς ἀγνοίας ἀμαθίαν τοὔνομα προσρηθῆναι. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τί δὲ δὴ τῷ τῆς διδασκαλικῆς ἄρα μέρει τῷ τούτου ἀπαλλάττοντι λεκτέον;
d. ΘΕΑΙ. Οἶμαι μὲν οὖν, ὦ ξένε, τὸ μὲν ἄλλο, δημιουργικὰς διδασκαλίας, τοῦτο δὲ ἐνθάδε γε παιδειαν δι' ἡμῶν κεκλῆσθαι. ΞΕ. Καὶ γὰρ σχεδὸν, ὦ Θεαιτητε, ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν. ἀλλὰ γὰρ ἡμῖν ἔτι καὶ τοῦτο σκεπτέον, εἰ ἄτομον ἤδη ἐςὶ πᾶν, ἢ ἄρα τινὰ ἔχον διαιρεσιν ἀξίαν ἐπωνυμίας. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρὴ σκοπεῖν. ΞΕ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ τοῦτο ἔτι πῃ σχίζεσθαι. ΘΕΑΙ. Κατὰ τί; ΞΕ. Τῆς ἐν τοῖς λόγοις διδασκα-
e. λικῆς ἡ μὲν τραχυτέρα τις ἔοικεν ὁδὸς εἶναι· τὸ δ' ἕτερον αὐτῆς μόριον, λειότερον. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ τούτων ἑκάτερον λέγωμεν; ΞΕ. Τὸ μὲν, ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον, ᾧ πρὸς τοὺς υἱεῖς μάλιςα ἐχρῶντό τε, καὶ ἔτι πολλοὶ χρῶνται ταυῦν, ὅταν αὐτοῖς ἐξαμαρτάνωσι, τὰ μὲν, χαλεπαινοντες,
p. τὰ δὲ, μαλθακωτέρως παραμυθούμενοι. τὸ δ' οὖν ξύμπαν
230
a. nimirum omnes quaecunque nos fallunt opiniones, proficiſcuntur. *The.* Ita eſt. *Ho.* Atque huic ſoli ignorantiae parti, inſcitiae nomen convenire exiſtimo. *The.* Prorſus. *Ho.* Doctrinae itaque partem, qua ab hac ignorantia liberamur, quomodo appellandam cenſes? *The.* Reor equidem, o hoſpes, partem aliam doctrinas artium nominari, hanc vero diſciplinam? *Ho.* Sic ferme inter omnes Graecos vocatur. Nobis autem hoc praeterea conſiderandum, utrum individuum ſit totum hoc, an diviſionem aliquam habeat cognomine dignam? *The.* Conſiderandum profecto. *Ho.* Videtur itaque mihi & hoc diviſionem ſuſcipere. *The.* Qua ratione? *Ho.* Eius utique facultatis, quae ſermone docet, pars quaedam aſperior, quaedam laevior eſſe videtur. *The.* Qualem utramque dicimus? *Ho.* Unam quidem veterem ac patriam, qua adverſus filios maxime tunc utebantur, & nunc etiam plerique utuntur, quotiescunque delinquunt, partim graviter obiurgantes, partim mitius admo-

αὐτὸ ὀρθότατα εἴποι τὶς ἂν νουθετικήν. ΘΕΑΙ. Ἔςιν οὕτω. ΞΕ. Τὸ δέ γε, ὡς εἴξασι τινὲς αὖ λόγον ἑαυτοῖς δόντες ἡγήσασθαι, πᾶσαν ἀκούσιον ἀμαθίαν εἶναι, καὶ μαθεῖν οὐδέποτ' ἂν ἐθέλειν τὸν οἰόμενον σοφὸν εἶναι τούτων ὧν οἴοιτο πέρι δεινὸς εἶναι, μετὰ δὲ πολλοῦ πόνου τὸ νουθετικὸν εἶδος τῆς παιδείας μικρὸν ἀνύτειν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς γε νομίζοντες. ΞΕ. Καὶ γάρ τοι ταύτης τῆς δόξης ἐπὶ ἐκβολὴν ἄλλῳ τρόπῳ ἐέλλονται. ΘΕΑΙ. Τίνι δή; ΞΕ. Διερωτῶσιν ὧν ἂν οἴηταί τις τι πέρι λέγειν, λέγων μηδέν· εἶθ' ἅτε πλανωμένων τὰς δόξας ῥᾳδίως ἐξετάζουσι, καὶ συνάγοντες δὴ τοῖς λόγοις, εἰς ταυτὸν τιθέασι παρ' ἀλλήλας· τιθέντες δὲ, ἐπιδεικνύουσιν αὐτὰς αὐταῖς ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτὰ κατὰ ταυτὰ ἐναντίας. οἱ δ' ὁρῶντες, ἑαυτοῖς μὲν χαλεπαίνουσι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἡμεροῦνται· καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τῶν περὶ αὐτοὺς μεγάλων καὶ σκληρῶν δοξῶν ἀπαλλάττονται, πασῶν τε ἀπαλλαγῶν ἀκούειν τε ἡδίςην, καὶ τῷ πάσχοντι βεβαιότατα γιγνομένην. νομίζοντες γὰρ, ὦ παῖ φίλε, οἱ καθαίροντες

b.

c.

nentes. Universum hoc admonitionem possumus nuncupare. *The.* Ita est. *Ho.* Id profecto nonnulli secum rursus ratiocinando sibi ipsis concesserunt, omnem inscitiam involuntariam esse putandam, nullumque discere illa, quae scire credit, affectaturum, multoque labore admonitoriam disciplinam vix quidquam proficere posse. *The.* Recte putant. *Ho.* Quin etiam alia quadam via ad opinionem huiusmodi eruendam pergunt. *The.* Quanam? *Ho.* Exquirunt, scisciantanturque in his rebus, quae quis optime intelligere, & exprimere arbitratur, cum nihil veri dicat. Deinde errantium opiniones facile discutiunt, easque rationibus colligentes, in unum invicem conducunt: atque illas ostendunt sibi ipsis de iisdem, & ad eadem, & secundum eadem esse contrarias. Illi vero hoc inspicientes secum ipsi indignantur, & erga alios mites evadunt: atque hoc pacto magnas durasque opiniones deponunt. quae quidem liberatio auditu liberationum omnium iucundissima est, & revera firmissima. Enimvero, o dilecte puer, qui hos purgare aggrediuntur,

αὐτοὺς, ὥσπερ οἱ περὶ τὰ σώματα ἰατροὶ νενομίκασι, μὴ πρότερον ἂν τῆς προσφερομένης τροφῆς ἀπολαύειν δύνασθαι σῶμα, πρὶν ἂν τὰ ἐμποδίζοντα ἐν ἑαυτῷ τὶς ἐκβάλῃ, ταυτὸν καὶ περὶ ψυχῆς διενοήθησαν ἐκεῖνοι· μὴ πρότερον αὐτὴν ἕξειν
d. τῶν προσφερομένων μαθημάτων ὄνησιν, πρὶν ἂν ἐλέγχων τὶς τὸν ἐλεγχόμενον εἰς αἰσχύνην καταςήσας, τὰς τοῖς μαθήμασιν ἐμποδίους δόξας ἐξελὼν, καθαρὸν ἀποφήνῃ, καὶ ταῦτα ἡγούμενον, ἅπερ οἶδεν, εἰδέναι μόνα, πλείω δὲ μή. ΘΕΑΙ. Βελτίςη γοῦν καὶ σωφρονεςάτη τῶν ἕξεων αὕτη. ΞΕ. Διὰ ταῦτα δὴ πάντα ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, καὶ τὸν ἐλεγχον λεκτέον ὡς ἄρα μεγίςη καὶ κυριωτάτη τῶν καθάρσεων ἐςί· καὶ τὸν ἀνέλεγκτον αὖ νομιςέον, ἂν καὶ τυγχάνῃ βασιλεὺς ὁ μέγας
e. ὤν, τὰ μέγιςα ἀκάθαρτον ὄντα· ἀπαίδευτόν τε καὶ αἰσχρὸν γεγονέναι ταῦτα, ἃ καθαρώτατον καὶ κάλλιςον ἔπρεπε τὸν ὄντως ἐσόμενον εὐδαίμονα, εἶναι. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Τί δαί; τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῇ τέχνῃ τίνας φήσομεν;
p. ἐγὼ μὲν γὰρ φοβοῦμαι σοφιςὰς φάναι. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ.
231 a. Μὴ μεῖζον αὐτοῖς προσάπτωμεν γέρας. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν

haud ſecus, quam medici corpora, curandos exiſtimant. Medici namque tradunt, ſalubribus epulis non prius nutriri corpus, quam impedimenta pellantur. Similiter iſti non prius egregias doctrinas conferre animae cenſent, quam redargutus is qui errat, erubeſcat, repulſisque doctrinae impedimentis, falſis videlicet opinionibus, purus evadat, nec alia praeter illa quae noſcit, noſſe ſe putet. *The.* Optima modeſtiſſimaque omnium facultas haec eſt. *Ho.* His de cauſis, o Theaetete, dicendum, ſummam praecipuamque purgationem eſſe redargutionem: eumque qui non redargutus eſt, etiamſi rex magnus ſit, quandoquidem in maximis eſt impurus, rudem turpemque eſſe ſecundum illa, quibus puriſſimus pulcherrimusque eſſe debet, quisquis eſt felix revera futurus. *The.* Sic eſt omnino. *Ho.* Quosnam homines arte hac uti dicemus? Vereor enim ſophiſtas dicere. *The.* Quamobrem? *Ho.* Ne illos plus quam deceat, honoremus. *The.* Verumtamen quae modo dicta ſunt, tali

προσέοικε τινὶ τοιούτῳ τὰ νῦν εἰρημένα. ΞΕ. Καὶ γὰρ κυνὶ λύκος, ἀγριώτατον ἡμερωτάτῳ· τὸν δὲ ἀσφαλῆ δεῖ πάντων μάλιςα περὶ τὰς ὁμοιότητας ἀεὶ ποιεῖσθαι τὴν φυλακήν. ὀλισθηρότατον γὰρ τὸ γένος. ὅμως δὲ ἔςωσαν. οὐ γὰρ περὶ σμικρῶν ὅρων τὴν ἀμφισβήτησιν οἴομαι γενήσεσθαι τότε ὁπόταν ἱκανῶς φυλάττωσι. ΘΕΑΙ. Οὔκουν, τό γε εἰκός. ΞΕ. Ἔςω δὴ διακριτικῆς τέχνης, καθαρτική· καθαρτικῆς δὲ, τὸ περὶ ψυχὴν μέρος ἀφωρίσθω. τούτου δὲ, διδασκαλική· διδασκαλικῆς δὲ, παιδευτική· τῆς δὲ παιδευτικῆς, ὁ περὶ τὴν μάταιον δοξοσοφίαν γιγνόμενος ἐλεγχος ἐν τῷ νῦν λόγῳ παραφανέντι μηδὲν ἄλλ' ἡμῖν εἶναι λεγέσθω πλὴν ἡ γένει γενναία σοφιςική. ΘΕΑΙ. Λεγέσθω μέν· ἀπορῶ δὲ ἔγωγε ἤδη, διὰ τὸ πολλὰ πεφάνθαι, τί χρή ποτε ὡς ἀληθῆ λέγοντα καὶ διϊσχυριζόμενον εἰπεῖν ὄντως εἶναι τὸν σοφιςήν. ΞΕ. Εἰκότως γε σὺ ἀπορῶν. ἀλλά τοι κἀκεῖνον ἡγεῖσθαι χρὴ νῦν ἤδη σφόδρα ἀπορεῖν ὅπῃ ποτὲ ἔτι διαδύσεται τὸν λόγον. ὀρθὴ γὰρ ἡ παροιμία, τὸ τὰς ἁπάσας μὴ ῥᾴδιον εἶναι διαφεύγειν. νῦν

b.

c.

cuidam ſimilia eſſe videntur. *Ho.* Atqui etiam cani lupus, maxime ferus manſuetiſſimo. Eum vero, qui in rebus tuto voluerit verſari, a ſimilitudine ſummopere cavere oportet. Lubricum porro maxime hoc genus. Sed eſto. neque enim de exiguis terminis diſceptatur, quando diligenter hoc vitare ſtudent. *The.* Conſentaneum. *Ho.* Eſto igitur diſcretivae artis ſpecies purgatoria: purgatoriae autem pars, quae mundat animam, ſeligatur: huius, docendi facultas: doctrinae, diſciplina educatioque: diſciplinae autem educationisque redargutio illa, quae verſatur circa temerariam ſapientiae opinionem, ut praeſens oratio monſtrat, nihil aliud quam nobilis genere ſophiſtarum facultas eſſe dicatur. *The.* Dicatur plane. Ambigo tamen, quid potiſſimum e multis, quae ſeſe nobis offerunt, ſophiſtam eſſe revera affirmare conveniat. *Ho.* Et merito ipſe dubitas: quandoquidem ipſum quoque ſophiſtam ambigere veriſimile eſt omnino, quanam via rationes noſtras effugiat. Scite namque proverbio dicitur, omnes effugere difficile eſſe. Nunc igitur in-

οὖν καὶ μάλιϛα ἐπιθετέον αὐτῷ. ΘΕΑΙ. Καλῶς λέγεις. ΞΕ. Πρῶτον δὴ ϛάντες οἷον ἐξαναπνεύσωμεν· καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλογισώμεθα ἅμα ἀναπαυόμενοι, φέρε ὁπόσα ἡμῖν ὁ
d. σοφιϛὴς πέφανται. δοκῶ μὲν γὰρ, τοπρῶτον εὑρέθη νέων καὶ πλουσίων ἔμμισθος θηρευτής. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τό γε δεύτερον, ἔμπορός τις περὶ τὰ τῆς ψυχῆς μαθήματα. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τρίτον δὲ ἄρα, οὐ περὶ ταυτὰ ταῦτα κάπηλος ἀνεφάνη; ΘΕΑΙ. Ναί. καὶ τέταρτόν γε, αὐτοπώλης περὶ τὰ μαθήματα ἡμῖν; ΞΕ. Ὀρθῶς ἐμνημόνευσας. πέμπτον δ' ἐγὼ πειράσομαι μνημονεύειν· τῆς γὰρ ἀγωνιϛικῆς περὶ
e. λόγους ἤν τις ἀθλητὴς τὴν ἐριϛικὴν τέχνην ἀφωρισμένος. ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν. ΞΕ. Τό γε μὴν ἕκτον ἀμφισβητήσιμον μὲν, ὅμως δὲ θῶμεν αὐτῷ συγχωρήσαντες, δοξῶν ἐμποδίων μαθήμασι περὶ ψυχὴν, καθάρτην αὐτὸν εἶναι. ΘΕΑΙ. Παν-
p. τάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐννοεῖς, ὅταν ἐπιϛήμων τὶς πολ-
232 a. λῶν φαίνηται, μιᾶς δὲ τέχνης ὀνόματι προσαγορεύηται, τὸ φάντασμα τοῦτο ὡς οὐκ ἔσθ' ὑγιές· ἀλλὰ δῆλον ὡς ὁ πάσχων

ſtandum illi maxime. *The.* Praeclare loqueris. *Ho.* Primum quidem hunc veluti curſum ſiſtentes paululum reſpiremus, & inter nos ratiocinemur ſimul interquieſcentes. Age, reſumamus, quam varias prae ſe formas ſophiſta iam tulerit. Prima inveſtigatione apparuit iuvenum ac divitum mercenarius eſſe venator. *The.* Ita. *Ho.* Secunda mercator quidam circa animi doctrinas. *The.* Omnino. *Ho.* Tertia circa haec eadem caupo. *The.* Et hoc. Quarta circa doctrinas, ſuorum venditor inventorum. *Ho.* Optime in memoriam revocaſti. quintam vero ego ipſe commemorare conabor: Certator quidam circa ſermones, & artificioſus nimium litigator. *The.* Sic utique conſtitit. *Ho.* Forma ſexta ambigua quidem, ponenda tamen, & in praeſentia quodammodo concedenda: Purgator quidam animae viſus eſt, opiniones exſtirpans omnes, quae doctrinis impedimento ſunt. *The.* Sic eſt prorſus. *Ho.* Numquid advertis, quoties aliquis multorum peritus videtur, unius vero cuiusdam artis nomine nuncupatur, hanc viſionem non eſſe ſanam? Immo con-

αὐτὸ πρός τινα τέχνην, οὐ δύναται κατιδεῖν ἐκεῖνο αὐτῆς, εἰς ὃ πάντα τὰ μαθήματα ταῦτα βλέπει; διὸ καὶ πολλοῖς ὀνόμασιν ἀνθ' ἑνὸς τὸν ἔχοντα αὐτὰ προσαγορεύει; ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει τοῦτο ταύτῃ πῃ μάλιστα πεφυκέναι. ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἡμεῖς γε αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσει δι' ἀργίαν πάσχωμεν· ἀλ- b.
λὰ ἀναλάβωμεν πρῶτον τῶν περὶ τὸν σοφιστὴν εἰρημένων. ἓν γὰρ τί μοι μάλιστα κατεφάνη αὐτὸν μηνύων. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Ἀντιλογικὸν αὐτὸν ἔφαμεν εἶναί που. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τί δ' οὐ καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τούτου διδάσκαλον γίγνεσθαι; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Σκοπῶμεν δὴ περὶ τίνος ἄρα καὶ φασὶν οἱ τοιοῦτοι ποιεῖν ἀντιλογικούς. ἡ δὲ σκέψις ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ἐστω τῇδέ πῃ. φέρε, περὶ τῶν θείων, ὅσ' ἀφανῆ τοῖς πολλοῖς, ἆρ' ἱκανοὺς ποιοῦσι τοῦτο δρᾶν; ΘΕΑΙ. Λέγεται c.
οὖν δὴ περὶ αὐτῶν ταῦτα. ΞΕ. Τί δ' ὅσα φανερὰ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ, καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα; ΘΕΑΙ. Τί γάρ; ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς ἰδίαις συνουσίαις, ὁπόταν γενέσεώς τε

ſtat, eum qui circa artem aliquam ſic afficitur, non poſſe illud ipſum inſpicere, ad quod doctrinae omnes huiusmodi tendunt. Quocirca multis pro uno nominibus eum, qui variis ſcientiis videtur imbutus, appellat. *The.* Ita quodammodo natura inſtitutum id eſſe apparet. *Ho.* Ne igitur & nobis idem propter ſocordiam in hac indagatione contingat, repetamus in primis unum aliquid eorum, quae de ſophiſta ſunt dicta. unum quippe ex illis praecipue ſophiſtae nomen ſignificaſſe mihi videtur. *The.* Quid illud? *Ho.* Contradictorem illum eſſe diximus. *The.* Diximus certe. *Ho.* Nonne & alios, ut idem efficiant, edocere? *The.* Hoc quoque. *Ho.* Videamus nunc, circa quid maxime contradictores efficere alios ſophiſtae ſe praedicent. Conſideratio vero noſtra hinc ſumat exordium. Num in rebus divinis, quaecunque vulgus latent, contradicendi facultatem praeſtant? *The.* Certe hoc de illis dicitur. *Ho.* Quid autem de his, quae oculis conſpiciuntur, coelo ac terra, & hiſce rebus quae his continentur? *The.* Quid maxime? *Ho.* Etenim in privatis colloquiis, quoties de generatione eſſentiaque generatim

καὶ οὐσίας πέρι κατὰ πάντων λέγηταί τι, ξύνισμεν ὡς αὐτοί τε ἀντειπεῖν δεινοὶ, τούς τε ἄλλους ὅτι ποιοῦσιν ἅπερ αὐτοὶ δυνατούς. ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε. ΞΕ. Τί δ' αὖ, περὶ νόμων
d. καὶ ξυμπάντων τῶν πολιτικῶν ἆρ' οὐχ ὑπισχνοῦνται ποιεῖν ἀμφισβητητικούς. ΘΕΑΙ. Οὐδεὶς γὰρ ἂν αὐτοῖς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διελέγετο μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις. ΞΕ. Τά γε μὴν περὶ πασῶν τε καὶ κατὰ μίαν ἑκάστην τέχνην, ἃ δεῖ πρὸς ἕκαστον αὐτὸν τὸν δημιουργὸν ἀντειπεῖν, δεδημοσιωμένα που καταβέβληται γεγραμμένα, τῷ βουλομένῳ μαθεῖν. ΘΕΑΙ. Τὰ Πρωταγόρειά μοι φαίνῃ περί τε πάλης καὶ τῶν ἄλλων
e. τεχνῶν εἰρηκέναι. ΞΕ. Καὶ πολλῶν γε, ὦ μακάριε, ἑτέρων. ἀτὰρ δὴ τὸ τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης ἆρ' οὐκ ἐν κεφαλαίῳ περὶ πάντων πρὸς ἀμφισβήτησιν ἱκανή τις δύναμις ἔοικεν εἶναι; ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν δὴ σχεδὸν οὐδὲν ὑπολιπεῖν. ΞΕ. Σὺ δὲ δὴ, πρὸς θεῶν, ὦ παῖ, δυνατὸν ἡγῇ τοῦτο; τάχα γὰρ ἂν ὑμεῖς μὲν ὀξύτερον οἱ νέοι πρὸς αὐτὸν βλέποιτε, ἡμεῖς δὲ ἀμβλύτερον. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; καὶ πρὸς τί μάλιστα λέγεις;
p. οὐ γάρ πω κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον. ΞΕ. Εἰ πάντα ἐπί-
233
a.

aliquid dicitur, videmus illos ad contradicendum vehementes esse, & alios sui similes reddere posse. *The.* Omnino quidem. *Ho.* Quid vero circa leges ac rempublicam, nonne in his quoque contentiosos homines se efficere profitentur? *The.* Nemo, ut ita dixerim, cum illis dissereret, nisi hoc pollicerentur. *Ho.* Quae vero adversus singularum artium professores contentionis studio afferri debeant, passim scripta circumferuntur, si quis volet cognoscere. *The.* Quae Protagoras de palaestra ceterisque artibus scripsit, dicere mihi videris. *Ho.* Et de multis quidem aliis, o beate. Verum ars ipsa contradicendi, nonne summatim facultas est, quae omnia in controversiam deducere potest? *The.* Nihil ferme praetermittere videtur. *Ho.* Tu vero, per deos, o puer, fieri hoc posse putas? forte enim vos iuvenes acutius hoc inspicitis, senes vero nos obtusius. *The.* Quid istud, & quorsum hoc maxime dicis? neque enim quod nunc quaeris, intelligo. *Ho.* Quaerebam, utrum

ϛασθαι τινὰ ἀνθρώπων ἐϛὶ δυνατόν. ΘΕΑΙ. Μακάριον μέν τ' ἂν ἡμῶν, ὦ ξένε, ἦν τὸ γένος. ΞΕ. Πῶς οὖν ἄν ποτέ τις πρός γε τὸν ἐπιϛάμενον αὐτὸς ἀνεπιϛήμων ὢν δυναιτο ὑγιές τι λέγων ἀντειπεῖν; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΞΕ. Τί ποτ' οὖν ἂν εἴη τὸ τῆς σοφιϛικῆς δυνάμεως θαῦμα; ΘΕΑΙ. Τοῦ δὴ περί; ΞΕ. Καθ' ὅντινα τρόπον ποτὲ δυνατοὶ τοῖς νέοις δόξαν παρασκευάζειν, ὡς εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι; b. θῆλον γὰρ ὡς εἰ μήτε ἀντέλεγον ὀρθῶς, μήτε ἐκείνοις ἐφαίνοντο, φαινόμενοί τε εἰ μηδὲν αὖ μᾶλλον ἐδόκουν διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν εἶναι φρόνιμοι, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, σχολῇ ποτ' ἂν αὐτοῖς τὶς χρήματα διδοὺς ἤθελεν ἂν τούτων αὐτῶν μαθητὴς γιγνεσθαι. ΘΕΑΙ. Σχολῇ μέντ' ἄν. ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐθέλουσι. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΞΕ. Δοκοῦσι γάρ, οἶμαι, πρὸς ταῦτα ἐπιϛημόνως ἔχειν αὐτοὶ πρὸς ἅπερ ἀντιλέγουσι. ΘΕΑΙ. Πῶς c. γὰρ οὔ; ΞΕ. Δρᾶσι δέ γε τοῦτο πρὸς ἅπαντα; φαμέν; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Πάντα ἄρα σοφοὶ τοῖς μαθηταῖς φαίνονται. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Οὐκ ὄντες γε. ἀδύνατον γὰρ τοῦ-

hominum quispiam ſcire omnia poſſit. *The.* Beatum profecto, hoſpes, noſtrum genus eſſet. *Ho.* Quonam pacto ignorans quispiam adverſus intelligentem contradicendo validum quidquam inſerre poterit? *The.* Nullo. *Ho.* Quid ergo in illa ſophiſtarum facultate mirabile videretur? *The.* Circa quid maxime? *Ho.* Quonam tandem pacto iuvenibus poſſint perſuadere, ſe unos omnium in rebus ſingulis eſſe ſapientiſſimos? conſtat enim, quod niſi recte contradicerent, aut niſi illis recte contradicere viderentur, ac tales cum videntur, niſi adverſando exiſtimarentur eſſe ſapientiores, vacui occupationibus eſſent, & nemo, quod tu dicebas, oblata pecunia ab iſtis erudiri cuperet. *The.* Nemo penitus. *Ho.* Nunc vero cupiunt. *The.* Ac vehementer. *Ho.* Videntur, arbitror, illa in quibus adverſantur, optime ſcire. *The.* Quidni? *Ho.* Repugnant autem in omnibus, nonne? *The.* Abſque dubio. *Ho.* In omnibus itaque ſapientes diſcipulis eſſe videntur. *The.* Cur non? *Ho.* Neque tamen ſunt, impoſſibile quippe id eſſe conſtitit. *The.* Impoſ-

τὸ γε ἐφάνη. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἀδύνατον; ΞΕ. Δοξασι-
κὴν ἄρα τινὰ περὶ πάντων ἐπιςήμην ὁ σοφιςὴς ἡμῖν, ἀλλ' οὐκ
d. ἀλήθειαν, ἔχων ἀναπέφανται. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.
καὶ κινδυνεύει γε τὸ νῦν εἰρημένον, ὀρθότατα περὶ αὐτῶν εἰρῆ-
σθαι. ΞΕ. Λάβωμεν τοίνυν σαφέςερόν τι παράδειγμα περὶ
τούτων. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; ΞΕ. Τόδε. καί μοι πειρῶ
προσέχων τὸν νοῦν εὖ μάλα ἀποκρίνασθαι. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;
ΞΕ. Εἴ τις φαίη μὴ λέγειν μηδ' ἀντιλέγειν, ἀλλὰ ποιεῖν καὶ
δρᾷν μιᾷ τέχνῃ ξυνάπαντα ἐπίασθαι πράγματα. ΘΕΑΙ.
e. Πῶς πάντα εἴπες; ΞΕ. Τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος σύ γ' ἡμῖν
εὐθὺς ἀγνοεῖς. τὰ γὰρ ξύμπαντα, ὡς ἔοικας, οὐ μανθάνεις.
ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΞΕ. Λέγω τοίνυν σὲ καὶ ἐμὲ, τῶν πάν-
των καὶ πρὸς ἡμῖν, τὰ ἄλλα ζῶα καὶ δένδρα. ΘΕΑΙ. Πῶς
λέγεις; ΞΕ. Εἴ τις ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τἄλλα φυτὰ πάντα ποιή-
σειν φαιη. ΘΕΑΙ. Τίνα δὴ λέγων τὴν ποίησιν; οὐ γὰρ δὴ
p. γεωργόν γε ἐρεῖς. τινὰ γὰρ δὴ καὶ ζώων αὐτὸν εἶπες ποιητήν.
234 ΞΕ. Φημι. καὶ πρός γε θαλάττης, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ,
a.

sibile sane. *Ho.* Opinatricem igitur circa omnia potius, quam veram scientiam habere Sophista nobis apparuit. *The.* Prorsus: ac quae modo dixisti, recte admodum dicta videntur. *Ho.* Ponamus ergo exemplum aliquod istorum magis perspicuum. *The.* Quale? *Ho.* Hoc. sed attende diligenter, atque apte responde. *The.* Quale inquam. *Ho.* Perinde est, ac si quis assereret, nec dicere nec contradicere se, sed praestare atque efficere, ut arte una cuncta sciantur. *The.* Quomodo cuncta dicebas? *Ho.* Principium sermonis huius statim ignoras. quid enim haec dictio, cuncta, significet (ut videris) non intelligis. *The.* Non certe. *Ho.* Dico igitur in numero omnium esse me ac te, & alia quoque animalia arboresque. *The.* Quomodo inquis? *Ho.* Si quis me ac te, ceteraque viventia omnia se facturum promittat. *The.* Quem faciendi modum dicis? non enim dicis agricultorem quemquam: nam animalium factorem aiebas. *Ho.* Aio, & terrae praeterea, & maris, coelique, ac deorum, aliorumque omnium. & cum singula brevi finxerit,

καὶ θεῶν, καὶ τῶν ἄλλων ξυμπάντων. καὶ τοίνυν καὶ ταχὺ ποιήσας αὐτῶν ἕκαςα, πάνυ σμικροῦ νομίσματος ἀποδίδοται. ΘΕΑΙ. Παιδιὰν λέγεις τινά. ΞΕ. Τί δαί; τὴν τοῦ λέγοντος ὅτι πάντα οἶδε, καὶ ταῦτα ἕτερον ἂν διδάξειεν ὀλίγου καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, μῶν οὐ παιδιὰν νομιςέον; ΘΕΑΙ. Πάντως που. ΞΕ. Παιδιᾶς δὲ ἔχεις τὶ τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέςερον εἶδος, ἢ τὸ μιμητικόν; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. πάμπολυ γὰρ εἴρηκας εἶδος εἰς ἓν πάντα ξυλλαβὼν, καὶ σχεδὸν ποικιλώτατον. ΞΕ. Οὐκοῦν τόν γ' ὑπισχνούμενον δυνατὸν εἶναι μιᾷ τέχνῃ πάντα ποιεῖν, γιγνώσκομέν που τοῦτο, ὅτι μιμήματα καὶ ὁμώνυμα τῶν ὄντων ἀπεργαζόμενος τῇ γραφικῇ τέχνῃ, δυνατὸς ἔςαι τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων καὶ παίδων, πόῤῥωθεν τὰ γεγραμμένα ἐπιδεικνὺς, λανθάνειν, ὡς ὅ, τι περ ἂν βουληθῇ δρᾷν, τοῦτο ἱκανώτατος ὢν ἀποτελεῖν ἔργῳ. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τί δαὶ δὴ περὶ τοὺς λόγους, ἆρ' οὐ προσδοκῶμεν εἶναί τινα ἄλλην τέχνην; ἢ οὐ δυνατὸν αὖ τυγχάνειν τοὺς νέους, καὶ ἔτι πόῤῥω τῶν πραγμάτων τῆς ἀληθείας ἀφεςῶτας, διὰ τῶν ὤτων τοῖς λόγοις γοητεύειν, δεικνύντας εἴδωλα

b. c.

unumquodque exiguo pretio vendet. *The.* Iocum quendam narras. *Ho.* Quid vero? nonne & ille iocari dicendus eſt, qui omnia ſe noſſe praedicat, aliumque docere omnia exigua quadam mercede brevique tempore profitetur? *The.* Prorſus. *Ho.* Iocandi vero ſpeciem habes ullam magis artificioſam iucundamque, quam imitationem? *The.* Nullam. amplam enim ſpeciem dixiſti, in uno omnia comprehendens, atque multiplicem. *Ho.* An non intelligimus, eum, qui arte una cuncta ſe facere poſſe profitetur, pingendi arte, fingente eiusdem nominis rerum ſimulacra, dementes etiam pueros poſſe decipere, dum picta eminus ſpectanda proponit, quaſi, quodcunque velit, efficere poſſit? *The.* Quid prohibet? *Ho.* Nonne & aliam circa ſermones talem artem eſſe putamus, qua ſeductores, quaſi praeſtigiis quibusdam utentes, adoleſcentulos, procul a veritate rerum adhuc exiſtentes, decipere valeant, imagines quasdam veriſimiles loco verarum rerum auribus inculcando, adeo ut vera

λεγόμενα περὶ πάντων· ὥστε ποιεῖν ἀληθῆ δοκεῖν λέγεσθαι,
καὶ τὸν δὴ λέγοντα, σοφώτατον πάντων ἅπαντ' εἶναι. ΘΕΑΙ.
d. Τί γὰρ οὐκ ἂν εἴη ἄλλη τίς τοιαύτη τέχνη; ΞΕ. Τοὺς πολ-
λοῦς γοῦν, ὦ Θεαίτητε, τῶν τότε ἀκουόντων ἆρ' οὐκ ἀνάγκη,
χρόνου τε ἐπελθόντος αὐτοῖς ἱκανοῦ, καὶ προϊούσης ἡλικίας,
τοῖς τε οὖσι προσπίπτοντας ἐγγύθεν, καὶ διὰ παθημάτων
ἀναγκαζομένους ἐναργῶς ἐφάπτεσθαι τῶν ὄντων, μεταβάλ-
λειν τὰς τότε γενομένας δόξας, ὥστε σμικρὰ μὲν φαίνεσθαι
τὰ μεγάλα, χαλεπὰ δὲ τὰ ῥᾴδια· καὶ πάντα πάντη ἀνατε-
e. τράφθαι τὰ ἐν τοῖς λόγοις φαντάσματα, ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς
πράξεσιν ἔργων παραγενομένων. ΘΕΑΙ. Ὡς γοῦν ἐμοὶ τηλι-
κῷδε ὄντι κρῖναι. οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τῶν ἔτι πόῤῥωθεν ἀφεγκό-
των εἶναι. ΞΕ. Τοιγαροῦν ἡμεῖς σε οἵδε πάντες πειρασόμεθα,
καὶ νῦν πειρώμεθα, ὡς ἐγγυτάτω ἄνευ τῶν παθημάτων
προσάγειν. περὶ δ' οὖν τοῦ σοφιστοῦ τόδε μοι λέγε, πότερον ἤδη
p. τοῦτο σαφὲς, ὅτι τῶν γοήτων ἔστι τὶς, μιμητὴς ὢν τῶν ὄντων·
235 a. ἢ διστάζομεν ἔτι μὴ περὶ ὅσων περ ἀντιλέγειν δοκεῖ δυνατὸς

eloqui, omniumque hominum esse in omnibus sapientissimi videantur? *The.* Nihil prohibet, aliam quandam eiusmodi esse artem. *Ho.* Necesse est multos, ò Theaetete, eorum qui haec audiverunt, cum adoleverint, ac res ipsas cominus consideraverint, & veris iam animis res manifeste attrectare coactos, pristinas opiniones abiicere, atque ita commutare, ut exigua videantur quae magna, difficilia quae facilia, & singula passim sermonibus concepta phantasmata, actionum progressibus in contraria verti cogantur. *The.* Ita mihi videtur, prout meae huius aetatis iudicium est. arbitror enim, me adhuc ex eorum numero esse, qui a vero procul absunt. *Ho.* At vero nos praesentes tibi opem ferre conabimur. & nunc quidem conemur, quam proxime absque doctrinis intelligentiam adhibere. De sophista in primis mihi dicas, utrum inter nos constet, praestigiatorem quendam hunc esse, verarumque rerum imitatorem: an adhuc suspicamur, ne forte veram illarum rerum scientiam habeat, de quibus contradicere aliis posse videtur. *The.*

εἶναι, περὶ τοσούτων καὶ τὰς ἐπιςήμας ἀληθῶς ἔχων τυγχάνοι. ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἂν, ὦ ξένε; ἀλλὰ σχεδὸν ἤδη σαφὲς ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τῶν τῆς παιδείας μετεχόντων ἔςι τὶς μερῶν. ΞΕ. Εἰς γόητα μὲν δὴ καὶ μιμητὴν ἄρα θετέον αὐτὸν τινά. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ θετέον; ΞΕ. Ἄγε δή. νῦν γὰρ ἡμέτερον ἔργον ἤδη τὸν θῆρα μηκέτ' ἀνεῖναι. σχεδὸν γὰρ αὐτὸν περιειλήφαμεν ἐν ἀμφιβληςρικῷ τινι τῶν ἐν τοῖς λόγοις περὶ τὰ τοιαῦτα ὀργάνων· ὥστε οὐκέτ' ἐκφεύξεται τόδέ γε. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Τὸ μὴ ἐκ τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματοποιῶν τὶς εἷς. ΘΕΑΙ. Καὶμὶ τοῦτό γε οὕτω περὶ αὐτοῦ ξυνδοκεῖ. ΞΕ. Δέδοκται τοίνυν ὁτιτάχιςα διαιρεῖν τὴν εἰδωλοποιητικὴν τέχνην· καὶ καταβάντας εἰς αὐτὴν, ἐὰν μὲν ἡμᾶς εὐθὺς ὁ σοφιςὴς ὑπομείνῃ, συλλαβεῖν αὐτὸν κατὰ τὰ ἐπεςαλμένα ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ λόγου. κἀκείνῳ παραδόντας ἀποφῆναι τὴν ἄγραν· ἐὰν δ' ἄρα κατὰ μέρη τῆς μιμητικῆς δύνηταί πῃ, ξυνακολουθεῖν αὐτῷ, διαιροῦντας ἀεὶ τὴν ὑποδεχομένην αὐτὸν μοῖραν, ἕωσπερ ἂν ληφθῇ. πάντως οὔτε οὗτος, οὔτε ἄλλο γένος οὐδὲν μήποτε ἐκφυγὸν ἐπεύξηται τὴν τῶν

b.

c.

Quis ulterius ſuſpicetur, hoſpes? iam ex his, quae dicta ſunt, patet eum ex illorum numero eſſe, qui una quadam diſciplina pollent. *Ho.* Praeſtigiator itaque & imitator quidam eſt dicendus. *The.* Procul dubio. *Ho.* Deinceps cavendum eſt, ne praedam hanc dimittamus. ferme namque ſophiſtam veluti verriculo quodam irretitum ratiocinando comprehendimus. quapropter hoc ſaltem minime ſubterfugiet. *The.* Quid iſtud? *Ho.* Quod videlicet unus quidam eſt ex his, qui impoſturis & praeſtigiis fallunt? *The.* Idem quoque mihi videtur. *Ho.* Viſum eſt igitur, quamprimum artem imaginariam, ſimulacrorum videlicet effectricem, dividere oportere: cumque illam ingreſſi fuerimus, ſi quidem adhuc nos ſophiſta exſpectet, capere illum, ſicut regio eſt ſermone mandatum, & illi tradendo praedam oſtendere. ſin autem ſubintrans artis imitandi particulas delitescat, inſequendum eſſe, & partem, qua ſeſe occulit, dividendam aperiendamque, quouſque omnino comprehendatur. Nam

οὕτω δυναμένων μετιέναι καθ' ἕκαςά τε καὶ ἐπὶ πάντα μέθοδον. ΘΕΑΙ. Λέγεις εὖ· καὶ ταῦτα ταύτῃ ποιητέον. ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν παρεληλυθότα τρόπον τῆς διαιρέσεως, ἔγωγέ
d. μοι καὶ νῦν φαίνομαι δύο καθορᾶν εἴδη τῆς μιμητικῆς· τὴν δὲ ζητουμένην ἰδέαν, ἐν ὁποτέρῳ ποθ' ἡμῖν οὖσα τυγχάνει, καταμαθεῖν οὐδέπω μοι δοκῶ νῦν δυνατὸς εἶναι. ΘΕΑΙ. Σὺ δ' ἀλλ' εἰπὲ πρῶτον καὶ δίελε ἡμῖν τίνε τὼ δύο λέγεις. ΞΕ. Μίαν μὲν τὴν εἰκαςικὴν ὁρῶ ἐν αὐτῇ τέχνην. ἔςι δ' αὕτη μάλιςα, ὁπόταν κατὰ τὰς τοῦ παραδείγματος συμμετρίας τὶς ἐν μήκει καὶ βάθει καὶ πλάτει, καὶ πρὸς τούτοις ἔτι χρώματα
e. ἀποδιδοὺς τὰ προσήκοντα ἑκάςοις, τὴν τοῦ μιμήματος γένεσιν ἀπεργάζηται. ΘΕΑΙ. Τί δ'; οὐ πάντες οἱ μιμούμενοί τι, τοῦτ' ἐπιχειροῦσι δρᾷν; ΞΕ. Οὔκουν ὅσοι γε τῶν μεγάλων που τὶ πλάττουσιν ἔργων, ἢ γράφουσιν. εἰ γὰρ ἀποδιδοῖεν τὴν τῶν καλῶν ἀληθινὴν συμμετρίαν, οἶσθ' ὅτι σμικρότερα μὲν
p. τοῦ δέοντος τὰ ἄνω, μειζω δὲ τὰ κάτω φαίνοιτ' ἄν, διὰ τὸ
236 τὰ μὲν πόρρωθεν, τὰ δ' ἐγγύθεν ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι. ΘΕΑΙ.
a.

nec iste, nec aliud ullum genus, eum fugiet, qui per omnia sigillatim methodo disquirere potest. *The.* Recte mones, atque ita agendum. *Ho.* Secundum superiorem dividendi rationem duas nunc imitationis species cernere mihi videor. ideam vero, quam quaerimus, utra in specie ponam nondum mihi nunc videor posse cognoscere. *The.* Tu vero hasce prius species duas distingue atque declara. *Ho.* Unam quidem assimilandi artem in ea video; cuius opus est, secundum exemplaris commensurationes, quoad longitudinem, latitudinem, profunditatem, convenientesque colores aemulam imaginem fabricare. *The.* Quid vero, nonne omnes, qui aliquid imitantur, id pro viribus agunt? *Ho.* Nequaquam hi praesertim, qui magnum aliquod opus aut fingunt, aut pingunt. si enim veram pulchrorum commensurationem simulacris praeberent, minora quam decet superiora membra, maiora vero quae infra sunt, apparerent: propterea quod illa eminus, haec cominus a nobis conspiciantur. *The.* Omnino. *Ho.* Ergo artifices, veritate dimissa,

Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Ἆρ' οὖν οὐ χαίρειν τὸ ἀληθὲς ἐάσαντες οἱ δημιουργοὶ νῦν, οὐ τὰς οὔσας συμμετρίας, ἀλλὰ τὰς δοξούσας εἶναι καλὰς τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζονται; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Τὸ μὲν ἄρα ἕτερον, οὐδὲ δίκαιον, εἰκός γε ὄν, εἰκόνα καλεῖν; ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε. ΞΕ. Ἆρ' οὖν τὸ μὲν ἕτερον δικαιον εἰκαϛικὸν καλεῖν; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ τῆς γε μιμητικῆς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος κλητέον ὅπερ εἴπομεν ἐν τῷ πρόσθεν, εἰκαϛικήν. ΘΕΑΙ. Κλητέον. ΞΕ. Τί δαί; τὸ φαινόμενον μὲν, διὰ τὴν οὐκ ἐκ καλοῦ θέαν, ἐοικέναι τῷ καλῷ, δύναμιν δὲ εἴτις λάβοι τὰ τηλικαῦτα ἱκανῶς ὁρᾷν, μηδὲ εἰκὸς ᾧ φησὶν ἐοικέναι, τί καλοῦμεν; ἆρ' οὐκ, ἐπείπερ φαίνεται μὲν, ἔοικε δὲ οὔ, φάντασμα; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Οὐκοῦν πάμπολυ καὶ κατὰ τὴν ζωγραφίαν τοῦτο τὸ μέρος ἐϛὶ καὶ κατὰ τὴν ξύμπασαν μιμητικήν. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τὴν δὴ φάντασμα ἀλλ' οὐκ εἰκόνα ἀπεργαζομένην τέχνην, ἆρ' οὐ φανταϛικὴν ὀρθότατ' ἂν προσαγορεύοιμεν; ΘΕΑΙ. Πολύ γε. ΞΕ. Τούτω τοίνυν τὼ δύο ἔλεγον εἴδη τῆς

non eas quae revera ſunt, ſed quae videntur pulchrae commenſurationes, ſimulacris ipſis accommodant. *The.* Prorſus. *Ho.* Alteram igitur ſpeciem, nonne aequum eſt, cum imago ſit, imaginem vocare? *The.* Maxime. *Ho.* Nonne igitur ſpecies altera aſſimilatrix vocari debet? *The.* Certe. *Ho.* Partem igitur imitatricis alteram, aſſimilatricem, ut ſupra diximus, appellabimus. *The.* Sic prorſus. *Ho.* Quid porro quod apparet quidem pulchro ſimile, cum non ſit pulchrum, & ſi quis penitus inſpicere queat, nec ſimile, cui ſimile videtur, quo illud nomine nuncupabimus? an non, quia apparet quidem, neque tamen eſt ſimile, phantaſma dicendum. *The.* Profecto. *Ho.* An non plurima & in picturis pars haec, & in univerſo imitationis genere eſt? *The.* Nempe. *Ho.* Artem vero illam, qua phantaſma fingitur, non imago, phantaſticam merito nominandam putamus. *The.* Conſentaneum eſt. *Ho.* Has equidem duas imaginariae facultatis ſpecies ſupra ponebam: unam, quae ſimilitudines efficit; alteram, quae phantaſmata. *The.*

εἰδωλοποιητικῆς, εἰκαστικὴν καὶ φανταστικήν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.
ΞΕ. Ὁ δέ γε καὶ τότ' ἠμφιγνόουν, ἐν ποτέρᾳ τὸν σοφιστὴν
θετέον, οὐδὲ νῦν πω δύναμαι θεάσασθαι σαφῶς· ἀλλ' ὄντως
d. θαυμαστὸς ἀνὴρ καὶ κατιδεῖν παγχάλεπος. ἐπεὶ καὶ νῦν μάλα
εὖ καὶ κομψῶς εἰς ἄπορον εἶδος διερευνήσασθαι καταπέφευ-
γεν. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΞΕ. Ἆρ' οὖν αὐτὸ γιγνώσκων σύμφης,
ἤ σε οἷον ῥύμη τὶς ὑπὸ τοῦ λόγου συνειθισμένον συνεπεσπά-
σατο πρὸς τὸ ταχὺ ξυμφῆσαι; ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ πρὸς ὅ, τι
τοῦτο εἴρηκας; ΞΕ. Ὄντως, ὦ μακάριε, ἐσμὲν ἐν παντάπασι
χαλεπῇ σκέψει. τὸ γὰρ φαίνεσθαι τοῦτο, καὶ τὸ δοκεῖν, εἶναι
e. δὲ μή· καὶ τὸ λέγειν μὲν ἄττα, ἀληθῆ δὲ μή· πάντα ταῦτά
ἐστι μεστὰ ἀπορίας ἀεὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καὶ νῦν. ὅπως γὰρ
εἰπόντα χρὴ ψευδῆ λέγειν ἢ δοξάζειν, ὄντως εἶναι, καὶ τοῦτο
φθεγξάμενον, ἐν ἀντιλογίᾳ μὴ συνέχεσθαι παντάπασιν, ὦ
p. Θεαίτητε, χαλεπόν. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ. Τετόλμηκεν ὁ λόγος
237 οὗτος ὑποθέσθαι τὸ μὴ ὂν εἶναι· ψεῦδος γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως
a. ἐγίγνετο ὄν. Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὦ παῖ, παισὶν ἡμῖν

Recte. *Ho.* Atque id quod ambigebam, utra in ſpecie ſit ſophiſta ponendus, neque dum ſatis video. revera mirandus vir iſte, cognituque difficilis: quandoquidem & nunc quam ſcite tergiverſatus, in obſcurae ſpeciei latebras ſeceſſit. *The.* Videtur. *Ho.* Numquid igitur hoc intelligens mihi nunc aſſentiris? an impetus quidam propter hunc ſermonem ita te conſuetum induxit, ut repente confitereris? *The.* Quorſum haec? *Ho.* In arduam profecto, o beate, conſiderationem incidimus. Semper enim tam in praeterito quam in praeſenti tempore maxime dubium eſt quod dicitur: apparere quidem hoc atque videri, eſſe vero nequaquam: & aliquem loqui quaedam, non tamen vera. ſic enim dicentem oportet mentiri, aut arbitrari ita revera eſſe: & qui hoc dixerit, eum ſibi ipſi manifeſto non repugnare, plane, o Theaetete, difficile eſt. *The.* Cur? *Ho.* Quia talis locutio, id quod non eſt, eſſe admittit. falſum namque haud aliter quod eſt fieret. Magnus autem Parmenides, o puer, dum pueri adhuc eſſemus, ſtatim ab initio

οὖσιν ἀρχόμενός γε καὶ διὰ τέλους τοῦτο ἀπεμαρτύρατο, πεζῇ τε ὧδε ἑκάςοτε λέγων καὶ μετὰ μέτρων, Οὐ γὰρ μήποτε τοῦτ' οὐδαμῇ φησὶν εἶναι μὴ ὄντα· Ἀλλὰ σὺ τῇσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήμενος εἶργε νόημα. Παρ' ἐκείνου τε οὖν μαρτυρεῖται, καὶ μάλιςά γε δὴ πάντων ὁ λόγος αὐτὸς ἂν δηλώσειε h. μέτρια βασανισθείς. τοῦτο οὖν αὐτὸ πρῶτον θεασώμεθα, εἰ μή τι σοὶ διαφέρει. ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν ἐμὸν ὅπῃ βούλει τίθεσο· τὸν δὲ λόγον, ᾗ βέλτιςα διέξεισι σκοπῶν, αὐτός τε ἴθι, κἀμὲ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγε. ΞΕ. Ἀλλὰ χρὴ δρᾷν ταῦτα. καί μοι λέγε· τὸ μηδαμῶς ὂν τολμῶμεν που φθέγγεσθαι; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἔριδος ἕνεκα, μηδὲ παιδιᾶς, ἀλλ' ἂν σπουδῇ δέοι συγγνόησαντά τινα ἀποφήνασθαι τῶν ἀκροατῶν, πῇ χρὴ τοῦνομ' ἐπιφέρειν τοῦτο τὸ μὴ c. ὄν· ἔχειν δοκοῦμεν ἂν εἰς τί καὶ ἐπὶ ποῖον αὐτόν τε καταχρήσασθαι, καὶ τῷ πυνθανομένῳ δεικνύναι; ΘΕΑΙ. Χαλεπὸν ἤρου, καὶ, σχεδὸν εἰπεῖν, οἵῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄπορον. ΞΕ. Ἀλλ' οὖν τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῶν τι ὄντων ἐπὶ τὸ μὴ

assidueque id testatus est, ita semper & pedestri sermone dicens, & carmine: Nunquam, inquit, & nullo modo sunt illa quae non sunt. Sed tu hoc tramite quaerens mentem cohibe. Ab illo ita que testimonium perhibetur: sermoque huiusmodi, si mediocriter discutiatur, rem patefaciet. Age, hoc in primis, si tibi placet, inspiciamus. *The.* Mea quidem nihil interest: ipse videris, & qua praestare putas, ea & tu pergas, & me ducas. *Ho.* Ita prorsus agendum: & mihi responde, num pronuntiare quod nullo modo est, audeamus. *The.* Quidni? *Ho.* Si quidem nullius contentionis aut ioci gratia quaerendum de his vel respondendum sit, immo audientium quempiam oporteat serio nobis nomen hoc, Non ens, declarare quo referendum sit; cogniturum eum putamus, quo se vertat, quidve & quo modo interroganti demonstret? *The.* Rem arduam sciscitaris, unique mihi, ut ita dicam, prorsus ignotam. *Ho.* Hoc saltem constat, quod id nomen Non ens, nulli eorum quae sunt, attribuendum. *The.* Quomodo enim id fieret? *Ho.* Cum vero

ὂν οὐκ οἰςέον. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἄν; ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπείπερ
οὐκ ἐπὶ τὸ ὂν, οὐδ' ἐπὶ τὸ τὶ φέρων, ὀρθῶς ἄν τις φέροι.
d. ΘΕΑΙ. Πῶς δή; ΞΕ. Καὶ τοῦτο ἡμῖν που φανερὸν, ὡς καὶ
τὸ τὶ τοῦτο ῥῆμα, ἐπὶ ὄν τι λέγομεν ἑκάςοτε. μόνον γὰρ αὐτὸ
λέγειν, ὥσπερ γυμνὸν καὶ ἀπηρημωμένον ἀπὸ τῶν ὄντων
ἁπάντων, ἀδύνατον. ἢ γάρ; ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον. ΞΕ. Ἆρα
τῇδε σκοπῶν, ξύμφης ὡς ἀνάγκη τόν τι λέγοντα, ἓν γέ τι
λέγειν; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Ἑνὸς γὰρ δὴ τό γέ τι φήσεις
σημεῖον εἶναι· τὸ δὲ τινὲ, δυοῖν· τὸ δὲ τινὲς, πολλῶν. ΘΕΑΙ.
e. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τὸν δὲ δὴ μή τι λέγοντα, ἀναγκαιότα-
τον, ὡς ἔοικε, παντάπασι μηδὲν λέγειν. ΘΕΑΙ. Ἀναγκαιό-
τατον μὲν οὖν. ΞΕ. Ἆρ' οὖν οὐδὲ τοῦτο συγχωρητέον, τὸ
τὴν τοιοῦτον λέγειν μέν τι, λέγειν μέν τοι μηδέν. ἀλλ' οὐδὲ
λέγειν φατέον, ὃς ἂν ἐπιχειρῇ μὴ ὂν φθέγγεσθαι. ΘΕΑΙ.
p. Τέλος γοῦν ἂν ἀπορίας ἔχοι ὁ λόγος. ΞΕ. Μήπω μέγ' εἴπῃς.
238 a. ἔςι γὰρ, ὦ μακάριε, ἔςι, καὶ ταῦτά γε τῶν ἀπορίων ἡ μεγίςη
καὶ πρώτη. περὶ γὰρ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν οὖσα τυγχάν-

ad Ens, ut ita dixerim, referri non possit, neque etiam ad Aliquid referendum. *The.* Quonam pacto? *Ho.* Id quoque nobis patet, quod dictio haec Aliquid circa ens aliquod ubique pronuntiatur: atque impossibile est, ipsum Aliquid solum & quasi nudatum ab omnibus his quae sunt, seorsum enuntiare. nonne? *The.* Impossibile certe. *Ho.* Num ita considerans confiteris, necessarium esse, eum qui aliquid dicit, unum aliquid dicere? *The.* Ita. *Ho.* Unius porro signum ipsum Aliquid esse dices, duorum & plurium, Aliqua? *The.* Dicam plane. *Ho.* Eum vero qui Non aliquid dicit, necesse est neque unum quid, id est, nihil dicere? *The.* Necessarium est omnino. *Ho.* Neque id concedendum, hominem talem dicere quidem aliquid, sed non unum quid, id est, nihil dicere. atqui neque loqui dicendus est ille, qui conatur non ens proferre. *The.* Sermo igitur finem dubitandi haberet. *Ho.* Nondum magnum hoc dicas. exstat enim adhuc, o beate, circa haec dubitationum maxima atque prima, quae circa ipsius principium accidit. *The.*

νει. ΘΕΑΙ. Πῶς φῂς λέγε, καὶ μηδὲν ἀποκνήσῃς. ΞΕ. Τῷ μὲν ὄντι που προσγένοιτ' ἄν τι τῶν ὄντων ἕτερον. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Μὴ ὄντι δὲ τῶν ὄντων ἆρά ποτε προσγίνεσθαι φήσομεν δυνατὸν εἶναι. ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ΞΕ. Ἀριθμὸν δὴ τὸν ξύμπαντα τῶν ὄντων τίθεμεν. ΘΕΑΙ. Εἴπερ γε καὶ ἄλλό τι θετέον ὡς ὄν. ΞΕ. Μὴ τοίνυν μηδ' ἐπιχειρῶμεν b. ἀριθμοῦ μήτε πλῆθος, μήτε τὸ ἓν πρὸς τὸ μὴ ὂν προσφέρειν. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν ἂν ὀρθῶς γε, ὡς ἔοικεν, ἐπιχειροῖμεν, ὥς φησιν ὁ λόγος. ΞΕ. Πῶς οὖν ἂν ἢ διὰ τοῦ σώματος φθέγξαιτο ἄν τις, ἢ καὶ τῇ διανοίᾳ τοπαράπαν λάβοι τὰ μὴ ὄντα, ἢ τὸ μὴ ὂν, χωρὶς ἀριθμοῦ; ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπῃ. ΞΕ. Μὴ ὄντα μὲν ἐπειδὰν λέγωμεν, ἆρα οὐ πλῆθος ἀριθμοῦ ἐπιχειροῦμεν προστιθέναι; ΘΕΑΙ. Τί μήν. ΞΕ. Μὴ ὂν δὲ ἄρα, c. οὐ τὸ ἓν αὖ; ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε. ΞΕ. Καὶ μὴν οὔτε δικαιόν γε οὔτε ὀρθὸν φαμὲν, ὃν ἐπιχειρεῖν μὴ ὄντι προσαρμόττειν. ΘΕΑΙ. Λέγεις ἀληθέστατα. ΞΕ. Συννοεῖς οὖν ὡς οὔτε φθέγξασθαι δυνατὸν ὀρθῶς, οὔτ' εἰπεῖν, οὔτε διανοη-

Quo pacto id dicas, declara, neque te pigeat. *Ho.* Ei ſane quod eſt, aliquid alterum eorum quae ſunt, contingere poteſt. *The.* Nihil prohibet. *Ho.* Ei vero quod non eſt, aliquidne ex his quae ſunt, adeſſe unquam poſſe dicemus? *The.* Nequaquam. *Ho.* Univerſum numerorum genus in ordine eorum, quae ſunt, ponimus? *The.* Certe, ſi modo aliud quidquam in eo ponendum. *Ho.* Quare nec numerorum multitudinem, neque unum, non enti adhibeamus. *The.* Haud recte adhiberemus, ut ratio nobis oſtendit. *Ho.* Quo pacto igitur vel ore proferret quiſquam, vel cogitatione comprehenderet ea, quae non ſunt, vel non ens, ſeorſum a numero? *The.* Dic quomodo? *Ho.* Quoties non entia dicimus, nonne numeri multitudinem tentamus apponere? *The.* Utique. *Ho.* Quoties autem non ens, unum. *The.* Manifeſtum id quidem. *Ho.* Enimvero neque iuſtum, neque rectum eſſe diximus, ut quis non enti ens adiungere audeat. *The.* Vera loqueris. *Ho.* Animadvertis igitur, quod neque proferri, neque recte dici, neque cogitari non ens ſecun-

θῆναι τὸ μὴ ὂν αὐτὸ καθ' αὑτό, ἀλλ' ἔςιν ἀδιανόητόν τε καὶ
ἄῤῥητον, καὶ ἄφθεγκτον, καὶ ἄλογον; ΘΕΑΙ. Παντάπασι
d. μὲν οὖν. ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐψευσάμην ἄρτι, λέγων τὴν μεγίςην
ἀπορίαν ἐρεῖν αὐτοῦ πέρι; ΘΕΑΙ. Τί δέ; ἔτι μείζω τινὰ
λέγειν ἄλλην ἔχομεν; ΞΕ. Τί δὲ, ὦ θαυμάσιε, οὐκ ἐννοεῖς
αὐτοῖς τοῖς λεχθεῖσιν, ὅτι καὶ τὸν ἐλέγχοντα εἰς ἀπορίαν
καθίςησι τὸ μὴ ὂν, οὕτως ὥστε ὁπόταν αὐτὸ ἐπιχειρῇ τις
ἐλέγχειν, ἐναντία αὐτὸν αὐτῷ περὶ ἐκεῖνο ἀναγκάζεσθαι λέ-
γειν; ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; εἰπὲ ἔτι σαφέςερον. ΞΕ. Οὐδὲν δεῖ
τὸ σαφέςερον ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὑποθέμενος, οὔτε
e. ἑνὸς οὔτε τῶν πολλῶν τὸ μὴ ὂν δεῖν μετέχειν, ἄρτι τε καὶ
νῦν οὕτως ἓν αὐτὸ εἴρηκα. τὸ μὴ ὂν γὰρ φημί. ξυνίης τί;
ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν αὖ καὶ σμικρὸν ἔμπροσθεν,
ἄφθεγκτόν τε αὐτὸ καὶ ἄῤῥητον καὶ ἄλογον ἔφην εἶναι. ξυνέ-
πῃ; ΘΕΑΙ. Ξυνέπομαι. πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε εἶναι
προσάπτειν πειρώμενος, ἐναντία τοῖς πρόσθεν ἔλεγον. ΘΕΑΙ.
p. Φαίνῃ. ΞΕ. Τί δαί; τοῦτο προσάγων, οὐχ ὡς ἓν διελεγόμην;
239

a. dum ſeipſum poteſt, ſed incogitabile, ineffabile impronuntiabileque & irrationale exiſtit? *The.* Penitus. *Ho.* Numquid paulo ante mentitus ſum, cum dixi, maximam circa illud dubitationem me illaturum? *The.* Aliam igitur iſta maiorem adducere poſſumus? *Ho.* Quid vero, o mirifice adoleſcens, an non ex his quae dicta ſunt, vides, quod non ens tantis eum, qui ipſum redarguit, offundit tenebris, ut cum primum redargutionem aggreditur, ſibimet adverſari cogatur? *The.* Dic clarius. *Ho.* Haud opus eſt clarius aliquid mea quidem ſententia conſiderare. Equidem cum ſuppoſuiſſem non ens, nec unius nec multorum eſſe particeps, tamen & paulo ante & nunc etiam unum ipſum protuli, dum hoc ipſum non ens pronuntiarem. percipiſne? *The.* Percipio. *Ho.* Quin etiam paulo ſupra inexplicabile ipſum & ineffabile & irrationale eſſe dixi. tenes? *The.* Teneo. quidni? *Ho.* An non, dum ipſum eſſe ei applicare conarer, contraria ſuperioribus proferebam? *The.* Videris. *Ho.* Nonne cum hoc illi attribui, quaſi de uno locutus ſum? *The.* Abſque du-

ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν ἄλογόν γε λέγων καὶ ἄῤῥητον καὶ ἄφθεγκτον, ὥς γε πρὸς ἓν τὸν λόγον ἐποιούμην. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Φαμὲν δέ γε δεῖν, εἴπερ ὀρθῶς τις λέξει, μήτε ὡς ἓν, μήτε ὡς πολλὰ διορίζειν αὐτὸ, μηδὲ τοπαράπαν αὐτὸ καλεῖν. ἓν τε γὰρ ἤδη καὶ κατὰ ταύτην ἂν τὴν πρόσρησιν προσαγορεύοιτο. ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε. ΞΕ. Τὸν μὲν τοίνυν ἐμέ γε ἔτι τί τὶς ἂν λέγοι; καὶ γὰρ πάλαι καὶ τανῦν ἡττημένον ἂν εὕροι b.
περὶ τὸν τοῦ μὴ ὄντος ἔλεγχον. ὥστε ἐν ἐμοί γε λέγοντι, καθάπερ εἶπον, μὴ σκοπῶμεν τὴν ὀρθολογίαν περὶ τὸ μὴ ὄν. ἀλλ' εἴα δὴ νῦν ἐν σοὶ σκεψώμεθα. ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; ΞΕ. Ἴθι ἡμῖν εὖ καὶ γενναίως, ἅτε νέος ὢν, ὅτι μάλιςα δύνασαι συντείνας πειράθητι, μήτε οὐσίαν, μήτε τὸ ἓν, μήτε πλῆθος ἀριθμοῦ προστιθεὶς τῷ μὴ ὄντι, κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον φθέγξασθαί τι περὶ αὐτοῦ. ΘΕΑΙ. Πολλὴ μέν τ' ἄν με καὶ ἄτο- c.
πος ἔχοι προθυμία τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰ σε τοιαῦθ' ὁρῶν πάσχοντα αὐτὸς ἐπιχειροίην. ΞΕ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, σὲ μὲν καὶ ἐμὲ χαίρειν ἐῶμεν· ἕως δ' ἄν τινι δυναμένῳ δρᾷν τοῦτο ἐν-

bio. *Ho.* Immo & irrationale dum dicerem, inexplicabileque & ineffabile ſingulariter pronuntiarem, perinde ac ſi unum eſſet, verba de hoc faciebam. *The.* Quidni? *Ho.* Diximus ſane, ſi modo quis recte loqui voluerit, neque ut unum, neque ut multa determinare ipſum debere, neque omnino ipſum vocare. nam quadam in ſpecie, appellatione huiuſmodi poneretur. *The.* Prorſus. *Ho.* De me igitur quid deinde dicat aliquis? etenim & ſupra, & nunc me in hac pugna adverſus non ens ſuccubuiſſe comperiet. Itaque ex me de non ente loquente, quemadmodum dixi, non eſt cur firmum rectumque aliquid exſpectes. ſed de te iam, ſi placet, videamus. *The.* Quid ais? *Ho.* Age, conare bene & generoſe, (es enim iuvenis,) & omni mentis conatu rectum aliquid de non ente proferre, illi nec eſſentiam, nec unum, neque numeri multitudinem adhibens. *The.* Quam temerarius eſſem, ſi eandem, qua tu ſuccubuiſti, pugnam aggrederer. *Ho.* Ergo ſi vis, te ac me praetermittamus, & donec in aliquem, qui hoc praeſtare poſſit, incidamus, inte-

τυγχάνωμεν, μέχρι τούτου λέγωμεν ὡς παντὸς μᾶλλον
πανούργως εἰς ἄπορον ὁ σοφιςὴς τόπον καταδέδυκε. ΘΕΑΙ.
Καὶ μάλα γε φαίνεται. ΞΕ. Τοιγαροῦν εἴτινα φήσομεν αὐ-
τὸν ἔχειν φανταςικὴν τέχνην, ῥᾳδίως ἐκ ταύτης τῆς χρείας
d. τῶν λόγων ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν, εἰς τοὐναντίον ἀποςρέ-
ψει τοὺς λόγους, ὅταν εἰδωλοποιὸν αὐτὸν καλῶμεν· ἀνερωτῶν
τί τοπαράπαν εἴδωλον λέγομεν. σκοπεῖν οὖν, ὦ Θεαίτητε,
χρὴ, τί τις τῷ νεανίᾳ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινεῖται.
ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι φήσομεν τά τε ἐν τοῖς ὕδασι καὶ κατόπ-
τροις εἴδωλα, ἔτι καὶ τὰ γεγραμμένα, καὶ τὰ τετυπωμένα,
καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα που τοιαῦτά ἐςιν ἕτερα. ΞΕ. Φανερὸς, ὦ
e. Θεαίτητε, εἶ, σοφιςὴν οὐχ ἑωρακώς. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ. Δό-
ξει σοι μύειν, ἢ παντάπασιν οὐκ ἔχειν ὄμματα. ΘΕΑΙ. Πῶς;
ΞΕ. Τὴν ἀπόκρισιν ὅταν οὕτως αὐτῷ διδῷς, ἐὰν ἐν κατόπτροις
ἢ πλάσμασι λέγῃς τὶ, καταγελάσεταί σου τῶν λόγων, ὅταν
ὡς βλέπων τὶ λέγῃς αὐτῷ· προσποιούμενος οὔτε κάτοπτρα
p. οὔτε ὕδατα γιγνώσκειν, οὔτε παράπαν ὄψιν· τὸ δ' ἐκ τῶν λό-
240 a. γων ἐρωτήσει σε μόνον. ΘΕΑΙ. Ποῖον; ΞΕ. Τὸ διὰ παντῶν

rim dicamus, ſophiſtam prae ceteris verſute admodum obſcuris ſeſe in latebris occuluiſſe. *The.* Et maxime quidem. *Ho.* Verumtamen, ſi phantaſtica quadam arte pollere ſophiſtam aſſerueri-mus; facile ex iſto uſu dicendi adverſus nos occaſionem nactus, in contrarium ſermones vertet. nam dum ipſum ſimulacrorum auctorem vocabimus, quid maxime ſimulacrum dicamus, interrogabit. Cogitandum, Theaetete, quid ita percontanti ſophiſtae reſpondeamus. *The.* Dicemus videlicet ſimulacra eſſe illa, quae in aquis & ſpecnlis offeruntur, picta quoque & typis expreſſa, & huius generis alia. *Ho.* Videris, Theaetete, ſophiſtam conſpexiſſe nunquam. *The.* Cur? *Ho.* Videbitur tibi hallucinari, aut oculis carere prorſus. *The.* Qua ratione? *Ho.* Ridebit te, qui per figuras ſpeculaque reſponderis, perinde ac ſi tu videns cum vidente loquaris: ſimulabitque nec aquas, nec ſpecula, nec eorum quidquam quae videntur, ſed nec viſum ipſum ſe noſſe, atque de hoc tantum ſciſcitabitur. *The.* De quonam?

τούτων, ἃ πολλὰ εἰπὼν, ἠξίωσας ἑνὶ προσειπεῖν ὀνόματι, φθεγξάμενος εἴδωλον ἐπὶ πᾶσιν, ὡς ἓν ὄν. λέγε οὖν καὶ ἀμύνου, μηδὲν ὑποχωρῶν τὸν ἄνδρα. ΘΕΑΙ. Τί δῆτα, ὦ ξένε, εἴδωλον ἂν φαῖμεν εἶναι, πλήν γε τὸ πρὸς τἀληθινὸν ἀφωμοιωμένον ἕτερον τοιοῦτον; ΞΕ. Ἕτερον δὲ λέγεις τοιοῦτον ἀληθινόν; ἢ ἐπὶ τίνι τὸ τοιοῦτον εἶπες; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἀληθινόν γε, ἀλλ' ἐοικὸς μήν. ΞΕ. Ἆρα τὸ ἀληθινὸν ὄντως ὂν λέγων; ΘΕΑΙ. Οὔτω. ΞΕ. Τί δαί; τὸ μὴ ἀληθινὸν, ἆρ' ἐναντίον ἀληθοῦς; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Οὐκ ὂν ἄρα λέγεις τὸ ἐοικὸς, εἴπερ αὐτό γε μὴ ἀληθινὸν ἐρεῖς. ἀλλ' ἔςι γε μήν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Οὐκ ὂν ἀληθῶς γε φῄς. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν· πλήν γ' εἰκὼν ὄντως. ΞΕ. Οὐκ ὂν ἄρα οὐκ ὄντως ἐςὶν ὄντος ἣν λέγομεν εἰκόνα; ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει τοιαύτην τινὰ πεπλέχθαι συμπλοκὴν τὸ μὴ ὂν τῷ ὄντι, καὶ μάλα ἄτοπον. ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον; ὁρᾷς γοῦν ὅτι καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπαλλάξεως ταύτης ὁ πολυκέφαλος σοφιςὴς ἠνάγκασεν ἡμᾶς τὸ μὴ ὂν οὐχ ἑκόντας ὁμολογεῖν εἶναί πως. ΘΕΑΙ. Ὁρῶ καὶ

b. c.

Ho. De eo, inquam, quod his omnibus quae dixisti, commune est, & quod quasi unum in multis sit, uno nomine simulacrum appellasti. Strenue itaque certa, neque ignave cedas viro, sed generose responde. *The.* Quid aliud, o hospes, simulacrum esse dicamus, quam quod ad verisimilitudinem accedit quodammodo, cum sit ipsum aliud? *Ho.* Cum aliud tale dicis, utrum verum, an aliud quiddam intelligi vis? *The.* Verum nullo modo, sed simile. *Ho.* Numquid verum vere ens vocas? *The.* Idipsum. *Ho.* Non verum autem, veri contrarium? *The.* Quid prohibet? *Ho.* Si ergo id quod simile vocas, verum esse negas, ens quoque existere negas: est tamen. *The.* Quo pacto? *Ho.* Esse quidem, sed non vere esse fateris. *The.* Certe non verum ens, sed imaginem veram. *Ho.* Ergo non vere est ens id quod vere esse imaginem dicimus, & non vere ens est vere. *The.* Videtur non ens cum ente miris modis implicitum. *Ho.* Cur non mirum videatur? cernis, quam argute multiceps iste sophista nunc rursus tergiversando nos invitos non ens quo-

μάλα. ΞΕ. Τί δαὶ δή; τὴν τέχνην αὐτοῦ τίνα ἀφορίσαντες, ἡμῖν αὐτοῖς συμφωνεῖν οἷοί τε ἐσόμεθα; ΘΕΑΙ. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος, οὕτω λέγεις; ΞΕ. Ὅταν περὶ τὸ φάν-
d. τασμα αὐτὸν ἀπατᾷν φῶμεν, καὶ τὴν τέχνην εἶναί τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῆ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης; ἢ τί ποτ' ἐροῦμεν; ΘΕΑΙ. Τοῦτο. τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴποιμεν; ΞΕ. Ψευδὴς δ' αὖ δόξα ἔσται τἀναντία τοῖς οὖσι δοξάζουσα; ἢ πῶς; ΘΕΑΙ. Τἀναντία. ΞΕ. Λέγεις ἄρα τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν τὴν ψευδῆ δόξαν. ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΞΕ. Πότερον μὴ εἶναι τὰ μὴ ὄντα
e. δοξάζουσαν, ἢ πως εἶναι τὰ μηδαμῶς ὄντα; ΘΕΑΙ. Εἶναί πως τὰ μὴ ὄντα δεῖ γε, εἴπερ ψεύσεται ποτέ τίς τι, καὶ κατὰ βραχύ. ΞΕ. Τί δ' οὐ καὶ μηδαμῶς εἶναι τὰ πάντως ὄντα δοξάζεται; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ τοῦτο δὴ ψεῦδος. ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο. ΞΕ. Καὶ λόγος, οἶμαι, ψευδὴς οὕτω κατὰ ταὐτὰ ταῦτα νομισθήσεται, τά τε ὄντα λέγων μὴ εἶναι, καὶ τὰ
p. μὴ ὄντα εἶναι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τοιοῦτος γένοιτο;
241
a.

dammodo esse sateri coegerit? *The.* Video, & maxime. *Ho.* Qua igitur ratione eius artem definiemus, ita ut nobis constemus? *The.* Quid maxime veritus ita loqueris? *Ho.* Quandoquidem sophistam circa phantasmata deceptorem quendam asserimus, eamque artem decipiendi astutiam nominamus, utrumne animam nostram falsa opinari, captiunculis eius irretitam, an aliud quiddam dicemus? *The.* Hoc ipsum. quid enim aliud diceremus? *Ho.* Falsa autem opinio est, eorum quae sunt opinari contraria. aut quomodo? *The.* Contraria. *Ho.* Ais igitur falsam opinionem, quae non sunt, opinari? *The.* Aio. *Ho.* Utrum non esse quae non sunt, putat? an quodammodo esse, quae nullo modo sunt? *The.* Si quis unquam quoquo modo opinando mentitur, necesse est, ut quae non sunt, esse quodammodo iudicet. *Ho.* Nonne etiam quae omnino sunt, nullo modo esse putabit? *The.* Id quoque. *Ho.* Et hoc falsum similiter? *The.* Et hoc. *Ho.* Quin etiam sermo mendax eadem ratione censebitur, qui videlicet quae non sunt, esse, & contra, quae sunt, non esse pronuntiat? *The.* Haud aliter mendax essi-

ΞΕ. Σχεδὸν οὐδαμῶς. ἀλλὰ ταῦτα ὁ σοφιςὴς οὐ φήσει. ἢ τίς μηχανὴ συγχωρεῖν τινὰ τῶν εὖ φρονούντων, ὅταν ἄφθεγκτα καὶ ἄῤῥητα καὶ ἄλογα καὶ ἀδιανόητα προδιωμολογημένα ᾖ, τὰ πρὸ τούτων ὁμολογηθέντα; μανθάνομεν, ὦ Θεαίτητε, ὃ λέγεις; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ μανθάνομεν, ὅτι τἀναντία φήσει λέγειν ἡμᾶς τοῖς νῦν δὴ, ψευδῆ τολμήσαντας εἰπεῖν ὡς ἔςιν ἐν δόξαις τε καὶ κατὰ λόγους; τῷ γὰρ μὴ ὄντι τὸ ὂν προσάπτειν b. ἡμᾶς πολλάκις ἀναγκάζεσθαι, διομολογησαμένους νῦν δή που εἶναι τοῦτο πάντων ἀδυνατώτατον. ΞΕ. Ὀρθῶς ἀπεμνημόνευσας. ἀλλ' ἄρα δὴ βουλεύσασθαι, τί χρὴ δρᾷν τοῦ σοφιςοῦ πέρι. τὰς γὰρ ἀντιλήψεις καὶ ἀπορίας, ἐὰν αὐτὸν διερευνῶμεν ἐν τῇ τῶν ψευδουργῶν καὶ γοήτων τέχνῃ τιθέντες, ὁρᾷς ὡς εὔποροι καὶ πολλαί. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΞΕ. Μικρὸν μέρος τοίνυν αὐτῶν διεληλύθαμεν, οὐσῶν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀπεράντων. ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον γὰρ, ὡς ἔοικεν, εἴη τὸν σοφιςὴν c. ἑλεῖν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. ΞΕ. Τί οὖν; οὕτως ἀποςησόμεθα νῦν μαλακισθέντες; ΘΕΑΙ. Οὔκουν ἔγωγε φημὶ δεῖν, εἰ καὶ

ci poteſt. *Ho.* Ferme non aliter, non tamen haec ſophiſta fatebitur. quo enim pacto mentis compos admiſerit, quae ſuperius conceſſa ſunt, quando nec dici, nec proferri, neque deſcribi, neque cogitari poſſe conceſſum ſit? Intelligimus quid dicas, Theaetete? *The.* Quidni intelligamus? obiiciet enim nobis ſermonem noſtrum ſibimet repugnare, cum auſi ſimus falſo dicere non ens in opinione & locutione verſari. unde ſaepe cogi nos dicet non enti ens admovere: quod tamen fieri nullo plane modo poſſe ſupra convenimus. *Ho.* Recte in memoriam revocaſti. ſed conſultandum iam, quid de Sophiſta agere nos oporteat. Nam ſi eum in arte praeſtigiatorum mendaciumque ponentes, definire conemur, obiectiones permultae dubiaque naſcuntur. *The.* Et quidem valde. *Ho.* Exiguam hactenus illarum particulam, cum innumerae, ut ita dixerim, ſint, proſecuti ſumus. *The.* Si haec ita ſe habent, impoſſibile eſt ſophiſtam comprehendere. *Ho.* Quid ergo? num ab inveſtigatione propter mollitiem deſiſtemus? *The.* Nullo modo deſiſtendum arbitror, ſi qua ex parte hunc

κατὰ σμικρὸν οἷοί τ' ἐπιλαβέσθαί πη τἀνδρὸς ἐσμέν. ΞΕ. Ἕξεις οὖν συγγνώμην, καὶ, καθάπερ νῦν εἶπες, ἀγαπήσεις, ἐάν πη καὶ κατὰ βραχὺ παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐχ ἕξω; ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἔτι
d. μᾶλλον παραιτοῦμαί σε. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Μή με οἷον πατραλοίαν ὑπολάβῃς γίγνεσθαι τινά. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ. Τὸν τοῦ πατρὸς Παρμενίδου λόγον ἀναγκαῖον ἡμῖν ἀμυνομένοις ἔσαι βασανίζειν καὶ διάζεσθαι, τό, τε μὴ ὂν ὡς ἔστι κατά τι, καὶ τὸ ὂν αὖ πάλιν ὡς οὐκ ἔστι πῃ. ΘΕΑΙ. Φαίνεται τὸ τοιοῦτον διαμαχητέον ἐν τοῖς λόγοις. ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐ φαίνεται, καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τυφλῷ; τούτων
e. γὰρ μήτε ἐλεγχθέντων, μήτε ὁμολογηθέντων, σχολῇ ποτέ τις οἵοστε ἔσαι περὶ λόγων ψευδῶν λέγων, ἢ δόξης, εἴτε εἰδώλων, εἴτε εἰκόνων, εἴτε μιμημάτων, εἴτε φαντασμάτων αὐτῶν, ἢ καὶ περὶ τεχνῶν τῶν ὅσαι περὶ ταῦτα εἰσὶ, μὴ καταγέλαστος εἶναι, τὰ ἐναντία ἀναγκαζόμενος αὐτῷ λέγειν.
P. ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα. ΞΕ. Διὰ ταῦτα μέντοι τολμητέον ἐπι-
242 a. τίθεσθαι τῷ πατρικῷ λόγῳ ἢ τοπαράπαν ἐατέον, εἰ τοῦτό

virum capere valeamus. *Ho.* Veniam itaque dabis, &, ut modo dicebas, boni consules, si vel leviter in quaestione tam ardua fecerimus. *The.* Dabo, & libenter quidem. *Ho.* Hoc abs te potissimum peto. *The.* Quidnam? *Ho.* Ne me quasi patricidam quendam fieri censeas. *The.* Quorsum haec? *Ho.* Nam necesse erit patris Parmenidis sermonem propulsantibus examinare, cogereque, non ens esse quodammodo, & ens rursus quoquo modo non esse. *The.* Videtur hoc sane in his sermonibus contendendum. *Ho.* Qui enim non videatur? alioqui enim, quod dici solet, caecutio. nisi enim ista redarguantur concedanturve, nemo poterit de falsis sermonibus loqui, vel opinione, vel simulacris, aut imaginibus, aut imitationibus phantasmatibusve, aut de his artibus quae circa haec versantur, quin risum audientibus moveat, dum sibimet contraria proferre cogetur. *The.* Vera loqueris. *Ho.* Propter haec adversus paternum sermonem instare audendum: vel dimitten-

τις εἴργει δρᾶν ὄκνος. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τοῦτό γε μηδὲν μηδαμῇ εἴρξῃ. ΞΕ. Τρίτον τοίνυν ἔτι σε σμικρόν τι παραιτήσομαι. ΘΕΑΙ. Λέγε μόνον. ΞΕ. Εἰπόν που νῦν δὴ λέγων, ὡς πρὸς τὸν περὶ ταῦτ' ἔλεγχον ἀεί τε ἀπειρηκὼς ἐγὼ τυγχάνω, καὶ δὴ καὶ ταυῦν. ΘΕΑΙ. Εἶπες. ΞΕ. Φοβοῦμαι δὴ τὰ εἰρημένα, μήποτε διὰ ταῦτά σοι μανικὸς εἶναι δόξω, παρὰ πόδα μεταβαλὼν ἐμαυτὸν ἄνω καὶ κάτω. σὴν γὰρ δὴ χάριν b. ἐλέγχειν τὸν λόγον ἐπιθησόμεθα, ἐάνπερ ἐλέγχωμεν. ΘΕΑΙ. Ὡς τοίνυν ἔμοιγε μηδαμῇ δόξων μηδὲν πλημμελεῖν, ἂν ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τοῦτον καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἴῃς, θαρρῶν ἴθι τούτου γε ἕνεκα. ΞΕ. Φέρε δὴ, τίνα ἀρχήν τις ἂν ἄρξαιτο παρακινδυνευτικοῦ λόγου; δοκῶ μὲν γὰρ τήνδ', ὦ παῖ, τὴν ὁδὸν ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι. ΘΕΑΙ. Ποίαν δή; ΞΕ. Τὰ δοκοῦντα νῦν ἐναργῶς ἔχειν, ἐπισκέψασθαι πρῶτον μή πη τεταραγμένοι μένωμεν περὶ ταῦτα, ῥᾳδίως δ' ἀλλήλοις ὁμο- c. λογῶμεν, ὡς εὐκρινῶς ἔχοντες. ΘΕΑΙ. Λέγε σαφέστερον ὃ

dum omnino, ſi qua pigritia ſeu verecundia detinemur. *The.* At nihil prohibebit quo minus id faciamus. *Ho.* Tertium praeterea quiddam, & ipſum exiguum quidem, abs te poſtulo. *The.* Dic ſodes. *Ho.* Dixi paulo ante, me circa talium redargutionem cum ſemper, tum in praeſentia nimis defatigari. *The.* Dixiſti ſane. *Ho.* Vereor, ne propter illa quae a me dicta ſunt, furioſus tibi videar, ſtatim me ſurſum deorſumve permutans. nam tui gratia confutationem illius ſermonis aggrediemur, ſi forte confutemus. *The.* Hac ergo de cauſa forti animo ad pugnam accingere. neque enim, me iudice, deliquiſſe diceris, ſi eum ſuſceperis confutandum. *Ho.* Undenam commodius diſputationem hanc diſcrimine plenam exordiemur? Hoc utique calle, o puer, eundum neceſſario puto. *The.* Quonam? *Ho.* Ut quae faciliora videntur, primum diſcutiamus; ne rerum difficultate deterriti, ab inceptis protinus deſiſtamus; ſed ut facile communi conſenſu diſſerendo pergamus, quaſi leviter ac bene de his iudicare poſſimus. *The.* Planius quod ſentis exprime. *Ho.* Facili diſputatione videtur haec

λέγεις. ΞΕ. Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης ἡμῖν διειλέχθαι, καὶ πᾶς ὅστις πώποτε περὶ κρίσιν ὥρμησε τοῦ τὰ ὄντα διορίσασθαι πόσα τε καὶ ποῖά ἐςι. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Μῦθόν τινα ἕκαςος φαίνεταί μοι διηγεῖσθαι παισὶν ὡς οὖσιν ἡμῖν. ὁ μὲν, ὡς τρία τὰ ὄντα· πολεμεῖ δὲ ἀλλήλοις ἐνίοτε αὐτῶν ἄττα πη·
d. ποτὲ δὲ φίλα γιγνόμενα, γάμους τε καὶ τόκους καὶ τροφὰς τῶν ἐκγόνων παρέχεται. δύο δὲ ἕτερος εἰπὼν, ὑγρὸν καὶ ξηρὸν, ἢ θερμὸν καὶ ψυχρὸν, συνοικίζει τε αὐτὰ καὶ ἐκδίδωσι. τὸ δὲ παρ' ἡμῶν Ἐλεατικὸν ἔθνος, ἀπὸ Ξενοφάνους τε καὶ ἔτι πρόσθεν ἀρξάμενον, ὡς ἑνὸς ὄντος τῶν πάντων καλουμένων, οὕτω διεξέρχεται τοῖς μύθοις. Ἰάδες δὲ καὶ Σικελικαί τινες ὕςερον μοῦσαι ξυνενόησαν ὅτι συμπλέκειν ἀσφαλέςατον ἀμφό-
e. τερα· καὶ λέγειν ὡς τὸ ὂν πολλά τε καὶ ἕν ἐςιν, ἔχθρᾳ δὲ καὶ φιλίᾳ συνέχεται. διαφερόμενον γὰρ ἀεὶ ξυμφέρεται, φασὶν αἱ συντονώτεραι τῶν μουσῶν· αἱ δὲ μαλακώτεραι, τὸ μὲν ἀεὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν, ἐχάλασαν· ἐν μέρει δὲ, τοτὲ μὲν ἓν εἶναι φασὶ τὸ πᾶν καὶ φίλον ὑπ' Ἀφροδίτης, τοτὲ δὲ, πολλὰ, καὶ

Parmenides profecutus, & quisquis alius unquam quot & qualia ſint entia, determinare eſt auſus. *The.* Quo pacto? *Ho.* Fabulam nobis tanquam pueris unusquisque narraſſe videtur. Unus quidem, quod tria ſunt quae exiſtunt; quodve illorum quaedam invicem quandoque pugnant; interdum vero conciliata in unum matrimonium contrahunt, pariuntque, & progenitis porrigunt alimenta. Alter vero duo poſuit, humidum & ſiccum, vel calidum & frigidum, eaque coniugavit invicem, atque expedivit. Eleatica vero apud nos doctrina, a Xenophane, immo & ab antiquioribus originem ducens, omnia quae eſſe dicuntur ut unum ponit, fabuloſeque diſſerit. Iades autem & Siculae muſae quaedam his poſteriores, ambo haec invicem implicare tutius cenſuerunt, ita ut ens & multa & unum ſit, diſcordia vero & concordia teneatur. diſſidens enim ſemper congreditur, ut muſae vehementiores canunt. remiſſiores vero muſae ſemper haec ita ſolvunt ſuſpenduntque: & univerſum hoc viciſſim tum unum & amicum ſibi

πολέμιον αὐτὸ αὐτῷ διὰ νεῖκός τι. ταῦτα δὲ πάντα εἰ μὲν p.
ἀληθῶς τὶς ἢ μὴ τούτων εἴρηκε, χαλεπὸν καὶ πλημμελὲς οὕ- 243
τω μεγάλα κλεινοῖς καὶ παλαιοῖς ἀνδράσιν ἐπιτιμᾷν· ἐκεῖνο a.
δὲ ἀνεπίφθονον ἀποφήνασθαι. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Ὅτι
λίαν τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες ὠλιγώρησαν. οὐδὲν γὰρ
φροντίσαντες εἴτ' ἐπακολουθοῦμεν αὐτοῖς λέγουσιν, εἴτε ἀπο-
λειπόμεθα, περαίνουσι τὸ σφέτερον αὐτοὶ ἕκαστοι. ΘΕΑΙ. Πῶς
λέγεις; ΞΕ. Ὅτάν τις αὐτῶν φθέγξηται, λέγων, ὡς ἔστιν, b.
ἢ γέγονεν, ἢ γίγνεται πολλὰ, ἢ δύο, ἢ ἓν, καὶ θερμὸν αὖ
ψυχρῷ συγκεραννύμενον, ἄλλοθί πη διακρίσεις καὶ συγκρίσεις
ὑποτιθεὶς, τούτων, ὦ Θεαίτητε, ἑκάστοτε σὺ τὶ πρὸς θεῶν
ξυνίης ὅ, τι λέγουσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτε μὲν ἦν νεώτερος, τοῦ-
τό τε τὸ νῦν ἀπορούμενον, ὁπότε τὶς εἴποι τὸ μὴ ὄν, ἀκριβῶς
ᾤμην ξυνιέναι· νῦν δὲ ὁρᾷς ἵν' ἐσμὲν αὐτοῦ περὶ τῆς ἀπορίας.
ΘΕΑΙ. Ὁρῶ. ΞΕ. Τάχα τοίνυν ἴσως οὐχ ἧττον καὶ κατὰ c.
τὸ ὄν ταὐτὸ τοῦτο πάθος εἰληφότες ἐν τῇ ψυχῇ, περὶ μὲν
τοῦτο εὐπορεῖν φαμὲν, καὶ μανθάνειν ὁπόταν τὶς αὐτὸ φθέγ-

propter Venerem esse, tum multa & sibiipsi dissidens per discordiam. Durum est autem adversus tam inclytos antiquosque viros me, vera sive falsa dixerint, ferre sententiam. Tantum hoc sine invidia asserere possumus. *The.* Quid? *Ho.* Quod nos multos nimium contemserunt. nam suum quisque opus exsequitur, nulla nostri cura adhibita, utrum eos differentes assequamur, necne. *The.* Quo pacto inquis? *Ho.* Quoties illorum aliquis ait, quod est, vel fuit, vel fit, multa aut unum, aut duo, & calidum frigido mixtum, discretiones quasdam concretionesque inducens, quid per deos, Theaetete, ex his significari coniicis? Ego quidem dum eram iunior, si quando id ipsum non ens, de quo nunc ambigimus, proferretur, exacte me intelligere confidebam. nunc vides, quo de hoc dubitantes redacti sumus. *The.* Video equidem. *Ho.* Forte vero & circa ens idem nihilominus noster animus patitur. hoc enim intelligere nos, quoties profertur, affirmabamus: illud vero minime; cum similiter, ut puto, utrumque intelligamus.

ξηται· περὶ δὲ θάτερον, οὔ· πρὸς ἀμφότερα ὁμοίως ἔχοντες.
ΘΕΑΙ. Ἴσως. ΞΕ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ τῶν προειρημένων
ἡμῖν ταυτὸ τοῦτο εἰρήσθω. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε. ΞΕ. Τῶν μὲν
τοίνυν πολλῶν πέρι καὶ μετὰ τοῦτο σκεψόμεθ', ἂν δόξῃ· περὶ
d. δὲ τοῦ μεγίστου τε καὶ ἀρχηγοῦ πρῶτον νῦν σκεπτέον. ΘΕΑΙ.
Τίνος δὴ λέγεις; ἢ δῆλον ὅτι τὸ ὂν φῂς πρῶτον δεῖν διερευνήσασθαι, τί ποθ' οἱ λέγοντες αὐτὸ δηλοῦν ἡγοῦνται; ΞΕ.
Κατὰ πόδα γε, ὦ Θεαίτητε, ὑπέλαβες. λέγω γὰρ δὴ ταύτην
δεῖν ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον ἡμᾶς, οἷον αὐτῶν παρόντων ἀνα-
πυνθανομένους ὧδε, Φέρε, ὁπόσοι θερμὸν καὶ ψυχρὸν, ἤ τινε
δύο τοιούτω, τὰ πάντ' εἶναι φατὲ, τί ποτε ἄρα τοῦτ' ἀμφοῖν
e. φθέγγεσθε, λέγοντες ἄμφω καὶ ἑκάτερον εἶναι; τί τὸ εἶναι
τοῦτο ὑπολάβωμεν ὑμῶν; πότερον τρίτον παρὰ τὰ δύο ἐκεῖνα,
καὶ τρία τὸ πᾶν; ἀλλὰ μὴ δύο ἔτι καθ' ὑμᾶς τιθῶμεν; οὐ
γάρ πω τοῖν γε δυοῖν καλοῦντες θάτερον ὄν, ἀμφότερα ὁμοίως
εἶναι λέγετε. σχεδὸν γὰρ ἂν ἀμφοτέρως ἕν, ἀλλ' οὐ δύο ἤτην.
ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις. ΞΕ. Ἀλλ' ἆρά γε τὰ ἄμφω βούλεσθε καλεῖν ὄν; ΘΕΑΙ. Ἴσως. ΞΕ. Ἀλλ', ὦ φίλοι, φήσο-

The. Forte. *Ho.* Idem quoque de ceteris, quae ſupra narravimus, dictum ſit. *The.* Nempe. *Ho.* De multis quidem poſtea, ſi videbitur, conſiderabimus: de maximo vero praecipuoque & primo nunc iam cogitandum. *The.* Quod ais? an de ente primum quaerendum cenſes, quid maxime ſignificare velint qui illud enuntiant? *Ho.* Plane intellexiſti, Theaetete. aio equidem, ita nos diſputare debere, ac ſi adeſſent illi, atque ita interrogare: O vos, quicunque calidum & frigidum, aut aliqua duo talia, cuncta eſſe aſſeveratis, quid hoc in ambobus exiſtere vultis, quoties ambo atque utrumque eſſe dicitis? hoc ipſum Eſſe, quid a nobis intelligi debet, cum vos profertis? utrum tertium quiddam praeter illa duo? quod ſi ita eſt, tria genera iam ſecundum vos, non duo tantum, ponenda videntur. ſin autem alterum e duobus ipſum ens vocatis, haud ſimiliter utraque eſſe dicetis. utrumque enim unum eſſet, non duo. *The.* Vera loqueris. *Ho.* Numquid ambo ens vocare

μεν, καὶ οὕτω τὰ δύο λέγοιτε ἂν σαφέςατα ἕν. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα εἴρηκας. ΞΕ. Ἐπειδὴ τοίνυν ἡμεῖς ἠπορήκαμεν, ὑμεῖς αὐτὰ ἡμῖν ἐμφανίζετε ἱκανῶς, τί ποτε βούλεσθε σημαίνειν ὁπόταν ὂν φθέγγησθε. δῆλον γὰρ ὡς ὑμεῖς μὲν ταῦτα πάλιν γιγνώσκετε· ἡμεῖς δὲ προτοῦ μὲν ᾠόμεθα, νῦν δ' ἠπορήκαμεν. διδάσκετε οὖν πρῶτον τοῦτ' αὐτὸ ἡμᾶς, ἵνα μὴ δοξάζωμεν μανθάνειν μὲν τὰ λεγόμενα παρ' ὑμῶν, τὸ δὲ τούτου γίγνηται πᾶν τοὐναντίον. ταῦτα δὴ λέγοντές τε καὶ ἀξιοῦντες παρά τε τούτων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, ὅσοι πλεῖον ἑνὸς λέγουσι τὸ πᾶν εἶναι, μῶν, ὦ παῖ, τὶ πλημμελήσομεν; ΘΕΑΙ. Ἥκιςά γε. ΞΕ. Τί δαί; παρὰ τῶν ἓν τὸ πᾶν λεγόντων ἆρ' οὐ πευςέον εἰς δύναμιν, τί ποτε λέγουσι τὸ ὄν; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἀποκρινέσθωσαν. ἕν που φατὲ μόνον εἶναι; φαμὲν γὰρ, φήσουσιν. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τι δέ; ὂν καλεῖτέ τι; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Πότερον ὅπερ ἕν; ἐπὶ τῷ αὐτῷ προσχρώμενοι δυοῖν ὀνόμασιν; ἢ πῶς; ΘΕΑΙ. Τοῖς οὖν αὐτοῖς ἡ μετὰ τοῦτο, ξένε, ἀπόκρισις. ΞΕ. Δῆλον, ὦ Θεαί-

p. 244 a. b. c.

vultis? *The.* Forſitan. *Ho.* At, o amici, dicemus, hoc quoque modo duo haec unum affirmaretis. *The.* Recte infers. *Ho.* Poſtquam igitur nos in hoc defecimus, vos ſaltem nobis rem aliquando declarate, quid hoc nomine ens ſignificare vultis, cum id pronuntiatis. conſtat enim, vos iamdiu rem noviſſe: nos autem hactenus ſcire putavimus, nunc haeſitamus. quamobrem hoc nos in primis docete, ne dum quae traditis, diſcere opinamur, nos opinio fallat. Si haec exigamus, tam ab iis, quam ab aliis, qui plus quam unum ipſum omne ponunt, numquid errabimus? *The.* Minime omnium. *Ho.* Quid ad eos, qui omne unum eſſe tradunt, nonne quaerendum pro viribus, quid ens ipſum dicant? *The.* Cur non? *Ho.* Ad haec ergo reſpondeant, Unumne dicitis ſolum eſſe? Dicimus, reſpondebunt. an non? *The.* Ita. *Ho.* Ens aliquid vocatis? *The.* Certe. *Ho.* Numquid idem quod unum, nominibus ad idem duobus utentes? an aliud? *The.* Quid ad haec, hoſpes, ii reſpondebunt? *Ho.* Patet, o Theaetete, illum, qui hoc ſuppoſuit, non facile

τητε, ὅτι τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὑπωθεμένῳ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθὲν, καὶ πρὸς ἄλλο δὲ ὁτιοῦν, οὐ πάντως ῥᾷξον ἀποκρίνασθαι. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Τὸ δὲ δύο ὀνόματα ὁμολογεῖν εἶναι, μηδὲν θέμενον πλὴν ἕν, καταγέλαςόν που. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδέχεσθαι τοῦ λέγοντος, ὡς
d. ἔςιν ὄνομά τι, λόγον οὐκ ἂν ἔχοι. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Τιθείς γε τοὔνομα τοῦ πράγματος ἕτερον, δύο λέγει που τινέ. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν ἂν ταυτόν γε αὐτῷ τιθῇ τοὔνομα, ἢ μηδενὸς ὄνομα ἀναγκασθήσεται λέγειν· εἰ δέ τινος αὐτὸ φήσει, συμβήσεται τὸ ὄνομα ὀνόματος ὄνομα μόνον, ἄλλου δὲ οὐδενὸς ὄν. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Καὶ τὸ ἕν γε, ἑνὸς ἓν ὂν μόνον, καὶ τοῦτο ὀνόματος αὐτὸ ἓν ὄν. ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΞΕ. Τί δέ; τὸ ὅλον ἕτερον τοῦ ὄντος ἑνὸς, ἢ ταυτὸν φήσουσι τούτῳ;
e. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ φήσουσί τε καὶ φασί; ΞΕ. Εἰ τοίνυν ὅλον ἐςὶν, ὥσπερ καὶ Παρμενίδης λέγει, Πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρας ἐναλίγκιον ὄγκῳ, Μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ. τὸ γὰρ οὔτέ τι μεῖζον Οὔτε βεβαιότερον πέλει, χρεὼν ἐςὶ τῇ ἢ τῇ, τοιοῦτόν γε ὄν, τὸ ὄν, μέσον τε καὶ ἔσχατον ἔχειν. ταῦτα

ad istas, aliasque obiectiones huiusmodi responsurum. *The.* Qua ratione? *Ho.* Duo quidem nomina confiteri, cum unum dumtaxat ponatur, absurdum est. *The.* Quidni? *Ho.* Quin etiam isthuc omnino recipere absurdum est, si quis nomen esse dicat, cuius nulla sit ratio. *The.* Quo pacto? *Ho.* Qui ponit nomen a re diversum, duo quaedam inducit. *The.* Patet. *Ho.* Praeterea si idem cum re nomen esse concedit, vel nullius esse nomen dicere cogetur: vel si alicuius ipsum dicet, nominis nomen esse, alterius vero nequaquam. *The.* Sic est. *Ho.* Et unum unius ens solum: & hoc nominis ipsum unum ens. *The.* Necesse est. *Ho.* Quid porro, totum ab ente uno diversum, an idem dicent? *The.* Cur non dixerint? dicent enim, ac dicunt. *Ho.* Si ergo totum est, quemadmodum inquit Parmenides: Aequalis undique sphaerae moli persimile a medio ad circumferentiam penitus aeque distans: eo namque neque maius quidquam neque potentius est: necessarium est, ob talem circum-

δὲ ἔχον, πᾶσα ἀνάγκη μέρη ἔχειν. ἢ πῶς; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ.
Ἀλλὰ μὴν τό γε μεμερισμένον, πάθος μὲν τοῦ ἑνὸς ἔχειν ἐπὶ p.
τοῖς μέρεσι πᾶσιν, οὐδὲν ἀποκωλύει, καὶ ταύτῃ δὴ πᾶν τε ὂν 245
καὶ ὅλον, ἓν εἶναι. ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ; ΞΕ. Τὸ δὲ πεπονθὸς ταῦ- a.
τα, ἆρ' οὐκ ἀδύνατον αὐτό γε τὸ ἓν αὐτὸ εἶναι; ΘΕΑΙ.
Πῶς; ΞΕ. Ἀμερὲς δή που δεῖ παντελῶς τό γε ἀληθῶς ἓν
κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον εἰρῆσθαι. ΘΕΑΙ. Δεῖ γὰρ οὖν. ΞΕ.
Τὸ δέ γε τοιοῦτον, ἐκ πολλῶν μερῶν ὂν, οὐ συμφωνήσει τῷ b.
ὅλῳ. ΘΕΑΙ. Μανθάνω. ΞΕ. Πότερον δὴ πάθος ἔχον τὸ ὅλον
τοῦ ἑνὸς, οὕτως ἔν τε ἔςαι καὶ ὅλον, ἢ παντάπασι μὴ λέγω-
μεν ὅλον εἶναι τὸ ὄν; ΘΕΑΙ. Χαλεπὴν προβέβληκας αἵρεσιν.
ΞΕ. Ἀληθέςατα μέντοι λέγεις. πεπονθός τε γὰρ τὸ ὂν ἓν
εἶναί πως, οὐ ταυτὸν ὂν τῷ ἑνὶ φαίνεται, καὶ πλέονα δὴ τὰ
πάντα ἑνὸς ἔςαι; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν ἐάν γε τὸ ὂν
ᾖ μὴ ὅλον, διὰ τὸ πεπονθέναι τὸ ὑπ' ἐκείνου πάθος, ᾗ δὲ αὐτὸ c.
τὸ ὅλον, ἐνδεὲς τὸ ὂν ἑαυτοῦ ξυμβαίνει. ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.
ΞΕ. Καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἑαυτοῦ ςερόμενον, οὐκ

ferentiam ipſum ens medium extremave habere, & idcirco partibus quoque conſtare. *The.* Sic oportet. *Ho.* Atqui nihil prohibet, ipſum diviſum in partibus omnibus paſſionem unius admittere, atque hoc modo & omne ens & totum, unum exiſtere. *The.* Nihil penitus. *Ho.* Quod autem haec patitur, an non impoſſibile eſt, id ipſum unum eſſe. *The.* Quare? *Ho.* Quia quod ſecundum veram rationem impartibile eſt, id omnino revera unum eſt ponendum. *The.* Oportet ſane. *Ho.* Quod vero tale eſt, ut ex pluribus partibus conſtruatur, cum univerſa ratione minime conſonabit. *The.* Intelligo. *Ho.* Utrum totum ipſum unius recipiens paſſionem, ita & unum totum erit? vel omnino non dicimus ipſum unum totum exiſtere? *The.* Optionem ambiguam propoſuiſti. *Ho.* Vera narras. cumque ens unum eſſe admittat, cur non ens & unum idem apparet, & plura omnia, quam unum, erunt? *The.* Certe. *Ho.* Quod ſi ens ſit non totum, ex eo quod illius ſuſceperit paſſionem, ſit autem ipſum totum, indigum ens ſui ipſius efficitur.

ὄν ἔςαι τὸ ὄν. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Καὶ ἑνός γε αὖ πλείω τὰ πάντα γίγνεται, τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ὅλου χωρὶς ἰδίαν ἑκατέρου φύσιν εἰληφότος. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Μὴ ὄντος δέ γε τοπαράπαν τοῦ ὅλου, ταῦτά τε ταυτὰ ὑπάρχει τῷ ὄντι, καὶ
d. πρὸς τῷ μὴ εἶναι, μηδ' ἂν γενέσθαι ποτὲ ὄν. ΘΕΑΙ. Τι δή; ΞΕ. Τὸ γενόμενον ἀεὶ γέγονεν ὅλον. ὥστε οὔτε οὐσίαν, οὔτε γένεσιν, ὡς οὖσαν, δεῖ προσαγορεύειν, τὸ ἓν ἢ τὸ ὅλον ἐν τοῖς οὖσι μὴ τιθέντα. ΘΕΑΙ. Παντάπασιν ἐοικε ταῦθ' οὕτως ἔχειν. ΞΕ. Καὶ μὴν οὐδ' ὁποσονοῦν τι δεῖ τὸ μὴ ὅλον εἶναι. ποσόν τι γὰρ ὄν, ὁπόσον ἂν ᾖ, τοσοῦτον ὅλον ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε. ΞΕ. Καὶ τοίνυν ἄλλα μυρία ἀπεράντους ἀπορίας ἑκαςον εἰληφὸς φανεῖται, τῷ τὸ ὂν εἴτε
e. δύο τινὲ, εἴτε ἓν μόνον εἶναι λέγοντι. ΘΕΑΙ. Δηλοῖ σχεδὸν καὶ τὰ νῦν ὑποφαινοντα. συνάπτεται γὰρ ἕτερον ἐξ ἄλλου, μείζω καὶ χαλεπωτέραν φέρον περὶ τῶν ἔμπροσθεν ἀεὶ ῥηθέντων πλάνην. ΞΕ. Τοὺς μὲν τοίνυν διακριβολογουμένους ὄντος

The. Maxime. *Ho.* Enimvero ſecundum hunc ſermonem cum ſeipſo privetur, non ens erit ens ipſum. *The.* Sequitur. *Ho.* Atque ita rurſus omnia plura quam unum exiſtent, eum tam ens quam totum propriam naturam ſeorſum ab altero ſit ſortitum. *The.* Profecto. *Ho.* Et ſi omnino non ſit totum, eadem haec enti proveniunt: ac praeter id quod contingit non eſſe, contingit etiam neque factum fuiſſe ens unquam. *The.* Quid? *Ho.* Quidquid factum eſt, ſemper factum eſt totum. Quamobrem neque eſſentiam, neque generationem, tanquam exiſtentem, appellare debet, qui unum vel totum in ordine eorum quae ſunt, non ponit. *The.* Omnino ſic eſſe videtur. *Ho.* Praeterea quod totum non eſt, quantum eſſe nullo modo poteſt. nam quatenus quantum eſt, eatenus eſſe & totum neceſſe eſt. *The.* Prorſus. *Ho.* Innumerae quoque praeter has dubitationes adverſus eum inſurgunt, quisquis ens, aut unum ſolum, aut duo quaedam ponit. *The.* Teſtantur hoc, quae modo monſtravimus. nam adverſus haec dicta alia ſemper ex alia graviorque dubitatio exoritur. *Ho.* Sermones quidem illorum, qui

τε περὶ καὶ μὴ, πάνυ μὲν οὐ διεληλύθαμεν· ὅμως δὲ ἱκανῶς ἐχέτω. τοὺς δὲ ἄλλως λέγοντας αὖ θεατέον, ἵν' ἐκ πάντων εἰδῶμεν ὅτι τὸ ὂν τοῦ μὴ ὄντος οὐδὲν εὐπορώτερον εἰπεῖν ὅ, τι ποτ' ἐστί. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν πορεύεσθαι χρὴ καὶ ἐπὶ τούτους. ΞΕ. Καὶ μὴν ἔοικέ γε ἐν αὐτοῖς οἷον γιγαντομαχία τὶς εἶναι, διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς οὐσίας πρὸς ἀλλήλους. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου πάντα ἕλκουσι, ταῖς χερσὶν ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρῦς περιλαμβάνοντες. τῶν γὰρ τοιούτων ἐφαπτόμενοι πάντων, διϊσχυρίζονται τοῦτο εἶναι μόνον ὃ παρέχει προσβολὴν καὶ ἐπαφήν τινα, ταυτὸν σῶμα καὶ οὐσίαν ὁριζόμενοι. τῶν δὲ ἄλλων εἴ τις φησὶ μὴ σῶμα ἔχον εἶναι, καταφρονοῦντες τοπαράπαν, καὶ οὐδὲν ἐθέλοντες ἄλλο ἀκούειν. ΘΕΑΙ. Ἦ δεινοὺς εἴρηκας ἄνδρας. ἤδη γὰρ καὶ ἐγὼ τούτων συχνοῖς περιέτυχον. ΞΕ. Τοιγαροῦν οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀμφισβητοῦντες, μάλα εὐλαβῶς ἄνωθεν ἐξ ἀοράτου ποθὲν ἀμύνονται, νοητὰ ἄττα καὶ ἀσώματα εἴδη βιαζόμενοι τὴν ἀληθινὴν οὐσίαν εἶναι· τὰ δὲ ἐκείνων σώ-

p. 246 a.

b.

de ente & non ente exacte differunt, nondum retulimus. verumtamen ſatis haec ſint. Eos autem, qui ſecus dicunt, rurſus in medium adducamus, ut ex omnibus plane intelligamus, nihilo facilius ens, quam non ens, quid ſit definiri poſſe. *The.* Certe & hi adeundi videntur. *Ho.* Videtur utique inter eos quaſi gigantum pugna quaedam eſſe, propter eam controverſiam, qua invicem de eſſentia certant. *The.* Quo pacto? *Ho.* Quidam illorum de coelo & inviſibili regione omnia ipſis certe manibus in terram trahunt, ſaxa & quercus apprehendentes. Nam cum talia haec omnia tangant, ſolum id eſſe affirmant, quod quoquo modo percipitur atque tangitur, idemque corpus & eſſentiam tradunt. quidquid vero absque corpore dicitur eſſe, contemnunt, nihil aliud audire volentes. *The.* Novi equidem quos viros dixeris. tales enim multos reperi. *Ho.* Horum autem adverſarii caute admodum atque pie ſuperne ex inviſibili ſede, pro inviſibili eſſentia pugnant, atque intelligibiles quasdam & incorporeas ſpecies cogunt eſſentiam veram

ματα καὶ τὴν λεγομένην ὑπ' αὐτῶν ἀλήθειαν κατὰ σμικρὰ
c. διαθραύοντες ἐν τοῖς λόγοις, γένεσιν ἀντ' οὐσίας φερομένην τινὰ προσαγορεύουσιν. ἐν μέσῳ δὲ περὶ ταῦτα ἄπλετος ἀμφοτέρων μάχη τις, ὦ Θεαίτητε, ἀεὶ ξυνέστηκε. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Παρ' ἀμφοῖν τοίνυν τοῖν γενοῖν κατὰ μέρος λάβωμεν λόγον ὑπὲρ ἧς τίθενται τῆς οὐσίας. ΘΕΑΙ. Πῶς οὖν δὴ ληψόμεθα; ΞΕ. Παρὰ μὲν τῶν ἐν εἴδεσιν αὐτὴν τιθεμένων, ῥᾷον· ἡμερώτεροι γάρ· παρὰ δὲ τῶν εἰς σῶμα πάντα ἑλκόν-
d. των βίᾳ, χαλεπώτερον. ἴσως δὲ σχεδὸν ἀδύνατον. ἀλλ' ὧδέ μοι δεῖν δοκεῖ περὶ αὐτῶν δρᾶν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Μάλιστα μὲν, εἴ πῃ δυνατὸν ἦν ἔργῳ βελτίους αὐτοὺς ποιεῖν· εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγχωρεῖ, λόγῳ ποιῶμεν, ὑποτιθέμενοι νομιμώτερον αὐτοὺς ἢ νῦν ἐθέλοντας ἂν ἀποκρίνασθαι. τὸ γὰρ ὁμολογηθὲν περὶ βελτιόνων που, κυριώτερον ἢ τὸ παρὰ χειρόνων. ἡμεῖς δὲ οὐ τούτων φροντίζομεν, ἀλλὰ τἀληθὲς ζητοῦμεν. ΘΕΑΙ.
e. Ὀρθότατα. ΞΕ. Κέλευε δὴ τοὺς βελτίους γεγονότας ἀποκρίνασθαί σοι, καὶ τὸ λεχθὲν παρ' αὐτῶν ἐφερμήνευε. ΘΕΑΙ.

exiſtere. illorum vero corpora, eamque quam nominant veritatem, in minima rationibus partiuntur, generationemque pro eſſentia fluentem denominant. Unde ingens & inextricabilis pugna inter utrosque de his ſemper exſtitit. *The.* Vera narras. *Ho.* Ab utrisque itaque rationem eſſentiae quam ponunt, ſigillatim iam exigamus. *The.* Quomodo exigemus? *Ho.* Ab iis, qui in ſpeciebus eſſentiam locant, facilius: mitiores enim ſunt: ab illis autem, qui ad corpora vi ſingula trahunt, durius, forte vero & impoſſibile. Verum ſic de illis agendum videtur. *The.* Quo pacto? *Ho.* Praeſtaret illos re ipſa meliores, ſi fieri poſſet, efficere. ſin autem id fieri nequit, danda opera eſt, ut ſermone ſaltem efficiamus, ſupponentes eos modeſtius atque rectius quam nunc reſponſuros. quod enim a potioribus conceditur, firmius atque potius eſt, quam quod a deterioribus eſt conceſſum. nos autem non id curamus, ſed quaerimus veritatem. *The.* Probe. *Ho.* Iube eos meliores factos tibi protinus reſpondere, & quod aiunt interpretare. *The.* Fiet. *Ho.* Utrum

Ταῦτ' ἔςαι. ΞΕ. Λεγόντων δὴ, θνητὸν ζῶον εἶ φασὶν εἶναί τι. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τοῦτο δὲ οὐ σῶμα ἔμψυχον ὁμολογοῦσι; ΘΕΑΙ. Πάνυγε. ΞΕ. Τιθέντες τὶ τῶν ὄντων ψυχήν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τί δαί; ψυχὴν, οὐ τὴν μὲν, δικαίαν, τὴν δὲ, ἄδικον φασὶν εἶναι; καὶ τὴν μὲν, φρόνιμον, τὴν δὲ, ἄφρονα; ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Ἀλλ' οὐ δικαιοσύνης ἕξει καὶ παρουσία τοιαύτην αὐτῶν ἑκάςην γίγνεσθαι, καὶ τῶν ἐναντίων, ἐναντίαν. ΘΕΑΙ. Ναὶ καὶ ταῦτα ξύμφασιν. ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε δυνατόν τῳ παραγίγνεσθαι καὶ ἀπογίγνεσθαι, πάντως εἶναί τι φήσουσι. ΘΕΑΙ. Φασὶ μὲν οὖν. ΞΕ. Οὔσης οὖν δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως, καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, καὶ τῶν ἐναντίων, καὶ δὴ καὶ ψυχῆς, ἐν ᾗ ταῦτα ἐγγίγνεται, πότερον ὁρατὸν καὶ ἁπτὸν εἶναι φασί τι αὐτῶν, ἢ πάντα ἀόρατα; ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὐδὲν τούτων γε ὁρατόν. ΞΕ. Τί δέ; τῶν τοιούτων μῶν σῶμά τι λέγουσιν ἴσχειν; ΘΕΑΙ. Τοῦτο οὐκέτι κατὰ ταῦτα ἀποκρίνονται πᾶν· ἀλλὰ τὴν μὲν ψυχὴν αὐτὴν δοκεῖν σφίσι σῶμά τι κεκτῆσθαι· φρόνησιν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαςον ὧν ἠρώτηκας, αἰσχύνονται

p. 247 a.

b.

quod mortale animal nominant, esse aliquid asserunt? *The.* Quidni asserant? *Ho.* Nonne hoc animatum corpus appellant? *The.* Valde. *Ho.* Dum hoc ferunt, animam esse aliquid volunt? *The.* Ita. *Ho.* Animam unam iustam, iniustam alteram, unam sapientem, insipientem alteram arbitrantur? *The.* Utique. *Ho.* An non iustitiae aliorumque talium habitu praesentiaque talem animam fieri, contrariorum vero contrariam? *The.* Haec quoque fatentur. *Ho.* Quod alicui adesse & abesse potest, esse aliquid dabunt? *The.* Dant certe. *Ho.* Cum ergo sit aliquid iustitia, & sapientia, & virtus quaelibet, nec non virtutis cuiusque contrarium, & anima praeterea, cui haec accidunt; utrum videri tangique posse istorum singula, an non, opinantur? *The.* Ferme nullum ex his videri. *Ho.* Numquid horum aliquod habere corpus existimant? *The.* Haud simpliciter ad haec respondent: sed animam quidem corpus aliquod habere: sapientiam vero & cetera, de quibus percontabaris, aut nihil esse, aut cor-

c. τὸ τολμᾷν ἢ μηδὲν τῶν ὄντων αὐτὰ ὁμολογεῖν, ἢ πάντ' εἶναι σώματα διϊσχυρίζεσθαι. ΞΕ. Σαφῶς γὰρ ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, βελτίους γεγόνασιν οἱ ἄνδρες. ἐπεὶ τούτων οὐδ' ἂν ἓν ἐπαισχυνθεῖεν οἵ γε αὐτῶν σπαρτοί τε καὶ αὐτόχθονες, ἀλλὰ διατείνοιντ' ἂν, πᾶν ὃ μὴ δυνατοὶ ταῖς χερσὶ συμπιέζειν εἰσὶν, ὡς ἄρα τοῦτο οὐδὲν τοπαράπαν ἐςί. ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οἷα διανοοῦνται λέγεις. ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἀνερωτῶμεν αὐτούς. εἰ γάρ τι καὶ σμικρὸν ἐθέλουσι τῶν ὄντων συγχωρεῖν ἀσώματον,
d. ἐξαρκεῖ. τὸ γὰρ ἐπί τε τούτοις ἅμα καὶ ἐπ' ἐκείνοις ὅσα ἔχει σῶμα ξυμφυὲς γεγονὸς, εἰς ὃ βλέποντες ἀμφότερα εἶναι λέγουσι, τοῦτο αὐτοῖς ῥητέον. ΘΕΑΙ. Τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν εἰ δή τι τοιοῦτον πεπόνθασι. ΞΕ. Σκόπει προτεινομένων ἡμῶν, ἆρ' ἐθέλοιεν ἂν δέχεσθαι καὶ ὁμολογεῖν τοιόνδ' εἶναι τὸ ὄν. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; λέγε, καὶ τάχα εἰσόμεθα. ΞΕ. Λέγω δὴ τὸ καὶ ὁποιανοῦν τινα κεκτημένον δύναμιν εἴτε εἰς τὸ ποιεῖν ἕτερον ὁτιοῦν πεφυκὸς, εἴτε εἰς τὸ παθεῖν καὶ σμι-
e. κρότατον ὑπὸ τοῦ φαυλοτάτου, κἂν εἰ μόνον εἰσάπαξ, πᾶν τοῦτο ὄντως εἶναι. τίθεμαι γὰρ ὅρον ὁρίζειν τὰ ὄντα, ὡς ἔςιν

pus afferere, nondum audent. *Ho.* Procul dubio, Theaetete, meliores viri iam evaferunt. nam quicunque illorum Spartae, atque indigenae funt, horum neutrum afferere vererentur: immo quod pugno premi nequit, omnino nihil effe contenderent. *The.* Ferme quod fentiunt enarrafti. *Ho.* Ab illis iterum perquiramus. Nam fi quid vel exiguum quidem incorporeum effe concedunt, fufficit. Quod incorporeis fimul atque corporeis rebus eft infitum, cuius ratione effe utraque dicunt, hoc ab illis exprimi quaerimus. *The.* Deeffet forte illis refponfio, fi quid eis tale contingeret. *Ho.* Vide, utrum proponentibus nobis, ens tale quiddam exiftere, admiffuri fint. *The.* Quidnam declara. forte enim intelligemus. *Ho.* Dico quidem quidquid potentiam quamcunque nactum eft, vel ad aliud agendum, vel patiendum ab alio, quamvis minimum quid a viliffimo quodam, & fi folum femel, quodlibet tale revera effe. Et hac ens definitione defcribo, nihil aliud quam potentiam

οὐκ ἄλλό τι πλὴν δύναμις. ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἐπείπερ αὐτοί γε οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ παρόντι τούτου βέλτιον λέγειν, δέχονται τοῦτο. ΞΕ. Καλῶς. ἴσως γὰρ εἰσύςερον ἡμῖν τε καὶ τουτοις ἕτερον ἂν φανείη. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοῦτο ἡμῖν ἐνταῦθα μενέτω ξυνομολογηθέν. ΘΕΑΙ. Μένει. ΞΕ. Πρὸς δὲ τοὺς ἑτέρους ἴωμεν, τοὺς τῶν εἰδῶν φίλους. σὺ δ' ἡμῖν καὶ τὰ παρὰ τούτων ἐφερμήνευε. ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἔςαι. ΞΕ. Τὴν μὲν οὖν γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν, χωρίς που διελόμενοι, λέγετε; ἢ γάρ; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ σώματι μὲν ἡμᾶς γενέσει δι' αἰσθήσεως κοινωνεῖν, διὰ λογισμοῦ δὲ, ψυχῇ, πρὸς τὴν ὄντως οὐσίαν· ἣν ἀεὶ κατὰ ταυτὰ ὡσαύτως ἔχειν φατὲ, γένεσιν δὲ ἄλλοτε ἄλλως. ΘΕΑΙ. Φαμὲν γὰρ οὖν. ΞΕ. Τὸ δὲ δὴ κοινωνεῖν, ὦ πάντων ἄριςοι, τί τοῦθ' ὑμᾶς ἐπ' ἀμφοῖν φῶμεν λέγειν; ἆρ' οὐ τὸ νῦν δὴ παρ' ἡμῶν ῥηθέν; ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Πάθημα ἢ ποίημα ἐκ δυνάμεώς τινος ἀπὸ τῶν πρὸς ἄλληλα ξυνιόντων γιγνόμενον. τάχ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις, ἐγὼ δὲ

p. 248 a.

b.

esse. *The.* At vero postquam in praesentia ipsi hoc melius nihil habent, hoc & accipiunt. *Ho.* Probe. forsitan deinceps nobis aliquando & illis aliter dicendum videbitur. Atque id nunc erga illos admissum ratumque maneat. *The.* Manet. *Ho.* Ad specierum amicos iam descendamus. tu autem nobis illorum sensum interpretare. *The.* Fiet. *Ho.* Aliud essentiam, aliud generationem dicitis, alterum ab altero secernentes? *The.* Absque controversia. *Ho.* Et corpore quidem nos per sensum cum generatione communicare: anima vero per ratiocinationem cum vera essentia; quam semper secundum eadem, & eodem modo sese habere, generationem vero alias aliter apparere asseveratis? *The.* Asseveramus. *Ho.* Communionem hanc, o viri omnium optimi, quid in ambobus esse dicitis? num id, quod nos paulo ante inducebamus? *The.* Quid istud? *Ho.* Passionem vel actionem ex potentia quadam, ab iis quae invicem congrediuntur provenientem. Forsitan illorum ad haec responsionem, o Theaetete, haud satis percipis; ac me diuturna cum illis consuetudo

ἴσως, διὰ συνήθειαν. ΘΕΑΙ. Τίν' οὖν δὴ λέγουσι λόγον; ΞΕ.
c. Οὐ συγχωροῦσιν ἡμῖν τὸ νῦν δὴ ῥηθὲν πρὸς τοὺς γηγενεῖς οὐσίας πέρι. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Ἱκανὸν ἔθεμεν ὅρον που τῶν ὄντων, ὅτάν τῳ παρῇ ἡ τοῦ πάσχειν ἢ δρᾶν, καὶ πρὸς τὸ σμικρότατον, δύναμις; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Πρὸς δὴ ταῦτα τόδε λέγουσιν· ὅτι γενέσει μὲν, μέτεςι τοῦ πάσχειν καὶ ποιεῖν δυνάμεως· πρὸς δὲ οὐσίαν, τούτων οὐδετέρου τὴν δύναμιν ἁρμόττειν φασί. ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν λέγουσί τι. ΞΕ. Πρὸς ὅ γε λεκτέον ἡμῖν ὅτι δεόμεθα παρ' αὐτῶν ἔτι πυθέσθαι σαφέςε-
d. ρον, εἰ προσομολογοῦσι τὴν μὲν ψυχὴν γινώσκειν, τὴν δ' οὐσίαν γινώσκεσθαι. ΘΕΑΙ. Φασὶ μὴν τοῦτό γε. ΞΕ. Τί δέ; τὸ γιγνώσκειν, ἢ τὸ γιγνώσκεσθαι, φατὲ ποίημα, ἢ πάθος, ἢ ἀμφότερον; ἢ τὸ μὲν, πάθημα, τὸ δὲ, θάτερον; ἢ παντάπασιν οὐδέτερον οὐδετέρου τούτων μεταλαμβάνειν; δῆλον ὡς οὐδέτερον οὐδετέρου. τἀναντία γὰρ ἂν τοῖς ἔμπροσθεν λέγοιεν. ΘΕΑΙ. Μανθάνω τόδέ γε. ΞΕ. Ὡς τὸ γιγνώσκειν
e. εἴπερ ἕξαι ποιεῖν τι, τὸ γιγνωσκόμενον ἀναγκαῖον αὖ ξυμ-

ad percipiendum iuvat. *The.* Quid ergo respondent? *Ho.* Non dant nobis quod supra adversus homines terra genitos de essentia dictum. *The.* Quid illud? *Ho.* Sufficientem entium definitionem hanc posui: videlicet quando alicui agendi vel patiendi vis aliqua vel minima adest. *The.* Hanc ipsam. *Ho.* Ad haec aiunt, quod generatio potentiae agendi vel patiendi est particeps: essentiae vero nulla huiusmodi potentia convenit. *The.* An non id quod dicunt, aliquid est? *Ho.* Ad hoc a nobis obiiciendum, quod clarius ab illis audire cupimus, utrum assentiantur animam cognoscere, essentiam vero cognosci. *The.* Affirmant profecto. *Ho.* Cognoscere vel cognosci actionem vocatis, vel passionem, vel utrumque: aut aliud quidem pati, aliud autem agere: vel omnino neutrum istorum in altero participare vultis? Patet, quod in altero neutrum. alioqui contraria illorum, quae supra concesserant, nunc admitterent. *The.* Intelligo. *Ho.* Si quidem cognoscere, agere aliquid esset, contra necessario contingeret, illud quod cognoscitur, pati: &

βαίνει πάσχειν. τὴν οὐσίαν δὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον γιγνωσκομένην ὑπὸ τῆς γνώσεως, καθόσον γιγνώσκεται, κατὰ τοσοῦτον κινεῖσθαι, διὰ τὸ πάσχειν. ὃ δὴ φαμὲν οὐκ ἂν γενέσθαι περὶ τὸ ἠρεμοῦν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Τί δαί, πρὸς Διός; ὡς ἀληθῶς κίνησιν, καὶ ζωὴν, καὶ ψυχὴν, καὶ φρόνησιν, ἢ ῥᾳδίως πεισθησόμεθα τῷ παντελῶς ὄντι μὴ παρεῖναι; μηδὲ ζῆν αὐτὸ, μηδὲ φρονεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν καὶ ἅγιον νοῦν ὄυκ ἔχον ἀκίνητον, ἑςὼς εἶναι; ΘΕΑΙ. Δεινὸν μέν τ' ἂν, ὦ ξένε, λόγον συγχωροῖμεν. ΞΕ. Ἀλλὰ νοῦν μὲν ἔχειν, ζωὴν δὲ μὴ φῶμεν; ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ΞΕ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀμφότερα ἐνόντ' αὐτῷ λέγομεν, οὐ μὴν ἐν ψυχῇ γε φήσομεν αὐτὸ ἔχειν αὐτά; ΘΕΑΙ. Καὶ τιν' ἂν ἕτερον ἔχοι τρόπον; ΞΕ. Ἀλλὰ δῆτα νοῦν μὲν καὶ ζωὴν καὶ ψυχὴν, ἀκίνητον μέντοι τοπαράπαν, ἔμψυχον ὂν ἑςάναι. ΘΕΑΙ. Πάντα ἔμοιγε ἄλογα ταῦτ' εἶναι φαίνεται. ΞΕ. Καὶ τὸ κινούμενον δὴ καὶ κίνησιν συγχωρητέον ὡς ὄντα. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Ξυμβαίνει δ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἀκινήτων τε ὄντων, νοῦν

p. 249 a.

b.

idcirco essentiam hac ratione pati ex ipsa cognitione, dum cognoscitur: & quatenus cognoscitur, eatenus pati: & quatenus patitur, eatenus & moveri. quod circa rem stabilem fieri non posse dicimus. *The.* Recte. *Ho.* Quid vero? dic, per Iovem, revera motum, vitam, animam, sapientiam numquid ab eo, quod omnino ac vere est, abesse prorsus existimandum: neque vivere ipsum, neque sapere, neque venerandam sanctamque mentem habere, sed immobile consistere? *The.* Absurdum nimis id, hospes, si concedatur. *Ho.* Numquid mentem quidem habere, vitam vero minime? *The.* Qui isthuc? *Ho.* An haec utraque inesse illi dicemus, non tamen ab eo in anima contineri? *The.* At quonam modo alio contineret? *Ho.* Utrum mentem, vitam, animam habere dicendum: immobile tamen, cum omnino sit animatum, consistere? *The.* Haec omnia mihi ratione carere videntur. *Ho.* Commotum igitur & motionem tanquam existentia adesse fatendum. *The.* Quid obstat? *Ho.* Ex hoc, o Theaetete, sequitur, mentem nulli rerum immobi-

μηδενὶ περὶ μηδενὸς εἶναι μηδαμοῦ. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Καὶ μὴν, ἐὰν αὖ φερόμενα καὶ κινούμενα πάντ' εἶναι συγχωρῶμεν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ταυτὸν τοῦτο ἐκ τῶν ὄντων ἐξαιρήσομεν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Τὸ κατὰ ταυτὰ καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ τὸ αὐτὸ, δοκεῖ σοι χωρὶς στάσεως γενέσθαι
c. ποτ' ἄν; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΞΕ. Τί δ' ἄνευ τούτων νοῦν καθορᾷς ὄντα, ἢ γενόμενον ἂν καὶ ὁπουοῦν; ΘΕΑΙ. Ἥκιστα. ΞΕ. Καὶ μὴν πρός γε τοῦτον παντὶ λόγῳ μαχητέον, ὃς ἂν ἐπιστήμην ἢ φρόνησιν ἢ νοῦν ἀφανίζων, ἰσχυριζηται περί τινος ὁπηοῦν. ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε. ΞΕ. Τῷ δὴ φιλοσόφῳ καὶ ταῦτα μάλιστα τιμῶντι, πᾶσα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη διὰ ταῦτα, μήτε τῶν ἓν ἢ καὶ τὰ πολλὰ εἴδη λεγόντων τὸ πᾶν ἑστηκὸς
d. ἀποδέχεσθαι, τῶν δὲ αὖ παντάχῃ τὸ ὂν κινούντων, μηδὲ τοπαράπαν ἀκούειν· ἀλλὰ, κατὰ τὴν τῶν παίδων εὐχὴν, ὅσα ἀκίνητα καὶ κεκινημένα, τὸ ὂν τε καὶ τὸ πᾶν, ξυναμφότερα λέγειν. ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα. ΞΕ. Τί δὴ οὖν; ἆρ' οὐκ ἐπιεικῶς ἤδη φαινόμεθα περιειληφέναι τῷ λόγῳ τὸ ὄν; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν

lium uſquam, nulloque modo, adeſſe. *The.* Sequitur plane. *Ho.* Verumtamen ſi ferri agitarique cuncta conſentiemus, hoc ſermone ipſum idem ex genere rerum exiſtentium auferemus. *The.* Qua ratione? *Ho.* Videtur tibi absque ſtatu eſſe unquam poſſe quod dicitur, ſecundum eadem, eodem modo, & circa idem? *The.* Nequaquam. *Ho.* Cernis uſquam ſine his mentem vel fuiſſe, vel eſſe? *The.* Minime. *Ho.* Adverſus eum omni rationum conatu pugnandum, qui ſcientia, prudentia, menteque ſublatis, quidquam aliud aſſeveret. *The.* Et vehementer quidem. *Ho.* Neceſſe eſt eum qui philoſophatur, atque iſta in primis honorat, propterea neque ſermonem illorum admittere, quicunque unam ſpeciem rerum vel plures inducentes, totum ſtare ſolum ferunt; neque illos audire, qui ens moveri dumtaxat affirmant: verum ſecundum puerorum opinionem, comprehenſis omnibus quotcunque vel ſtant, vel moventur, ambo ſimul ens & omne vocare. *The.* Vera loqueris. *Ho.* An non ut decet ens ſermone iam comprehendiſſe videmur? *The.* Pror-

οὖν. ΞΕ. Βαβαὶ μέν τ' ἂν ἄρα, ὦ Θεαίτητε, ὡς μοι δοκοῦμεν νῦν αὐτοῦ γνώσεσθαι πέρι τὴν ἀπορίαν τῆς σκέψεως. ΘΕΑΙ. Πῶς αὖ καὶ τί τοῦτ' εἴρηκας; ΞΕ. Ὦ μακάριε, οὐκ ἐννοεῖς e. ὅτι νῦν ἐσμὲν ἐν ἀγνοίᾳ τῇ πλείστῃ περὶ αὐτοῦ, φαινόμεθα δέ τι λέγειν ἡμῖν αὐτοῖς; ΘΕΑΙ. Ἔμοιγ' οὖν· ὅπη δ' αὖ λελήθαμεν οὕτως ἔχοντες, οὐ πάνυ ξυνίημι. ΞΕ. Σκόπει δὴ σαφέστερον, εἰ ταῦτα νῦν ξυνομολογοῦντες, δικαίως ἂν ἐπερωτηθείημεν ἅπερ αὐτοὶ τότε ἠρωτῶμεν τοὺς λέγοντας εἶναι τὸ p. πᾶν θερμὸν καὶ ψυχρόν. ΘΕΑΙ. Ποῖα ὑπόμνησόν με. ΞΕ. 250 a. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ πειράσομαί γε δρᾷν τοῦτο ἐρωτῶν σε, καθάπερ ἐκείνους τότε, ἵνα ἅμα τι καὶ προΐωμεν. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Εἶεν δή, κίνησιν καὶ στάσιν ἆρ' οὐκ ἐναντιώτατα λέγεις ἀλλήλοις; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Καὶ μὴν εἶναί γε ὁμοίως φῂς ἀμφότερα αὐτὰ καὶ ἑκάτερον. ΘΕΑΙ. Φημὶ γὰρ οὖν. ΞΕ. Ἆρα κινεῖσθαι λέγων ἀμφότερα καὶ ἑκάτερον, ὅταν b. εἶναι συγχωρῇς; ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΞΕ. Ἀλλ' ἑστάναι σημαίνεις, λέγων αὐτὰ ἀμφότερα εἶναι; ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ſus. *Ho.* Papae, o Theaetete, quanta nunc in ambiguitate verſamur! nihil enim aliud nunc praeter difficultatem conſiderandi noſſe mihi videmur. *The.* Quorſum haec? *Ho.* Videsne, o beate, quod dum illud penitus ignoramus, dicere tamen de illo nos aliquid arbitramur? *The.* Et ego arbitror. ſed ubi fefellerimus nos, haud plane intelligo. *Ho.* Animadverte obſecro diligentius, num in praeſentia nos his conceſſis merito quis perinde interrogare poſſet, ut & ipſi ſupra interrogavimus eos, qui omne calidum & frigidum eſſe volebant. *The.* Quemadmodum? memora mihi, ſi placet. *Ho.* Placet vero, idque efficere conabor, eodem modo abs te nunc quaerens, quo ab illis, ut aliquid proficiamus. *The.* Optime. *Ho.* Motum & ſtatum nonne invicem contraria maxime nuncupas? *The.* Cur non? *Ho.* Enimvero eſſe illa ſimiliter ais, & ambo pariter, & utrumque. *The.* Aio equidem. *Ho.* Quando eſſe utrumque & ambo concedis, tunc moveri praedicas? *The.* Nullo pacto. *Ho.* An ſtare forte ſignificas, cum eſſe utrumque dicis & ambo?

ΞΕ. Τρίτον ἄρτι παρὰ ταῦτα τὸ ὂν ἐν τῇ ψυχῇ τιθεὶς, ὡς ὑπ᾽ ἐκείνου τήν τε ϛάσιν καὶ τὴν κίνησιν περιεχομένην συλλαβὼν, καὶ ἀπιδὼν αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς οὐσίας κοινωνίαν, οὕτως εἶναι προσεῖπας ἀμφότερα. ΘΕΑΙ. Κινδυνεύομεν ὡς
e. ἀληθῶς τρίτον ἀπομαντεύεσθαί τι τὸ ὄν, ὅταν κίνησιν καὶ ϛάσιν εἶναι λέγωμεν. ΞΕ. Οὐκ ἄρα κίνησις καὶ ϛάσις ἐϛὶ ξυναμφότερον τὸ ὄν, ἀλλ᾽ ἕτερον δή τι τούτων. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΞΕ. Κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἄρα τὸ ὂν οὔτε ἕϛηκεν, οὔτε κινεῖται. ΘΕΑΙ. Σχεδόν. ΞΕ. Ποῖ χρὴ τὴν διάνοιαν ἔτι τρέπειν τὸν βουλόμενον ἐναργές τι περὶ αὐτοῦ παρ᾽ ἑαυτῷ βεβαιώσασθαι; ΘΕΑΙ. Ποῖ γάρ, ΞΕ. Οἶμαι μὲν οὐδαμόσε
d. ἔτι ῥᾴδιον. εἰ γάρ τι μὴ κινεῖται, πῶς οὐχ ἕϛηκεν; ἢ τὸ μηδαμῶς ἑϛὼς, πῶς οὐκ αὖ κινεῖται; τὸ δὲ ὂν ἡμῖν νῦν ἐκτὸς τούτων ἀμφοτέρων ἀναπέφανται· ἢ δυνατὸν οὖν τοῦτο; ΘΕΑΙ. Πάντων μὲν οὖν ἀδυνατώτατον. ΞΕ. Τόδε τοίνυν μνησθῆναι δίκαιον ἐπὶ τούτοις. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Ὅτι τοῦ μὴ ὄντος ἐρωτηθέντες τοὔνομα ἐφ᾽ ὅ, τι ποτὲ δεῖ φέρειν, πάσῃ συνεχόμεθα ἀπορίᾳ. μέμνησαι; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Μῶν οὖν

The. Neque hoc. *Ho.* Ergo tertium quiddam ipſum ens cogitas; & tanquam ſub illo motus & ſtatus contineatur, comprehendis utraque, atque eorum in eſſentia communionem reſpiciens, ſic eſſe ambo denominas. *The.* Videmur revera tertium quiddam ipſum ens vaticinari, quando motum & ſtatum eſſe dicimus. *Ho.* Hac de cauſa ipſum ens ambo iſta motus & ſtatus non eſt, ſed praeter haec aliud. *The.* Apparet. *Ho.* Ens itaque ſuapte natura neque ſtat penitus, neque movetur. *The.* Sic ferme dicendum. *Ho.* Quonam cogitatio convertenda, ut animus de ente ratum aliquid & manifeſtum habeat? *The.* Ignoro. *Ho.* Haud facile uſquam arbitror. ſi quid enim non movetur, cur non ſtat ſaltem? vel quod non ſtat, cur non moveatur? Ens vero nobis extra haec utraque eſſe apparuit. fierine id poteſt? *The.* Minime omnium. *Ho.* Hoc utique recordari in praeſentia debemus. *The.* Quale id? *Ho.* Quod de non entis nomine interrogati, cuinam conveniret, declarare nequivimus.

ἐν ἐλάττονι τινὶ νῦν ἐσμὲν ἀπορίᾳ περὶ τὸ ὄν; ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ c.
μὲν, ὦ ξένε, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν πλείονι φαινόμεθα. ΞΕ. Τοῦ-
το μὲν τοίνυν ἐνταῦθα κείσθω διηπορημένον· ἐπειδὴ δὲ ἐξίσου
τό, τε ὂν καὶ τὸ μὴ ὂν ἀπορίας μετειλήφατον, νῦν ἐλπὶς ἤδη,
καθάπερ ἂν αὐτῶν θάτερον, εἴτε ἀμυδρότερον εἴτε σαφέςερον
ἀναφαίνηται, καὶ θάτερον οὕτως ἀναφαίνεσθαι· καὶ ἐὰν αὖ
μηδέτερον ἰδεῖν δυνώμεθα, τὸν γοῦν λόγον ὅπηπερ ἂν οἷοί τε p.
ὦμεν εὐπρεπέςατα διωσόμεθα οὕτως ἀμφοῖν ἅμα. ΘΕΑΙ. 251
Καλῶς. ΞΕ. Λέγωμεν δὴ καθ' ὅντινά ποτε τρόπον πολλοῖς a.
ὀνόμασι ταυτὸν τοῦτο ἑκάςοτε προσαγορεύομεν. ΘΕΑΙ.
Οἷον δή τι παράδειγμα εἰπέ. ΞΕ. Λέγομεν ἄνθρωπον δήπου
πόλλ' ἄττα ἐπονομάζοντες, τά τε χρώματα ἐπιφέροντες αὐ-
τῷ καὶ τὰ σχήματα, καὶ τὰ μεγέθη, καὶ κακίας καὶ ἀρε-
τάς. ἐν οἷς πᾶσι καὶ ἑτέροις μυρίοις οὐ μόνον ἄνθρωπον αὐτὸν
εἶναι φαμὲν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν, καὶ ἕτερα ἄπειρα, καὶ τἄλ- b.
λα δὴ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. οὕτως ἕν ἕκαςον ὑποθέμενοι,
πάλιν αὐτὸ πολλὰ καὶ πολλοῖς ὀνόμασι λέγομεν. ΘΕΑΙ.

recordarisne? *The.* Quidni recorder? *Ho.* Numquid circa ens modo minore in dubitatione versamur? *The.* Mihi quidem, hospes, si modo dici potest, magis deficere nunc videmur. *Ho.* Hoc ergo hic ponatur ambiguum. postquam vero tam ens quam non ens ex aequo nobis obscurum est visum, spes restat deinceps, si alterum clarius vel obscurius videbitur, & alterum similiter visum iri: & si alterum ignotum penitus, alterum quoque similiter fore. sermonem igitur quantum possumus decentissime circa utrumque pariter persequamur. *The.* Scite. *Ho.* Dicamus plane quo pacto multis nominibus idem hoc appellamus. *The.* Exemplum ad hoc inducas. *Ho.* Hominem unum vocantes, cognomentis multis denominamus, dum colores illi, figuras, magnitudines attribuimus, virtutesque & vitia: in quibus omnibus aliisque permultis non hominem tantum esse ipsum dicimus, sed & bonum, & alia multa: atque in aliis similiter agimus. quodlibet enim unum ponentes, multa deinde multisque nominibus appellamus. *The.* Vera narras. *Ho.* Un-

Ἀληθῆ λέγεις. ΞΕ. Ὅθεν γε, οἶμαι, τοῖς τε νέοις καὶ τῶν γερόντων τοῖς ὀψιμαθέσι θοίνην παρεσκευάκαμεν. εὐθὺς γὰρ ἀντιλαβέσθαι παντὶ πρόχειρον, ὡς ἀδύνατον τά τε πολλὰ ἕν, καὶ τὸ ἓν πολλὰ εἶναι. καὶ δή που χαίρουσιν, οὐκ ἐῶντες
c. ἀγαθὸν λέγειν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ μὲν ἀγαθὸν, ἀγαθόν· τὸν δὲ ἄνθρωπον, ἄνθρωπον. ἐντυγχάνεις γὰρ, ὦ Θεαίτητε, ὡς ἐγῶμαι, πολλάκις τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακόσιν, ἐνίοτε πρεσβυτέροις ἀνθρώποις, καὶ ὑπὸ πενίας τῆς περὶ φρόνησιν κτήσεως τὰ τοιαῦτα τεθαυμακόσι, καὶ δή τι καὶ πάνσοφον οἰομένοις τοῦτο αὐτὸ ἀνευρηκέναι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Ἵνα τοινυν πρὸς ἅπαντας ἡμῖν ὁ λόγος ᾖ τοὺς πώποτε περὶ οὐσίας καὶ ὁτιοῦν διαλεχθέντας, ἔξω καὶ πρὸς τούτους καὶ πρὸς
d. τοὺς ἄλλους, ὅσοις ἔμπροσθεν διειλέγμεθα, τὰ νῦν ὡς ἐν ἐρωτήσει λεχθησόμενα. ΘΕΑΙ. Τὰ ποῖα δή; ΞΕ. Πότερον μήτε τὴν οὐσίαν κινήσει καὶ ϛάσει προσάπτωμεν, μήτε ἄλλο ἄλλῳ μηδὲν μηδενὶ, ἀλλ' ὡς ἄμικτα ὄντα καὶ ἀδύνατα μεταλαμβάνειν ἀλλήλων, οὕτως αὐτὰ ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν λόγοις τιθῶ-

de iuvenibus, ut arbitror, & tardo ingenio ſenibus adverſandi occaſionem dedimus. Nam continuo quisque obiicere poteſt, quod impoſſibile ſit, multa unum, & unum multa eſſe. Quapropter exſultant, dum hominem bonum dici non ſinunt, ſed bonum quidem, bonum: hominem vero, hominem vocari volunt. Incidiſti ſaepenumero, ut arbitror, Theaetete, in homines, qui argutiis eiuscemodi ſtudent, plerumque etiam ſeniores, qui propter inopiam ſapientiae haec admirantur, & tanquam magnificum quiddam invenerint, ſe temere iactant. *The.* Et maxime quidem. *Ho.* Ut igitur cunctos, quicunque de eſſentia unquam aliquid locuti ſunt, ſermo comprehendat, quae deinceps interrogando ſubiiciemus, tam adverſus hos, quam adverſus alios, quos ſupra retulimus, dicta intelligantur. *The.* Quaenam iſta? *Ho.* Utrum neque eſſentiam cum motu ſtatuve iungemus, neque aliud quidquam cum alio quoquam, ſed quaſi invicem res communicare nequeant, noſtris ſermonibus eas penitus ſecernemus? an in idem omnia cogemus,

μεν; ἢ πάντα εἰς ταυτὸν ξυνάγωμεν, ὡς δυνατὰ ἐπικοινωνεῖν ἀλλήλοις; ἢ τὰ μὲν, τὰ δὲ μή; τούτων, ὦ Θεαίτητε, τί ποτ' ἂν προαιρεῖσθαι τούτους φήσαιμεν; ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ὑπὲρ e.
αὐτῶν οὐδὲν ἔχω πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι. τί οὖν οὐ καθ' ἓν, ἀποκρινόμενον, ἐφ' ἑκάςου τὰ ξυμβαίνοντα ἐσκέψω; ΞΕ. Καλῶς λέγεις· καὶ τιθῶμέν γε αὐτοὺς λέγειν, εἰ βούλει, πρῶτον, μηδενὶ μηδὲν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν· οὐκοῦν κίνησίς τε καὶ ςάσις οὐδαμῇ μεθέξετον οὐσίας; p.
ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν; ΞΕ. Τί δέ; ἔςαι πότερον αὐτῶν οὐσίας 252
μὴ προσκοινωνοῦν; ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔςαι. ΞΕ. Ταχὺ δὴ ταύτῃ a.
γε τῇ συνομολογίᾳ πάντα ἀνάςατα γέγονεν, ὡς ἔοικεν, ἅμα τε τῶν τὸ πᾶν κινούντων, καὶ τῶν ὡς ἓν ἱςάντων, καὶ ὅσοι κατ' εἴδη τὰ ὄντα, κατὰ ταυτὰ ὡσαύτως ἔχοντα εἶναί φασιν ἀεί. πάντες γὰρ οὗτοι τό γε εἶναι προσάπτουσιν, οἱ μὲν, ὄντως κινεῖσθαι λέγοντες, οἱ δὲ, ὄντως ἑςηκότα εἶναι. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ ὅσοι τοτὲ μὲν συντιθέασι τὰ πάντα, τοτὲ δὲ διαιροῦσιν, εἴτε εἰς ἓν καὶ ἐξ ἑνὸς ἄπειρα, b.
εἴτε εἰς πέρας ἔχοντα ςοιχεῖα διαιρούμενοι, καὶ ἐκ τούτων

tanquam miſceri ſingula poſſint? an partim licebit quidem, partim minime? Quid ex his potiſſimum, Theaetete, electuros illos putamus? *The.* Neſcio quid pro illis reſpondeam. Cur non ſigillatim reſpondendo, quid ex unoquoque ſequitur exquiſiviſti? *Ho.* Recte admones. Ponamus ergo, ſi vis, dicere illos, nihil cuiquam ullo pacto poſſe quidquam communicare. nonne motus igitur & ſtatus nullo modo eſſentiae participabunt? *The.* Nullo modo certe. *Ho.* Num erit illorum aliquod, cum neutrum ſit, eſſentiae particeps? *The.* Non erit. *Ho.* Statim hac conſenſione omnia, ut videtur, perverſa ſunt, tum illorum dogmata, qui moveri omnia, tum illorum, qui ſtare ut unum volunt: ac etiam illorum, qui ſecundum ſpecies ea quae ſunt, eodem modo, & ſecundum eadem eſſe ſemper exiſtimant. omnes enim eſſe adiungunt, partim vere moveri, partim vere ſtare dicentes. *The.* Sic eſt omnino. *Ho.* Quin etiam quicunque interdum componunt omnia, interdum dividunt, ſive in unum

συντιθέντες, ὁμοίως μὲν, ἐὰν ἐν μέρει τοῦτο τιθῶσι γιγνόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν ἀεὶ, κατὰ πάντα ταῦτα, λέγοιεν ἂν οὐδὲν, εἴπερ μηδεμία ἐςὶ ξύμμιξις. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Ἔτι τοίνυν ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελαςόταται μετείημεν τὸν λόγον, οἱ μηδὲν ἐῶντες κοινωνίᾳ παθήματος ἑτέρου θάτε-
c. ρον προσαγορεύειν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Τῷ τε εἶναί που περὶ πάντα ἀναγκάζονται χρῆσθαι, καὶ τῷ χωρὶς, καὶ τῷ ἄλλων, καὶ τῷ καθ' αὑτὸ καὶ μυρίοις ἑτέροις· ὧν ἀκρατεῖς ὄντες εἴργεσθαι, καὶ μὴ συνάπτειν ἐν τοῖς λόγοις, οὐκ ἄλλων δέονται τῶν ἐξελεγχόντων· ἀλλὰ, τὸ λεγόμενον, οἴκοθεν τὸν πολέμιον καὶ ἐναντιωσόμενον ἔχοντες, ἐντὸς ὑποφθεγγόμενον, ὥσπερ τὸν ἄτοπον Εὐρυκλέα, περιφέροντες ἀεὶ πορεύονται.
d. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ λέγεις ὅμοιόν τε καὶ ἀληθές. ΞΕ. Τί δ' ἂν πάντα ἀλλήλοις ἐῶμεν δύναμιν ἔχειν ἐπὶ κοινωνίας; τοῦτο μὲν οἷός τε κἀγὼ διαλύειν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Ὅτι κίνησίς γε αὕτη παντάπασιν ἴςαιτ' ἄν, καὶ ςάσις αὖ πάλιν αὕτη κινοῖτο, εἴπερ ἐπιγιγνοίσθην ἐπ' ἀλλήλοιν. ἀλλὰ μὴν τοῦτό

& ex uno in infinita, ſive in terminata elementa dividant, & ex his componant: ſimiliter quidem ſi interdum id fieri ponant, ſimiliter ſi ſemper: in his, inquam, omnibus nihil veri dicunt, quandoquidem rerum eſt nulla commixtio. *The.* Recte. *Ho.* Praeterea & ipſi quam abſurdiſſime ſermonem tranſigeremus, ſi nihil permitteremus alterius paſſionis communione alterum appellari. *The.* Quomodo? *Ho.* Ipſo eſſe circa ſingula quodammodo uti coguntur, & ipſo ſeorſum, & altero, & ſecundum ſeipſum, & innumeris aliis: quibus cum abſtinere nequeant, quin ſermonibus ſuis interſerant, nullis aliorum redargutionibus indigent, ſed, ut ſertur, domi hoſtem & adverſarium habent intus ſubmurmurantem, tanquam abſurdum illum Euryclem circumferentes ſemper incedunt. *The.* Verum eſt quod dicis ac ſimile. *Ho.* Quid vero, ſi omnia vim mutuae communionis habere dicamus? hoc profecto & ipſe refellere poſſum. *The.* Qua ratione? *Ho.* Quoniam & motus ipſe omnino quieſceret, & ſtatus agitaretur, ſi invicem commiſcerentur. hoc au-

γέ που ταῖς μεγίςαις ἀνάγκαις ἀδύνατον, κίνησιν τε ἵςασθαι καὶ ςάσιν κινεισθαι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν ἔν γέ τι τούτων ἀναγκαῖον, ἢ πάντα, ἢ μηδέν· ἢ τὰ μὲν ἐθέλειν, τὰ δὲ μὴ, e.
συμμίγνυσθαι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Καὶ μὴν τά γε δύο ἀδύνατον εὑρεθῆναι. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Πᾶς ἄρα ὁ βουλόμενος ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι, τὸ λοιπὸν τῶν τριῶν θήσει. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Ὅτε δὴ τὰ μὲν ἐθέλει τοῦτο δρᾷν, τὰ δ' οὔ, σχεδὸν οἷον τὰ γράμματα πεπονθότ' ἂν εἴη. καὶ γὰρ p.
ἐκείνων τὰ μὲν ἁναρμοςεῖ που πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ ξυναρμόττει. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τὰ δέ γε φωνήεντα, διαφερόντως τῶν ἄλλων, οἷον δεσμὸς, διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἄνευ τινὸς αὐτῶν ἀδύνατον ἁρμόττειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἑτέρῳ. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε. ΞΕ. Πᾶς οὖν οἶδεν ὁποῖα ὁποίοις δύναται κοινωνεῖν; ἢ τέχνης δεῖ τῷ μέλλοντι δρᾷν ἱκανῶς αὐτά; ΘΕΑΙ. Τέχνης. ΞΕ. Ποίας; ΘΕΑΙ. Τῆς γραμματικῆς. ΞΕ. Τί δὲ, περὶ τοὺς τῶν ὀξέων καὶ βαρέων φθόγγους ἆρ' οὐχ οὕτως; ὁ μὲν τοὺς συγκεραννυμένους τε b.

253 a.

tem ſumma quadam neceſſitate impoſſibile eſt, motum ſtare, ſtatumve moveri. *The.* Cur non? *Ho.* Tertium itaque ſolum reſtat. *The.* Sane. *Ho.* Etenim unum aliquod iſtorum neceſſarium eſt, vel omnia, vel nulla, vel alia commiſceri, alia minime. *The.* Neceſſarium prorſus. *Ho.* Duo quidem reperiri non poſſunt. *The.* Non certe. *Ho.* Sequitur ut quicunque recte reſpondere vult, reliquum e tribus ponere debeat. *The.* Maxime. *Ho.* Quandoquidem alia coire volunt, alia minime: ferme idem rebus aliis quod literis evenit. nam quaedam ex literis invicem copulantur, quaedam minime. *The.* Patet. *Ho.* Vocalium quippe literarum ſeries per alias omnes tanquam vinculum quoddam protenditur, ſine quo nullae invicem literae vinciri poſſunt. *The.* Et maxime quidem. *Ho.* An intelligit unusquisque quae literae quibus congruant? vel arte opus eſt, ut recte id fiat? *The.* Arte. *Ho.* Qua? *The.* Grammatica. *Ho.* Nonne idem circa gravium & acutorum ſonos? qui enim

καὶ μὴ τέχνην ἔχων γιγνώσκειν, μουσικός· ὁ δὲ μὴ ξυνιεὶς, ἄμουσος; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων δὴ τεχνῶν καὶ ἀτεχνιῶν τοιαῦτα εὑρήσομεν ἕτερα. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τί δ' ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη πρὸς ἄλληλα κατὰ ταὐτὰ μίξεως ἔχειν ὡμολογήκαμεν, ἆρ' οὐ μετ' ἐπιςήμης τινὸς ἀναγκαῖον διὰ τῶν λόγων πορεύεσθαι τὸν ὀρθῶς μέλλοντα δείξειν ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν, καὶ ποῖα ἄλληλα οὐ
c. δέχεται; καὶ δὴ καὶ διὰ πάντων εἰ συνέχοντα ταῦτ' ἐςὶν, ὥςτε συμμίγνυσθαι δυνατὰ εἶναι; καὶ πάλιν ἐν ταῖς διαιρέσεσιν, εἰ δι' ὅλων ἕτερα τῆς διαιρέσεως αἴτια; ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐπιςήμης δεῖ, καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγιςης; ΞΕ. Τί οὖν αὖ προσεροῦμεν, ὦ Θεαιτητε, ταύτην; ἢ πρὸς Διὸς ἐλάθομεν εἰς τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐμπεσόντες ἐπιςήμην; καὶ κινδυνεύομεν, ζητοῦντες τὸν σοφιςὴν, πρότερον ἀνευρηκέναι τὸν φιλόσοφον; ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις; ΞΕ. Τὸ κατὰ γένη
d. διαιρεῖσθαι, καὶ μήτε ταυτὸν εἶδος ἕτερον ἡγήσασθαι, μήτε ἕτερον ὂν ταυτὸν, μῶν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιςήμης εἶναι; ΘΕΑΙ. Ναὶ φήσομεν. ΞΕ. Οὐκοῦν ὅ γε τοῦτο δυνατὸς

voces invicem consonas, dissonasve arte dignoscit, musicus: qui vero ignorat, musicae expers. *The.* Ita est. *Ho.* Et in aliis artibus, artiumque defectibus eiuscemodi alia reperiemus. *The.* Manifestum id quidem. *Ho.* Cum vero & genera rerum eodem pacto mutuam communionem habere dixerimus, nonne scientia quadam sermones peragere debet, quisquis recte qualia genera qualibus congruant, aut dissonent, se ostensurus, quin etiam per omnia cogniturus si ista conveniant, adeo ut commisceri possint, & in divisionibus rursus, si per omnia altera divisionis est causa? *The.* Scientia prorsus opus est, ac ferme omnium maxima. *Ho.* Quam igitur hanc appellabimus, Theaetete? Numquid per Iovem imprudentes in liberalium hominum scientiam incidimus? cumque quaereremus sophistam, prius invenisse videmur philosophum? *The.* Qui isthuc? *Ho.* Per genera dividere, & neque eandem speciem alteram putare, neque alteram rursus eandem esse, nonne dialecticae officium esse

δρᾶν, μίαν ἰδέαν διὰ πολλῶν, ἑνὸς ἑκάςου κειμένου χωρὶς, πάντη διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἑτέρας ἀλλήλων, ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην· καὶ πολλὰς χωρὶς πάντη διωρισμένας. τοῦτο δ' ἔςιν, ᾗ τε κοινωνεῖν ἕκαςα δύναται, καὶ ὅπῃ μὴ, διακρίνειν κατὰ γένος, ἐπίςασθαι. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλῳ δώσεις, ὡς ἐγῷμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλῳ δοίη τις; ΞΕ. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιούτῳ τινὶ τόπῳ καὶ νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν, ἐὰν ζητῶμεν, ἰδεῖν μὲν χαλεπὸν ἐναργῶς καὶ τοῦτον· ἕτερον μὴν τρόπον ἥ τε τοῦ σοφιςοῦ χαλεπότης, ἥ τε τούτου. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Ὁ μὲν ἀποδιδράσκων εἰς τὴν τοῦ μὴ ὄντος σκοτεινότητα, τριβῇ προσαπτόμενος αὐτῆς, διὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦ τόπου κατανοῆσαι χαλεπός. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΞΕ. Ὁ δέ γε φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προσκείμενος ἰδέᾳ, διὰ τὸ λαμπρὸν αὖ τῆς χώρας, οὐδαμῶς εὐπετὴς ὀφθῆ-

p. 254 a.

dicemus? *The.* Dicemus profecto. *Ho.* Quicunque hoc agere poteſt, unam ideam per multa, unoquoque ſeorſum poſito, paſſim porrectam acute perſentit: & multas quae diverſae inter ſe ſunt extrinſecus ſub una comprehenſas: & unam rurſus per tota illa, quae multa ſunt, in uno copulatam, & multas ſeorſum undique diſtinctas. Hoc autem eſt ſcire, per genus diſcernere qua ſingula communicare viciſſim poſſunt, & qua non poſſunt. *The.* Omnino. *Ho.* At vero dialecticum opus haud alteri dabis, ut arbitror, quam pure legitimeque philoſophanti. *The.* Quo pacto alteri dari poſſet? *Ho.* Philoſophum quidem tali quodam in loco & nunc, & in poſterum, ſi quaeremus, inveniemus, quamquam & hic non facile conſpici poteſt. Sed alia ratione ſophiſta, alia philoſophus intuitum refugit oculorum. *The.* Qua? *Ho.* Sophiſtam pono, quia in non entis tenebras aufugit, & diuturna conſuetudine tenebris illis offunditur, idcirco ſumma difficultate diſcernitur. *The.* Sic eſt. *Ho.* Philoſophus autem entis ipſius ideae ratiocinatione ſem-

ναι. τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὄμματα, καρτερεῖν πρὸς
b. τὸ θεῖον ἀφορῶντα ἀδύνατα. ΘΕΑΙ. Καὶ ταῦτα εἰκὸς οὐχ
ἧττον ἐκείνων οὕτως ἔχειν. ΞΕ. Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου τάχα
ἐπισκεψόμεθα σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ᾖ· περὶ
δὲ τοῦ σοφιστοῦ που δῆλον ὡς οὐκ ἀνετέον, πρὶν ἂν ἱκανῶς αὐ-
τὸν θεασώμεθα. ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες. ΞΕ. Ὅτ' οὖν δὴ τὰ μὲν
ἡμῖν τῶν γενῶν ὡμολόγηται κοινωνεῖν ἐθέλειν ἀλλήλοις, τὰ δὲ
μὴ, καὶ τὰ μὲν, ἐπ' ὀλίγον, τὰ δ' ἐπὶ πολλὰ, τὰ δὲ, καὶ διὰ
c. πάντων· οὐδὲν κωλύει τοῖς πᾶσι κεκοινωνηκέναι. τὸ δὴ μετὰ τοῦ-
το ξυνεπισπώμεθα τῷ λόγῳ, τῇδε σκοποῦντες, μὴ περὶ πάν-
των τῶν εἰδῶν, ἵνα μὴ ταραττώμεθα ἐν πολλοῖς· ἀλλὰ προελό-
μενοι τῶν μεγίστων λεγομένων ἅττα, πρῶτον μὲν, ποῖα ἕκαστά
ἐστιν, ἔπειτα κοινωνίας ἀλλήλων πῶς ἔχει δυνάμεως· ἵνα τό, τε
ὂν καὶ μὴ ὄν, εἰ μὴ πάσῃ σαφηνείᾳ δυνάμεθα λαβεῖν, ἀλλ' οὖν
λόγου γε ἐνδεεῖς μηδὲν γιγνώμεθα περὶ αὐτῶν, καθόσον ὁ τρόπος
ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως, ἐὰν ἄρα ἡμῖν πῃ παρεικασθῇ τὸ μὴ

per inhaerens, ob regionis illius ſplendorem haud facile cernitur. Nam vulgarium animarum oculi divinitatis radios ſuſtinere non poſſunt. *The.* Conſentaneum eſt iſta ſic non minus quam illa ſeſe habere. *Ho.* De hoc alias clarius, ſi pro voluntate licebit, tractabimus. Sophiſta vero non prius eſt dimittendus, quam ſufficienter a nobis ſit cognitus. *The.* Egregie. *Ho.* Poſtquam ergo inter nos convenit, ex generibus quaedam viciſſim congredi, quaedam penitus diſſidere: & alia quidem cum paucis, alia cum multis, nonnulla quoque per omnia omnibus cohaerere: ſequamur deinceps rationem ſermonis huius in hunc modum conſiderantes. non de omnibus ſpeciebus, inquam, ne multitudine confundamur, verum quasdam ex iis quae maximae appellantur eligentes: primum quidem quales quaeque ſint; deinde quam vim mutuae communionis habeant, ut ens atque non ens, ſi non poſſumus perſpicua penitus notione comprehendere, ſaltem congrua de his diſputandi ratione non careamus, quoad inveſtigationis huius conditio patitur. Quod ſi non ens velut imaginando eſſe, revera non ens dice-

ὄν, λέγουσιν ὡς ἔςιν ὄντως μὴ ὄν, ἀθῴοις ἀπαλλάττειν. ΘΕΑΙ. d.
Οὐκοῦν χρή. ΞΕ. Μέγιςα μὴν τῶν γενῶν, ἃ νῦν δὴ διήειμεν,
τό, τε ὂν αὐτὸ, καὶ ςάσις καὶ κίνησις. ΘΕΑΙ. Πολύ γε. ΞΕ.
Καὶ μὴν τώ γε δύο φαμὲν αὐτοῖν ἀμίκτω πρὸς ἀλλήλω. ΘΕΑΙ.
Σφόδρα γε. ΞΕ. Τὸ δέ γε ὄν, μικτὸν ἀμφοῖν. ἐςὸν γὰρ ἄμφω
που. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τρία δὴ γίγνεται ταῦτα. ΘΕΑΙ.
Τί μήν; ΞΕ. Οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαςον τοῖν μὲν δυοῖν ἕτερόν
ἐςιν, αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταυτόν. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Τί ποτ' αὖ e.
νῦν οὕτως εἰρήκαμεν τό, τε ταυτὸν καὶ θάτερον; πότερα δύο
γένη τινὲ αὐτοῦ, τῶν μὲν τριῶν ἄλλω, ξυμμιγνυμένω μὴν
ἐκείνοις ἐξ ἀνάγκης ἀεὶ καὶ περὶ πέντε, ἀλλ' οὐ περὶ τριῶν ὡς
ὄντων αὐτῶν σκεπτέον, ἢ τό, τε ταυτὸν τοῦτο καὶ θάτερον ἐκεί-
νων τί προσαγορεύοντες λανθάνομεν ἡμᾶς αὐτούς; ΘΕΑΙ. p.
Ἴσως. ΞΕ. Ἀλλ' οὔτι μὴν κίνησις γε καὶ ςάσις, οὔθ' ἕτερον 255
οὔτε ταυτόν ἐςι. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Ὅ, τι περ ἂν κοινῇ a.
προσείπωμεν κίνησιν καὶ ςάσιν, τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἷόν
τε εἶναι. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ. Κίνησίς τε ςήσεται, καὶ ςάσις
αὖ κινηθήσεται. περὶ γὰρ ἀμφότερα θάτερον ὁποτερονοῦν γιγ-

mus, insontes forsitan evademus. *The.* Decet sane. *Ho.* Maxima vero omnium genera, quae modo referebamus, ens ipsum & status, & motus. *The.* Valde. *Ho.* Duo haec invicem misceri non posse, est dictum. *The.* Certe. *Ho.* Ens vero utrisque misceri: ambo enim quodammodo sunt. *The.* Nil obstat. *Ho.* Sequitur, ut tria sint haec. *The.* Sequitur. *Ho.* An non horum quodlibet a duobus reliquis alterum est, sibi idem? *The.* Est. *Ho.* Quid ita nunc idem & alterum diximus? Numquid ut duo quaedam genera alia quam tria superiora, illis autem necessario semper adnexa? atque ita de quinque generibus cogitandum? an idem & hoc & alterum illorum quiddam enunciavimus, quod tamen nos latuit? *The.* Forsitan. *Ho.* At vero motus statusque neque alterum est, neque idem. *The.* Quam ob causam? *Ho.* Quod communiter motum statumve vocamus, hoc neutrum illorum esse potest. *The.* Cur? *Ho.* Quia & motus staret, & status itidem moveretur. Circa enim ambo

νόμενον αὐτοῖν ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὖ θάτερον ἐπὶ τοὐ-
b. ναντίον τῆς αὐτοῦ φύσεως, ἅτε μετασχὸν τοῦ ἐναντίου.
ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε. ΞΕ. Μετέχετον μὴν ἄμφω ταυτοῦ καὶ
θατέρου. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Μὴ τοίνυν λέγωμεν κίνησίν γ'
εἶναι ταυτὸν ἢ θάτερον, μηδ' αὖ ϛάσιν. ΘΕΑΙ. Μὴ γάρ.
ΞΕ. Ἀλλ' ἄρα τὸ ὂν καὶ τὸ ταυτὸν ὡς ἕν τι διανοητέον ἡμῖν.
ΘΕΑΙ. Ἴσως. ΞΕ. Ἀλλ' εἰ τὸ ὂν καὶ τὸ ταυτὸν μηδὲν διά-
φορον σημαίνετον, κίνησιν αὖ πάλιν καὶ ϛάσιν ἀμφότερα εἶναι
λέγοντες, ἀμφότερα οὕτως αὐτὰ ταυτὸν, ὡς ὄντα προσεροῦ-
c. μεν. ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον. ΞΕ. Ἀδύνα-
τον ἄρα ταυτὸν καὶ τὸ ὂν ἓν εἶναι. ΘΕΑΙ. Σχεδόν. ΞΕ. Τέ-
ταρτον δὴ πρὸς τοῖς τρισὶν εἴδεσιν εἶδος τὸ ταυτὸν τιθῶμεν.
ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Τί δέ; τὸ θάτερον ἄρα ἡμῖν λεκ-
τέον πέμπτον; ἢ τοῦτο καὶ τὸ ὂν, ὡς δύο ἄττα ὀνόματα ἐφ'
ἑνὶ γένει διανοεῖσθαι δεῖ; ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν. ΞΕ. Ἀλλ' οἶμαί
σε συγχωρεῖν, τῶν ὄντων τὰ μὲν, αὐτὰ καθ' αὑτὰ, τὰ δὲ,
πρὸς ἄλλα ἀεὶ λέγεσθαι. ΘΕΑΙ. Τί δ' οὔ; ΞΕ. Τὸ δ' ἕτερον

alterum, utrumvis illorum effectum, cogeret alterum in naturae ſuae tranſire contrarium, utpote contrarii particeps. *The.* Prorſus. *Ho.* Ambo tamen eodem alterove participant. *The.* Nempe. *Ho.* Ne ergo dicamus, aut motum eſſe idem vel alterum, aut ſtatum ſimiliter. *The.* Non certe. *Ho.* Sed numquid ens & idem quaſi unum quiddam nobis cogitandum? *The.* Forte. *Ho.* At ſi ens & idem nihilo inter ſe differunt, quoties motum & ſtatum ambo eſſe dicemus, ambo ſimiliter iſta idem ſicut entia denominabimus: hoc autem impoſſibile. *The.* At hoc impoſſibile. *Ho.* Non poteſt igitur idem & ens, unum eſſe. *The.* Sic ferme dicendum. *Ho.* Quartam ergo ſpeciem praeter tres ſuperiores ipſum idem ponamus. *The.* Ponamus. *Ho.* Numquid ipſum alterum quinto loco ponendum? vel hoc & ens nomina duo unum quiddam ſignificare putandum? *The.* Forte. *Ho.* Arbitror tamen conceſſurum te, quod eorum quae ſunt, quaedam ipſa ſecundum ſeipſa ſunt, quaedam ad alia referuntur. *The.* Quidni? *Ho.* Alterum autem ſemper ad alterum.

ἀεὶ πρὸς ἕτερον. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Οὐκ ἄν, εἴ γε d.
τὸ ὂν καὶ τὸ θάτερον μὴ πάμπολυ διεφερέτην· ἀλλ' εἴπερ θάτερον ἀμφοῖν μετεῖχε τοῖν εἰδοῖν, ὥσπερ τὸ ὄν, ἦν ἂν ποτέ τι καὶ τῶν ἑτέρων ἕτερον οὐ πρὸς ἕτερον. νῦν δὲ ἀτεχνῶς ἡμῖν ὅ, τι περ ἂν ἕτερον ᾖ, συμβέβηκεν ἐξ ἀνάγκης πρὸς ἕτερον τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ἐςιν, εἶναι. ΘΕΑΙ. Λέγεις καθάπερ ἔχει. ΞΕ. Πέμπτον δὴ τὴν θατέρου φύσιν λεκτέον ἐν τοῖς εἴδεσιν οὖσαν, ἐν οἷς προαιρούμεθα. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ διὰ πάν- e.
των γε αὐτὴν αὐτῶν φήσομεν εἶναι διεληλυθυῖαν. ἓν ἕκαςον γὰρ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων, οὐ διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μετέχειν τῆς ἰδέας τῆς θατέρου. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Ὧδε δὴ λέγωμεν ἐπὶ τῶν πέντε, καθ' ἓν ἀναλαμβάνοντες. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Πρῶτον μὲν κίνησιν, ὡς ἔςι παντάπασιν ἕτερον ςάσεως. ἦ πῶς λέγομεν; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Οὐ ςάσις ἄρ' ἐςι. ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. ΞΕ. Ἔςι δέ γε, διὰ τὸ μετέχειν τοῦ ὄντος. ΘΕΑΙ. Ἔςι. ΞΕ. Αὖθις δὴ πά- p.
λιν ἡ κίνησις ἕτερον ταυτοῦ ἐςι. ΘΕΑΙ. Σχεδόν. ΞΕ. Οὐ 256
a.

nonne? *The.* Semper. *Ho.* Non tamen ita, nisi alterum, & ens inter se longe differrent. sed si alterum speciebus utrisque participaret, ut ens, esset utique aliquid eorum, quae altera sunt, alterum utique non ad alterum. Nunc autem quidquid revera alterum est, ex necessitate sequitur, ut secundum id quod est, alterum sit. *The.* Sic est, ut dicis. *Ho.* Quintam ergo alterius ipsius naturam in speciebus, quibus adiunximus, ponere decet. *The.* Profecto. *Ho.* Dicendum quoque per omnia haec illam discurrere. esse enim ex aliis unumquodque alterum, non per sui ipsius naturam, sed quia alterius ideae sit particeps. *The.* Revera. *Ho.* Sic autem de quinque sigillatim repetendo dicamus. *The.* Qui? *Ho.* Principio, quod motus omnino alterum quiddam est, quam status. Itane, an aliter asserendum? *The.* Ita prorsus. *Ho.* Non ergo status est. *The.* Nullo pacto. *Ho.* Est autem, ex eo quod entis est particeps. *The.* Est. *Ho.* Rursus motus alterum est, quam ipsum idem. *The.* Ferme. *Ho.* Non ergo ipsum idem est. *The.* Non certe. *Ho.* Attamen idem

ταυτὸν ἄρα ἐςί. ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν αὕτη γ' ἦν ταυτὸν, διὰ τὸ μετέχειν αὖ πάντ' αὐτοῦ. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΞΕ. Τὴν κίνησιν δὴ ταυτόν τ' εἶναι καὶ μὴ ταυτὸν, ὁμολογητέον, καὶ οὐ δυσχεραντέον. οὐ γὰρ ὅταν εἴπωμεν αὐτὴν ταυτὸν καὶ μὴ ταυτὸν, ὁμοίως εἰρήκαμεν· ἀλλ' ὁπόταν
b. μὲν ταυτὸν, διὰ τὴν μέθεξιν ταυτοῦ πρὸς αὐτὴν, οὕτω λέγομεν. ὅταν δὲ μὴ ταυτὸν, διὰ τὴν κοινωνίαν αὖ θατέρου· δι' ἣν ἀποχωριζομένη ταυτοῦ, γέγονεν οὐκ ἐκεῖνο, ἀλλ' ἕτερον. ὥστε ὀρθῶς αὖ λέγεται πάλιν οὐ ταυτόν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν κἂν εἴ πη μετελάμβανεν αὐτὴ κίνησις ςάσεως, οὐδὲν ἂν ἄτοπον ἦν ςάσιμον αὐτὴν προσαγορεύειν. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατά γε, εἴπερ τῶν γενῶν συγχωρησόμεθα τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι, τὰ δὲ μή. ΞΕ. Καὶ μὴν
c. ἐπί γε τὴν τούτου πρότερον ἀπόδειξιν, ἢ τῶν νῦν, ἀφικόμεθα, ἐλέγχοντες ὡς ἔςι κατὰ φύσιν ταύτῃ. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Λέγωμεν δὴ πάλιν. ἡ κίνησις ἔςιν ἕτερον τοῦ ἑτέρου, καθάπερ ταυτοῦ τε ἦν ἄλλο καὶ τῆς ςάσεως; ΘΕΑΙ. Ἀναγ-

quodammodo eſt propter participationem. omnia enim ipſo eodem participant. *The.* Summopere. *Ho.* Concedendum igitur ſine controverſia, motum & idem eſſe pariter, & non idem. neque enim cum dicimus ipſum idem eſſe, non idem ſimili ratione pronuntiamus: ſed idem, quia ipſius eiusdem particeps, ſibimet idem eſt: non idem vero, quia ipſum quoque alterum recipit, quo ab ipſo eodem ſeiungitur, neque illud eſt, ſed aliud quiddam. Quamobrem recte non idem dicitur. *The.* Recte nimirum. *Ho.* Quin etiam ſi quo modo ſtatum ipſe motus admitteret, motum ſtabilem nominare nequaquam eſſet abſurdum. *The.* Recte, ſi quidem conceſſerimus e generibus quaedam invicem communicare velle, quaedam minime. *Ho.* At vero ad huius prius demonſtrationem, quam praeſentium refellendo pervenimus, quod videlicet ſic natura ſe res habeat. *The.* Cur non? *Ho.* Dicamus iterum, motum alterum eſſe, quam ipſum alterum, quemadmodum aliud, quam idem, & ſtatus erat. *The.* Neceſſe eſt. *Ho.* Eſt ergo & alterum hac ra-

καῖον. ΞΕ. Οὐχ ἕτερον ἄρ' ἔςι πη, καὶ ἕτερον, κατὰ τὸν νῦν δὴ λόγον. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Τί οὖν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο; ἆρ' αὐτῶν μὲν τριῶν ἕτερον αὐτὴν φήσομεν εἶναι, τοῦ δὲ τετάρτου μὴ φῶμεν; ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ ὧν καὶ ἐν οἷς προὐθέμεθα σκοπεῖν; ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ΞΕ. d. Ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ νῦν δὴ φανέντος. ἀδεῶς ἄρα τὴν κίνησιν ἕτερον εἶναι τοῦ ὄντος, διαμαχόμενοι λέγωμεν. ΘΕΑΙ. Ἀδεέςατα μὲν οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ σαφῶς ἡ κίνησις ὄντως οὐκ ὄν ἐςι, καὶ ὄν, ἐπείπερ τοῦ ὄντος μετέχει. ΘΕΑΙ. Σαφέςατά γε. ΞΕ. Ἔςιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ ὂν ἐπί τε κινήσεως εἶναι, καὶ κατὰ πάντα τὰ γένη. κατὰ πάντα γὰρ ἡ θατέρου φύσις, ἕτερον ἀπεργαζομένη τοῦ ὄντος, ἕκαςον οὐκ ὂν ποιεῖ καὶ ξύμπαντα δὴ κατὰ e. ταυτὰ, οὕτως οὐκ ὄντα ὀρθῶς ἐροῦμεν· καὶ πάλιν, ὅτι μετέχει τοῦ ὄντος, εἶναί τε καὶ ὄντα. ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει. ΞΕ. Περὶ ἕκαςον ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μέν ἐςι τὸ ὄν, ἄπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν. ΘΕΑΙ. Ἔοικε. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὂν αὐτὸ τῶν ἄλλων ἕτερον

tione quodammodo, & non alterum. *The.* Verum. *Ho.* Quid vero deinceps? num alterum ipſum, quam tria dicemus, non tamen a quarto diverſum, cum quinque illa eſſe confeſſi fuerimus, e quibus unum conſiderandum propoſuimus? *The.* At quomodo? *Ho.* Neque enim minorem illorum numerum, quam ſupra conſtiterit, concedere poſſumus. itaque nihil veriti pugnemus, motum aliud eſſe, quam ens. *The.* Aſſeveremus protinus. *Ho.* Quare motus revera non ens exſiſtit, & ens, quandoquidem entis eſt particeps. *The.* Manifeſtum id quidem. *Ho.* Sequitur itaque, non ens in motu, & in aliis generibus omnibus eſſe. nam in ſingulis alterius ipſius natura, dum alterum unumquodque, quam ipſum ens efficit, non ens efficit ſingula: atque ideo cuncta ſimiliter non entia hac de cauſa praedicabimus; & quia ente participant, eſſe iterum dicemus, entiaque vocabimus. *The.* Fortaſſe. *Ho.* Ergo circa ſpeciem quamlibet ens quidem multiplex eſt, non ens autem multitudine infinitum. *The.* Videtur. *Ho.* An non ipſum quoque ens aliud,

p. εἶναι λεκτέον; ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη. ΞΕ. Καὶ τὸ ὂν ἄρ' ἡμῖν,
257 ὅσά πέρ ἐςι τὰ ἄλλα, κατὰ τοσαῦτα οὐκ ἔςιν. ἐκεῖνα γὰρ οὐκ
a. ὄν, ἓν μὲν αὐτό ἐςιν, ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τἄλλα οὐκ ἔςιν
αὖ. ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτω. ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ ταῦτα οὐ
δυσχεραντέον, ἐπείπερ ἔχει κοινωνίαν ἀλλήλοις ἡ τῶν γενῶν
φύσις. εἰ δέ τις ταῦτα μὴ συγχωρεῖ, πείσας ἡμῶν τοὺς ἔμ-
προσθεν λόγους, οὕτω πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα. ΘΕΑΙ. Δι-
b. καιότατα εἰρηκας. ΞΕ. Ειδῶμεν δὴ καὶ τόδε. ΘΕΑΙ. Τὸ
ποῖον; ΞΕ. Ὁπόταν τὸ μὴ ὂν λέγωμεν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐναν-
τίον τὶ λέγομεν τοῦ ὄντος, ἀλλ' ἕτερον μόνον. ΘΕΑΙ. Πῶς;
ΞΕ. Οἷον, ὅταν εἰπωμέν τι μὴ μέγα, τότε μᾶλλόν τί σοι
φαινόμεθα τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῦν τῷ ῥήματι; ΘΕΑΙ.
Καὶ πῶς; ΞΕ. Οὐκ ἄρ' ἐναντίον ὅταν ἀπόφασις λέγηται ση-
μαινειν συγχωρησόμεθα· τοσοῦτον δὲ μόνον, ὅτι τῶν ἄλλων
τί μηνυει τὸ Μὴ καὶ τὸ Οὐ προτιθέμενα τῶν ἐπιόντων ὀνομά-
c. των, μᾶλλον δὲ τῶν πραγμάτων, περὶ ἅπτ' ἂν κέηται τὰ
ἐπιφθεγγόμενα ὕςερον τῆς ἀποφάσεως ὀνόματα. ΘΕΑΙ. Παν-

quam unumquodque aliorum eſt dicendum? *The.* Neceſſe eſt. *Ho.* Ens itaque, quot numero alia ſunt, totidem non eſt ipſum. nam cum illa ipſum non ſit, unum quidem ipſum eſt: alia vero quae infinita ſunt numero, non eſt. *The.* Ita paene dicendum. *Ho.* Haud ſane turbari nos his decet; ſi quidem natura generum mutuam communionem habet: ſi quis autem minus haec accipit, ſciendum poſitis ſuperioribus, concedi haec inſuper oportere. *The.* Iuſtiſſime dicis. *Ho.* Videamus & hoc. *The.* Quidnam? *Ho.* Quoties non ens dicimus, ut videmur, nequaquam entis contrarium dicimus, ſed alterum quiddam ſolum. *The.* Quomodo? *Ho.* Ceu cum aliquid non magnum dicimus, non magis parvum, quam aequale eo vocabulo ſignificamus. *The.* Sic eſt. *Ho.* Non ergo contrarium, quando negatio dicitur, ſignificari fatebimur: tantum vero dumtaxat aſſeverabimus, quod Non, & Neque, aliquid ex aliorum numero ſignificant, quando nomina antecedunt: immo quoties antecedunt res ipſas, circa quas nomina negationes ſequentia

τάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ. ΘΕΑΙ. Τί τὸ ποῖον; ΞΕ. Ἡ θατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακεκερματίσθαι, καθάπερ ἐπιςήμη. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Μία μέν ἐςί που καὶ ἐκείνη, τὸ δ' ἐπὶ τῷ γιγνόμενον μέρος αὐτῆς ἕκαςον ἀφορισθὲν, ἐπωνυμίαν ἴσχειν τινὰ ἑαυτῆς ἰδίαν· διὸ πολλαὶ τέχναι τισὶ λεγόμεναι καὶ ἐπιςῆμαι. ΘΕΑΙ. Πάνυ d.
μὲν οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὰ τῆς θατέρου φύσεως μόρια μιᾶς οὔσης, ταυτὸν πέπονθε τοῦτο. ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν. ΞΕ. Ἄλλό πη δὴ λέγωμεν. ἔςι τῷ καλῷ τὶ θατέρου μόριον ἀντιτιθέμενον; ΘΕΑΙ. Ἔςι. ΞΕ. Τοῦτ' οὖν ἀνώνυμον ἐροῦμεν, ἤ τιν' ἔχον ἐπωνυμίαν; ΘΕΑΙ. Ἔχον. ὃ γὰρ μὴ καλὸν ἑκάςοτε φθεγγόμεθα, τοῦτο οὐκ ἄλλου τινὸς ἕτερόν ἐςιν, ἢ τῆς τοῦ καλοῦ φύσεως. ΞΕ. Ἴθι νῦν τόδέ μοι λέγε. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. e.
Ἄλλό τι τῶν ὄντων τινὸς ἑνὸς γένους ἀφορισθὲν, καὶ πρός τι τῶν ὄντων αὖ πάλιν ἀντιτεθὲν, οὕτω ξυμβέβηκεν εἶναι τὸ μὴ καλόν; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Ὄντος δὴ πρὸς ὃν ἡ ἀντιθεσις,

pronuntiantur. *The.* Sic eſt omnino. *Ho.* Hoc praeterea, ſi tibi videtur, meditemur. *The.* Quid iſtud? *Ho.* Ipſius alterius natura eodem modo, quo & ſcientia, conciſa videtur. *The.* Quo pacto? *Ho.* Una quidem eſt & illa. pars autem illius in aliquo reſidens, ſigillatimque determinata, cognomentum proprium eſt ſortita: quocirca multae artes ſcientiaeque eſſe dicuntur. *The.* Prorſus. *Ho.* Nonne & partes naturae ipſius alterius, quae una eſt, idem quod & partes ſcientiae patiuntur? *The.* Forſitan. Verum qua ratione, dicamus. *Ho.* Eſt pulchro pars aliqua ipſius alterius oppoſita? *The.* Eſt. *Ho.* Hancne omni cognomento carere dicemus? an potius cognominari? *The.* Cognominari. quod enim non pulchrum ubique pronuntiamus, hoc non ab alio quoquam alterum eſt, quam a pulchri natura. *Ho.* Age itaque ad hoc reſponde. *The.* Ad quid reſpondeam? *Ho.* Cum aliquid in parte quadam entium determinatum ſit, rurſusque alicui entium opponatur, contingatne ita, non pulchrum dici? *The.* Ita. *Ho.* Revera ſequitur, non pulchrum eſſe aliquid, quandoquidem eſt illud cui opponitur.

ὡς ἔοικ', εἶναι συμβαίνει τὸ μὴ καλόν. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα. ΞΕ. Τί οὖν; κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἆρα μᾶλλον μὲν τὸ καλὸν ἡμῖν ἐςι τῶν ὄντων, ἧττον δὲ τὸ μὴ καλόν; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΞΕ. Ὁμοίως ἄρα τὸ μὴ μέγα καὶ τὸ μέγα αὐτὸ εἶναι
P. 258 a. λεκτέον. ΘΕΑΙ. Ὁμοίως. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ μὴ δίκαιον τῷ δικαίῳ κατὰ ταυτὰ θετέον, πρὸς τὸ μηδέν τι μᾶλλον εἶναι θάτερον θατέρου. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Καὶ τἄλλα δὴ ταύτῃ λέξομεν, ἐπειπερ ἡ θατέρου φύσις ἐφάνη τῶν ὄντων οὖσα. ἐκείνης δὲ οὔσης, ἀνάγκη δὴ καὶ τὰ μόρια αὐτῆς μηδενὸς ἧττον ὄντα τιθέναι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Οὐκοῦν, ὡς ἔοικεν, ἡ τῆς θατέρου μορίου φύσεως, καὶ τῆς τοῦ ὄντος πρὸς
b. ἄλληλα ἀντικειμένων ἀντίθεσις, οὐδὲν ἧττον, εἰ θέμις εἰπεῖν, αὐτοῦ τοῦ ὄντος οὐσία ἐςὶν, οὐκ ἐναντίον ἐκείνῳ σημαίνουσα, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον ἕτερον ἐκείνου. ΘΕΑΙ. Σαφέςατά γε. ΞΕ. Τίν' οὖν αὐτὴν προσειπωμεν; ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι τὸ μὴ ὄν, ὃ διὰ τὸν σοφιςὴν ἐζητοῦμεν, αὐτό ἐςι τοῦτο. ΞΕ. Πότερον οὖν, ὥσπερ εἶπες, ἔςιν οὐδενὸς τῶν ἄλλων οὐσίας ἐλλειπόμενον; καὶ δεῖ θαρροῦντα ἤδη λέγειν ὅτι τὸ μὴ ὄν, βεβαίως

The. Recte admodum. *Ho.* Numquid ex hoc ſermone pulchrum magis in numero entium, non pulchrum minus ponendum? *The.* Nihilo magis. *Ho.* Similiter ergo tam non magnum, quam magnum eſſe dicendum. *The.* Similiter. *Ho.* Quin etiam non iuſtum ſecundum haec ac iuſtum ponemus, ut alterum altero nihil magis ſit. *The.* Absque dubio. *Ho.* Eademque erit de ceteris ratio, poſtquam alterius ipſius natura, e genere entium eſſe apparuit. ea vero exſiſtente, neceſſe eſt, & partes eius nihilominus exſiſtere. *The.* Quid prohibet? *Ho.* Oppoſitio ipſa, quae eſt inter partem naturae ipſius alterius, partemve entis, nihilominus, ſi dictu fas eſt, quam ens ipſum eſſentia eſt: neque contrarium illius, ſed alterum quiddam dumtaxat ſignificat. *The.* Perſpicue. *Ho.* Quam igitur ipſam appellabimus? *The.* Conſtat utique, quod non ens id, quod a nobis ſophiſtae gratia quaeſitum, hoc ipſum eſt. *Ho.* An, ut dicebas, nihilominus, quam ceterorum quidquam, eſſentiam habet?

ἐςὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἔχον· ὥσπερ τὸ μέγα ἦν μέγα, καὶ τὸ
καλὸν ἦν καλὸν, καὶ τὸ μὴ μέγα καὶ τὸ μὴ καλόν; οὕτω δὲ c.
καὶ τὸ μὴ ὂν κατὰ ταυτὸ ἦν τε καὶ ἔςι μὴ ὄν, ἐνάριθμον
τῶν πολλῶν ὄντων εἶδος ἕν; ἢ τινα ἔτι πρὸς αὐτὸ, ὦ Θεαί-
τητε, ἀπίςιαν ἔχομεν; ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν. ΞΕ. Οἶσθ' οὖν ὅτι
Παρμενίδου μακροτέρω τῆς ἀπορρήσεως ἀφεςήκαμεν; ΘΕΑΙ.
Τί δή; ΞΕ. Πλεῖον ἢ 'κεῖνος ἀπεῖπεν σκοπεῖν, ἡμεῖς εἰς τὸ
πρόσθεν ἔτι ζητήσαντες ἀπεδείξαμεν αὐτῷ. ΘΕΑΙ. Πῶς;
ΞΕ. Ὅτι ὁ μέν που φησὶν, Οὐ γὰρ μήποτε τοῦτ' οὐδαμῇ d.
εἶναι μὴ ὄντα, Ἀλλὰ σὺ τῆς δ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.
ΘΕΑΙ. Λέγει γὰρ οὖν οὕτω. ΞΕ. Ἡμεῖς δέ γε οὐ μόνον τὰ
μὴ ὄντα ὡς ἔςιν ἀπεδείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος, ὃ τυγχάνει
ὄν, τοῦ μὴ ὄντος ἀπεφηνάμεθα. τὴν γὰρ θατέρου φύσιν ἀπο-
δείξαντες οὖσάν τε καὶ κατακεκερματισμένην ἐπὶ πάντα τὰ
ὄντα πρὸς ἄλληλα, τὸ πρὸς τὸ ὂν ἑκάςου μόριον αὐτῆς ἀν- e.
τιτιθέμενον, ἐτολμήσαμεν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸ τοῦτό ἐςιν ὄντως
τὸ μὴ ὄν. ΘΕΑΙ. Καὶ παντάπασί γε, ὦ ξένε, ἀληθέςατά

oportetque audacter iam dicere, quod non ens firmiter naturam ſuam habet; quemadmodum magnum erat magnum, pulchrumque erat pulchrum, ac etiam non magnum, & non pulchrum? eodemque pacto non ens, ſecundum idem erat, & eſt non ens, ſpecies una multis aliis entibus adnumerata. Numquid ulterius circa hoc, Theaetete, diffidimus? *The.* Nequaquam. *Ho.* Advertisne, quam longe a Parmenidis mente divertimus? *The.* Curnam? *Ho.* Illius limites transgreſſi ſumus, dum ulterius quam ſtatuerit conſideravimus & oſtendimus. *The.* Quo pacto? *Ho.* Quoniam, inquit ille, Nunquam & nullo modo ſunt non entia, Sed tu quaerens ab hoc progreſſu cohibe mentem. Haec ille. Nos autem non ſolum non entia eſſe oſtendimus, ſed quae non ſit entis ſpecies demonſtravimus. cum enim oſtenderemus, alterius ipſius naturam eſſe, perque omnia entia diviſam atque diſperſam invicem; tunc partem eius oppoſitam ei quod cuiusque ens eſt, eſſe ipſum re vera non ens aſſeruimus. *The.* Vera prorſus, o hoſpes, dixiſſe mihi videmur. *Ho.*

μοι δοκοῦμεν εἰρηκέναι. ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἡμᾶς εἴπῃ τὶς ὅτι τοὐναντίον τοῦ ὄντος τὸ μὴ ὂν ἀποφαινόμενοι, τολμῶμεν λέγειν ὡς ἔςιν. ἡμεῖς γὰρ περὶ μὲν ἐναντίου τινὸς αὐτῷ χαίρειν πάλαι λέγομεν, εἴτ' ἔςιν, εἴτε μὴ, λόγον ἔχον, ἢ καὶ παντάπασιν ἄλογον. ὃ δὲ νῦν εἰρήκαμεν εἶναι τὸ μὴ ὂν, ἢ πειράτω
p. 259 τὶς ὡς οὐ καλῶς λέγομεν ἐλέγξας, ἢ, μέχρι περ ἂν ἀδυνατῇ,
a. λεκτέον καὶ ἐκείνῳ καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι συμμίγνυται ἀλλήλοις τὰ γένη, καὶ τό, τε ὂν καὶ θάτερον διὰ πάντων καὶ δι' ἀλλήλων διεληλυθότα, τὸ μὲν ἕτερον μετασχὸν τοῦ ὄντος, ἔςι μὲν διὰ ταύτην τὴν μέθεξιν, οὐ μὴν ἐκεῖνό γε οὗ μετέσχεν, ἀλλ' ἕτερον. ἕτερον δὲ τοῦ ὄντος ὂν, ἔςι σαφέςατα ἐξ ἀνάγκης
b. εἶναι μὴ ὄν. τὸ δὲ ὂν αὖ θατέρου μετειληφὸς, ἕτερον τῶν ἄλλων ἂν εἴη γενῶν· ἕτερον δ' ἐκείνων ἁπάντων ὂν, οὐκ ἔςιν ἕκαςον αὐτῶν, οὐδὲ ξύμπαντα τὰ ἄλλα, πλὴν αὐτό. ὥςτε τὸ ὂν, ἀναμφισβητήτως αὖ μυρία ἐπὶ μυρίοις οὐκ ἔςι· καὶ τἄλλα δὴ καθ' ἕκαςον οὕτω, καὶ ξύμπαντα, πολλαχῇ μέν ἐςι.

Nemo itaque dicat, quod, poſtquam non ens entis contrarium oſtendimus, eſſe ipſum dicere audeamus. nos enim iam diu vale ei diximus qui roget, quod contrarium eſt alicuius, revera ſit necne, & ratione quadam ſubſiſtat, aut ratione careat. Quod autem nunc diximus, eſſe non ens, vel reprobare debet, qui minus credit; vel, ſi reprobare non valet, eouſque credere, quouſque contradicere nequit: quod videlicet genera invicem ſint commixta, ensque & alterum, per ſe invicem perque alia omnia penetrando, ſeſe mutuo capiant, dum alterum ente participat. eſt enim ob participationem huiusmodi, non tamen eſt illud ipſum, quo participat, ſed aliud quiddam. Cum vero aliud ſit, quam ipſum ens, neceſſario ſequitur, ut non ens eſſe dicatur. Ens quoque ex eo, quod ipſius alterius particeps, alterum quiddam ab aliis generibus eſt dicendum. cumque alterum ſit, quam reliqua cuncta, nec unum aliquid ex illis, neque cuncta alia exſiſtit, ſed ipſum quod eſt dumtaxat: quapropter ens absque dubio in plurimis plurima non eſt. & alia quoque ſimiliter, tam univerſa, quam ſingula multifariam

πολλαχῇ δ' οὐκ ἔςι. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Καὶ ταύταις δὴ ταῖς ἐναντιώσεσιν εἴτε ἀπιςεῖ τις, ἐπισκεπτέον αὐτῷ, καὶ λεκτέον βέλτιόν τι τῶν νῦν εἰρημένων· εἴτε ὥς τι χαλεπὸν κατανενοηκὼς χαίρει, τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα, τοτὲ δ' ἐπὶ θάτερα c. τοὺς λόγους ἕλκων, οὐκ ἄξια πολλῆς σπουδῆς ἐσπουδακεν, ὡς οἱ νῦν λόγοι φασί. τοῦτο μὲν γὰρ οὔτέ τι κομψὸν, οὔτε χαλεπὸν εὑρεῖν· ἐκεῖνο δ' ἤδη καὶ χαλεπὸν ἅμα καὶ καλόν. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Ὃ καὶ πρόσθεν εἴρηται· τὸ ταῦτα ἐάσαντα, ὡς δυνατὰ, τοῖς λεγομένοις οἷόν τ' εἶναι καθ' ἑκαςον ἐλέγχοντα ἐπακολουθεῖν· ὅταν τέ τις ἕτερον ὄν τι, ταυτὸν εἶναι φῇ, καὶ ὅταν ταυτὸν ὄν, ἕτερον, ἐκείνῃ καὶ κατ' d. ἐκεῖνο ὅ φησιν τούτῳ πεπονθέναι πότερον. τὸ δὲ ταυτὸν ἕτερον ἀποφαίνειν ἁμηγέ πῃ, καὶ τὸ θάτερον ταυτὸ, καὶ τὸ μέγα σμικρὸν, καὶ τὸ ὅμοιον ἀνόμοιον, καὶ χαίρειν οὕτω τἀναντία ἀεὶ προφέροντα ἐν τοῖς λόγοις, οὔτέ τις ἔλεγχος οὗτος ἀληθινὸς, ἄρτι τε τῶν ὄντων τινὸς ἐφαπτομένου δῆλος νεογενὴς ὤν. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Καὶ γὰρ, ὦ 'γαθὲ, τό γε πᾶν

quidem ſunt, & multifariam non ſunt. *The.* Vera narras. *Ho.* Si quis contrariis hiſce converſionibus fidem non praeſtat, cogitare debet, ut meliora, quam haec, inducat. aut ſi quis quaſi arduum quiddam invenerit, gaudet, nunc huc, nunc illuc ſermones trahens, is ſciat, haud ſane multo ſtudio digna ſe excogitaviſſe, quemadmodum ſermones hi teſtantur. hoc enim neque egregium aliquid, neque inventu difficile eſt: ſed illud arduum atque praeclarum. *The.* Quidnam? *Ho.* Quod & ſupra dictum eſt, ut his tanquam levibus omiſſis, ea quae eadem plane ſunt, redarguere unaquaque in re poſſis: ſive quod alterum eſt, idem, ſive quod idem, alterum, atque id eadem utrumque ratione eſſe convincens. Nam quod idem eſt, alterum, aut quod alterum, idem etiam quoquo modo eſſe, & quod magnum eſt, parvum, & quod ſimile, diſſimile etiam ſit, oſtendere; & contraria hoc pacto connectere: haud vera redargutio eſt, ſed vix leviter rem attingens, rudisque & nuper nata. *The.* Omnino quidem. *Ho.* Nam omne ab omni ſecer-

ἀπὸ παντὸς ἐπιχειρεῖν ἀποχωρίζειν, ἄλλως τε οὐκ ἐμμελὲς;
e. καὶ δὴ καὶ παντάπασιν ἀμούσου τινὸς καὶ ἀφιλοσόφου. ΘΕΑΙ.
Τί δή; ΞΕ. Τελεωτάτη πάντων λόγων ἐςὶν ἀφάνισις, τὸ
διαλύειν ἕκαςον ἀπὸ πάντων. διὰ γὰρ τὴν ἀλλήλων τῶν εἰδῶν
συμπλοκὴν ὁ λόγος γέγονεν ἡμῖν. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Σκό-
p. πει τοίνυν ὡς ἐν καιρῷ δὴ νῦν τοῖς τοιούτοις διεμαχόμεθα, καὶ
260 προσηναγκάζομεν ἐᾶν ἕτερον ἑτέρῳ μίγνυσθαι. ΘΕΑΙ. Πρὸς
a. δὴ τί; ΞΕ. Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῖν τῶν ὄντων ἕν τι γενῶν
εἶναι. τούτου γὰρ ςερηθέντες, τὸ μὲν μέγιςον, φιλοσοφίας ἂν
ςερηθεῖμεν· ἔτι δ' ἐν τῷ παρόντι δεῖ λόγον ἡμᾶς διομολογήσα-
σθαι τί ποτ' ἐςίν. εἰ δὲ ἀφῃρέθημεν αὐτό, μηδ' εἶναι τοπαράπαν,
οὐδὲν ἂν ἔτι που λέγειν οἷοί τ' ἦμεν. ἀφῃρέθημεν δ' ἄν,
b. εἰ συνεχωρήσαμεν μηδεμίαν εἶναι μίξιν μηδενὶ πρὸς μηδέν.
ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς τοῦτό γε. λόγον δὲ διότι νῦν διομολογητέον
οὐκ ἔμαθον. ΞΕ. Ἀλλ' ἴσως τῇδ' ἑπόμενος, ῥᾷς ἂν μάθοις.
ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Τὸ μὲν δὴ μὴ ὂν ἡμῖν ἕν τι τῶν ἄλλων
γένος ἀνεφάνη, κατὰ πάντα τὰ ὄντα διεσπαρμένον. ΘΕΑΙ.
Οὕτω. ΞΕ. Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον, εἰ δόξῃ τε καὶ

nere, o adolescens optime, & inconcinnum est, & hominis musicae philosophiaeque prorsus expertis. *The.* Quamobrem? *Ho.* Omnis penitus oratio deletur, si unumquodque ab omnibus segregatur. nam propter mutuam specierum copulam oratio constitit. *The.* Sic est. *Ho.* Adverte obsecro, quam opportune nunc adversus istos pugnantes coëgimus eos, ut alterum alteri commisceri permitterent. *The.* Ad quid maxime? *Ho.* Ad hoc, ut oratio unum aliquid e generibus sit. hoc enim si privaremur, philosophia ut plurimum careremus. Oportet praeterea in praesentia communi consensu quid oratio sit, definire. quod si penitus e medio tolleretur, nulla de re loqui possemus. tolleretur autem, si concessum esset, nullam esse rerum commixtionem. *The.* Recte id quidem. verum qua de causa nunc oratio definienda sit, non intelligo. *Ho.* At forte hoc modo percipies. *The.* Quo? *Ho.* Non ens constitit unum quoddam reliquorum generum exsistens, per omnia quae sunt, diffusum. *The.* Con-

λόγῳ μίγνυται. ΘΕΑΙ. Τί δή; ΞΕ. Μὴ μιγνυμένου μὲν αὐτοῦ τούτοις, ἀναγκαῖον ἀληθῆ πάντ' εἶναι· μιγνυμένου δὲ, c. δόξα τε ψευδὴς γίγνεται καὶ λόγος. τὸ γὰρ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν, ἢ λέγειν, τοῦτ' ἐστί που τὸ ψεῦδος ἐν διανοίᾳ τε καὶ λόγοις γιγνόμενον. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Ὄντος δέ γε ψεύδους, ἔξιν ἀπάτης. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ μὴν ἀπάτης οὔσης, εἰδώλων τε καὶ εἰκόνων ἤδη καὶ φαντασίας πάντα ἀνάγκη μεταὶ εἶναι. ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; ΞΕ. Τὸν δέ γε σοφιστὴν ἔφαμεν ἐν τούτῳ που τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι μὲν, ἔξαρνον δὲ γεγονέναι τοπαράπαν μηδ' εἶναι ψεῦδος. τὸ γὰρ μὴ ὂν οὔτε d. διανοεῖσθαί τινα, οὔτε λέγειν, οὐσίας γὰρ οὐδὲν οὐδαμῇ τὸ μὴ ὂν μετέχειν. ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα. ΞΕ. Νῦν δέ γε τοῦτο μὲν ἐφάνη μετέχον τοῦ ὄντος. ὥστε ταύτῃ μὲν ἴσως οὐκ ἂν μάχοιτο ἔτι· τάχα δ' ἂν φαίη, τῶν εἰδῶν τὰ μὲν μετέχειν τοῦ μὴ ὄντος, τὰ δ' οὔ· καὶ λόγον δὴ καὶ δόξαν εἶναι τῶν οὐ μετεχόντων. ὥστε τὴν εἰδωλοποιητικὴν καὶ φανταστικὴν, ἐν ᾗ φαμὲν αὐτὸν εἶναι, διαμάχοιτ' ἂν πάλιν ὡς παντάπασιν e.

ſtitit. *Ho.* Conſiderandum ergo deinceps, utrum opinioni atque orationi immiſceatur. *The.* Cur? *Ho.* Quoniam, ſi nullo modo his immiſcetur, vera eſſe omnia neceſſe eſt. ſin autem miſcetur, falſa opinio, oratioque falſa exoriuntur. dicere enim & opinari non entia, hoc ipſum falſum eſt, orationi & cogitationi contingens. *The.* Sic eſt. *Ho.* Cum vero ſit falſitas, deceptio ſequitur. *The.* Statim. *Ho.* Orta deceptione, neceſſe eſt ſimulacris & imaginibus phantaſiaque cuncta repleri. *The.* Nihil repugnat. *Ho.* Sophiſtam vero dicebamus hunc in locum confugiſſe, dum falſum nullo modo eſſe diceret, quia non ens nemo cogitet, vel pronuntiet, cum non ens nulla ex parte ſit eſſentiae particeps. *The.* Sic eſt dictum. *Ho.* Nunc autem hoc entis particeps nobis apparuit. quapropter haud ultra hac quidem parte pugnabit. Forte vero dicet, quasdam e ſpeciebus cum non ente participare, quasdam minime: orationem & opinionem ex illorum numero eſſe, quae non participent: & idcirco facultatem illam phantaſticam, ſimulacrorum magiſtram,

οὐκ ἔςιν· ἐπειδὴ δόξα καὶ λόγος οὐ κοινωνεῖ τοῦ μὴ ὄντος. ψεῦδος γὰρ τοπαράπαν οὐκ εἶναι, ταύτης μὴ συνιςαμένης τῆς κοινωνίας. διὰ ταῦτ' οὖν λόγον πρῶτον καὶ δόξαν καὶ φαντασίαν διερευνητέον ὅ, τί ποτ' ἐςὶν· ἵνα φανέντων, καὶ τὴν κοινωνίαν αὐτῶν τῷ μὴ ὄντι κατίδωμεν· κατιδόντες δὲ, τὸ ψεῦδος ὂν ἀποδείξωμεν· ἀποδείξαντες δὲ, τὸν σοφιςὴν εἰς αὐτὸν ἐνδήσωμεν, εἴπερ ἔνοχός ἐςιν· ἢ καὶ ἀπολύσαντες, ἐν ἄλλῳ γένει ζητῶμεν. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε, ὦ ξένε, ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τὸ περὶ τὸν σοφιςὴν κατ' ἀρχὰς λεχθὲν, ὅτι δυσθήρατον εἴη τὸ γένος. φαίνεται γὰρ οὖν προβλημάτων γέμειν· ὧν ἐπειδάν τι προβάλῃ, τοῦτο πρότερον ἀναγκαῖον διαμάχεσθαι πρὶν ἐπ' αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφικέσθαι. νῦν γὰρ μόγις μὲν τὸ μὴ ὄν, ὡς οὐκ ἔςι, προβληθὲν διεπεράσαμεν· ἕτερον δὲ προβέβληται· καὶ δεῖ δὴ ψεῦδος ὡς ἐςι καὶ περὶ λόγον καὶ περὶ δόξαν ἀποδεῖξαι, καὶ μετὰ τοῦτο ἴσως ἕτερον, καὶ ἔτ' ἄλλο μετ' ἐκεῖνο· καὶ πέρας, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν φανήσεται ποτέ. ΞΕ.

p. 261 a.

in qua illum locavimus, nusquam esse contendet, postquam opinio oratioque cum non ente nullo modo participant: falsumque nihil esse dicet, cum nulla communio talis reperiatur. Quamobrem, quid oratio sit opinioque & phantasia, primo investigandum, ut his declaratis, eorum cum non ente communionem conspiciamus: qua inspecta, falsum esse aliquid ostendamus: cumque hoc ostenderimus, in eo Sophistam, si quidem reus est, vinciamus; aut etiam illum absolventes, alio quodam in genere deinde quaeramus. *The.* Verum omnino videtur, hospes, quod ab initio de Sophista praediximus, quod videlicet prehensu difficile genus hoc prorsus sit. Multis enim obicibus circumseptus videtur, neque ad eum pervenire quis potest, nisi prius obstaculum, quod obiecit ille, submoverit. Et nunc quidem vix tandem obiectionem illam evasimus, qua non ens nullo modo esse intulerat. continuo siquidem aliud obiectum. Unde oportet, & orationem, & opinionem falsas esse posse ostendere: ac forsitan post hoc aliud: aliudque post illud; nullusque terminus invenietur. *Ho.* Forti animo persequi,

Θαρρεῖν, ὦ Θεαίτητε, χρὴ τὸν καὶ σμικρόν τι δυνάμενον εἰς τὸ πρόσθεν ἀεὶ προϊέναι. τί γὰρ ὅ γ' ἀθυμῶν ἐν τούτοις, δράσειεν ἂν ἐν ἄλλοις; ἢ μηδὲν ἐν ἐκείνοις ἀνύττων, ἢ καὶ πάλιν εἰς τοὔπισθεν ἀπωσθεὶς, σχολῇ που, τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν λεγόμενον, ὅ γε τοιοῦτος ἄν ποτε ἕλοι πόλιν. νῦν δ' ἐπεὶ, ὦ c.
γαθὲ, τοῦτο ὃ λέγεις διαπεπέρανται, τό τοι μέγιςον ἡμῖν τεῖχος ἠρημένον ἂν εἴη, τὰ δ' ἄλλα ἤδη ῥᾴω καὶ σμικρότερα. ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες. ΞΕ. Λόγον δὴ πρῶτον καὶ δόξαν, καθάπερ ἐδόκθη, νῦν διαλάβωμεν, ἵνα ἐναργέςερον ἀπολογησώμεθα, πότερον αὐτῶν ἅπτεται τὸ μὴ ὄν, ἢ παντάπασιν ἀληθῆ μέν ἐςιν ἀμφότερα ταῦτα, ψεῦδος δὲ οὐδέποτε οὐδέτερον. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Φέρε δὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐλέγομεν, περὶ τῶν ὀνομάτων πάλιν ὧσ- d.
αὐτως ἐπισκεψώμεθα· φαίνεται γάρ πη ταύτῃ τὸ νῦν ζητούμενον. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπακουςέον; ΞΕ. Εἴτε πάντα ἀλλήλοις ξυναρμόττει, εἴτε μηδέν· εἴτε τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δὲ μή. ΘΕΑΙ. Δῆλον τοῦτό γε, ὅτι τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δ' οὔ. ΞΕ. Τὸ τοιόνδε λέγεις ἴσως· ὅτι τὰ

Theaetete, debet, quisquis progredi vel aliquando in eo, quod coepit, poteſt. quomodo enim qui in iſtis haeſitet, in aliis audeat unquam? Nam qui illis aut nihil efficit, aut retro repellitur, nunquam, ut proverbio fertur, expugnabit urbem. Nunc vero, ponquam quod dicebas transactum nobis eſt, & ingens propugnaculum captum, reliqua poſthac minora levioraque ſuperſunt. *The.* Praeclare loqueris. *Ho.* Orationem itaque primo, ſicuti dictum eſt, opinionemve capiamus, ut clarius oſtendamus, utrum non ens haec attingat; an vero omnino ſint ambo, falſumque neutrum. *The.* Optime. *Ho.* Age, quemadmodum circa ſpecies & literas diximus, ſimiliter circa nomina rurſus excogitemus. videtur enim quod nunc quaeritur ita ſeſe habere. *The.* Quid potiſſimum de nominibus vis intelligi? *Ho.* Utrum omnia invicem congruant, aut nullum; aut quaedam conſonent, alia diſſonent. *The.* Patet quod quaedam congruunt, quaedam minime. *Ho.* Forte tale quiddam ais, quod quae

μὲν ἐφεξῆς λεγόμενα καὶ ὀκλοῦντά τι, ξυναρμόττει· τὰ δὲ
e. τῇ συνεχείᾳ μηδὲν σημαινοντα, ἀναρμοςεῖ. ΘΕΑΙ. Πῶς τί
τοῦτ' εἶπες; ΞΕ. Ὅπερ ᾠήθην ὑπολαβόντα σε προσομολογεῖν.
ἔςι γὰρ ἡμῖν που τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν ὀκλωμάτων
διττὸν γένος. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Τὸ μὲν, ὀνόματα· τὸ δὲ,
p. ῥήματα κληθέν. ΘΕΑΙ. Εἰπὲ ἑκάτερον. ΞΕ. Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς
262 πράξεσιν ὂν δήλωμα, ῥῆμά που λέγομεν. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ.
a. Τὸ δέ γ' ἐπ' αὐτοῖς ἐκεῖνα πράττουσι σημεῖον τῆς φωνῆς ἐπι-
τεθὲν, ὄνομα. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν ἐξ ὀνο-
μάτων μὲν μόνων συνεχῶς λεγομένων οὐκ ἔςι ποτὲ λόγος,
οὐδ' αὖ ῥημάτων χωρὶς ὀνομάτων λεχθέντων. ΘΕΑΙ. Ταῦτ'
οὐκ ἔμαθον. ΞΕ. Δῆλον γὰρ ὡς πρὸς ἕτερόν τι βλέπων ἄρτι
b. ξυνωμολόγεις· ἐπεὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐβουλόμην εἰπεῖν, ὅτι συνεχῶς
ὧδε λεγόμενα ταῦτα, οὐκ ἔςι λόγος. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ.
Οἷον, βαδίζει, τρέχει, καθεύδει· καὶ τἄλλα ὅσα πράξεις ση-
μαίνει ῥήματα, κἂν πάντα τις ἐφεξῆς αὖ τ' εἴπῃ, λόγον
οὐδέν τι μᾶλλον ἀπεργάζεται. ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ; ΞΕ. Οὐκοῦν

consequenter dicta aliquid exprimunt, invicem congruunt: quae vero continuata nihil significant, non conveniunt. *The.* Quomodo? quidve dicebas? *Ho.* Quod intelligere te, & fateri putavi. Duo namque sunt genera declarationum earum, quae circa essentiam voce fiunt. *The.* Quo pacto? *Ho.* Unum quidem nominum genus, verborum alterum. *The.* Dic utrumque. *Ho.* Declarationem, qua actiones significantur, verbum dicimus. *The.* Sane. *Ho.* Signum autem vocis agentibus ipsis impositum, nomen. *The.* Prorsus. *Ho.* Ex solis nominibus ordine prolatis oratio nunquam efficitur, neque rursus ex verbis absque nominibus pronuntiatis. *The.* Haec non didici. *Ho.* Constat utique quod alio intendens animum paulo ante assentiebare. nam hoc ipsum est, quod dicere volebam, quod ista, si solum ita continuata pronuntiantur, orationem non faciunt. *The.* Quomodo? *Ho.* Ut, vadit, currit, dormit, & alia verba, quaecunque actiones significant: quae si quis subiungat omnia, nihilo magis orationem facit. *The.* Sic est. *Ho.* Rursus

καὶ πάλιν ὅταν λέγηται, λέων, ἔλαφος, ἵππος, ὅσά τε ὀνόματα τῶν τὰς πράξεις αὖ πραττόντων ὠνομάσθη, καὶ κατὰ ταύτην δὴ τὴν συνέχειαν οὐδεὶς πω συνέξη λόγος. οὐδεμίαν c.
γὰρ οὔτε οὕτως οὔτ' ἐκείνως πρᾶξιν οὐδ' ἀπραξίαν οὐδὲ οὐσίαν ὄντος οὐδὲ μὴ ὄντος δηλοῖ τὰ φωνηθέντα, πρὶν ἄν τις τοῖς ὀνόμασι τὰ ῥήματα κεράσῃ. τότε δὴ ἤρμοσέ τε, καὶ λόγος ἐγένετο εὐθὺς ἡ πρώτη συμπλοκὴ, σχεδὸν τῶν λόγων ὁ πρῶτος, εἰ καὶ σμικρότατος. ΘΕΑΙ. Πῶς ἄρ' ὧδε λέγεις; ΞΕ. Ὅταν εἴπῃ τὶς, ἄνθρωπος μανθάνει, λόγον εἶναι φῆς τοῦτον ἐλάχιστόν τε καὶ πρῶτον. ΘΕΑΙ. Ἔγωγε. ΞΕ. Δηλοῖ d.
γὰρ ἤδη που τότε περὶ τῶν ὄντων, ἢ γιγνομένων, ἢ γεγονότων, ἢ μελλόντων· καὶ οὐκ ὀνομάζει μόνον, ἀλλά τι περαίνει, συμπλέκων τὰ ῥήματα τοῖς ὀνόμασι. διὸ λέγειν τε καὶ αὐτὸν, ἀλλ' οὐ μόνον ὀνομάζειν, εἴποιμεν· καὶ δὴ τῷ πλέγματι τούτῳ τὸ ὄνομα ἐφθεγξάμεθα λόγον. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Οὕτω δὴ καθάπερ τὰ πράγματα, τὰ μὲν ἀλλήλοις ἤρμοττε, τὰ δ' οὔ, καὶ περὶ τὰ τῆς φωνῆς αὖ σημεῖα, τὰ μὲν οὐχ

que cum dicitur, leo, cervus, equus, ceteraque nomina, quae ipsos agentes significant, nondum hac continuatione oratio ulla conficitur. nam quae proferuntur, haud ante actionem, vel actionis impedimentum, aut essentiam sive exsistentis rei, seu non existentis ostendunt, quam verba nominibus misceantur. tunc vero primum conveniunt, statimque fit oratio, & prima horum complexio, prima oratio est, etiamsi sit brevissima. *The.* Qui isthuc inquis? *Ho.* Quando quis dicit, Homo discit, orationem hanc esse ais primam atque brevissimam? *The.* Equidem. *Ho.* Tunc sane declarat aliquid de his, quae sunt, vel fiunt, aut fuerunt iam, aut erunt. neque nominat tantum, sed & definit aliquid, verba nominibus copulans. Ideoque non modo nominare, verum etiam loqui ipsum dicimus, talique contextui nominum orationis nomen indidimus. *The.* Recte. *Ho.* Enimvero quemadmodum res aliquae consonant invicem, ut supra diximus, aliquae dissonant; ita & signa vocum, quaedam nequaquam conveniunt, quaedam

e. ἁρμόττει, τὰ δὲ, ἁρμόττοντα αὐτῶν, λόγον ἀπειργάσατο. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΞΕ. Ἔτι δὴ σμικρὸν τόδε. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Λόγον ἀναγκαῖον ὅταν περ ᾖ τινὸς εἶναι λόγον, μηδέ τινος ἀδύνατον. ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ ποιόν τινα αὐτὸν εἶναι δεῖ; ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Προσέχωμεν δὴ τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς. ΘΕΑΙ. Δεῖ γοῦν. ΞΕ. Λέξω τοίνυν σοι λόγον, σύνθεὶς πρᾶγμα πράξει δι' ὀνόματος καὶ ῥήματος. ὅτου δ' ἂν ὁ λόγος ᾖ, σύ μοι φράζειν. ΘΕΑΙ. Ταῦτ'
p. ἔςαι κατὰ δύναμιν. ΞΕ. Θεαίτητος κάθηται, μῶν μὴ μακρὸς
263 a. ὁ λόγος; ΘΕΑΙ. Οὐκ' ἀλλὰ μέτριος. ΞΕ. Σὸν ἔργον δὴ φράζειν περὶ οὗ τ' ἐςὶ καὶ ὅτου. ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι περὶ ἐμοῦ τε καὶ ἐμός. ΞΕ. Τί δὲ ὅδ' αὖ; ΘΕΑΙ. Ποῖος; ΞΕ. Θεαίτητος, ᾧ νῦν ἐγὼ διαλέγομαι, πέτεται. ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτον οὐδ' ἂν εἷς ἄλλως εἴποι πλὴν ἐμόν τε καὶ περὶ ἐμοῦ. ΞΕ. Ποιὸν δέ γε τινὰ φαμὲν ἀναγκαῖον ἕκαςον εἶναι τῶν λόγων.
b. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τούτων δὴ ποῖόν τινα ἑκάτερον φατέον εἶναι; ΘΕΑΙ. Τὸν μὲν, ψευδῆ που· τὸν δὲ, ἀληθῆ. ΞΕ. Λέ-

congruentia orationem conficiunt. *The.* Prorſus. *Ho.* Accipe & hoc breve. *The.* Quale iſtud? *Ho.* Orationem neceſſe eſt quoties ſit, alicuius eſſe orationem: nullius enim eſſe orationem impoſſibile eſt. *The.* Ita videtur. *Ho.* Nonne & qualem quandam eſſe ipſam oportet? *The.* Oportet ſane. *Ho.* Animadvertamus obſecro diligenter. *The.* Decet. *Ho.* Afferam orationem tibi, rem cum actione per nomen verbumque coniungens: cuius autem oratio ſit tu dicas. *The.* Efficiam, ut potero. *Ho.* Theaetetus ſedet, num oratio iſta prolixa? *The.* Non, ſed mediocris. *Ho.* Tuum eſt nunc dicere, de quo & cuius oratio eſt. *The.* De me videlicet, atque mea. *Ho.* Haec etiam? *The.* Quaenam? *Ho.* Theaetetus hic, quicum ego nunc diſputo, volat. *The.* Nemo de hac quoque aliter diceret, niſi quod de me, meaque eſt. *Ho.* Diximus, qualem quandam eſſe orationem quamlibet oportere. *The.* Diximus. *Ho.* Harum autem qualem utramque eſſe dicemus? *The.* Unam veram, alteram falſam. *Ho.* Vera oratio ea quae ſunt, ut ſunt, de te

γει δὲ αὐτῶν ὁ μὲν ἀληθὴς, τὰ ὄντα, ὡς ἔςι περὶ σοῦ. ΘΕΑΙ. Τί μήν; ΞΕ. Ὁ δὲ δὴ ψευδὴς, ἕτερα τῶν ὄντων. ΘΕΑΙ. Ναι. ΞΕ. Τὰ μὴ ὄντ' ἄρα ὡς ὄντα λέγει. ΘΕΑΙ. Σχεδόν. ΞΕ. Ὄντων δέ γε ὄντα ἕτερα περὶ σοῦ. πολλὰ μὲν γὰρ ἔφαμεν ὄντα περὶ ἕκαςον εἶναί που, πολλὰ δὲ οὐκ ὄντα. ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν. ΞΕ. Ὃν ὕςερον δὴ λόγον εἴρηκά περὶ σοῦ, πρῶτον μὲν ἐξ ὧν ὡρισάμεθα τί ποτ' ἐςὶ λόγος, ἀναγκαιότατον αὐτὸν ἕνα τῶν βραχυτάτων εἶναι. ΘΕΑΙ. Νῦν δὴ γοῦν ταύτῃ ξυνωμολογήσαμεν. ΞΕ. Ἔπειτα δέ γε, τίνος. ΘΕΑΙ. Οὕτως. ΞΕ. Εἰ δὲ μὴ ἔςι σὸς, οὐκ ἄλλου γε οὐδενός. ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ; ΞΕ. Μηδενός γε ὤν, οὐδ' ἂν λόγος εἴη τοπαράπαν. ἀπεφήναμεν γὰρ ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἦν, λόγον ὄντα, μηδενὸς εἶναι λόγον. ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα. ΞΕ. Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα μέντοι ἑτέρα, ὡς τὰ αὐτὰ, καὶ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, παντάτασιν, ὡς ἔοικεν, ἡ τοιαύτη σύνθεσις ἐκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομάτων, ὄντως τε καὶ ἀληθῶς γίγνεσθαι λόγος ψευδής. ΘΕΑΙ. Ἀληθέςατα μὲν οὖν. ΞΕ. Τί δὲ δή; διάνοιά τε καὶ δόξα καὶ φαντασία, μῶν οὐκ ἠδὴ δῆλον ὅτι ταῦτα

c.

d.

praedicat. *The.* Certe. *Ho.* Falſa autem, alia quam quae ſunt. *The.* Profecto. *Ho.* Quae non ſunt ergo, quaſi ſint aſſerit. *The.* Sic ferme. *Ho.* Et quae revera ſunt, alia de te dicit. multa ſiquidem entia circa unumquodque eſſe praediximus, multa quoque non entia. *The.* Omnino. *Ho.* Primum quidem neceſſe eſt orationem illam, quam ſecundo loco de te protuli, ſecundum orationis definitionem, unam quandam ex breviſſimis eſſe. *The.* Sic enim inter nos convenit. *Ho.* Deinde exprime, num alicuius ſit. *The.* Alicuius. *Ho.* Si tua non eſt, alterius multo minus. *The.* Patet. *Ho.* Si nullius eſt, neque oratio prorſus eſt. nam oſtenſum eſt, fieri non poſſe, ut quae oratio eſt, nullius oratio ſit. *The.* Scite. *Ho.* Ergo quoties de te altera ita praedicantur, ac ſi eadem eſſent, & quae non ſunt, perinde ac ſi ſint; huiusmodi quaedam ex verbis ac nominibus compoſitio, procul dubio ſit oratio falſa. *The.* Vera admodum loqueris. *Ho.* Quid autem de cogitatione, opinione,

γένη ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ πάνθ' ἡμῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνεται; ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Ὧδ' εἴση ῥᾷον, ἂν πρῶτον λά-
E. βῃς αὐτὰ, τί ποτ' ἐστι, καὶ τί διαφέρουσιν ἕκαστα ἀλλήλων. ΘΕΑΙ. Δίδου μόνον. ΞΕ. Οὐκοῦν διάνοια μὲν καὶ λόγος, ταυτόν· πλὴν ὁ μὲν ἐντὸς τῆς ψυχῆς πρὸς αὑτὴν διάλογος ἄνευ φωνῆς γιγνόμενος, τοῦτ' αὐτὸ ἡμῖν ἐπωνομάσθη διάνοια. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Τὸ δέ γ' ἀπ' ἐκείνης ῥεῦμα διὰ τοῦ στόματος ἰὸν μετὰ φθόγγου, κέκληται λόγος. ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ. ΞΕ. Καὶ μὴν ἐν λόγοις γε αὐτὸ ἴσμεν ὄν. ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; ΞΕ. Φάσιν τε καὶ ἀπόφασιν. ΘΕΑΙ. Ἴσμεν. ΞΕ.
P. Ὅταν οὖν τοῦτο ἐν ψυχῇ κατὰ διάνοιαν ἐγγίγνηται μετὰ
264 σιγῆς, πλὴν δόξης, ἔχεις ὅ, τι προσείπῃς αὐτό; ΘΕΑΙ. Καὶ
a. πῶς; ΞΕ. Τί δ' ὅταν μὴ καθ' αὑτὴν, ἀλλὰ δι' αἰσθήσεως παρῇ τινὶ τὸ τοιοῦτον αὖ πάθος, ἆρ' οἷόν τε ὀρθῶς εἰπεῖν ἕτερόν τι πλὴν φαντασίαν; ΘΕΑΙ. Οὐδέν. ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπειπερ λόγος ἀληθὴς ἦν καὶ ψευδὴς, τούτων δ' ἐφάνη διάνοια μὲν, αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος· δόξα δὲ, διανοίας ἀπι-

& phantasia dicemus? nonne iam constat, quod haec omnia genera, tum vera, tum falsa in animis nostris efficiuntur? *The.* Qua ratione? *Ho.* Sic intelliges facile, si prius quid unumquodque istorum sit, quove inter se singula differant, acceperis. *The.* Exhibe modo. *Ho.* Nonne cogitatio & oratio idem? nisi quod cogitatio dicitur illa ipsa sine strepitu vocis interior collocutio, qua sese animus noster alloquitur. *The.* Penitus. *Ho.* Sed per os effluxus prolationis ab illa oratio nuncupatur. *The.* Verum. *Ho.* Quin etiam in oratione hoc animadvertimus. *The.* Quid? *Ho.* Affirmationem, inquam, & negationem. *The.* Nempe. *Ho.* Quando igitur hoc in anima per cogitationem silentio fit, potestne alio, quam opinionis nomine nuncupari? *The.* Nequaquam. *Ho.* Quid vero? cum non per ipsam, sed per sensum rursus talis passio accidit, potestne aliter, quam phantasia cognominari? *The.* Non aliter. *Ho.* Postquam oratio partim vera, partim falsa esse apparuit, cogitatio vero interior ipsius animae collocutio, opinio vero co-

τελεύτησις· φαίνεται δὲ ὃ λέγομεν, σύμμιξις αἰσθήσεως καὶ b.
δόξης· ἀνάγκη δὴ καὶ τούτων τῷ λόγῳ ξυγγενῶν ὄντων,
ψευδῆ τε αὐτῶν ἔνια καὶ ἐνίοτε εἶναι. ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ.
Κατανοεῖς οὖν ὅτι πρᾳότερον εὑρέθη ψευδὴς δόξα καὶ λόγος
ἢ κατὰ τὴν προσδοκίαν ἣν ἐφοβήθημεν ἄρτι, μὴ παντάπασιν
ἀνήνυτον ἔργον ἐπιβαλλοίμεθα ζητοῦντες αὐτό; ΘΕΑΙ. Κα-
τανοῶ. ΞΕ. Μὴ τοίνυν μηδ' εἰς τὰ λοιπὰ ἀθυμῶμεν. ἐπειδὴ
γὰρ πέφανται ταῦτα, τῶν ἔμπροσθεν ἀναμνησθῶμεν κατ' c.
εἴδη διαιρέσεων. ΘΕΑΙ. Ποίων δή; ΞΕ. Διειλόμεθα τῆς εἰ-
δωλοποιϊκῆς εἴδη δύο· τὴν μὲν, εἰκαστικήν· τὴν δὲ, φανταστι-
κήν; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ τὸν σοφιστὴν εἴπομεν ὡς ἀποροῖ-
μεν εἰς ὁπότερ' ἂν θήσομεν; ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα. ΞΕ. Καὶ
τοῦθ' ἡμῶν ἀπορουμένων, ἔτι μείζων κατεχύθη σκοτοδινία,
φανέντος τοῦ λόγου τοῦ πᾶσιν ἀμφισβητοῦντος, ὡς οὔτε
εἰκὼν, οὔτε εἴδωλον, οὔτε φάντασμα εἴη τοπαράπαν οὐδὲν, διὰ
τὸ μηδαμῶς μηδέποτε μηδαμοῦ ψεῦδος εἶναι. ΘΕΑΙ. Λέγεις d.
ἀληθῆ. ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ πέφανται μὲν λόγος, πέφανται

gitationis conclusio, in qua opinionis sensusque commixtio reperitur: necessarium esse videtur, ut cogitationes opinionesque partim verae, partim falsae sint; quippe cum sint orationi cognatae. *The.* Nihil repugnat. *Ho.* Advertisne, nos facilius, quam putabamus, orationem & cogitationem falsas interdum esse invenisse? Metuebamus sane ne opus irritum & inexplicabile ista quaerentes aggrederemur. *The.* Adverto. *Ho.* Ergo ne in reliquis animum deiiciamus: verum postquam patefacta sunt ista, superiores illas secundum species divisiones in memoriam revocemus. *The.* Quales? *Ho.* Imaginariam artem in duas divisimus, assimilatricem scilicet & phantasticam. *The.* Sic egimus. *Ho.* Utra vero in arte sophistam collocaremus, ambigebamus. *The.* Profecto. *Ho.* Post hanc ambiguitatem repente profundior emersit caligo, cum sermo ille cunctis dubius inferretur, quod neque imago, neque simulacrum, neque phantasma omnino usquam est, quia nullo modo usquam unquam falsum exstet. *The.* Vera narras. *Ho.* Nunc autem post-

δ' οὖσα δόξα ψευδὴς, ἐγχωρεῖ δὴ μιμήματα τῶν ὄντων εἶναι, καὶ τέχνην ἐκ ταύτης γίγνεσθαι τῆς διαθέσεως ἀπατητικήν. ΘΕΑΙ. Ἐγχωρεῖ. ΞΕ. Καὶ μὴν ὅτι γ' ἦν ὁ σοφιστὴς τούτων, πότερον διωμολογημένον ἡμῖν ἐν τοῖς πρόσθεν ἦν; ΘΕΑΙ.
e. Ναί. ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἐπιχειρῶμεν, σχίζοντες διχῇ τὸ προτεθὲν γένος, πορεύεσθαι κατὰ τοὐπὶ δεξιὰ ἀεὶ μέρος τοῦ τμηθέντος, ἐχόμενοι τῆς τοῦ σοφιστοῦ κοινωνίας, ἕως ἂν αὐτοῦ τὰ κοινὰ πάντα περιελόντες, τὴν οἰκείαν λιπόντες φύσιν, ἐπιδείξωμεν μάλιστα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἐγγυ-
p. τάτω γένει τῆς τοιαύτης μεθόδου πεφυκόσι. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.
265 a. ΞΕ. Οὐκοῦν τότε μὲν ἠρχόμεθα ποιητικὴν καὶ κτητικὴν τέχνην διαιρούμενοι. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Καὶ τῆς κτητικῆς ἐν θηρευτικῇ καὶ ἐν ἀγωνίᾳ, καὶ ἐν ἐμπορικῇ, καί τισιν ἐν τοιούτοις εἴδεσιν ἐφαντάζετο ἡμῖν. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ μιμητικὴ περιείληφεν αὐτὸν τέχνη, δῆλον ὡς αὐτὴν τὴν ποιητικὴν δίχα διαιρετέον πρώτην. ἡ γάρ που

quam apparuit quidem oratio, apparuit & opinio falsa, possibile est, simulacra quaedam rerum verarum aemula esse, & ab hac dispositione artem decipiendi manare. *The.* Possibile certe. *Ho.* Quin etiam quod in his Sophista versatur, estne a nobis in superioribus concessum? *The.* Est. *Ho.* Adnitamur iterum, bifariam genus propositum partientes, semper ad dexteram progredi divisi partem, & quae cum Sophista quoquo modo communicant, circumspicere, ut communionibus omnibus amputatis propriam eius sedem atque effigiem & nos intueamur, & his, qui ad huiusmodi disciplinae progressum natura accedunt, quam proxime ostendamus. *The.* Probe. *Ho.* Nonne ab initio artem efficiendi unam, adquirendi alteram partientes induximus? *The.* Certe. *Ho.* Divisa postmodum adquirendi arte, sub ea Sophistam imaginati sumus in venatione, certamine, mercatura, & huiuscemodi speciebus. *The.* Sic prorsus est actum. *Ho.* Nunc vero postquam imitandi quoque ars Sophistam complexa est, constat, in primis artem hanc efficiendi esse bifariam dividendam. imitatio quippe effectio quaedam est,

μίμησις, ποίησίς τις ἐςὶν· εἰδώλων μέντοι φαμὲν, ἀλλ' οὐκ b.
αὐτῶν ἑκάςων. ἦ γάρ; ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν. ΞΕ.
Ποιητικῆς δὴ πρῶτον δύο ἕςω μέρη. ΘΕΑΙ. Ποίω; ΞΕ. Τὸ
μὲν, θεῖον· τὸ δ' ἀνθρώπινον. ΘΕΑΙ. Οὔπω μεμάθηκα. ΞΕ.
Ποιητικὴν (εἴπερ μεμνήμεθα τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα) πᾶ-
σαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν, ἥτις ἂν αἰτία γίγνηται τοῖς μὴ
πρότερον οὖσιν ὕςερον γίγνεσθαι. ΘΕΑΙ. Μεμνήμεθα. ΞΕ.
Ζῶα δὴ πάντα θνητὰ καὶ φυτὰ, ὅσα τ' ἐπὶ γῆς ἐκ σπερμά- c.
των καὶ ῥιζῶν φύεται, καὶ ὅσα ἄψυχα ἐν γῇ ξυνίςαται, σώ-
ματα τηκτὰ καὶ ἄτηκτα, μῶν ἄλλου τινὸς ἢ θεοῦ δημιουρ-
γοῦντος φήσομεν ὕςερον γίγνεσθαι, πρότερον οὐκ ὄντα; ἢ τῷ
τῶν πολλῶν δόγματι καὶ ῥήματι χρώμενοι; ΘΕΑΙ. Ποίῳ;
ΞΕ. Τῷ τὴν φύσιν αὐτὰ γεννᾷν ἀπό τινος αἰτίας αὐτομά-
της, καὶ ἄνευ διανοίας φυούσης· ἢ μετὰ λόγου τε καὶ ἐπιςή-
μης θείας ἀπὸ θεοῦ γιγνομένης; ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ἴσως διὰ
τὴν ἡλικίαν, πολλάκις ἀμφότερα μεταδοξάζω· νῦν μὴν βλέ- d.
πων εἰς σὲ, καὶ ὑπολαμβάνω οἴεσθαί σε κατά γε θεὸν αὐτὰ

simulacrorum ſcilicet, non verarum rerum, quemadmodum ſupra diximus. nonne? *The.* Procul dubio. *Ho.* Effectricis igitur facultatis duae primum ſint partes. *The.* Quae? *Ho.* Divina & humana. *The.* Nondum intelligo. *Ho.* Si modo quae initio dicta ſunt, recordamur, effectricem facultatem dicimus vim quandam, quae cauſa eſt, ut ſint poſtea, quae ante non fuerant. *The.* Recordamur. *Ho.* Animalia cuncta mortalia, plantasque, quaecunque terra ex ſeminibus radicibusve naſcuntur, & quaecunque inanimata in terra conſiſtunt, ſive liquefieri poſſint, ſive non poſſint, numquid alio quodam opifice fabricata, quam Deo facta eſſe, cum prius non fuiſſent, dicimus? an multorum doctrinam ſermonesque ſectabimur? *The.* Quorum? *Ho.* Dicentium, iſta natura ipſa gigni a cauſa quadam fortuita, ſine mente haec agente: vel cum ratione potius ſcientiaque divina, quae ab ipſo Deo ſit orta. *The.* Ego forte propter aetatem plerumque tum hoc, tum aliud opinor. in praeſentia vero ad te reſpiciens, putansque exiſtimare te,

γίγνεσθαι, ταύτῃ καὶ αὐτὸς νενόμικα. ΞΕ. Καλῶς γε, ὦ Θεαιτητε. καὶ εἰ μέν γέ σε ἡγούμεθα τῶν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἄλλως πως δοξαζόντων εἶναι, νῦν ἂν τῷ λόγῳ μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίας ἐπεχειροῦμεν ποιεῖν ὁμολογεῖν· ἐπειδὴ δέ σου καταμανθάνω τὴν φύσιν, ὅτι καὶ ἄνευ τῶν παρ' ἡμῶν
c. λόγων αὐτῇ πρόσεισιν ἐφ' ἅπερ νῦν ἑλκεσθαι φῇς, ἐάσω. χρόνος γὰρ ἐκ περιττοῦ γίγνοιτ' ἄν. ἀλλὰ θήσω τὰ μὲν φύσει λεγόμενα, ποιεῖσθαι θείᾳ τέχνῃ, τὰ δ' ἐκ τούτων ὑπ' ἀνθρώπων συνιςάμενα, ἀνθρωπίνῃ· καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον δύο ποιητικῆς γένη· τὸ μὲν, ἀνθρώπινον εἶναι, τὸ δὲ, θεῖον. ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς. ΞΕ. Τέμνε δὴ δυοῖν οὔσαιν δίχα ἑκατέραν
p. αὐταῖν. ΘΕΑΙ. Πῶς; ΞΕ. Οἷον τότε μὲν κατα πλάτος
266 τέμνων τὴν ποιητικὴν πᾶσαν, νῦν δὲ αὖ κατὰ μῆκος. ΘΕΑΙ.
a. Τετμήσθω. ΞΕ. Τέτταρα μὴν αὐτῆς οὕτω τὰ πάντα μέρη γίγνεται· δύο μὲν τὰ πρὸς ἡμῶν, ἀνθρώπεια· δύο δ' αὖ τὰ πρὸς θεῶν, θεῖα. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὰ δέ γ' ὡς ἑτέρως αὖ διῃρημένα, μέρος μὲν ἓν ἀφ' ἑκατέρας τῆς μερίδος, αὐτὸ ποιη-

per Deum haec omnia gigni, idem ipſe quoque exiſtimo. *Ho.* Recte admodum, Theaetete. Ac ſi te putaremus in poſterum aliter opinaturum, nunc ratione, ſimul cum neceſſaria quadam perſuaſione, ut nobis crederes efficeremus. quoniam vero eius ingenii eſſe te novi, ut etiam ſine noſtra demonſtratione ultro ad illa ſis profecturus, ad quae nunc trahi te dicis, dimittam. nam ſupervacua diſputatio talis eſſet. Ponam vero, illa, quae natura gigni dicuntur, arte divina fieri: quae autem ex his ab hominibus componuntur, humana: atque hac ratione duo effectricis facultatis genera, humanum videlicet, & divinum. *The.* Praeclare. *Ho.* Cum vero duae ſint artes, utramque bifariam divide. *The.* Qui? *Ho.* Quemadmodum ars effectrix univerſa per latitudinem eſt diviſa, ita nunc per longitudinem dividatur: atque ita quatuor illius partes efficiuntur, duae quoad nos, humanae, duae iterum quoad deos, divinae. *The.* Profecto. *Ho.* Ex his quidem rurſus aliter nunc diviſis, utriuſque partitionis pars una eſt effectrix, reliquae autem imaginatiae

τικὸν, τῷ δ' ὑπολοίπῳ σχεδὸν μάλις' ἂν λεγοίσθην εἰδωλοποιϊκώ. καὶ κατὰ ταυτὰ δὴ πάλιν ἡ ποιητικὴ διχῇ διαιρεῖται. ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπῃ ἑκατέρα αὖθις. ΞΕ. Ἡμεῖς μέν που καὶ b. τἄλλα ζῶα, καὶ ἐξ ὧν τὰ πεφυκότ' ἐςὶ, πῦρ καὶ ὕδωρ, καὶ τὰ τούτων ἀδελφὰ, θεοῦ γεννήματα πάντα ἴσμεν αὐτὰ ἀπειργασμένα ἕκαςα· ἢ πῶς; ΘΕΑΙ. Οὕτω. ΞΕ. Τούτων δέ γε ἑκάςων εἴδωλα, ἀλλ' οὐκ αὐτὰ, παρέπεται, δαιμονίᾳ καὶ ταῦτα μηχανῇ γεγονότα. ΘΕΑΙ. Ποία; ΞΕ. Τά τε ἐν τοῖς ὕπνοις, καὶ ὅσα μεθ' ἡμέραν φαντάσματα αὐτοφυῆ λέγεται· σκιὰ μὲν, ὅταν ἐν τῷ πυρὶ σκότος ἐγγίγνηται· διπλοῦν δὲ, ἡνικ' ἂν φῶς οἰκεῖόν τε καὶ ἀλλότριον περὶ τὰ λαμπρὰ c. καὶ λεῖα εἰς ἓν συνελθὸν, τῆς ἔμπροσθεν εἰωθυίας ὄψεως ἐναντίαν αἴσθησιν παρασχὸν, εἶδος ἀπεργάζηται. ΘΕΑΙ. Δύο γὰρ οὖν ἐςὶ ταῦτα θείας ἔργα ποιήσεως, αὐτό τε καὶ τὸ παρακολουθοῦν εἴδωλον ἑκάςῳ. ΞΕ. Τί δέ; τὴν ἡμετέραν τέχνην, ἆρ' οὐκ αὐτὴν μὲν οἰκίαν οἰκοδομικῇ φήσομεν ποιεῖν, γραφικῇ δέ τιν' ἑτέραν, οἷον ὄναρ ἀνθρώπινον ἐγρηγορόσιν ἀπειργασμένην; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τἄλ- d.

nominantur. unde rurſus efficiendi facultas in duo dividitur. *The.* Dicas iterum quemadmodum utraque. *Ho.* Nos utique & animalia cetera, eaque ex quibus iſta gignuntur, ignis & aqua, horumque germana, a Deo omnia procreata ſcimus ſingula illa effecta atque opera. an non? *The.* Nempe. *Ho.* Poſt haec horum ſimulacra ſequuntur, divina quadam induſtria producta. *The.* Quali? *Ho.* Phantaſmata enim, quae dormientibus occurrunt, quaeque in die per ſe abſque arte videntur, umbra quidem, cum tenebrae igni miſcentur: duplex autem, quando lumen proprium & extraneum, circa perſpicua leviaque in unum concurrens, ſenſumque contrarium ſolitae viſionis praebens, ſpeciem efficit. *The.* Duo ergo ſunt iſta divinae effectionis opera, res videlicet ſingulae, ſingulasque res ſequentia ſimulacra. *Ho.* Ars autem humana, nonne per architecturam domum fabricat, per picturam vero domus imaginem, veluti quoddam humanum inſomnium vigilantibus factum? *The.*

λα οὕτω κατὰ δύο, διττὰ ἔργα τῆς ἡμετέρας αὖ ποιητικῆς πράξεως, τὸ μὲν, αὐτὸ, φαμὲν αὐτουργικὴ, τὸ δὲ εἴδωλον, εἰδωλοποιϊκή. ΘΕΑΙ. Νῦν μᾶλλον ἔμαθον· καὶ τίθημι δύο διχῇ ποιητικῆς εἴδη. θεία μὲν καὶ ἀνθρωπίνη κατὰ θάτερον τμῆμα· κατὰ δὲ θάτερον, τὸ μὲν, αὐτῶν ὄν, τὸ δὲ, ὁμοιωμάτων τινῶν γέννημα. ΞΕ. Τῆς τοίνυν εἰδωλουργικῆς ἀναμνησθῶμεν, ὅτι τὸ μὲν, εἰκαστικὸν, τὸ δὲ, φανταστικὸν ἔμελλεν
e. εἶναι γένος· εἰ τὸ ψεῦδος ὄντως ὂν ψεῦδος, καὶ τῶν ὄντων ἕν τι φανείη πεφυκός. ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν. ΞΕ. Οὐκοῦν ἐφάνη τε, καὶ διὰ ταῦτα δὴ καταριθμήσομεν αὐτῷ νῦν ἀναμφισβητήτως εἴδη δύο; ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Τὸ τοίνυν φανταστικὸν
p. αὖθις διορίζομεν δίχα. ΘΕΑΙ. Πῇ; ΞΕ. Τὸ μὲν, δι' ὀργάνων
267 γιγνόμενον, τὸ δὲ, αὐτοῦ παρέχοντος ἑαυτὸν ὄργανον τοῦ
a. ποιοῦντος τὸ φάντασμα. ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; ΞΕ. Ὅταν, οἶμαι, τὸ σὸν σχῆμα τις, τῷ ἑαυτοῦ χρώμενος σώματι, προσόμοιον, ἢ φωνὴν φωνῇ φαίνεσθαι ποιῇ, μίμησις τοῦτο τῆς

Nulli dubium. *Ho.* In aliis quoque ſimiliter per duo partiendo, gemina opera effectricis noſtrae actionis inveniemus: ipſam quippe rem principali facultate, imaginem vero aemulatrice illa facientes. *The.* Nunc melius intelligo, ac duas bifariam pono effectricis ſpecies facultatis. Primo ſiquidem in divinam partior & humanam, ſecundum alteram diviſionem: ſecundum vero alteram, in rerum ipſarum & in imaginum effectricem. *Ho.* Reminiſcamur obſecro duo dixiſſe nos imaginariae facultatis genera eſſe oportere, aſſimilatorium ſcilicet & phantaſticum, ſi modo aliquid revera falſum, & falſum unum aliquid eorum, quae ſunt, ſit futurum. *The.* Dictum certe. *Ho.* Nonne conſtitit? ideoque nunc ipſi duas ſine controverſia ſpecies adnumerabimus? *The.* Sane. *Ho.* Phantaſticum itaque rurſus in duo ſecandum. *The.* Quomodo? *Ho.* Unum per inſtrumenta factum; alterum illius, qui ſeſe inſtrumentum phantaſma efficientis exhibet. *The.* Qui iſthuc ais? *Ho.* Quoties aliquis figuram tuam uſurpans, corpori ſuo, aut vocem voci conſimilem videri facit, imitatio iſta phantaſticae nuncupatur.

φαντασικῆς μάλιστα κέκληται που. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Μιμητικὸν δὴ τοῦτο αὐτῆς προσειπόντες ἀπονειμώμεθα· τὸ δ' ἄλλο πᾶν ἀφῶμεν μαλακισθέντες, καὶ παρέντες ἑτέρῳ συναγαγεῖν τε εἰς ἓν, καὶ πρέπουσαν ἐπωνυμίαν ἀποδοῦναί τιν' αὐτῷ. b.
ΘΕΑΙ. Νενεμήσθω· τὸ δὲ, μεθείσθω. ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ τοῦτο ἔτι διπλοῦν, ὦ Θεαίτητε, ἄξιον ἡγεῖσθαι· δι' ἃ δὲ, σκόπει.
ΘΕΑΙ. Λέγε. ΞΕ. Τῶν μιμουμένων, οἱ μὲν, εἰδότες ὃ μιμοῦνται, τοῦτο πράττουσιν, οἱ δ' οὐκ εἰδότες. καίτοι τίνα μείζω διαίρεσιν ἀγνωσίας τε καὶ γνώσεως θήσομεν; ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν. ΞΕ. Οὐκοῦν τόγε ἄρτι λεχθὲν, εἰδότων ἦν μίμημα. τὸ γὰρ σὸν σχῆμα καί σε γιγνώσκων ἄν τις μιμήσαιτο.
ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ; ΞΕ. Τί δαὶ δικαιοσύνης τὸ σχῆμα καὶ c.
ὅλης συλλήβδην ἀρετῆς; ἆρ' οὐκ ἀγνοοῦντες μὲν, δοξάζοντες δέ πη, σφόδρα ἐπιχειροῦσι πολλοὶ τὸ δοκοῦν σφίσι, τοῦτο ὡς ἐνδν αὐτοῖς προθυμεῖσθαι φαίνεσθαι ποιεῖν, ὅτι μάλιστα ἔργοις τε καὶ λόγοις μιμούμενοι; ΘΕΑΙ. Καὶ πάνυ γε πολλοί. ΞΕ. Μῶν οὖν πάντες ἀποτυγχάνουσι τοῦ δοκεῖν εἶναι

The. Utique. *Ho.* Imitatorium hoc appellantes ita distribuamus, & reliquum omne quasi iam quietis cupidi praetermittamus, concedamusque alteri, ut in unum colligat, & conveniens ipsi tribuat cognomentum. *The.* Distribuatur, ut vis, & hoc dimittatur. *Ho.* Hoc praeterea duplum, o Theaetete, existimandum. quam vero ob causam, animadverte. *The.* Dic. *Ho.* Eorum, qui imitantur, aliqui cognoscentes quod imitantur, hoc agunt, aliqui autem ignorantes. an maiorem aliquam discrepantiam divisionemque, quam ignorantiae cognitionisque, ponemus? *The.* Nullam. *Ho.* Nonne ea, quam modo dicebamus, cognoscentium imitatio erat? figuram quippe tuam imitatur ille, qui te cognoscit. *The.* Ille ipse. *Ho.* Quid autem de iustitiae virtutisque universae figura dicendum? an non multi dum ignorant, nosse autem hanc opinantur, quod illis videtur, id ipsum imitantes, tam verbis, quam operibus annituntur, ut inesse ipsis appareat? *The.* Atque admodum multi. *Ho.* Numquid ita illos spes fallit, ut sicut iusti non sunt, ita

δίκαιοι, μηδαμῶς ὄντες; ἢ τούτου πᾶν τοὐναντίον; ΘΕΑΙ. Πᾶν. ΞΕ. Μιμητὴν δὴ τοῦτόν γε ἕτερον ἐκείνου λεκτέον
d. οἶμαι, τὸν ἀγνοοῦντα τοῦ γινώσκοντος. ΘΕΑΙ. Ναί. ΞΕ. Πόθεν οὖν ὄνομα ἑκατέρῳ τίς αὐτῶν λήψεται πρέπον; ἢ δῆλον δὴ χαλεπὸν ὄν; διότι τῆς τῶν γενῶν κατ' εἴδη διαιρέσεως παλαιά τις, ὡς ἔοικεν, αἰτία τοῖς ἔμπροσθεν καὶ ἀσύνγους παρῆν, ὥστε μηδ' ἐπιχειρεῖν μηδένα διαιρεῖσθαι καθὸ δὴ τῶν ὀνομάτων ἀνάγκη μὴ σφόδρα ἀπορεῖν. ὅμως δέ, κἂν ᾖ τολμηρότερον εἰρῆσθαι, διαγνώσεως ἕνεκα τὴν μὲν μετὰ δόξης
e. μίμησιν, δοξομιμητικὴν προσείπωμεν· τὴν δὲ μετ' ἐπιςήμης, ἱςορικήν τινα μίμησιν. ΘΕΑΙ. Ἕςω. ΞΕ. Θατέρῳ τοίνυν χρηςέον. ὁ γὰρ σοφιςὴς οὐκ ἐν τοῖς εἰδόσιν ἦν, ἀλλ' ἐν τοῖς μιμουμένοις δή. ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα. ΞΕ. Τὸν δοξομιμητὴν δὴ σκοπώμεθα, ὥσπερ σίδηρον, εἴτε ὑγιὴς, εἴτε διπλόην ἔχων τινὰ ἔςιν ἐν ἑαυτῷ. ΘΕΑΙ. Σκοπῶμεν. ΞΕ. Ἔχει τοίνυν
p. καὶ μάλα συχνήν. ὁ μὲν γὰρ εὐήθης αὐτῶν ἐςιν, οἰόμενος
268 a. εἰδέναι ταῦτα ἃ δοξάζει· τὸ δὲ θατέρου σχῆμα, διὰ τὴν ἐν

nec etiam videantur? an contra? *The.* Contra. *Ho.* Imitatorem hunc diverſum ab illo ſuperiori dicemus, ignorantem a cognoſcente? *The.* Dicemus plane. *Ho.* Unde igitur nomen utriusque proprium deducetur? an videlicet difficile eſt? quia cauſa quaedam vetus diviſionis generum in ſpecies, ſuperioribus noſtris ignota fuerit, adeo ut nemo partiri contenderit, ideoque nominum inopes eſſe neceſſe eſt. Etſi dictu audacius videri poteſt, declarationis tamen diſcretionisque gratia, imitationem illam opinionis comitem, opinabilem imitationem: illam vero quae ſcientiae, hiſtoricam quandam ſcientemque imitationem vocemus. *The.* Eſto. *Ho.* Harum quidem appellationum altera dumtaxat utendum. nam ſophiſtam etſi in genere imitantium, non tamen in genere ſcientium poſuimus. *The.* Sic eſt. *Ho.* Hunc itaque opinioſum imitatorem tanquam ferrum examinemus, ſitne ſolidus ſimplexque, an contra geminum duplexque in ſe quiddam habens. *The.* Examinemus. *Ho.* Certe admodum multiplex. Nam ſophiſta alius fatuus & ineptus

τοῖς λόγοις κυλίνδησιν, ἔχει πολλὴν ὑποψίαν καὶ φόβον ὡς ἀγνοεῖ ταῦτα ἃ πρὸς τοὺς ἄλλους ὡς εἰδὼς ἐσχημάτισαι. ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἐστιν ἑκατέρου γένους ὧν εἴρηκας. ΞΕ. Οὐκοῦν τὸν μὲν ἁπλοῦν μιμητήν τινα· τὸν δὲ, εἰρωνικὸν μιμητὴν θήσομεν; ΘΕΑΙ. Εἰκὸς γοῦν. ΞΕ. Τούτου δ' αὖ τὸ γένος ἓν ἢ δύο φῶμεν; ΘΕΑΙ. Ὅρα σύ. ΞΕ. Σκοπῶ· καί μοι διττὼ καταφαίνεσθόν τινε· τὸν μὲν, δημοσίᾳ τε καὶ μα- b.
κροῖς λόγοις πρὸς πλήθη δυνατὸν εἰρωνεύεσθαι, καθορῶ· τὸν δὲ, ἰδίᾳ τε καὶ βραχέσι λόγοις ἀναγκάζοντα τὸν προσδιαλεγόμενον ἐναντιολογεῖν αὐτὸν αὑτῷ. ΘΕΑΙ. Λέγεις ὀρθότατα. ΞΕ. Τίνα οὖν ἀποφαινώμεθα τὸν μακρολογώτερον εἶναι; πότερα πολιτικὸν, ἢ δημολογικόν; ΘΕΑΙ. Δημολογικόν. ΞΕ. Τί δὲ τὸν ἕτερον ἐροῦμεν; σοφὸν, ἢ σοφιστικόν; ΘΕΑΙ. Τὸν μέν που σοφὸν ἀδύνατον, ἐπείπερ οὐκ εἰδότα αὐτὸν ἔθεμεν· μιμητὴς δ' ὢν τοῦ σοφοῦ, δηλονότι παρωνύμιον αὐτοῦ τι λή- c.
ψεται. καὶ σχεδὸν ἤδη μεμάθηκα ὅ, τι τοῦτον δεῖ προσειπεῖν

est, quae opinatur ſcire ſe putans. Alterius vero forma, propter variam in ſermonibus revolutionem, certe ſuſpicionem plurimam metumque habet, ne ſorte ignoret illa, quae coram aliis ſcire ſe ſimulat. *The.* Omnino ex utrisque generibus eſt, ut narraſti. *Ho.* Nonne igitur unum quidem ſimplicem, alterum ironicum imitatorem ponemus? *The.* Conſentaneum eſt. *Ho.* Huius iterum genus unum an duo dicimus? *The.* Tu videris. *Ho.* Cogito equidem: ac duo cogitanti mihi ſe offerunt. Unus quidem publice prolixa oratione apud populum ironia utens: alter privatim minutis quibusdam captiunculis cogens eum, qui cum ipſo diſputat, ſibimet in ſermonibus contradicere. *The.* Recte admodum loqueris. *Ho.* Quomodo ſuperiorem illum denominabimus? civilemne, an popularem? *The.* Popularem. *Ho.* Alterum vero Sophon, id eſt ſapientem, an Sophiſticum? *The.* Sapientem quidem vocare illum non licet, quandoquidem ignorantem ipſum poſuimus: quoniam vero ſapientem imitatur, cognomentum quoddam illius ſimile ſortietur: ac demum intelligo, hunc ipſum prorſus, & revera Sophiſtam

ἀληθῶς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν παντάπασιν ὄντως σοφιςήν. ΞΕ. Οὐκοῦν συνδήσωμεν αὐτοῦ, καθάπερ ἔμπροσθεν, τοὔνομα, συμπλέξαντες ἀπὸ τελευτῆς ἐπ' ἀρχήν; ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν. ΞΕ. Τὸν δὴ τῆς ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους, τῆς δοξαςικῆς μιμητικὸν, τοῦ φανταςικοῦ γένους, ἀπὸ τῆς
d. εἰδωλοποιϊκῆς, οὐ θεῖον ἀλλ' ἀνθρωπικὸν τῆς ποιήσεως ἀφωρισμένον ἐν λόγοις τὸ θαυματοποιϊκὸν μόριον· ταύτης τῆς γενεᾶς τε καὶ αἵματος ὃς ἂν ᾖ τὸν ὄντως σοφιςὴν εἶναι, τἀληθέςατα, ὡς ἐοικεν, ἐρεῖ. ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ.

appellari decere. *Ho.* An non, ut ſupra, ita nunc nomen eius colligabimus, a fine iterum ad principium omnia complexi? *The.* Omnino. *Ho.* Is demum Sophiſtam vere definiet, qui generationem eius & ſtirpem eſſe iſtam aſſeverabit: Sophiſta, inquam, eſt, qui in ſermonibus diſputantem cogit contradicere ſibi ipſi: qui & ironici pars eſt, ab imitatore opinioſo veniens, phantaſtici item generis, ab imaginaria facultate profluens, non divinae, ſed humanae effectionis determinata progenies, ex eorumque numero, qui verbis, quaſi quibusdam praeſtigiis, mirum in modum deçipiunt auditores. *The.* Ita prorſus dicendum.

FINIS SOPHISTAE.

VARIAE LECTIONES
IN
PLATONIS DIALOGOS
OCTO PRIORES.

VARIAE LECTIONES
IN EUTHYPHRONEM.

---

p. 3. Εὐθύφρων ἢ περὶ ὁσίου. Laudant ſic hunc dialogum Laërt. 3, 58, & Thom. Mag. in voc. δίκη. Sed uti verba ἢ περὶ ὁσίου haud dubie debentur Grammaticis, ita quoque πειραστικὸς, quod legitur in Ald. Baſ. 1. 2. ſumtum eſt e Laërtii l. c.

p. 4. *lin.* 1. οὐ γάρ που) που abeſt a Cod. Tub. Stephanus id mutari volebat in σου, cum negligentes librarii facile labi potuerint, cum οὐ γάρ που proxime anteceſſerit. Sed που eleganter cum γὰρ coniungi ſolet, & pron. σου ad verb. καταγνώσομαι facile intelligitur.

ead. l. 16. ὀρθῶς. ὀρθῶς γάρ ἐστι) Steph. volebat ὀρθός. ὀρθὸν γάρ ἐστι. Mudgius vero: ὀρθῶς γὰρ ἔχει. Sed ὀρθῶς ἐστι ἐπιμεληθῆναι bene graece dici poteſt, ut ſit: *recte curatur, recte hoc agitur.*

p. 5. *l.* 6. ὥστε τὸ εἰκὸς) Cod. Tub. ὥσγε. Sic & Mudgius ſcribendum putabat, probante Fiſchero.

p. 7. *l.* 5. ἀλλὰ σύ τε) Steph. corr. σύγε, quod particula τε ſequatur καὶ, non δέ. ſed eſt ἀνακόλουθον.

ead. l. 10. ὅς γε δὴ τυγχ.) δὴ abeſt a Cod. Tub.

ead. l. 15. ἐπιτυχόντος εἶναι ὀρθῶς) Cod. Tub. ἐπιτύχοντος ὀρθῶς.

ead. l. 17. ἔστι δὲ τῶν οἰκείων) Cod. Tub. ἐστί δε δὴ τῶν οἰκ. Sic & Baſ. 2.

p. 8. *l.* 1. ἢ δηλαδή) Baſ. 1. 2. ἢ δηλαδή; Steph. dividi volebat δῆλα δή. Fiſcherus contra reponi debere putat: ἢ δηλαδὴ, ut duae particulae affirmativae maiorem vim habeant.

ibid. οὐ γὰρ ἄν που ὑπέρ γε) Cod. Tub. οὐ γὰρ ἄν που γε ὑπὲρ.

ead. l. 4. οὐ τοῦτο μόνον δεῖ) Cod. Tub. δεῖν, uti Steph. emendabat praeeunte Ficino. Sed eſt ἀνακόλουθον. Scripſit enim Plato δεῖ, ac ſi praeceſſerit ὅτι διαφέρει.

p. 9. l. 5. οὐ δεῖν φροντίζειν) Stephanus corrigebat *δέον*, quod dictum esset, ut paulo ante *οὐδὲν ὂν πρᾶγμα*. Sed est iterum h. l. *ἀνακόλουθον*.

ead. l. 10. ὅπη ἔχῃ) in Stobaei libris *ἔχει*, uti iam Steph. recte coniecerat. Addicit & Cod. Tub.

ead. l. 13. διαφέροι Εὐθύφρων) Steph. volebat legi aut *διαφέροιμι*, quod *τῷ εἰδείην* responderet; aut *εἰδείη* pro *εἰδείην*. Neutro opus est. Nam personarum permutatio est satis obvia: vel dicendum, nomen Εὐθύφρων loco pronominis *ἐγὼ* esse positum.

p. 10. l. 2. sqq. αὐτοσχεδιάζοντα φησὶ -- μαθητὴς γέγονα σός) *φησὶ* abest a Tub. & post *μαθητὴς* insertum est *δὴ*.

p. 11. l. 5. παντὸς ἐναντίον) Stephanus coni. *πάντως* praeeunte Ficino. Sed vulgata defendi potest. Mox eidem Stephano pro *μέλλοι* legendum videbatur *μέλλῃ*, uti clare exstat in Cod. Tub. Sed vulgatum bene se habet.

ead. l. 8. τί φῂς εἶναι τὸ ὅσιον) Cod. Tub. *τὸ δίκαιον*.

p. 12. l. 14. sq. ἃ οἱ πολλοὶ οὐκ ἴσασι) Cod. Tub. Ald. Bas. 1. Morel. & margg. Steph. *οἱ λοιποί*. sed *οἱ πολλοὶ* Steph. e Bas. 2. Euseb. Ficin. in textum recepit.

ead. l. 17 sq. οἷα λέγεται ὑπὸ τῶν ποιητῶν, καὶ ὑπὸ τ. α. γραφέων) In Bas. 1. 2. post *γραφέων* interrogandi nota posita est: sed cum *λέγεται* non satis commode de pictoribus dici possit, coniunxit Stephanus *καὶ ὑπὸ -- γραφέων* cum sequentibus. Porro ante *ὑπὸ* inserebat Steph. *οἷς*, quod tamen recte intelligi potest. Deinde malebat *τά τε ἄλλα καὶ τὰ ἱερὰ*.

p. 13. l. 7. θαυμάζοιμι) Morel. *θαυμάσοιμι*. sed particula *ἂν* Praesenti vim Futuri dat.

ead. l. 14. Μέμνησαι οὖν) Margg. Steph. & Ficin. *μέμνησο*, quam lectionem recepit Forsterus. Sed *μέμνησαι* interrogative sumendum, & sqq. *ἢ οὐ μνημονεύεις* Imperativ. respuunt.

p. 14. l. 1. ἢ οὐ μνημονεύεις) Tub. Ald. Bas. 2. Forst. *ἢ μνημονεύεις γε*. male, iudice Fischero.

ead. l. 10. ἀπεκρίνω) Ald. Bas. 1. 2. Morel. *ἀπεκρίνου*. At Aoristus sic est usitatior, & res ipsa eum postulat.

p. 15. l. 4. ὧδε δὲ σκοπ.) Bas. 2. *ὧδε δὲ δὴ σκοπ.* Sic etiam Ficinus legit. Optime, si post *ποιεῖ* interrogandi signum ponas.

p. 16. l. 13. ταῦτα δέ γε) Sic Ald. Bas. 1. 2. Forsterus coni. *ταυτά*: quam emendationem orationis series & Ficini

libri adiuvant. Recepit igitur Fiſcherus. Idem Forſterus etiam paulo poſt *p.* 17. *l.* 1. pro *τὰ αὐτὰ* legendum cenſebat *ταυτά.*

p. 17. *l.* 5. *καὶ θεομισές ἐστιν*) *ἔστιν* abeſt a Cod. Tub.

ibid. *ἔοικεν. ὥστε*) Steph. ſuſpicabatur inter *ἔοικεν* & *ὥστε* excidiſſe quaedam, ſine ulla cauſa.

ead. l. 14. *ἀποκτείναντα*) Baſ. 2. & Ficin. *ἀποκτείνοντα.* Recte. nam ſequitur *ποιοῦντα.*

p. 18. *l.* 4. *ὡς οὐκ, εἴπερ ἀδικοῦσί γε*) Ald. Baſ. 1. 2. *οὐχ ὑπεραδικοῦσί γε.* unde Stephanus *εἴπερ ἀδ.* primus fecit. Forſterus ſuſpicatur, in libris olim ſcriptum fuiſſe, *οὐχ ὑπὲρ ὧν ἀδικ. γε.* Certe Ficinum non ita legiſſe e verſione eius concludere licet.

p. 19. *l.* 13. *ἐπεὶ πάνυ γε*) Stephanus coni. *ἐπεὶ οὐ πάνυ.* ſed *ἐπεὶ* eſt h. l. *εἰ δὲ μὴ*, *quod ni ita eſſet.*

p. 20. *l.* 1. *τόδε δέ σου ἐννενόηκα ἅμα λ.*) Cod. Tub. *τὸ δέ σου ἔχομαι ἅμα λ.* Ald. Baſ. 1. Morel. *ἐννενόημαι.* Baſ. 2. *ἐννενόησα.* immo *ἐνενόησα*, quod aeque bene locum habet.

ead. l. 10. *ἄρα τοῦτο νῦν ἐπανορθούμεθα*) Stephanus coni. *ἄρα τοῦτο νῦν ἐπανορθώμεθα*, aut *ἆρα τοῦτο ν. ἐπανορθούμεθα*, interrogative. Neutro opus eſt, modo teneas, *ἐπανορθούμεθα* eſſe fut. Atticum.

p. 22. *l.* 17 *ſq.* *ἢ δι' ἄλλό τι*; ΕΥΘ. Οὔκ· *ἀλλὰ διὰ τοῦτο.* ΣΩ. *Διότι ἆρα ὅσιόν ἐστι*) deſunt haec verba in Cod. Tub. ſed ab aliena manu margini ſunt adlita.

p. 23. *l.* 9. *ὑπὸ τῶν θεῶν, αὐτῷ τούτῳ τῷ φιλ.*) Cod. Tub. *ὑπὸ θεῶν αὐτῶν, τούτῳ τὸ φιλ.*

ead. l. 12. *εἰ μὲν διὰ τὸ ὅσιον*) Cod. Tub. *διὰ τὸ θεῶν.*

p. 24. *l.* 11. *ὃ ἂν ὑποθώμεθα*) Sic Stephanus e Baſ. 2. cum Ald. Baſ. 1. Morel. legant *προθώμεθα*, Tub. vero *προθυμώμεθα.*

p. 25. *l.* 4. *τὸ γὰρ περιϊέναι αὐτοῖς τοῦτο*) Cod. Tub. *τούτοις τοῦτο.* Idem in ſeq. pro *ἐν ταυτῷ* legit cum Baſ. 2. *ἐν τῷ αὐτῷ.*

ead. l. 8. *τὰ αὐτοῦ μόνον*) Cod. Tub. *τὰ αὐτοῦ μόνα.*

ead. l. 11. *ἀκινήτους*) Cod. Tub. *ἀκινήτως.*

ead. l. 14. *σὺ τρυφᾷν*) Baſ. 2. *συντρυφᾷν.* Steph. in marg. *γραι. σὺ ἀπειπὼν τρυφᾷν.* quam lectionem hauſit e verſione Ficini, qui vero *τρυφᾷν* tantum explicavit.

ead. l. 15. *προαποκάμης*) Cod. Tub. *προσαποκάμης.*

p. 26. *l.* 7. *ἢ ὁ ποιητὴς*) Ita Ald. Baſ. 1. 2. ſed in marg.

Steph. legitur γραι. ὁ ποιητὴς Στασῖνος ἐποίησεν· & γραι. καὶ οὕτω· ὁ Στασῖνος ἐποίησεν. Fiſcherus nomen Στασῖνος e gloſſemate ortum putat.

ead. l. 9. Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν· ἵνα γαρ) Baſ. 2. & margg. Steph. οὐκ ἐθέλειν εἰπεῖν· ἵνα περ. Utra lectio melius ſe habeat, vix conſtitui poteſt, cum ſententia ſit obſcura.

ead. l. 10. ἐγὼ οὖν τούτῳ διαφέρομαι) Haec verba uſque ad ἵνα δέος, ἔνθα καὶ αἰδὼς Cod. Tub. non habet, ſed ab alia manu margini adſcripta.

ead. l. 14. Ἀλλ' ἵνα γε αἰδὼς) Cod. Tub. ὅρα ἀλλ' ἵνα γ. α. ſed ὅρα ortum ex deprav. nom. Socratis.

p. 28. *l.* 17. Ναὶ) verba ΕΥΘ. Ναὶ. ΣΩ. abſunt ab Ald. Baſ. 1. 2. neque ea Ficinus agnoſcit, qui nec ſuperiora verba Ἡ γάρ που ἱππικὴ — ΕΥΘ. Οὕτω reddidit.

ibid. Ἡ δέ γε βουλ.) γε abeſt a Cod. Tub. uti paulo poſt δὴ ante ὁσιότης.

ead. l. 18 *ſq.* καὶ εὐσέβεια, θεῶν) Ita bene diſtinxit verba Stephanus, quae in Ald. Baſ. 1. 2. coniuncta ſunt. Repeti vero debet ante θεῶν vocab. θεραπεία, quod iam vidit Ficinus, qui vertit, *pietas* cura *deorum.*

p. 29. *l.* 1. Οὐκοῦν θεραπεία τε) Ficinus legiſſe videtur οὔκουν, nam vertit *annon.* Stephanus coni. θερ. γε. Bene. Conſentit Cod. Tub.

ead. l. 2. τοιόνδε ἐπ' ἀγαθῷ) Stephanus malebat τοιόνδε ὂ ἐπ' κ. λ. non male. ſed eſt Synchyſis. Porro pro ἔσται, quod in Ald. & Baſ. 1. legitur, malebat Steph. cum Baſ. 2. legere ἐστὶ, uti & exſtat in Cod. Tub. Sed Graeci per Futura continuationem exprimunt.

ead. l. 10. ὠφελεία τέ ἐστι) Sic Ald. Baſ. 1. 2. unde Steph. coni. ὠφέλεια, aut ἐπ' ὠφελείᾳ. Priorem coniecturam ſecutus eſt Fiſcherus.

ead. l. 18. εἴη ἂν ἡ ὁσιότης) Cod. Tub. εἴη ὁσιότης. & ἥπερ pro ἥνπερ.

p. 30. *l.* 6. Δηλονότι) Stephanus volebat diviſim ſcribi δῆλον ὅτι. Vide ipſum plura diſputantem hac de re in notis ad init. Protagorae.

ead. l. 17. Πολλά γε οἶμαι) πολλά δε οἶμαι Tub. in quo etiam paulo poſt ἐργασίας pro ἀπεργασίας, & ὡς ἔχεις pro ὡς ἔχει legitur.

p. 31. *l.* 15. *ſq.* νῦν δὴ, ἀνάγκη γὰρ τὸν ἐρωτῶντα τῷ

ἐρωτωμένῳ ἀκολουθεῖν) Cod. Tub. νῦν δὲ, ἀνάγκη γὰρ τὸν ἐρῶντα τῷ ἐρωμένῳ ἀκολ.

p. 32. *l.* 7 *sq.* οὐ χαμαὶ πεσ.) Baſ. 2. & margg. Stephh. οὐ χαμαί ποτε, quod recepit Forſterus.

ead. l. 10. Ἆρ' οὖν τό γε ὀρθῶς) Cod. Tub. ἆρ' οὖν οὐ τὸ ὀρθῶς. Ald. Baſ. 1. 2. ἆρ' οὖν οὐ τό γε ορ. In textum igitur τὸ οὐ, etſi ſalvo ſenſu abeſſe poteſt, cum tamen in bonis inveniatur libris, repoſuit cum Forſtero Fiſcherus.

ead. l. 12. Ἄλλο τί;) Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. ἀλλά τι; notavit quoque Stephanus in margine.

p. 33. *l.* 1. φράσον δή μοι) Cod. Tub. φράσον δὲ.

ead. l. 6. κατὰ τὴν ἐμπ.) Stephano videbatur deeſſe pron. ταύτην aut τήνδε. Temere.

ead. l. 8. ἀπὸ τούτων) Cod. Tub. ὑπὸ τούτων.

ead. l. 13. οὐδὲ φίλον) Serran. e libro ſuo MS. volebat legi ἀλλὰ φίλον. Sed Socrates de induſtria ſubtiliter diſtinguit τὸ κεχαρισμένον ab eo quod eſt φίλον, quod vel patet ex Euthyphronis reſponſione.

p. 34. *l.* 1. περιιόντας) Cod. Tub. περιόντα.

ead. l. 6. τοῦτο δ' ἄλλό τι) Stephanus ſuſpicabatur ante τὸ ἄλλο deeſſe coniunctionem οὐκ, & poſt γίγνεται ponendum eſſe colon. Sed ἀλλό τι ἢ idem eſt ac ἄρα.

ead. l. 13. καὶ οὐκ ἀφετέος ἂν εἴης, ὥσπερ ὁ Πρ.) Cod. Tub. κ. οὐκ ἀφ. εἰ ὥσπερ ὁ Πρ.

ead. l. 16. διωκάθειν) Baſ. 2. διώκειν. Sed διωκάθειν eſt exquiſitior & forma magis Attica. v. Timaeum ad Moerin.

IN APOLOGIAM SOCRATIS.

p. 39. *l.* 4. οὐθὲν εἰρήκασι) leg. οὐδὲν ex obſervatione vett. Grammaticorum.

ead. l. 6. ὡς χρῆν ὑμᾶς) Baſ. 2. χρή. ſed Attici imperfectum ponunt in iis verbis, cum quis dicitur debere aliquid facere, ſed cum veremur, ut id faciat, feceritve.

p. 40. *l.* 6. οὐ κατὰ τούτους) Muret. varr. lectt. 3, 16 delet οὐ contra Socratis ſententiam. Nam ῥήτορα εἶναι οὐ κατὰ τούτους eſt *rhetorem eſſe iſtorum diſſimilem*, qui vera dicat, non falſa.

ead. l. 15. παρίεμαι) hoc v. Stephano ſuſpectum eſt, quod

vero Timaeus & Phavor. quoque in ſuis libris invenere. Et bene hic locum habet, modo teneas, *velle ſibi aliquid dari* in medio ſignificare.

ead. l. 17. καὶ ἐπὶ τῶν τραπ) Ficin. καὶ non habet, probante Forſt. ſed καὶ ſaepius explicandi cauſa adiectum, ut ſit *nempe*, *ſcilicet*.

p. 41. *l.* 3. πλείω ἑβδομήκοντα) Serranus legit ἑξήκοντα ſecundum alios, qui Socratem ſexagenarium obiiſſe narrant. vid. Laërt. 2, 45.

p. 42. *l.* 5. ὑπὸ γῆν) Baſ. 2. & Thom. Mag. in praepoſ. ὑπὲρ legunt ὑπὸ γῆς. magis Attice.

ead. l. 12. καὶ μειράκια ἀτεχνῶς, ἐρήμην κατ.) Forſt. edidit καὶ μειράκια, ἀτεχνῶς (i. e. ἀληθῶς) ἐρήμην κατ. probante Fiſchero.

ead. l. 15. κωμῳδιοποιὸς) Sic Ald. Baſ. 1. 2. ſed Forſt. κωμῳδοποιὸς, magis Attica forma. vid. Moerin.

p. 44. *l.* 1. κατηγορία ἐξ ἧς) Baſ. 2. κ. ἐστὶν ἐξ ἧς, quod ſane eſt concinnius.

ead. l. 3. διέβαλλον) Rudinger. malebat διέβαλον probante Fiſchero.

p. 45. *l.* 12. τούτους πείθουσι) Steph. emendabat πείθειν. Sed eſt ἀνακόλουθον; Plato enim ſcripſit πείθουσι, quaſi verba οἷος τ' ἐστὶν non praecederent.

ead. l. 15. ὃν ἐγὼ ἡσθόμην) Ald. Baſ. 1. 2. Norib. Bogard. Ficin. legiſſe videtur: ὃν ἐγὼ ἥσθην. vertit enim: *ſum admodum delectatus*. Serran. e Cod. ſuo legit ὃν ἐγὼ ἡδόμην. Sed verborum συνάφεια ſtat pro vulgata.

p. 46. *l.* 2. εἴχομεν ἂν αὐτοῖν) Ald. Baſ. 1. Norib. αὐτῶν. Baſ. 2. αὐτοῖς. ſed praeſtat αὐτοῖν, cum mox ſit in omnibus libris αὐτοῖν. Mudg. malebat: εἶχες ἐν τῷ ἂν αὐτοῖν ſine cauſa & contra linguae leges.

ead. l. 15. τις ἴσως) Baſ. 2. τις ὑμῶν ἴσως. vere, quia ſeq. λέγε οὖν ἡμῖν τί ἐστιν.

p. 47. *l.* 13. ἢ οὐκ ἔχω) Serran. legit ἦ. vertit enim *certe*. Forſter. malebat ἦν. Neutro eſt opus. Socrates ait: in ſe eſſe ſapientiam humanam, in Sophiſtis vero aut divinam aut *nullam*.

p. 48. *l.* 8. καὶ ὅπερ λέγω) verba ὅπερ λέγω includenda uncis vult Steph. Recte. nam pertinent ad ſuperiora illa: καί μοι, ὦ ἄνδρες -- μέγα λέγειν.

p. 49. *l.* 15. οὐδὲν καλὸν οὐδ' ἀγαθὸν) Ficin. legiſſe videtur

cum Baſ. 2. οὐδὲν καλὸν κἀγαθόν. Cleric. (A. Crit. 2. p. 189) emendabat οὐδὲν κακὸν οὐδ' ἀγαθόν contra uſum loquendi Platonicum & rem ipſam. vid. Forſt. & Fiſch.

p. 51, *l.* 1. ἵνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος) Steph. ſuſpicatur leg. ἵνα μὴ ἀνέλεγκτος, aut ἵνα μή μοι ἀνέλεγκτος, aut ἵνα μή μοι καὶ ἀνελ. contra orationis συνάφειαν. vid. Fiſch. defenſ. locc. quorundam Platon. ſ. 4.

ead. l. 12. ὅτι οὐ σοφίᾳ ποιοῖεν, ἀλλὰ) Sic edidit Steph. contra omnes libros Ald. Baſ. 1. 2. Norib. Bogard. Forſt. apud quos legitur: οὐ σοφίᾳ ποιοῖεν ἃ ποιοῖεν, ἀλλὰ. Expreſſere eandem lectionem Serran. & Ficin. Recepit igitur Fiſch.

p. 52. *l.* 8. διὰ τὸ τὴν τέχνην) Steph. coni. διὰ γὰρ τὸ τὴν τ. praeeunte Ficin. ſed γὰρ ſaepe ſic omittitur, & Ald. Baſ. 1. 2. verba καὶ οἱ -- δημιουργοὶ ſeiungunt a ſuperioribus, connectuntque cum ſeqq. ita ut καὶ explicandi vim habeat, *ſcilicet*, *quippe*.

p. 53. *l.* 7. ἐστὶ καὶ οὐδενός) Ruding. corr. ἢ καὶ aut ἢ καὶ μᾶλλον contra rationem Graecam, cum τὸ καὶ per ſe augeat, *atque adeo*, *immo*, ut iam Ficin. vertit.

ead. l. 8. Margg. Stephh. & Baſ. 2. τούτου λέγειν probante Meibom. Mudgius coni. τοῦτο. Recte habet vulgata, modo intelligas ἕνεκα, *propterea*.

ead. l. 9. ὥσπερ ἂν εἴποι) Steph. malebat ὥσπερ ἂν εἰ εἴποι. non male; ſed εἰ recte omitti poteſt, fere ut Latini *quaſi*, & *quaſi ſi* promiſcue ponunt.

ead. l. 12. ἐγὼ μὲν ἔτι) Baſ. 2. ἐγὼ μὲν ἔχων, ἔτι uti quoque legit Ficin. Utraque lectio eundem fere parit ſenſum.

p. 54. *l.* 8. οὐκ αὐτοῖς) Ald. Baſ. 1. 2. Norib. οὐχ αὐτοῖς. Rudinger. vero cum Steph. legit οὐκ αὐτοῖς, quam veram eſſe lectionem, ipſa orationis ſeries oſtendit.

ead. l. 13. καὶ τὰ ὑπὸ γῆς ζητεῖ) ὑπὸ γῆν Baſ. 2. at Caſ. ſec. Ἀττικώτερος. -- ζητεῖ abeſt ab Ald. Baſ. 1. 2. Ficin. At lectio Steph. confirmatur e ſuperr. p. 44, *l.* 6. ζητῶν τά τε ὑπὸ γῆν.

p. 56. *l.* 13. καὶ ὑμῖν ὑποδεῖξαι) Sic Ald. Baſ. 1. At Baſ. 2. ἐπιδεῖξαι, quod recepit Forſt. tanquam Platoni magis familiare verbum. Sane rationes linguae & Platonis utrumque admittunt. Norib. ἀποδεῖξαι. aeque bene.

p. 58. *l.* 3. κατέγνωκας ἀτυχίαν) Baſ. 2. δυστυχίαν,

quam lectionem veriorem putat Fisch. quoniam ἀτυχία de incommodis belli fere dicatur.

ead. l. 6. εἷς δέ τις διαφθείρων) Sic Ald. Bas. 1. omisso articulo. Sed Bas. 2. ὁ διαφθείρων. Recepit post Forst. Fischerus, quia sequitur: ὁ -- οἷός τε cet. & praeced. οἱ -- ποιοῦντες.

p. 59. *l.* 8. πονηροτέρους) Ald. Bas. 1. Norib. πονηροτάτους. non male. Sed praestat comparat. quia praecesserat βελτίους ποιεῖν, p. 58. l. 5.

p. 60. *l.* 12. ἢ δῆλον ὅτι) Ald. 1. 2. Norib. ἢ δῆλον. sed δηλονότι legendum censet Fisch.

ead. l. 16. τῶν θεῶν ὧν) ante ὧν excidisse putat Ruding. περὶ, quod vero sic omitti solet. Et ὧν est potius Genitiv. Obiecti.

p. 62. *l.* 5. οὕτοσὶ) Ald Bas. 1. 2. οὕτωσί. At Ficin. quoque legit οὕτοσὶ, probante Ruding.

ead. l. 13. συνεπισκέψασθε δὲ) δὴ Bas. 2. prob. Fisch.

ead. l. 14. ἥ μοι φαίνεται) Ald. ἥμοι. Vir doct. apud Forst. malebat: ἢ μή. perperam.

p. 63 *l.* 8. Ὡς ὤκνησας) Ita Steph. edidit e Ficini forsan versione: *quam tarde respondisti.* defendit hanc lectionem Fisch. contra V V. D D. Ruding. Casaub. ad Pers. p. 150. Upton ad Arrian. p 113. quibus arridebat Ald. Bas 1. 2. ὡς ὤνησας, quam tanquam legibus linguae & verborum contextis minus aptam reiicit, cum e contrario ὡς ὤκνησας sensum fundat optimum. Socrates ante questus erat, quod Melitus nollet respondere. Nunc igitur, cum illi nec opinanti & longa interiecta mora responderit, exclamat: ὡς ὤκνησας, *quam cunctatus es!* Confirmant etiam seqq hanc lect. interpretationis loco adiecta.

ead. l. 12. διόμοσω) Sic omnes libri editi. At cum hoc neque sit Atticum (vid. Moer. & Thom Mag.) neque verba de Socrate, sed de Melito accipienda sint, recepit Fisch. Dacierii & Forst coniecturam: διωμόσω.

p. 65. *l.* 7. οὐδὲν δέ δεινὸν μὴ ἐν ἐμοὶ στῇ) In quibusdam exemplis abesse μὴ testatur Ruding. quod ipsi arridet. Male. Sensus est: *neque vero est periculum, ne in me desinat furor* (h. e. διαβολὴ & φθόνος in antecedd) *multitudinis, ne sim ultimus, quem damnet invidia & odium multitudinis.*

ead. l. 13 ὅταν πράττῃ) Norib. ὅτι ἄν. sic quoque emendabat Ruding. Inde recte Forst. coni. ὅ, τι ἄν. Ficin. legisse videtur ὅταν τι πράττῃ. Sane πράττῃ postulat casum rei. hinc legendum putat Fisch. ὅ, τ' ἄν.

p. 66. *l.* 8. τιμωρεῖν) Mudg. corr. τιμωρῶν, ut cohaereat cum priorr. κακὸς ὢν. non male. At τιμωρεῖν quoque coniungi potest cum verbo τὸ ζῆν, utque adeo pendeat ab articulo.

p. 68. *l.* 6. εἰ ἀγαθὰ) εἰ καὶ ἀγαθὰ inserta partic. apud Theodoret. Eusebium, Stobaeum, probantibus Forst. & Fisch. ibidem legitur φοβηθήσομαι pro φοβήσομαι, quo inclinat Fisch. quia Futura passiva saepius partes Medii sustineant.

ead. l. 7. ἀφίετε) Steph. leg. putat ἀφίοιτε, ut paulo inferius. Sed in his modis usurpandis sibi non constant scriptt.

ead. l. 8. ἀπειθήσαντες) Ald. Bas 1. Norib ἀπιθήσαντες. Bas. 2. ἀπιστήσαντες. Ita quoque Eusebii libri. non male. nam ἀπιστεῖν dicuntur ii, qui non parent aliis, contumaces. vid. Harpocrat. h. v. Sed vera est lectio Steph. quam quoque e Cod. MS. Meibom. ad Bas. 2. adscripserat.

ead. l. 14. ἐφ' ᾧτε) Viger. in marg. Euseb. & Comelin. ad Heliodor. corr. ἐφ' ᾧ γε. sine causa, cum etiam ἐφ' ᾧ τε saepius sic legatur. vid. quos laudat Fisch.

ead. l. 15. ἀποθανῇ) Mudg. malebat ἀποθανεῖν. sed verba ἐὰν δε ἁλῶς κ. λ. cum νῦν μὲν Ἀνύτῳ οὐ πεισόμεθα cohaerent, nec vero cum ἐπὶ τοῦτῳ μέντοι.

p. 69. *l.* 13. ποιεῖται) Ald. Bas. 1. Norib. margg. Steph. ποιήσεται. At iam Bas. 2. ποιεῖται, quod recte pro fut. accipi potest.

p. 70. *l.* 1. ὑμῖν μεῖζον) ἡμῖν habet Steph. contra omnes libros, haud dubie operarum vitio, nam ipse vertit *vestrae civitati.*

ead. l. 13. οὐδ' εἰ μέλλω) Thom. Mag. in verb. μέλλω legendum putabat: οὐδ' εἰ πολλάκις ἂν μέλλω τεθνᾶναι, quod v. μέλλω non iungeretur sine τῷ ἂν praeteritis. Immo vel sic iungi posse ostenderunt V V. D D. Bosius, Forst. ad h. l. & Dorvill. ad Charit. 1, 3.

p. 71. *l.* 3. οὐδὲν βλάψει) Codd. Stob. βλάψειεν ἂν. forsan vere. nam mox est: ἀποκτείνειε — ἂν.

ead. l. 12. δόσιν ὑμῖν) Serran. e Cod. MS. legit δόσιν τὴν ἐν ἐμοί. quae lectio est interpretatio Grammatici.

p. 73. *l.* 10. γίγνεται φωνὴ) Viro Docto apud Forst. videbatur φωνὴ e marg. irrepsisse, sed est τῷ θεῖόν τι καὶ δαιμ. interpretationis causa adiectum.

p. 74. *l.* 5. τῷ ὄντι) Fisch. ex Aristid. legit τὸν τῷ ὄντι,

quum librarii ſubiecta ſaepe privarint articulo, quique h. l. facile abſorberi potuit ἀπὸ τοῦ τῷ.

ead. l. 9 *ſq.* ὑπείκοιμι παρὰ τὸ δέον) Baſ. 2. ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον. etiam MS. Flor. ὑπεικάθοιμι. tanquam magis Atticum recepit Fiſch. ſed παρὰ τὸ δίκαιον, quod & Norib. Ficin. Cornar. habent, e gloſſemate ortum pronuntiat.

ead. l. 10. ὑπείκων δὲ, ἅμα καὶ ἅμ' ἂν) Steph. coni. ὑπείκων δὲ ἅμα ἂν καὶ ἀπ. vel ὑπείκ. δὲ, καὶ ἅμ' ἂν ἀπ. priorem coni. hauſit e Ficin. ſed prius ἅμα pertinet ad ὑπείκων, poſter. ad ἀπολοίμην, & ἅμα repetitum celeritatem indicat, ut ap. Latinos *ſimul -- ſimul.*

p. 75. *l.* 3. καὶ ὑπάγειν) Baſ. 2. & margg. Stephh. ἀπάγειν. At cum Timaei gloſſae quoque ὑπάγειν agnoſcant, merito vulgata praeferenda videtur.

ead. l. 12. ἀναπλῆσαι) Baſ. 1. & Norib. ἀνατλῆσαι probante Ruding. qui vertit, *ſuſtinere.* Sed eſt contra orationis ſeriem & leges grammatt. ἀναπλῆσαι αἰτιῶν eſt *implicare criminibus.*

ead. l. 14. Steph. coni. μέλοι improbante Forſt. & Fiſch. in Ald. Baſ. 1. eſt μέλλει.

ibid. εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν) Serran. e MS. Cod. legit: ὥς με ἀγρ. ita quoque Ficin. Utraque lectio eodem redit.

ead. l. ult. οὕτως) Baſ. 2. αὕτως, non male. Nam Plato ſaepius poeticis vocabulis uſus eſt.

p. 77. *l.* 7. ὅ τι μὴ) Ita vitioſe in Ald. legitur, unde in Steph. edit. migravit. Ficin. Baſ. 1. 2. Norib. Forſt. & Fiſch. ὅ, τι. Recte.

ead. l. 8. ἀλλὰ τί) Baſ. 2. ἀλλὰ διὰ τί. gloſſema!

p. 78. *l.* 12. ὁ Ζωτίδου) Ald. Baſ. 1. Norib. ὁ Θεοσδοτίδου. Baſ. 2. & Ficin. exhibent Ζωτίδου.

p. 79. *l.* 9. ὃν ξυνίσασι) Sic Ald. Baſ. 1. Norib. Sed Baſ. 2. ὅτι. quam lectionem in textum recepit Forſt. eandem tanquam coniecturam proponit Steph. in marg. cum altera: οἳ ξυνίσασι. Cum Ficinus quoque ὅτι legerit, Fiſcherus in contextum recipere non dubitavit. Vulgata enim vix habet, quo ſe defendat.

ead. l. 11. σχεδόν τι) τι abeſt a Baſ. 2. at Ald. Baſ. 1. Norib. τοι. unde bene fecit τι Steph.

ead. l. 14. δεδέηται) Baſ. 2. & Hermogenis Schol. ἐδεήθη,

e glossemate forsan ortum. Certe non raro praeterita & aoristi coniunguntur.

ead. l. 16. καὶ φίλους] Bas. 2. Ficin. margg. Stephh. Forst. φίλων. sed οἰκείων pendet ab ἄλλους & φίλους πολλοὺς cohaerent inter se.

p. 80. *l.* 1. ὡς ἂν δόξαιμι] Ita legit Steph. e Bas. 2. in parenthesi, uti quoque Ficin. legisse videtur. Ald. Bas. 1. Bogard. Norib. κινδυνεύων ἂν, δόξαιμι, ubi ultima syllaba τοῦ κινδυνεύων, absorpsit partic. ὡς.

ead. l. 4. εἰ δ' οὖν] Salvinius Miscc. Obss. Vol. 2, p. 272. coni. εἰ δ' οὐκ contra linguae leges, & mentem Socratis. nam Socrates verbis εἰ δ' οὖν redit ad superiora: εἰ δή τις ὑμῶν οὕτως ἔχει, & verba οὐκ ἀξιῶ μὲν ἔγωγε interposita sunt. deinde deberet esse εἰ δὲ μή.

ead. l. 14. καὶ ὅλως τῇ π.] Bas. 2. margg. Stephh. & Ficin. ὅλῃ τῇ π. Recepit Forst. sine causa.

p. 81. *l.* 13. ἐνδείκνυσθε] Steph. coni. ἐνδείκνυσθαι, praeeunte Ficino. sed est ἀνακόλουθον Platoni familiare.

p. 82. *l.* 8. μάλιστα πάντως] Bogard. παντός quod recte vulgato πάντως praeferebat Forst. μάλιστα πάντων coni. Fisch. Utrumque recte dicitur.

ead. l. 10. σαφῶς γὰρ εἰ πείθ.] Bas. 2. plenius: γὰρ ἂν εἴπ. non male, nam partic. ἂν bis posita saepe neglecta est a librariis.

p. 83. *l.* 6. εἰ τρεῖς μόναι] Ita Ald. Bas. 1. Bogard. Norib. & Ficini Codd. sed Bas. 2. τριάκοντα. margg. Stephh. τριάκοντα τρεῖς. Vera lectio haud dubie est τρεῖς, uti vel adiect. μόναι evincit. Iudicum Socratis fuere DLVI. horum CCLXXXI damnarunt Socratem, CCLXXV absolverunt. Par vero numerus exstitisset, si CCLXXVIII eum absolvissent. cf. Laërt. 2, 41.

ead. l. 9. κατηγορήσοντες] Norib. κατηγορήσαντες. sed ἀνέβη requirit Futurum.

ibid. κἂν ὦφλε] Ald. Bas. 1. ὦ φίλε. Bas. 2. ὦφλε ὤφειλε. Norib. ὤφειλε. Vir doctus in Miscc. Obss. Vol. 2. p. 272 testatur, in exemplari suo Valderiano emendatum fuisse ὤφειλε, & in Hopperiano correxisse aliquem κἂν ὄφλων ὤφειλε. Profecta haec lectio a diligente librario, qui duplicem exhibebat lectionem. Itaque recte Ruding. legendum censet aut ὦφλε, aut ὤφειλε, quod malit Fisch. quem vide.

ead. l. 14. ὅτι μαθὼν ἐν τῷ βίῳ] Mudgio scribendum videbatur, τί παθεῖν; ὅτι ἐν τῷ βίῳ. inepta repetitione τοῦ παθεῖν,

cum τί μαθὼν usurpetur pro *cur.* vid. Fisch. defens. locc. Plat. f. 6.

ead. l. 16. καὶ δημηγοριῶν] Ita Bas. 2. Norib. & Ficin. sed Ald. Bas. 1. Bogard. margg. Stephh. δημιουργιῶν, quod in textum recepit Fisch. quia δημηγορία [*concio* vel *munus eius, qui verba in concione facit*] magistratus non fuerit, quo tamen in numero a Socrate ponatur; e contrario vero δημιουργοὶ praefecti pagorum fuerint, iidem, qui alio vocabulo dicantur δήμαρχοι. Plura vide in Fisch. defens. locc. Plat. f. 8.

p. 84. *l.* 14. οὐκ ἔσθ' ὅ, τι μᾶλλον] Mudg. suspectum erat τὸ μᾶλλον. pro quo Forst. coni. ἄλλο, aut sic, ὅ, τι ἄλλο, aut, ὅ, τι μοὶ αλλο. male. sequitur enim statim πολύ γε μᾶλλον, & sensus est: *nihil est, quod magis deccat.*

p. 85. *l. ult.* τί δείσας, ἢ μὴ πάθω] Steph. emend. τί δείσας; ἢ μὴ πάθω. Recepit Forst. Sed intelligendum ante ἢ partic. ἄλλο, quae sic omitti solet, ita ut interrogatio vim negationis habeat.

p. 87. *l.* 10. τυγχάνει μέγιστον ἀγαθὸν ἀνθρ.] Fisch. legi vult μέγιστον ὂν aut μέγιστον ἀγαθὸν ὂν ἀνθρ. putatque post syllabam similem excidisse, cum semper fere comes τῷ τυγχάνειν addatur.

p. 88. *l.* 1 *sq.* νῦν δὲ οὐ γάρ ἐστιν] Seiungenda sunt haec verba ita νῦν δέ· οὐ γ. ἐστιν, ut sit aposiopesis & intell. οὐ δύναμαι τιμήσασθαι μοί χρημάτων. alias enim vix scias quo partic. γὰρ referas. Fisch.

ead. l. 14. τεθνάναι δή] δή abest a Bas. 2. contra Atticam elegantiam. significat vero in fine periodi *scilicet.*

ead. l. 17. καταψηφ. θάνατον] Bas. 1. Norib. θανάτου. sed constructio cum quarto casu exquisitior, &, si legas θανάτου, emendandum tum esset pro ἐμοῦ, ἐμέ.

p. 90. *l.* 6. ἀπειμι ἀφ' ὑμῶν] Sic Ald. Bas. 1. Norib. sed Bas. 2. & Ficin. ὑφ' ὑμῶν. probantibus Forst. & Fisch. Scilicet verba ὑφ' ὑμῶν pertinent ad ὄφλων, nec vero ad απειμι.

ead. l. 13. εἰ με ἀποκτενεῖτε] Ita Ald. Bas. 1. Sed Bas. 2. οἱ με ἀπεκτείνατε. margg. Stephh. οἱ με ἀπεκτόνατε, quod recepit Forst. male. Ingrate enim repetitum esset illud superius, ὦ καταψηφισάμενοί μου.

p. 91. *l.* 6. ὅτι οὐκ ὀρθῶς ζῆτε] Sic e vet. Cod. rescripsisse ait Steph. qui est Florentin. Ald. Bas. 1. ζητεῖτε, quod praeferebat Serranus. Bas. 2. ζητῆτε, quod placebat V. D. in Obss.

Miscc. Lectionem ζῆτε confirmant anteced. ἀπαλλάξεσθαι τοῦ διδόναι ἔλεγχον τοῦ βίου, & seqq. αὐτὸν παρασκ. ὅπως ἔσται ὡς βέλτ.

ead. l. 9. ἀλλ' αὐτὸν] ἀλλ' ἕκαστον αὐτὸν emendabat Steph. sed αὐτὸν refer ad βίον, quod e verb. ζῆτε eliciendum.

p. 92. *l.* 6. καὶ νομίζεται] Ficin. legisse videtur καὶ νομίσαιτο, ut cum οἰηθείη ἄν τις cohaererent. Sed seiungenda sunt verba hoc sensu: *quae quidem putare quis possit, & vero putantur* cet.

ead. l. 9. οὔτε ἐν τῷ λόγῳ οὐδενὶ] Ita Ald. Bas. 1. Norib. Ficin. sed Bas. 2. οὐδαμοῦ, quod recepit Forst. Orta est haec lectio haud dubie e seq. οὐδαμοῦ operarum peccato.

ead. l. 12. τί οὖν — ὑπολαμβάνω;] Steph. tollendam censebat interrog. notam post ὑπολαμβ. addicente Ficino. Cum sic ipsius orationis ingenium adiuvetur, secuti sunt Steph. Forst. & Fisch.

p. 93. *l.* 5. τοῦ τόπου] Norib. ἐκ τοῦ τόπου, quod verum putat Ruding. sed ἐκ rectius intelligitur.

p. 94. *l.* 13. ἀντιπαραβάλλοντι] Steph. coni. ἀντιπαραβάλλοντα. sed dativ. pendet a verbis οὐκ ἂν ἀηδὲς εἴη. Viger. inserit ante ἀντιπαραβ. partic. καὶ. sine causa. Nam verba interpretationis causa adiecta (uti h. l. ἀντιπαραβ. — ἀηδὲς εἴη interpretantur verba θαυμαστὴ διατριβή) nulla interiecta particula addi solent.

p. 95. *l.* 3. ἢ ἄλλους μυρίους ἄν] Steph. coni. μυρίους, οὓς ἄν -- Ita quoque Ficin. Quo vero carere possumus, si verba ἢ ἄλλους μυρίους ἄν τις εἴποι seiungamus a superiori.

ead. l. 4. ἀμήχανον] Ald. Bas. 1. 2. Norib. Ficin. ἀμήχανον, quod Steph. forte non mutare debuisset.

ead. l. 12. οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν] Salvin. corr. οὐδὲ ταῦτα ἐμοὶ νῦν. sine causa. Nam per τὰ ἐμὰ sc. πράγματα damnatio capitis intelligitur.

p. 96. *l.* 2. τιμωρήσασθε] Salvin. legi volebat τιμωρήσασθαι, quod sequeretur λυποῦντας. Sed verba ὦ ἄνδρες, & ὀνειδίζετε requirunt Imperat. & λυποῦντες legi cum Mureto & MS. Bodlei. debere iubet Fischerus.

IN CRITONEM.

p. 99. Varie inscribitur hicce dialogus. ἢ περὶ πρακτοῦ addidit Aldus, & Grynaeus. Bas. 2. ἢ περὶ δόξης ἀληθοῦς καὶ

δικαίου. MS. Vindob. *ἢ περὶ δόξης ἀληθοῦς καὶ δικαιοσύνης*. Voc. *Ἠθικὸς*, quod in Ald. Baſ. 1. 2. legitur, e Laërtio III, 58 ſumtum videri poteſt.

p. 100. *l.* 3. *καί τι καὶ*] Ald. Baſ. 1. *καί τοι καὶ*. Recte. nam hae partic. ita ſolent coniungi, ut vim augendae & corrigendae orationis habeant; ideoque recepit Fiſcherus. Baſ. 2. & Ficin. *καί τι*.

ibid. εὐεργετεῖται ὑπ' ἐμοῦ] Cod. Tub. *εὐεργέτηται*. & paulo poſt *ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρ. κ. λ.* inſerto *τε*, quod etiam habet Baſ. 2.

ead. l. 15. *τὸ μὴ*] Steph. videbatur aptius legi *τοῦ μή*. ſed *ἐπιλύεσθαι* notat h. l. *concedere*, *permittere*; adeoque recte caſus quartus ſequitur.

ead. l. 16. *Ἔστι ταῦτα*] Mudg. malebat *ἔσται*, contra ingenium formulae *ἔστι ταῦτα*, quae uſurpatur ita, ut alibi *εἶεν*.

p. 101. *l.* 5. *ἀλλὰ δοκεῖ μέν*] Cod. Tub. *ἀλλὰ δοκεῖν μ.*

ead. l. 13. *ſq. φασὶ δὲ γέ*] Ab Ald. Baſ. 1. 2. abſunt nomina ΚΡ. ante *φασὶ*, & ΣΩ. ante *Οὐ τοίνυν*. notavit & Steph. in marg. in vet. ita legi. Eſt is liber Ficini verſio, quam re ipſa iubente ſecuti ſumus cum Forſtero & Fiſchero.

p. 102. *l.* 4. *Ὡς ἄτοπον τὸ ἐνύπν.*) *ὡς* abeſt a Cod. Tub. & pro *ὡς ἐμοὶ δοκεῖ* in eodem legitur *ὥσγε μοὶ δοκ.* poſt *λίαν* vero omiſſa eſt ibi partic. *γε*.

ead. l. 7. *οὐδεμία ξυμφορά ἐστιν ἄλλη*] MS. Pariſ. exhibet teſte Sallierio *οὐ μία ξυμφορά ἐστιν, ἀλλὰ* - uti quoque legit Ficinus. hinc Forſterus *οὐδὲ μία ξυμφ. ἐστιν, ἀλλά*. recte. ſic enim orationis ſeries legi iubet, & *ἄλλη* e ſeq. *ἀλλὰ* facile irrepere potuit.

ead. l. 10. *σώζειν, εἰ ἔθελον ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμελήσαιμι*] Ald. Baſ. 1. *εἰ ἀναλίσκειν χρημ. ἀμελήσαιμι ἤθελον*. Baſ. 2. *εἰ ἀναλ. χ. ἀμ. εἰ ἤθελον*. MS. Flor. *εἰ ἤθελον χρ. ἀμελῆσαι*. MS. Reg. & Tub. quoque *ἀμελῆσαι*, probantibus Sallier. & Fiſch. qui quoque in textum admiſit. Recte. nam *ὡς* cohaeret cum *οἷός τε ὤν*, ut Nominat. pro Genitiv. conſeq. poſitus ſit, & *ἀμελῆσαι* pendet a *δόξω*. Salvin. coni. *ὡς οἷός τε ὤν σε σώζειν εἰ ἤθελον, ἀμελήσαιμι*· vel *εἰ ἤθελον χρ. ἀναλίσκειν*.

p. 103. *l.* 3. *δηλοῖ*] Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. *δῆλα*. Recte, ſi doceri poſſit *δῆλον* eſſe *id*, *quo quid declaratur*. *τὸ δηλοῖ* hauſit Steph. e verſione Ficini.

ibid. l. 8. καὶ καλῶς εἶχε] Cod. Tub. κ. καλῶς ἂν εἶχεν.

p. 104. *l.* 2. Καὶ ταῦτα προμηθοῦμαι] Cod. Tub. κ. ταῦτα προθυμοῦμαι.

ead. l. 15. ὅποι ἂν ἀφίκῃ] Cod. Tub. ὅπου ἂν ἀφ.

p. 105. *l.* 3. καὶ τοιαῦτα σπεύδειν περὶ σεαυτὸν] Cod. Tub. σπεύδεις περὶ σαυτὸν. & paulo post οἱ ἐχθροὶ σὲ pro σοῦ.

ead. l. 10. ἢ γὰρ οὐ χρῆν] οὐ χρὴ Tub.

ead. l. 17. εἰσόδος τῆς δίκης] τῆς δίκης abfuit a libris Ficin. & Forſt. putat e ſeq. huc immigraſſe. Sed εἴσοδος τῆς δίκης dictum uti εἰσιέναι ἡ δίκη dicitur, *cum & accuſator & reus in iudicium admittuntur ad cauſam dicendam.*

p. 106. *l.* 2. τοτελευταῖον δὴ τουτὶ] δή που τουτὶ Tub.

ead. l. 4. ἡμᾶς δοκεῖν] Mudg. coni. δοκῇ. Sed eſt ἀνακολουθία.

ibid. οἵτινές σε οὐ διεσώσαμεν] Cod. Tub. οὐχὶ ἐσώσαμεν.

p. 107. *l.* 8 *ſq.* ΚΡ. Πῶς οὖν ἂν -- ΣΩ. Εἰ πρ. &c.] Ita Baſ. 1. 2. Ficin. Serran. Sallier. Forſt. Fiſch. In Ald. & Steph. utrumque nomen Crit. & Socr. deſideratur.

p. 108. *l. ult.* τὸν νοῦν προσέχει] Cod. Tub. προσέχειν. uti paulo poſt τυγχάνει pro τυγχάνοι.

p. 109. *l.* 9. τοὺς τῶν πολλῶν] Cod. Tub. poſt πολλῶν addit λόγους.

p. 110. *l.* 8. ἢ οὐχί] Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. ἢ οὐχί; Ficinus quoque vertit, *nonne?* probante Fiſchero, qui quoque Ficini interpunctionem poſt σῶμα in textum recepit. Mox Cod. Tub. ἆρ' ἡμῖν pro ἄρα ἐστὶν ἡμῖν.

ead. l. 11. ᾧ τὸ ἄδικον] Steph. coni. ὃ τὸ ἄδ. uti iam eſt in Euſeb. libris. Vere. nam λωβᾶται & ὀνίνησιν requirunt hunc caſum.

ead. l. 15. ὅ τι ἐροῦσιν] Cod. Tub. Euſeb. τί ἐροῦσιν.

p. 111. *l.* 4. Δηλαδὴ καὶ ταῦτα] Ald. Baſ. 1. 2. δῆλα δὴ κ. τ. atque haec verba tribuunt Socrati: Critoni vero, φαίη γ' ἂν τις, ὦ Σώκ. Alteram lectionem exhibet Ficin. quam quoque ſeries diſputationis adiuvat.

ibid. φαίη γ' αν] Cod. Tub. φαίη γάρ. Mox pro οὗτός γε ὁ λογ. -- δοκεῖ ομ. ε. τῷ προτέρῳ, in eodem eſt οὗτός τε ο. λ. -- δοκεῖ ἔτι ομ. ε. τῷ καὶ πρότερον.

ead. l. 7. ὅμοιος εἶναι τῷ προτέρῳ] Ita Cornar. & Ficin. Sed Ald. Baſ. 1. ὅμ. εἶναι τῷ προτέλους. Serran. legit ὁ. ἐ. καὶ

πρότερος. Forſterus recepit lectionem Baſ. 2. ἀνόμοιος εἶναι τῷ προτέρῳ. Sed vera eſt lectio ὁμ. εἶναι τῷ προτέρῳ. Nam antea (hic eſt λόγος πρότερος) Socrates dixerat de uſu rerum ad corpus pertinentium, in quo iudicium peritorum ſequendum ſit. Pari modo oſtendit, in faciendis iis, quae ad tuendum pertinerent animum.

ead. l. 12. μὴ ἀφιέντων Ἀθ.] Cod. Tub. μὴ ἐφιέντων Ἀθ.

p. 112. *l.* 7. οὔτε ἄλλο] οὐτ' εἰ ἄλλο coni. Forſt. ſine cauſa. Nam εἰ, uti quoque verb. δεῖ repeti debet.

ead. l. 14. πεῖσαί σε τ. πράττειν] Sallier. reponi volebat παῦσαι. Sed πεῖσαι habet vim Gerund. & poſt μὴ ἀκοντος intell. μου.

ead. l. 16. ἀποκρίνασθαι] Cod. Tub. ἀποκρίνεσθαι.

p. 113. *l.* 1. ἢ τοὺς μὲν ἀδικ. τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ;] Steph. inſerendum cenſebat pron. τινὶ poſt τρόπῳ. MS. Pariſ. exhibet duplicem lectionem τοὺς μὲν & τινὶ μὲν ſic: τοὺς μὲν ἀδικ. τρόπῳ τινὶ μὲν, τινὶ δὲ οὔ. Vera eſt lectio ἢ τινὶ μὲν ἀδ. τρόπῳ, τινὶ δὲ οὔ, quam cum Ald. Baſ. 1. 2. Euſeb. & Ficin. agnoſcit Cod. Tub. Secuti ſunt eam Forſt. & Fiſch.

ead. l. 11. τυγχάνειν ὂν] Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. Euſeb. Stob. τυγχάνει ὂν. unde Forſterus malebat τυγχάνει ὂν· nota coli addita. Fiſch. vero poſt τρόπῳ colon poni placebat. Ceterum Steph. lectio fluxit e verſ. Ficin.

ead. l. 13 *ſq.* Verba Οὐ δῆτα uſque ad δεῖ ἀδικεῖν in Cod. Tub. non comparent, in margine vero ab alia manu ſunt adnotata.

p. 114. *l.* 6. ταῦτα ὁμολογῶν] Cod. Tub. καθομολογῶν.

ead. l. 8. οἷς δ' οὕτω] Cod. Tub. Euſeb. & Stob. οἷς οὖν οὕτω.

ead. l. 13. ἀμύνεσθαι] Cod. Tub. ἀμύνασθαι.

ibid. ἀντιδρῶντας] Ita Ald. Baſ. 2. ſed Baſ. 1. ἀντιδρῶντα, etiam Euſebii libri, & Ficin. quam lectionem cum ſeries orationis adiuvet, revocarunt Forſt. & Fiſch. Idem Fiſch. inſerit ante prius κακῶς part. τοῦ ex Euſeb.

ead. l. 15. σοὶ δὲ εἰπεῖν] Cod. Tub. σύ δε.

p. 115. *l. ult.* γίγνωνται καὶ διαφθείρωνται] Cod. Tub. γίγνονται καὶ διαφθείρονται.

p. 116. *l.* 7. ἢ καὶ ταῦτα] Steph. videbatur totus locus ita eſſe conſtituendus: ἢ οὐ καὶ τ. ὦμ. ἡμῖν τε καί σοι, ἐμμενεῖν σε τ. δ. quam coni. hauſit e Ficin. Locus ſanus eſt, modo legatur ἢ καὶ ταῦτα, uti eſt in Ald. Baſ. 1. 2. ita ut ταῦτα re-

ſpiciat ad ſuperiorr. ἠδίκει γὰρ ἡμᾶς κ. λ. & ἐμμένειν ταῖς δίκαις eſt *iudiciis acquieſcere, ea rata habere.* Mox pro δικάζοι in Cod. Tub. eſt δικάζῃ.

ead. l. 13. δι' ἡμῶν ἔλαβε] Cod. Tub. ἐλάμβανε.

p. 117. *l.* 1. οἱ ἐπὶ τούτῳ τετ.] Cod. Tub. ἐπὶ τούτοις.

ead. l. 8. ταῦτα καὶ σὺ ἀντιπ.] Cod. Tub. καὶ σοὶ ταῦτα ἀντιπ.

ead. l. 10. ἅπερ πάσχεις] Cod. Tub. ἅπερ πάσχοις.

p. 118. *l.* 6. ἃ ἂν κελεύοι] Cod. Tub. ἃ ἂν κελεύῃ. mox ποιητέον τ. pro ποιητέα τ. & paulo infra iterum κελεύῃ pro κελεύοι.

ead. l. 10. καὶ οὐχ ὑπεικτέον] Mudg. malebat ὑπακτέον. Demonſtrandum vero ei erat ὑπάγεσθαι dici de militibus qui cedunt. Vulgata tentari non debet, cum idem verbum (ut h. l. ὑπείκειν) uno loco non raro ponatur ſenſu duplici.

p. 119. *l.* 5. τῷ ἐξουσ.] Steph. coni. τό. ſine cauſa. Senſus eſt: *eo, quod poteſtatem facimus cuivis Athenienſ. qui velit.*

ead. l. 6. δοκιμάσῃ] Cod. Tub. δοκιμάσθη, & ὅποι pro ὅπῃ.

ead. l. 12. ὅπῃ ἂν β. ἔχων τὰ αὑτοῦ] Cod. Tub. ὅποι ἂν β. ἔχοντα τὰ αὑτοῦ.

p. 120. *l.* 4. οὐδέτερα ποιεῖ] Fiſch. reſcripſit ποιεῖς, auctore Ficin. & ſerie orationis ita iubente.

ead. l. 14 *ſq.* ὅτι μὴ ἅπαξ εἰς Ἰσθμὸν) haec verba deſunt in Tub. deinde pro οὐδαμόσε legitur ibi οὐδαμῶς σε.

p. 121. *l.* 16. ἄλλο τί) Sic Ald. Baſ. 1. Euſeb. ἀλλά τι. Baſ. 2. ἀλλό τι, quod cum Forſt. recepit Fiſch.

ead. l. 17. Ἄλλο οὖν] Cod. Tub. ἀλλ' ὅτι.

p. 122. *l.* 3. ἐν οἷς ἦν] Cod. Tub. Baſ. 2. Euſeb. ἐν οἷς ἐξῆν.

ead. l. 5. σύ τε οὔτε] Cod. Tub. σὺ δὲ οὔτε, uti Steph. recte coni. legend. Etiam Ficin. vertit *tu vero.*

ead. l. 7. οὔτε τῶν βαρβάρων] Cod. Tub. οὔδε τῶν βαρβαρικῶν.

ead. l. 10. οἱ νόμοι δηλονότι] Steph. videbantur haec verba gloſſema redolere. Sed cum omnes vett. libri ea habeant, ab ipſo Platone interpretationis cauſa addita videntur Fiſch. in vindic. locc. quorundam Plat. ſ. 9.

ead. l. 12. ἐμμενεῖς δὲ] haec verba abſunt ab Ald. Baſ. 1. 2. Euſeb. ſed recte Steph. addidit e Ficini verſione, in qua eſt

permanebis certe. Sane facillime absorberi potuerunt a syllabis posterioribus praecedentis verbi.

p. 123. *l.* 11. ἄξιον ἔστι σοι ζῆν) Steph. praeferebat Fut. ἔσται, quod est in Euseb. & Ficini libris, ob antec. φεύξῃ, & seq. πλησιάσεις. Adstipulatur Cod. Tub. qui ceterum verba sic ordinat: ἄξιον σοὶ ζῆν ἔσται.

ead. l. 13. ἢ οὔσπερ) Steph. coni. οἵουσπερ. Forsterus malebat post διαλεγόμενος interpungere, & legere τίνας λόγους κ. λ. At si ante ἢ intelligas ἄλλους, neutro opus erit.

ead. l. 15. ἄσχημον φαν.) Cod. Tub. ἀσχήμον ἂν φαν.

ead. l. 16. τούτων τῶν πόλεων) Steph. malebat cum Euseb. τόπων, uti etiam est in Cod. Tub. Sed ἐκ τ. τ. πολέων referenda sunt ad Thebas & Megara, aut omnino ad πόλεις ξυνομουμένας.

ead. l. ult. τοὺς ξένους τοῦ Κρ.) Cod. Tub. ξένους τοὺς Κρ.

p. 124. *l.* 5. μεταλλάξας) Cod. Tub. καταλλάξας.

ead. l. 6. οὕτω γλίσχρως) Cod. Tub. οὕτως αἰσχρῶς.

ead. l. 7. οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ) Steph. in ed. Euseb. malebat οὐδείς σοι ἐρεῖ. At Vigerus recte e Platonis libris rescripsit ὅς.

ead. l. 8. εἰ δὲ μὴ) Steph. volebat δή· aut post ἂν praecedens intelligi φυλάξῃ. Sed est sensus: *Alias, si molestus sis Thessalis tuis sermonibus.*

ead. l. 9. ὑπερχόμενος) Bas. 2. ὑποσχόμενος, quae lectio orta est ex ignoratione τοῦ ὑπέρχεσθαι, quod h. l. idem est, ac κολακεύειν. vid. Moschop.

p. 125. *l.* 3. πότερον ἐὰν) Fisch. ex Euseb. & Ficin. inserit partic. δὲ, πότερον δὲ ἐὰν, iubentibus linguae legg.

ead. l. 14. οὕτως αἰσχρῶς) Cod. Tub. οὕτως ὡς αἰσχρός. deinde pro τὰς σαυτοῦ in eodem Tub. legitur τὰς αὐτου.

IN PHAEDONEM.

p. 129. Varie citant hunc dial. vett. Plerique: ἐν Φαίδωνι. Alii, ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ, etiam ἐν τῷ – διαλόγῳ. vid. plura ap. Fisch. & Gottleber. in Animadv. Ald. Bas. 1. 2. Φαίδων ἢ περὶ ψυχῆς, quem indicem secutus est cum Steph. Fisch.

p. 130. *l. ult.* ἤγγελλέ τις) Cod. Tub. ἤγγειλε τις.

p. 131. *l.* 4. πέμπουσι κατ' ἔτος) verba κατ' ἔτος desunt in Cod. Tub.

ead. l. 11. καθαριεύειν) Steph. coni. καθαρεύειν, forma verbi

usitatiore. Sic & Cod. Tub. ediditque Turneb. Sed & καθαρεύειν defendi potest, ut ducatur ab καθάριος vel καθάρσιος (v. Pollux 6, 27) adeoque vim τοῦ καθαίρειν habeat.

p. 132. *l.* 6. ἐτελεύτα φίλων) Cod. Tub. ἐτ. δήμων.

ead. l. 13. ἑτέρους ἔχεις) Meibom. in margg. Bas. 2. ἑταίρους. Male. nam sensus est: *alii sunt praeter te, quos iuvet memoria Socratis.*

p. 133. *l.* 10. ποτὲ μὲν γελῶντες) Cod. Tub. ὅτε μὲν γελ.

p. 134. *l.* 1 *sq.* καὶ Ἀντισθένης. ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς, καὶ Μενέξενος) horum nomina desunt in Cod. Tub. pro Φαιδώνδης *l.* 5. vero legitur ibid. Φαιδωνίδης.

ead. l. 13. πλησίον γὰρ ἦν τοῦ δεσμωτηρίου) haec verba parentheseos signis includi vult Zeunius, uti quoque paulo post *p.* 135. *l.* 10. γινώσκεις γὰρ, quae vero Steph. iam ita edidit.

ead. l. 16. ἤειμεν παρὰ τ. Σωκρ.) Cod. Tub. ἐσήειμεν π. τ. Σ.

p. 135. *l.* 5. εἶπεν ἐπιμένειν) Cod. Tub. εἶπε περιμένειν. & mox pro τελευτᾷ, τελευτήσει.

ead. l. 10. γινώσκεις γὰρ) Cod. Tub. γινώσκει γάρ.

ead. l. 12. τοιαῦτα ἄττα) Ita Ald. Bas. 1. Sed Bas. 2. ἄττα. Sic semper vett. edd. in ἄττα & ἄττα fluctuant librariorum & operarum incuria. v. Fisch. & Gottleber. h. l. Hic praestat ἄττα, dictum pro τινὰ, ut patet ex τοιοῦτος, cui solemniter iungitur.

p. 136. *l.* 1. ἔτριψε) Cod. Tub. ἐξέτριψε.

ead. l. 4. τῷ ἅμα — θέλειν) Cod. Tub. τὸ ἅμα — ἐθέλειν. porro pro λαμβάνει, καταλαμβάνει, & pro ἠμμένω, συνημμένω.

ead. l. 9 *sq.* ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν — αὐτῶν τ. κορυφὰς) Cod. Tub. ἐπ. οὐκ ἠδύνατο, συνῆψεν αὐτοῖς τὰς κορυφὰς.

ead. l. 13. τὸ ἀλγεῖν, ἐκείνῳ δὴ) Ald. Bas. 1. 2. τ. ἀλγ. εἴκειν δή. Aristipp. & Meibom. ad Bas. 2. ἥκειν δὴ, adsentiente Cod. Tub. in quo ceterum legitur, τὸ ἀλγεινὸν ἥκειν δή. Forst. coni. ἐκείνῳ δέ. Vera est lectio Steph. quam e Ficin. hausit: nisi quis cum Zeunio malit νῦν δή.

ead. l. 16. *sq.* ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους, καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον) Haec verba Zeunius παρενθετεῖ, ne quis ἐντείνας referat ad πεποίηκας. Ceterum notat idem Zeun. »corrige audacter Ἀπόλλωνα, quippe Apollo non est femina Σάφω.» Vereor, ne nimis audacter! Legere debebat notam Reizii ad Lucian. T. II. p. 633. &, quem laudavit, Maittair.

de dialect. p. 22. B. Satis, puto, eius emendandi calor deferbuisset. *Mh.*

p. 137. *l.* 3. ἀποκρίνεσθαι) Cod. Tub. ἀποκρίνασθαι.

ead. l. 8. τί λέγοι) Cod. Tub. τί λέγειν.

p. 138. *l.* 5. ποιήματα, πειθόμενον) Cod. Tub. ποιήμ. καὶ πειθ.

ead. l. 10. τοὺς Αἰσώπου, τούτων) Cod. Tub. τοὺς Αἰσώπου τούτους. deinde post διώκειν insertum legitur in eodem ὡς τάχιστα.

ead. l. 16. ὁπωστιοῦν ἄν σοι) Cod. Tub. ὅπως οὖν τί σοί. & pro δαὶ in seqq. δέ.

p. 139. *l.* 2. οὐ μὲν ἴσως) Sic Ald. Bas. 1. 2. Steph. e Ficin. coni. οὐ μέντοι. Recte, secundum disputationis seriem & rationem loquendi Platonicum.

ead. l. 4. ἀπὸ τῆς κλίνης) desunt haec verba in Cod. Tub.

ead. l. 9. Οὐδέν γε σαφὲς) Cod. Tub. σαφῶς. & paulo post pro ἃ μέντοι legitur ibi ἃ μεν οὖν.

ead. l. 15. Κατὰ τί δὴ) Serran. e. MS. suo legit κατὰ δὲ τὸ, sublata interrogandi nota. Male. nam κατὰ τί est *cur*, & δὴ cohaeret cum ποτε, sic, *cur igitur tandem.* Ita Fisch. At Zeun. interpretatur πῶς δὴ, *quo sensu tandem*, aut *quaeso.*

p. 140. *l.* 4. τάχα — ἀκούσαιο) Turnebi lectio ἀκούσοιο est accuratior vulgata. Post ἀκούσαιο mavult Gottleb. cum Steph. incisum vel colon poni, ut in Ald. nec vero τέλειαν στιγμὴν, ut habet cum Forstero Fisch.

ead. l. 5. εἰ τοῦτο μόνον) Cod. Tub. ἢ τοῦτο μ.

ead. l. 7. ὥσπερ καὶ τἆλλα ἐστὶν, ὅτε καὶ οἷς) Varie hic locus tentatus est a V V. D D. Steph. quidem ita distingui volebat verba: ὥσπερ καὶ τἆλλα, ἐστὶν ὅτε καὶ οἷς βέλτ. κ. λ. quod unice probabat Gottleb. Forsterus locum ita constituit: ὥσπερ καὶ τἆλλα· ἀλλ' ἔστιν ὅτε. Koehler. miscendo & turbando omnia legit: ὥσπερ καὶ τ' ἄλλα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε οἷς μὲν βέλτιον τεθνᾶναι, οἷς δὲ ζῆν, contra linguae leges & mentem Socratis. Zeunius vero censebat post ἐστὶν comma delendum, & post τἆλλα reponendum, deinde ante ἐστὶν rescribendum ἐὰν, aut κἂν, aut, si hoc durius videatur, ὅτε ante ἐστὶν ponendum. At Fischerus vulgatam recte se habere, si post καὶ οἷς incideretur, pronuntiabat. De sensu loci adi ipsos Viros doctos pluribus disputantes, Fisch. in Vindicc. locc.

Plat. ſ. 7. Gottleb. & Zeun. in Animadvv. Ceterum pro βέλτιον τεθνάναι Cod. Tub. habet βέλτιον οὐ τεθνάναι.

ead. l. 10. ἐπιγελάσας) Cod. Tub. ὑπογελάσας.

ead. l. 11. Ἴττω Ζεὺς) Ald. Baſ. 1. 2. Ficin. Serran. ἰττίω· Meibom. in margg. Baſ. 2. ἰττὶ ὦ. Sed recte Steph. emendavit ἴττω. v. VV. DD. quos citat Fiſch.

p. 141. *l.* 6. τοίνυν ταύτην) Ita Ald. Baſ. 2. Turneb. At Steph. emendabat ταύτῃ. Quae emendatio cum linguae & conſuetudini Platonis conveniat, & vero etiam Ficini libris confirmetur, recepit eam Fiſch. comprobante Gottleb.

ead. l. 16. ἑαυτοῦ ἀμεινον οἴεται ἐπιμελεῖσθαι) Cod. Tub. αὐτοῦ οἴεται ἀμείνον ἐπιμελήσεσθαι.

p. 142. *l.* 3. ἐπιθυμοῖ) Cod. Tub. ἐπιθυμεῖ.

ead. l. 4. παρὰ τῷ αὐτοῦ) Ald. Baſ. 1. 2. αὐτοῦ. Eodem modo *l.* 14. ἀπαλλάττοιντο αὐτῶν legitur in vett. edd. Utramque lectionem Platoni cum Forſtero reſtituit Fiſch.

ead. l. 10. ὅ, τι αν τις ειποι) Cod. Tub. ειπῃ.

ead. l. ult. χρή με ἀπολ.) Cod. Tub. χρ. με πρὸς ταῦτα ἀπολ.

p. 143. *l.* 9. ἥξειν) Mudg. coni. ἥξοιμι. At partic. ὅτι & ὡς ſaepiſſime ſequuntur Infinitivi, loco Indicativi. Forſt. e ſuperiorr. intelligebat ἐλπίζω. Sed eſt ἀνακόλουθον.

ead. l. 15. μεταδοίης) Cod. Tub. μεταδῷης.

p. 144. *l.* 4. ὅτι χρή σοι φράζειν) Cod. Tub. φροντίζειν.

ead. l. 5. μᾶλλον διαλεγομένους) Cod. Tub. πάλιν διαλεγ.

ead. l. 11. πρ. πάλαι παρέχει) πάλαι abeſt a Cod. Tub.

ead. l. 14. θαρρεῖν μέλλων) Cod. Tub. cum Ald. Baſ. 1. 2. θαρρεῖ.

p. 145. *l.* 6. ἀγανακτεῖν ὅ) Fiſchero e legg. Grammaticis videbatur ſcribendum ὦ, cum v. ἀγανακτεῖν caſus tertius iungi ſoleat, neque inſolentiam ſtructurae verborum tolli, ſi cum Abreſchio velis intelligere αὐτῷ.

ead. l. 15. ἄξιοί εἰσι θανάτου οἱ ὡς ἀλ.) Cod. Tub. ἀξιοί εἰσι θανάτου, καὶ οἷου θανάτου οἱ ὡς ἀλ.

p. 146. *l.* 3. χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς) Cod. Tub. ἀπὸ τῆς γῆς. & paulo poſt ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγ. inſerta praep. ἀπό.

ead. l. 7. ἐκ γὰρ τούτων) Cod. Tub. τοῦτου.

ead. l. 8. ἡμᾶς εἶσεσθαι) Meibom. ad Baſ. 2. & Ficin.

ὑμᾶς. non male: ut pronom. referatur ad Cebetem & Simmiam. Zeunius vero praeferebat vulgatam, quoniam σοὶ & ἐμοὶ praecederet, & σκοποῦμεν sequeretur.

ead. l. 13. ἱματίων διαφ.) Cod. Tub. ἱματίων καὶ διαφερόντων.

p. 147. *l.* 7. μηδὲ μετέχει) Cod. Tub. μετέχειν.

ead l. 8. ἄξιον εἶναι) Mudg. volebat legi ἄξιος, quod cohaereret cum ᾧ μηδὲν ἡδύ. Sed ante ᾧ intelligi debet ἐκείνῳ, & ἄξιον ἐστὶ est *decet*, *oportet*.

p. 148. *l.* 6. Λογίζεται δὲ γέ που τότε κ.) Cod. Tub. λογ. δὲ γ. π. τοῦτο τε κ.

ead. l. 14 *sq.* Φαμέν τι, νὴ Δία) Cod. Tub. φαμὲν μέντοι νὴ Δ. Mox pro καὶ οὐ καλὸν καὶ ἀγ. idem habet καὶ κάλόν γέ τι καὶ ἀγ. & pro ἤδη οὖν, τί δὴ οὖν.

p. 149. *l.* 7. ποιήσεις) Cod. Tub. ποιήσῃ.

ead. l. 12. ἐπιχειρεῖ θηρεύειν) Turneb. edidit ἐπιχειροῖ. Consentit Cod. Tub. & vera est lectio e legg. Grammatt. vel potius ἐπιχειροίη, ut legit Iamblich. praecedit enim ἴοι. legit & sic Ficin. Sed in his sibi non satis constant Scriptt. vett.

p. 150. *l.* 3 *sq.* ὅτι κινδυνεύει τοι ω. α. ἐκφέρειν) Cod. Tub. ὅτι κινδυνεύει τις ω. α. τις ἐκφέρειν.

ead. l. 10. ἐμποδίζουσιν ἡμῶν) Plutarch. qui haec citat, legit ἐμπ. ἡμῖν. quam lectionem Fisch. cum sibi elegans visa sit, Ficinus quoque expresserit, in textum recepit.

ead. l. ult. φιλοσοφίας πέρι) Salvinius corr. φιλοσοφίαν πέρι. Sed permutatione casuum hoc in genere nihil frequentius apud optimos Scriptt.

p. 151. *l.* 11. δυοῖν) Fischerus ex observatione Phrynichi p. 89. reponi iubet δυεῖν.

p. 152. *l.* 5. μὴ καθαρῷ γὰρ) Cod. Tub. μὴ καθαρὸν γ.

ead. l. 8. Πάντως γε) Ald. Bas. 1. 2. παντός γε, quod restituit post Forsterum Fisch. linguae & consuetudini Platonis convenienter.

ead. l. 12. ἐν τῷ παρόντι βίῳ) Cod. Tub. Bas. 2. & Ficin. ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ. Stephanus utramque lectionem ferendam putabat. At Fisch. arridebat vulgata, quoniam Socrates loquatur de se, ut migrante ex hac vita.

p. 154. *l.* 2. γιγνομένου φοβοῖντο) Cod. Tub. γιγν. εἰ φοβοιντο. & paulo post οἷς ἀφικομ. pro οἳ ἀφικομ.

p. 155. *l.* 11. Εἰ γὰρ ἐθελήσεις) Cod. Tub. cum Iamblich. ἐθέλεις.

ead. l. 15. τῶν μεγίστων κακῶν εἶναι) Stob. & Iamblich. μεγάλων. Sic & Cod. Tub. ſed omiſſo εἶναι.

p. 156. *l.* 1. πλὴν οἱ φιλόσοφοι) haec verba uſque ad v. ἀνδρεῖον εἶναι deſunt in Cod. Tub.

ead. l. 3. ἀκολασίᾳ τινὶ) Steph. coni. καὶ ἀκολ. uti iam ediderat Turneb. Sed verba interpretandi cauſa addita nulla interiecta copula adiiciuntur.

ead. l. 15. ἀλλ' ἢ ἐκεῖνο) Stobaeus & Ficin. ἢ. Sic quoque coni. Forſt. Recepit igitur Fiſch. comprobante Gottleb.

p. 157. *l.* 5. ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων) Cod. Tub. ἀντὶ ἄλλων.

ead. l. 7. οὐδὲν ὑγιὲς οὐδ' ἀληθὲς ἔχῃ) Cod. Tub. οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι οὐδ' ἀληθὲς ἔχει.

ead. l. 9. καὶ αὕτη ἡ φρόνησις) Sic Ald. Baſ. 1. 2. At Stobaei, Ficini, Ariſtippi & Iamblichi libri αὐτὴ, quod Forſterus vulgatae praeferebat. Recepit itaque Fiſch.

ead. l. 10. καὶ κινδυνεύωσι) Zeunio videbatur legi debere aut καὶ τοι κινδυνεύουσι, aut, quod illi magis placet, κἂν κινδυνεύωσι, quoniam Coniunct. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ita poſſit pendere, ut ad praec. μὴ referatur, cum orationis ſeries repugnet.

ead. l. 12. ἀτέλεστος) Cod. Tub. ἀτελέσταλος.

ead. l. ult. οὐδὲν ἀπέλιπον) Forſt. coni. ἀπελιπόμεν. Sed ἀπολείπειν eſt *omittere*, nec vero *vinci*, *relinqui*.

p. 158. *l.* 1. προθυμούμην) Cod. Tub. προυθυμήθην.

ead. l. 5. ἀπολείπω) Ald. Baſ. 1. 2. Ariſtipp. Ficin. ἀπολείπων, adſtipulante Cod. Tub. Cohaeret autem particip. cum verbis οὐ χαλεπῶς φέρω. Reſtituit cum Forſtero Fiſch.

ead. l. 15. ἀποθάνῃ) Cod. Tub. ἀποθνήσκῃ. Poſt ἀποθάνῃ Zeunius inſerit partic. καὶ, qua coniungatur hoc v. cum ſeq. οἰχήται.

p. 160. *l.* 2. τοῦ ταῦτ' εἶναι) Ariſtipp. αὐτάς. Non male. nam in fine huius diſputationis eadem fere verba leguntur: ἱκανὸν τεκμήριον -- τὰς ψυχὰς εἶναί που.

ead. l. 8. περὶ πάντων εἰδῶμεν) Baſ. 1. 2. inciſum poſt εἰδῶμεν ponit. At Ald. punct. mai. rectius

ead. l. 12. ἆρα ἀναγκαῖον) Mudgio videbatur legendum

ἄρα εἰ ἀναγκαῖον, uti iam Aristipp. Ficin. & Cornarius legisse videntur. Certe εἰ facile omitti potuit. Stob. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα ἄρα --

p. 161. *l.* 14. εἶναι ἑκατέρου) Cod. Tub. εἶναι ἐξ ἑκατέρου. Sed Olympiodor. ἑκατέροις· quae Forstero optima videbatur lectio.

ead. l. 15. Πάνυ γ', ἦ) Cod. Tub. πάνυ μεν οὖν ἦ.

p. 162. *l.* 1 *sq.* καὶ αἱ γ. εἰσὶν αὐτῶν -- ὄντοιν) Cod. Tub. αὐτεῖν -- ὄντων.

ead. l. 16. ταῖν γεν. ταῖν περὶ τ.) Cod. Tub. τοῖν γεν. τοῖν περὶ τ.

p. 163. *l.* 8 *sq.* ἱκανόν που τεκμήριον) Stobaeus ἱκ. που ἐδόκει τεκμ. Sic & Cod. Tub.

ead. l. 11 *sq.* Ἰδὲ τοίνυν, ἔφη, ὦ Κεβ.) Cod. Tub. ἰδὲ τ. ὄντως ἔφη ω. Κ.

cad. l. 15. ἀνακάμπτῃ) Bas. 2. ἀνακάμπτοι, quod τὸ εἴη & τὸ ποιοῖτο postulare videtur: restituit igitur Fisch. Consentit Cod. Tub.

p. 164. *l.* 2. ἐννοῆσαι) Cod. Tub. ἐννοήσασιν.

cad. l. 5. ἀποδείξειε) Fisch. suspicatur excidisse ἄν, quia haec partic. formae illius Aoristi comes esse solet.

ead. l. 14. μὴ οὐχὶ πάντα) Cod. Tub. μὴ που πάντα.

p. 165. *l.* 8. καὶ καὶ τοῦτο ἀνάγκη) Cod. Tub. καὶ τούτον. & paulo post εἰ μὴ ἦν που ἡμῖν, pro εἰ μὴ ἦν που ἡμῶν.

ead. l. 13. ποῖαί εἰσι) Ald. ποιῆσαι. Bas. 1 & Ficini libri ποῖαί τοι τούτων αἱ ἀποδείξεις; Bas. 2. ποῖαί σοι. Sed Stephani lectionem praeferri debere, dubitari nequit.

p. 166. *l.* 1. ποιεῖν) Cod. Tub. ποιήσειν.

ead. l. 5. Ἀπιστῶ μὲν ἔγωγ') Cod. Tub. ἀπιστῶ μὲν σοὶ ἔγωγ'.

ead. l. 6. μαθεῖν) Serranus hoc verb. e margine in textum migrasse suspicabatur. At δέομαι ἀναμνησθῆναι per seriem disputationis Simmiae legi non potest. Forsterus igitur volebat legi μᾶλλον -- τοῦ ἀναμνησθῆναι. At hoc ipsum repugnat orationis συναφείᾳ & verborum structurae. Bene se habent omnia, si cogites ἀναμνησθῆναι cohaerere cum verbis αὐτὸ τοῦτο -- περὶ οὗ ὁ λόγος, iisque interpretationis ergo esse additum.

ead. l. 8. οὐδὲν μὲν ἂν) Forſterus coniiciebat οὐδὲν μέντοι· & mox τρόπον τοιοῦτον pro τρόπον τοῦτον. Non male, indice Gottleb. cum τὶς τῷ τοιοῦτος libenter iungatur, & *fere* exprimat. Praeceſſit & antea τρόπῳ τοιοῦτῳ.

ead. l. 14. ἐάν τις τὶ ἕτερον) Cod. Tub. πρότερον.

p. 167. *l.* 1 *ſq.* Πῶς λέγεις, uſque ad ἀνθρώπου καὶ λύρας deſunt in Cod. Tub. & in marg. ab alia manu ſunt adſcripta.

p. 168. *l.* 4. ἐννοεῖν) Stephanus coni. τὸ ἐννοεῖν. Sed articulus ſaepe ſic omittitur, & verbum ἐννοεῖν pronomini τόδε interpretationis cauſa additum eſt.

ead. l. 9. ἴσον. φῶμέν τι εἶναι) Ita bene Fiſcherus e veſtigiis Baſ. 1. 2. Ald. Steph. Forſt. ἴσον φῶμέν τι (Ald. τί) εἶναι.

ead. l. 16. τοῖε μὲν ἴσα φαιν. τοῖε δ' οὔ) Cod. Tub. τῷ μὲν ἴσα φαιν. τῷ δ' οὔ.

p. 169. *l.* 10. Τί δαὶ τόδ', ἢ δ' ὅς) Cod. Tub. τί δε, ἢ δ' ὅς.

ead. l. ult. τοιοῦτον εἶναι ἴσον) Nomen ἴσον e ſuperioribus huc irrepſiſſe, adeoque delendum cenſebat Mudgius, cum ſit contra diſputationis ſeriem. Aſſentitur cum Fiſchero Zeun. Idem Zeunius volebat poſt βούλεσθαι μὲν *l.* 15. comma deleri, & poſt τοῦτο reponi, quod eſſet orationis ſubiectum.

p. 170 *l.* 6. ταῦτ' εἶναι) Stephanus coni. τοιαῦτ' εἶναι. Sed τοιαῦτα ante οἷον recte intelligi poteſt.

ead. l. 13. τοῦθ' ὅ ἐστιν ἴσον) Stephanus τοῦτο tanquam otioſum deleri volebat. Forſterus non id ſolum, verum etiam ὅ ἐστιν ἴσον. Sed haec verba perſpicuitatis cauſa adiecta. Fiſch. vindicat τοῦτο ſic, ut dicat, aut legi debere ἐκεῖνο, aut ἀνακόλουθον eſſe in hac ſtructura. Gottleb. vero τὸ τοῦτο aut omnino delendum putat, aut e ſuperiorr. legendum eſſe pro ἐκείνου verb. εἶναι.

ead. l. 14. πρὸ γὰρ τοῦ ἄρξ.) Cod. Tub. πρὸ τοῦ ἆρα ἄρξασθαι.

ead. l. ult. εἰληφότας) Cod. Tub. εἰληφέναι.

p. 172. *l.* 1. εἰδότες) Zeunius corr. εἰδότας, quoniam oratio pendeat a ſuperr. ὥστε ἀναγκαῖον ἡμῖν εἶναι. Conſentit Cod. Tub.

ead. l. 6. αὐτὰ ἐκείνας) Zeunius legendum contendit aut τὰ αὐτὰ ἐκειν. aut certe αὐτὰ ἐκεῖνα. v. ipſum in Animadvv.

ead. l. 13. δυοῖν θάτερον) Cod. Tub. τὰ ἕτερα δυοῖν.

p. 173. *l.* 3. Τί δὲ ἔχεις ἑλέσθαι) Aristipp. τί δέ; τοῦτο ἔχεις ἑλ. quod verum putat Fisch.

ead. l. 10. πάντες αὐτά;) Stephano videbatur legendum τὰ αὐτὰ, sublata quoque interrogationis nota. sine causa.

ead. l. 12. τὴν ἐπιστήμην; οὐ) Cod. Tub. τ. ἐπιστήμην αὐτῶν; οὐ.

p. 174. *l.* 2. ᾧπερ καὶ λαμβάνομεν) Cod. Tub. ἐν ᾧπερ κ. λ.

ead. l. 3. ἢ ἔχεις) Bas. 2. ἢ, quam lectionem cum Forstero recepit Fisch.

p. 175. *l.* 3. καὶ ἔμοιγε ἱκανῶς) Cod. Tub. καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἱκανῶς.

ead. l. 11. ὅπως μὴ ἅμα) ἅμα deest in Cod. Tub.

p. 176. *l.* 1. δεῖν δὲ) Cod. Tub. δεῖ δέ. & ὅτι καὶ ἐπειδὰν pro ἔτι, εἰ καὶ ἐπ. mox ἔχειν pro ἕξειν.

p. 177. *l.* 11. εὐκαιρότερον) Cod. Tub. cum Bas. 2. ἀναγκαιότερον, quod vel librariis debetur, vel e glossemate ortum. Certe εὐκαιρότερον exquisitius & elegantius est.

p. 178. *l.* 1. τὸ διασκεδάννυσθαι) Cod. Tub. τοῦ διασκεδάννυσθαι.

ead. l. 2. καὶ τῷ ποίῳ τινί) Cornario videbantur haec verba delenda, temere e versu praecedenti huc translata a librariis. Sed τῷ ποίῳ τινὶ h. l. longe alia vis est, iudice Fischero. nam τῷ ποίῳ τινὶ προσήκει -- διασκεδάννυσθαι est *cuinam* (ei, quod simplex est, vel compositum) *hoc accidere debet, ut resolvatur & intereat.* & ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι est, *de quonam* (de homine, an etiam de aliis animantibus & rebus) *timendum est.* Verba vero, quae sequuntur καὶ τῷ ποίῳ τινὶ referri debent ad verba ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς, hoc sensu, *& cui eius parti* (corpori hominis, an animae?) In alia omnia discedit Zeunius, qui fuse & docte de hoc loco disputat, & ultima verba aut omnino delenda, (quoniam in seq. idem tradatur, si Fischeri explicationem audire velimus,) aut mutanda in αὐτὸ τοῦτο τὸ πάθος censet.

ead. l. 3. πότερον ψυχή ἐστι) Fischerus mavult ἡ ψυχή. Sed in art. addendo & omittendo sibi non constant vett. scriptt.

ead. l. 7. τὰ αὐτὰ, εἰπέρ) Forsterus malebat cum Aristippo & Stobaeo ταῦτα, εἰπ. cui quoque Ficinus legisse videbatur τὰ αὐτὰ ἅπερ pro εἰπερ.

p. 179. *l.* 4. Τί δὲ τῶν πολλῶν] Steph. praeeunte Ficino coni. τί δὲ περὶ τῶν π. Sed περὶ recte intelligitur.

p. 180. *l.* 4. φαμὲν ἂν] Ita edd. vett. etiam Theodor. & Stob. Sed vera est Steph. coniectura φαῖμεν, quam Cod. Tub. Euseb. Olympiodor. Turneb. confirmant. Socrates enim haec dubitanter interrogat, & partic. ἂν iungitur Praes. Optat.

p. 181. *l.* 5 *sqq.* καὶ, ὡς συγγενὴς — καὶ τὰ ταυτὰ ὡσαύτως ἔχει] Haec verba non comparent in Cod. Tub. margini vero ab alia manu sunt adscripta.

p. 182. *l.* 5. Δηλαδὴ) Divisim vult Steph. δῆλα δή. Recte. nam δῆλα δὴ ὅτι est, *apparet, intelligitur.*

ead. l. 7. ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ) Cod. Tub. ἀθανάτῳ καὶ θνητῷ.

ead. l. 13. ὡς οὐχ οὕτω ἔχει) Cod. Tub. ἢ οὐχ οὕτως ἔχει.

p. 183. *l.* 5. ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ) Cod. Tub. ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ. Sed Euseb. & Ficin. ἐν τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, quae sane melior est lectio, quod maiorem vim habet ad anteced. χαριέντως ἔχειν determinanda.

p. 184. *l.* 3. αὐτὴ εἰς αὐτὴν) desunt haec verba in Cod. Tub.

ead. l. 6. τὸ θεῖον ἀπέρχεται) τὸ θεῖον est delendum, quia statim sequitur, & pro eo τὸ ἀειδὲς e Cod. Tub. Euseb. & Stob. libris substituendum.

ead. l. 7. οἷ ἀφικομένη) Ald. Bas. 1. 2. Forst. ἀφικομένη, ut sit Nominativus absolute positus. Sed ἀφικομένη refertur ad αὐτῇ, & ὑπάρχει εὐδαίμονι εἶναι dictum est pro εὐδαίμων ἐστί.

ead. l. 8. πλάνης καὶ ἀγνοίας) Cod. Tub. cum Euseb. Stob. & Ficin. π. καὶ ἀνοίας.

ead. l. 15. γεγοητευμένη) Cod. Tub. & Euseb. γοητευομένη.

p. 185. *l.* 3. εἰλικρινῆ) Cod. Tub. εἰλικρίνει.

ead. l. 11. καλινδουμένη) Cod. Tub. cum Bas. 2. κυλινδουμένη.

p. 186. *l.* 5. ὁποῖα ἄτ') Fisch. rectius scribit ἄτ'. nam ὁποῖα ἄτ' dictum pro ὁποῖά τινα.

ead. l. 7. φιλοησίας) Athen. Euseb. Theodoret. Stob. Schol. Synesii φιλοποσίας. Sic & Cod. Tub. & paulo post διευλαβουμένους pro διευλαβημένους.

ead. l. 11. γένη; ἢ) Ald. Bas. 1. 2. Euseb. Theodoret. ἢ, quod post Forsterum recepit Fisch.

ead. l. 12. τὰς τοιαύτας ἰέναι) Cod. Tub. τὰς τοιαύτας εἶναι.

ead. l. 13. δηλαδὴ) Forſt. coni. δῆλα δὴ κ. recte, iudice Fiſch.

ead. l. 14. ἑκάστη) Cod. Tub. ἕκαστα.

p. 187. *l.* 3. ἢ που μελιτῶν) haec verba uſque ad τὸ ἀνθρώπινον γένος deſunt in Cod. Tub.

ead. l. 8. φιλόσοφοι ἀπέχονται) Cod. Tub. φιλοσοφοῦντες ἔχονται.

ead. l. 16. ἀλλὰ μὴ σώματα) Poſt ἀλλὰ excidiſſe, vel, quod melius, ſubintelligendum eſſe οἳ cenſet Zeunius. Pro σώματα Cod. Tub. σώματι.

p. 188. *l.* 9. καλινδουμένην) Cod. Tub. Baſ. 2. Iamblich. κυλινδουμένην.

p. 189. *l.* 13. μέγιστόν τε κακῶν κ. ε.) Cod. Tub. μέγιστόν τε καὶ κακὸν καὶ ἔσχ.

ead. l. 16. σφόδρα, ἐπὶ τῷ καὶ) Ald. σφ. ἐπὶ τῷ καί. Sic & Ficin. vertit *circa aliquid*. Recepit cum Forſtero Fiſch. cum hanc lectionem ſtructura verb. & res ipſa confirmet.

p. 191. *l.* 4. μεταχειριζομένην) Cod. Tub. μεταχειριζομένης, & mox γαλήνην τούτου pro γαλ. τούτων.

ead. l. 10. ταῦτά δ' ἐπιτηδεύουσα) Cod. Tub. ἐπιτηδεύσασα. Steph. coni. ταῦτά γ' ἐπιτηδ. Recte. nam ordo verborum & res ipſa adverſativam particulam reſpuunt. Recepit eam coni. poſt Forſterum Fiſch. Paulo ante pro colo poſt ζῇ Zeunius reponi volebat comma, quia τε καὶ referunt duo membra ad idem ſubiect.

ead. l. 13. διαπταμένη) Cod. Tub. διαπτομένη.

ead. l. ult. Τί; ἔφη. ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ κ. λ.) In Ald. Baſ. 1. 2. locus melius ita diſtinguitur, τί, ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα; μῶν μὴ κ. λ. Diſtinguit & ſic Ficin. Recepit hanc diſtinctionem Fiſch. re ipſa, & lingua iubente. nam particulae μῶν μὴ ſic interponi non ſolent.

p. 192. *l.* 3. εἰ δὲ περὶ τούτων) Cod. Tub. εἰ δ' ἔτι περὶ τούτων.

p. 193. *l.* 6. καὶ χελιδὼν) deſunt haec verba in Cod. Tub. comparent tamen in margg.

ibid. ὃν δὴ φασι) Sic Ald. Baſ. 1. Sed Baſ. 2. ἄδη. leg. ἃ δὴ, ut eſt in MS. Stob. Oxon. Cod. Tub. & edd. Forſt. & Fiſch. nam hae tres aves ſunt lugubres, & ſequitur ſtatim ταῦτα -- λυπούμεθα.

ead. l. 15. ὅ, τι ἂν βούλοισθε) Cod. Tub. βούλησθε.

p. 194. *l.* 4 *sq.* καὶ προαφίστασθαι) Ald. Bas. 1. 2. Aristipp. Ficin. καὶ μὴ προαφίστασθαι, quam lectionem contra Steph. defendit Fisch. in Def. nonnullorum locc. Plat. s. 5.

ead. l. 8. τὸν γοῦν βέλτιστον) Cod. Tub. τὸν γοῦν ταῦτα β.

p. 195. *l.* 2. ἤδη καὶ περὶ) Sic Ald. Bas. 1. 2. sine sensu. Forst. coni. ἢ δὴ κ. π. quam emendationem recepit Fisch. probante Gottleb.

ead. l. 5. σώμά τε καὶ) Ita Ald. Sed Bas. 1. 2. Ficin. etiam Cod. Tub. σώματά τε κ. Cum res ipsa Pluralem requirat, (Simmias enim loquitur de lyra & filis,) restituit hanc lect. Fisch. post Forst.

ead. l. 8. ὥσπερ σὺ) Forst. coni. ὥπερ. vere. Iam Ficinus vertit: *eadem, qua tu, ratione probare.*

p. 196. *l.* 7. ἢ ἐπιταθῇ ὑπὸ ν.) Cod. Tub. ὑποταθῇ.

ead. l. 14. Διαβλεψάμενος οὖν) Cod. Tub. διαβλέψας.

p. 197. *l.* 6. ἀλλά γε) Ita Ald. Bas. 1. 2. Sed Aristippus & Ficinus legerunt ἀλλ' ἄγε δὴ, quam lectionem confirmat seq. Imperat. λέγε· nec ἀλλὰ cum γε sic solet iungi. Restituit igitur Fisch.

ibid. τί ἦν τὸ σὲ αὖ θρᾶττον ἀπ.) Steph. coni. τί ἦν ὅ σε αὖ θρᾶττον ἀπ. vel τί ἦν τὸ σὲ αὖ θρᾶττον, ὃ ἀπ. Posterius recepit Fisch. approbante Gottleb. Ficinus legisse videtur θρᾶττον, ἀπιστίαν παρέχειν. Zeunius, cui omnia turbata videbantur, Platonem scripsisse putat, Λέγε, τί ἦν, ὅ, τι σὲ αὖ θρ. ἀπιστίαν παρέχει, aut sic, Λέγε τί ποτε σὲ αὖ θρ. ἀπ. παρέχει.

ead. l. 10. οὐκ ἀντιτίθεμαι) Stephanus legendum censebat ἀνατίθεμαι, praeeunte Olympiod. & Turneb. Neque aliter Ficinus legisse videtur: vertit enim, *haud equidem retracto.* Accedit, quod ἀνατίθεμαι in scriptis Attic. frequentius hoc in genere positum occurrat. Sed ob auctoritatem edd. vett. Ald. Bas. 1. 2. mutatione nulla h. l. opus esse putat Fisch.

ead. l. 13. ἔτι που ἐστὶν) Cod. Tub. ἔσται.

ibid. ὡς μὲν οὐκ) μέντοι coni. Steph. probante Fisch. Legit iam sic Ficin. nam vertit, *neque tamen.*

p. 198. *l.* 7. ἔστι που ἴσως) ἔστι που σῶς emendabat recte Forst. nam paulo inferius legitur ὅ γε ἄνθρωπος σῶς ἔστιν, & mox ἀπόλωλε & ἔστι σῶν opponuntur inter se.

ead. l. 9. ἀνερωτῷ) Sic Ald. Bas. 1. Sed Bas. 2. ἀνερωτῴη,

uti exſtat in Cod. Tub. & edidit poſt Forſt. Fiſch. Recte. nam partic. εἰ Optativ. poſtulat, & mox ſequitur οἱοῖτο.

p. 199. *l.* 13. ἤδη τὴν φύσιν -- ἐπιδεικνύοιτο) Zeunius malebat pro τὴν partic. ἂν, quam Optativ. requirat, & Artic. otioſus ſit. Deinde legit ἐπιδείκνυοι τὸ σῶμα

p. 200. *l.* 5 *ſq.* μηκέτι ἐκεῖνο -- τελευτῶσαν) Margg. Stephh. μηδέν τι ἐκεῖνο σύγχ. μὴ οὐ π. μόνον αὐτὴν ἐν τ. π. γεν. ἀλλὰ καὶ τελ. Utramque partic. μόνον & ἀλλὰ inſeruit Forſt. quae vero ſalvo ſenſu abeſſe poſſunt, modo partic. μὴ οὖν ad verba τελευτ. ἀπόλλυσθαι referas.

ead. l. 8. ἢ τῇ ψυχῇ φέρει) Cod. Tub. εἰ τῇ ψ. φ.

ead. l. 10. προσήκει) Steph. coni. προσήκειν. quod, uti verba ἀνάγκ. εἶναι, penderet a φαίη. Sed eſt ἀνακόλουθον Platoni familiare.

ead. l. 11. ὃς ἂν μὴ ἔχοι) Cod. Tub. ὃς ἄν μοὶ ἔχῃ.

p. 201. *l.* 1. καταβαλεῖν) Margg. Stephh. & Baſ. 2. μεταβαλεῖν, quod dicitur de eo, qui facit, ut quis mutet ſententiam, adeoque vix bene addi poſſe videntur verba εἰς ἀπιστίαν. Vulgatam igitur h. l. praeferendam eſſe dubitari vix poteſt, inprimis cum eam Ficini verſio confirmet.

ead. l. 2. τὰ ὕστερα μέλλοντα) Steph. e Ficin. verſ. coni. μέλλοντι. Sed ſic deberet etiam Artic. inſeri, hoc modo: ἀλλὰ καὶ τῷ εἰς τὰ ὕστερα μέλλοντι. Et verba εἰς τὰ ὕστερα μέλλοντα ῥηθήσεσθαι cohaerent cum ſeqq. μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἰήμεν κριταὶ, & haec cum ἀναιρᾶξαι & καταβαλεῖν.

ead. l. 6. ἐπέρχεται) Cod. Tub. ἀνέρχεται.

ibid. πιστεύσομεν λόγῳ; ὁ κ. λ.) Cod. Tub. πιστεύωμεν λόγῳ; ὡς κ. λ.

ead. l. 11. ὅτι αὐτῷ μοι) Sic Ald. Baſ. 1. ſed Baſ. 2. Ariſtipp. Ficin. ὅτι καὶ αὐτῷ μ. quod, tanquam concinnius, recepit Fiſch.

ead. l. 16. ἢ καὶ ἱκανῶς) Stephanus volebat καὶ εἰ ἱκανῶς. Fiſchero Ficinus videbatur legiſſe ἢ καὶ, quod etiam recepit, quoniam ἢ - ἢ recte dicatur, ita ut ſit Synchyſis pro καὶ ἢ. Sed hac correctione non opus eſt, modo teneamus τὸ ἢ in dubitatione notare *utrum* vel *an*. Gottleb.

p. 203. *l.* 2. ἐὰν πέρ γε ἡμῶν) Sic Ald. Baſ. 1. Sed margg. Stephh. Baſ. 2. Ficin. Thom. Mag. (in v. ἀνεβίωσα) Phavorin. ἡμῖν· quod recepit Fiſch.

ead. l. 3. καί με διαφύγοι) Cod. Tub. καὶ μοῦ διαφεύγοι.

p. 204. *l.* 5. οὔπω τοῦτο γιγνόμενον) Cod. Tub. σύ τοῦτο γίγν.

ead. l. 7. ἐπιχειρεῖ τοῖς ἀνθρώποις) Cod. Tub. ἀνθρωπείοις, quod etiam legitur in margg. Stephh.

ead. l. 9. καὶ πονηροὺς σφόδρα,) Ita bene Steph. distinxit verba, auctore Ficino. Nam in Ald. Bas. 1. 2. σφόδρα cum ὀλίγους iungitur.

p. 205. *l.* 6. δόξῃ ψευδὴς) Cod. Tub. δόξει ψ.

ead. l. 8. ἀντιλογικοὺς λόγους) Ita Cod. Tub. Ald. Bas. 1. Turneb. Aristippi & Ficini libb. etiam margg. Stephh. Sed Bas. 2. Steph. αἰτιολόγους, quod cum sensu commodo careat, restituimus cum Forst. & Fisch. ἀντιλογικούς. Nam λόγοι ἀντιλογικοὶ sunt *rationes ad oppugnanda alicuius dicta.*

ead. l. 15 *sq.* τούτου ἐκπεσὼν ἀπορῇ) Verba haec absunt ab Ald. Bas. 1. 2. etiam a libris Aristippi & Cornarii. Serranus primus ea addidit e Cod. suo MS. Sed ea iam expressit Ficin. *hinc in ambiguitatem adductus.* Fischerus quidem primum ἀποροῖ corrigit, quoniam Optativi sequuntur, deinde cum Mudgio partic. καὶ ante μὴ ἑαυτὸν inserit, quam tamen operae omiserunt. Gottleb. suspicatur legend. ἀπορίᾳ pro ἀπορῇ. Zeunius delendum omnino esse ἀπορῇ censet, & sic καὶ ante μὴ ἑαυτὸν non interseri debere.

p. 206. *l.* 3 *sq.* λοιδορῶν τοὺς λόγους διαλελοῖ· τῶν τε ὄντων) Cod. Tub. λοιδορ. καὶ διαλελῶν τῶν δεόντων τ. ἀλ. Ald. Bas. 1. λοιδορ. τοὺς λόγ. διαλελοῖ τῶν δεόντων Bas. 2. διατελῶ διὰ δεόντων. Unde Steph. διατελοῖ· τῶν τὲ ὄντων, quod etiam Meibom. ad Bas. 2. adscripserat.

ead. l. 6. μὴ παριῶμεν) Cod. Tub. παρέωμεν.

ead. l. 8. οὔπω ὑγιῶς) Cod. Tub. οὔτω ὑγ.

ead. l. 15. δόξῃ τοῖς παρ.) Sic Bas. 1. 2. In libr. Stob. etiam in Cod. Tub. est δόξει· quod recepit Fisch. cum mox in omnibus libris legatur ὅπως τοῖς παρ. -- δόξει, & ὅπως sibi iungi velit Fut. Indicat.

p. 207. *l.* 1. προθυμήσομαι) Cod. Tub. προθυμηθήσομαι, & mox δόξῃ pro δόξει.

ead. l. 7. ἢ δὲ ἄγνοια) Ita Ficin. At Ald. Bas. 1. 2. ἄνοια. Margg. Stephh. διάνοια. Sic etiam Tub. & Cornarii Codd. Praestat hic ἀγνοια. nam Socrates loquitur de eo, quod nesciat, anima immortalis sit, necne.

ead. l. 10. ὑμεῖς μέντοι) Cod. Tub. ἡμεῖς μέντοι.

ead. l. 13. ἅμα ἑαυτόν] Cod. Tub. ἅμα ἐμαυτόν.

ead. l. 15. με ὑπομνήσατε) Cod. Tub. μὲν ὑπομν.

p. 208. *l.* 16 *sq.* ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ) Zeunius ὡς οὐδενὶ commatt. distingui vult, ut sensus magis fiat perspicuus, qui est, *hanc sententiam omnium verissimam & certissimam duco.*

p. 209. *l.* 2. αλλα δόξαι, ἂν περ μείνῃ) Cod. Tub. ἄλλα δοξάσαι ἐαν περιμένῃ.

ead. l. 8. ταὐτά σοι) Sic Ald. Bas. 1. 2. At Forst. coni. ταυτά σοι· quod restituit Fisch. re ipsa ita legi iubente. Mox in Cod. Tub. Ald. Bas. 1. 2. est φῆς non φῆς, quod Forst. recepit.

p. 210. *l.* 11. ὥσπερ αὐτῆς) Sic Aristipp. Ficin. Turneb. In Ald. Bas. 1. 2. est αὐτοῖς. Cornar. αὐθις. Mudgius emend. αὐτή, probante Fisch. quod verba ἔχουσα τὴν ἐπ. τὴν τοῦ ὅ ἐστιν interpretationis causa addita sint.

p. 211. *l.* 4 *sq.* ἐναντιά γε ἁρμονίαν] Cod. Tub. ἐναντία γὰρ ἁρμονία.

ead. l. 6. τοῖς αὐτῆς μέρεσι] Cod. Tub. τοῖς αὐτοῖς μερ.

ead. l. 11. Ἡ οὖν ἐστι] Cod. Tub. εἰ οὖν ἐστί.

ead. l. ult. Τῶν οὖν τιθεμένων] Cod. Tub. ἐθεμένων.

p. 212. *l.* 8. ἧττον ἑτέραν ἑτέρας ψυχὴν] Cod. Tub. ἧττον ἑτέραν ψυχήν.

ead. l. 13. Ἡ δὲ μήτε μᾶλλον] Cod. Tub. εἰ δὲ μήτε μ.

ead. l. 14. ἔστιν ὅτι] Steph. coni. ἔστιν ὅ, τι, quae est lectio Turneb. & Bas. 2. vel ἔστιν ὅτε, quam Serranus habet. Vulgatam expressit Ficinus, quae recte habet.

p. 214. *l.* 1. πάθεσιν, ἢ καὶ ἐναντ.] Cod. Tub. πάθεσιν ἐναντ.

ead. l. 2. τοιόνδε, ὡς εἰ] Bas. 2. οἷον εἰ. At sic deberet esse ἕλκει pro ἕλκειν. Itaque Forst. cum Aristipp. & Stob. malebat οἷον -- ἕλκειν, sublato εἰ· quae lectio arridebat quoque Fisch. cui cetera οἷον εἰ & ὡς εἰ glossemata videbantur. Koehlerus contra, probante Gottleb. & Zeun. levi immutatione legunt ὥσεί.

ead. l. 3. τὸ μὴ πίνειν] Cod. Tub. τοῦ μὴ π.

ead. l. 7. καὶ πάλλοιτο] Stobaeus ψάλλοιτο. Sed πάλλοιτο multo exquisitius, ideoque praeferendum.

ead. l. 8. κ. ἄλλο ὁτιοῦν πάθος πάσχοι ἐκεῖνα) Zeunio pro πάσχοι, quod totum sensum turbaret, videbatur leg. πά-

ὀχειν ἢ, ut Infinitiv. penderet ab ὡμολογήσαμεν. Confirmat hanc ſuam coni. e loco ſuperior. *p.* 210. *l. ult.* ἄλλως πως ἔχειν κ. λ.

ead. l. 12. ἐναντιουμένη) Cod. Tub. ἐναντιουμένην.

ead. l. 14. τά τε κατὰ τὴν γυμν.) Zeunio videbantur verba τά τε, tanquam ineptum gloſſema, delenda; vel corrigendum κατά τε τὴν γυμν.

p. 215. *l.* 8. ὦ Σώκρ. οὐκ ἔμοι γε δοκεῖ) Cod. Tub. ὦ Σώκρ. ἐμοίγε δοκεῖ.

ead. l. 16. ὅτε ἠπόρει) Forſt. coni. ὅ, τι. ſine cauſa. nam ὅτε ἠπόρει eſt *cum dubitaret de veritate a te dictorum.*

p. 216. *l.* 6. τὸν μέλλοντα λέγεσθαι) Cod. Tub. τὸν μέλ. ἔσεσθαι.

ead. l. 9 *ſq.* ἐκεῖ εὖ πράξειν) Cod. Tub. εὖ πράξει. & paulo poſt ἢ εἰ ἐν ἄλλῳ, pro ἢ ἐν ἄλλῳ.

p. 217. *l.* 1. ταῦτον τὸν βίον ζῷη) Cod. Tub. τοῦτον τρόπον ζῷη.

p. 218. *l.* 1. θαυμαστῶς) Theodoreti libri ὑπερφυῶς, quod ſane vim maiorem habere videtur, quam θαυμαστῶς.

ead. l. 2. ὑπερήφανον) Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. ὑπερήφανος.

ead. l. 14. ἔδοξα πρὸς τ.) Cod. Tub. ἔδοξε πρὸς τ.

ead. l. 16. ὡς δὴ ἐμαυτῷ) Cod. Tub. Euſeb. Cyril. ὡς γε ἐμ.

ead. l. ult. ὥστε ἀπέμαθον) Cod. Tub. ὥστε ἃ ποτ' ἔμαθον.

p. 219. *l.* 9 *ſq.* ᾤμην γὰρ ἔγωγε ἱκανόν μοι) Cod. Tub. ᾤμην γὰρ ἱκανῶς μ.

ead. l. 12. καὶ ἵππος ἵππῳ) Cod. Tub. καὶ ἵππος ἵππου.

ead. l. 13. προσθεῖναι) In Ald. Baſ. 1. legitur προσεῖναι. Baſ. 2. προσθεῖναι, quod poſt Steph. recepit Forſt. At altera lectio Fiſchero placuit propterea, quod ſic non neceſſe ſit dicere, Activum poſitum eſſe, ut Paſſiv. vel ut Medium.

ead. l. 14. διὰ τὸ ἡμίσει) Cod. Tub. διὰ τὸ ἥμισυ.

p. 220. *l.* 13. ἑνὶ λόγῳ] Ald. Baſ. 1. 2. ἐν ὀλίγῳ. Turneb. ἄλλο οὐδὲ ἓν ὀλίγου. At cum ἐν ὀλίγῳ ſit, *fere*, praeſtat altera lectio, multo accommodatior h. l. ἑνὶ λόγῳ, *ut verbo dicam.* Legit & ſic Ficin.

p. 221. *l.* 9 *ſq.* περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων] Cod. Tub. περὶ αὐτοῦ ἐκείνου κ. π. τ. ἀ.

ead. l. ult. ἐπεκδιηγήσεσθαι] Cod. Tub. ἐπεκδιηγήσασθαι, uti quoque paulo post.

p. 222. *l.* 4. οὐκέθ' ὑποθησόμενος] Cod. Tub. οὐκετι ὑποθησώμενος. Bas. 2. οὐκ ἔτι ὑποθέμενος. Stephani lectio fluxit ex Eusebii libris & Ficino, & praeferenda est, cum sequatur παρασκευάσμην -- πευσόμενος.

ead. l. 11. ἑκάστῳ οὖν αὐτὸν] Cod. Tub. αὐτῶν.

ead. l. ult. ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς] Steph. malebat ὑπό. At φέρεσθαι ὑπὸ ἐλπίδος esset *spe duci*, quod adversaretur toti Socratis sententiae. Nam Socr. ait, se speraſſe e libris Anaxagorae causas cogniturum, quare Mens infinita rem quamque sic, neque aliter, fecisset: sed hanc suam spem fuisse inanem. Itaque ἀπὸ ἐλπίδος ᾠχόμην φερ. est, *statim intellexi, spem istam & opinionem me fefellisse.* Ita cum Fischero Zeun. At Gottleb. verum quidem esse ait, Socratem spe destitutum, sed h. l. antequam procederet in legendis huius philosophi libris, spe adhuc magna ductum fuisse: desiderari enim exempla, quibus forma loquendi οἴχεσθαι ἀπὸ ἐλπίδος, ut sit *repelli a spe*, confirmaretur; cum contra sententiae suae suffragetur id, quod paulo ante dixit: καὶ οὐκ ἂν ἀπεδόμεν πολλοῦ τὰς ἐλπίδας, & partic. δὴ, quae sane in δὲ immutari deberet, si Fisch. sententiam amplecti vellemus. Ut vero series orationis melius procederet, idem Gottleb. legendum coni. ἔπειτα, vel σπουδῇ δὲ pro ἐπειδὴ, atque adeo sententia esset haec: *Ab hac mirifica spe sane iusto celerius abripiebar; studiosa vero lectione ulterius progressus, video* &c.

p. 223. *l.* 5. ὥσπερ ἂν τις] Euseb. ὥσπερ ἂν εἴ τις. Sed Fisch. putat, partic. εἰ additam esse ab inepto Grammatico: quam contra librariorum culpa excidisse, &, sensu postulante, reponi debere censet Zeunius.

ead. l. 6. νῷ πράττει desunt in Cod. Tub.

ead. l. 7. ὧν πράττω] Aliud agebat Fischerus, cum in Steph. ed. πράττοι legi scriberet.

p. 224. *l.* 3. ἐνθάδε καθῆσθαι] Cod. Tub. ἐνταῦθα καθ.

ead. l. 12. διὰ ταῦτα ποιῶ ἃ π. καὶ ταύτῃ) Cod. Tub. διὰ τ. ποιῶν ἃ π. καὶ ταῦτα.

ead. l. 14. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι) Mudg. ita legend. coni. τὸ γὰρ ἂν εἴη μὴ διελ. Sed τὸ pro τουτο positum accipit Fisch. An vero τὸ pro τοῦτο positum Atticis, inprimisque

Platoni, in usu sit, dubitat Zeunius, qui, ut insolentia ellipseos tollatur, cum Mudg. ἂν εἰη, & post τὸ partic. δὴ vult inseri.

ead. l. ult. ἀλλοτρίῳ ὄμματι) ὄμματι, quod est in libris omnibus, vix commodum sensum praebet. Stob. & Ficin. legerunt ὀνόματι, quod post Forst. recepit Fisch. comprobantibus Gottleb. & Zeun. Sic & marg. Cod. Tub. & res ipsa ita legi iubet. Nam Socrates comparat homines philosophiae expertes cum iis, qui in tenebris versantur: qui cum res oculis cernere nequeant, sed eas tantum contrectando reperire, & inter se discernere cogantur; eas fere alienis vocabulis appellant. Ceterum pro ὁ δὴ legend. ὅθεν coni. Zeun.

p. 225. *l.* 2. περιτιθεὶς) Euseb. περιθεὶς, quod verum putat Fisch. quia Empedocles aiebat, coelum agi circum terram, h. e. δίνην περιθεὶς κ. λ. Ceterum Vigerus putabat inde a v. ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ novi membri initium esse faciendum; non assentiente Fisch.

ead. l. 4. αὐτοῦ τεθῆναι) Sic Ald. Bas. 1. At Bas. 2. Euseb. Aristipp. αὐτά· quod post Forst. recepit Fisch. comprobante Gottleb. Ficinus legit αὐτήν. Sed praestat αὐτὰ, quod referendum ad *coelum* & *terram*.

ead. l. 10. ὅπῃ ποτὲ ἔχῃ) Cod. Tub. ἔχει.

ead. l. 12. ζήτησιν ἣν πεπραγμ.) Forst. praeeunte Aristippo corr. ἣ π. quae est lectio Cod. Tub. Vulgatum defendit Fisch. ex ipso Platone *p.* 227. τῆς αἰτίας τὸ εἶδος ὃ πεπραγμάτευμαι. Zeunius vero non tam insolentiorem verborum structuram in verbis δεύτερον πλοῦν — ἐπίδειξιν ποιήσωμαι, ut putabat Fisch. quam omnino perturbatam, & a legibus linguae abhorrentem deprehendit. nam usum loquendi omnino postulare ἐπίδειξιν ποιεῖσθαι τινὸς, non vero τί· deinde Socratem non ostendere, se nunc novam initurum rationem ad res obscuriores quaerendas, sed, quid *olim* fecerit, narrare. Delendum igitur censet ἣν, adeo, ut πεπραγμάτευμαι, post quod interpunctionem maiorem figendam censet, regat antec. δεύτερον πλοῦν. Ultima vero v. βούλει σ. ε. ε. π. ita accipit Zeun. ut absolute posita sint, & interrogationem contineant.

ead. l. 13. ποιήσωμαι) Cod. Tub. cum Ald. Bas. 1. 2. ποιήσομαι.

ead. l. ult. σκοπ. πάσχουσι) πάσχουσι deest in Cod. Tub.

p. 226. *l.* 12. ἀπάντων· ἃ δ' ἂν μ.) Cod. Tub. ἀπάντων ὄντων· ἃ δ' κ. λ.

p. 228. *l.* 2. εἴτε ὅπη δὴ) Ald. Baſ. 1. 2. ὅπη δεῖ. malenam ὅπη δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη eſt *quacunque etiam ratione & modo adſit.*

p. 229. *l.* 13 *ſq.* καὶ μέγα ἂν βοῴης ὅτι οὐκ οἶσθα) Cod. Tub. μεγαλα ἂν β. ὁ οὐκ οἰόμεθα.

p. 230. *l.* 7. ἂν; εἰ δέ τις κ. λ.) Haec verba uſque ad ἀποκρίναιο deſunt in Cod. Tub. ſed margini ſunt adſcripta.

p 231. *l.* 1 *ſq.* οἶμαι, ἄν, ὡς ἐγὼ λέγω, ποιοῖς) Bene ita verba diſtinguit Zeun.

p. 232. *l.* 7 *ſq.* τοῦ μὲν -- τὴν σμικρότητα παρέχων) Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. Ariſtipp. & Ficin. ὑπερέχων, quae lectio facilior eſt altera παρέχων· quae ſi verior ſit, legendum eſſe putat Gottleb. τῷ μὲν, ut iungatur cum v. τὴν σμικρ. παρέχων.

ead. l. 8. τῷ δὲ, τὸ μεγ.) Zeunio videtur pro τῷ δὲ cum Meibom. legi debere τοῦ δὲ, ut pendeat ab ἀμφοτέρων, & reſpondeat τῷ τοῦ μέν.

ead. l. 11. ἔχει γέ πως) Cod. Tub. ἔχει γέ που.

p. 233. *l.* 6. ἔτι ὂν ὅπερ ἦν) Cod. Tub. αἴτιον ὅπερ ἦν.

p. 234. *l.* 7. φαῖμεν ἐθελῆσαι) Cod. Tub. φαμὲν ἐθελ.

ead. l. 13. εἰ ἄρα ξυνομολογήσεις θερμόν τι καλεῖν) Cod. Tub. Ald. Baſ. 1. 2. Ariſtipp. & Ficin. καλεῖς. Forſt. emendat εἰ ἄρα ξυνομολογήσεις θερμόν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν; quam emendationem in textum recepit Fiſch. probante Gottleb.

ead. l. 14. Ἆρ' οὐχ ὅπερ χιὼν) Cod. Tub. ἆρ' ὅπερ χίονα.

p. 235. *l.* 4. τολμήσειν) Cod. Tub. τολμήσιε.

ead. l. ult. αὐτῆς ὀνόματι) Steph. malebat αὐτῆς, praeeunte Ariſtipp. & Ficin. Sed vulgatae idem ſenſus eſt.

p. 236. *l.* 1. περιττοῦ ὄντος, οὐχ ὅπερ) Steph. interpungendum putabat poſt τὸ περιττοῦ, non poſt ὄντος, auctore Ficin. & Baſ. 2. Secutus eſt eum Forſt. At tum reponendum cenſet Fiſch. ὄντι pro ὄντος, qui vulgatam ita tuetur, ut ante ὅπερ intelligat ὅ ἐστι· quod vero nullo modo intelligi poſſe putat Zeun. propterea, quod ὄντος id ipſum iam ſignificet. ὄντος vero recte locum habere, ſi ad περιττοῦ referatur, putat Gottleb. qui ideo Steph. commodiorem ſenſui interpunctionem praefert, aſſentiente Zeun.

ead. l. 11. τῇ ἐν αὐτῇ) Eidem Zeunio ſuſpectum erat αὐτῇ, pro quo legend. coni. aut αὐτοῖς, aut αὐτοῖν, ſcil. ἐναντίοιν.

ead. l. 12. ἢ οὐ φήσομεν) Cod. Tub. ἢ ἀφήσομεν.

p. 237. *l.* 1 *sq.* ἀλληλα, ἀλλὰ καὶ) Haec verba usque ad ἐπιόντα exciderunt in Cod. Tub. sed notata sunt in marg. ab alia manu.

ead. l. 4. ἃ ὅ, τι ἂν κατ.) Ald. Bas. 1. 2. ὅτι, omisso pronomine ἅ, quod vero v. ἀναγκάζει abesse vetat. Ceterum Pron. ἅ refert Fisch. ad αὐτοῦ, quod pro plurali positum sit. Zeun. vero refert ad αὐτο ὅ, τι ἂν κατάσχῃ.

ead. l. 5. ἀναγκάζει) Cod. Tub. ἀναγκάζειν.

ibid. ἀλλὰ καὶ μηδ' ἐναντίαν αὐτῇ δέχεσθαι; πῶς) Cod. Tub. ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος; πῶς. Ald. Bas. 1. ἀ. κ. μηδ' ἐναντίου αὐτῷ δήνος. Bas. 2. ἀ. κ. μηδ' ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος. Ficinus legisse Fischero videtur, ἀ. κ. ἐναντίου αὐτῷ δεῖν. Sed lectio Steph. rei ipsi & Platonis consuetudini loquendi est accommodata.

ead. l. 9. ἢ ἂν τοῦτο) Ald. Bas. 1. 2. Aristipp. ἢ. Sed ἢ Ficinus, & res ipsa confirmat. refertur enim ad μορφὴν, & ἐργάζεσθαι est Active positum. Paulo post τὸ ἢ ante περιτῇ deleri volebat Mudg.

ead. l. 14. ἔλεγον ὥρισται) Cod. Tub. cum Ald. Bas. 1. 2. Aristipp. & Ficin. ὁρίσασθαι.

p. 238. *l.* 3 *sq.* ἐφ' ὅ, τι ἂν αὐτὸ ἴη, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον) Cod. Tub. ἐφ' ὅ τι ἂν α. ἢ α. τὸ ἐπιφέρων.

ead. l. 7. καὶ αὐτὸ ἄλλῳ) Cod. Tub. καὶ αὐτῷ ἀλ.

ead. l. 13. ἀλλὰ ἄλλο, μιμούμενος ἐμέ) Ald. Bas. 1. 2. ἀλλὰ ἄλλῳ μιμ. Aristipp. & Cornar. ἀλλὰ μιμούμενος. Vulgatam Ficini libri, & res ipsa confirmat.

ead. l. ult. ὁρῶν ἀσφ.) Cod. Tub. ὁρῶ ἀσφ.

ibid. εἰ γὰρ ἔροιό με ᾧ ἂν τί ἐν τῷ σ. ἐγγ.) Ald. Bas. 1. 2. ὃ ἂν τί. Steph. qui, nescio quo auctore edidit ὦ ἂν τί, coni. legendum aut ᾧ ἂν τι σώματι· aut ᾧ ἂν σώματί τι· aut ὃ ἂν τι ἐν τῷ σώματι. Priori coniecturae, tanquam verissimae, applaudit Forst. cum ἐν τῷ facile nasci potuissent ex antec. ἂν τί. Fischerus, vestigia vett. librorum secutus edidit ὃ ἂν τί, h. e. ὅ, τι ἂν, pro τί ἂν. Sic etiam Ficin. legisse videbatur Fisch. Sed cum sic Cebetis responsio quaestioni non satis respondeat, Gottleb. malit legere ᾧι ἂν σώματί τι ἐγγ.

p. 239. *l.* 2 *sq.* ὅτι ᾧ ἂν θερμ. — ὅτι ᾧ ἂν πῦρ) Cod. Tub. ὅτι ὃ αν θερμ. — ὅτι ὃ ἂν πυρ. & mox ὃ ἂν σώματι, pro ᾧ ἂν σωμ.

ead. l. 4 *sq.* Verba inde a *νοσήσει* usque ad *ἀρ. τί ἐγγένηται* desunt in Tub. sed notata sunt in marg. a manu alia. pro *περιττὸν* vero legitur ibidem *περιτλός*.

ead. l. 5 *sq.* *ᾧ ἂν περιτλότης· ἀλλ' ᾧ ἂν μ.*) Cod. Tub. *ὃ ἂν π. ἀλλ' ὃ ἂν μ.*

p. 240. *l.* 7. *καὶ τὸ ἀθερμον*) Cod. Tub. *κ. τὸ θερμόν.*

ead. l. 11. *Ὡς δ' αὕτως*) Cod. Tub. *ὡσαύτως.*

p. 241. *l.* 16. *φθορὰν δέξαιτο*) Cod. Tub. *δέξεται.*

p. 242. *l.* 11. *ἔχω παρὰ ταῦτα*) Cod. Tub. *περὶ ταῦτα.*

p. 243. *l.* 1. *ἀτιμάζων*) Cum h. v. Zeunio non satis commodum videatur habere sensum, malit legi *ἀθυμήσας.*

ead. l. 5. *πισταὶ ἡμῖν*) Cod. Tub. cum Aristipp. & Ficin. *ὑμῖν.* Mox pro *διέληλε* Tub. *διέληται.*

ead. l. 13. *ἀμελήσειεν*) Cod. Tub. *ἀμελήσει.*

p. 244. *l.* 8. *τυχόντας δ' ἐκεῖ*) Cod. Tub. *τυχ. δὲ ἐκείνων.*

ead. l. 15. *ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ νομίμων*) Ita Ald. Bas. 1. Aristipp. Ficin. At Bas. 2. *θυσιῶν τε καὶ ὁσίων.* Forsterus edidit *ὁσίων τε καὶ νομ.* quae lectio confirmatur auctoritate Cod. Tub.

p. 245. *l.* 13. *καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχ.*) Cod. Tub. *κ. ἡγεμ. ὅσων τυχ.*

ead. l. ult. *πέπυσμαι*) Aristipp. & Ficin. *πέπεισμαι*, quam veram lectionem putat Fisch. maxime propter addita verba *ὑπό τινος.* Consentit Cod. Tub.

p. 246. *l.* 8. *οὐκ ἐξαρκεῖν*) Cod. Tub. *οὐκ ἐξαρκεῖ.* & mox pro *πέπυσμαι* iterum *πέπεισμαι.*

ead. l. ult. *ἀκλινὲς μένει*) Sic omnes libri editi. At Steph. malebat *μενεῖ* in Fut. sine causa. nam Praesentia saepissime ponuntur pro Futuris, etiam ubi Futura praecedunt & sequuntur.

p. 247. *l.* 2. *τοὺς μέχρις.*] Zeun. *τοὺς* in *ὡς*, sive in *οὕτως* mutandum putat, ne tautologia oriatur, si ita Particip. *οἰκοῦντας* ad *ἡμᾶς* retuleris.

p. 248. *l.* 6. *ἄστρα χωροῦντα*) Turneb. *ὁροῦντας·* vitiose, pro *ὁρῶντας.* Utrumque verbum *χωροῦντα ὁρῶντας* expressit Ficin. Sed locus est integer, modo teneas, Nominat. & Accusat. pro Genit. conseq. poni.

ead. l. 8. *ἐπ' ἔσχατον τὸν ἀέρα*) Cod. Tub. *ἐπ' ἐσχάτων τὸν ἀέρα.*

ead. l. 9. *καταδεῖν ἀνακύψαντα*) Steph. corr. *καταδεῖν ἂν*

ἀνακ. nam Ficinus vertit: *hinc prodeuntem inde iam conspectum*; & sequitur οὕτως ἂν τινα — καθιδεῖν. Euseb. καθιδεῖν δὴ ἀνακ. probante Fisch.

ead. l. 11. ἀνασχέσθαι) Cod. Tub. cum Euseb. ἀνέχεσθαι.

ead. l. 12 *sq.* ὁ ἀληθινὸς οὐρανὸς, καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς) Cod. Tub. ὁ ἀληθῶς οὐρ. κ. τὸ ἀληθῶς φῶς.

p. 249. *l.* 3. παρ' ἡμῖν πολὺ) Cod. Tub. παρ' ἡμῖν πολλοῦ.

ead. l. 12. ἐκ λαμπροτέρων) Ald. Bas. 1. 2. Aristipp. Stob. Forst. ἐκλαμπροτέρων, quod recepit Fisch. cum illi partic. πολὺ ἔτι praeterea ita legi iubere viderentur.

ead. l. 16. καὶ ἔτι πλειόνων) Cod. Tub. καὶ ἐπὶ πλειόνων.

p. 250. *l.* 1. παρέχεσθαι) Cod. Tub. παρέχεται.

ead. l. 6. τὴν τελειότητα) Steph. legi iubebat τήν τε λειότητα, *levitatem*. Sed τελειότητα cum versione Ficini, tum quod paulo post memorantur λίθοι οὐ κατεδηδεσμένοι, confirmatur.

ead. l. 12. ξυνερρυηκότων) Cod. Tub. ἐξερρυηκότων.

ead. l. ult. πανταχοῦ) Cod. Tub. cum Euseb. & Stob. πολλαχοῦ.

p. 251. *l.* 1. ζῶα δ' ἐπ' αὐτῆς) Cod. Tub. ἐπ' αὐτῇ.

ead. l. 7. ἀὴρ, τοῦτο ἐκεῖ τὸν αἰθέρα) Bas. 2. Aristipp. Ficin. Forst. ἀὴρ, τοῦτο ἐκείνοις. Margg. Stephh. ἀὴρ, ἐκείνοις τὸν αἰθ. quae est lectio Cod. Tub. & librorum Stobaei. At non omnino opus est mutatione. nam & paulo ante ἐκεῖ refertur ad ἡμῖν.

ibid. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς) Cod. Tub. αὐτῆς.

p. 252. *l.* 4. τὸ χάσμα αὐτοὺς) Cod. Tub. τὸ χ. αὐτῶν.

p. 253. *l.* 16. ὁρμῆσαν) Hoc verbum deest in Cod. Tub.

ead. l. ult. τοῖς κατ' ἐκεῖνα) Zeun. artic. τοῖς ab h. l. alienum eiici vult, & in eius locum substitui τότε, quod praeced. ὅταν respondeat.

p. 254. *l.* 4. εἰς οὓς ἕκαστος) Stob. ἕκαστα. Mudg. videbatur leg. ἑκάστοις, probante Fischero, cui quoque ἕκαστα in mentem venerat. At Ald. Bas. 1. 2. ἑκάστους, quod unice probat Zeun. ut scil. pertineat ad antec. οὓς sc. τόπους. Consentit Cod. Tub.

ead. l. 13. κάτω καμφθέντα) Cod. Tub. κάτω καθέντα.

ead. l. 15. γὰρ ἀμφοτέροις) Bas. 2. margg. Stephh. γὰρ πρὸς ἀμφοτέροις. Sic & Cod. Tub.

p. 255. *l. ult.* τούτου δ' αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος) Cod. Tub. τούτου δὲ αὐτοῦ καταντικρὺ ὁ τάρταρος.

p. 256. *l.* 12. καὶ δικαίως) Haec verba absunt a Cod. Tub. Bas. 2. Aristippi, Stobaei & Ficini libris. In Ald. & Bas. 1. deest tantum adv. δικαίως. At recte additum est a Steph. nam καλῶς βιώσαντες pertinet ad ipsos homines, ὁσίως ad deos, δικαίως ad homines alios.

p. 257. *l.* 5. οἳ δ' ἂν ἰάσ.) Cod. Tub οὐδ' ἂν ἰάσ.

p. 258. *l.* 4. οἳ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως) Post διαφ. suspicabatur Steph. deesse Infinit. ἐστουδακέναι, aut alium eiusmodi: quam coniecturam adiuvare videntur Theodoreti libri, in quibus est πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι προκεκρῖσθαι. Forster. coni. διαφέροντες. Sed locus sanus est, modo teneas πρὸς esse h. l. *quod attinet ad*, & βιῶναι non modo ad διαφερόντως, sed etiam ad v. πρὸς τὸ ὁσίως referri debere.

ead. l. 16. ἢ ταῦτ' ἄττα) Sic Ald. Bas. 1. 2. Stobaeus τοιαῦτα τά. Olympiodor. Aristipp. Turneb. Forst. τοιαῦτα ἄττα, uti iam coni. Steph. praeeunte Ficino. Recepit hanc lect. Fisch. comprobante Gottleb.

p. 259. *l.* 7. καὶ πλέον θάτερον) Cornar. coni. θάνατον. male. nam v. θάτερον ἀπεργάζεσθαι referri debent ad curam animi.

p. 260. *l.* 2. ἐπιτέλλῃ) Cod. Tub. ἐπιτελῇ.

p. 261. *l.* 1. πῶς δεῖ με θάπτειν) Cod. Tub. δὴ πῶς με θάπτῃ.

ead. l. 12. Σωκράτη, ἢ ἐκφέρει, ἢ καταρύτει) Cod. Tub. Σωκράτης ἢ ἐκφέρει ἢ καταρύτει.

p. 262. *l. ult.* ἐν τούτῳ χρόνῳ) Steph. coni. ἐν τοιούτῳ χρ. vel ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, quam coniecturam cum Forst. & Fisch. veram putabat Koehler.

p. 263. *l.* 10. ἀλλά γε δὴ) Sic Ald. Bas. 1. 2. At Forst. malebat ἀλλ' ἄγε δή, ut iam Ficin. legit. Quae lectio cum legg. linguae, & consuetudini loquendi Platonis sit accommodatior, recipere eam non dubitavit Fisch.

ead. l. 14. ἐν τοῖς ὄρεσι) Cod. Tub. ἐπὶ τοῖς ὄρεσι· quam lectionem exhibent etiam margg. Stephh. & Bas. 2. veramque putat cum Forst. Fisch.

p. 264. *l.* 3. ἃ σὺ λέγεις) Cod. Tub. cum Aristipp. Bas. 2. οὓς σὺ λέγεις.

ibid. κερδανεῖν) Ita Turnebum secutus legi volebat Steph.

& in textum recepit Forst. Sed & Praesens κερδαίνειν ferri potest.

ead. l. 10. δώσειν τὸ φάρμακον) Cod. Tub. Bas. 2. διδόναι τὸ φάρμ.

ead. l. 15. ποιήσεις) Cod. Tub. Aristipp. Ald. ποιήσει.

p. 265. *l. ult.* ὅντινα οὐ καλέκλαυσε) Steph. coni. καλέκλασε, quod valde arridet Gottleb. At vulgatam defendit Fisch. ita, ut καλακλαίειν active positum dicat.

p. 266. *l.* 9. οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον) Haec v. Uptono sine causa glossema esse videbantur.

ead. l. 13. πήγνυτο) Cod. Tub. πνίγοιτο. Steph. coni. πηγνύοιτο· non sine causa. Pro καὶ αὐτὸς, quod sequitur, Forst. legit αὐθις, praeeunte Ficino.

ibid. ὅτι ἐπειδὰν) Cod. Tub. ὅτε δ' ἄν.

IN THEAGEM.

p. 3. Inscriptio huius Dialogi Θεάγης, ἢ περὶ Σοφίας, μαιευτικὸς in libros Platonis translata est a Grammaticis e Diogene Laërt. III 59.

p. 5. *l.* 2. δοκῶ γάρ μοι) Steph. coni. δοκεῖ γάρ μοι.

p. 6. *l. ult.* τί αὐτὸν προσαγορεύομεν;) Steph. bene coni. προσαγορεύωμεν.

p. 11. *l.* 1. ἡγῇ τούτων ἄρχειν;) Steph. videbatur τούτων expungendum, & ex proxime sequenti huc irrepsisse.

ead. l. ult. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς) Verb. ὁρᾷς per parenthesin legendum videbatur Steph.

p. 12. *l.* 11. τί ἂν ἡμῖν ἀπεκρίνατο;) Margg. Stephh. τί ἂν οἴει αὐτὸν ἀποκρίνασθαι;

p. 13. *l.* 16. Ἀλλὰ τί δὲ ἐστί ποτε) Steph. malit τί γε ἐ. π.

p. 16. *l.* 4. οὐκ ἀναλώσαις) Steph. coni. ἀναλώσεις.

ead. l. 15. ἀπαλλάξατε φροντίδων) Steph. in marg. coni. ἀπαλλάξετε aut ἀπαλλάξαι.

p. 20. *l.* 8. ἐρέσθαι) Steph. interpungere malit post βούλεσθε, & ἔρεσθε legere pro ἐρέσθαι. sine causa.

p. 21. *l.* 14. Σαννίωνος τοῦ Καλοῦ) Vulg. τοῦ καλοῦ litera minuscula. Sed auctor est Serranus, in quodam Manuscripto legi τοῦ Καλοῦ, maiuscula litera, ita ut Calus sit nomen pro-

prium. Ita quoque in libris ſuis invenit Ficinus, uti iam vidit idem Serr.

p. 22. *l.* 13. Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου υἱὸς τοῦ Ἀριστείδου) Steph. in notis affert aliam lectionem: Ἀρ. ὁ Λυσιμάχου, υἱοῦ τοῦ Ἀριστείδου, & paulo poſt pro τὸν Μελησίου υἱὸν, τοῦ Θουκυδίδου, exſtare τὸν Μελησίου, υἱοῦ τοῦ Θουκυδίδου. Sed recte monet idem Steph. υἱὸν & υἱοῦ rectius intelligi poſt pronom.

p. 23. *l.* 11. καὶ αἰσθάνωμαι) Steph. margg. αἴσθωμαι.

ead. l. 16. ἄπιστον μὲν νὴ τοὺς θ.) Steph. coni. ἀ. μέν τι νὴ τ. θ.

IN AMATORES.

p. 29. ΕΡΑΣΤΑΙ) A Diogene Laërtio non ἐρασταὶ vocatur hic Dialogus, ſed ἀντερασταί a quo dicitur etiam eſſe ἠθικός. Videtur autem iſta inſcriptio ἀντερασταὶ confirmari poſſe vel ex iſto pag. 32. loco: αἰνιττόμενος εἰς τὸν ἀντεραστήν. Steph.

p. 30. *l. ult.* αὐτὸν ἀποκρίνεσθαι) Steph. malit ἀποκοινεῖσθαι.

p. 31. *l.* 8. κάλλιον ἂν ἀποκρίνεσθαι) Steph. coni. ἀποκρίνασθαι, ut ſit ἀποκρίνασθαι ἂν pro ἀποκρινεῖσθαι.

ead. l. 13. ἐδόκει μέν τί μοι) μέντοι μοι malit Steph.

p. 32. *l.* 1. αἰνιττόμενος εἰς τὸν ἀ.) ἐνδεικνύμενος εἰς τὸν ἀ. legere quosdam auctor eſt Steph.

ead. l. 5. Οὐκ ἔφη) Steph. recte, diſtinguendum eſſe poſt Οὐκ, vidit: alioquin οὐκ ἔφη eſſet *negavit*.

p. 34. *l.* 1. καὶ ἀστραβῆ τὸν τρ.) Margg. Stephh. ἀτριβῆ.

p. 35. *l.* 12. ἢ ἴσως αἰσχυνόμεθα) Steph. malit αἰσχυνοίμεθα.

p. 38. *l.* 16. σπουδὴν μεγάλην ἔχεις) ἔχοις ſuſpicatur ſcribendum Steph.

p. 39. *l.* 10. Τί οὖν μετὰ τοῦτο) Steph. malit ita diſtinguere inſerto articulo τί οὖν; τὸ μετὰ τοῦτο. Idem Steph. putat, articulum ante φιλόσοφον εἰσάγοις *p.* 38. *l.* 18. abeſſe debere, & legendum τὸν ὕπακρον ἐκεῖνον φιλόσοφον, pro ἐκεῖνον, ὃς ἐστι φιλόσοφος.

p. 40. *l.* 4. μὴ δὴ τοῦτο φιλοσοφεῖν) Steph. coni. μηδὲ τοῦτο.

ead. l. 16. κατ' ἀνθρώπους) Steph. reponere malit κατ' ἀνθρώπων, praeſertim cum ſequatur itidem καθ' ἵππων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων.

IN THEAETETUM.

p. 47. Inſcribitur hicce Dialogus Θεαίτητος ἢ περὶ ἐπιστήμης, πειραστικὸς· ſed ultima verba ἢ περὶ κ. λ. a Grammaticis e Diogene Laërt. III, 58. adiecta eſſe, ſuſpicatur Fiſch.

p. 48. *l.* 7. αὐτὸν αἱρεῖ τὸ γεγ.] pro αἱρεῖ Serran. e Cod. ſuo legi iubet εἷλε. Sed res ipſa praeſens efflagitat.

p. 51. *l.* 5. ἧττον γὰρ ἐκείνους ἢ τούσδε φιλῶ] Haec verba Stephano videbantur includenda parentheſi, vel vacare potius γὰρ, cum verbo φιλῶ ſubiungatur καὶ ἐπιθυμῶ. Ficin. quidem τὸ γὰρ non expreſſit, quod vero h. l. idem eſt, ac δή· vel verba ἧττον γὰρ ἐκ. ἢ τούσδε φιλῶ ſeiungenda ſunt a reliquis, ut καὶ ante μᾶλλον vim augendi habeat.

p. 52. *l.* 4. ἐγὼ μὲν οὔτ' ἂν] Ante haec verba deeſſe quaedam ſuſpicatur Stephanus, aut certe quaedam propter ἀνακολουθίαν orationis intelligenda eſſe. Sed oratio Theod. eſt integra, modo ſenſum ita conſtituas: nam & docilem & prae ceteris manſuetum ac fortem, talem neque fuiſſe hominem, neque eſſe intelligo.

ead. l. 12. οἷον ἐλέου ῥεῦμα] Ita legitur in Ald. Baſ. 1. corrupte. Ficini codd. exhibent ἐλαίου, iam notante Steph. Sed Serran. reiecta voce ἐλαίου, tanquam ſic dure poſita, amplectitur lectionem codicis ſui Εἰλίσσου, quia verba ῥεῦμα & ῥέειν de fluvio ſermonem eſſe declarent. At ἀλοφιτὶ melius convenit naturae fluentis olei, & ῥεῦμα ἐλ. ῥέοντος eſt plenior & ornatior dictio pro ἔλαιον ῥεῦν, quae dura videtur Serrano. Eandem lectionem inculcat Baſ. 2. quae habet ἐλνίου vitioſe pro ἐλαίου.

p. 53. *l.* 9. Γενικὸν λέγεις) Steph. coni. γεννικὸν, ut ſit idem ac γενναῖον ἀνδρα prob. Fiſch. cf. VV. DD. ad Geopon. v. 22. 2.

p. 54. *l.* 11. Πάνυ μὲν, ὦ Σω.] Ald. Baſ. 1. 2. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σ. inſerto οὖν, quod recepit Fiſch. ſuadente ratione loquendi Plat.

p. 56. *l.* 7. καὶ προσηγόρους) Steph. malit legere καὶ εὐ προσηγόρους. ſine cauſa, & repugnante Socr. ſententia, iudice Fiſch.

ibid. ἀλλήλοις γίγνεσθαι] γιγνομένους e MS. ſuo legi iubet Serran. quod vero τὸ καὶ ante φίλους reſpuit.

p. 57. *l.* 9. ὅταν λέγῃς σκυτικὴν] Stephanus volebat hic,

& deinde legi σκυτοτομικήν. Sed cum coriarii σκυτοτόμοι Graecis quoque dicantur σκυτεῖς, non est, quod hanc vocem eiiciamus, inprimis cum ipse Plato Polit. 2. p. 374 Tom. II ed. Steph. voce σκυτικὴ usus sit.

ead. l. ult. ἢ οὐδὲν λέγω;] Steph. vel ἢ οὐδὲν λέγω scribendum, aut ἢ vim habere τοῦ ἢ censebat, accedente Fisch.

p. 58. *l.* 3. καὶ πηλὸς ὁ τῶν κοροπλάθων] Margg. Stephh. γραι. κοροπλαστῶν. γραι. καὶ ἱπνοπλαστῶν. haec ex Bas. 2. (ubi tamen scriptum est ἱπνοπλαστῶν) desumta esse videtur, altera ex Ald. Bas. 1. in quibus tamen legitur κοροπλάσθων, vitiose pro κοροπλάθων. Quum utraque haec lectio ἱπνοπλαστῶν & κοροπλάθων ex h. l. petita in Timaei glossis reperiatur, apparet, duplicem hanc lectionem in antiquissimis libris iam exstitisse. Fischero ἱπνοπλάθων (sic enim malit pro ἱπνοπλαστῶν) vera videtur lectio, & alteram lectionem κοροπλάθων Grammaticis deberi, qui putarent, eosdem artifices, quos Socrates deinde memorat, a Platone iam ante esse nominatos, adeoque κοροπλάθων hic quoque legi vellent.

ead. l. 5. Πρῶτον μὲν γέ που) Steph. suspicabatur deesse aliquid, sed intell. γελοῖοι ἂν ὦμεν.

p. 59. *l.* 8. ὅτι μήκει οὐ ξύμμετροι] Marg. Steph. γραι. ὅτι μηκέτι ξύμμετροι· quam lectionem ipsa res & verba, τῷ προμήκει — προμήκει — ὡς μήκει μὲν οὐ ξυμμέτρους, quae sequuntur, repudiant.

ead. l. 15. τὸ μὲν δυνάμενον] Steph. coni. τὸν μὲν δυνάμ. recte. nam sequitur τὸν τοίνυν μεταξύ, item πᾶς ὃς ἀδύνατος, & Ficinus vertit *unum qui possit.*

p. 62. *l.* 3. καὶ βλοσυρᾶς] Marg. Steph. καὶ στιβαρᾶς.

p. 63. *l.* 7. καὶ ἐὰν νέον ὄν] Verba νέον ὄν habet suspecta Steph. quia dubitabat, an νέον de foetu in matris utero dici possit. Unde Abresch. Auctar. Thucyd. p. 237. coni. νεογνόν. Sed νεογνὸν non potest ἀμβλίσκειν. Enimvero cum vox νέον recte de ἐμβρύῳ dici possit, & Plato inferius dixerit τοῦ νέου ἢ διάνοια, retinenda est vulg. lectio.

p. 64. *l.* 1. οἷει τοῦ τοιούτου] Post τοιούτου deesse aliquem accusativum, fortasse καταβολήν, putabat Steph. quae vox vero ad verba εἰς γυναῖκα ex antecedenti καταβλήτεον subintelligenda est.

ead. 67. *l.* 8. πολλοὶ γὰρ ἤδη] Apud Plutarch. Quaestt. Platt. p. 999. T. 2. ubi hic locus laudatur, legitur δὴ pro ἤδη, quod verum habet Fisch.

p. 69. *l.* 5. Τὸ δέ γε φαίνεται) φαίνεσθαι coni. Steph. e versione Ficin. quae habet: *At apparere sentire est.*

p. 71. *l.* 4 *sqq.* ἐπιπολὺ) In Stobaeo, qui h. l. habet 30. p. 208. Gesn. legitur ἐπιτοπολὺ pro ἐπιπολὺ· οὐσῶν pro ὄντων, & μάθη pro μάθοι. non male.

ead. l. 14. ἀναγκάζω, προσβιάζων) Margg. Stephh. ἄνω ἄγων προσβιβάζω. unde haec lectio hausta sit, non habeas dicere.

p. 72. *l.* 16. Τί δ' ἄλλῳ ἀνθρώπῳ) Totum locum hoc vel simili modo legere volebat Steph. Τί δέ; οἷον ἄλλῳ ἀνθρώπῳ, ἆρ' ὅμοιον καὶ σοὶ φαίνεσθαι ὁτιοῦν, ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς; ita ut ante ὅτι deinde intelligas ἰσχυρῶς ἔχεις, & φαίνεται post ταυτόν. Fischerus vero leniori medicina loco male affecto mederi posse putabat ita interpungendo: Τί δ' ἄλλῳ ἀνθρώπῳ ἆρ' ὅμοιον καὶ σοὶ φαίνεται ὁτιοῦν; ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς; ἢ πολὺ μᾶλλον (int. ἔχεις) ὅτι οὐδὲ σοὶ αὐτῷ ταυτὸν (int. φαίνεται.)

p. 73. *l.* 4. ἄλλῳ τῳ) Ald. Bas. 1. 2. ᾧ, quod improbavit Fisch. & V. D. in Obss. Misce. T. II p. 274. qui porro legendum censebat: ὃ παραμετρούμεθα.

p. 74. *l.* 11. τοῖς λόγοις ἐκκρούομεν) Sic Steph. edidit, ut sit pro ἐξεκρούομεν, contra verbi usum & loci sententiam: ideoque lectionem Ald. Bas. 1. 2. ἐκρούομεν reduxit Fisch.

ead. l. 12. τί ποτ' ἐστὶν) Steph. coni. τίνα ποτ', contra orationis Platonicae ingenium.

p. 175. *l.* 6. ὃ μὴ πρότερον ἦν κ. λ.) Vett. editt. Ald. Bas. 1. 2. haec verba male disiecta exhibent ita: πρότερον ἦν, ὕστερον· ἀλλὰ τοῦτο -- ἀδύνατον δοκεῖ γε; δή. ΘΕΑΙ. Δοκεῖ. ΣΩ. Ταῦτα κ. λ. quae recte ordinavit Steph. e versione Ficini, quam vide sis.

p. 77. *l.* 3. ἀρχὴ δὲ ἐξ ἧς) Ald. Bas. 1. 2. ἐξῆς. Sic & Ficin. qui tamen & alteram ἐξ ἧς, unice veram lectionem expressit.

ead. l. 11. ἀκοαὶ καὶ ὀσφρήσεις) In vet. Cod. post haec verba inseri καὶ γεύσεις καὶ θίξεις, auctor est Steph. Eadem verba expressit Ficin. Sed cum Socrates non omnia sensuum genera recensere voluerit, hisce facile carere possumus.

ead. l. 12. καὶ καύσεις) θερμάνσεις Bas. 2. aeque bene.

p. 78. *l.* 8 *sq.* βραδύτερα ἐστίν· ὅσον δὲ αὖ ταχὺ, πρὸς τὰ πόρρωθεν τὴν κίνησιν ἴσχει, καὶ οὕτω γεννᾷ· τὰ δὲ γεννώμενα οὕτω δή) Haec verba absunt ab Ald. Bas. 1. 2. nec in libris Ficini fuisse videntur. Unde igitur Steph. depromserit, non apparet. Neque tamen ea abesse sinit orationis se-

ries. Et librarii ea facile omittere potuere, utpote quorum oculis inhaeserant posteriora verba οὕτω δή.

p. 79. *l.* 2. χρῶμα χρωσθ.) Interpres Gallus malit χρῆμα.

ead. l. 8. οὐκ ἔστι παγίως) παγίως τε καὶ διωρισμένως quosdam legere notatum est in marg. Steph.

p. 82. *l.* 2. εὖ ψευδῆ δοξάζουσιν) Steph. videbatur τὸ εὖ ante δυναίμην ponendum. Sed εὖ, si positivis iungatur, respondet fere partic. μάλα. Idem Steph. in notis amplectitur lectionem Cod. vet. qui vero est Bas. 2. οὐ ψευδῆ δ. ita tamen ut dictum sit ψευδῆ οὐ δοξάζουσι. male.

ead. l. 4. ἐν τῷ ὕπνῳ διανοοῦνται) Steph. coni. διανοῶνται legibus Grammaticis convenienter, licet altera lectio defendi possit.

p. 86. *l.* 16 *sq.* εἶναί τι ὀνομάζει) Steph. verba εἴτε γίγνεσθαι loco suo mota, aut ante ὀνομάζει, aut certe post illud ponenda censet. Sed huiusmodi traiectio, si orationi neque obscuritatem, neque ambiguitatem afferat, optimis scriptoribus frequentata.

p. 88. *l.* 10. πρωτότοκου) Serran. in suo Cod. scriptum esse ait πρωτότοκον, quod referatur ad αὐτό.

p. 89. *l.* 1. παρὰ τοῦδε) Ald. Bas. 1. 2. περὶ τοῦδε. Sed altera lectio recte habet, & intell. e superr. λαβεῖν.

ead. l. 13. ἢ πῶς λέγομεν) Steph. coni. λέγωμεν· ut mox πῶς μὴ φῶμεν. Sed infra & aliis in locis etiam occurrit ἢ πῶς λέγομεν.

p. 90. *l.* 6. δημούμενον) Bas. 1. δηλούμενον, & Ficin. si Stephano credas, legisse videtur ληρούμενον, vertendo *nugari*. At ipsi verbo δημοῦσθαι notio ludendi, nugandi subiecta est. Moeris & Timaeus Gloss. Platt. δημοῦσθαι — παίζειν. cf. Fisch.

p. 94. *l.* 9. γέγον. ὃ οἶδε) εἶδε malit interpres Gallus.

ead. l. 13. ΘΕΑΙ. Τοιουτωνὶ τινῶν.) Abest nomen ΘΕΑΙ. ab Ald. Bas. 1. 2. sed ante verba τὶ μήν legitur; & nomen Socratis ante verba ὃ δὴ εἶδέ τις est positum.

p. 95. *l.* 7. τὸ ὁρᾷ ἐπίσταται) Bas. 1. 2. & Ficin. ὁρᾶν ἐπίστασθαι, probante Fisch.

p. 97. *l.* 8. ὅπη, ἢ Θεαιτ.) Serrani codex exhibet ὅπῃ καὶ Θεαιτήτῳ.

p. 98. *l.* 2. Οὐδὲν ἐγὼ) Ante haec v. Steph. quaedam deesse videntur, sine causa.

p. 99. *l.* 5. καὶ ὁμόσε, οἶμαι, χωρήσεται.) Haec verba putabat Steph. tendere ad verbum aliquod futuri temporis,

omissum post λέγομεν, quod habuerit irridendi notionem sic: *Haec omnia irridebit, quae.* Sed ταῦτά τε δὴ πάντα referenda sunt ad λέξει, vel potius ἐρεῖ.

p. 100. *l.* 16. τῷ μὴ φάναι) Steph. coni. τοῦ μὴ φάναι.

p. 101. *l.* 15. συγγενῆ ἑαυτῆς) Steph. scribi volebat αὐτῆς, aut si vulgata retineretur, verba ita legenda esse: πονηρὰν ψυχῆς ἕξιν δοξάζουσαν συγγενῆ ἑαυτῆς. Sed ἑαυτῆς pro αὐτῆς accipiendum censet Fisch.

p. 103. *l.* 7. χωρὶς δὲ, διαλεγόμενος) ὡς διαλεγόμενος coni. Steph. sine causa.

p. 104. *l.* 13. πάνυ γὰρ νεανικῶς) Margg. Stephh. exhibent ἀνδρικῶς, quae lectio glossema τοῦ νεανικῶς videtur. sed Stephano Ficinus forsan ita legisse videtur, qui vertit: nam *fortiter* pro illo certasti.

ead. l. 17. ἀποκαλῶν) Ficin. aliud quam ἀποκαλῶν in suo codice reperisse videtur Stephano, cum vertat: cumque ipse genus hoc urbanitatis *reiiceret.* Enimvero ἀποκαλεῖν significat quoque *vetare*, adeoque *reiicere.*

p. 106. *l.* 9. συγκεκόφασιν) Cod. Serran. συγκεκύφασιν, quod ipse probat, cum Hercules Antaeum lucta, nec vero pugnis aut caestibus interfecerit. Altera tamen potest defendi lectio.

p. 108. *l.* 1. οὐδένα ὄντιναοῦν) Steph. coni. ὄντινα οὐ, quod series disputationis Socratis confirmat.

ead. l. 4. ὡς πρὸς θεοὺς ἔχειν) Steph. legendum coni. ὥσπερ θεοὺς ἔχειν, e Ficin. versione.

ead. l. 6. καὶ πάντα που μετὰ τἀνθρώπινα ζητούντων) Haec verba Stephano suspecta erant, sine causa. Nam μετὰ τἀνθρωπ. gravius dictum pro: μετὰ τοὺς ἀνθρώπους, & ζητούντων refer ad διδασκάλους cet.

p. 109. *l.* 15. αὐτῷ Πρωταγόρᾳ) Steph. corr. αὐτῷ τῷ Πρωταγόρᾳ. vere.

p. 111. *l.* 12. ἂν τοῦτό γε ὄντινοῦν) Steph. legit: ἂν ἢ τοῦτό γε —. Sed ἄλλό τι simpliciter (sine seq. ἢ) notat *num.*

p. 114. *l.* 9. ἀλλ' ἀεὶ τὴν περὶ αὑτοῦ) Steph. locum mendosum clamans rectius ita legi putabat: θεῖν περὶ αὑτοῦ. Sed τὴν περὶ αὑτοῦ refer ad τηνάλλως, & supple ὁδὸν, hoc modo: in iudiciis dicendum est semper de ipsa causa, nec vero de rebus a causa alienis.

ead. l. 14. μεγάλους κινδύνους) Steph. coni. καὶ μεγάλους aut μεγάλους τε, sine causa: nam haec verba cum antec. coniungi debent.

p. 116. *l.* 13. εἴς τι τῶν ἐγγὺς οὐδὲν) εἰς τῶν ὄπισθεν ἐγγὺς Baſ. 2. quae etiam paulo poſt τὰ τ' ὄπισθεν exhibet pro τὰ δ' ἔμπροσθεν. At res ipſa & Laërtii I, 34 locus lectionem τὰ δ' ἔμπροσθεν aſſerunt, utque adeo ἐγγὺς alteri τῷ ὄπισθεν praeferendum videatur.

p. 118. *l.* 7. καὶ βδάλλειν) Baſ. 2. καὶ ἀμέλγειν, quod recte tanquam gloſſema reiicit Fiſch. vid. Heſych. & alios.

ead. l. 13. δὴ γένη ὑμνούντων) Steph. malit, τῶν γένη ὑμνούντων. improb. Fiſch.

p. 119. *l.* 4. τὸν Ἀμφιτρύωνος, ἄτοπα) Steph. deeſſe quaedam h. l. ſuſpicabatur, quem ſic explebat: τὸν Ἀμφ. τὸ γένος. ταῦτα δὴ ἄτοπα. Sed τὸ γένος ex oratione Socratis facile ſuppleas, & ταῦτα δὴ aliena ſunt ab h. l.

ead. l. 6. πέντε καὶ εἰκοστὸς) Steph. coniunctim πέντεκαιείκοστος ſcribi volebat.

ead. l. 12. Ὅταν δέ γε τινὰ αὐτὸν) Ald. Baſ. 1. 2. αὐτὸς, uti quoque Ficin. legit: quam lectionem, quippe unice veram, amplexus eſt, & in textum recepit Fiſch. Steph. h. l. quam maxime fluctuat. Affert primo hanc lectionis diſcrepantiam: δέ γε ἐκεῖνον αὔ τις, ὦ φίλε -- αὐτὸν ἐκβῆναι, cui tamen illam τινὰ αὐτὸν praefert, ita quidem, ut ante ἑλκύσῃ inſerantur verba ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου; mox, hac ratione poſthabita, ſcriptum ſuſpicatur: τινὰ αὐτὸς, ὦ φίλε, τῶν ἐν δικαστηρίῳ καλινδουμένων ἑλκύσῃ· tandem pron. τις poſt ἐθελήσῃ delendum & αὐτῶν in αὐτὸν mutandum cenſet. His omnibus facile carere poſſumus, ſi lectionem editt. vett. αὐτὸς revocemus.

p. 120. *l.* 1. πέρι κ. ἀνθρωπίνης) τὸ πέρι, quod perſpicuitati inſervit, vacare videri poſſe iudicabat Steph.

ead. l. 3. καὶ τίνα τύπον) Ald. Baſ. 1. 2. τρόπον quod praefert Fiſch. qui dubitat, an omnino τίνα τύπον ſic dicatur.

ead. l. 13 *ſq.* καὶ οὐδενὶ εἶναι) Caſaub. ad Athen. I, 18 p. 54. legendum coniiciebat: καὶ οὐ δεινῷ εἶναι, ita tamen, ut in vulgata venuſti quid ineſſe fateretur. Sic & infra οὐδενία legitur.

p. 121. *l.* 2. ἐπὶ δεξιὰ) Coniunctim ἐπιδέξια ſcribi debere monuit Kuſter. ad Suidam, quam emendationem Pollucis II, 159 auctoritate confirmatam recepit Fiſch.

p. 122. *l.* 2. ὅτι δικαιότατος) Steph. malebat coniunctim ὁτιδικαιότατος, probante Fiſch.

ead. l. ult. οὐδὲν ἀδικοῦντες) Steph. rectius legi putabat inſerto οἱ, ita: οἱ οὐδ. ἀδ. Sed melius ſubi. οἱ πολλοὶ ſub-

intelligas. Deinde pro ὧν reponendum censebat ἃ. sed per ὧν πάσχουσι partitio quaedam declaratur. Denique idem Steph. post οὐδὲν ἀδικοῦντες deesse putabat: ἐκφεύγουσι δὲ οἱ ἀδικοῦντες, ad quae referri deberent illa ἀλλὰ ἢν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. At disputationis Socraticae ratio neque requirit necessario; neque, cum Ficinus expresserit, inde sequitur, ipsum in codice suo reperisse, cum ea sponte addere potuerit.

p. 124. *l.* 12. τιθεμένη) Sic Steph. scribendum monuit in dandi casu, cum in Ald. Bas. 1. 2. legeretur τιθεμένη.

p. 125. l. 16. λευκῶν, βαρέων) Steph. videtur omissum μελάνων oppositum τῷ λευκῶν. At diligentioris huius scribendi rationis non semper curam habuere vett.

p. 126. *l.* 2 *sq.* ἔχει τὸ κριτήριον — ταῦτα καὶ γίγνεται) Steph. corr. ἔχειν & γίγνεσθαι, sine idonea causa.

p. 127. *l.* 4. τό τε περὶ λόγους) Steph. malit τόγε, probante Fisch.

p. 130. *l.* 10. ὅπερ ἦα ἐρῶν) Fisch. rescripsit ἦα pro ἦα, quod Steph. Ionice dictum putabat pro ἦν. At ἦν ἐρῶν significare non potest: *dicturus eram.* Praeferenda igitur est Fisch. emendatio ἦα, usu loquendi Platonico confirmata ab ipso.

p. 131. *l.* 10. χρυσώμεθα) Steph. coni. χρησόμεθα. recte ut s. 22.

p. 133. *l.* 1. ἀλλοίωσιν) Steph. vult inseri τὴν μὲν ἀλλ. sine causa.

p. 134. *l.* 3. τὸ δὲ ποιοῦν, ποιόν τι) Recte fic dedit Steph. cum vulgatae exhibeant τὸ δὲ ποιοῦν, ποιοῦντι. Bas. 2. τὸ δὲ ποιόν, ποιοῦντι.

ead. l. 17. τελέως κινήσεται) Ald. Bas. 1. 2. κινήσεσθαι, quod retraxit Fisch.

p. 135. l. 7. ἢ ἄλλο γέ τι) Stephano videbatur legisse Ficin. ἢ τοῦτο ἢ ἄλλο, cum vertat, *aut in hoc, aut in alio ullo id fieri potest.*

p. 136. *l.* 15. καὶ οὕτω συγχωροῦμεν) Fisch. ex Ald. Bas. 1. 2. Ficin. reposuit οὔπω, cum alteri οὕτω repugnet disputationis Socraticae series.

p. 137. *l.* 11. εἰς πεδίον προκαλῇ) Ald. Bas. 1. 2. προκάλει· quod recte mutavit Steph. in προκαλῇ, cum & Ficin. habeat *provocas;* nisi dicas, Atticos ει pro η in hac persona ponere consuevisse. Idem Steph. malebat ἱππέα in singul. prob. Fisch.

ead. l. ult. μὴ φυρτικῶς σκώπτωμεν) Ald. Bas. 1. 2. σκοπῶμεν, quod probabat Serran. Sed recte Steph. e Ficin. repo-

ſuit σκώπτωμεν, in cuius verſione eſt: *ne forte oneroſi videamur, illos exagitantes.*

p. 138. *l.* 11. ὧν κυεῖ) Ald. Baſ. 1. κύνει. Sed κύει ſcribendum eſſe, uti clare exſtat in Baſ. 2. vel potius κυεῖ monuit Steph. recte. hac enim verbi forma Plato ſupra κυοῦντα, & infra κυοῦμεν uſus eſt.

p. 140. *l.* 8. ἀδύνατον δι' ἄλλης) Ald. Baſ. 1. 2. ἀδ. εἶναι δι' ἄλλης, quem infinit. in textum redire iuſſit Fiſch.

ead. l. 14. περὶ ἀμφοτ. ἢ διανοῇ) Steph. eiicere malit partic. ἢ, quam nec agnoſcere videtur Ficin. Sed verba περὶ φωνῆς pendent a διανοῇ e ſuperr. repetendo, & ἢ διανοῇ definiunt magis alterum διανοῇ. Fiſch.

p. 141. *l.* 5. εἰν ἀμφοτέρω) Ald. Baſ. 1. 2. ἀμφοτέρως. At Steph. recte e Ficin. recepit ἀμφοτέρω, ſenſu id poſtulante.

ead. l. 7. Τί δ' οὐ μέλλει, ἤγε) Steph. malebat legi τί δ' οὐ μέλλει; ita ut intell. ἄλλο τι εἶναι, ut ἤγε eſſet pro δηλονότι.

p. 144. *l.* 11. ΣΩ. Καὶ μάλιστά γε) Abeſt hic ab Ald. nomen ΣΩ. ſed verbis ἀλλ' οὔτι μὲν δὴ praefixum eſt.

p. 148. *l.* 7. Πῶς οὖν τί ἐροῦμεν) Steph. coni. πῶς οὖν; τί ἐροῦμεν· vel πῶς οὖν, ἢ τί ἐροῦμεν, ut Ficinus repererat. Sed duplex interrogatio nulla interiecta particula ſaepe ſic coniungi ſolet.

p. 152. *l.* 16. οὔτ' ἄρ' ἀμφότερα) Ante οὔτ' in Baſ. 1. 2. inferitur ΣΩ.

p. 153. *l.* 11. ἢ οὖν ἔτι) Baſ. 2. ἢ. Ficin. legiſſe videtur εἰ οὖν, nam vertit: *ſi* quem inveniam exitum.

p. 154. *l.* 2 *ſq.* γίγνεται γὰρ) Ald. ΣΩ. γίγνεται· & ante Οὐκοῦν omittit nomen Socratis.

ead. l. 7. μεταστρέφοντα) Sic bene Steph. cum in Ald. Baſ. 1. 2. ſit μεστὰ τρέφοντα. Iam Ficin. vertit, *invertit.*

p. 155. l. 6. σκοπῶν δέ τι) Ald. Baſ. 1. 2. σκοπῶμεν. & paulo poſt ἄθροι in Baſ. 2. male.

p. 156. *l.* 14. ἐὰν ἄρα ἐξ αὐτῶν) Ante haec verba nomen Socratis eſt poſitum, & ante ἐν οἷς eſt omiſſum in Baſ. 1. 2.

p. 158. *l.* 12. κηρίνῳ, ὥσπερ δακτυλίῳ) Steph. Ficino praeeunte, inciſum poſt κηρίνῳ tolli iubet, ut iungatur cum δακτυλίῳ.

p. 160. *l. ult.* καὶ μετρίως εἰργάσμενος) Fiſch. e Suida & Timaei gloſſ. non dubitavit reſcribere ὠργασμένος h. e. μεμαλαγμένος, id quod iam monuere Kuſter. ad Suid. & Ruhnken. ad Timaeum.

p. 163. *l.* 10. Οὐκοῦν, φήσει) Ald. Baſ. 1. 2. φησί. At iam Ficin. *inquiet.*

p. 164. *l.* 17 *ſq.* Οὐκοῦν εἰς τοὺς πρώτους) Steph. haec verba interrogative legi poſſe, & inciſum poſt παιδὸν tolli putabat.

p. 165. *l.* 2. ἀναγκάζομεν) Steph. aut inſeri ὁμολογεῖν, aut certe intelligi debere recte vidit. Iam Ficin. *confiteri cogimus.*

p. 166. *l.* 4. ἐν τῷ παρόντι κεχρήμεθ') χρώμεθα Cod. Serrani & Ficini libri.

ead. l. 5. ὡς προσῆκον αὐτοῖς) Steph. leg. cenſebat οὐ προσῆκον, aut certe ὡς προσῆκον αὐτοῖς χρῆσθαι, καίπερ οὐ προσῆκον, εἴπερ στ. ε. At haec ironice dicta eſſe ne dubites.

p. 167. *l.* 7. ὄρνιθας ἀγρίας, περιστερὰς) Steph. malit iungere ἀγρίας περιστερὰς, columbas, quae in ſilvis capiuntur. ſed has ſolet Plato appellare φάττας uno verbo: deinde videtur Socrates aves ſilveſtres, cicurum avium genus commemorare voluiſſe.

p. 168. *l.* 7. καθείρξει) Steph. coni. καθείρξῃ. prob. Fiſchero.

p. 169. *l.* 7. πρὸς αὐτὸν ἐντὸς) Ald. Baſ. 1. 2. πρὸς αὐτὸν αὐτὰ ἢ ἄλλό τι τῶν ἔξω. Steph. in textum ἐντὸς intulit e vet. Cod. qui eſt Ficini liber. ipſe tamen malit legi τὰ ἐντὸς, quae opponantur τοῖς ἔξω, aut αὐτὰ τὰ ἐντός.

ead. l. ult. ἠπίστατο αὐτὰ, πάλιν) Ficinus legiſſe videtur καὶ ἠπίστατο, quam lectionem praefert Fiſch. Steph. coni. καὶ πάλιν ἐστί.

p. 170. *l.* 13. καὶ μανθάνειν; Steph. ſuſpendi vult interrog. uſque ad εἶναι, prob. Fiſch.

p. 173. *l.* 6. αὐτὴν εἰδὼς) Steph. coni. αὐταῖν εἰδώς.

p. 174. l. 11. Ὁ τὸν ποταμὸν) Ficin. hunc locum aliter legiſſe videbatur Steph. & Fiſch. cum vertat eum ſic: *Qui, o Th. in tranſeundo flumine praeit ſequentibus, cum interrogant, quam alta ſit aqua, ipſa oſtendet, inquit.*

p. 175. *l.* 4. ἢ σὺ οἴει) Steph. malebat ſcribi ἢ σὺ οἴει.

p. 176. *l.* 12. ἤδη γὰρ ἂν οὐσίαν) Steph. coni. ἔδει γάρ. Ficin. habet: *iam enim eſſentiam -- adhiberi contingeret.* Sed recte iſtud, aut ſimile verbum, poteſt intelligi.

p. 177. *l.* 14 *ſq.* πάντα γε γνῶναι) Ald. Baſ. 1. 2. excerpt. Stobb. πάντα γεγονέναι. Sed Ficin. iam recte vertit: *haec omnia cognoſcere poſſe.*

p. 179. *l.* 3. τί ἀποκρινῇ) Ficinus: quid *potiſſimum* reſpondebis: ut legiſſe videatur Steph. τί μάλιστα ἀποκρινῇ.

ead. l. 9 *sq.* πάνυ ἔχει τὸ εὖ λέγ.) Steph. partic. εὖ ponendam censebat aut ante πάνυ, aut ante ἔχει. Sed & traiectiones paulo duriores facile apud vett. invenias.

p. 180. *l.* 4. Τί δ' εἰ ἑκάτερον) Ald. Bas. 1. 2. omittunt τὸ εἰ· quod tamen iam expressit Ficin. Possis quoque ante εἰ interrogationis notam inserere.

ead. l. 10. Καὶ μάλα ἑξ.) καὶ μάλά γε ἑξαίφνης Ald. Bas. 1. 2. quod recepit Fisch.

p. 181. *l.* 15. ἢ πέντε καὶ ἓν) Verba haec absunt ab Ald. Bas. 1. 2. Ficin.

p. 182. *l.* 1. Πάλιν δ' οὐδ'ἓν) Alii, teste Steph. Ἄλλο δ' οὐδὲν λέγομεν, qui vero ipse malit πάλιν δ' οὐδὲν ἄλλο λέγομεν. Bas. 1. 2. Ficin. οὐδ' ἓν.

p. 183. *l.* 10. γνωστὴν εἶναι) ἄγνωστον εἶναι alii, teste Stephano.

p. 184. *l.* 5. εἰπεῖν, οὐδὲ τοῦτο, ὡς) Ficin. *neque hoc neque ita.* Unde Steph. videbatur legisse, οὐδὲ τοῦτο, οὐδὲ οὕτω.

ead. l. 7. ἢ αὐτὴ ἡ αἰτία) Steph. putabat rectius legi αὕτη, prob. Fisch.

p. 185. *l.* 3. στοιχεῖον τοὐναντ.) Steph. στοιχ. δὲ τοὐναντίον. At non semper τὸ μὲν sequitur δέ.

p. 186. *l.* 14. ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε. τὸν) Post ἔμοιγε in Bas. 1. 2. insertum legitur ΣΩ. quod ab iisdem abest ante οὐκοῦν.

p. 189. *l.* 16. τὴν γὰρ τοῦ στοιχείου) Alii, teste Steph. τὴν διὰ τ. στ. ubi quoque post δόξης hypostigme ponitur. At in Ald. Bas. 1. 2. Ficin, interrog. est posita.

p. 191. *l.* 9. Πῶς τί τοῦτο) Steph. coni. πῶς; τί τοῦτο;

ead. l. 14. ἄλλοτι ᾧ) Cod. Serr. Bas. 1. 2. Ald. ἄλλό τι, quod Serr. probabat, reclamantibus Steph. & Fisch.

p. 193. *l.* 12. περὶ ἐπιστήμην) ἐπιστήμης Bas. 2.

IN SOPHISTAM.

p. 199. Σοφιστὴς ἢ περὶ τοῦ ὄντος, λογικός. Sic laudatur hic Dialogus a Diog. Laërt. III, 58. cuius quidem indicis auctorem Thrasyllum e Laërt. l. c. suspicatur Fisch. Ceteri omnes simpliciter ἐν τῷ Σοφιστῇ laudant, quos vide apud Fisch. ad h. l. Ceterum Ald. Bas. 1. 2. nomina personarum ita exhibent: Θ. Σ. Ξένος, Θεαίτητος, Ἐλεάτης. Sed Ξένος Ἐλεάτης recte e Cornario & Ficino coniunxit Steph.

p. 200. *l.* 3. ἕτερον δὲ τῶν ἀ. Π. καὶ Ζ. ἑταίρων) Pro ἕτερον coni. Cornar. ἑταῖρον, quod margini allevit inde Steph. & calculo suo probavit Fisch. cui praeterea τὸ ἑταίρων suspectum erat, tanquam e Grammaticorum officina illatum, qui formam loquendi οἱ ἀμφ. Παρμ. καὶ Ζήνωνα non intellexerint, neque viderint, ea ipsum Parmenidem & Zenonem significari.

ead. l. 6. λέληθας; ὅς φησιν) Pro λέληθας malebat vir doctus ἐλήλυθας. sed vulgatae plus inest elegantiae. Porro pro ὅς exstat in Ald. Bas. 1. 2. ὡς, quod recte Cornar. in ὅς mutavit.

p. 202. *l.* 1. γένος ἑκάστῳ) Steph. legendum videbatur γένει ἑκάστῳ, quam coniecturam hausit e Ficin. *singulis generibus.*

p. 203. *l.* 10. αὐτὸ εἶναί τις) Steph. malebat ἀ. συνεῖναί τις. Sed συνεῖναι tempus est inusitatum, & αὐτὸ εἶναι cohaerent cum τοσοῦτον, quod ante ὅσον intelligi debet.

p. 204. *l.* 7. τὰ πολλὰ οὐκ ἄηθες) Ald. τὰ πολλὰ h. e. *fere*, quod vacare videbatur Steph. ob seq. οὐκ ἀήθες. sine causa.

ead. l. 14. διὰ λόγων -- συνομολογεῖσθαι) Steph. videbatur legendum διὰ λόγου, quod sequeretur χωρὶς λόγου. Deinde Ald. Bas. 1. 2. συνωμολογεῖσθαι. unde Steph. suspicatur librarios dare voluisse συνωμολογῆσθαι.

p. 205. *l.* 3. ἐν αὐτοῖς τοῖς μεγίστοις) Marg. Steph. γρ. τοῖς μεγάλοις.

ead. l. 11. οἷον ἀσπαλιευτὴς) Timaeus legisse videtur ἀσπαλιεὺς, cuius glossa ad h. l. referri debet. Sed alteram quoque formam ἀσπαλιευτὴς notarunt Hesych. Moeris & alii.

p. 206. *l.* 16 *sq.* τέχνη τὶς κτητικὴ λεχθεῖσα ἂν διαγράψειε) Marg. Steph. *Al.* τέχνην τὶς κτητικὴν λεχθεῖσαν διαγράψειε. Ita coniecerat Cornar. tantum quod ille ἂν retinuerit. Cum vulgata repugnet legibus Grammaticis, hanc coni. probavit post Stephanum Fisch. Ficinus verba μάλιστ' ἂν -- διαγράψειε omisit.

p. 207. *l.* 13. πλὴν καὶ ἔνια) Ald. Bas. 2. & Stob. libri κατ' ἔνια, Grynaeo in margg. ad Ficin. & Fisch. improbantibus.

p. 208. *l.* 5. ὀρνιθοθηρευτικήν.) Stobaeus, qui haec excerpsit, habet ὀρνεοτευτικήν unde Fisch. coni. ὀρνιθευτικήν, quae vox occurrit apud Polluc. 7, 139. quam e nostro loco depromsisse Poll. suspicatur Fisch.

ead. l. 10. διαιρούμενον) Bas. 2. Stob. Ficin. διαιρούμενος, probante Fisch.

ead. l. 17. πληγῇ) καὶ πληγῇ coniicit Steph. ſed per τὸ πληγῇ modus capturae declaratur.

p. 209. *l.* 17. δεῖν ἐξευρεῖν) τὸ δεῖν abeſt a Serrani Cod. cui ipſe accedit. At per ſententiam loci bene ſtare poteſt.

p. 210. *l.* 4. ἐνυγροθηρικόν· ἐνυγροθηρικοῦ δὲ) Sic reſtituit e Baſ. 2. Steph. uti quoque Stob. habet. Sed Ald. Baſ. 1. habet ἐνυδροθηρικόν· ἐνυδροθηρικοῦ. Altera forma eſt paulo elegantior.

ead. l. 16 *ſq.* τόν γε ὄνομα τοῦτο ἔχοντα) Haec, e coniectura Cornarii, in textum recepit Steph. cum Ald. Baſ. 1. 2. exhibeant τό γε ὄνομα τοῦτο ἔχων, quam lectionem ita vindicat Fiſch. ut Nominativum abſolute poſitum dicat pro Genitivis conſequentiae, & ſubiectum ſit praeced. τοῦτον. Idem Steph. inſeri volebat οὐ ante δεῖ, quod non neceſſe eſſe contendit Fiſch.

p. 213. *l. ult.* χερσαίας, ἡμεροθηρικῆς) Steph. videbatur χερσαίας delendum, & legend. ἡμεροθηρίας, ut ſimilis eſſet formae reliquorum.

p. 214. *l.* 5. οὐ γάρ τι) Steph. coni. οὐ γάρ τοι, prob. Fiſch.

ead. l. 14. διαιρουμένην) Steph. ſuſpicatur legend. δὴ εἰρημένην uti iam recte legerat Ficinus.

p. 215. *l.* 1 *ſq.* Τὸ δέ γε -- διαλλαττομένων) Steph. hunc locum corruptum habens, affert hanc medelam: ἡ δέ γε τῶν ἐξ ἄλλης κ. λ. aut ἡ δέ γε ἐξ ἄλλης -- διαλλαττομένη. Retinendo vero τὸ δέ γε putabat ſequi debere διαλλαττόμενον, adeo, ut forma orationis mutata diceretur, cum praecederet ἡ μέν. Sed τὸ δὲ refer ad praeced. μέρος, & διαλλαττομένων paſſive accipe de rebus, quae permutantur.

p. 216. *l.* 11. μεταβλητικὴν ἀγοραστικὴς) Steph. bene huic loco mendoſo ſuccurrit, legendo μεταβλητικὸν, ἀγοραστικῆς ἐμπορικόν. ſed iam Baſ. 2. exhibet μεταβλητικόν.

ead. l. 13. Τρίτον δὲ) Ald. Baſ. 1. 2. τρίτην. quod vitium manifeſtum recte ſuſtulit Steph. cui praeterea ſuſpectum erat προυτάξατο paulo poſt, ſine cauſa idonea.

p. 218. *l.* 1. πρὸς ἀπορήσεις) Ald. Baſ. 1. ἀπορίσεις. Inde Baſ. 2. ἀποκρίσεις. Atque hanc lectionem expreſſere Ficin. Cornar. & Serranus: eamque omnino ſententiarum nexus flagitat. vid. Fiſch. Accedit quod ἀπορήσεις ſit vocab. inſolens.

ead. l. 4 *ſq.* περὶ αὐτὸ πράττεται, ταῦτα θετέον) Steph. in marg. coni. περὶ αὐτὰ πράττεται, τοῦτο θετέον, cui & τὸ πράττεται ſuſpectum erat.

ead. l. 15 *ſq.* τὸ δι' ἡδονὴν -- ἀμελὲς τῶν οἰκείων) Ald. Baſ. 1. ἀμελὴς. ſed Baſ. 2. ἀμελές: unde hauſit Steph. qui denique legendum coni. τὸν δι' ἡδονὴν -- ἀμελῆ, uti iam ſcribi voluerat Cornar. qui tamen neutrum genus recte ſe habere bene monuit.

ead. l. ult. Τὸν τοίνυν) Baſ. 2. & inde marg. Steph. τούτου τοίνυν. recte.

p. 219. *l.* 16. βράττειν) Marg. Steph. γραι. θράττειν, quae ipſa eſt coniectura Cornarii. Male. Timaeus: βράττειν· ἀνακινεῖν, ὥσπερ οἱ τὸν σῖτον καθαίροντες. ubi vid. Ruhnk.

p. 220. *l.* 16. ΘΕΑΙ. Ναί.) Steph. poſt ναὶ videbatur ponenda hypoſtigme, & repetendum ἴδοι. recte.

p. 221. *l.* 8. ΘΕΑΙ. Μάλα γε κ. λ.) Steph. inter verba μάλα γε & παντάπασι μὲν οὖν deeſſe nonnulla putabat, aut dicendum, παντάπασι μὲν οὖν eſſe verba approbantis Theaeteti conſenſum: quod verum putabat Fiſch.

ead. l. 11. τυγχάνει μέλον) Ald. Baſ. 1. 2. μέλλον, pro quo iam Cornar. coni. μέλον, praeeunte Ficin. qui vertit: *nihil magis — curat.*

ead. l. 15. γελοιότερα) Ald. Baſ. 1. γελοιότερον. ſed Baſ. 2. Ficin. γελοιότερα, uti quoque voluerat Cornar.

ead. l. 16. τὸν διὰ στρατ. ἢ φθ.) Steph. malebat τὸν διὰ στρ. ἢ τὸν διὰ φθ. ſine cauſa.

p. 222. *l.* 11. Καθ' ὅποι ἂν) Steph. reponere malit καθ' ὁποῖ' ἂν, quod non καθ' ὅποι, ſed ſimpl. ὅποι diceretur. idem iam recte vidit Serran. Atque haec coniectura praeſtat illa Abreſchii Auctar. Dilucc. Thucydd. p. 407. legentis καθ' ὁποίαν ἄν.

ead. l. ult. αὐτὸν λέγοντες) Steph. legi vult αὐτὴν, aut certe αὐτό. Sed genus pronominis recte accommodatur generi nominis, cui coniungitur.

p. 223. *l.* 7. ἔκ τινος διαφθορᾶς διαφοράν.) Ald. Baſ. 1. 2. ἔκ τινος δ. διαφθοράν. Sed iam Cornar. in Eclog. monuerat ſcribendum διαφορὰν, quam lectionem libri Galeni, qui haec excerpſit, confirmant.

ead. l. 8 *ſq.* δυσειδὲς τῶν ἓν ὄντων γένος) Hanc lectionem Steph. eruit e vet. Cod. ut ipſe ait, h. e. e Ficini verſione, cum Ald. Baſ. 1. 2. legant δυσειδὲς ἓν ὂν γένος, Galenus vero δυσειδὲς ὂν γένος.

p. 224. *l.* 12. ὃ δὴ νῦν) Ante haec verba nomen Ξένου ponitur in Ald. & ante Οὐκοῦν ἐν σ. nomen Theaeteti. Sed iam in Baſ. 1. 2. nomina perſonarum rectius conſtituta ſunt.

p. 225. *l.* 7. διδασκαλικῆς δὲ ἄρα) Steph. recte monet τὸ ἄρα non iungendum esse τῷ φατέον, alioqui scribendum esse ἆρα. Sed Ald. Bas. 1. 2. iam post ἄρα distinctionis notam posuerunt.

p. 226. *l.* 3. τῆς ἀγνοίας ἀμαθία) Stephano post ἀγνοίας deesse, aut certe intelligi debere dativ. εἴδει videbatur, & pro ἀμαθία rectius legi ἀμαθίας. Utrumque hausit e Ficin. qui vertit: huic soli ignorantiae *parti*, *inscitiae* nomen &c. ἀμαθία tamen ferri potest.

ead. l. 5. τῷ τούτου ἀπαλλάττοντι) Quum ἀπαλλάττειν τὶ τινὸς aeque bene dici possit, ac ἀπαλλάττειν τινὰ τινός, vulgatam τοῦτο, quae est in Ald. Bas. 1. 2. cur mutaret in τούτου Steph. causa non erat idonea. Ceterum cod. Serr. habebat παραλλάττοντι· non male.

ead. l. 15. ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον) Ita Ald. Bas. 1. 2. Quod si vero τὸ ἀρχαιοπρ. distinguendum sit a τῷ πάτριον, malit Steph. καὶ πάτριον. praeeunte Fic. Sed adiectivum adiectivo interpretationis causa adiunctum, sine ullo vinculo apponitur.

p. 227. *l.* 2. ὡς εἴξασι) Cornar. coni. ᾧ εἴξασι, quod εἴξασι sit pro ἐοίκασι. At sic quoque recte habet ὡς, *quum*.

ead. l. 5. τὸ νουθετικὸν) Ald. Bas. 1. 2. νουθετητικὸν, solemni variatione.

ead. l. 11. παρ' ἀλλήλας) Steph. malit παραλλήλας, una voce.

p. 230. *l.* 8. ΘΕΑΙ. Ναί. καὶ τέταρτόν γε) Ita Fisch. restituit ordinem personarum inter se colloquentium ex Bas. 1. 2. re ipsa iubente. In Ald. est: ΞΕ. Καὶ τέταρτον — ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς ἐμν. ΞΕ. Πέμπτον κ. λ. & in Steph. ΞΕ. Καὶ τ. ΞΕ. Ὀρθῶς ἐμν.

p. 231. *l.* 6. πρῶτον τῶν περὶ τ.) Steph. aut τὶ, aut ἕν τι ante τῶν deesse putabat. Sed τὶ recte intelligitur.

p. 235. *l.* 12. τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων καὶ παίδων) Ald. Bas. 1. 2. τῶν νέων παίδων. Sed Steph. praemonente Cornar. inseruit partic. καὶ. Recte putat Fisch. alterutrum e margine esse illatum, & Platonem scripsisse τῶν παίδων, cum Ficin. tantum hoc expresserit.

ead. l. 15. Τί δαὶ δὴ περὶ τ. λόγους) Steph. coni. Τί δαὶ; περὶ τ. λ. ἆρ' οὐ κ. λ. Sed particc. δαὶ δὴ iungere sic solet Plato.

ead. l. 16. ἢ οὐ δυνατὸν) Ald. Bas. 1. 2. ἧς. Lectio ἢ debetur Cornar.

ead. l. ult. τῶν ὄτων) Ald. Bas. 1. τῶν ὄντων. sed Bas. 2.

τῶν ὄτων· unde Cornar. bene effinxit τῶν ὤτων, quem ſecutus eſt Steph.

p. 236. *l.* 14. ἄνευ τῶν παθημάτων) Ald. Baſ. 1. μαθημάτων. ſed Baſ. 2. παθημάτων. Cornar. malit ὡς ἐγγυτάτω τῶν μαθημάτων προσάγειν, absque ἄνευ, ut ſit, *quam proxime ad diſciplinas adducere.*

ead. l. ult. ἢ διστάζομεν) Ald. Baſ. 1. 2. διστάζομεν, omiſſo ἢ, quod e Ficin. recte addidit Steph. Cod. Serran. ἢ διστάζομεν, quae ſcriptura ipſi quoque Serrano arridebat.

p. 239. *l.* 5. εἰκόνα καλεῖν.) Serran. malebat εἰκαστικὴν καλεῖν, ob ſeqq. εἰκαστικὸν καλεῖν.

ead. l. 9. οὐκ ἐκ καλοῦ) Haec ſuſpecta habet Steph. & legi mavult οὐκ ἐξ ἱκανοῦ ſc. χρόνου, ut opponatur illi ἱκανῶς ὁρᾶν. In notis vero occultius mendum huic loco ſubeſſe putat. Sed ſenſus ſatis ſibi conſtat.

ead. l. 10. τὰ τηλικαῦτα) Serran. legi debere putat τὸ τῆλε αὐτοῦ, *illud ipſum, quod eminus conſpiciebatur.* ſine cauſa.

p. 240. *l.* 13. χρὴ ψευδῆ λέγειν) Cornar. coni. ἢ ψ. λ. perperam.

p. 241. *l.* 3. φησὶν εἶναι) Pro φησὶν, quod in Baſ. 1. 2. uncis eſt incluſum, malit Steph. φῆς, a quo pendeant verba reliqua. Ceterum Fiſch. arbitratur, verſum Parmenidae rectius exſtare apud Sext. Empiric. adv. Mathematt. 7, 111. ſic

Ἀλλὰ σὺ, τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.

quoniam & alibi Parmenides uſus fuerit nomine δίζησις.

ead. l. 14. αὐτόν τε καταχρήσασθαι) Serran. legendum exiſtimabat αὐτόν τε καταστήσασθαι.

p. 242. *l.* 4. ἐπὶ ὄν τι λέγ.) Steph. recte monuit ita legendum, non ὄντι coniunctim, uti in Baſ. 1. exſtat. Baſ. 2. ὄν τί.

p. 243. *l.* 3. προσγίνεσθαι φήσομεν) Steph. legendum putabat προσγίνεσθαί τι· aut certe repetend. ex anteced. τι. recte.

ead. l. 8. Οὐκοῦν ἂν ὀρθῶς) Sic Ald. Sed Baſ. 1. 2. οὔκουν. ſic quoque Ficin. prob. Fiſch.

ead. l. 15. ὂν ἐπιχειρεῖν) Steph. malit τὸ ὂν ἐπιχ. ſed tum etiam legi deberet τῷ μὴ ὄντι.

p. 245. *l.* 5. ἔν τε γὰρ ἤδη) Baſ. 2. & Ficin. ἔν τε γὰρ εἶδει. quod poſt Steph. & Serran. probabat Fiſch.

p. 247. *l.* 11. Οὐκ ὂν ἀληθῶς) Ald. Baſ. 1. 2. οὔκουν, quod in οὐκ ὂν mutabat Cornar. quem ſecutus eſt Steph.

ead. l. 12 *ſq.* Οὐκ ὂν — εἰκόνα;) Serranus ait, haec verba ſine interrogationis nota in vet. Cod. legi, quod ipſe probabat.

p. 249. *l.* 6. τοῖς νῦν δὴ, ψευδῆ τολμ.) Steph. legendum existimabat τοὺς νῦν δὴ ψευδῆ τ.

p. 251. *l.* 15. μένωμεν) Baſ. 2. μὲν ὦμεν. bene. nam ſequitur δέ. Iam Ficinus hoc expreſſiſſe videtur.

p. 253. *l.* 9. ἢ δύο, ἢ ἕν) Marg. Steph. ἢ εἰ ἕν, ἢ δύο. quae eſt ipſa lectio Baſ. 2. & Ficin. omiſſo tamen εἰ.

ead. l. 12. τί πρὸς θεῶν ξυνίῃς) Sic recte emendavit Steph. cum locus Praeſens requirat, nec vero Imperfect. ξυνίεις, quod eſt in Ald. Baſ. 1. 2.

p. 255. *l.* 4. ταῦτα πάλιν γιγν.) πάλαι legitur in Baſ. 1. 2. & Ficino, prob. Serran. & Fiſch. τὸ πάλιν ab Aldo profectum.

p. 256. *l.* 6. Λόγον οὐκ ἂν ἔχοι) Ald. Baſ. 1. 2. Ficin. ἔχον, ut referatur ad ὄνομά τι. Sed cum verba καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδέχεσθαι requirant quaedam, ad quae referenda ſint, probanda eſt coni. Steph. ἔχοι.

ead. l. 9. εἰ δέ τινος) Recte Steph. monuit, Platon. ſcribere debuiſſe ἢ εἴ τινος. Sed anacolutha apud Plat. ὅσα κόνις, obvia.

ead. l. 16 *ſq.* In Parmenidis vv. τὸ γὰρ οὔτέ τι μεῖζον, pro τὸ γὰρ reponit Fiſch. τοῦ γ', aut certe τῷ γ', orationis ſerie, & legibus Grammatices poſtulantibus. Pro πέλει Steph. in Poeſ. philoſ. p. 44. legit πέλειν, metro & ſenſu repugnante.

ead. l. ult. καὶ ἔσχατον ἔχειν) Ald, Baſ. 1. 2. ἔχει. At cum ἔχει cum χρεὼν ἐστι cohaereat, recte illud in ἔχειν mutavit Cornar. quem ſecutus eſt Steph.

p. 258. *l.* 12. εἰληφὸς φανεῖται) φαίνεται marg. Steph. quae eſt Baſ. 2. lectio.

p. 260. *l.* 14. περὶ βελτιόνων) Sic Baſ. 1. ſed Ald. Baſ. 2. παρὰ βελτιόνων, quam lectionem redire iuſſit Fiſch. quia ſequitur τὸ παρὰ χειρόνων.

p. 262. *l.* 11. Τάχ' οὖν ἴσως) Ante τάχα cum Fiſch. inſeruimus nomen Theaeteti ex Baſ. 1. 2. re ipſa iubente.

ead. l. 15. εἴτε εἰς τὸ ποιεῖν) Sic coniecerat optime Cornar. cum in Ald. εἴ τις τὸ ποιεῖν, in Baſ. 1. 2. εἴτε τὸ ποιεῖν legatur. Fiſch. tamen malit εἴτ' εἰς —

ead. l. ult. ὡς ἔστιν) Marg. Steph. γραι. ὅς ἐστιν. & ſic coni. Cornar.

p. 263. *l.* 5. Μένει) μενεῖ coni. Steph. non male, iud. Fiſch.

ead. l. 7. Τὴν μὲν οὖν γένεσιν) Verba τὴν μὲν οὖν, quae deſunt in Ald. Baſ. 1. 2. addidit Steph. auctoritate Cornarii. Poſt λέγετε vero punctum poni debere putat Fiſch.

p. 264. *l.* 13. ἢ τὸ μὲν, πάθημα, τὸ δὲ, θάτερον;) Haec

verba absunt a Bas. 2. habet tamen ea Ficini versio a Grynaeo nondum mutata. Serranus vero ea in sua versione omisit.

p. 267. *l.* 1. Βαβαὶ μέντ' ἂν ἄρα) Post βαβαὶ deesse aliqua putabat Steph. aut certe legendum βαβαὶ ὥς μοι δοκοῦμεν, absque illis μέντ' ἂν ἄρα. At Fisch. omnia integra putabat, modo μέντ' acciperetur pro μέντοι.

p. 271. *l.* 5. ἀποκρινόμενον) Steph. legendum existimabat ἀποκρινόμενος. verissime iud. Fisch.

p. 272. *l.* 4. μετείημεν τὸν λόγον) Sic Steph. ex Ald. Bas. 1. ubi est μετοίημεν, reposuit, quam lectionem non ferendam esse putat Fisch. qui lectionem Bas. 2. μετίοιμεν, ad quam haud dubie altera alludere videtur, recepit.

p. 273. *l.* 4. τὰ δὲ μὴ, συμμίγνυσθαι) In Ald. Bas. 1. 2. haec ita distinguuntur τὰ δὲ, μὴ συμμ. Sed rectius Steph. incisum posuit post μὴ, post quam partic. intelligi debet ἐθέλειν, & συμμίγνυσθαι ad utrumque membrum pertinet.

p. 278. *l.* 14 *sq.* ἢ τοῦτο — δεῖ;) Serran. haec verba, vet. Cod. auctoritate, sine interrogatione accipit.

p. 280. *l.* 2. διὰ τὸ μετέχειν αὖ πάντ' αὐτοῦ) Vet. Cod. teste Steph. διὰ τὸ μετ. αὖ πάλιν ταυτοῦ, uti coniecerat Cornar.

p. 282. *l.* 13. Οὐκ ἄρ' ἐναντίον κ. λ.) In Bas. 1. 2. interpungitur ante ὅταν & ante σημαίνειν. Steph. malit post οὐκ ἄρ' & ante συγχωρησόμεθα.

p. 183. *l.* 2. Τί τὸ ποῖον;) Steph. coni. Τί; τὸ ποῖον; vel potius redundare alterutrum putat. Priorem rationem sequitur Fisch.

ead. l. 8 *sq.* ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν. ΞΕ. Ἀλλό πη δὴ λέγ. ἔστι κ. λ.) Steph. malit lectionem vet. cod. sequi, qui locum ita constituit. ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν· ἀλλ' ὅπη δὴ λέγε. ΞΕ. Ἔστι τῷ καλῷ κ. λ.. Sed haec Fischerus e Cornarii Ecll. depromta putat. Eundem ordinem instituit Ficin. nisi quod ille retineat λέγωμεν.

ead. l. ult. Ὄντος δὴ πρὸς ὃν ἡ ἀντ. κ. λ.) Ita correxit Steph. praeeunte Cornar. cum in Ald. Bas. 1. 2. legatur ὄντως δὴ πρὸς ὃν — εἶναί τι συμβαίνει. Ficinus legisse videtur πρὸς ὃ pro πρὸς ὃν. Cet. artic. ἡ ante ἀντίθεσις tollendum putabat Steph.

p. 285. *l.* 6. Παρμενίδου μακροτέρω τῆς ἀπορρήσεως ἀφεστήκαμεν) Ita hunc locum, e coniectura Cornar. constituit Steph. addicentibus Ficini libris, cum Ald. Bas. 1. 2. exhibeant Παρμενίδη μακροτέρως τῆς ἀπορ. ἠπιστήκαμεν.

p. 287. *l.* 5. ἐσπούδακεν) Ita Bas. 2. Ficin. ita quoque coni. Cornar. Sed Ald. Bas. 1. habent ἐσπουδάκαμεν· male.

ead. l. 12. πότερον. τὸ δὲ ταυτὸν ἔτ.) Pro πότερον legitur

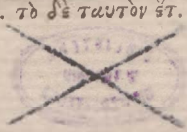

in Baſ. 2. τὸ ἕτερον. Ceterum totum hunc locum Cornar. ita conſtituit: καὶ ὅταν ταυτὸν ὂν, ἕτερον. τὸ δὲ ταυτὸν, ἕτερον ἀποφ. κ. λ. omiſſis illis, quae hic interiecta ſunt, ex quibus ſenſus elici non poſſe videbatur Steph.

p. 290. *l.* 6. τὸ ψεῦδος) Stephano videbatur Ficin. legiſſe τὶ ψεῦδος, & mox εἰς αὐτὸ, quod verum putabat; aut certe εἰς ταυτὸν probante Fiſch.

p. 292. *l.* 2. Πῶς τί τοῦτ' εἶπες;) Baſ. 2. & Fic. Πῶς; τί τοῦτ' εἶπες; ita quoque coni. Steph. Sed non raro apud Plat. coniunguntur duae interrogatt. deinceps.

p. 293. *l.* 13. λέγειν τε καὶ) Steph. recte coni. λέγ. γε καὶ.

p. 295. *l.* 4. Ὄντων δέ γε ὄντα) Ald. Baſ. 1. 2. Ficin. Ὄντως, quod recte ſic mutavit Cornar. quem ſecutus eſt Steph. Serranus tamen vulgatum ita defendi poſſe putabat, ut λέγει e ſuperiori interrogatione repeteretur.

p. 297. *l.* 1. φαίνεται δὲ ὃ λέγομεν) Steph. malit φαίνεσθαι· ſive haec verba eſſe periphraſin τῆς φαντασίας intelligamus, (ſic enim volebat Cornar.) ſive aliter accipiamus.

ead. l. 10. εἰδωλοποιϊκῆς) Sic Ald. ſed Baſ. 1. 2. εἰδωλοποιητικῆς· rectius.

p. 299. *l.* 12. καὶ ῥήματι χρώμενοι) Steph. aliquid poſt χρώμ. deeſſe putat, quod iungatur huic particip. ſed poſſe χρησόμεθα legi, quod conveniret cum φήσομεν. Sed φήσομεν eſt intelligendum poſt χρώμενοι.

p. 300. *l.* 6. αὕτη πρόσειστν) Baſ. 2. Stobae. αὐτῇ. Immo αὐτὴ legendum putat Fiſch. quod ſit *ſponte*.

ead. l. 13 *ſq.* κ. μῆκος. ΘΕ. Τετμήσθω. ΞΕ. Τέτταρα) Haec verba tribuuntur hoſpiti omiſſis ΘΕ. & ΞΕ. in Baſ. 2. & Fic.

ead. l. ult. αὐτὸ ποιητικὸν) Haec verba coniunctim legi volebat Steph. uti Ficin.

p. 301. *l.* 3. Λέγε ὅτη) Sic edidit Steph. ex Baſ. 2. & Ficin. cum Ald. Baſ. 1. habeant λέγεται, & in marg. Baſ. 1. λέγε δαί, pro quo malit Fiſch. λέγε δή.

p. 302. *l.* 2. τὸ μὲν, αὐτὸ, φαμὲν) Sic bene diſtinxit Steph. cum in Ald. Baſ. 1. 2. tantum poſt μὲν incidatur.

p. 305. *l.* 13. Τὸν μέν που) Steph. videbatur leg. τὸ, quod iungeretur infinitivo ſubaudito. ſine cauſa idonea.

p. 306. *l.* 4. ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους) Sic recte Ald. & Ficin. qui praeterea Stephano legiſſe videbatur εἰρωνικοῦ μέρος, cum vertit, *qui & Ironici pars eſt.*

ROTANOX
2014

Decembre

92406